

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 05768

MAYSELEKH

H. C. (Hans Christian) Andersen

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ה. אנדערסען

מעשה לעך

מיט אילוסטראציעס.

יידיש

דער נסתר

צווייטע אויפלאגע.

פארלאג

"קולטור-ליגע"

ווארשע.

איבעררוקן פארבאָטן.

שער-בלאט פון א. ליטיצקי.

גערוקט אין 3500 עקו.

וואַרשע, 1921.

BAJKI ANDERSENA. Wyd. „KULTUR-LIGE”. Warszawa, 1921

Druk. I. Hendlera, Warszawa, Długa 26.—Telefon 260-19.

די מוטער.

די מוטער איז געזעסן ביים וויגעלע פון איר קינד; ווי געזארגט האָט זי און ווי מורא געהאַט, אַז דאָס קינד זאָל איר נישט שטארבן! דאָס פנימל זיינס איז אין גאַנצן פלאַס געוואָרן, די אייגעלאַך זיינען פאַרמאַכט געווען, געאַטעמט האָט עס אַזוי שוואַך, און צייטנווייז קוים-קוים געכאַפט דעם אָטעם, ווי געזיפצט עפעס...

און דאָס האַרץ פון דער מוטער האָט זיך נאָך ווייטאַק-ליכער פאַרקלעמט, אויפן קליינעם פאַשעפענישן קוקנדיק. פלוצליים האָט מען אין טיר אָנגעקלאַפט, און סאיז אַן אַרימער אַלטער אַריינגעגאַנגען, אין עפעס ענליכס צו אַ פערדס-דעקע איינגעהילט, אַ פערדס-דעקע וואַרימט דאָך, און דאָס האָט ער פאַדאַרפט: סאיז דעמאָלט אַ קאַלטער ווינטער געווען, אין דרויסן איז אַלץ מיט שניי און מיט אייז פאַר-דעקט געווען, און דער ווינט האָט אַלץ אין פנים געשניטן. זעהענדיק, אַז דער אַלטער פאַר קעלט ציטערט, און דאָס קינד איז אויף אַ מינוט אַנטדרימלט געוואָרן, איז די מוטער פון וויגעלע אָפגעגאַן, אום דעם גאַסט אַ קופל פיר אָנצעגיסן און אים צום אויוון אויף אַנוואַרימען זיך אוועקצו-שטעלן. דער אַלטער אָבער האָט אין דער צייט צום וויגעלע זיך צוגעזעצט און האָט אָנגעהויבן דאָס קינד צו וויגן. די מוטער האָט זיך אויף אַ בענקל, וואָס נעבן אַלטנס, אַראָפּ-געלאָזט, האָט אויפן קראַנקן קינד אַ קוק געטאָן, האָט זיך

צו זיין שווערן אָטעמען צוגעהערט און דאָס פאַרן הענטל
אַנענומען.

— איך וועל דאָס נישט אָנווערן, אַיאָ ניין? — האָט זי
געזאָגט — גאָט וועט דאָס ביי מיר נישט צונעמען?

דער אַלטער — דאָס איז דער טויט אַליין געווען — האָט
עפעס מאַדנע מיטן קאָפּ אַ שאַקל געטאָן, דער שאַקל האָט
געקאָנט אי יאָ, אי ניין הייסן. די מוטער האָט דעם קאָפּ
אַראָפּגעלאָזט, און טרערן האָבן איר איבער די באַקן גערונען...
באַלד איז איר דער קאָפּ שווער געוואָרן, — די אומגליקליכע
נעבעך האָט שוין צייט דריי טעג און דריי נעכט מיט קיין
אויג ניט צוגעמאַכט... זי האָט זיך אין שלאָף פאַרגעסן,
אַפּער אויף איין מינוט נאָר; זי האָט זיך אויפגעכאַפט, אַ
צאַפל געטאָן און איז פון קעלט דערציטערט געוואָרן.

— וואָס איז דאָס? — האָט זי אויסגעשריגן, זיך אַרומ-
קוקנדיק: דער אַלטער איז פאַרשוואונדן, און מיט אים אויך
דאָס קינד; דער אַלטער האָט עס אַוועקגעטראָגן.

אין ווינקל האָט הייזעריק דער אַלטער זייגער געכריפעט:
די שווערע וואָג, די פלייענע, האָט ביז דער פּאָדלאָגע דער-
גרייכט... פּום! און דער זייגער האָט זיך אָפּגעשטעלט.

די אומגליקליכע מוטער איז פון דער טיר אַרויסגעלאָפּן,
הויך און אויף אַ קול איר קינד גערופן.

אויפן שניי איז אַ פרוי, אין אַ לאַנג, שוואַרץ קלייד
אַנגעטאָן, געזעסן און האָט אַזוי געזאָגט דער מוטער:

— דער טויט האָט דיין הויז באַזוכט, און איך האָב
געזעהן, ווי אַזוי ער איז מיט דיין עופעלע פאַרשוואונדן
געוואָרן. ער טראָגט זיך גיכער פונם ווינט, און ער קערט
קיין מאָל נישט אום דאָס, וואָס ער האָט איין מאָל אַוועק-
גענומען!

— זאָג מיר נאָר, אויף וואָס פאַר אַ וועג האָט ער זיך
אַוועקגעלאָזט? — האָט געזאָגט די מוטער. — ווייז מיר נאָר
דעם וועג אָן, און איך וועל אים געפינען.

— איך ווייס דעם וועג, מיט וועלכן ער איז אַוועקגעגאַן.

אָבער איך וועל נישט זאָגן, ביז דו וועסט מיר נישט אויס-
זינגען אַלע לידלאַך, וואָס דו פלעגסט דיין עופעלע זינגען! —
האַט געזאָגט די פרוי אין שוואַרצן. — איך האָב זיי לייב זעהר,
איך האָב זיי שוין נישט איין מאָל געהערט, איך בין די נאַכט
דאָך, און איך האָב געזעהן, ווי דו האָסט געוויינט, זיי
זינגענדיק! ...

— איך וועל דיר זיי אַלע, אַלע אויסזינגען! — האָט
געענטפערט די מוטער. — אָבער פאַרהאַלט מיך איצט נישט;
איך דאַרף דעם טויט דעריאָגן און מיין קינד געפינען.
די נאַכט האָט געשוויגן, און די מוטער האָט, די הענט
פאַרברעכנדיק און מיט טרערן זיך פאַגיסנדיק, צו זינגען אָנגע-
הויבן. אַ סך לידער זיינען אויסגעזונגען געוואָרן — נאָך מער
טרערן פאַרגאַסן. און אַט האָט די נאַכט אַרויסגערעדט:
— נעם זיך רעכטס, גלייך צום פינסטערן סאַסנע-וואַלד-
געדיכטעניש; אַהין האָט זיך דער טויט מיט דיין קינד אַוועק-
געלאָזט.

צוגעקומען צום שייד-וועג אין דער טיף פון וואַלד-
געדיכטעניש, האָט די מוטער זיך אָפגעשטעלט. וואוהין אַצינד?
ביים סאַמע שייד-וועג איז אַ נאַקעטער דאָרן-קוסט, אָן בלימלאַך,
געשטאַנען; סאיז דאָך דעמאָלט דער קאַלטער ווינטער געווען,
און ער איז פּמעט אין גאַנצן פאַראייזט געוואָרן.
— איז דאָ נישט דורכגעגאַן דער טויט מיטן קינד,
מיט מיינעם?

— דורכגעגאַן! — האָט דער דאָרן-קוסט געזאָגט. — אָבער
איך וועל נישט זאָגן, וואוהין ער איז אַוועקגעגאַן, ביז דו
וועסט מיך נישט אויף דיין ברוסט ביי דיין האַרצן דערוואַרי-
מען. איך פּריר און באַלד וועל איך אינגאַנצן פאַראייזט-פאַר-
פרוירן ווערן.

און זי האָט אים שטאַרק צו איר ברוסט צוגעדריקט.
די שאַרפע שטעכלקעס האָבן איר טיף אין לייב אריינגעשניטן.
און אויף איר ברוסט זיינען גרויסע בלוט-טראַפנס ארויס-
געטרעטן... דערפאַר אָבער האָט דער דאָרן-קוסט צו גרינען

אָנגעהויבן און איז אין גאנצן מיט בלומען באדעקט געוואָרן, נישט געקוקט אויף דער ווינטער-נאכט-קעלט, — אזוי ווארים איז ביים הארץ פון א מוטער א ליידנדיקער! און דער דארף-קוסט האָט איר דעם וועג אָנגעוויזן.

דער וועג האָט די מוטער צו א גרויסער אָזערע צוגע-בראכט; אין ערגיץ איז נישט קיין שיף און נישט קיין שיפל צו זעהן געווען. די אָזערע איז קוים-קוים מיט אייז פארצויגן געווען; דאָס אייז וואָלט זי נישט אויסגעהאלטן און אויך אין וואסער אריינגיין האָט איר די אָזערע נישט ערלויבט; דערצו איז אויך טיף געווען. זי האָט אָבער דאָך פאדארפט דורכן אייז דורכגיין, ווען זי האָט איר קינד געפינען געוואָלט. און אָט איז די מוטער צו דער אָזערע צוגעפאלן, זי ביון דעק אויסצוטרינקען; קיין מענש איז דאָס נישט אומשטאַנד, אָבער די אומגליקליכע מוטער האָט אין א נס געגלייבט.

— ניין, סוועט גאַרנישט זיין דערפון! — האָט געזאָגט די אָזערע. — לאָמיר זיך בעסער צענויפריידן, איך זאַמל פּע-רעלאַך צענויף, אָבער אזוינע לויטערע און ריינע, ווי די אויגן דינע, האָב איך נאָך קיין מאָל נישט געזעהן. אויב דו פּא-שטייסט זיי אין מיר אריין אויסצוויינען, וועל איך דיך אויפן צווייטן ברעג איבערטראָגן, צו דעם גרויסן ווינטער-גאַרטן דאָרט, וואו דער טויט זיינע בייםער און בלומען ציהט אויף, — דאָרט, וואו יעדער געוויקס — איז א לעבן א מענטשליכס!

— אָ, וואָס וועל איך דען נישט אָפגעבן, אבי נאָר מיין קינד צו געפינען! — האָט געזאָגט די מוטער, די וויינענדיקע, זיך נאָך שטארקער מיט טרערן באגיסנדיק. און אָט, זיינען אירע אויגן צום גרונט פון דער אָזערע אראָפגעפאלן און האָבן זיך צו צוויי טייערסטע פערעלאַך פארוואנדלט. די אָזערע ווידער האָט די מוטער א כאפ געטאָן און האָט זי ווי אויף א היידלקע, מיט איין מאך אויפן צווייטן ברעג אריבערגע-טראָגן, דאָרט, וואו סאיז עפעס א מאָדנע הויז און א משונה-גרויס געשטאנען. און סאיז נישט צו דערקענען געווען — צי איז דאָס א בארג מיט קוסט-געוויקסן א באוואקסענער און אין

גאנצן מיט היילן אן ארומגעראָבענער, צי א געפיי נאָך א זעלכס. די אומגליקליכע מוטער, אגב, האָט דאָס ניעט בא- מערקט אפילו, — זי האָט דאָך אירע אויגן אויסגעוויינט געהאט. — וואו-זשע וועל איך דעם טויט געפינען, וואָס האָט מיין קינד אוועקגעגנבעט? — האָט זי געפרעגט.

— ער האָט זיך נאָך נישט אומגעקערט! — האָט זיך אָנגערופן די אלטע גערטנערין, וואָס האָט אויף דעם טויטס ווינטער-גאָרטן אכטונג געגעבן; — ווי אזוי אָבער האָסטו אהער דעם וועג געטראָפן? ווער האָט דיר געהאָלפן? — גאָט דער האר! — האָט די מוטער געענטפערט. — ער האָט זיך אויף מיר דערבארימט, דערבארימ-זשע זיך אויך דו! זאָג וואו זאָל איך מיין קינד זוכן!

— איך קאָן דאָך דאָס נישט! — האָט געזאָגט די פרוי. — און דו — ביסט בלינד. היינטיקע נאכט זיינען א סך בלומען און ביימער פארוועלקט געוואָרן, און דער טויט וועט באלד זיי איבערוועצן קומען. דו ווייסט דאָך, אז יעדער מענטש האָט זיך זיין לעפנט-בוים, אָדער זיין בלימל. אויפן אויסזעהן זיינען דאָס געוויינליכע געוויקסן גאָר, אָבער אין יעדער גע- וויקס קלאפט א הארץ זיך דאָרט. א קינדערש הערצל קלאפט זיך אויך; גיי-זשע אלע געוויקסן ארום — מעגליך, אז דו וועסט דאָס הערצל פון דיין קינד דערקענען. און וואָס וועסט דו מיר געבן, אז איך וועל דיר זאָגן, ווי אזוי זיך ווייטער צו באגיין? — וואָס דיר צו געבן האָב איך נישט! — האָט די אומ- גליקליכע מוטער געענטפערט. — אָבער איך בין גרייט פון דיין נעטוועגן אין עק וועלט צו גיין!

— ניין! — האָט געזאָגט די פרוי. — וואָס צו זוכן דאָרט האָב איך נישט! דו גיב מיר בעסער אָפּ דייע לענגע האָר, די שווארצע. דו ווייסט אליין, ווי שיין זיי זיינען, און איך האָב ליב זעהר האָר שיינע, און איך וועל דיר פאר זיי — מייע גרויע געבן; סאיז דאָך אלץ בעסער, ווי גאָר נישט. נאָך דאָס?! — האָט געזאָגט די מוטער — איך וועל דיר מיט פרייד מייע האָר אָפגעבן. און זי האָט דער אלטער אי-

רע זעלטן-שיינע שווארצע האָר געגעבן און פאר זיי — גרויע באקומען.

דערנאָך איז זי אין גוואלדיק-גרויסן ווינטער-גאָרטן פון טויט אריינגעגאנגען, דאָרטן, וואו סהאָבן געמישט ביימער מיט בלומען געוואקסן: דאָ האָבן אונטער גלעזערנע קאָלפּאקעס צארטע היאצינטן געבליהט, דאָרטן האָבן גרויסע און היפש-צעלאָזטע פּיאָנען געוואקסן, דאָ — וואסער-געוויקסן, אייניקע פרישע און געזונטע, אנדערע — אויף האַלב פארדארטע, מיט וואסער-שלענג ארומגענומענע, און פון די קלעמערלאך פון וואסער-קרעפסן צענויפגעדריקטע... געווען זיינען דאָ אי פאַלמעס פּרעכטיקע, אי דעמבעס און פלאטאנען; געוואקסן האָבן אויך אי פעטרושקע, אי קימל שמעקנדיקער. יעדער בוים, יעדער בלימל האָט זיך זיין נאָמען געהאט; יעדער בלימל, יעדער בוים איז אמענטשליך לעבן געווען, און אליין די מענ-טשן זיינען איבער גאָר-דער-וועלט צעוואָרפן געווען; ווער סהאָט אין כינע געוואוינט, און ווער אין גרענלאַנד, וואו ווער. געטראָפן האָבן זיך דאָ גרויסע ביימער, וואָס האָבן אין קליי-נע טעפלאך געוואקסן; סאיז זיי שרעקליך און ענג געווען, די טעפלאך האָבן נישט געפלאצט דאָרט שיער. דערפאר אָבער זיינען א סך קלייניקע און געמייניקע בלימעלאך געווען, וואָס האָבן אין שווארץ-ערד געוואקסן און זיינען מיט מעך ארומ-געלייגט געווען; מהאָט אויף זיי, ווייזט אויס, מיט זאָרגזאמ-קייט געקוקט און זיי געצערטלט זעהר. די אומגליקליכע מו-טער האָט זיך צו יעדער, אפילו צום סאמע קלענסטן בלימעלע, אָנגעבויגן, צום קלאפן פון זיין הערצל זיך צוגעהערט, און — צווישן מיליאָנען אנדערע, האָט זי דאָס הערצל פון איר קינד דערהערט.

— אָט איז דאָס! — האָט זי געזאָגט, אויסגעצויגן די האנט צו א קליינעם, בלויזן קראָקוס, וואָס האָט טרויעריק דאָס קעפעלע אראָפּגעהאנגען...

— טשעפע נישט דאָס בלימל! — האָט געזאָגט די אלטע. — נאָר שטעל זיך נעבן דעם אנדער, און ווען דער טויט

וועט אָנקומען — איך ווארט אויף אים פון מינוט צו מינוט —
לאָז עס אים נישט איבערזעצן, סטראשענדיק אנדערע וואָסערע
עס איז אויסצורייסן. דערפאר וועט ער זיך דערשרעקן. — ער
איז דאָך פאר דעם פאר גאָט ערב; קיין איין בלימל טאָר אָן
זיין ווילן נישט אויסגעריסן ווערן.

פלוצליים האָט מיט א שרעקליכער אייז-קעלט א ווייע
געטאָן, און די בלינדע מוטער האָט זיך אָנגעשטויסן, אז דער
טויט האָט זיך באוויזן.

— ווי אזוי האָסטו אהער דעם וועג געפינען? — האָט
דער טויט געפרעגט. — ווי אזוי האָסטו זיך עס פאר מיר
געפּעדערט?

— איך בין א מוטער! — האָט יענע געענטפערט.

אין דער טויט האָט שוין געוואָלט זיין לאנגע האנט
צום קליינעס צארטן בלימעלע אויסציהען, נאָר די מוטער האָט
דאָס מיט די הענט באשיצט, באמיהענדיק זיך דערביי נישט
קיין איין פלעטעלע אפילו צו צעדריקן. האָט דער טויט דע-
מאָלט אויף אירע הענט א בלאָז געטאָן; דער אָטעם פון טויט
איז קעלטער פונם צפון-ווינט געווען, און די הענט פון דער
מוטער האָבן זיך אָנמעכטיק אראָפּגעלאָזט.

— נישט דו קאָנסט זיך מיר אנטקעגן שטעלן! — האָט
דער טויט ארויסגערעדט.

— אָבער גאָט איז שטארקער פון דיר! — האָט געזאָגט
די מוטער.

— איך פיר נאָר דעם ווילן זיינעם אויס! — האָט גע-
ענטפערט דער טויט. — איך בין דער גערטנער זיינער, איך
נעם זיינע בלומען און ביימער און זעץ זיי אין גן-עדן, וואָס
אין אומבאוואוסטן לאנד, אריבער, אָבער ווי אזוי זיי וואקסן
דאָרטן, וואָס דאָרט אין גאָרטן טוט זיך — דערוועג איך זיך
דיר נישט צו דערציילן.

— גיב מיר אָפּ מיין קינד! — האָט די מוטער זיך גע-
בעטן קלאָגנדיק, און דערנאָך האָט זי פלוצליים מיט די הענט
צוויי פרעכטיקע בלומען אריינגעכאפט און אויסגעשריגן: — איך

וועל דיר אלע דיינע בלומען אויסרייסן, — איך בין אין פארצווייפלונג!

— טשעפע זיי ניט! — האָט געזאָגט דער טויט. — דו זאָגסט, אז דו ביסט אומגליקליך, און אליין ווילסטו אן אנדער מוטער אומגליקליך מאכן.

— אן אנדער מוטער! — האָט די דערשלאָגענע מוטער נאָכגעזאָגט און באלד פון די הענט די בלומען ארויסגעלאָזט. — אָט האָסטו דיר די אויגן דיינע! — האָט געזאָגט דער טויט — איך האָב זיי פון דער אָזערע ארויס ארויסגעפאנגען; זיי האָבן דאָרט אזוי העל געבלישטשעט, אָבער איך האָב נישט געוואוסט, אז דאָס זיינען דיינע. נעם זיי — זיי זיינען נאָך קלאָרער ווי פריער געוואָרן, — און גיב א קוק אָט אהער, אין אָט דעם ברונים דעם טיפן; איך וועל אַגרופן די נעמען פון די בלימעלאך, וועלכע דו האָסט געוואָלט אויסרייסן, און דו וועסט זייער צוקונפט אין זייער גאַנץ לעבן זעהן. זעה-זשע, וואָס דו האָסט געוואָלט אומברענגען!

און די מוטער האָט אין ברונים אריינגעקוקט. א פרייד איז געווען צו זעהן, וואָס פאר א חסד-גוטס סאיז פאר דער וועלט דאָס לעבן פון איינעם געווען, וויפיל גליק און פרייד ער האָט ארום זיך צעגאַסן! האָט זי אויפן לעבן פון צווייטן א קוק געטאָן — אויף די צרות, נויט, פארצווייפלונג און אומ-גליקן!

— ביידע מזלות — גאָטס גורלות! — האָט געזאָגט דער טויט. — וועלכס-זשע פון די צוויי איז דאָס אומגליק-בלימל, און וועלכס — פון גליק? — האָט געפרעגט די מוטער. — דאָס וועל איך נישט זאָגן! — האָט געענטפערט דער טויט. — נאָר ווייס, אז אין מזל פון איינעם פון זיי האָסטו דאָס מזל פון דיין אייגן קינד, די גאנצע צוקונפט זיינע, געוועהן. ביי דער מוטער האָט זיך א שרעק-געשריי ארויסגעריסן. — וואָס-זשע פאר א מזל האָט מיין קינד דערווארט? זאָג מיר! ניין, ראטעווע דאָס אומשולדיקע, ראטעווע דאָס קינד מיינס פון די אומגליקן, פון אָט די אלע! נעם דאָס בע-

סער! טראָג אוועק אין הימל=קיניגרייך! פארגעס די טרערן
מיינע, מיינע געבעטן, אלץ, וואָס איך האָב גערעדט און גע-
טאָן.

— איך פארשטיי דיך נישט! — האָט געזאָגט דער טויט. —
צי ווילסטו, איך זאָל דיר אָפגעבן דיין קינד, צי איך זאָל
דאָס אין אומבאוואוסטן לאנד אוועקטראָגן?
די מוטער האָט מיט די הענט פארבראָכן, אויף די קני
געפאלן און פאר דעם באשעפער געבעטן: —

— פארנעם נישט מיין געבעט, ווען איך וועל דיך וועגן
וואס עס איז, וואס מיט דיין אַל-גוטן ווילן נישט שטימט,
בעטן! פארנעם נישט! פארנעם נישט!

און זי האט דעם קאפ אראפגעלאזט...
און דער טויט האט איר קינד אין דעם אומבאוואוסטן
לאנד אוועקגעטראגן.

דאס העסליכע קאטשערל.

גוט איז געווען אונטער דער שטאָט! ס'איז זומער-לעב
געווען, דאָס קאָרן האָט שוין געלן אָנגעהויבן, דער האָבער
איז שוין גרין געוואָרן, דאָס היי שוין אין היפנס צענויפגע-
לייגט געווען; איבער דער גרינער לאָנקע האָט דער לאָנגפי-
סיקער בושל אַרומגעשפּאַצירט און אויף מצרים-לשון געפלאַפלט,
— די שפּראַך האָט ער זיך ביי זיין מוטער אויסגעלערנט,
הינטער די פעלדער און לאָנקעס האָבן זיך גרויסע וועלדער,
מיט טיפע אָזערעס אין זייערע געדיכטענישן, געצויגן! יאָ,
גוט איז אונטערן שטאָט געווען! פונקט אַנטקעגן דער זון איז
אַן אַלטער פּריצים-מאַיאָנטעק געלעגן, מיט טיפע וואַסער-
קאַנאַלן אַרומגערינגלט; פון סאַמע געפיי האַרט ביזן וואַסער
האָט דער ווינט-בלאַט געוואַקסן, און אַזאָ הויכער, אַז קליינע
קינדער האָבן אונטער די סאַמע היפשע בלעטער זיינע אין
לאַנצן וואַקסן זייערן זיך געקאַנט אוועקשטעלן.

אין דער סאַמע געדיכטעניש פון ווינט-בלאַט איז אויך
אַזוי פאַרוואָרלאָזט-פאַרווילדעוועט געווען, ווי אין אַ וואַלד
א געדיכטן, און אַט דאָרטן איז אַקאַטשקע אויף אייער געזעסן.
געזעסן איז זי שוין לאַנג, און ס'איז שוין גענוג נמאס געוואָרן
דאָס זיצן, — מ'האָט זי ווייניק באַזוכט; די אנדערע קאַטשקעס
איז פיל אָנגענעמער געווען איבער די קאַנאַלעלעך אַרומצע-
שווימען, איידער אין ווינט-בלאַט זיצן און מיט איר צו
גאוויאגען.

לסוף האָבן די איי-שאַלעכצלעך שוין געפלאצט — פי!
פי! — האָט זיך ארויסדערהערט פון זיי — די איי-געלעכצלעך
האָבן אויפגעלעבט און האָבן פון די שאַלעכצלעך די נעזעלעך
ארויסגעשטעקט.

— לעבעדיק! לעבעדיק! — האָט זיך די קאטשקע צע-
גאוויאגעט, און די קאטשקעלעך האבן זיך אונטערגעאייילט, זיך
ווי-ניט-ווי ארויסגעקאראַטשקעוועט און ארום זיך ארומצוקוקן
אנגעהויבן, די גרינע בלעטער פון ווינט-בלאט באטראכ-
טנדיק: די מוטער האט זיי נישט געשטערט — די גרינע שיינ
איז גוט צו די אויגן.

— ווי גרויס די וועלט איז! — האבן געזאגט די קאטש-
קעלעך. אודאי! איצט איז פאר זיי א סך מער ארט געווען,
ווי דעמאלט, ווען זיי זיינען אין די איי-שאַלעכצלעך געלעבן.
— און איר מיינט, אז דאס איז שוין אין גאנצן די
וועלט? — האט געזאגט די מוטער — ניין! זי גייט אוועק ווייט-
ווייט, אזש אהין, אויף הינטערן סאד, אין גלחט פעלד אריין,
אבער דארט בין איך נאך, זינט איך לעב, נישט געווען...
נו, וואס, אלע זיינט איר דאָ דאָ? — און זי איז אויפגעשטא-
נען. — אך, ניין, ניט אלע! סאמע דאס גרעסטע איי איז אין
גאנצן גאנץ געווען! וועט שוין א מאל צו דעם אן עק נעמען?
ס'האט מיר שוין דערעסן, כ'לעבן!

און זי האט זיך ווייטער אוועקגעזעצט.

— נו, וואס הערט זיך? — האט צו איר אן אלטע קא-
טשקע פארקוקט.

— אט, איינס אן איי נאך איז פארבליבן! — האט
געזאגט די יונגע קאטשקע. — איך זיך און זיך, און ס'קומט
גאר נישט ארויס. גיב נאר אבער א קוק אויף די איבעריקע!
פשוט א פרייד! שרעקליך אין פאטער געראטן! און ער,
דער טויגעניכטס, דער אזוינער, האט מיך נאך איין מאל
נישט באזוכט אפילו!

— שטעל זיך נאר אויף, לאַמיר נאר אויפן איי א קוק
טאן! — האט געזאגט די אלטע קאטשקע, — מעגליך, אז דאס

איז גאר אן אינדיטשקע-איי! מיך האט מען אויך א מאל אפ-גענארט! נו, האב איך זיך דאס אנגעמוטשעט, אז איך האב די אינדיקלעך אויסגעפירט! זיי האבן שרעקליך פארן וואסער מורא; האב איך עס געקראקעט און געשריגן, און אין וואסער געשטופט זיי — זיי גייען נישט, און איין מאל ניין! אנו, לאז מיך נאר אויפן איי א קוק טאן; ווי געטראפן! אן אינ-דיטשקע! ווארף עס אוועק, און גיי לערן די איבעריקע שווימען!

— איך וועל שוין נאך א ביסעלע זיצן! — האט געזאגט די יונגע קאטשקע. — אזוי פיל געזעסן, דארף מען שוין נאך א ביסעלע זיצן.

— ווי דו ווילסט זיך! — האט געזאגט די אלטע קאטש-קע און זיך אוועקגעגאן.

לסוף האט אויך די שאלעכץ פונם סאמע גרעסטן איי געפלאצט — פי! פי! — און פון דארטן האט זיך א גרויס און זעהר נישט קיין שיינ יונג-פייגעלע ארויסגעווארפן. די קאטש-קע האט דאס ארומגעבאטראכט. — א שרעקליך גרויס! — האט זי געזאגט. — און גאר נישט צו די איבעריקע ענדליך! זאל דאס, א סברא, אן אינדיקל זיין! נו, אין וואסער וועט עס ביי מיר מוזן גיין, ס'זאל מיר אפילו אויסקומען דאס אהין מיט גע-וואלט אריינצושטויסן.

אויפן צווייטן טאג איז דער אינדרויסן א וואונדערליכער געווען! דער גרינער ווינט-בלאט איז אינגאנצן מיט זון פאר-גאסן געווען. די קאטשקע האט זיך מיטן גאנצן הערטל אירן צום קאנאל אוועקגעלאזט. — בול-טייך! — און די קאטשקע איז אין וואסער אריין.

— נאך מיר! לעבעדיק! — האט זי גערופן די קאטשקע-לעך, און אויך יענע האבן איינס נאכן אנדערן אין וואסער זיך אריינגעבולבעט.

צום אלעם ערשטן איז דאס וואסער זיי איבער די קע-פעלעך אריבער, אבער באלד דערנאך האבן זיי זיך ארויס-געקעפלט און שווימען אוועק, און אזוי, אז ס'א חיות געווען

די לאפקעלעך ביי זיי האבן אזוי געארבעט, אזוי געארבעט;
דאס נישט-שיינע קאטשקעלע דאס גרויע איז פון די איבע-
ריקע נישט אפגעשטאנען.

— וואס-זשע פאר אן אינדיקל איז דאס? — האט געזאגט
די קאטשקע. — ווי ער ארבעט עס מיט די לאפקעס אביסל,
ווי גלייך ער האלט זיך! ניין, דאס איז אן אייגענער זון
מיינער! ער איז אויך גאר נישט אזוי מיאוס, אז מ'קוקט
זיך אין אים גוט איין! נו, לעבעדיקער! נאך מיר! איך וועל
איך באלד אין א געזעלשאפט אריינפירן, — מיר וועלן זיך
אויפן עופות-הויף אוועקלאזן. נאר האלט זיך נעבן מיר, מ'זאל
קיינער אויף אייך נישט אנטרעטן, און היט זיך פאר קעץ!

באלד האבן זיי זיך צום עופות-הויף דערקליבן. טאטע-
פאטער! וואס פאר א רעש און ליארעם דארט איז געווען!
צוויי משפחות האָבן זיך פאר איין שלייענדל-קעפל געשלאָגן,
און לסוף פון אלע סופן איז דאס צו דער קאץ אריינגעפאלן.
— אט, ווי אויף דער וויסער וועלט פירט זיך! — האט
געזאגט די מוטער און מיטן צינגל דאס פיסקל זיך באלעקט,
— איר האט זיך זעהר געוואלט פונם שלייענדל-קעפל פאר-
זוכן. — נו, נו, צעגייט זיך נאר מיט די לאפקעלעך! — האט
זי געזאגט צו די קאטשקעלעך. — צעגאוויאגעט זיך און פאר-
נייגט זיך נאר פאר דער אלטער קאטשקע דארט! זי איז דא
די באוואוסטע פון אלע, פון הישפאניע שטאמט זי, און דער-
פאר איז זי אַ פעטע אַזאַ. איר זעט אַ רויט שמאטקעלע אויפן
לאפקעלע ביי איר? ווי שייך! דאס איז א ציבן פארן בעסטן
אויסצייכענען זיך, צו וואס אַ קאטשקע נאר קאן זיך דערדינען.
מענטשן גיבן אנצוהערן דערמיט, אז זיי ווילן זי נישט פאר-
לירן; אין דעם שמאטקעלע דערקענען זי אי מענטשן, אי עופות.
נו, לעבעדיקער! האלט-זשע ניט די לאפקעס אינאיינעם!
א וואויל דערצויגן קאטשקעלע דארף האלטן די לאפקעלעך
צענומען, און זיי איבערקערן אויף פארקערט, אזוי ווי דער
טאטע און די מאמע. פארנייגט-זשע זיך און גאוויאגעט!
האבן זיי טאקע אזוי געטאן, אבער די אנדערע קאטש-

קעלעך האבן, זיי ארומקוקנדיק, אזוי געזאגט:
 — אט האסטו דיר! טאמער איז דיר ווייניק געווען
 נאך א נייע מחנה א גאנצע! און איינער דארט, וואס פאר
 א העסליכער! אים וועלן מיר שוין גאר נישט פארליידן! —
 און באלד איז איינע א קאטשקע אונטערגעשפרונגען און האט
 אים אין האלד א פיק געטאן.
 — לאזט אים אפ! — האט געזאגט די קאטשקע-מוטער, —
 ער האט דאך אייך גארנישט גיט געטאן!
 — זאל זיין, אז גארנישט, אבער ער איז דאך אזא
 גרויסער און אזא מאדנער! — האט געענטפערט די שלעגעריין.
 — מ'דארף אים אנלייגן אביסל.
 — וואוילע קינדער ביי דיר! — האט געזאגט די אלטע
 קאטשקע מיט דעם רוטן שמאטקעלע אויף דער לאפקע, —
 אלע זעהר פייניקע, אויסער נאר איינעם... דער האט זיך
 נישט איינגעגעבן! מ'וואלט אים באדארפט איבערמאכן.
 — סאיז אוממעגליך, אייער עקסעלענץ! — האט געענט-
 פערט די קאטשקע-מוטער. — ער איז נישט קיין שיינער, דער-
 פאר אבער איז ביי אים א הארץ א גוטס, און שווימען שווימט
 ער נישט ערגער, איך דערוועג זיך אפילו צו זאגן, אויך
 בעסער פון אנדערע, איך רעכן, אז ער וועט אונטערוואקסן,
 וועט ער שענער ווערן, און מיט דער צייט אויך קלענער
 ווערן. ער איז זיך אין איי פארלעגן, דערפאר האט ער זיך
 נישט איינגעגעבן אין גאנצן. — און זי האט מיט איר בעזל
 איבער די פעדערלעך פונם גרויסן קאטשקעלע א פיר געטאן. —
 און אויסער דעם איז ער אן „ער“, א קאטשערל, אזוי אז די
 שיינקייט זיינע איז דאך נישט איבעריק נויטיק. איך מיינ, אז
 ער וועט מענישער ווערן, וועט ער זיך א וועג דורכשלאגן.
 — די איבעריקע קאטשקעלעך זיינען זעהר טייניקע! —
 האט געזאגט די אלטע קאטשקע. — נו, פירט-זשע זיך היימיש,
 און אויב איר וועט א שלייענדל-קעפל געפינען, קאנט איר עס
 צו מיר ברענגען.
 און אט האבן זיי זיך אנגעהויבן היימיש פירן. אבער

דאס אומגליקליכע קאטשערל, וואס האט זיך אויסגעפיקט שפע-
טער פון אלע, איז אזא העסליכס געווען, האט מען דאס גע-
פיקט, געשטופט און מיט שפאטערייען באשיט, אלע אָן אויס-
נאם, אי די הינער, אי די קאטשקעס.

— ער איז אומגעלומפערט גרויס! — האבן אלע געזאגט,
און דער אינדיק, וואס איז געבוירן געווארן מיט שפארן אויף
די פיס און ער האט זיך דערפאר פאר א קיסר געהאלטן,
האט זיך אנגעבלאזן און איז ווי א שיף מיט אלע זעגלען צום
קאטשערל צוגעשפרונגען, האט דארויף א קוק געטאן, און
איבער ברוגו עפעס צו באלבעטשען אנגעהויבן: דאס קאפ-
קרוינדל האט זיך ביי אים אינגאנצן מיט בלוט אנגעגאסן. און
נאך וואס, טאמער ווייסט איר, האט עס באדארפט אזא העס-
ליכס געבוירן ווערן, א שפאט-ציל פארן גאנצן עופות-הויף!

אזוי איז פארגאן דער ערשטער טאג, דערנאך איז נאך
ערגער געווען. אלע האבן דאס געיאגט, דאס שלימוזליקע,
אפילו די שוועסטער און ברידער פלעגן דעם ברוגו זאגן:
„הלוואי וואלט די קאץ דיך פארשעפט, דו אומדערטרעגליך
פארזעעניש!“ און די מוטער פלעגט צוגעבן: „וואלטן דיך
מיינע אויגן כאטש ניט געזען!“ און די קאטשקעס האבן
דאס געפיקט, די הינער געציפט, און דאס מיידל, וואס פלעגט
די עופות עסן געבן, האט דאס מיטן פוס געשטויסן. האט דאס
קאטשערל דאס נישט אויסגעהאלטן, איז דאס דעם הויף אי-
בערגעלאפן און—איבערן פלוט אריבער! קליינע פייגעלעך
זיינען דערטראקן פון די קוסטעס זיך צעפלייגן.

— דאס האבן זיי זיך עס פאר מיר דערשראקן, אזא
העסליכער בין איך! — האט זיך געטראכט דאס קאטשערל און
האט זיך מיט פארטראכטע אויגן ווייטער אוועקגעלאזט, ביז
ער האט אין זומפ געטראפן, דארט, וואו די ווילדע קאטשקעס
האבן געוואוינט.

א מיידער און א טרויעריקער, איז ער דארט די גאנצע
נאכט איבערגעזעסן.

אין דער פרי זיינען די קאטשקעס פון די נעסטן ארויס-

געפלויגן און דעם נייעם חבר דערזען.
— ווער ביסט דו? — האבן זיי געפרעגט, און דאס
קאטשערל האט זיך געדרייט אויף אלע זייטן, ווי ער האט
נאר געקאנט, זיך פארנייגנדיק.

— ביסט שרעקליך העסליך! — האבן געזאגט די ווילדע
קאטשקעס. — אבער ס'איז נישט אונזער עסק, דו זאלסט נאר
נישט טראכטן מיט אונז זיך משדך צו זיין.
שלימזלדיקס! ווי האט דאס גאר געקאנט טראכטן פון
אזוינס! גענוג, מ'זאל דעם נאר ערלויבן דא אין טשערעט צו
זיצן און זומפ-וואסער צו טרינקען!

האט עס צוויי טעג אין זומפ פארבראכט, און אויפן
דריטן האבן זיך צוויי ווילדע גאָנערס באוויזן. זיי האבן זיך
ערשט נישט לאנג פון די אייער אויסגעפיקט, און דעריבער
האבן זיי מיט אזא גרויס האפערדיקייט ארויסגעטראטן.

— הער נאר צו, פריינט! — האבן זיי געזאגט. — דו
ביסט אזא פארזעעניש, אז דו געפעלסט אונז, כ'לעבן. אפשר
ווילסטו מיט אונז וואנדערן און א פרייער פויגל זיין? נישט
זייט פון דאנען, אין א צווייטן זומפ, וואוינען זעהר פייניקע
ווילדע קאטשקע-פריילינס. זיי קאָנען רעדן: „ראַפ! ראַפ!“ דו
ביסט אזא פארזעעניש, אז זעהר מעגליך — דו וועסט ביי זיי
זעהר אויסנעמען.

פיה! פאף! — האט זיך פלוצליים איבערן זומפ הערן
געלאזט, און ביידע גאָנערס זיינען טויטע אין טשערעט
געפאלן; דאס וואסער האט זיך פון בלוט פארפארבט.

פיה! פאף! — האט זיך ווייטער דערהערט, און פון דעם
טשערעט האט זיך א גאנצע מחנה ווילדע גענוז אויפגעהויבן.
ס'א שיסעריי אוועק! די יעגערס האבן דעם זומפ פון אלע
זייטן ארומגערינגלט; אייניקע פון זיי זיינען אויף די העכערע
בוימ-צווייגן, וואס איבער דעם זומפ, געזעסן. אַ בלוייער רויך
האט וואַקנדיק די ביימער פארהילט און איבער דעם וואסער
זיך געשפרייט. איבערן זומפ האבן די יעגער-הינט ארומגע-
שליאַפּעט; דער טשערעט האט זיך פון איין זייט אויף דער

אנדערער געשאקלט.

דאס אומגליקליכע קאטשערל איז פון שרעק נישט טויט
און נישט לעבעדיק געווען, און ווי ער האט נאר געוואלט
דעם קאפ אונטער דעם פליגל באהאלטן, אז ער דערזעט —
ווי פאר אים האט א יעגער-הונט מיט אן ארויסגעשטעקטן צונג
און מיט בלישטשענדיקע אויגן בייזע זיך באוויזן. דער הונט
האט צום קאטשערל זיין פיסק דערנענט, די שארפע ציין
אויסגעשטירעט און — שליאפ, שליאפ — און זיך ווייטער
אפגעלאפן.

— דאנקען גאט! — האט דאס קאטשערל דעם אטעם אפ-
געכאפט. — דאנקען גאט! איך בין אזוי העסליך, אז אפילו
דער הונט וויל מיר נישט קיין ביס טאן.

און ער האט זיך אין טשערעט באהאלטן. איבערן קאפ
אויף זיינעם זיינען אלע ווילע שיס-שרויטעלעך געפלוין און
שיסערייען האפן זיך געלאזט הערן.

די שיסעריי איז צו פארנאכט-צו איינגעשטילט געווארן,
אבער דאס קאטשערל האט זיך נאך לאנג א ריר צו טאן מורא
געהאט. ס'זיינען אוועקגעגאנגען נאך אייניקע שעהן, איידער
ס'האט זיך דערוועגט אויפצעשטיין, ארומצעקוקן זיך און ווייטער
איבער פעלדער און לאנקעס זיך לויפן לאזן. ס'האט אזא
שטארקער ווינט געבלאזן, אז דאס קאטשערל האט קוים-קוים
זיך רירן געקאנט.

צו נאכט-צו איז דאס צו איינעם אן ארימען שטיבעלע
צוגעלאפן. דאס שטיבעלע איז שוין אזוי אלט געווען, אז ס'איז
שוין גרייט געווען אומצעפאלן, ס'האט נאך נישט געוואוסט, אויף
וואס פאר א זייט זאל עס פאלן און דעריבער האט זיך עס נאך אויפ-
געהאלטן. דער ווינט האט דאס קאטשערל אזוי אונטערגעכאפט, אז
ס'איז דעם אויסגעקומען מיטן עק אן דער ערד זיך אונצעשפארן.

דער ווינט, פונדעסטוועגן, איז אלץ שטארקער געווארן;
וואס זאל געווען טאן דאס קאטשערל? צום גליק, האט דאס
באמערקט, אז די טיר פון שטיבעלע איז פון איין האטשיק
אראפ און הענגט אין דער קרים גאר; מ'האט געקאנט פריי

דורך דעם לעכעלע אין שטיבעלע זיך דורכרוקן. האָט דאָס
אַזוי טאַקע געטאָן.

אין שטיבעלע האָט געוואוינט אַן אַלטיטשקע מיט אַ הון
און מיט אַ קאָטער. דעם קאָטער האָט זי „זונעלע“ גערופֿן;
ער האָט געקאָנט דעם רוקן אויסבויען, מרוקען און אַפילו
פּינקען לעָזן, אויב מ'האַט אים קעגן דעם האָר-אויסגעלייג גע-
גלעט. ביי דער הון זיינען קלייניקע, קורצינקע פּיסעלעך
געווען, האָט מען זי דעריבער קורצפּיסלדיקע אָנגערופֿן; זי
האַט פּלייסיק אייער געלייגט, און די אַלטיטשקע האָט זי ווי
אַ טאַכטער ליב געהאַט.

אין דער פּרי האָט מען דעם אורח באַמערקט, דער
קאָטער האָט מרוקען אָנגעהויבן און די הון צו קוואַקען.
— וואָס איז דאָרט? — האָט געפרעגט די אַלטע, אויף
אַרום זיך אַרומקונדיק, און האָט דאָס קאָטשערל באַמערקט.
אַבער איבער דער פּלינדיקייט אירער האָט זי דאָס פאַר אַ
פעט קאָטשקעלע, וואָס האָט זיך פון דער היים אָפּגעשלאָגן,
אָנגענומען.

— אָט אַ געווינס! — האָט געזאָגט די אַלטיטשקע. — איצט
וועל איך קאָטשקע-אייער האָבן, אויב ס'איז נאָר נישט קיין
קאָטשער. נו, מירן זען און אויספרובן.
און דאָס קאָטשערל האָט מען אויף אויספרובן גענומען.
אַבער ס'זיינען דריי וואַכן אוועקגעגאַן, און קיין אייער זיינען
אַלץ נישט געווען. דער בעל-הבית אין שטוב איז געווען דער
קאָטער, די בעל-הביתטע — די הון, און ביידע פלעגן זיי זאָגן:
„מיר און די וועלט!“ זיי האָבן זיך אַליין פאַר אַ האַלבער
וועלט גערעכנט — די בעסטע העלפט אירע. דעם קאָטשערל
אַבער האָט זיך געדאַכט, אַז מ'קאָן וועגן דעם אַן אַנדער
מיינונג זיין. די הון האָט דאָס פאַרליידן נישט געקאָנט.
— קאָנסט אייער לייגן? — האָט זי געפרעגט ביים קאָטשערל.

— ניין!

— האַלט זשע ס'מיל!

און דער קאָטער האָט געפרעגט: —

— קאָנסט דעם רוקן אויסבויען, מרוקען און פינקען לאָזן ?
— ניין !

— טאָ שטופּ-זשע דורך נישט מיט דער מיינונג דיינער,
ווען קלוגע מענטשן רעדן.

און דאָס קאָטשערל איז אין אַ ווינקעלע אויפגעבלאָזן-
אַנגעפּעדערט געזעסן. פּלוצלים, האָט זיך דעם די פּרישע לופט
און די זון דערמאָנט, און ס'האָט זיך דעם שרעקליך אַ שוויים
טאָן פאַרגל'וסט! ס'האָט נישט אויסגעהאַלטן און האָט וועגן דעם
דער הון דערציילט.

— וואָס געשעט עס מיט דיר? — האָט זי געפרעגט.
גייסט אַרום בטל, קריכן דיר די פּוסטקייטן אין קאָפּ אַריין!
לייג אייער, אָדער מרוקע, וועט עס דיר איבערגיין.

— אַך, ווי ליב-אַנגענעם ס'איז אויפן וואָסער צו שווימען!
— האָט געזאָגט דאָס קאָטשערל. — און וואָס פאַר אַ פאַרגעניגן
ס'איז מיטן קאָפּ ביז אין סאַמע דער טיף זיך אונטערצוטוקן!
— א פיינער פאַרגעניגן! — האָט געזאָגט די הון. — דו
ביסט גאָר פון זינען אַראָפּ! פּרעג ביים קאָטער, ער איז דער
קליגסטער פון אַלע די, וואָס איך קען נאָר, פּרעג נאָר ביי
אים, צי געפּעלט אים שווימען אָדער גרונטעווען! פון זיך
אַליין רעד איך שוין נישט! פּרעג, ל'סוף, ביי אונזער אַלטער
בעל-הביתטע, קליגער פון איר איז גאָר אויף דער וועלט
ניטאָ! נאָך דיר נאָך קומט אויס, אַז אויך איר גל'וסט זיך
שווימען אָדער מיטן קאָפּ זיך צו טוקן.

— איר פאַרשטייט מיך נישט! — האָט געזאָגט דאָס
קאָטשערל.

— אויב מיר פאַרשטייען דורך נישט, ווער-זשע וועט דורך
שוין פאַרשטיין! וואָס-זשע, דו ווילסט קליגער זיין פון דעם
קאָטער מיט דער בעל-הביתטע, שוין נישט רעדנדיק פון מיר?
מאָך זיך נישט נאַריש, און דאַנק בעסער דעם באַשעפּער פאַר
אַלץ, וואָס מ'האָט געטאָן פאַר דיר! מ'האָט דורך אין אַ היים,
אַן איינקומעניש אַריינגענומען, מ'האָט דורך אַנגעוואַרימט, גע-
פינסט זיך אין אַזאָ געזעלשאַפט, וואו דו וואָלסט זיך געקאָנט

אָפֿלערנען, אָבער דו ביסט אַ פּוּסטער קאָפּ, און ס'איז נישט
פּדאי אָפֿילו צו ריידן מיט דיר! גלויב־זשע מיר! איך מיינ
די טובה דיינע, און דעריבער זאָג איך דיר: אָט אַזוי קאָן
מען תמיד די אמתע פריינט דערקענען! זע־זשע אייער לייגן,
אָדער לערן זיך אויס מרוקען און פונקען לאָזן!
— איך מיינ, אַז פאַר מיר איז גלייכער אַוועק פון
דאַנען און וואוהיין די אויגן וועלן מיך טראָגן! — האָט געזאָגט
דאָס קאַטשערל.
— און גיי געזונט, און זיי געזונט! — האָט געענטפערט
די הון.

דאָס קאַטשערל איז אַוועקגעגאַנגען, געשוואומען און
מיטן קאָפּ געגרונטעוועט, אָבער אַלע עופות האָבן דאָס, ווי
פריער, איבער דעם העסליכקייט פאַראַכט.
ס'איז דער האַרבסט אָנגעקומען; די בלעטלעך אויף די
פיימער זיינען טייל שוין געל געוואָרן און טייל אַ ברוין־קאָליר
פאַקומען; דער ווינט האָט זיי אונטערגעכאַפט און האָט זיי אין דער
לופט געדרייט; אויבן, אין הימל איז אַזוי קאַלט געוואָרן, אַז
די שווערע וואָלקנס האָבן מיט האַגל און מיט שניי געשאַטן,
און אויפן גאָרטן איז די קראַ געזעסן און פון קעלט מיט פולן
גאָרגל געקראַקעט. ברר! מ'קאָן דערפרוירן ווערן, זיך נאָר דערמאַנענ־
דיק אָן אַזאָ קעלט! שלעכט איז דעם אַרימען קאַטשערל געוואָרן.
איין מאָל אויף דער נאַכט, ווען זון האָט נאָך אַזוי
וואויל אין הימל געשיינט, האָט זיך פון הינטער די קוסטעס
אַרויס אַ גאַנצע מחנה וואונדערליכע און גרויסע פייגלען אויפ־
געהויבן; דאָס קאַטשערל האָט, זינט עס לעבט, אַזוינע פייגלען
נאָך נישט געזען; אַלע זיינען זיי ווייס ווי שניי געווען און
און מיט לאַנגע העלזער פייגעוודיקע. דאָס זיינען שוואַנען גע־
ווען. זיי האָבן עפעס אַ מאַדנע געשריי אַרויסגעלאָזט, זיי האָ־
בן מיט די פרעכטיקע גרויסע פליגלען אַ מאַך געטאַן, און
זיינען פון די קאַלטע לאַנקעס אין די וואַרימע קאַנטן, וואָס
פון יענער זייט בלויזען ים, אָפּגעפּלויגן. זיי האָבן זיך אויפ־
געהויבן הויך־הויך, און דעם אַרימען קאַטשערל האָט עפעס אַ

מאָדנע אויפֿרעגונג אַרומגעכאַפּט. ער האָט זיך אין וואַסער, ווי אַ דריידל דרייען גענומען, ער האָט דעם האַלז אויסגעצויגן און אויך אַזאַ הויך און מאָדנע געשריי אַרויסגעלאָזט, אַז ער האָט זיך אַזש פאַר דעם אַליין דערשראַקן. די וואונדערליכע פייגלען זיינען אים פון קאַפּ נישט אַרויס, און ווען זיי זיינען שוין אינגאַנצן פון אויג פאַרשוואונדן, האָט ער זיך ביז צום סאַמע טייך-גרונט אַראָפּגעטוקט, צוריק אַרויס, אַרויף, און ווי עפעס אויסער זיך געווען. דאָס קאַטשערל האָט נישט געוואוסט, ווי מ'רופט זיי, יענע פייגלען, אָבער ליב געקראָגן האָט ער זיי, ווי ער האָט נאָך ביז אַהער קיינמאַל קיינעם נישט ליב געהאַט. ער האָט זיי נישט אויף זייער שיינקייט מקנא געווען, ס'איז אים אַפילו אויפן זינען נישט געקומען, ער זאָל וועלן צו זיי ענליך זיין; ער וואָלט זיך באַגונט דערמיט, אַז כאַטש די קאַטשעס זאָגן אים פון זיך נישט אַפּשטויסן. אַרים קאַטשערל העסליכס!

און אַ ווינטער איז געווען אַ קאַלטער, זעהר אַ קאַלטער. דעם קאַטשערל איז אויסגעקומען אָן אויפהער אין וואַסער אַרומצעשווימען, ער זאָל דאָס נישט לאָזן איינצופירן אין גאַנצן; אָבער נאָך יעדער נאַכט זיינען די שטרעקעס, די פון אייז פרייע, אַלץ קלענער געוואָרן. ס'האַט אַזאַ פּראַט גענומען, אַז די אייז-שטיקער האָבן אַזש טרעשטשען גענומען. דאָס קאַטשערל האָט כסדר מיט די לאַפקעלעך געאַרבעט, אָבער לסוף איז דאָס אָן כח געבליבן, האָט זיך דאָס אָפּגעשטעלט און איז אינגאַנצן אַרומגעפרוירן געוואָרן.

גאַנץ-פרי איז דאָרט נאָנט דערפיי אַ פויער דורכגעאַנגען. האָט ער דאָס צוגעפרוירענע קאַטשערל דערזען, האָט ער דאָס אייז מיט זיין האַלצערנעם שוך צעקלאַפּט און האָט דאָס עוף אַ היים צו זיין ווייב געבראַכט. דאָס קאַטשערל האָט זיך דערוואַרימט.

נאָר אַט האָבן אָבער די קינדער פאַרטראַכט זיך מיט דעם אַ שפיל צו טאָן. האָט דאָס קאַטשערל געמיינט, אַז זיי ווילן דאָס באַליידיגן, האָט זיך עס פון שרעק גלייך אין

מעלק-שעפל אַ וואָרף יגעטאָן, און די מילך האָט זיך אויסגע-
כלופעט אינגאַנצן. די פרוי האָט אַ געשריי אַרויסגעלאָזט און
מיט די הענט אַ בראַך געטאָן; איז דערווייל דאָס קאָטשערל
אין דייזשקעלע מיט פוטער אַריינגעפלוין, און פון דאָרט אין
מעל-פעסל. טאַטע-פאָטער! ווי ס'האָט אויסגעזען! די פרוי האָט
געוואָלדעוועט און נאָך דעם מיט דעם קוילן-אַפצוויינג זיך
נאָכגעיאָגט, די קינדער זיינען געלאָפן, איינס דאָס אַנדערע
פון די פיס זיך אומוואַרפנדיק, און געכאַכעט און געקוויטשעט.
אַ מערכה נאָך, וואָס די טיר איז אָפן געשטאַנען, איז דאָס
קאָטשערל ארויסגעלאָפן, אין דאָס אין די קוסטעס אַריין, גלייך
אויפן פרישן שניי דעם נאָר-וואָס אויסגעפאַלענעם, און לאַנג-
לאַנג דאָרט כמעט אָן אַ סימן לעבן געלעגן.

ס'וואָלט שוין גאָר-גאָר טרויעריק געווען צו באַשרייבן
די אַלע שלעכט-טרעפּענישן, וואָס האָבן זיך דעם קאָטשערל
פאַר דער צייט פונם ביזן ווינטער געטראָפן. דערפאַר אָבער,
ווען די זון האָט ווידער אַ מאָל די ערד מיט אירע וואַרימע
שטראַלן דערוואַרימט, האָט זי דאָס קאָטשערל אין זומפ און
אין אַטשערעט ליגן דערווען. ס'האָבן די שפיל-פייגל צו זינגען
אַנגעהויבן, ס'איז זומער-לעב געקומען.

דאָס קאָטשערל האָט מיט די פליגלען אַ פאַכע געטאָן
און פליען אַנגעהויבן; איצט האָבן זיינע פליגלען גערוישט
און זיינען אַ סך שטאַרקער, ווי פריער, געווען. דאָס קאָטשערל
האָט זיך נאָך נישט באַוויזן צו באַדענקען, ווי ס'האָט זיך אין
אַ גרויסן סאָד שוין געטראָפן. די עפל-ביימער זיינען אַלע אין
פליטן אַנגעטאָן געשטאַנען; דער שמעקנדיקער בעז האָט זיינע
לאַנגע, גרינע צווייגן איבער אַ שליינגלענדיקן קאַנאַל אי-
בערגעבויגן.

אַך, ווי גוט ס'איז דאָ געווען! ווי ס'האָט מיט פרילינג
געשמעקט! פּלוצלים, זיינען פון דעם אַטשערעט-געדיכטעניש
דריי וואונדערליכע ווייסע שוואַנען אַרויסגעשוואומען. זיי זיינען
אַזוי גרינג און שוועבנדיק נעשוואומען, גלייך ווי זיי וואָלטן
זיך געגלייטשט איבערן וואַסער. דאָס קאָטשערל האָט די שיינע

פייגלען דערקענט, און אים האָט עפעס אַ מאָדנער טרויער
אַרומגעכאַפט.

— איך וועל אַ פּלי טאָן צו אָט די מלכותדיקע פייגל
לען! זיי וועלן מיך געוויס דערהרגענען פאַר מיין העזה,
דערפאַר, וואָס איך, אַזאַ העסליכער, האָב זיך דערוועגט צו זיי
צו דערנענטערן. אָבער לאָזן זיי! בעסער דערהרגעט ווערן
פון זיי, איידער איבערטראָגן דאָס ציפן פון די קאַטשקעס
און די הינער, דאָס שטויסן זיך פון דער עופות-פּאַדינערין,
און איידער צו לייזן קעלט און הונגער אום ווינטער.

און דאָס קאַטשערל איז אין וואַסער אַריינגעפלאָיגן און
אַנטקעגן די שוואַנען-שיינהייטן געשוואומען, און זיי, אים
דערזענדיק, האָבן זיך אויך צו אים אַנטקעגן געלאָזט.

הרגעט מיך! — האָט געזאָגט דאָס אומגליקליכע און ס'האָט
דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזט, אויפן טויט וואַרטדיק. אָבער
וואָס האָט דאָס דערזען אין דעם וואַסער, אין דעם, ווי
שפּיגל, ריינעם? זיין אייגן פילד, אָבער דאָס איז שוין נישט
קיין העסליך-גרויליכער פויגל געווען, נאָר — אַ שוואַן!
ס'איז קיין אומגליק נישט אויף דער וועלט פון אַ קאַטש-
קע-נעסט אַרויסצוקומען, אַבי נאָר מ'האָט זיך פון אַ שוואַנען-
איי אויסגעפיקט.

איצט איז ער צעפרידן געווען, וואָס ער איז אַזוי פיל
צרות און אומגליק אויסגעשטאַנען, ער האָט איצט בעסער
געקאָנט אָפּשאַצן זיין גליק און אל-די-פּראַכט, וואָס האָט אים
אַרומגערינגלט. די גרויסע שוואַנען זיינען אַרום אים אַרומ-
געשוואומען און האָבן אים געצערטלט, מיט די פּיסקעס זיינע
פעדערלעך געגלעט.

אין סאָד אַריין זיינען קליינע קינדער צו לויפן געקומען.
זיי האָבן די שוואַנען ברויט-ברעקלעך און זוימען-קערנדלעך
וואַרפן אָנגעהויבן, און סאַמע דער קלענסטער פון די קינדער
האָט אויסגעשריגן:

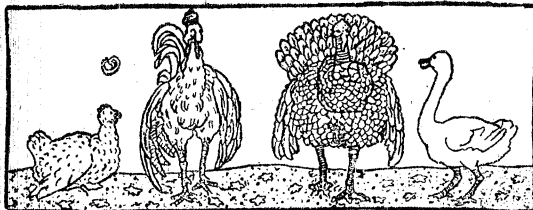
— אַ נייער! אַ נייער!

און אַלע איבעריקע האָבן אונטערגעכאַפט: יא, אַ נייער!

א נייער! — האָבן זיי מיט די הענטלעך געפליעסקעט און פאַר
פרייד אונטערגעטאַנצט; נאָכדעם זיינען זיי נאָך דעם טאַטן
און נאָך דער מאַמען אַוועקגעלאָפּן און האָבן ווייטער אין וואַ-
סער ברויט-ברעקלעך און קיכלעך-שטיקלעך געוואָרפּן. אַלע
האָבן געזאָגט, אַז דער נייער איז דער שענסטער פּון אַלע.
אַזאַ יונגער, און אַזאַ חיותדיקער.

און די אַלטע שוואַנען האָבן פאַר אים די קעפּ געבויגן.
און ער האָט זיך גאָר פאַרלוירן און האָט דעם קאָפּ
אונטער דעם פליגל פאַהאַלטן, אַליין פאַר וואָס נישט וויסנדיק.
ער איז איבערפּוט גליקליך געווען, אָבער אויף אַ האָר זיך נישט
גרויס געהאַלטן — דאָס גוטע האַרץ ווייס פּון קיין גדלות נישט
— געדענקענדיק יענע צייט, ווען אַלע האָבן אים געיאָגט און
פאַראַכט. און איצט זאָגן אַלע, אַז ער איז דער שענסטער
צווישן די שענסטע! דער בעז האָט צו אים זיינע שמעקעדיקע
צווייגן אַראָפּגעבויגן, די זון האָט אַזוי וואויל אַריינגעשיינט...
און אָט, האָבן זיך זיינע פליגלען צערוישט, דער שטאַלטנער
האַז האָט זיך אויסגעגלייכט, און פּון דער ברוסט האָט זיך
אַ זיג-פרייד-געשריי אויסגעריסן.

— ניין, פּון אַזאַ גליק האָב איך גאָרנישט געהלומט
אַפילו, ווען איך בין נאָך אַ העסליך קאַטשערל געווען!

דער זינג-פויגל.

אין כינע, ווי דו ווייסט, איז אַליין דער קיסר, און אויך אַלע, וואָס גייען אַרום דעם קיסר — כינעזער. די מעשה איז שוין זעהר לאַנג פאַרגעקומען, אָבער דעריבער טאַקע איז פּדאי זי אויסצוהערן, איידער זי וועט אין גאַנצן פאַרגעסן ווערן.

אויף גאָר דער וועלט איז אַזאַ פּאַלאַץ נישט געווען, ווי ביים קיסר: ער איז אין גאַנצן פון טייערסטן פאַרצעליי גע-ווען, אָבער פון אַזאַ דינינקן, אַז ס'איז שרעקליך געווען זיך צו אים צוצורירן. אין סאָד האָבן די וואונדערליכסטע פּלומען געוואָקסן; צו די סאַמע גרעסטע פון זיי פּלעגן זיך זילבערנע גלעקלעך צובינדן; זייער געקלאַנג האָט באַדאַרפט די אויפ-מערקזאַמקייט פון יעדער דורכגייער אויף די פּלומען ווענדן. אָט ווי ס'איז צוגעטראַכט געווען! דער סאָד האָט זיך געצויגן ווייט-ווייט, אַזוי ווייט, אַז אַליין דער גערטנער האָט נישט געוואוסט, וואו ער ענדיקט זיך. פונם סאָד האָט מען גלייך אין אַ געדיכטן וואַלד געקאָנט אַנקומען. אין געדיכטעניש פון וואַלד האָבן זיך טיפע אַזערעס פאַרבאַהאַלטן געהאַלטן, און געצויגן האָט ער זיך, דער סאָד, אַזש ביזקל דעם סאַמע ים, דעם פּלויען. די שיפן פּלעגן דורכשווימען אונטער די ביימער-שפיצן, וואָס האָבן זיך איבערן וואַסער אַריבערגעהאַנגען, און וואָס אין זייערע צווייגן האָט אַ זינג-פויגל געוואוינט, וואָס פּלעגט אַזוי וואונדערליך זינגען, אַז צו זיין געזאַנג פּלעגט

זיך איינהערן, זיין נעץ פאַרגעטנדיק, אפילו דער אַרימער, פון זאָרג-דערשלאָגענער, פישער. „גאָט מיינער, ווי גוט!“ — פלעגט זיך לסוף ביים פישער אַרויסרייסן, אָבער באַלד דערנאָך פלעגט ער זיך ווייטער פאַר זיין אַרבעט נעמען און דעם זינג-פויגל פאַרגעסן. אויף דער צווייטער נאַכט פלעגט ער זיך ווייטער צו אים איינהערן און ווידער דאָס זעלבע איבערהערן: „גאָט מיינער, ווי גוט!“

פון אַלע עקן וועלט פלעגן אין דער הויפט-שטאָט פונם קיסר רייזנדער זיך אָנפאַרן; אַלע פלעגן זיי אויף דעם פרעכ-טיקן פאַלאַץ און אויפן סאָד זיך חידושן, אָבער, דערהערנדיק דעם זינג-פויגל, פלעגן זיי זאָגן: אָט דאָס איז בעסער פון אַלץ!

אומגעקערט זיך אַהיים, פלעגן די רייזנדער פון אַלעם געזעענעם דערציילן; די געלערנטע פלעגן די הויפט-שטאָט, דעם פאַלאַץ און דעם סאָד באַשרייבן, אָבער אויך וועגן זינג-פויגל דערמאָנען נישט פאַרגעסן, און אים אויך אפילו העכער פון אַלץ שטעלן; די פּאָעטן פלעגן לכבוד דעם זינגער, דעם געפליגלטן, וואָס וואוינט אויפן ברעג פון ים דעם בלויען, וואונדערליכע לויב-לידער שאַפן.

די ביכער פלעגן זיך איבער דער גאַנצער וועלט פאַר-שפרייטן, און אָט, אייניקע פון זיי זיינען אַזש ביז צום קיסר אַליין דערגאַנגען. ער איז אויף זיין גאָלדענעם שטול צעלייגט-געזעסן, האָט געלייענט, געלייענט און אַלע וויילע מיטן קאָפּ געשאַקלט, — ס'איז אים זעהר אָנגענעם געווען די לויבערייען פון זיין הויפט-שטאָט, פון זיין פאַלאַץ און פון זיין סאָד צו לייענען. „אָבער דער זינג-פויגל איז שענער פון אַלץ!“ — פלעגט אין בוך געשריבן שטיין.

— וואָס אַזוינס? — האָט געזאָגט דער קיסר. — דער זינג-פויגל? און איך ווייס דאָך פון אים גאַרנישט! וואָס הייסט? אין מיין מלוכה און אין מיין סאָד, אין אייגענעם, וואוינט אַזא פויגל, אַזא וואונדערליכער, און איך האָב אים אפילו איין מאל נישט געהערט! און ס'קומט מיר אויס וועגן

אים גאָר פון ביכער געוואָר ווערן.
און ער האָט צו זיך דעם ערשטן פון זיינע מקורבים
געלאָזט רופן; יענער האָט אַזאַ ערנסטע צורה געמאַכט, אַז
ווען עמיצער פון מענטשן, עטוואָס פראָסטער פון אים, זאָל זיך
געווען דערוועגן מיט אים אַרעד צו טון דעמאָלט, אָדער
אַ פּרעג טאָן וועגן עפעס, וואָלט ער אים נאָר „פּפעו!“ געענט-
פערט, און דאָס וואָלט דאָך אַזוי גלייך, ווי „גאָר נישט“
געהייסן.

— ווייזט זיך אַרויס, אַז ביי אונז איז אַ וואונדערליכער
פויגל פאַראַן, וואָס הייסט זינג-פויגל. מ'רעכנט אים פאַר דער
ערשטער זעלטנהייט פון מיין מלוכה! — האָט געזאָגט דער
קיסר — פאַר וואָס-זשע האָט מען מיר קיין מאָל וועגן אים
נישט צו וויסן געגעבן?

— איך האָב אפילו נישט געהערט פון אַזאַ, — האָט
געענטפערט דער ערשטער מקורב צום מלך. — ער איז קיין
מאָל אין הויף נישט פאַרגעשטעלט געווען.

— איך באַגער, ער זאָל אַהער געבראַכט ווערן, און
נאָך היינט אויף דער נאַכט פאַר מיר זינגען זאָל ער! — האָט
געזאָגט דער קיסר. — די גאַנצע וועלט ווייסט, וואָס ביי
מיר איז פאַראַן, נאָר איך אַליין ווייס נישט!

כ'האָב וועגן דעם פויגל אפילו צו הערן נישט אָנגע-
הויבן, — האָט איבערגעחזרט דער ערשטער צום-מלך-נאַנטער. —
אַבער איך וועל זען אים אָפּזוכן.

ס'איז גרינג צו זאָגן! אַבער וואו געפינט מען אים?
דער ערשטער צום-מלך-נאַנטער איז איבער די טרעפּ
אַרויף און אַראָפּ געלאָפּן, איבער די זאָלן און קאָרידאָרן,
אַבער קיינער פון די, וואָס האָבן זיך אים באגעגנט, און צו
וועלכע ער האָט זיך מיט דער פראַגע געווענדעט, האָט וועגן
זינג-פויגל נישט געהערט און קיין אַנונג נישט געהאַט אפילו.
דער ערשטער צום-מלך-נאַנטער האָט צוריק צום קיסר זיך
אומגעקערט און געמאָלדן, אַז דעם זינג-פויגל האָבן געוויס
נאָר די ביכל-שרייבערס אויסגעטראַכט.

— זאָל אייער הויך-געקרוינטקייט נישט גלויבן אין דעם, וואָס אין די ביכלעך ווערט געשריבן; דאָס אַלץ זיינען הוילע אויסטראַכטעכצן נאָר, שוואַרצע פשוט-מאַכעריי, אַזוי צו זאָגן. — אָבער דאָס בוך איז דאָך מיר אַליין פונם אַלמעכ-טיקסטן הערשער פון יאַפּאַן צוגעשיקט געוואָרן, און אין דעם קאָן קיין נישט-אמת נישט זיין! איך וויל דעם זינג-פויגל הערן! ער דאַרף דאָ נאָך היינט פיינאַכט זיין! מײן העכסטע גענאָד-גענויגטקייט באַפעל איך צו אים! אויב-זשע ער וועט אַהער צו דער באַשטימטער צייט נישט צוגעשטעלט ווערן, אַזוי וועל איך נאָך אַוונט-ברויט באַפעלן אַלע הויף-לייט איבער די פייכער שטעקל-קלעפּ צו געבן.

— דזינג-פע! — האָט געזאָגט דער ערשטער צום-מלך-נאָנטער און ווידער איבער די טרעפּ אַרויף און אַראָפּ און איבער די קאָרידאָרן און איבער די זאַלן געלאָפּן; נאָך אים זיינען אויך העכער האַלב פון די הויף-לייט נאַכגעלאָפּן. — קיינעם האָט זיך קיין שטעקל-קלעפּ נישט פאַרזוכן געגלויסט. ביי אַלע אויף די צונגען איז איין פראַגע נאָר געווען, וואָס איז דאָס פאַר אַ זינג-פויגל אַזוינער, וואָס די גאַנצע וועלט ווייס פון אים, נאָר קיין איין בריאַה נישט אַפילו אין הויף. לָסוף האָט מען אין קיך אַן אַרים מיידעלע געפונען, וואָס האָט געזאָגט:

— גאָט מיינער! וואָס הייסט דעם זינג-פויגל נישט קענען? ווי ער זינגט! מיר איז דערלויבט אַלע אויף דער נאַכט מײן אַרימער קראַנקער מוטער די שיריים פונם וואַרמעס אַוועקצוטראָגן. וואוינען וואוינט מײן מוטער ביים סאַמע ברעג ים. איז אַט, אַז איך גיי צוריק און זען זיך אין וואַלד אָפּ-רוען, הער איך יעדער מאָל דאָס געזאַנג פון זינג-פויגל. די טרערן גיסן זיך מיר פון די אויגן אַזוי, און אויפן האַרצן ווערט פרייד-פול אַזוי, גלייך, ווי די מאַמע וואָלט מיך געקושט.

— קיך-מיידעלע! — האָט געזאָגט דער ערשטער צום-מלך-נאָנטער. — אויב דו וועסט אונז צום זינג-פייגעלע פירן, וועל

איך דיר ביי דער קיך אַ באַשטענדיקע שטעלע געבן און איך
וועל דיר אויך אַ דערלויבעניש קריגן אויף אַ קוק צו טאָן, ווי
דער קיסר עסט. דער זינג-פויגל ווערט אויף היינט אויף דער
נאַכט אין הויף איינגעלאָדן.

און אָט, האָבן זיך אַלע אין וואַלד אַוועקגעלאָזט, דאָרט,
וואו דער זינג-פויגל פלעגט זינגען שטענדיק; און אַוועקגע-
לאָזט אַהין האָט זיך כמעט אַ העלפט פון די הויף-לייט. איז
מען געגאַנגען און געגאַנגען, און פלוצים האָט אַ קו זיך
צעמעקעט.

אָ! — האָבן די יונגע הויף-לייט געזאָגט. — אָט איז
ער! וואָס פאַר אַ קראַפט פונדעסטוועגן! און דאָס איז ביי אַזאַ
קליין באַשעפעניש! גאָר! אָבער מיר האָבן אים דאָך אויך
פריער געהערט!

— דאָס מעקעט אַ קו! האָט געזאָגט דאָס מיידעלע, —
ביז יענעם אָרט איז נאָך ווייט.

אין טייכל האָבן זיך די פרעש צעקוואַקעט.

— וואונדערליך! האָט געזאָגט דער הויפּישער באַנזאַ. —
איצט הער איך! פונקט ווי די גלעקעלעך ביי אונז אין גע-
בעט-הויז.

— גיין, דאָס זיינען די פרעש! — האָט ווידער געזאָגט
דאָס מיידעלע. — אָבער איצט, מיין איך, וועלן מיר באַלד
אויך אים דערהערן.

און אָט האָט זיך דער זינג-פויגל צעזונגען.

— אָט דאָס איז דער זינג-פויגל! — האָט געזאָגט דאָס
מיידעלע. — הערט, הערט! און אָט איז ער אַליין! — און זי
האַט מיטן פינגער אויף אַ קליין, גרוי פייעלע אַנגעוויזן,
וואָס איז צווישן די צווייגן געזעסן.

— טאַקע אַן אמת? — האָט געזאָגט דער ערשטער צום-
קיסר-נאָנטער. — איך האָב זיך אים בשום אופן מיר נישט
פאַרגעשטעלט אַזוינעם. אַ סאַמע געוויינליך אויסזען!... אויף
געוויס האָט ער אַלע זיינע פעדערן אַנגעוואורן, אַזוי פיל
באַוואוסטע לייט דערזענדיק.

— זינג-פייגעלע! — האָט הויך דאָס מיידעלע אויסגע-
שריגן. — אונזער ליבער קיסר באַגערט דיין זינגען צו הערן
— זעהר אָנגענעם! — האָט געענטפערט דאָס זינג-פייגעלע. —
און האָט זיך אַזוי צעזונגען, אַז סאיז כמעט אַ יואונדער
געווען.

— ווי גלעזערנע גלעקעלעך וואָלטן געקלונגען! — האָט
געזאָגט דער ערשטער צום-מלך-נאַנטער. — קוקט נאָר, ווי דאָס
קליינע העלזעלע אַרבעט! וואונדערליך, וואָס מיר האָבן אים
ביז אַהער קיין איין מאָל נישט געהערט אַפילו! ער וועט
אין הויף גוואַלדיק אויסנעמען.

— זאָל איך דעם קיסר נאָך זינגען? — האָט געפרעגט
דאָס זינג-פייגעלע. — ס'האָט געמיינט, אַז דאָ איז אַליין דער
קיסר געווען.

— נישט-פאַרגלייכבאַר זינג-פייגעלע! — האָט געזאָגט דער
ערשטער צום-מלך-נאַנטער. — אויף מיר איז אַן אָנגענעם
שליחות אַרויפגעלייגט געוואָרן אויף דעם יום-טוב, וואָס וועט
היינט אויף דער נאַכט אין הויף פאַרקומען, דיך איינצולאָדן.
איך בין נישט מסופק, אַז דו וועסט זיין מאַיעסטעט מיט דיין
וואונדערליכן געזאַנג באַפישופן.

— מיין געזאַנג איז פיל בעסער אין גרינעם וואָלד צו
הערן! — האָט געזאָגט דאָס זינג-פייגעלע. — דאָך וועל איך זיך
גערן מיט אייך אין הויף לאָזן, אויב דעם קיסרס באַגער איז
נאָר אַזוי.

אין הויף איז אַ טאַרעראַם פון די צוגרייטונגען צום
יום-טוב געווען. אין די פאַרצעלייענע ווענט און אויף דער
פאָדלאַגע האָבן זיך אַפּשפּיגלונגען פון הונדערטער טויזנטער
גאָלדענע לאַמטערנדלעך געמינעט; אין די קאָרידאָרן זיינען
שורות-ווייז וואונדערליכע בלומען, מיט גלעקעלעך באַהאַנגענע,
אָוועקגעשטעלט געווען, וואָס האָבן פון אָט דעם גאַנצן לוי-
פעניש, קלאַפעניש און צוג-לופטן אַזוי געקלונגען, אַז קיין
מענטשנס קול איז נישט צו דערהערן געווען.

אין מיטן דעם גוואַלדיק גרויסן זאָל, דאָרט, וואו דער

קיסר איז געוועסן, האָט זיך אַ גאַלדענער דראָנג צוליבן זינג-פייגעלע דערהויבן. אַלע הויף-לייט זיינען פאַרזאַמלט געווען; מ'האַט ביי דער טיר אויך דעם קליינעם קיכן-מיידעלע שטיין דערלויבט, — זי האָט דאָך איצט דעם טיטל לייב-קעכערין באַקומען. אַלע זיינען „אין עסיק און אין האָניק“ אָנגעטאָן געווען און האָבן די אויגן נישט אַראָפּגענומען פון דעם קליינעם גרויען פייגעלע, וואָס דער קיסר האָט צו אים גנע-דיק מיטן קאַפּ צוגעשאַקלט.

און דאָס זינג-פייגעלע האָט זיך אַזוי וואונדערליך צע-זונגען, אַז בייים קיסר זיינען אין די אויגן אַריין טרערן אָנגעלאָפּן און אויף די באַקן זיך אַראָפּגעקייקלט; דעמאָלט האָט דאָס זינג-פייגעלע נאָך העכער און נאָך זיכערער זיך צעלאָזט; דאָס געזאַנג פון דעם האָט פאַרן האַרצן אָנגעכאַפט. דער קיסר איז זעהר צופרידן געווען, און ער האָט געזאָגט, אַז ער באַוויליגט שענקען דעם זינג-פייגעלע זיין גאַלדענעם פאַנטאַסל אויפן האַלז צו טראָגן; אָבער דאָס זינג-פייגעלע האָט געדאַנקט און זיך אָפּגעזאָגט, זאָגנדיק, אַז ס'איז אויך אָן דעם שוין גענוג באַשאַנקען.

— איך האָב אויפן קיסרס אויגן טרערן געזען; וואָס נאָך פאַר אַ באַלוינונג קאָן איך באַגערן! אין די טרערן פון אַ קיסר איז אַ וואונדערליכער כּוח פאַראַן. ביי גאָט — איך בין גאָר נישט ווערט אַזוי פיל.

און ווידער אַ מאָל האָט זיך זיין וואונדערליך זיס קול צעקלאָנגען...

האַט מען דאָס זינג-פייגעלע אין הויף געלאָזן; האָט מען דעם אַ באַזונדער צימער אָפּגעגעבן און מ'האַט דעם דערלויבט צוויי מאָל אין טאָג און איין מאָל ביינאַכט אויף דער פריי צו שפּאַצירן, און מ'האַט דעם צוועלף לאַקייען צוגעשטעלט; יעדערער האָט דאָס פאַר דער זיידענער סטענע, וואָס איז צו דעמס פיסעלע צוגעבונדן געווען, געהאַלטן. אַזעלסן פאַרגעניגן איז אַזאַ שפּאַציר געווען.

די גאַנצע שטאָט האָט וועגן דעם וואונדערליכן פייגעלע

גערעדט; און ווען צוויי באַקאַנטע פּלעגן זיך אויף דער גאַס
באַגעגענען, פּלעגט איינער באַלד „זינג“ אַזאַ טאָן, און דער
צווייטער האָט „פּייגעלע“ אונטערגעכאַפּט, נאָך וועלכן פיידע
האָבן עפעס ווי צו זיפּצן אַרויסגעזיפּט און מיט אַ מאַל זיך
פאַרשטאַנען פיידע.

עלף לאַחים=קרעמער האָבן לכּבוד דעם זינג=פּייגעלע
זייערע זינדלעך „זינג=פּויגל“ אַנאַמען געגעבן, אָבער נישט
ביי איינעם פון זיי איז אַפּילו קיין סימן פון קיין שטים
נישט געווען.

איין מאַל האָט מען דעם קיסר אַפּאַקעט מיט אַן אויפ=
שריפּט „זינג=פּויגל“ דערלאַנגט.

אַט איז נאָך אַני בוך וועגן אונזער פּויגל דעם
פּאַוואוסטן! — האָט געזאָגט דער קיסר.

אָבער דאָס איז נישט קיין בוך געווען, נאָר אַ קונץ=
שטיק אַזאַ: אין אַקעסטעלע איז, צום אמתן זינג=פּייגעלע
ענליך, אַ קינסטליכס געלעגן, אָבער אין גאַנצן מיט ברי=
ליאַנטען, מיט רובינען און מיט סאַפּירן אָפּגעשניטן. מ'האָט דאָס
נאָר באַדאַרפּט אַנציען — אַזוי האָט דאָס איינע פון די מע=
ללאַדיעס פון אמתן זינג=פּייגעלע צו זינגען אָנגעהויבן, בשעת=
מעשה מיטן וויידעלע וואַרפּנדיק, פון וועלכן ס'האָט מיט גאַלד
און מיט זילבער אָפּגעפּינקלט. אויפן העלזעלע ביים פּייגעלע
איז אַסטענגעלע מיט אַן אויפּשריפּט געווען: דער זינג=פּויגל
פון דעם קיסר, דעם יאַפּאַנישן, דער נישטיקער און געמיינלי=
כער אין פאַרגלייך מיטן זינג=פּויגל פון דעם קיסר, דעם
כינעזישן.

ס'אַראַ זעלטנהייט! — האָבן אַלע געזאָגט, און דעם
שליח, וואָס איז מיטן פּייגעלע פונם יאַפּאַנישן קיסר געקומען,
האָט מען באַלד אַן ערן=נאַמען: „דעם קיסרס אויסער=אַרדנט=
ליכער זינג=פּויגל=צושטעלער“ באַשטעטיקט.

— איצט זאָלן זיי אין איינעם זינגען, אָט וועט דאָ אַ
דועט זיין!

אָבער די שפּיל האָט זיך ניט איינגעגעבן: דער אמתער

זינג-פויגל האָט אויף זיין שטייגער געזונגען, און דער גע-
קינסטלער — נאָר ווי אַ שפּיל-קעסטל אָן אָנגעשטעלטס.

— דאָס איז נישט זיין שולד! — האָט דער הויף-קאָפּעל-
מייסטער געזאָגט. — ער גייט נאָכן טאַקט אויסגעצייכנט. און
ער זינגט אין גאַנצן נאָך מיין מעטאָדע נאָך.

האָט מען דעם געקינסטלען זינג-פויגל אַליין זינגען
געלאָזט. האָט ער אויסגענומען, ווי דער אמתער זינג-פויגל,
אָבער ער איז נאָך דערצו פיל שענער געווען, ער האָט אין
גאַנצן מיט זיינע שאַצבאַרקייטן געלויכטן.

האָט ער דריי און דרייסיק מאָל איינס און דאָס זעלבע
געזונגען און איז נישט מיד געוואָרן. דער עולם וואָלט אים
נאָך אַ מאָל אויסגעהערט, האָט אָבער דער קיסר געפונען, אַז
מ'דאַרף אויך דעם אמתן זינג-פויגל זינגען לאָזן. אָבער וואו
איז ער? וואוהין איז ער אַהינגעקומען?

קיינער האָט נישט באַמערקט, ווי אַזוי ער איז דורכן
אָפּענעם פענסטער אַרויסגעפּלויגען און האָט זיך אין זיין
גרינעם וואַלד אָפּגעטראָגן.

— וואָס-זשע זאָל דאָס הייסן? — האָט געזאָגט דער קיסר,
און די הויף-לייט האָבן דאָס זינג-פייגעלע „אומדאַנקבאַר באַ-
שעפעניש, געמיינס“ אָנגערופן.

— דער בעסערער פויגל איז דאָך ביי אונז פאַרבלי-
בן! — האָבן זיי געזאָגט, און דאָס געקינסטלע זינג-פייגעלע
איז גענויט געווען דאָס זעלבע אויך דאָס דרייסיק פערטע
מאָל צו זינגען.

קיינער פונדעסטוועגן האָט נישט באַוויזן די מעלאָדיע
אויף אויסווייניק אויסצולערנען, אַזאַ שווערע איז זי געווען.
דער קאָפּעלמייסטער האָט שטאַרק געלויבט דאָס געקינסטלע
פייגעלע און האָט פאַרזיכערט, אַז ס'שטייט אפילו העכער פון
דעם אמתן נישט נאָר מיטן אויסערליכן, מיט דער קליידונג
און מיט די ברייאַנטן, נאָר אויך מיט די אינעווייניקסטע
מעלות זיינע.

— וואָס געהער דעס אמתן זינג-פייגעלע, געהויכטער

געוועלטליקער מיינער, און איר, ליבע הארץ, קאָן מען דאָך
קיין מאָל פאַר פריער נישט וויסן, וואָס וועט זיך אים זינגען
פאַרגלוסטן, ביים געקניסטלעך-זשע אָבער איז אַלץ אויף
פריער באַוואוסט! מ'קאָן זיך אַפילו אַ פולע רעכענונג וועגן
זיין קונסט אָפגעבן, מ'קאָן אים אַפילו צענעמען און זיין גאַנץ
אינעווייניקסט צונויפגעשטעלט באַווייזן — דעם אָרט-פאַרנעם
און דאָס אַרבעטן פון די רעדעלעך, און אַלץ, אַלץ.

— איך בין אויך די זעלבע מיינונג! — האָט יעדערער
פונם יודים געזאָגט, און דער קאַפעלמייסטער האָט אַן ער-
לייבעניש באַקומען אויף דעם קומענדיקן זונטאָג דעם פויגל
פאַרן פּאָלק צו באַווייזן.

— אויך דאָס פּאָלק דאַרף אים הערן! — האָט געזאָגט
דער קיסר.

דאָס פּאָלק האָט געהערט און איז זעהר צופרידן גע-
ווען. גלייך ווי עס וואָלט זיך ביזן שיפורליך מיט טיי אָנגע-
טרונקען. פון גרויס התפעלות האָבן אַלע אין איין קול „אָ“
אויסגעשריגן, האָבן אויף אַרויף די טייט-פינגער אויפגעהויבן
און האָבן מיט די קעפ געשאַקלט. נאָר די אַרעמע פישערס,
וואָס האָבן דעם אמתן זינג-פויגל געהערט, האָבן געזאָגט:
נישט שלעכט און אַפילו ענליך, אָבער דאָך נישט דאָס! עפעס
גייט אים דאָך אָפ אין זיין זינגען, נאר וואס — וויסן מיר
נישט.

דעם אמתן זינג-פויגל האט מען פאַר אַן אַרויסגעטריבע-
נעם אויסער די מלוכה-גרעניצן דערקלערט.

דער געקניסטלעך פויגל האט אַן ארט אויף אַ זיידע-
נער קישן נעבן דעם קיסרס בעט פאַרנומען. אַרום אים זיינען
אַלע טייערקייטן, מיט וועלכע ער איז באַשאַנקען געווען,
אויסגעלייגט געווען. טיטולירט — גערופען האט מען איצט:
„דער ערשטער זינגער פון דעם קיסרס נאַכט-טישעלע, וואס
פון דער לינקער זייט“ — דער קיסר האט גערעכנט פאַר מער
וויכטיק דוקא די זייט, וואו דאס האַרץ געפינט זיך, און דאס
האַרץ געפינט זיך דאָך איז דער לינקער זייט אויך ביי אַ

קיסר אפילו. דער קאפעלמייסטער האט וועגן געקניסטלטן פויגל פינף און צוואנציק דיקע בענד אנגעשריבן. שכלדיקע, זעהר שכלדיקע און פול מיט די סאמע אומפארשטענדליכסטע ווערטער כינעזישע.

די הויף-לייט פונדעסטוועגן האבן געזאגט, אז זיי האבן געלייענט און אלץ פארשטאנען, ווארים אלא ניט, וואלט מען זיי דאך פאר נאראנים געהאלטן און מ'וואלט זיי איבער די פייכער מיט שטעקל-קלעפ געשלאגן.

אזוי איז א יאר אוועקגעגאן. דער קיסר, דער גאנצער הויף, און אויך דאס גאנצע פאלק האבן אויף אויסווייניק יעדע נאטע פונם געקניסטלטן פויגל געוואוסט, נאר דערפאר טאקע איז דאס זינגען זיינס אזוי געפעלן געווען. זיי האבן איצט דעם פויגל אונטערהעלפן געקאנט. די גאסן-ינגלאך האבן גע-זונגען צי-צי-צי! קלוק-קלוק-קלוק! אליין דער קיסר האט אויך דאס זעלבע געזונגען.

נאר איין מאָל אויף דער נאכט, ווי דער געקניסטלטער פויגל האָט נאָר-וואָס פאַרן קיסר, וואָס איז אין בעט געלעגן, צו זינגען אָנגעהויבן, אזוי האָט עפּעס פּלוצליים אינגעווייניק אין אים זיך און זשומען גענומען, די רעדלעך האָבן זיך צערעדלט, און די מוזיק איז אַנטשוויגן געוואָרן.

דער קיסר איז אויפגעשפרונגען און האָט נאָך זיין לייב-דאָקטאָר געשיקט. אָבער וואָס האָט יענער דען געקאָנט טאָן? האָט מען גערופן דעם זייגערמאַכער, און יענער האָט נאָך לאַנגע שמועסן און פאַקוקענישן, ווי ס'ניט איז, דעם פויגל צורעכט געמאַכט, נאָר געזאָגט האָט ער, אז מ'דאַרף זיך מיט אים זעהר און זעהר געהיט באַגיין: די ציינדלעך האָבן זיך אויסגערופן, און אוועקשטעלן זיי אזוי, אז די מו-זיק זאָל זיך ווי פריער הערן, קאָן מען נישט. אָט אַ צרה! נאָר איין מאָל אין יאָר, אי דאָס קוים-קוים, האָט מען ער-לויבט דעם פויגל אָנצוציען. אָבער דער קאפעלמייסטער האָט אַ קורצע רעדע, אָבער דערפאַר פול מיט אומפארשטענדליכע ווערטער, געהאלטן, אין וועלכער ער האָט באַוויזן, אז דער

פויגל איז אויף אַ האָר נישט ערגער געוואָרן.
 זיינען נאָך פינף יאָר איבערגעגאַן, אין דעם לאַנד האָט
 אַ גרויסע צרה געטראָפן: אַלע האָבן אַזוי דעם קיסר ליב
 געהאַט, און ער איז, ווי מ'זאָגט, „ביים עק“ געווען. מ'האַט
 שוין וועגן אַנייעם קיסר אויסגערוּפן, אָבער דאָס פּאָלק האָט
 זיך אויף דער גאַס געשטופט און האָט ביים ערשטן צום-מלך=
 באַנטן וועגן געזונט פון זיין אַלטן געוועלטיקער געפרעגט.
 — „פּפּו!“ — האָט געענטפערט דער צום-מלך-באַנטער
 און האָט מיטן קאָפּ געשאַקלט.

אַ בלאַסער און אַ שוין קאַלט-ווערנדיקער איז דער קיסר
 אויף זיין פּרעכטיקן געלעגער געלעגן. אַלע הויף-לייט האָבן
 אים שוין פאַר אַ געשטאַרבענעם גערעכנט, און יעדערער האָט
 געאיילט זיך צום נייעם קיסר צו בוקן. די לַאָקייען זיינען
 אַהין און צוריק, מיט נייסן זיך איבערוואַרפנדיק, אַרומ-
 געלאָפן, און די דינסט-מיידלעך האָבן אָנגענעמע שעהן אין
 שמועסן ביי שאַלעכלעך קאַווע פאַרבראַכט. איבער אַלע זאַלן
 און קאַרידאָרן זיינען טעפּיכער אויסגעשפּרייט געווען, פּדי
 ס'זאָל זיך דאָס טרעטן פון די טריט נישט הערן, און אין
 פּאַלאַץ האָט אַ טויט-שטילקייט געהערשט. דער קיסר אָבער
 איז נאָך נישט געשטאַרבן, כאָטש ער איז אויף זיין געלעגער,
 אונטער דעם סאַמעטענעם באַלדאַכין מיט די גאַלדענע פרענז-
 לעך, אומבאַוועגליך און אַ טויט-בלאַסער געלעגן. דורך דעם
 אָפענעם פענסטער האָט אויפן קיסר און אויפן פויגל דעם
 געקינסטלעך די לויטערע לבנה געקוקט.

דער קראַנקער קיסר האָט דעם אָטעם נישט געקאָנט
 כאַפן, און ס'האַט זיך אים געדאַכט, אַז עמיצער זיצט ביי
 אים אויף דער ברוסט. ער האָט די אויגן אָן עפן געטאָן און
 דערזען, אַז דער טויט זיצט אויף אים. דער טויט האָט אויף
 זיך דעם קיסרס קרוין אָנגעטאָן, האָט אין איין האַנט זיין
 גאַלדענע שווערד געהאַלטן, און אין דער צווייטער — די פּאָן,
 די רייכע. פון אַרומ-און-אָרומ, פון די פּאַלדן פון דעם באַל-
 דאַכין דעם סאַמעטענעם, האָבן עפעס מאָדנע קעפּ אַרויסגע-

קוקט: אייניקע העסליכע און שלעכטע, אנדערע גוטע און ליבע אויפן אויסזען. דאָס זיינען די גוטע און שלעכטע מעשים דעם קיסרס געווען.

— דו געדענקסט? — האָבן די קעפּ איינס נאָכן אנדערן געשעפטשעט. — דו געדענקסט? — און די קעפּ האָבן אים אזוי פיל דערציילט, אַז דעם שטערן זיינעם האָט אַזש אַ קאַלטער שווייס באַשלאָגן.

— מוזיק אַהער, מוזיק! גרויסע פויקן כינעזישע! — איך זייל זייערע רייד נישט הערן.

אַבער די קעפּ האָבן אַלץ ווייטער גערעדט, און דער טויט האָט, ווי אַ כינעזער, אויף זייערע רייד מיטן קאַפּ צוגעשאַקלט.

— מוזיק אַהער, מוזיק! האָט דער קיסר געשריגן. — זינג כאַטש דו, ליב פויגעלע גאַלדנס! איך האָב דאָך דיך מיט גאַלד און מיט שאַצבאַרקייטן באַשאַנקען, איך האָב דיר אויפן האַלז מיין גאַלדענעם פאַנטאַפּל אויפגעהאַנגען, זינג-זשע, זינג!

אַבער דער פויגל האָט געשוויגן, — ס'איז נישט געווען, ווער ס'זאָל אים אַנציען, און נישט אַנגעצויגענערהייט האָט ער דאָך זינגען נישט געקאַנט. דער טויט האָט, ווי פריער, אויפן קיסר מיט זיינע גרויסע פוסטע אויגן-לעכער געקוקט. אין צימער איז שטיל-שטיל געווען.

פּלוצלים האָט זיך אונטערן פענסטער אַוואַנדערליך געזאַנג געלאָזט הערן. דאָס איז, וועגן קיסרס שלאַפּקייט דערהערט, צו טרייסטן און צו מונטערן אים, דער לעבעדיג-קער זינג-פויגל צו פליען געקומען. ער האָט געזונגען — און די קעפּ-אויסוויזענישן זיינען אַלץ בלאַסער און בלאַסער געוואָרן, און דאָס בלוט צום קיסרס האַרץ האָט אַלץ לעבעדיג-קער און לעבעדיקער צוגעפלאָסן און אָפּגעפלאָסן. אַליין דער טויט האָט זיך צום זינג-פויגעלע איינגעהערט און האָט אַלץ אין איין איבערחזרן געהאַלטן: זינג, זינג נאָך, זינג-פויגעלע! — וועסטו מיר דערפאַר די טייערע שווערד, די קאַסט-

צארע פאָן און די קרוין אָפגעבן? — האָט געפרעגט דער זינג-פויגל.

און דער טויט האָט איין טייערקייט נאָכן צווייטן אָפגעגעבן, און דער זינג-פויגל האָט אַלץ ווייטער געזונגען. — אַדאַנק, אַדאַנק דיר, ליב פייגעלע! — האָט געזאָגט דער קיסר. — איך האָב דיך דערקענט! איך האָב דיך פון מיין מלוכה אַרויסגעטריבן, און דו האָסט פון מיין בעטל די שרעקליכע שאַטן-פאַרזעענישן פאַריאַגט, דעם טויט אַליין פאַרטריבן. מיט וואָס זאָל איך דיר אָפדאַנקען?

— דו האָסט מיך שוין איין מאָל פאַר אַלע מאָל באַ-לוינט! — האָט געזאָגט דער זינג-פויגל. — איך האָב געזען טרערן אין דינע אויגן נאָך ביים ערשטן מאָל, ווען איך האב פאַר דיר געזונגען, — דאס וועל איך קיין מאָל נישט פאַרגעסן! טרערן — דאס איז דאס קאסטפאַרסטע געשאַנק פאַרן האַרץ פון זינגער. אָבער ווער אַנטשלאַפן איצטער און כאַפ זיך אויף אַגעזונטער און אַמונטערער. און איך וועל דיך מיט מיין ליד פאַרוויגן.

און דער זינג-פויגל האָט נאָך אַ מאָל זינגען אָנגעהויבן, און דער קיסר איז מיט אַ געזונטן און רפואהדיקן שלאָף איינגעשלאָפן.

אַז ער האָט זיך אויפגעכאַפט, האָט אין פענסטער שוין די זון אַריינגעשיינט. קיינער פון די באַדינטע האָט זיך נאָך צו אים נישט באוויזן; אַלע האָבן געמיינט, אַז ער איז אַ געשטאַרבענער שוין, אַליין נאָר דער זינג-פויגל איז ביים פענסטער געזעסן און געזונגען.

— דו וועסט ביי מיר אויף אייביק שוין פארבלייבן! — האָט געזאָגט דער קיסר. — דו וועסט זינגען נאר דעמאלט, ווען דיר נאר וועט זיך פארוועלן, און דעם געקינסטלטן פויגל וועל איך אויף פיצלעך צעברעכן.

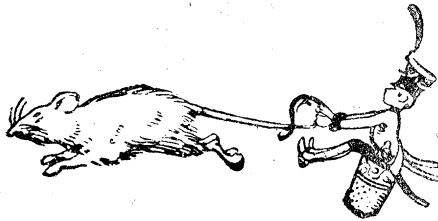
— מ'דאַרף ניט! — האָט געזאָגט דער זינג-פויגל. — ער האָט אַזוי פיל נוצן געבראַכט, וויפיל נאר ער האָט געקאָנט. זאָל ער ביי דיר, ווי געווען, פאַרבלייבן. איך-זשע קאָן אין

פאלאץ נישט וואוינען. ערלויב מיר נאָר צו קומען, ווען מיר
וועט זיך פאַרגלױסטן. דעמאָלט וועל איך אַלע אויף דער נאַכט
ביי דיין פענסטער זיך זעצן און דיר זינגען: מיין ליד וועט
דיך אי דערפרייען, אי אויף זיך צו פאַרטראַכטן דערוועקן.
איך וועל דיר זינגען וועגן גליקליכע און אומגליקליכע, וועגן
גוטס און שלעכטס, וואָס רינגלט דיך אַרום. דאָס קליינע זינג-
פייגעלע פליט אומעטום, פאַרפליט אויך אונטערן דאָך פונם
אַרימען פישער און דאָרפס-איינוואוינער, וואָס וואוינען ווייט
פון דיר. וועל איך צו פליען קומען און דיר זינגען! נאָר
איינס זאָג מיר צו...

— אַלץ! — האָט געזאָגט דער קיסר, און האָט זיך מיט
זיין גאַנצער מלך-גרויסקייט אויפגעשטעלט. — ער האָט באַוויזן
שוין זיין מלך-קלייד אַנצוטאָן און האָט צו זיין האַרצן די
גאָלדענע שווערד צוגעדריקט.

— וועגן איינס נאָר בעט איך ביי דיר: דערצייל נישט
קיינעם, אַז ביי דיר איז אַ פייגעלע פאַראַן, וואָס דערציילט
דיר וועגן אַלץ; אַזוי וועט בעסער זיין!
און דער זינג-פויגל איז אַוועקגעפליגן.

די באַדינער זיינען אַריינגעגאַנגען אויפן טויטן קיסר אַ
קוק צו טאָן, און זיי זיינען אויף דער שוועל ווי פאַרשטיינט
געבליבן. האָט זיך דעמאָלט דער קיסר געקערט צו זיי, מיט
גוט-מאָרגן געבענטשט:
— גוט-מאָרגן!

דאָס מיידעלע מיט די שוועבעלעך.

ס'האָט אַ פּראָסט גענומען, ס'איז אַ שניי געאַנגען, אויף דער גאַס איז אַלץ פינסטערער און פינסטערער געוואָרן. דאָס איז פּונקט ערב ניי-יאָר געווען. אין אָט דער קעלט און פינסטערניש האָט אַן אָרים מיידעלע מיט נישט קיין פאַרדעקטן קאָפּ און אַ באַרוועסע איבער די גאַסן זיך געשלעפט. אמת, זי איז פון דער היים אין פּאַנטאַפּל אַרויסגעגאַנגען, אָבער אויף וואָס האָבן זיי געטויגט? גרויסע, אומגעהייער-גרויסע! די לעצטע האָט זיי געטראָגן די מוטער פון דעם מיידעלע, — און זיי זיינען ביים קינד פון די פּיס אַראָפּגעפּלויגן, ווען זי איז דורך דער גאַס דורכגעלאָפּן, פאַר צוויי אויף גיך זיך טראָגנדיקע קאַרעטעס זיך דערשראָקן. איין פּאַנטאַפּל האָט זי טאַקע נישט געפונען, דעם צווייטן האָט עפעס אַ גאַס-ינגל אויפגעכאַפט און מיט אים אַוועקגעלאָפּן, זאָגנדיק, אַז פון דעם פּאַנטאַפּל וועט אַן אויסגעצייכנט וויגעלע פאַר זיינע קינדער זיין, ווען זיי וועלן ביי אים געבוירן ווערן.

און דאָס מיידעלע האָט זיך ווייטער אַ באַרוועסע גע-שלעפט; די פּיסעלעך אירע זיינען פון קעלט רויט און בלוי געוואָרן. אין אַלטן פאַרטוכל אין אירן זיינען עטליכע פעקע-לעך שוועבעלעך געלעגן; איין פעקעלע האָט זי אין דער האַנט געהאַלטן. פאַרן גאַנצן טאָג האָט ביי איר קיינער אפילו קיין איין שוועבעלע נישט געקויפט; זי האָט אפילו קיין גראָשן נישט געלייזט. אַ הונגעריקע, אַ דערפרוירענע איז זי

אַלץ ווייטער און ווייטער געגאַנגען... אַ רחמנות געווען צו
קוקן אפילו אויף דער אַרעמינקער! די שניי-פליאַכעס זיינען
אויף אירע געקרייזלטע, פלאַקס-קאַלירענע, זעלטן-שיינע האָר
געפאַלן, אָבער זי האָט אפילו נישט געטראַכט וועגן דער
שיינקייט יענער. אין אַלע פענסטער האָבן פייערלעך געלויכטן,
אויף די גאַסן האָט מיט געבראַטענע גענו געשמעקט; היינט
איז דאָך ערב ניי-יאָר געווען — אָט וועגן וואָס זי האָט
געטראַכט!

לסוף האָט זי זיך אין אַ ווינקעלע פון איינעם אַ הויז
אוועקגעזעצט, האָט זי זיך צענויפגעקאַרטשעט, און אונטער זיך
די פיסעלעך אַרונטערגענומען, אום זיך כאַטש אַביסעלע אָנ-
צעוואַרימען. אָבער ניין, ס'איז נאָך קעלטער געוואָרן, און
אַהיים זיך אומקערן האָט זי נישט דערוועגט זיך. זי האָט
דאָך קיין איין שוועבעלע נישט פאַרקויפט, און קיין איין
גראשן נישט געלייזט, דער טאַטע וועט זי שלאָגן! און אויך
אין דער היים פיי זיי איז נישט וואַרימער! נאָר דער דאָך
אויפן קאַפּ, אָבער דער ווינט שפאַצירט זיך איבער דער
גאַנצער וואוינונג ארום, נישט געקוקט דערויף, וואָס אַלע
שפאַטן און לעכער זיינען דורכאויס מיט שטרוי און מיט
שמאַטעס פארשטעקט. אירע הענטעלעך זיינען פון קעלט ווי
פאַרקאוועט געוואָרן. אַך! איין פיצעלע שוועבעלע נאָר וואָלט
זי געקאַנט דערווארימען! ווען זי זאָל נאָר זיך דערוועגן
קאַנען פון פעקעלע כאַטש איינס נעמען, מיט דעם איבער
דער וואנט א רייב טאָן און די פינגערלעך אָנוואַרימען! לסוף
האָט זי איינס ארויסגעשלעפט. טשריק! ס'האָט צו זידן אָנ-
געהויבן און זיך אָנגעצונדן. דער פלאם איז געווען אזא
ווארימער, העלער, און ווען דאָס מיידעלע האָט אים פארן
ווינט מיטן הענטעלע פארשטעלט, האָט זיך איר אויסגעוויזן,
אז א ליכט ברענט פאר איר. א מאַדנע איז געווען יענע ליכט:
דעם מיידעלע האָט זיך געדאַכט, ווי זי וואָלט פאר א גרויס,
אייערן אייוועלע, מיט קופערנע בלישטשענדיקע פיסלעך און
טירלעך געזעסן. ווי וואויל ס'האָט אין אייוועלע דאָס פייער

געפלאמט, ווי ווארים ס'איז דעם קינד געוואָרן! זי האָט גע-
וואָלט אויך די פיסלעך שוין אויסציען, אָבער... דאָס פייער
האָט זיך אויסגעלאָשן. דער אויוון איז פארשוואונדן געוואָרן,
און אין די הענט פון מיידעלע איז נאָר אן אָפגעברענט
שוועבל-שטיקל געבליבן.

און אָט האָט זי דאָס צווייטע אָנגעריבן; דאָס שוועבעלע
האָט זיך אָנגעצונדן, דער פלאם איז גלייך אויף דער וואנט
געפאלן, און די וואנט איז פלוצלים א דורכזיכטיקע, ווי
א מוסעלינענע פונקט געוואָרן. דאָס מיידעלע האָט דעם גאנצן
צימער דערזען: א טיש מיט א שניי-ווייסן טישטוך א פאר-
דעקטן און מיט טייערן פאָרצעליי אויסגעשטעלטן, און אויפן
טיש — א גאנז א געבראָטענע מיט שווארצע פלוימען און מיט
עפל אָנגעפולט. וואָס פאר א טייערער ריח ס'האָט זיך פון איר
געטראָגן; בעסער פון אלץ איז געווען דאָס, וואָס די גאנז
איז פלוצלים פונם טיש אראָפגעשפרונגען, און ווי זי איז
פארגרייט געווען, מיט גאָפל און מעסער אין רוקן, אזוי איז
זי, אונטערשפרינגענדיק, גלייך צום מיידעלע צוגעלאָפן. דאָ
האָט זיך דאָס שוועבעלע אויסגעלאָשן, און פארן מיידעלע
איז ווידער א גראָבע און קאלטע וואנט נאָר געשטאנען.

זי האָט אַ שוועבעלע אָנגעצונדן און פאר א זעלטן-
פרעכטיקן פארפוצטן טענענביימל זיך געטראָפן, א סך א גרע-
טערן און פארפוצטערן, ווי דאָס, וואָס דאָס מיידעלע האָט
ערב-וויינאכט, אין פענסטער פון איינעם ארייכן סוחרים-הויז
אריינקונדיק, געזען. דאָס טענענביימל האָט מיט טויזנטער
פייערלעך געברענגט, און פון גרינס פון די צווייגן האָבן אויפן
מיידעלע העל-פארביקע פילדלעך געקוקט, אזוינע, וואָס פריער
פלעגט זי אין די פענסטער פון די מאגאזינען זען. דאָס
קינד האָט צום טענענביימל ביידע הענטלעך אויסגעשטרעקט,
נאָר דאָס שוועבעלע איז אויסגעלאָשן געוואָרן, די פייערלעך
האָבן זיך אלץ העכער און העכער אויפהויבן גענומען און
האָבן זיך אין לויטערע שווערנדלעך פארוואנדלט; איינס פון
זיי האָט זיך פלוצלים איבערן הימל אוועקגעקאטשעט און נאָך

זיך א לאנגן פייערדיקן שפור געלאָזט.

— עמיצער שטארבט איצט! — האָט געזאָגט דאָס קינד.
איר באַבע, די שוין-געשטאַרבענע, די איינציקע אויף
דער וועלט, וואָס האָט זי ליב געהאט, פלעגט איר זאָגן:
„פאלט א שטערנדל — גייט עמיצנס נשמה צו גאָט ארויף...“
דאָס מיידעלע האָט אָן דער וואנט א ניי שוועבעלע אָן-
גערופן: אַ העל ליכט האָט די ווייטקייט באַלויכטן, און פארן
קינד איז, אין גאנצן מיט שיין באשיינט, א העלע און
א בלישטשענדיקע, און אין דער זעלבער צייט א באהארצטע
און ליבע, איר באַבע געשטאנען.

— באַבעלע! — האָט דאָס מיידעלע אויסגעשריגן. — נעם
מיך מיט מיט דיר! איך ווייס, אז דו וועסט נישט בלייבן;
ווי נאָר דאָס שוועבעלע וועט פארלאָשן ווערן, וועסטו נישט
בלייבן, ווי דער אויוון דעם ווארמע, ווי די וואונדערליכע
גאנז, די געבראַטענע, און ווי דאָס גרויסע טענענביימל, דאָס
זעלטענע!

און זי האָט אויף גיך מיטן גאנצן איבעריקן ביסל
שוועבעלעך, וואָס זיינען ביי איר אין די הענט געווען, א רייב
געטאָן — אזוי האָט זיך איר געוואָלט די באַבע פארהאלטן.
און די שוועבעלעך האָבן א פלאַקער געטאָן מיט אזא העלן
פלאַקער, אז ס'איז ליכטיקער, ווי בייטאָג געוואָרן. קיין מאָל
האָט די באַבע אזוי שיין און אזוי מלכותדיק נישט אויס-
געזען! זי האָט דאָס מיידעלע אויף די הענט גענומען, און
זיי זיינען אין שיין און אין בלענדיקייט אוועקגעפלוין, הויך-
הויך, אהין, וואו ס'איז נישט קיין קעלט, נישט קיין הונגער,
און נישט קיין מורא נישטאָ — צו גאָט.

אין א קאלטער פרימאָרגן-שעה איז ביי דעם הויז-ווינקל,
ווי פריער, מיט ראָזע בעקעלעך און מיט א שמייכלע אױף
די ליפן, דאָס מיידעלע געזעסן, אַבער א טויטע. זי איז אין
לעצטן אויף דער נאכט פון אלט-יאָר פארפרוירן גע-
וואָרן. די זון פון ניי-יאָר האָט איר קליין טויט
קערפערל באַלויכטן. דאָס מיידעלע איז מיט די

שוועבעלעך געזעסן: איין פעקעלע איז כמעט אין גאנצן
אויסגעברענט געווען.

— זי האָט זיך געבען אָנוואַרימען געוואָלט, די אומגליק-
ליכע! — האָבן מענטשן געזאָגט.

קיינער האָט אָבער נישט געוואוסט, וואָס זי האָט געזען
און אין וואָס פאר א העל-בלענדיקייט זי האָט זיך, אינאיינעם
מיט איר באפען, צו די ניי-יאָריקע פריידן אויפן הימל
ארויפגעהויבן.

דער גרויסער קלויס און דער קליינער קלויס.

א מאָל זיינען געווען צוויי מענטשן; ביידע האָט מען זיי קלויס גערופן, האָט האָבער איינער פיר פערד געהאַט, און דער אַנדערער—נאָר איינס; איז אָט פּדי זיי צו דערקענען, האָט מען דעם, ביי וועמען ס'זיינען די פיר געווען, גרויסער קלויס גערופן, און דעם, ביי וועלכן נאָר איינס—קליינער קלויס. לאָ—מיר אַצינד אויסהערן, וואָס מיט זיי איז געשען; ס'איז א גאַנצע געשיכטע.

די גאַנצע וואָך אָן אויפהער פלעגט קליינער קלויס מיט זיין איינעם פערדל באַאַקערן דאָס פעלד פון גרויסן קלויס, דערפאַר אָבער פלעגט אים גרויסער קלויס אויף איין מאָל אין וואָך, אויף זונטאָג, אַלע זיינע פיר געבן. היי, וויאָ! — פלעגט זיך קליינער קלויס מיט דער בייטש איבערן גאַנצן פינפטלינג צעפאַכען, — דעמאָלט זיינען דאָך אלע פערד, ווי זיינע אייגענע געווען. די זון האָט אזוי געשיינט. די גלאָקן האָבן צום פריי—מאָרגן—געבעט גערופן, די מענטשן זיינען אזוינע פאַרפוצטע גע—ווען און זיינען מיט די געבעט=ביכלעך אין די הענט אין קלויסטער געגאַנגען דאָרט די מוסר=רעדע פונם גלח אויסצו—הערן. האָבן אַלע געזען, אז קליינער קלויס אקערט מיט די פינף פערד, און אז ער איז צופרידן זעהר, און אז ער קנאַקט מיט דער בייטש און שרייט אויס קנאַקנדיק:

— היי, איר פערדאטשעלעך מיינע!

— דערוועג זיך נאָר אזוי אויסצושריייען! — האָט געזאָגט

גרויסער קלױס — דו האָסט דאָך בסך הכל נאָר איין פּערד.
נאָר אָט איז ווידער עמיצער פּאַרביי געגאַנגען, און
קליינער קלױס האָט פּאַרגעסן, און ער טאָר זיך נישט דער-
וועגן אזוי צו שרייען, און ער האָט ווידער אויסגעשריגן:
— היי, איר, מיינע פּערדאַטשעלעך!

— הער אויף! — האָט געזאָגט גרויסער קלױס. — אויב דו
וועסט נאָך איין מאָל אזוי שרייען, אזוי וועל איך דיין פּערד
איבערן שטערן געבן, און זיין סוף וועט אים זיין!
— אויף מיין וואָרט, איך וועל מער ניט! — האָט געזאָגט
קליינער קלױס אָבער פּלוצלים איז ווייטער עמיצער פּאַרביי-
געגאַנגען און האט זיך געגריסט מיט אים. האָט ער פון גרויס
פרייד, וואָס ער אקערט מיט גאַנצע פינף פּערדלעך, ווייטער
מיט דער בייטש א שמיס געטאן און זיך צעשריגן:
— נו, איר פּערדאַטשעלעך מיינע!

— זאט וועל איך דיר געבן „מיינע“! — האט געזאגט
גרויסער קלױס און האט א שייט האלץ געכאַפּט, אזא, מיט
וועלכער מ'קלאפט אין פעל, פלעקער אריין אויף די פּערד צו-
צובינדן, און האט אזא זעץ געטאן דעם קליינעם קלױס
פּערדל איבערן שטערן, אז ער האט דאס אויף טויט דער-
שלאגן.

— אך, איצט האב איך שוין אפילו קיין איין פּערדל
נישט, — האט געזאגט קליינער קלױס און האט זיך צעוויינט.
דערנאך האט ער פון פּערדל די פעל אפגעשינדן, האט
זי גוט אויסגעטריקנט, האט זי אין א זאק אריינגעלייגט, האט
דעם זאק אויף די פלייצעס פארנומען, און אין שטאט אוועק
דארט די פעל צו פארקויפן.

גיין איז אים אויסגעקומען זעהר ווייט, דורך א גרויסן
געדיכטן וואלד, און ווי אויף צו להכעיס איז א שלעכטער
אינדרויסן געווארן, און קליינער קלױס האט פארבלאנדזשעט.
ער האט נאך נישט באוויזן איבער אניים אויף א וועג זיך
ארויפצושלאגן, ווי ס'איז שוין גאר פינסטער געווארן, און צו
דער שטאט איז נאך ווייט געווען. און אויך צוריק נישט נאנט;

ביז נאכט איז אוממעגליך געווען נישט אהער און נישט אהין זיך צו דערקלייבן.

אויפן וועג איז גראד א גרויסער פויערשער הויף גע- שטאנען, די לאדנס זיינען שוין פארמאכט געווען, נאר דורך זיי האט זיך א שוין דורכגעשלאגן.

— אט דא וועל איך געוויס א נאכטלעגער געפינען, — האט געזאגט קליינער קלויס און איז אהין אנקלאפן געגאנגען.

די בעל-הביתטע האָט אויפגעעפנט, און געוואויר געוואָרן, וואָס ער דאַרף, האָט זי זיך אים געהייסן ווייטער אָפּטראָגן: דער מאַן אירער איז אין דער היים נישט געווען, און אָן אים האָט זי נישט געקאָנט קיין געסט צונעמען.

— נו, ס'וועט אויסקומען אויפן גאָס צו נעכטיקן! — האָט געזאָגט קליינער קלויס, און די בעל-הביתטע האָט פאַר אים די טיר פאַרהאַקט.

נעבן הויז איז אַ גרויסע סטערטע היי געשטאַנען, און צווישן דער סטערטע און דעם הויז איז אַ קליין שטאַלעכל מיט אַ צוגעפּלעטשעט דעכל געווען.

— אָט דאַרט וועל איך איבערלייגן — האָט געזאָגט קליי- נער קלויס, דאָס דעכל דערזענדיק, — אַ טייער בעט: דער בושל וועט דאָך פון דאַרט נישט אַראָפּ... און אין פּוס מיך נישט בייסן.

דאָס האָט ער געזאָגט דערפאַר, ווייל אויפן דאָך איז אַ בעסט געווען, און ס'איז דאַרט אַ לעבעדיקער בושל געשטאַנען. איז קליינער קלויס אויפן דעכל פון שטאַלעכל אַרויפגע- קראָכן, האָט זיך אויף דעם שטרוי אויסגעצויגן און האָט זיך גענומען פון איין זייט אויף דער אַנדערער דרייען, זיך וואָס בעסער אַוועקלייגן וועלנדיק. די לאָדנס זיינען נישט איבעריק פעסט צו די פענסטער צוגעשטאַנען, און קליינער קלויס האָט אַלץ וואָס אין שטוב האָט זיך געטאָן, געזען.

אין עס-צימער איז אַ טיש „פון הערן און געדענקען“ געגרייט געווען; וואָס וואָס איז אויף אים נישט געווען דען? אי וויין, אי געבראַטנס, אי פיש טייערע. ביים טיש זיינען

געוועסן די בעל-הביחטע און דער קלויסטער-שמש און נישט מער.
זי האָט אים אויפגענומען, און ער האָט די פיש אויף
ביידע באַקן גערוקט, — ער איז אַ גרויסער ליבהאַבער פון פיש
געווען.

— אַך, ווען איך זאָל זיך דאָרט נעפן זיי געפינען! —
האָט אַ טראַכט געטאָן קליינער קלויס, און האָט, דעם האָלז
אויסציענדיק, אין סאַמע פענסטער אַריינגעקוקט. אַך, וואָס פאַר
אַ טייערן פּיין-קוכן ער האָט דאָרט דערווען! אַך, איז דאָרט
אַ סעודה געווען, שוין איין מאָל אַ סעודה!

אין דער זעלבער צייט האָט ער דערהערט, ווי עמיצער
פאַרט רייטנדיק צו דער שטוב צו; דאָס האָט זיך אַהיים דער
בעל-הביחטעס מאַן אומגעקערט. אָבער איינע אַ שלאַפּקייט האָט
ער געהאַט, דער מאַן: אָנקוקן האָט ער נישט געקאָנט די קלויס-
סטער-שמשים; ווי ער האָט נאָר אַזאַ איינעם געטראָפן — אַזוי
פלעגט ער שרעקליך אין פעס ווערן, דעריבער איז דער קלויס-
סטער-שמש צו זיין ווייב צו גאַסט געקומען, ווען ער איז אין
דער היים נישט געווען, און די גוטע פרוי האָט זיך באַמיט
אים אויפצונעמען אויפן בעסטן אופן. ביידע האָבן זיי זיך זעהר
דערשראָקן, דערהערנדיק, אַז דער מאַן האָט זיך אומגעקערט,
און די פרוי האָט דעם גאַסט געבעטן, וואָס גיכער אינם גרויס-
סן ליידיקן קאַסטן, אין דעם, וואָס איז אין ווינקל געשטאַנען,
אַרייצוקריכן. דער קלויסטער-שמש האָט געפאַלגט — ער האָט דאָך
געוואוסט, אַז דער פויער קאָן נישט אָנקוקן קיין קלויסטער-
שמשים, — און די פרוי האָט אויף גיך דעם „פיבוד“ אין אויוון
אַריין פאַרראַמט. — ווען דער מאַן זאָל דאָס אַלץ געווען דער-
זען, וואָלט ער דאָך געוויס געפרעגט, וועמען האָט זי דאָס
אויפגענומען אַזוי.

— אַך, — האָט דער קליינער קלויס אויפן דאָך געזיפצט,
דערזענדיק, ווי זי האָט דאָס עסן און דעם וויין באַהאַלטן.
— ווער איז דאָרט? — האָט געפרעגט דער פויער און
אויפן קליינעם קלויס די אויגן אָנגעשטעלט. — וואָס ליגסטו
דאָ? קום אין שטוב אַריין.

קליינער קלויס האָט דערציילט, ווי אַזוי ער האָט פאַר-
בלאָנדזשעט און ווי אַזוי ער האָט זיך אויף איבערנעכטיקן
געבעטן.

— רעכט! — האָט געזאָגט דער פויער. — אָבער צוערשט
דאַרפן מיר עפעס איבערכאַפן.

די פרוי האָט זיי זעהר ליבליך צוגענומען, האָט צום
טיש געגרייט און פונם אויוון אַ גרויסן טאַפ קאַשע אַרויס-
גענומען.

דער פויער איז אויסגעהוונגערט געווען און האָט מיט
גרויס אַפעטיט געגעסן, דעם קליינעם קלויס אָבער איז פון קאַפ
נישט אַרויס דאָס געבראַטנס, די פיש און דער פּיינ-קוכן, וואָס
זיינען אין אויוון באַהאַלטן געווען.

אונטערן טיש, צופיסנס ביים קליינעם קלויס איז דער
זאַק מיט דער פערדן-פעל געלעגן, מיט דער זעלבער פעל,
וואָס ער האָט פאַרקויפן געטראָגן. די קאַשע איז אים ניט
איבעריק געפעלן געווען, און ער האָט אויף זיין זאַק מיטן
פיס אָנגעטראָטן. די טרוקענע פעל האָט אין דער הייך סקריפען
גענומען.

— טסט! — האָט קליינער קלויס צום זאַק אַ זאָג געטאָן,
און אַליין האָט ער אויף אים ווידער אַ מאָל אָנגעטראָטן, און
די פעל האָט נאָך העכער זיך צעסקריפעט.

— וואָס איז דאָס דאַרטן ביי דיר? — האָט דער בעל-
הבית אַ פּרעג געטאָן.

דאָס איז דער פישוף-מאַכער מיינער! — האָט געענטפערט
קליינער קלויס. — ער זאָגט, אַז מיר זיינען נישט מחויב קיין
קאַשע עסן, ער האָט פאַר אונז אַ פולן אויוון מיט געבראַטנס,
פיש און פּיינ-קוכן אויסגעפישופט.

— אַט אַ קינצל! — האָט געזאָגט דער פויער, און אין
אין אויגנבליק איז ער צום אויוון צו, האָט אים אויפגעעפנט
און דאַרטן די טייערע עסנס דערזען! דאָס האָט זיי אַהין
זיין ווייב באַהאַלטן, און ער האָט געמיינט, אַז דאָס האָט דער
פישוף-מאַכער מיט זיין פישוף זיי אויפגעבראַכט.

די פרוי האָט זיך נישט דערוועגט קיין וואָרט צו זאָגן,
האָט אויף גיך אַליץ צום טיש געבראַכט, און דער מאַן מיטן
גאַסט האָבן זיך עסן גענומען. פּלוצלים האָט קליינער קלויס
ווידער אויפן זאַק אָנגעטראָטן, און די פעל האָט אַ סקריפע
געטאָן.

— וואָס ווידער?—האָט געפרעגט דער פּויער.

— ער זאָגט, אַז ער האָט אויב אין אויוון דאָרט אויך
דריי פּלעשער וויין אויסגעפישופט.—האָט געענטפערט קליינער
קלויס.

די פרוי האָט געמוזט אויך דעם וויין אַרויסשלעפּן. דער
פּויער האָט איין גלעזל און דאָס צווייטע גענומען און ער
איז פרייליך געוואָרן; בנאמנות, אַזאַ פּישוף-מאַכער וואָלט ער
אויך א בעלן געווען צו האָבן.

— און דעם שד אַרויסרופן קאָן ער?—האָט געפרעגט
דער פּויער.—איך וואָלט אַ בעלן געווען אויף אים אַ קוק צו
טאָן; איך בין איצט אויפגעלייגט.

— יאָ!—האָט געזאָגט קליינער קלויס.—מיין פּישוף-מאַכער
קאָן אַליץ, וואָס מ'וויל נאָר, אַיאָ, אמת? האָט ער ביים זאַק
אַ פּרעג געטאָן, און אַליין האָט ער אים אָנגעטראָטן, און די
פעל האָט אַ סקריפע געטאָן.

— דו הערסט? ער ענטפערט: „יאָ.“ אָבער איז
דער שד אַזאַ העסליכער, אַז ס'איז אַ שרעק אויף אים אַ קוק
צו טאָן.

— אַ, איך הויב נישט אָן פאַר אים מורא צו האָבן!
און ווי זעט ער עס אויס?

— ער איז פינקטליך צו אַ קלויסטער-שמש ענליך.

— טפּויל!—האָט געזאָגט דער פּויער.—אַט אַ מ'אוסקייט!
איר דאַרפט וויסן, אַז אָנקוקן קאָן איך נישט קיין קלויסטער-
שמש! אָבער נישקשה, איך וועל דאָך וויסן, אַז דאָס איז דער
שד נאָר, וועט מיר אַזוי צו דערווידער נישט זיין! אַט האָב
איך זיך מיט מוט און בראַווקייט אָנגענומען; אָבער זאָל ער
נאָר נישט צו נאָנט צוגיין!

— אָט וועל איך באַלד דעם פישוף-מאַכער זאָגן. —האַט
געזאָגט קליינער קלויס און האָט אויפן זאַק אָנגעטראָטן און
האַט זיך איינגעהערט.
— נו, וואָס? —

— ער הייסט אונז צוגיין און אויפגעפנען אָן יענעם
קאַסטן, וואָס אין ווינקל דאָרט; דאָרט האָט זיך דער שד באַ-
האַלטן, אָבער מען דאַרף גוט דאָס דעקל צוהאַלטן, ער זאָל
נישט אַרויסשפּרינגען פון דאָרט.

— הערף-זשע מיר צוהאַלטן! —האַט געזאָגט דער פויער,
און ער איז צום קאַסטן, וואוהיין דאָס ווייב האָט דעם אמתן
קלויסטער-שמש באַהאַלטן, צוגעגאַן. דער קלויסטער-שמש איז
פון שרעק נישט טויט און נישט לעבעדיק געווען. דער פויער
האַט דאָס דעקל אויפגעעפנט און האָט אין קאַסטן אַריינגע-
קוקט.

— טפו! —האַט ער אַ געשריי געטאָן און אויף צוריק אָפּ-
געשפרונגען. —געזען! ווי צוויי טראָפן דער קלויסטער-שמש
אונזערער! אָט אַ מיאוסקייט!

נאָך אַזאַ אומאַנגענעמליכקייט האָט מען אויסטרינקען
באַדאַרפט, און ביידע האָבן זיי ביז דער שפעטער נאַכט אַריין
געטרונקען.

— פאַרקויף מיר דעם פישוף-מאַכער דיינעם! —האַט גע-
זאָגט דער פויער. —זאָג, וויפיל דו ווילסט, אַ גאַנץ מעסטל
געלט אפילו.

— ניין, כ'קאָן נישט! —האַט געזאָגט קליינער קלויס. —
באַטראַכט נאָר, וויפיל נוצן איך האָב פון אים!

— שרעקליך, ווי ס'וויילט זיך מיר אים האָבן! —האַט גע-
זאָגט דער פויער און האָט דעם קליינעם קלויס איינריידן
גענומען.

נו, —האַט לסוף קליינער קלויס געזאָגט —זאָל זיין, ווי
דו ווילסט! דו ביסט זיך מיט מיר באַגאַנגען אָרנטליך, האָסט
מיך איבערנעכטיקן אַריינגעלאָזט, טאָ נעם אים דיר, מיינ
פישוף-מאַכער, פאַר אַ מעסטל זילבער-שטיק, אָבער פאַר אַ פולס.

— גוט! — האָט געזאָגט דער פּויער. — אָבער דעם קאַסטן דאַרפסטו צו דיר צונעמען; איך וויל אים ביי זיך אין שטוב אפילו קיין מינוט נישט האלטן! ווער ווייסט, מעגליך, אז ער איז אויך אצינד דאָרטן.

קליינער קלויס האָט זיין זאק מיט דער אויסגעטריקנע-טער פעל אָפגעגעבן און באקומען האָט ער דערפאר א פול מעסטל געלט און אויך א שלעפ-וועגעלע, אז ער זאָל האָבן אויף וואָס דאָס געלט אין דעם קאַסטן צו פירן.

— זיי געזונט! — האָט געזאָגט קליינער קלויס, — און האָט דאָס שלעפ-וועגעלע מיטן געלט און מיטן קאַסטן, אין וועלכן ס'איז נאָך אלץ דער קלויסטער-שמש געלעגן, אָפגעפירט. פון יענער זייט וואָלד האָט א היפש טיף בייכל דורכגע-שטראָמט, אזא לויפיקס, אז ס'איז אוממעגליך געווען כמעט עפעס מיט זיין שטראָם צו מאַכן; איבערן טייכל איז א בריק געווען איבערגעלייגט. קליינער קלויס האָט זיך אויפן מיטן בריק אוועקגעשטעלט און אומיסטנע, ווי מעגליך העכער, פדי דער קלויסטער-שמש זאָל הערן, געזאָגט: —

— צו וואָס טויג מיר דער נארישער קאַסטן, אָט דער? ער איז אזוי שווער, ווי ער וואָלט פול מיט שטיינער אָנגע-לייגט געווען! איך וועל זיך איבער אים פון די פחות ארויס-שלאָגן! איך וועל אים אין טייכל אריינזאָרפן! איז ממה-נפשך, וועט ער אליין צו מיר א היים צושווימען איז גוט, אויב-זשע ניט-דארף מען ניט.

דערנאָך האָט ער זיך מיט איין האנט פארן קאַסטן אָנגענומען, עטוואָס אים אונטערהויפנדיק, גלייך ווי ער וואָלט זיך גענומען אים אין וואסער אראָפּווארפן.

— האַלט! — האָט פונם קאַסטן דער קלויסטער-שמש ארויס-געשריגן, — לאָז מיך פריער ארויס!

— איי! — האָט געזאָגט קליינער קלויס, — זיך מאכנדיק, אז ער האָט זיך דערשראָקן פלומפערשט. — ער איז נאָך אלץ דאָ! אין וואסער אריין אים גיכער!

— ניין, ניין! — האָט געשריגן דער קלויסטער-שמש, — לאָז

מיך ארויס, וועל איך דיר א גאנץ מעסטל זילבער-שטיק געבן.

— אָט דאָס זיינען ווערטער!—האָט געזאָגט קליינער קלויס, און ער האָט דעם קאסטן אויפגעעפנט. דער קלויסטער-שמש איז אין איין אויגנבלויק ארויסגעשפרונגען פון דאָרט, און דעם ליידיקן קאסטן האָט מען אין וואסער אראָפגעשטויסן. דערנאָך זיינען זיי צו אים אהיים אוועק, און קליינער קלויס האָט נאָך א גאנץ מעסטל געלט באקומען. איצט איז דאָס גאנצע שלעפ-וועגעלע פול מיט געלט געווען.

— אָ, דאָס פערדל האָט מיר גאָר נישט קיין שלעכטע רוחים געבראכט!—האָט קליינער קלויס צו זיך אריין געזאָגט, ווען ער איז אהיים געקומען און האָט אויף דער ערד א גאנצע קופע געלט אויסגעשיט. —אָט ווי גרויסער קלויס וועט אין פעס ווערן, אז ער וועט געוואָר ווערן, ווי אזוי איך בין בארייכט געוואָרן פון מיין פערדל דעם איינציקן. אָבער ווער גויט מיך, איך זאָל אים דעם גאנצן אמת דערציילן?

און קליינער קלויס האָט צום גרויסן קלויס א יינגעלע אריינגעשיקט, ער זאָל ביי אים דאָס מעסטל, וואָס מ'מעסט דערמיט תבואה, אנטלייען.

— צו וואָס טויג אים דאָס מעסטל?—האָט א טראכט גע-טאָן גרויסער קלויס, און ער האָט דאָס אונטערדעקל מיט א ביסעלע דזיעגעכץ באשמירט, אפשר, מעגליך, וועט זיך עפעס צוקלעפן צו דעם. איז טאקע אזוי געווען: באקומענדיק דאָס מעסטל צוריק, האָט גרויסער קלויס דערזען, אז צום דעקל האָבן זיך דריי נייאינקע זילבערנע מטבעלעך צוגעקלעפט.

— אָט א מעשה!—האָט געזאָגט גרויסער קלויס, און איז באלד צום קליינעם קלויס אוועקגעלאָפן.

— פון וואנען האָט זיך צו דיר אזוי פיל געלט גענומען?

— כ'האָב נעכטן אויף דער נאכט די פעל פון מיין פערדל

פארקויפט.

— און מיט ריוח פארקויפט!—האָט געזאָגט גרויסער

קלויס, איז אהיים אוועקגעלאָפן, האָט א האק געכאפט, אלע

זיינע פיר פערד אוועקגעלייגט, פון זיי די פעל אראפגענומען
און אין שטאָט זיי פארקויפן זיך אוועקגעלאָזט.

— פעל, פעל! ווער דארף פעל!—האָט ער געשריגן אי-
בער די גאסן.

אלע לעדער-גארבערס און שוסטערס זיינען זיך צו אים
אַנגעלאָפן און האָבן זיך צעפרעגן גענומען, ווי טייער באַט
ער פאר די פעל.

— א מעסטל זילבער-שטיק—א שטיק—האָט געזאָגט גרוי-
סער קלויס.

— ביסט פון זינען?—האָבן זיי צו אים געזאָגט.—דו
מיינסט, מיר אַרבעטן געלט מעסטלעך-ווייז?

— פעל! פעל! ווער דארף פעל!—האָט ער ווידער גע-
שריגן, און אלעמען, ווער ס'האָט זיך ביי אים, וויפיל ער
וויל פאַר אַ פעל, אַ פרעג געטאָן, האָט ער געענטפערט: אַ
מעסטל זילבער-שטיק פאַר אַ שטיק וויל ער.

— ער מאַכט פון אונז חוזק!—האבן אלע שוסטערס
און לעדער-גארבערס געזאָגט, און זיי האָבן זייערע הויזן-
פאַסקעס אַראָפגעכאַפט, און אנדערע זייערע פאַרטיכער די
לעדערנע און האָבן מיט זיי דעם גרויסן קלויס דעקן
גענומען.

— פעל! פעל!—האָבן זיי אים נאָכגעקרימט—אָט נאָ דיר
פעל! אַרויס פון שטאָט!

און גרויסער קלויס האָט פיס געמאַכט! זינט ער לעבט,
האָט מען אים נאָך נישט אַריינגעלייגט אַזוי פיל.

— נו—האָט ער געזאָגט, זיך אהיים דערקלייבנדיק:—
איך וועל זיך מיט אים אַפּרעכענען מיטן קליינעם קלויס! איך
וועל אים אויף טויט דערהרגענען.

און ביים קליינעם קלויס איז אַן אַלטע באַבע געשטאַר-
בן; זי איז מיט אים אין לעבן נישט איבעריק אויסגעקומען,
זי איז אַ שלעכטע און אַ קריגעריין געווען, נאָר דאָך האָט זי
אים באַנק געטאָן זעהר, און ער האָט זי אויף איבער נאַכט
אין זיין וואַרים בעט אַריינגעלייגט,—אפשר וועט זי זיך אָנ-
אַ-

ווארימען און לעבעדיק ווערן, — און אליין ער האָט זיך אין אַ ווינקל אויף אַ בענקל אַוועקגעזעצט.

ביינאכט האָט זיך די טיר אויפגעעפנט און גרויסער קלויס מיט אַ האַק אין האַנט איז אַריין; ער האָט געוואוסט, וואו דעם קליינעס קלויס בעט שטייט, איז ער גלייך צו דעם צוגעגאן און האָט דער טויטער באַבע איבערן קאָפּ דערלאָנגט, מיינענדיק, אז דאָס איז קליינער קלויס.

— אָט נאָ דיר! מער וועסטו מיך שוין נישט אָפּנאַרן! — האָט געזאָגט גרויסער קלויס און איז אַהיים אוועקגעגאן.

— אָט א רוצח! — האָט געזאָגט קליינער קלויס. — דאָס האָט ער מיך געוואָלט הרגענען. א מערכה נאָך, וואָס די באַבע איז טויט געווען, אַנישט וואָלט זי שלעכט געווען אָפּגעשניטן.

דערנאָך האָט ער די באַבע אין אַ יום-טוב-קלייד פאַר-פּוצט, האָט ביים שכן אַפּערד געבעטן, האָט דאָס אין אַ וואָגן איינגעשפּאַנט, האָט גוט די אַלטע אויפן הינטערשטן בענקעלע אוועקגעזעצט, אז זי זאָל נישט אַראָפּפאַלן, און ער האָט מיט איר דורכן וואַלד זיך אוועקגעלאָזט. אז די זון איז אויפגעגאָן, זיינען זיי צו א גרויסן איינפאַר-הויז צוגעפּאַרן. דאָרט האָט זיך קליינער קלויס אָפּגעשטעלט און איז אַריינגעגאָן עפעס זיך אויף איבערכאַפּן בעטן.

דער בעל-הבית פון איינפאַר-הויז האָט אַ מאַסע, אַ מאַסע געלט געהאַט, און אַליין איז ער אַ מענטש זעהר אַ גוטער גע-ווען, אָבער אַזאַ היציקער, גלייך ווי ער וואָלט מיט פעפּער און מיט נאָך שטאַרקייטן אָנגעפילט געווען.

— וואָס מאַכסטו גוטס? האָט ער זיך צום קליינעם קלויס געווענדט. — און וואָס האָסטו דו זיך עפעס אויסגעפּוצט אַזוי גאַנץ פּרי?

— גאָר נישט! — האָט געזאָגט קליינער קלויס. — דאָס האָב איך באַדאַרפט מיט דער באַבען אין שטאָט אַריין פּאַרן; זי איז דאָרטן אין וואָגן געבליבן, — וויל באַי אַ אָפּן נישט אַראָפּקריי-כן. זיי-זשע אַזוי גוט, טראָג איר אַ הינ אַ גלעזל מעד אַרויס, אָבער רעד מיט איר העכער, זי איז טויבליך אַ ביסל.

— רעכט! — האָט געזאָגט דער בעל-הבית. האָט אַ גרויסע
גלָאָז מעד גענומען און האָט דער אַלטער אַוועקגעטראָגן.
— דאָס אייניקל אייערס האָט אייך אַ גלָאָז מעד אַרויס-
געשיקט! — האָט געזאָגט דער בעל-הבית. די אַלטע אָבער האָט
קיין וואָרט נישט געענטפערט און האָט זיך אפילו קיין ריר
נישט געטאָן.

— איר הערט? — האָט דער בעל-הבית אויפן גאַנצן קול
אויסגעשריגן. — דאָס אייניקל אייערס האָט אייך אַ גלָאָז מעד
אַרויסגעשיקט.

נאָך אַ מאָל האָט ער דאָס זעלבע אויסגעשריגן, און נאָך
אַ מאָל, און זי האָט זיך אַלץ נישט גערירט; דעמאָלט איז ער
אין כעס געוואָרן זעהר און האָט איר די גלָאָז גלייך אין
פנים אַריין דערלאָנגט, אַזוי אַז דער מעד האָט זיך איר אי-
בער דער נאָז צעגאַסן, און זי אַליין האָט זיך מיטן פנים
אַראָפּ איבערגעקערט; קליינער קלויס האָט דאָך זי נישט צו-
געבינדן געהאַט, נאָר אַזוי אַוועקגעזעצט.

— וואָס האָסטו געטאָן? — האָט קליינער קלויס זיך צע-
שריגן, פון דער טיר ארויסשפרינגענדיק און דעם בעל-הבית
פארן קאָלנער אָנכאפנדיק. — דו האָסט מיין באַבע דערהרגעט!
זע, וואָס פאַר אַ לאַך ביי איר אין שטערן!

— אַט אן אומגליק! — האָט דער בעל-הבית ארויסגעזאָגט,
מיט די הענט אַ בראַך טוענדיק, — און דאָס אַלץ איז איבער
מיין היציקייט נאָר! ליבער קליינער קלויס, איך וועל דיר
א גאַנץ מעסטל זילבער-שטיק געבן און וועל דיין באַבע, ווי
מיינע אן אייגענע באַגראָבן, אַבי פאַרשווייג דאָס אַלץ, אַ ניט
וועט מען מיר דעם קאָפּ אָפּהאַקן.

און אַט האָט קליינער קלויס א גאַנץ מעסטל געלט בא-
קומען, און דער בעל-הבית האָט זיין באַבען, גלייך ווי זיינע
אן אייגענע באַגראָבן.

קליינער קלויס האָט זיך ווייטער מיט א גאַנצער קופע
געלט א היים אומגעקערט און באַלד טאַקע צום גרויסן קלויס
א ינגעל, אים דאָס מעסטל צו בעטן, געשיקט.

וואָס הייסט?—האַט געזאָגט גרויסער קלויס.—האַב איך
אים דען נישט דערהרגעט? מ'דארף אליין א קוק טאָן.—און
ער האָט אליין דעם קליינעם קלויס דאָס מעסטל אוועקגע-
טראָגן.

— פון וואנען קומט צו דיר אזא קופע געלט?—האַט ער
א פרעג געטאָן און ער האָט די אויגן פון פארוואונדערונג
אויסגעגלאַטשט.

— דו האָסט נישט מיך, נאָר מיין באבען דערהרגעט.—
האַט געזאָגט קליינער קלויס.—און איך האָב זי פאר א מעסטל
געלט פארהאנדלט.

— מיט ריוח פארקויפט!—האַט געזאָגט גרויסער קלויס,
איז א היים געלאָפן, האָט א האק גענומען און האָט זיין אלטע
באבע דערהרגעט; דערנאָך האָט ער זי אין א וואָגן אוועקגע-
לייגט, מיט איר אין שטאָט צום אפטייקער געקומען און האָט
אים פאָרגעלייגט א טויטן מענטשן צו קויפן.

— ווער איז דאָס און וואו האָט איר אים גענומען?—
האַט געפרעגט דער אפטייקער.

— דאָס איז די באבע מיינע!—האַט געזאָגט גרויסער
קלויס.—איך האָב זי דערהרגעט, אום זי פאר א מעסטל געלט
צו פארקויפן.

— גאָט איז מיט אייך!—האַט געזאָגט דער אפטייקער,—
איר ווייסט דאָך נישט, וואָס איר רעדט! איר קאָנט דאָך
דערפאר מיט אייער קאָפּ באצאָלן.—און ער האָט דעם גרויסן
קלויס צו דערקלערן גענומען, וואָס פאר א מעשה ער האָט
דאָ אָפגעטאָן, וואָס פאר א שלעכטער מענטש ער איז, און ווי
אזוי מ'וועט אים דערפאר באשטראָפן. גרויסער קלויס האָט
זיך דערשראָקן, איז אין איילעניש פון אפטייק ארויס, האָט
זיך אויפן וואָגן געזעצט, האָט די פערד א שמיס געטאָן און
אהיים אוועק. דער אפטייקער און דער גאנצער עולם האָבן
אים פאר משוגע געהאלטן, און דעריבער האָבן זיי אים נישט
פארהאלטן טאקע.

— כ'וועל זיך מיט דיר דערפאר אָפּרעכענען, אָפּרעכענען,

קליינער קלויס! — האָט געזאָגט גרויסער קלויס, אויפן וועג
אַרויספאַרנדיק. און ווי נאָר ער האָט זיך אַ היים דערקליבן,
אַזוי האָט ער באַלד אַ גרויסן זאַק גענומען, איז צום קליינעם
קלויס אַוועק און אַזוי געזאָגט:

— דו האָסט מיך ווייטער אָפגענאַרט! פריער האָב איך
מיינע פּערד דערהרגעט און איצטער אויך די באַבע! דאָס
האָב איך דיר אַלץ צו פאַרדאַנקען! אָבער מער וועסטו מיך
שוין נישט נאָרן!

און באַלד האָט ער קליינעם קלויס אַ כאַפּ געטאָן, האָט
אים אין זאַק אַריינגעלייגט, האָט אים פאַרבונדן, אויפן רוקן
פאַרוואָרפן און אויסגעשריגן:

— כּוועל גיין און וועל אים טריינקען!

ביז צום טיך איז נישט נאָנט געווען, און גרויסן קלויס
איז שווער געווען קליינעם קלויס צו דערטראָגן. זיינען זיי
פאַרביי אַ קלויסטער דורכגעגאַן, האָבן זיך פון דאָרטן די
קלאַנגען פון אַרגל געטראָגן, און אַ געזאַנג אַ וואונדערליכס.
האָט גרויסער קלויס דעם זאַק מיט קליינעם קלויס נעבן סאַמע
דער קלויסטער-טיר אַוועקגעשטעלט און האָט אַ טראַכט געטאָן:
ס'וואַלט נישט אויסגעמאַכט אין קלויסטער אַריינצוגיין, אַ פאַר
קאַפּיטלעך תּהלים אויסהערן, און דערנאָך ערשט זיך ווייטער
אַוועקלאָזן. קליינער קלויס האָט דאָך נישט געקאַנט אַליין פון
זאַק אַרויסקריכן, און דער גאַנצער עולם איז אין קלויסטער
געווען. און אַט איז גרויסער קלויס אין קלויסטער אַריינגעגאַן.

— אַך, אַך! — האָט געזיפצט קליינער קלויס, אין זאַק
זיך דרייענדיק, אָבער ווי ער האָט זיך נישט געמיט, דאָך
זיך אויפבינדן האָט זיך אים נישט איינגעגעבן. אין דער זעל-
בער צייט איז פאַרביי דאָרט אַן אַלטער גרייז-גרויער פאַסטוך
פאַרבייגעגאַנגען מיט אַ גרויסן שטאַק אין האַנט. ער האָט מיטן
שטאַק אַ גאַנצע טשערעדע קי און אַקסן געטריבן. די בהמות
זיינען אויפן זאַק מיט קליינעם קלויס אָנגעלאָפן און האָבן
אים אומגעוואַלגערט.

— אַ—אַך! — האָט קליינער קלויס געזיפצט. — איך בין

נאך אזוי יונג און דארף שוין אויף יענער וועלט אוועק-
גיין!

— און איך, אומגליקליכער, בין שוין אזוי אלט, און
קאן נאך אלץ אַהין נישט אַנקומען! — האָט געזאָגט דער
פאַסטוך.

— צעפינד דעם זאַק! — האָט אויסגעשריגן קליינער
קלויס. — קריך אויף מיין אָרט אַריין, וועסטו באַלד אַהין
אַנקומען.

— מיט פאַרגעניגן! — האָט געזאָגט דער פאַסטוך, האָט
דעם זאַק צעפינדן, און קליינער קלויס איז אין דער רגע פון
דאָרט אַרויסגעשפּרינגען.

— איצט דאַרפסטו אויף דער טשערעדע אַכטונג געבן! —
האָט געזאָגט דער פאַסטוך און איז אין זאַק אַריינגעקראָכן.
קליינער קלויס האָט אים פאַרבונדן און האָט די טשע-
רעדע פאַרטריבן.

שפעטער אַביסל, אַז גרויסער קלויס איז פונם קלויסטער
אַרויסגעגאַן און האָט דעם זאַק אויפן רוקן פאַרוואָרפן, האָט
זיך אים אויסגעדאַכט, אַז דער זאַק איז פיל גרינגער געוואָרן.
קליינער קלויס האָט דאָך כמעט צוויי מאָל מער וואָג פונם
אַלטן געהאַט.

— ווי ס'איז גרינג געוואָרן! און דאָס אַלץ איבער דעם,
וואָס איך בין אַביסל אין קלויסטער געווען! — האָט גרויסער
קלויס אַ טראַכט געטאָן, איז צום ברייטן און טיפן טייך צו-
געגאַן, האָט אַהין דעם זאַק מיטן פאַסטוך אַריינגעוואָרפן און
אויסגעשריגן:

— נו, אַן עק, איצט וועסטו מיך שוין מער נישט אָפּ-
נאָרן.

דערנאָכדעם האָט ער זיך אַהיים אוועקגעלאָזט, נאָר ביים
סאַמע שייד-וועג האָט ער קליינעם קלויס מיט אַ טשערעדע
אַ גאַנצער באַגעגנט.

— אַט האָסטו דיר! — האָט געזאָגט גרויסער קלויס. —
וואָס, האָב איך דיך דען נישט דערטרונקען?

— געוויס! — האָט געזאָגט קליינער קלויס. — צוריק מיט
אָ האַלבער שעה האָסטו מיך אין טייך אַריינגעוואָרפן.
— איז פון וואַנען-זשע האָסטו אַזאַ וואוילע טשערעדע
באַקומען? — האָט געפרעגט גרויסער קלויס.

— דאָס איז אַ וואַסער-טשערעדע! — האָט קליינער קלויס
געענטפערט. — איך וועל דיר די גאַנצע געשיכטע דערציילן.
אַ דאַנק דיר, וואָס דו האָסט מיך געטריינקט, דערפאַר בין
איך רייך געוואָרן, ווי דו זעסט! שרעקליך איז מיר נאָר
אין זאַק געווען! דער ווינט האָט זיך מיר אין די אויערן
צעסווישטשעט, ווען דו האָסט מיך אין וואַסער אַריינגעוואָרפן!
איך בין באַלד צום גרונט געגאַנגען, אָבער איך בין נישט
געשעדיקט געוואָרן, — דאָרט פון אונטן וואַקסט אַ צאַרט ווייך
גראַז אַזאַ, בין איך אויף דעם געפאַלן; דער זאַק האָט זיך
באַלד צעפונדן און אַ פּרעכטיק שיין מיידל, אין אַ שניי-ווייס
קלייד, מיט אַ קרענצל פון גרינס אויף אירע האַר, אויף די
נאסע, האָט מיר אַ האנט אויסגעשטרעקט און געזאָגט: „אַ דאָס
ביסט דו, קליינער קלויס? נו, פאַר אלעמען נעם דיר אָט דאָס
טשערעדעלע, און אַ ווערסט ווייטער פון דאנען, אויפן וועג,
פאשעט זיך אַ צווייטס, אַ גרעסערס. גיי, נעם אויך יענץ!“ דאָ
האַב איך דערזען, אז דער טייך איז פאַר די וואַסער-
איינוואוינער אלץ איינס, ווי פאַר אונז אַ וועג: זיי זיינען
געגאַנגען און געפאַרן אויפן גרונט פון דער סאַמע
אַזערע, ביז דעם אָרט, וואו דער טייך ענדיקט זיך. אַך, ווי
גוט ס'איז דאָרט געווען! וואָס פאַר אַ בלומען, וואָס פאַר אַ
גראַז אַ פרישס! און פישעלעך האָבן אַרום מיינע
אויערן אַרומגעשנאַרעט, פונקט ווי דאָ ביי אונז די
פייגעלעך אונזערע! וואָס פאַר אַ שיינע מענטשן האָבן זיך
מיר אויפן וועג געטראָפן, און וואָס פאַר אַ טייערע טשערע-
דעס האָבן זיך דאָרט ביי די גערטנער און ביי די קאַנאַלן
געפאַשעט!

— פאַר וואָס-זשע האָסטו זיך אזוי גיך אומגעקערט? —
האַט געפרעגט גרויסער קלויס. — מיך וואַלט מען שוין פון

דָּאָרט אַזוי גיך נישט אַרויסגענאַרט, ווען דָּאָרט איז טאַקע אַזוי גוט, ווי דו זאָגסט.

— איך האָב דאָס דאָך נישט גלאַט אַזוי געטאָן! — האָט געזאָגט קליינער קלויס. — האָסט דאָך געהערט, אַז דאָס וואַסער-מיידל האָט זיך מיר נאָך דער צווייטער טשערעדע אוועקפֿאַזן געהייסן, צו דער, וואָס אויפן וועג, בסך-הכל איין ווערט פֿון דאָרטן, פֿאַשעט זיך? דער טייך רופֿט זיך ביי זיי וועג אָן, — פֿון קיין אַנדער וועג ווייסן זיי דאָך נישט — און דער טייך גייט דאָרט מיט אַזוינע פֿאַרדרייעכצן, אַז ס'וואָלט מיר אויסגעקומען נישט ווייניק וועג אָנצו־לייגן. איז אָט, האָב איך דערפֿער באַשלאָסן אויף דער יבשה אַרויסצוגיין, און גיין אין אַלכסון, גלייך צו יענעם אָרט, וואו מיין טשערעדע וואַרט מיר; אַזויערנאָך וועל איך אַ האַלב ווערט געווינען.

— ס'אַראַ גליקליכער דו ביסט! — האָט געזאָגט גרויסער קלויס. — און ווי רעכנסטו, איך וועל באַקומען די טשערעדע, אויב איך וועל זיך אויפן גרונט אַרפֿאַלֿאַזן?

— איך מיינ! פֿאַר וואָס נישט? — האָט געזאָגט קליינער קלויס. — אָבער שלעפֿן דיך מיטן זאַק צום טייך קאָן איך נישט, ביסט זעהר שווער, נאַר אַט, אויב דו ווילסט אַליין צוגיין און דאַרט אין זאַק אַרייַנקריכן, וועל איך דיך מיט פֿאַרגע-ניגן אין טייך אַרייַנוואַרפֿן.

— אַ דאַנק! — האַט געזאָגט גרויסער קלויס. — אַבער אויב איך וועל דאַרט די טשערעדע נישט באַקומען, וועל איך דיך אוועקהרגענען, געדענק עס!

— נו, נו! זיי נישט בייזן! — האַט געזאָגט קליינער קלויס, און זיי זיינען ביידע צום טייך אוועקגעגאַן.

אַז די טשערעדע האַט דערזען וואַסער, אַזוי האַט זי זיך באַלד צו דעם אַלאַז געטאַן; דעם פֿי האַט זיך זעהר טרינקען געוואַלט.

— זע נאַר, ווי זיי איינען דאַס אַ ביסל! — האַט געזאָגט קליינער קלויס. — ווי זיי האַפֿן זיך דאַס נאָך דעם וואַסער פֿאַר-בענקט; אַהיים, הייסט, זיך פֿאַרוואַלט.

— יאָ, יאָ, העלף נאָר מיר בעסער, אַניט וועל איך דיך
 הרגענען! — האָט געזאָגט גרויסער קלויס און איז אין אַ
 גרויסן זאַק, וואָס איז אויפן רוקן פון אַ גרויסן אָקס געלעגן,
 אַריינגעקראָכן. — און לייג מיר אין זאַק אַשטיין אַריין, אַניט
 וועל איך נאָך צום גרונט נישט אראָפּ!
 — ס'ט אראָפּ! — האָט געזאָגט קליינער קלויס, און דאָך
 האָט ער אין זאַק אַ גרויסן שטיין אַריינגעלייגט, האָט שטאַרק
 דעם זאַק פאַרבונדן און אין וואַסער אַראָפּגעשטויסן. פליוך! —
 און גרויסער קלויס אין גלייך צום גרונט אַראָפּגעגאַן.
 — אָך, כ'האַב מורא, ר'וועט דאָרט די טשערעדע נישט
 געפיען! — האָט געזאָגט קליינער קלויס און האָט זיינע אַהיים
 געטריבן.

דער גן-עדן.

אַ מאָל איז געווען אַ פּרינץ. זיינען ביי אים פיל זעהר-שיינע ביכער געווען, אזוי פיל, וויפיל ביי קיין אנדערן אין דער וועלט נישט. אין זיי איז אלץ, וואָס האט אויף דער וועלט זיך געטראָפן, באַשריבן געווען, און נישט נאָר באַשריבן, נאָר אויך מיט אויסגעצייכנט-שיינע געמעלן באַצירט. וועגן יעדער לאַנד, וועגן יעדער פּאָלק האָט מען געקאָנט פון יענע ביכער סאַמע די גענויסטע ידיעות באַקומען, נאָר וואו דער גן-עדן געפינט זיך — וועגן דעם האָט זיך אין זיי קיין וואָרט נישט דערמאָנט. אָבער דוקא וועגן גן-עדן האָט זיך דעם פּרינץ מער פון אלץ וויסן געוואָלט.

נאָך ווען ער איז אַ קליין יינגעלע געווען און האָט זיך נאָר-וואָס אין שול אַריין גרייטן אָנגעהויבן, האָט אים די באַפע דערציילט, אַז אין גן-עדן איז יעדער פּלום אַ קיכעלע אַ זיס, יעדער שטויב-בייטעלע איז מיטן פעסטן זיסן וויין אָנגעפילט, אַז אין אייניקע פּלומען איז געשיכטע פאַראַנען, אין די צווייטע געאָגראַפיע, אָדער די פּפּל-טאַבעלע, און אַז מ'דאַרף מער נישט, ווי איין קיכעלע נאָר אויפעסן, אַז מען זאָל שוין אויסגעצייכנט די פאַרגעפענע לעקציע קענען. וואָס מער דו עסט זיי, אלץ בעסער היסטאָריע, געאָגראַפיע און אויך אריינמעטיקע קענסטן.

אין יענער צייט האָט ער אין דעם אַלעם געגלויבט. נאָר דערנאָך, אַז ער איז אַביסל אונטערגעוואַקסן און האָט

זיך עפעס וואָס אויסגעלערנט און איז קליגער געוואָרן, האָט
ער פאַרשטאַנען, אַז אין גן-עדן דאַרפן גאָר אַנדערע מינים
וואונדער-זאַכן זיין.

אָ — נאָך-וואָס האָט חוה דעם שלאָנג צוגעהערט? נאָך-
וואָס האָט אדם פון די פאַרווערטע פרוכטן געגעסן? וואָלט
איך אויף זיין אָרט געווען, וואָלט מיט מיר, פאַרשטייט זיך,
אַזוינס נישט נעטראָפן! קיין מאָל וואָלט די זינד אויף דער
וועלט נישט געקומען.

אַזוי האָט ער אין יענער צייט געזאָגט. אַזוי האָט ער
אויך געזאָגט, ווען אים איז שוין זיבעצען יאר געוואָרן. דער
גן-עדן איז אים פון קאפּ נישט אַרויס.

איין מאָל האט ער זיך איינער אַליין אין וואַלד אַוועק-
נעלאָזט — דאס איז איינער פון זיינע בעסטע פאַרגעניגנס
געווען.

ס'איז די נאַכט צוגעפאַלן; דער הימל האט זיך מיט
כמאַרעט אנגעצויגן, און באַלד האט אַ רעגן אַ גאָס געטאן,
אבער אַזאַ שטאַרקער, גלייך ווי דער הימל וואלט אַ רינווע
געווען געוואָרן, פון וועלכן ס'האבן וואָסער-אויסגוסן אַראַפּ-
געגאסן. די פינסטערניש איז אזוי גרויס געווען, ווי נאר אפשר
ביינאַכט אַ מאָל אין סאַמע טיפּטן פּרונים מאכט זיך. דער
פּרינץ איז אַט האט ער זיך אויסגעגלייטשט און אויפן נאַסן
גרונט געפאַלן, און אַט האט ער זיך אָן די נאַקעטע שטיינער
אנגעשטויסן, אן די, וואס האבן פון דעם נאַסן פעלדן-גרונט
ארויסגעסטאַרטשעט. פון אלע זייטן האט זיך אויפן ארימען
יינגל דאס וואסער געגאסן, אויף אים איז, ווי מ'זאגט, קיין
טרוקענער פּאדים נישט געבליבן. ס'איז אים אויסגעקומען אי-
בער גרויסע שטיין-שטיקער איבערצוקריכן, אויף וועלכע דאס
וואסער האט זיך פון הויפּנס מעך דורכגעזויגן. ער האט זיך
פון די פחות אויסגעשלאָגן און שוין צו אין-חלשות-אַריינפאַרן
נאנט געווען. האט ער אבער פּלוצליים עפעס אַ מאדנע סווישטש
דערהערט, און פאר זיך אַ גרויסע באַלויכטענע הייל דער-
זען. אין מיטן דער הייל האט אַ פייער געברענט, און אזא

גרויס, אז מ'וואלט דערויף א הירש אפבראטן געקאנט. און אזוי איז דאס טאקע באמת געווען. א פרעכטיק-שיינער הירש מיט הערנער הויכע איז אויף א בראט-שפיז געלעגן, וואס האט זיך פאמעליך צווישן צוויי אפגעהאקטע סאסנע-קלעצער געדרייט. ביים פייער איז א באיארטע פרוי געזעסן, אזא הויכע און אזא שטארקע, גלייך ווי זי וואלט אן איבערגעטאנענער מאנספיל געווען, און פון צייט צו צייט נייע האלץ-שטיקער אהין געווארפן.

— קום צו נענטער! — האט זי געזאגט. — זען זיך ביים פייער אוועק און טריקן דיינע קליידער אויס.
— ס'בלאזט דא זעהר! — האט געזאגט דער פרינץ און אויף דער ערד זיך אראפגעלאזט.

— אז מיינע זין וועלן זיך א היים אומקערן, וועט נאך ערגער זיין — האט די פרוי געזאגט. — אין דער ווינטן-הייל געפינסטו זיך, מיינע זין זיינען די פיר הויפט-ווינטן. פארשטייסט?

— וואו זיינען זיי עס איצט, די זין דיינע? — האט געפרעגט דער פרינץ.

— אויף א נארישער שאלה איז נישט גרינג צו ענטפערן!
— מיינע זין טוען דאס, וואס זיי ווילט זיך. זיי שפילן אין פילקע מיט די וואלקנס אין דעם מלך-זאל, אָן פון אויבן דארטן.

און דערביי האט זי אויפן הימל אנגעוויזן.

— א, אזוי גאר! — האט געזאגט דער פרינץ. — דאך מוז מען פאמערקן, אז איר דריקט זיך אויס גאָר נישט אי-פעריק איידל. גאר נישט אזוי, ווי יענע פריילינס, וואס רינגלען מיך אין דערהיים ארום.

— און ס'איז קיין חידוש נישט: — יענע האפן מער נישט וואס צו טאן. איך אבער דארף שטרענג זיין, פדי מיינע יינגלעך אין געהאָרכזאמקייט צו האלטן. און מ'דארף זיי אויך אפגעפן דעם גערעכט, מיינע יינגלעך, זיי פאלגן מיך פאשטענדיק, נישט געקוקט דערויף, וואס זיי זיינען עקשנים

גרויסע. זעסטו די פיר זעק, וואס אויף די ווענט הענגען?
אָט פאר די זעק האבן זיי אזוי מורא, פונקט ווי דו אַ מאַל
פלעגסט פארן קאנטשיק, וואס איז אונטערן שפיגל געלעגן,
מורא האבן. מעגסט מיר גלויבן, איך האלט זיי אין די הענט
גוט, און ווי נאָר זיי א שטיק און שייגעץ-שטיקל באווייזן,
אזוי איז מארש אין די זעק אריין, און אָן טענות, און זיך,
און נישט גערירט זיך, און ביז איך וועל נישט ארויסלאזן.
און אָט איז, אויף די רייד, איינער פון זיי.

דאס איז דער צפון-ווינט געווען. ער האט מיט זיך אַ
שרעקליכע קעלט אַריינגעבראכט. גרויסע האגלען דארט האבן
איבער דער ערד שפרינגען אָנגעהויבן, פון אַלע זייטן זיינען
שניי-פליאכעס אנגעפלוין. אנגעטאן איז ער געווען אין
אַ פעלצל און אין הויזן פון בערן-פעל; אַ היטל פון אַ ים-הונט-
פעל איז אים אויף איבער די אויערן אנגערוקט געווען; פון
דער באַרד האבן אים לאנגע אייז-צעפעלעך אראפגעהאנגען און
פונם פעלצל-קאָלנער האבן זיך איינס נאכן אנדערן גרויסע
האַגלען אראפגעקייקלט.

— גייט נישט באלד צום פייער צו, — האט געזאגט דער
פרינגן. — אַניט, וועט איר זיך דאס פנים און די הענט אָפּ-
פרינגן.

— איך זאל ניט? — האט געזאגט דער צפון-ווינט און
הויך זיך צעלאכט. — ביי מיר איז דאך קיין בעסער פארגעניגן
נישטאָ, ווי אויף דער קעלט צו זיין. דו אליין אבער, וואס
פאַר אַ חיה ביסטו? ווו קומסטו אין דער ווינטן-הייל זיך
טרעפן?

— מיין גאסט איז דאס, — האט די אלטע געזאגט. — און
אויב דו ביסט מיין ערקלערונג נישט צופרידן, קאנסטו
אין זאק אריין אריינגיין, פארשטייסט?
און דער צפון-ווינט האט, ווייזט אויס, פארשטאנען. ער
האט דערציילן גענומען, פון וואנען ער קומט אַצינד, און
וואו ער האט פמעט אַ גאנצן חודש פארבראכט.
— פון דעם אייז-ים קום איך איצטער — האט ער דער-

צײַלט. — איך בין אויפן בערן-אינזל מיט די רוסישע פיש-פאנגערס אויף דעם ים-פערד-פאנג געווען. איך בין אויפן רודער געזעסן און געשלאפן, ווען זיי זיינען פון גארדקאפ אפגעשוואמען, און אז איך האב זיך אויפגעכאפט, האט זיך פאר די פיס פאר מיינע אַ שטורעם-פויגל געטראגן. א מאדנע לעכערליכער פויגל דאס איז! איין מאל נאר טוט ער אויף נישט מיט די פליגלען אמאך, דערנאך ציט ער זיי אויס שוין גלייך, און אזוי שוין איבער דער לופט טראגט זיך.

— נאר אן איך-דער-זייט-פארקריכן, בעט איך, — האט די ווינטן-מאמע געזאגט. — אלוא, ביסטו אויף דעם בערן-אינזל אנגעקומען.

— יא, א וואוילער אינזל! דער באדן דארט איז ווי אַ בריק-פארקעט אויף טאנצן — אַ גלאַטער, ווי אַ טעלער, ארום און ארום לייגן אויף-האלב צעגאנגענע שנייען, פון וועלכע, ערטער ווייז, מעך, שטיינער שארפע און פגרים פון לויטנס און ווייסע בערן שלאגן זיך דורך; וואו-ניט-וואו הענט און פיס ריזיקע מיט פאַרשימלט גרינס באדעקט וואלגערן זיך. מ'קאן מיינען, אז די זון טוט קיין מאַל קיין קוק נישט אויף די ערטער אויף יענע. איך האב אַ ביסל אויפן נעפל אַ בלאז געטאן, אום די וואוינונגען פון די פאנגערס צו זען; דאס איז אַ שטוב פון שטיקער פון א שיף א צעבראכענער אויסגע-בויט געווען, און מיט פעלן פון ים-פערד, מיט די פארקערטע זייטן ארויף, געדעקט. אויפן דאך איז א לעבעדיקער ווייסער בער געזעסן און געברומט זיך בעריש. בין איך אויפן פרעג שפאַצירן געגאנגען, אין די פויגל-נעסטן אריינגעקוקט, האב איך דארטן נאקעטע פייגעלעך געזען, וואס האבן געפישטשעט רחמנותדיק און די פיסקלעך צעעפנט. האב איך זיי דעמאלט גלייך אין די גארגעלעך אריינגעבלאָזן, און זיי האבן ליאר-מען אויפגעהערט. ווייטער אַ ביסל האבן זיך ים-פערד געוואל-גערט, פונקט ווי קישקעס לעבעדיקע, אדער ווי ווערים גיאַנ-טישע מיט חזיר-פּיסקעס און מיט ציין ארשיניקע.

— דערציילסט שוין, זון מיינער — האט די מוטער גע-

זאגט. — אזש די שמייע פון מויל לאזט זיך מיר, אז איך
הער דיך.

— דערנאך האט זיך דער פאנג אנגעהויבן! דער האר=
פון האט דעם ים-פערד גלייך אין ברוסט אריינגעטראפן, און
זיך-רויכערנדיק בלוט האט ווי פון א פאנטאן אויפן אייז
ארויסגעשפריצט. האט זיך אויך מיר דעמאלט אשפיל טאן
געוואלט. האב איך א בלאז געטאן און געהייסן מיינע שיפן,
די ריוזקע אייז-שטיקער, די שיפלעך פארשפארן. א! וואס
פאר אויב און וואס פאר אגעשריי ס'האט זיך דארט אויפ=
געהויבן! אבער איך האב זיך נאך שטארקער צעוואיעט. ס'איז
זיי אויסקומען אויפן אייז אלע דערהרגעטע ים-פערד ארויס=
צעווארפן, אלע קעסטלעך מיט דער שפיז פארגרייטער און
אויך דאס שיפוארג. איך האב זיי מיט שניי-פליאכעס באשיט
און איך האב זיי געטריבן אין די שיפלעך, אין די פונם
אייז צענויפגעדריקטע, אינאיינעם מיטן גאנצן פאנג זייערן
גלייך צום דרום — זאלן זיי דארט א ביסל זאלן-וואסער פאר=
זוכן. יא, מער וועט זיי שוין נישט אויסקומען אויפן בערן=
אינזל צו פאנגען.

— האסטו, הייסט עס, דארטן אומגליקן אנגעמאכט?

— וועגן דעם, וואס איך האב דארטן גוטס געטאן, לאז
איך אנדערע דערציילן — האט געזאגט דער צפון-ווינט. — און
אט איז דאס ברידערל מיינס פון מערב! אים האב איך ליבער
פון אלע; פון אים שמעקט ים שטענדיק, און אויך א קעלט
ברענגט ער א נישקשהדיקע.

— יא, דאס איז דער זעפיר — האט געענטפערט די אל=
טע, — אבער ער איז גאר קיין קליינער נישט. אמאל איז ער
גאר אוואויל יינגל געווען, אבער דאס איז שוין לאנג געווען
זעהר.

דער ניי-אנגעקומענער האט ווי אן אמתער ווילדער
מענטש אויסגעזען. אויפן קאפ ביי אים איז א גראב ווייך
היטל געווען, כדי ער זאל זיך קיין קלאפ נישט טאן בשעתן
פאלן; אין די הענט האט ער געהאלטן א בולעווע פון רויטי

האלץ, וואס איז אין די וועלדער פון אמעריקע אויסגעהאקט געווארן. און געווען איז דאס אזאכל גאר נישט קיין גרינגוואגיקס! — פון וואנען קומסטו עס? — האט די מוטער געפרעגט. — פון די פוסטע וועלדער — האט ער געענטפערט. — פון דארטן, וואו די וואסער=שלענג אין נאסע גראזן ליגן, און וואו דער מענטש און די אָנוועזנהייט פון מענטשן ווייזן זיך דארט אויס לחלוטין איבעריק צו זיין.

— און וואס האסטו דארט געטאן?

— איך האב אין סאמע טיפסטן טייך אריינגעקוקט, האב געזען, ווי ער פאלט פון די פעלזן אראפ, אין שטויב פאר=וואנדלט זיך און פליט צו די וואלקנס ארויף. אום דארט א רעגן=בויגן אויסצובילדן. איך האב געזען, ווי אווילדער בופלאקס האט זיך שווימענדיק איבערן טייך געלאזט, און ווי דער שטראם האט אים אויף צוריק פארטראגן. ער איז אינעם איינעם מיט א הערטל קאטשקעס געשוואומען, אבער די קאטש=קעס, אז זיי זיינען צום וואסערפאל געקומען, זיינען זיי ארויף ארויפגעפליגן, אין דער צייט, ווען דער בופלאקס איז אין דער טיף אריינגעשליידערט געווארן. דאס איז מיר געפעלן געווארן זעהר, און איך האב א שטורעם אויפגעהויבן, אבער אזא שטורעם, אז הונדערט=יעריקע ביימער האבן זיך אויף דער ערד אנידערגעוואלגערט און זיינען אויף שפענדלעך צעשפאלטן געווארן.

— און מער האסטו גאר נישט געטאן? — האט די אלטע

געפרעגט.

— איך האב זיך געיאגט און איבער די מדבריות גע=טראגן, איך האב די ווילדע פערד געשמיסן און פון די קאקוס=ביימער די ניס אראפגעריסן. יא, יא, איך וואלט אייך נישט איין געשיכטע דערציילן געקאנט, אבער מ'טאר נישט אויסשטימן אלץ, וואס מ'ווייסט. — ניט אמת, אלטע? — און ער האט אזוי האסטיק זי קושן זיך אווארף געטאן, אז די אלטע איז שיער נישט אנידערגעפאלן. אַ שרעקליך ווילד=צעלאזענער איז דער מערב=ווינט געווען.

דעמאָלט איז דער דרום-ווינט מיט אַ טורבאַן אויפן קאָפּ
צו פֿליען געקומען און מיט אַ צעפֿליענדיקן בעדואינען-
מאַנטל.

— וואָס פֿאַר אַ קרירא דאָ איז ביי אייך! — האָט ער
געזאָגט און אין פייער אריין האָלץ אונטערגעוואָרפֿן. — מ'קאָן
באַלד דערקענען, אַז דער צפֿון-ווינט איז דער ערשטער גע-
קומען.

— דאָ איז אַזוי הייס, אַז מ'וואָלט געקאָנט אַוויסן בער
אַפּבראַטן! — האָט דער צפֿון-ווינט געזאָגט.
— ביסט אַריין אַ ווייסער בער! — האָט אָפּגעענטפערט
דער דרומדיקער.

— וואָס? אין זאַק אריין, ווייזט אויס, האָט זיך אייך
פֿאַרוואָלט? — האָט אויף זיי די מוטער אָנגעשריגן. — זען זיך,
אַט אויפן שטיין דאָרטן, און דערצייל, וואו ביסטו געווען.

— אין אפריקע, מאַמעלע, — האָט געענטפערט דער
דרום-ווינט. — איך בין מיט די האָטנטאָטן אויפן לייבן-געיעג
געגאַנגען, אין לאַנד פון די קאפערס. אוי, איז דאָרט אַ גראָז
אין די טאָלן!... גרין, ווי די פֿלאַמען אינזערע. דאָרט איז
דער שטרויס-פויגל מיט מיר אויף געוועט אין לויפערלעך
געלאָפֿן. אָבער דעמאָלט האָב איך אים איבערגעיאָגט. דער-
נאָך האָב איך זיך אין דער מדבר מיטן געלן זאַמד אַיאָג
געטאַן; ער איז זעהר צום ים-פֿאָדן ענליך, דער זאַמד. איך
האָב דאָרטן אַ קאַראַוואַן באַגעגנט; די מענטשן האָבן נאָר-וואָס
דאָס לעצטע קעמל דערהרגוט, אום פון זיין מאָגן וואָסער
אויף זייער דאָרשט שטילן צו באַקומען, אָבער וואָסער אין
אים האָט זיך ווייניק-וואָס געפונען. די זון האָט פון אויבן
געברענט, און דער זאַמד פון אונטן. די ווייטע מדבר, האָט
זיך געדאַכט, האָט קיין ברעג נישט געהאַט. האָב איך זיך
דעמאָלט אין דינעם שיטעוודיקן זאַמד געוואָרפֿן און אים
דרייען גענומען און הויכע זיילן פון אים הויבן. אוי, איז
דאָס אַטענצל געווען! האָסט באַדאַרפט זען, ווי טרויעריק
די קעמלען האָבן אויסגעזען און ווי די סוהרים האָבן ד

קעפ מיט די קאפטנס זייערע פארשטעלט. זיי זיינען פאר מיר מיטן פנים צו דר'ערד געפאלן — פונקט ווי אליין פאר אלעהן. איצט זיינען זיי באגראבן אלע, און אויף די קערפערס זייערע איז א זאמד-פיראמידע אויפגעשטצלט. אויב איך וועל זיי א מאָל צוריק אָפּקערן, וועט די זון זייערע ביינער אויסוויסן, און אַנדערע רייזדער וועלן דעמאָלט דערזען, אַז דאָס זיינען אַ מאָל מענטשן געווען. אַ ביט, וואָלט דאָך קיינער נישט געגלויבט אין דערינען.

— האָסטו, הייסט עס, נאָר שלעכטס געטאָן? — האָט געזאָגט די מוטער. — מאַרש אין זאָק אַריין!

און איידער דער דרום-ווינט האָט זיך נאָך אַוומקוקן גערירט, אַזוי האָט אים די מוטער שוין פאַרן איבערגעקערטן קערפער אַ כאַפּ געטאָן און אין זאָק אַריין אַריינגעהאַקט. ער האָט זיך אָנגעהויבן אויפן באָדן דאָרטן וואַרפן, האָט זיך אָבער די אַלטע אויף אים ארויפגעזעצט, און ער איז גענויט געווען שוין איינגעשטילט צו ליגן.

— „ברענען“ זיינען ביי דיר די יונגען דייענע! — האָט געזאָגט דער פרינץ.

— יאָ, „ברענען“ — האָט זי געענטפערט. — אָבער איך קאָן זיי אין געהאָרכזאָמקייט האַלטן. און אָט איז דער פערטער. דאָס איז דער מזרח-ווינט, ווי אַ כינעזער אָנגעטאָן, געווען.

— אָ, אָט פון וואַנען דו קומסט! — האָט די מוטער געזאָגט. — און איך האָב גערעכנט, אַז דו ביסט גאָר אין גן-עדן געווען.

— אַהין וועל איך זיך ערשט מאַרגן אַוועקלאָזן! — האָט דער מזרח-ווינט געזאָגט. — מאַרגן ווערט הונדערט יאָר פונקט, זינט איך בין דאָס לעצטע מאָל דאָרט געווען. און איצט קום איך פון כינע אָן, וואו איך האָב אַזוי פאַרשייט אַרום דעם פאַרצעלייטורעם געטאַנצט, אַז אַלע גלעקער האָבן אַליין פון זיך צו קלינגען אָנגעהויבן. די באַאַמטע האָט מען דערפאַר אין די גאַסן מיט באַמבוס-שטעקלעך געשלאָגן, און אַזוי

שטארק, אָז די שטעקלעך האָבן זיך איבער זייערע רוקנס
צעבראַכן, און דאָס זיינען דאָרטן אַלץ מאַנדאַרינען חשובע
פון דעם ערשטן ביז דעם ניינטן קלאַס געווען. מען האָט זיי
געשלאָגן, און זיי האָבן אַלץ אין איין אונטערזאָגן געהאַלטן:
„אַ טיפן דאַנק דיר, פּאָטער און חסד-טוער!“ יאָ, געוויס איז
דאָס נישט פונם גאַנצן האַרץ געווען. און איך האָב זיך
דערפֿיי אין די גלעקער געקלונגען און געזונגען: טסינג,
טסאַנג, טסו!

— אַ שייגעץ דו ביסט, און מער גאָר נישט! — האָט
געזאָגט די אַלטע. — גוט, וואָס דו לאָזט זיך מאַרגן אין
גן-עדן אַוועק: דאָס ווירקט שטענדיק אויף דער אַנטוויקלונג,
אויף דיינער. טרינק-זשע זיך דאָרט פון דעם חכמה-קוואַל אָן,
און פאַרגעס נישט אויך מיר אַ פולע פלאַש פון דאָרט צו
ברענגען.

— מיט פאַרגעניגן, כּוועל ברענגען! — האָט דער מזרח-
ווינט געזאָגט. — אָבער פאַר וואָס האָסטו אין זאַק מיין ברום-
דער פון דרום פאַרשטעקט? לאָז אים ארויס! ער דאַרף מיר
וועגן פויגל פעניקס דערציילן: די פרינצעסין פון גן-עדן
פרעגט וועגן אים יעדער מאָל, ווען איך בין דאָרטן. נו,
עפּן-זשע דעם זאַק אויף, דו ביסט דאָך פיי מיר אַ מאַמעלע אַ
גוטניקע און אַוואַליניקע — און איך וועל דיר דערפאַר פיידיע
קעשענעס מיט טיי אַנשטופן, מיטן סאַמע גרינסטן און
פרישסטן, — דאָס האָב איך אים אַליין אויפן אָרט אָפּגעריסן.
— נו, מילא, צוליב דעם טיי און צוליב דעם, וואָס דו
ביסט פיי מיר, מיין זון מיין ליבער, וועל איך דעם זאַק
צעבינדן.

זי האָט דעם זאַק געעפנט, און דער דרום-ווינט איז
פון אים מיט אַן אָפּגעשמיסענעם אויסזען אַרויס; ס'איז אים
אַ בזיון געווען, וואָס אַ פרעמדער פרינץ איז אַן עדות פון דעם
אַלעם פאַרגעקומענעם.

— אָט האָסטו דיר אַ פאַלמען-בלאַט פאַר דער פרינצעסין!
— האָט געזאָגט דער דרום-ווינט. — דאָס בלאַט האָט מיר דער

פויגל פעניקס געגעבן, דער איינציקער, וואָס איז אויף דער וועלט פאַראַנען. ער האָט מיט זיין שנאָבל אויף דעם די געשיכטע פון זיין גאַנץ לעבן, וואָס הונדערט יאָר געדויערט, אויסגעקריצט. זאָל די פרינצעסין אַליין איבערלייענען, ווי אַזוי דער אַלטער פעניקס האָט אַליין זיין נעסט אונטערגע- צונדן און איז איר אַזוי לאַנג זיצן געבליבן, ביז ער איז פאַרברענט געוואָרן, פונקט, ווי דאָס ווייב פונם אינדער. ווי אַזוי די טרוקענע בלומען האָבן זיך צעקנאַקט=צעפלאַקערט! וואָס פאַר אַרויך ס'האָט זיך אין דער נעסט אויפגעהויבן! לטוף איז אַלץ פייער=פלאַם פאַרלוירן געגאַן, און דער פויגל פעניקס האָט זיך צו אַ הויפן אַש פאַרוואַנדלט. נאָר דאָס איי זיינס, דאָס ביז רויט אָנגעגליטס, איז פון פלאַם גאַנץ גע- בליבן; אַז דאָס פייער איז פאַרלאָשן געוואָרן, האָט עס מיט אַ גרויסן טראַסק געפלאַצט און פון דעם איז אַ יונג-פייגעלע אַרויסגעפלוין. אַט דאָס יונג-פייגעלע איז איצט דער מלך איבער אַלע פייגלען: דאָס איז דער איינציקער פעניקס אויף דער וועלט דער גאַנצער. דאָס האָט ער אין דעם בלאַט, וואָס איך האָב דיר געגעבן, מיטן שנעבעלע אַ לעכעלע דורכגע- קלאַפט: דאָס איז דער פרינצעסין דער גרוס זיינער.

— נו, איצט איז די צייט פון אַוונט=ברויט! — האָט די מאַמע פון די ווינטן געזאָגט. — האָבן זיי זיך אַלע אַרום פייער אַרומגעזעצט און צום געבראַטענעם הירש זיך גענומען. דער יונגער פרינץ האָט זיך נעבן דעם מזרח=ווינט אַוועקגעזעצט, און דעריבער האָבן זיי זיך באַפריינדעט אין גיכן.

— הער נאָר, — האָט אים דער פרינץ געזאָגט, — זאָג מיר, ווער איז דאָס די פרינצעסין, וועגן וועלכער מ'האָט דאָ נאָר=וואָס גערעדט, און וואו געפינט זיך עס דער גן=עדן ערגעץ? — אַיאָ! — האָט דער מזרח=ווינט אויסגעשריגן — אפשר זשע ווילסטו אויך אַהין? נו, קום פלי מיט מיר מאַרגן! אָבער איך דאַרף דיר פאַראויסזאָגן, אַז דאָרט איז קיין מענטש שוין נישט געווען פון זינט אדם וחנה אָן. וועגן זיי, רעכן איך, ווייסטו פון דער ביבל דאָך?

— אַוודאי ווייס איך! — האָט דער פרינץ געזאָגט.
— נאָכדעם, ווי זיי זיינען פון גן-עדן אַרויסגעטריבן
געוואָרן, איז דער גן-עדן אין דער ערד איינגעזונקען געוואָרן,
נאָר די זון-שיין, די לושט די וואונדערליכע און זיין גאַנצע
פרעכטיקייט איז נאָך אין אים ווי געווען פאַרבליבן. איצט
וואוינט דאָרט די פייען-מלכה; דאָרט געפינט זיך אויך דער
גליק-זעליג-אינגל, וואוהיין דער טויט קוקט גישט אַריין קיין
מאָל. יא, וואונדערליך איז דאָרט: זעץ זיך מאַרגן אויף מיין
רוקן אַנידער, און איך וועל דיך אין גן-עדן טראָגן. איך
מיין, אַז ס'וועט מעגליך זיין. און איצטער שווייג, וואָרים
איך וויל שלאָפן.

און אַלע זיינען אַנטשלאָפן געוואָרן.
גאַנץ פרי האָט זיך דער פרינץ אויפגעכאַפט און נישט
ווייניק פאַרוואונדערט האָט ער זיך, ווען ער האָט דערזען,
אַז הויך און אין די וואַלקנס אויבן געפינט ער זיך. ער איז
געזעסן אויפן רוקן פונם מזרח-ווינט, וועלכער האָט אים שטאַרק
צוגעהאַלטן. זיי זיינען אויף אַזאַ הייך געווען, אַז די וועלדער
און פעלדער, טייכן און אַזערעס האָבן אַזאַ אויסזען געהאַט,
גלייך ווי זיי וואַלטן אויף דער געאַגראַפיע-קאַרטע אויסגע-
מאַלט געווען.

— אַ גוט מאַרגן, — האָט דער מזרח-ווינט געזאָגט. —
וואַלסט נאָך געקאַנט שלאָפן אַ ביסל, וואָרים אונטער אונז
אויף דעם טאָל איז ניטאָ נאָרניט אַזוינס, אויף וועלכן ס'זאָל
פדאי זיין אַ קוק צו טאָן — סיידן אפשר דיר וועט זיך פאַר-
וועלן די קלויסטערס ציילן. זיי זעען אויס, ווי פינטעלעך,
וואָס זיינען מיט קרייד אויף אַ גרינעם טאָוול אַנגעצייענט. —
דעם גרינעם טאָוול האָט דער מזרח-ווינט די פעלדער און די
וועלדער געמיינט.

— און איך האָב זיך דאָך גישט מיט דיין מוטער און
נישט מיט דייע ברודער געזעגנט; ס'איז זעהר ניט פיין! —
האָט דער פרינץ געזאָגט.

— קיין שלעפערקן משפט מען נישט! — האָט דער

מזרח-ווינט געזאָגט, און זיי זיינען נאָך גיכער געפֿלויגן. און
אַז זיי זיינען איבער ביימער איבערגעפֿלויגן, האָבן די צווייגן
און בלעטער זייערע צו רוישן און שאַקלען זיך אָנגעהויבן,
און אַז זיי האָבן זיך איבער ימים און אַזערעס דורכגעטראָגן,
האָבן זיך הויך די כוואַליעס אויפגעהויבן, און גרויסע שיפן
האָבן זיך אין דער טיף אונטערגעטוקט, פונקט ווי שוואַנען
שווימענדיקע.

אויף דער נאַכט, אַז ס'איז פינסטער געוואָרן, האָבן די
גרויסע שטעט זעהר אַטשיקאווע אויסזען געהאַט: אַ מאָל דאָ,
אַ מאָל דאָרטן האָבן פייערלעך זיך באַוויזן, פונקט ווי די
פונקען, וואָס לויפן אויף אַן אָנגעצונדן שטיקל פאַפיר דורך,
און וואָס איינס נאָכן צווייטן פאַרשוואונדן ווערן. דער פרינץ
האַט פון פרייד אַזש מיט די הענט געפֿליעסקעט, נאָר דער
מזרח-ווינט האָט אים געבעטן נישט צו טאָן אַזוי און שטאַרק
זיך אָנהאַלטן אָן אים, פֿדי ער זאָל אויף אונטן נישט אַראָפּ-
פאַלן און אויף אַ שפיץ פון אַ קלויסטער-טורעמל נישט הענגען
בלייבן.

גיך פֿלייט דער אַדלער איבער אַ וואַלד אַ פינסטערן,
נאָר דער מזרח-ווינט איז נאָך גיכער געפֿלויגן. גיך יאָגט
דער קאָזאַק זיך אין סטעפּ אויף זיין פערד זיין ווילד-צע-
לאַזטן, נאָר נאָך גיכער האָט זיך דער פרינץ אויפן רוקן פון
ווינט געטראָגן.

— איצט קאָנסטו די הימאָלאיען זען! — האָט געזאָגט דער
מזרח-ווינט. — דאָס זיינען די העכסטע בערג אין אַזיע. איצט
איז שוין פונם גן-עדן נישט ווייט.

האָבן זיי צו דרום-צו פאַרקערעוועט און באַלד האָט
אין דער לופט מיט בלומען און מיט געוויקס-זיסקייטן שמעקן
אָנגעהויבן. אונטער זיי האָבן אין אַ פאַרוואַקסנקייט אַ ווילדער
פייגן און מילגרוימען געוואַקסן און אויף די ווילדע וויינ-
שטאַקפיימער האָבן ווייסע און רויטע וויינטרויבן-הענגלען
אַראָפּגעהאַנגען. האָבן זיך די ריינדיקע אויף דער ערד
אַראָפּגעלאָזט און אויפן ווייכן גראָז זיך צעלייגט, דאָרט, וואו

די בלומען האָבן דעס ווינט מיט די קעפלעך צוגעשאַקלט,
גלייך ווי זיי וואָלטן זאָגן געוואָלט: ברוך-הבא, וואָס מאַכט
איר גוטס?

— דאָס זיינען מיר אין גן-עדן שוין? — האָט געפרעגט
דער פרינץ.

— נאָך נישט, — האָט דער מזרח-ווינט אָפגעענטפערט.
— נאָר אין גיכן וועלן מיר שוין זיין דאָרט. דו זעסט אָט
יענע פעלדן-וואנט און די הייל, די ברייט צעעפנטע, איבער
וועלכער די וויינשטאָק-צווייגן האָבן זיך ווי גרויסע גרינע
פירעהאָנען אַריבערגעלאָזט, דורך אָט דער הייל וועלן מיר אין
גן-עדן אָנקומען. וויקל זיך אין מאַנטל איין: דאָ באַקט די
זון שטאַרק, אָבער נאָך אייניקע טריט — און ס'וועט שרעקליך
קאַלט ווערן. אַ פויגל, וואָס פליט דורך דער דאָזיקער
הייל דורך, געפינט ער זיך מיט איינעם אַ פליגל אין הייסן
זומער-טייל, אין מיטן אַנדערן — אין קאַנט פון איי-קאַלטקייט.
— אַזוי? איז אָט וואָס פאַר אַ וועג גאָר אין גן-עדן
אַריין פירט! — האָט געזאָגט דער פרינץ.

זיינען זיי אין דער הייל אַריינגעגאַן. בר-ר... ווי
ס'איז דאָרט קאַלט געווען! אָבער דאָס האָט לאַנג נישט גע-
דייערט. דער מזרח-ווינט האָט זיינע פליגלען צעלאָזט און זיי
האָבן זיך מיט אַ העלן ליכט צעשיינט: נו, איז דאָס אַ מאַדנע
הייל געווען! די גרויסע שטיין-שטיקער, פון וועלכע ס'האָט
וואַסער אַראָפגעקאַפּעט, האָבן זיך איבער זיי אין סאַמע פאַר-
שיידן-וויילדע פאַרמען אַראָפּגעהאַנגען. ערטערווייז איז די הייל
אזוי בידעריק געווען, אַז ס'איז אויסגעקומען אויף אַלע פיר
צו קריכן, און ערטערווייז — אַזוי הויך און צעעפנט-ברייט, אַז
ס'האָט זיך געדאַכט, גלייך ווי דו וואָלסט זיך אויף דער פריי-
ער לופט געפונען. אין גאַנצן האָט די הייל אַן אויסזען פון
אַ קלויסטערל מיט פאַרשטיינערט-שוויינגדיקע אַרגלס געהאַט.
— דאָס גייען מיר אין גן-עדן אריין מיט דעם טויטן
וועג, געוויס? — האָט געפרעגט דער פרינץ. אָבער דער מזרח-
ווינט האָט אים דערויף קיין וואָרט נישט געענטפערט, ער

הָאָט נאָר די האַנט אויף פּאַראַאויס אויסגעשטרעקט, וואָס פון דאָרט און אנטקעגן זיי האָט אַן אויסגעצייכנטע בלוי-שיין געשיינט. די שטיין-שטיקער איבער די קעפּ זייערע האָבן פּאַמעליך-פּאַמעליך אַן אויסזען פון אַ היפּל באַקומען, און לֶסוּף צו אַ גרינג, ווייס וואַלקנדה, וואָס די לבנה פּאַרדעקט, ענליך געוואָרן. איצט האָבן זיך די רייזנדיקע אויף דער פּרייער לופט געפונען, אויף דער פּרישער, ווי די בערג-לופט, און דער שמעקנדיקער, ווי טאַל-רויזן; ביי די פּיס ביי זייערע האָט אַ טייך דורכגעפּלאָסן אויך אַזאַ לויטערער, ווי די לופט; די פּיש אין טייך האָבן מיט גאַלד און מיט זילבער אָפּגע-בליאַסקעט, אונטן, אונטערן וואַסער האָבן פּרופּור-רויטע שלייענדלעך געשטיפּט דאָרט און פון יעדער באַוועגונג זייערער האָבן זיך בלויע פינקעלעך געשאַטן. די ברייטע בלעטער פון די וואַסער-בלומען האָבן מיט אַלע פּאַרבן פּונם רעגן-בויגן געשיינט, און אַליין די בלומען זיינען רויטליך-געלע פּייער-לעך געווען, וואָס האָבן זיך פּונם וואַסער דערנערט, פּונקט ווי דאָס לאַמפּ-פּייער פּונם אייל דערנערט זיך. אַ מירמל-שטיי-נערנער פּריק אַפּעסטער און דערצו נאָך פון אַזאַ איידעלער און פּייער אַרבעט, אַז ס'האָט זיך געדאַכט, אַז ער איז פון שפיצן-געוועב און פון גלאַז-קרעלן אויסגעוועבט, האָט דורכן מייד אויפן גליק-אינזל, דאָרט, וואו דער גן-עדן געפינט זיך, געפּירט.

הָאָט דער מזרח-ווינט דעם פּרינג אויף די הענט גענוג מען און אים אויפן אינזל אַריבערגעטראָגן. דאָרטן האָבן די בלומען און בלעטער די זעלבע אויסגעצייכנט-שיינע לידער, וועלכע ער האָט אין זיין יוגנט געהערט, געזונגען, אָפּער געזונגען האָבן זיי זי מיט אַזאַ שטים אַוואַנדערליכער, וואָס קיין איין מענטש פּאַרמאָגט גאָר נישט אַזוינע. אַרום און אַרום האָבן גוואַלדיק-גרויסע ביימער געוואַקסן, וואָס מ'האָט זיי גע-קאָנט אי פּאַר פּאַלמען, אי פּאַר רייזיקע וואַסער-וואַקסן רע-כענען. אַזעלכע פּרעכטיקע און זאַפּטיקע ביימער האָט דער פּרינג נאָך קיין מאָל נישט געזען. דאָרט האָבן אויך אין

לאנגע גירליאנדעס די סאמע וואונדערליכע זיך-ארויפפלעכטונג
 דיקע געוויקסן געהאנגען, ענליכע צו די, וואָס ס'מאָכען זיך
 אַמאָל מיט גאָלד און זילבער אויף די בלעטער-רעמלעך פון
 אַלטע סידורים אָדער אויף די שער-באַפּוּצונגען אויגעמאַלט.
 דאָס איז אַ וואונדערליך צונויפפאַסונג פון פייגלען, בלומען
 און פּוּך-פאַרפּלעכטונג געווען. אין גראָז איז אַ גאַנצע טשערע-
 דע פּאַוועס מיט צעלאָזטע און בלישטשענדיקע עקן געשטאַנען.
 יאָ, דאָס זיינען אָן ספּק פּאַוועס געווען, נאָר אַז דער פּרינץ
 האָט זיך צו זיי צוגערירט, אַזוי האָט זיך אויסגעדאַכט, אַז
 דאָס זיינען גוואַלדיק-גרויסע בערעלעך געווען, וואָס האָבן
 פּונקט ווי פּאַווע-עקן געבלישטשעט. צווישן די גרינע פּאַרקאָ-
 נעס, וואָס האָבן ווי די בליטן פון איילבירט-ביימער געשמעקט,
 האָבן אַ לייב און אַטיגער, פּונקט ווי קעץ שטיפערישע, אַרומ-
 געשפרונגען, אָפּער אי דער אי יענער זיינען דאָ פּאַרהיימיש-
 טע געווען. די ווילדע וואַלד-טויב, וואָס האָט געבלישטשעט,
 ווי אַ פּערל אַטייערסטער, האָט דעם לייב אויף זיין קאַפּ-האַ-
 ריקייט מיט די פליגלען געפאַטשט, און די אַנטילאָפּע, די
 געוויינליך אַזאַ שרעקעדיקע, איז טאַקע דאָרטן דערנעבן גע-
 שטאַנען און מיטן קאַפּ געמאַכט, גלייך ווי זי וואַלט אַליין
 אויך אין דער שפּיל אָן אַנטייל נעמען וועלן.

נאָר דאָ האָט זיך די גן-עדן-פייע באַוויזן. דאָס אַנטאַן
 אירס האָט ווי די זון געשיינט, דאָס פנים אירס איז פּרייליך
 געווען, ווי ביי אַ מוטער, וואָס אויף איר קינד פּרייט זיך. די
 פייע איז יונג און פּרעכטיק געווען, און באַלייט האָבן זי
 זעלטן-שיינע מיידלעך, וואָס ביי יעדערער אין די האַר האָט
 אַ שטערן געבלישטשעט. דער מזרח-ווינט האָט איר דאָס בלאַט,
 וואָס דער פעניקס האָט באַשריפּן, איבערגעגעבן, און די אויגן
 פון דער פייע האָבן פון פּרייד זיך צעשטראַלט. זי האָט דעם
 פּרינץ פאַר דער האַנט גענומען און זי האָט אים אין איר
 פּאַלאַץ געפירט, אין דעם פּאַלאַץ, וואָס די ווענט זיינע האָבן
 דעם קאָליר געהאַט, וואָס ס'האָט אַ פּרעכטיק טולפּן-בלעטעלע,
 ווען מען אַנטקעגן דער זון דאָס האַלט. אַליין די סטעליע

האָט אַן איזענען פֿון אַ גוואַלדיק-גרויסן שטראַלנדיקן בלימל געהאַט, און וואָס מער מ'האַט זיך אין דעם איינגעקוקט, אַלץ טיפער און טיפער האָט זיך דאָס בעכערל פֿון דעם אויסגע-וויון. דער פרינץ איז צום פענסטער צוגעגאַן און דורך איינער פֿון די טאַפֿליעס אַרויסגעקוקט: פֿונקט אַנטקעגן אים האָט זיך דער „עץ-הדעת“ מיטן שלאַנג אויף אים אַרויפדערהויבן, און נעפֿן בוים זיינען אָדום מיט חוהן געשטאַנען. — „זיינען זיי דען נישט פֿונם גן-עדן אַרויסגעטריבן געוואָרן?“ — האָט ער געפרעגט. נאָר די פייע האָט זיך צעלאַכט און האָט אים צו פֿאַרשטיין געגעבן, אַז די צייט האָט אויפֿן גלאַז די בילדער פֿון אַ מאַל אָפֿגעדרוקט, אָבער אַזוי, אַז אויך אַליין די בילד-דער האָבן זייער לעבן פֿאַרהיט: די ביימער-בלעטלעך האָבן זיך געשאַקלט, מענטשן זיינען אָנגעקומען און צוריק אַוועקגע-גאַן, פֿונקט ווי אין אַ שפיגל אַן אָפֿשפיגלונג עפעס. האָט דער פרינץ דורך אַ צווייטער טאַפֿליע אַרויסגעקוקט, און האָט דאָס זעלבע בילד, וואָס יעקב-אבינו אין חלום, דערזען: אַ גוואַלדיק-הויכער לייטער, וואָס האָט מיט זיין שפיץ אין הימל דער-גרייכט, און אויף אים און פֿון אים זיינען מלאכים מיט פֿליגלען גרויסע אַרויף און אַראָפֿגעגאַנגען. יאָ, אַלץ נאָר, וואָס אויף אונזער וועלט איז פֿאַרגעקומען, האָט אויף יענע פענסטער-טאַפֿליעס געלעבט און גערירט זיך. אַזוינע וואונדער-בילדער האָט אַליין די צייט נאָר שאַפֿן געקאַנט.

די פייע, אַלץ ווייטער לאַכנדיק, האָט אים אין אַ גרויסן, הויכן זאַל אַריינגעפירט, וואָס די ווענט זיינע האָבן זיך אין גאַנצן דורכזיכטיק אויסגעוויון. דאָ זיינען איינע פֿאַרטרעטן נאָר אויסגעמאַלט געווען, און אַזוי, אַז איין פנים איז פֿונם צווייטן שענער געווען. דאָס זיינען מיינאָנען הייליקע געווען און אַלע האָבן זיי געלאַכט און געזונגען, אַזוי אַז אַלע שטימען זייערע האָבן זיך אין איין וואונדער-מעלאָדיע צענויפֿ-געגאַסן. די, וואָס זיינען אויבן, אויף סאַמע דער הויך געווען, זיינען אַזוי קליין געווען, אַז זיי האָבן זיך נאָך קלענער פֿון דעם סאַמע פיצינקע ריון-קנאַספעלע, וואָס איז אויף פֿאַפיר

אויסגעמאָלט, אויסגעוויזן. אין מיטן דעם זאָל איז אַ גרויסער
בוים מיט אַראָפּהענגענדיקע פּרעכטיקע צווייגן געשטאַנען.
צווישן די גרינע בלעטער האָבן, ווי מאַראַנצן, גאָדענע עפל
אַראָפּגעהאַנגען. דאָס איז דער עץ-הדעת געווען, וואָס פון זיין
פּרוכט האָבן אדם וחוה פאַרוזכט. פון יעדער בלעטעלע האָט
אַ בלישטשענדיק רויט טוי-טראָפעלע אַראָפּגעקאַפּעט; ס'האָט
זיך דאַכטן געקאָנט, אַז דער בוים מיט בלוטיקע טרערן וויינט
דאָרט.

— נאָמיר זיך אין שיפל זעצן! — האָט די פייע געזאָגט. —
דאָרט, אויף די כוואַליעס, די זיך הוינדניקע, וועלן מיר מיט
עפעס וואָס דערפרישנדיקס זיך אונטערלענען. דאָס שיפל הוי-
דעט דאָרט זיך נאָר, אָבער רירן רירט זיך עס נישט, דערפאַר
אָבער גייען אַלע לענדער אַליין פאַר די אויגן פאַרביי.
און באמה, אַוואַנדערליך בילד האָט דער זיך-רירנדיקער
ברעג פאַרגעשטעלט! אָט טראָגן זיך די הויכע שנייאיקע אַלפן
מיט די וואַלקנס און מיט די שוואַרצע טענענביימער זיך דורך;
ס'הערן זיך מעלאַנכאָליע-קולות פון דעם פאַסטוך-האַרן, דער
פאַסטוך אין טאָל זינגט זיין לידעלע זיך פרייליך. אָט הענגען
די גוואַלדיק-גרויסע פאַנאַנעס איבער דעם שיפל זייערע לאַנגע
צווייגן אַראָפּ; שוואַרצע שוואַנען שווימען איבערן וואַסער
אַרום, און אויפן ברעג שווינדלען די סאַמע וואַנדערליכסטע
חיות און געוויקסן פאַרביי: דאָס גייט פאַרביי די אויגן פון
די, וואָס אין שיפל זיצן, דער פינפטער וועלט-טייל, ניי
האַלאַנד, דורך, מיט אַ בילד-עפענונג אויף די „בלוי-בערג“ די
דאָרטיקע. ס'הערט זיך דאָס דאָרטיקע גלחים-געזאַנג; די
וויילדע, נאָך די קולות פון פויקן און פון ביי-טראַמפייטן, אין
אַוויילדן און אין אַ משוגע-משונהדיקן טאַנץ דרייען זיך. אָט
האַבן די פיראַמידן פון עגיפטן, די וואָס ביז די וואַלקנס
דערגרייכן, פאַרביי געשווינדלעט, קאַלאַנעס איבערגעקערטע,
ספינקסן, וואָס זיינען העכער האַלב שוין מיט זאַמד פאַרשיט.
און אָט אויף די פאַרלאַשענע וואַלקאַנען-בערג די פאַלאַר-שיין
ברענט דאָרט, — אַזאַ פייערווערק, וואָס קיין מענטש קאָן דאָס

נישט אויספאנטאזירן. דער פרינץ איז אויסער זיך פון פרייר געווען. מיר האָבן דאָך אַפילו קיין הונדערט-חלק פון די וואונדער, וואָס ער האָט דאָרט געזען, נישט איבערגעגעבן. — קאָן איך דאָ אויף אייביק פאַרבלייבן? — האָט ער געפרעגט.

— דאָס איז געווענדט אין דיר אַליין. — האָט די פייע געענטפערט. — אויב דו וועסט זיך נישט איבעררעדן לאָזן און באַגערן וועלן, אַזוי ווי אדם, דאָס, וואָס דיר וועט פאַרווערט ווערן, דעמאָלט קאָנסט דו דאָ אויף אייביק בלייבן.

— איך וועל זיך אפילו נישט צורירן צו די עץ-הדעת-עפל! — האָט דער פרינץ געזאָגט. — דאָ זיינען דאָך טוינט אַנדערע מינים פרוכטן, און אויך אַזוינע שיינע, פאַראַנען.

— פרוב זיך אויס אַליין, און אויב דו ביסט נישט שטאַרק גענוג, קער זיך בעסער אום אין איינעם מיטן מזרח-ווינט, וואָס האָט דיך געבראַכט אַהער. ער וועט זיך אַ היים אַוועקפליען און ער וועט זיך אומקערן אַהער נישט פריער שוין, ווי אין הונדערט יאָר אַרום. דאָ וועט די צייט דיר אַזוי גיך איבערפליען, ווי הונדערט שעה, נאָר פאַר אַ פרוב איז הונדערט שעה אויך אַ זמן אַ לאַנגער. יעדער אַוונט ווען איך וועל זיך מיט דיר געזעגענען, וועל איך דיך רופן דאַרפן: „קום מיט מיר“, איך וועל דיר מיט דער האַנט ווינקען, אָבער דו דאַרפסט מיך נישט הערן. גיי נישט נאָך נאָך מיר, וואָרים מיט יעדער טראַט דיינעם וועט דיין באַגער מיר נאָכצוגיין אַלץ שטאַרקער און שטאַרקער זיך צעפלאַקערן. דו וועסט אָנ-קומען אין דעם זאַל, וואו דער עץ-הדעת וואַקסט. איך שלאַף אונטער זיינע שמעקעדיקע אַראָפהענגענדיקע צווייגן, דו וועסט זיך איבער מיר איבערבויען, און דעמאָלט וועל איך זיך צע-שמייכלען דאַרפן; נאָר אויב דו וועסט מיך אין די ליפן אַ קוש טאָן, איז אין דעם אויגנבליק וועט דער גן-עדן טיף אין דער ערד איינזינקען און אויף אייביק-אייביק פאר דיר שוין פאַרלוירן זיין. אַ שאַרפער מדבר-ווינט וועט דיר דיין קערפער פליקן, אַ קאַלטער רעגן וועט דיר פון דיינע האָר קאַפען, און

טרויער און יסורים וועלן דיר אין דיין גורל אויספאלן.
— איך פארבלייב! — האָט געזאָגט דער פרינץ. און דער
מזרח-ווינט האָט אים אין שטערן אַ קוש געטאָן און געזאָגט:
„זיי פעסט, און דערנאָך, אין הונדערט יאָר אַרום, וועלן מיר
זיך נאָך אַמאָל זען. זיי געזונט!“ — און דאָ האָט דער מזרח-
ווינט זיינע גרויסע פליגלען צעלאָזט, די וואָס האָבן, ווי דער
מאָרגנשטערן אום שניט-צייט, אָדער ווי די פּאָליאַר-שיין אום
ווינטער, געשטראַלט.

— זיי געזונט! פלי געזונט! — האָט פון אַלע בלומען און
ביימער אַראָפּגעקלונגען. און בושלעך און פעליקאנען, אין
לאַנגע שורות, פונקט ווי סטענגעס זיך צעפליענדיקע, זיינען
אים נאָכגעפלייגן, אים פיו דעם גאָרטן-גרענעץ צו באַלייטן.

— איצט וועלן מיר אונזערע טענץ אָנהויבן! — האָט
געזאָגט די פייע. — צום סוף וועל איך מיט דיר טאָנצן, און
אַז די זון וועט זיך זעצן, וועל איך דיר מיט דער האַנט אַ
וואונק טאָן! וועל איך דיר אַ מאַך טאָן: קום מיט מיר! נאָר
פּאָלג מיך נישט, הונדערט יאָר נאָכאַנאַנד אַלע אויף דער
נאַכט וועל איך דאָס זעלבע איבערחזרן; נאָר יעדער מאָל,
וואָס דו וועסט אַנטקעגן מיין רוף ביישטיין, וועט די פעסט-
קייט דיינע אַלץ זיך מערן, און לֶסוף וועסטו דערויף לחלוטין
שוין קיין אַכט נישט געבן. היינט אויף דערנאַכט וועט דער
אָנהויב פון דער פרוב זיין. געדענק-זשע, וואָס איך האָב דיך
פּאַראַויס געוואָרנט!

און די פייע האָט אים אין אַ גרויסן זאָל פון ווייסע
זיך-דורכלויכטנדיקע ליליעס אַריינגעפירט. די קליינע שטויב-
פעדימלעך אין יעדער בלימל האָבן קליינע גאָלדענע האַרפעס
פּאַרגעשטעלט, וואָס האָבן אַזוי שיין ווי סטרונע-אינסטרומענטן
און פלייטן געקלונגען. וואינדערשיינע מיידלעך, גרינגע און
שטאַלטנע, אין זיך-צעפליענדיקע גאַז-אַנטאָנס אָנגעטאָן, פון
אונטער וועלכע ס'האָבן זיך זייערע זעלטן-שיינע פּאַרמען
אָדורכגעלויכטן, האָבן זיך אין אַ טאָנץ געדרייט און האָבן
געזונגען וועגן דעם, ווי שיין דאָס לעבן איז, אַז דער טויט

וועט זיי קיין מאָל נישט אָנרירן, און אַז דער גן-עדן וועט
בליען אייביק.

די זון האָט זיך צום פאַרגיין שוין דערנענט, דער
גאַנצער הימל האָט זיך צו גאָלד פאַרוואַנדלט, די לייטעס
האָבן זיך רויט פאַרפאַרפט, ווי רויזן פּרעכטיקע. דער פּרינץ
האָט דעם זיך-שויםענדיקן וויין, וואָס די מיידלעך האָבן אים
צוגעטראָגן, אויסגעטרונקען, און ער האָט אַזאַ פאַרגעניגן-גוטס
דערפילט, וואָס קיין מאָל אין זיין לעבן נישט. ער האָט דער-
זען, ווי די הינטערשטע זאַל-וואַנט האָט זיך צענומען און דער
עץ-הדעת האָט זיך פאַר אים מיט זיין פאַרבלענדן-בלאַסק
פאַרגעשטעלט: פון דאָרטן האָבן זיך וואונדערליכע קלאַנגען
געטראָגן, צאַרטע און ווייכע, ווי אַליין זיין מוטערס קול;
ס'האָט זיך געדאַכט, אַז דאָס קול האָט געזונגען: מיין קינד,

און דאָ האָט אים די פייע מיטן קאָפּ אַ מאַך געטאָן און
גערופן: „קום מיט מיר! קום מיט מיר!“ — און ער האָט זיך
נאָך איר געוואָרפן, זיין צוואַנג פאַרגעסנדיק, אים פאַרגעסנדיק
אינם ערשטן אויף דער נאַכט שוין. און די פייע האָט אים
אַלץ געוואונקען און געשמייכלט. דער וואונדערליכער ריח,
וואָס האָט זיך פון אומעטום געטראָגן, איז אַלץ שטאַרקער
געוואָרן, און די האַרפעס האָבן אַלץ צאַרטער געקלאַנגען;
ס'האָט זיך געדאַכט, אַז אַלע מיליאָנען לאַכנדיקע קעפּ אין
זאַל, וואו דער עץ-עדעת האָט געוואַקסן, האָבן אים נאַכגע-
שאַקלט און געזונגען: „אַלץ דאַרף מען וויסן! — דער מענטש
איז דער וועלטבאַהערשער!“ — און איצט האָט זיך דעם פּרינץ
אויסגעוויזן, אַז שוין נישט קיין פלוטיקע טרערן פאַלן פון די
בלעטלעך אַראָפּ, נאָר רויטע שטערן גאָר בליאַסקנדיקע: „קום
מיט מיר! קום מיט מיר!“ — האָבן זיך ציטעריקע קולות גע-
הערט, און מיט יעדער טריט האָבן די באַקן ביים פּרינץ אַלץ
שטאַרקער זיך צעפלאַמט, און דאָס פלוט האָט אַלץ גיכער אין
די אַדערן אים געשלאָגן.

— איך מוז גיין, — האָט ער געזאָגט. — דאָס איז דאָך

קיין זינד נישט! ס'קאן נישט זיין קיין זינד. פאר וואס-זשע
נישט גיין אהין, וואהין ס'רופן פרייד און שיינקייט? איך
ווייל אַ קוק טאָן אויף איר, אַ שלאָפנדיקער. ס'איז דאָך גאַרנישט
נישט פאַרפאַלן, אויב איך וועל זיך נאָר פון אַ קוש טאָן
אויפהאַלטן. און קושן זי וועל איך נישט, איך בין פעסט און
מיין ווילן איז אַ שטאַרקער.

און די פייע האָט פון זיך איר שטראַל-שיינענדיק אָנטאָן
אַראָפּגעוואָרפן, האָט די צווייגן צענומען, און אונטער זיי
אַרונטער פאַרשוואונדן.

— איך האָב נאָך נישט געזינדיקט! — האָט געזאָגט דער
פרינץ — און וועל נישט זינדיקן! — און אויך ער האָט די
צווייגן צענומען. זי איז שוין געשלאָפן, אַ שיינהייט, ווי שייין
נאָר ס'קאָן זיין אַ פייע פון גן-עדן. זי האָט פון שלאָף גע-
שמיכלט; ער האָט זיך איבער איר אָנגעבויען און דערזען,
אַז אויף די וועט אויף אירע ווי טרערעלעך ציטערן.

— נישט איבער מיר דאָס וויינסטו? — האָט ער געשעפּ-
טשעט. — וויין נישט, וואונדערליך באַשעפעניש, איצטער פאַר-
שטיי איך דאָס גן-עדן-פאַרגעניגן. דאָס פילט מיינע געדאַנקען
אָן, דאָס דרינגט מיר אין בלוט אַריין. איך פיל אין קערפער
אין מיינעם כחות נישט קיין ערדישע. זאָל-זשע אויף מיר
נאָכדעם די אייביקע נאכט אַרויפפאַלן, פאַר אַ מינוט, פאַר
אַזעלכער, קאָן מען אַלץ אָפגעבן.

און ער האָט מיט אַ קוש אַ טרער פון אירע אויגן אָפגע-
ווישט; זיינע ליפן האָבן זיך צו אירע צוגערירט.

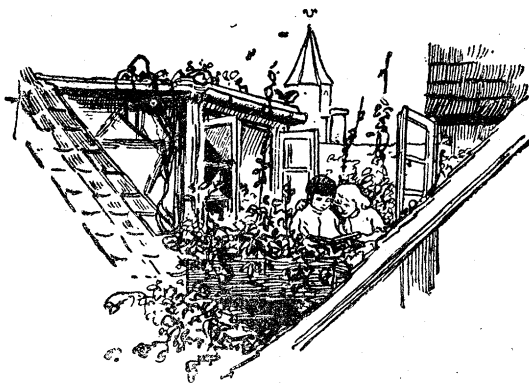
האָט זיך אין דער מינוט אַ שרעקליכער דונער-טראַסק
איבער זיין קאָפּ דערהערט, אַזאַ שטאַרקער און אַזאַ שרעקלי-
כער, וואָס קיינער האָט נאָך נישט געהערט אַזוינעם. און איין
אויגנבליק איז אַלץ איינגעזונקען: די זעלטן שיינע פייע, דער
בליענדיקער גאַרטן — אַלץ איז אין דער ערד אַריין. דער
פרינץ האָט דערזען, ווי ער איז אין אַ געדיכטער פינסטערניש
פאַרשוואונדן געוואָרן; נאָר ווי אַ קליין בלישטשענדיק שטערנדל
האָט ער נאָך פון דער ווייטן ערגעץ געפינקלט. איבערן לייב

זיינעם איז אים א טויט=קעלט דורכגעלאָפן; ער האָט די אויגן פאַרמאַכט און איז אַלאַנגע צייט, ווי אַ טויטער געלעגן.
אַקאַלטער רעגן האָט אים אין פנים געשמיסן, אַ שניידן=דיקער ווינט האָט אים די האָר געוואָרפן; און לֶסוף האָט ער זיך אויפגעכאַפט. — וואָס האָב איך געטאָן? — האָט ער מיט אַ זיפֿן אויסגעשריגן. — איך האָב געזינדיקט, ווי אדם געזינד־דיקט, און איצט איז דער גן=עדן נאָך טיפער פאַרזינקען.
און ער האָט די אויגן געעפנט. דאָס שטערנדל, וואָס האָט געבלישטשעט, ווי דער גן=עדן, דער פאַרלוירן געגאַנגע=נער, האָט זיך נאָך אַנגעזען פון דער ווייטנס — דאָס איז דער מאָרגן=שטערן אויפן הימל געווען.
ער איז אויפגעשטאַנען און דערזען, אַז ער געפינט זיך אין וואַלד ביי דער סאַמע הייל פון די ווינטן. די מאַמע פון די ווינטן איז נאָך אויף איר אַלטן אָרט געזעסן. זי האָט אַ ברוגז=אויסזען געהאַט און, אַ האַנט אויפהויבנדיק, האָט זי אויסגעשריגן: —

— שוין אין ערשטן אויף דער נאַכט! איך האָב עס אָבער פאַרפריער געוואוסט! נו, וואָלטו מיינער א זון געווען, אַזוי וואָלטו שוין ביי מיר אין זאַק געזעסן.

— ער וועט טאַקע אַהין אַריין! — האָט דער טויט געזאָגט. — דאָס איז אַ שטאַרקער אַלטער מיט אַ גראָז=מעסער אין דער האַנט און מיט גרויסע שוואַרצע פליגלען אויף די פלייצעס, געווען. — ער וועט ביי מיר אין קבר ליגן, נאָר נישט אַצינד נאָך. איך וועל דערווייל אים נאָר פאַרצייכענען, — זאָל ער זיך נאָך אויף דער ערד אַרומבלאָנקען, אפשר וועט ער זיין זינד אויסקויפן און לייטישער ווערן. אָבער אין מיין צייט וועל איך קומען! דווקא דעמאָלט, ווען ער וועט זיך ווייניקער פון אַלץ אויף מיר ריכטן, וועל איך זיך באַווייזן, וועל איך אים אין אַ שוואַרצער טרומע אַריינלייגן, וועל אים זיך אויפן קאָפּ אַרויפשטעלן און מיט אים צו די שטערן אַוועקפליען. דאָרט בלייב אויך אַ גן=עדן, און אויב ער וועט אַ גוטער און אַ פרומער ווערן, וועט ער אַהין אַריינגיין. אויב=זשע די געדאַנ=

קען זיינע וועלן אלץ שלעכטע זיין, און דאָס האַרץ מיט זינד
אַנגעפילט, וועט ער מיט זיין טרומנע אין דער ערד אַראָפּזיגן
קען נאָך טיפּער, ווי דער גן-עדן איז אַראָפּגעזונקען. און נאָר
איין מאָל אין טויזנט יאָר וועל איך אים אַרויף אַרויפּשלעפּן,
פּדי ער זאָל אָדער נאָך טיפּער דאָרט פּאַרזינקען, אָדער אויף
דעם שטערן זיך אויפהויבן, אויף אַטאָ דעם, וואָס אין הימל
ברענט דאָרטן.

האַנס דער נאַר.

טיף אין אַ לאַנד און ווייט פון אַ וועג איז אן אלטער „הויף“ געשטאנען. האט אין אים אַן אלטער גוטבאזיצער גע-וואוינט. זיינען ביי דעם גוטבאזיצער צוויי זין געווען, וואס האבן זיך פאר אזוינע קלוגע און חכמים געהאלטן, אז נאר זיי זיינען די חכמים פון לאנד. האבן זיי פארטראכט צום קיסרס טאכטער זיך שדכענען. ווארים געלאָזט וויסן האט דעם קיסרס טאכטער, אז חתונה האבן וועט זי פאר דעם, וואס ער וועט זיך בעסער פון אלע מיט איר אויסשמועסן קאָנען.

א גאנצע וואך האָבן זיי זיך צו דער פרוב געגרייט, — מער קיין צייט האט מען זיי נישט געגעבן, — נאר דאס איז אויך גאנץ גענוג געווען, ווארים ביידע האבן זיי פון פריער פארגרייטע ידיעות געהאט, און דאס איז דאך, ווי יעדן איז באוואוסט, נוציק זעהר. איינער האט אויף אויסנווייניק דעם גאנצן לאַטיינישן ווערטערבוך און די ארטיקע צייטונג פאר גאנצע דריי יאר געקענט, און אזוי גוט, אז ער האט געקענט אלץ, און אין וואסער איר ווילט סדר — סיי פון אנהויב און סיי פון סוף — איבערדערציילן. דער אנדערער האט אלע סטאטוטן פון די צעך-געזעלשאפטן אויסגעלערנט, און אויף אויסנווייניק אלץ, וואָס יעדער צעך-עלטסטער דארף וויסן, געוואוסט; און דערום איז ער איבערגעצייגט געווען, אז ער קאן וועגן אלערליי מלוכה-ענינים שמועסן און אפילו אויך גוטע עצות געבן. אויסער דעם האט ער נאך א זאך געקענט:

ער האט געקאנט אקסל-בענדלעך מיט רויזן און מיט פאר-
שיידענע אנדערע מינים פארבן און מוסטערן אויסנייען, ווייל
ער איז זעהר געשיקט און קונסט-געלערנט געווען.
— דעם קיסרס טאכטער וועל איך באקומען! — האָט
יעדערער פון זיי געטראכט, אויף דער פרוב זיך אוועקלאונדיק.
דער פאטער האט זיי יעדן צו אויסגעצייכנטע פערד געשענקט.
דער, וואס האט אויף אויסנווייניק דעם לאטיינישן ווערטערבוך
און די ארטיקע צייטונג געקענט, דער האט אַראפ-שווארצן
באקומען, און דער פון די צעך-סטאטוטן און פון דעם אַקסל-
באַנד-אויסנייעכץ — אַוויסן. דערנאָך האָבן זיך פילדע די צונג-
גען מיט פיש-אייל אויסגעשמקרט, זיי זאָלן זיך פיי זיי דרייען
לעבעדיקער.

אַלע הויף-באדינער האבן זיך אויפן הויף ארויסגעשאטן,
צו זען, ווי זיי וועלן זיך אויף די פערד זעצן. צופעליק האט
זיך דארט אויך דער דריטער זון געטראפן. פייס אלטן גוט-
פאזיצער זיינען אינדעראמתן נישט קיין צוויי, נאר דריי זיין
געווען, נאר דעם לעצטן האט קיינער נישט גערעכנט, ווארים
ער איז נישט געווען אזוי געלערנט, ווי יענע; האט מען אים
דערום אזוי גערופן — האנס דער נאר.

— ע-ע, — האט געזאגט האנס דער נאר, — קלייבט איר
זיך נישט צו געסט ערגעץ? וואס האט איר זיך עס פארפוצט
אזוי?

— אין קיסרס פאלאץ פאָרן מיר, — דער בת-מלכהס
וואָרט, איר האנט און הארץ קריגן. האסט דען נישט געהערט
וואס אויפן גאנצן לאנד איז אויסגערופן געווארן?
און זיי האבן אים די גאנצע מעשה דערציילט.
— אויב אזוי, וועל איך אויך מיט אייך פארן! — האט
אויסגעשריגן האנס.

די פרידער האבן זיך נאר צעלאכט און זיך אוועקגע-
פארן.

— טאטעלע-פאטערל! — האט אויסגעשריגן האנס דער
נאַר: — גיב מיר אויך א פערד! איך וויל אויך צום פאלאץ

פארן! וועט מיך די בת-מלכה נעמען — איז גוט, נישט — וועל
איך זי אליין נעמען, אלצאיינס וועט זי צו מיר געהערן.
— רעד נישט קיין נארישקייטן, — האט געזאגט דער
אלטער, — קיין פערד וועל איך דיר נישט געבן. דו פאר-
שטייסט דאך גארניט, און אפילו רעדן צו דער זאך קאנסטו
דאך נישט. וואוהין-זשע שטופסטו זיך? אָט די ברידער דיינע
— איז עפעס אנדערש. אט זיי וועלן שוין ניט פארשעמט
ווערן.

— נישט? נו, מילא, — האט געזאגט האנס דער נאַר —
גיט מען מיר קיין פערד נישט, וועל איך אויפן צאפ פארן.
דער צאפ איז דאך מיינער, וועט ער מיך פארפירן.
געזאגט און געטאן. האט זיך האנס רייטנדיק אויפן צאפ
ארויפגעזעצט, האט ער אים מיט די פיס איבער די זייטן
א האק געטאן און שטורעמדיק איבערן שליאך זיך אוועק-
געלאזט.

— היי, האפ, און איך אויפן צאפ! — האט ער געשריגן
און אויפן גאנצן קול זיך געריסן.

די ברידער זיינען זיך פאמעליך און פאראויס געפאָרן;
זיי האָבן די גאנצע צייט קיין וואָרט ניט אויסגערעדט און
אלץ געטראכט זיך, מיט וואָס אזוינס קלוגעס זאלן זיי ביי
דער מלכה אויסנעמען. די זאך איז דאך אזוינע געווען, וואָס
נעמען זיך פאר איר האט מען דאך באדארפט קאנען.

— היי! — האָט זיך צעשריגן האנס דער נאַר: — היי,
האפ, און איך אויפן צאפ! גיט נאַר אַ קוק, וואָס איך האב
אזוינס געפונען! — און ער האָט זיי אַטויטע ראָב באַוויזן.
— נאַר איינער! — האָבן אים די ברידער געזאָגט: —

אויף וואָס טויג זי דיר?
— די ראָב די? איך וועל זי דאָך דער בת-מלכה
שענקען.

— אָט אַ חכם, וואָס אַ חכם הייסט! שענק זי, למענ'ה
שענק זי! — האָבן די ברידער געזאָגט און ווייטער מיט גע-
לעכטער אָפגעפאָרן.

— היי, האפ, און איך אויפן צאפ! — האט זיי פונדער-
ווייטנס האַנס נאָכגעשריגן: — גיט נאר אַ קוק, וואָס איך האב
ווייטער געפונען! אזעלכע מציאות טרעפן זיך נישט אַלע טאָג!
האָבן זיך די ברידער אויף צוריק אויסגעדרייט און
אויף דער מציאה אַ קוק געטאן.

— נאר דו איינער! — האָבן זיי געזאָגט: — דאָס איז
דאָך אַן אלטער שוך אַ הילצערנער, און נאך אַן אַנאָז דערצו,
וועסט אפשר אויך דעם שור דער בת-מלכה שענקען?
— געוויס שענקען! — האָט געענטפערט האַנס.

האָבן זיך די ברידער ווידער צעלאכט און ווייטער אָפּ-
געפארן. און אָט, ווי זיי זיינען שוין היפש און ווייטליך
אָפּגעפאָרן, דערהערן זיי פּלוצים: ווידער יאָגט און דעריאָגט
זיי האַנס דער נאר.

— היי, האפ, און איך אויפן צאפ! — האָט ער אויפן
גאנצן קול געשריגן: — אָט אַ מציאה! וואָס פאַר אַ גליקן מיך
טרעפן! וואָס ווייטער, אלץ מערער!
— נו, וואָס ווידער געפונען? — האָבן די ברידער גע-
פרעגט.

— אך, אזא אַנטיק, אזא אויסנעם, אז ס'איז נישט אויס-
צודערציילן! — האָט געענטפערט האַנס דער נאר: — ווי די
מלכה וועט זיך דאס דערפרייען!

— טפו! — האָבן אויסגעשפּיגן די ברידער, — ס'איז דאך
בלאטע, בלאטע פון קאנאל ארויס!

— נו, יא, אַוודאי בלאטע! — האט געזאגט האנס דער
נאר: — זעלטענע בלאטע, פון ערשטן סארט ארויס! אַזוי, אז
דורך די פינגער רינט זי אַזש. — און ער האט מיט דער בלאטע
אַ פולע קעשענע זיך אָנגעשטופט.

מער האבן אים שוין אבער די ברידער נישט געהערט.
זיי האָבן מיט די שפארן אין די פערד דערלאנגט, און זיי
זיינען אוועק, און אזוי גיך, אז נאר פונקען האבן פון אונטער
די פערד-טלאָען געשפּריצט. און דאן זיינען זיי צום שטאַט-
טויער אויף אַ גאנצע שעה פריער, איידער האנס, געקומען.

דאָרט, ביים טויער, האבן אלע חתנים צו נומערן געקראגן, און אלץ נאכן סדר נאך, ווער נאך וועמען ס'איז שפעטער געקומען. דערנאך האָט מען זיי צו זעקס אין אַ שורה אויס-געשטעלט, נאר אזוי ענג און איינס צום אנדערן צוגערוקט, אַז זיי האבן אפילו מיט קיין האנט נישט געקאנט אַריר טאָן; דאס איז זעהר קלוג געווען, אלא נישט, וואלטן זיי זיך איינס דאָס אנדערע די אויגן אויסגעדראפעט נאר דערפאר, וואָס איינער איז פאר דעם צווייטן געשטאנען.

דאס פאלק האט מיט גרויסע מאסן דעם קיסרס פאלאץ ארומגערינגלט; אייניגע פון זיי האט זיך אפילו איינגעגעפן ביז צו סאמע די פענסטער זיך צו דערשלאָגן. אלעמען האט זיך זען געוואָלט, ווי אזוי די בת-מלכה וועט די חתנים צו-נעמען. אָבער ווי נאָר איינער פון די, וואָס האָבן זיך צו איר געשדכנט, פלעגט אין זאָל אריינקומען, אזוי פלעגט ביי אים באַלד ווי דאס לשון אפנעמען, און ער פלעגט נאָר שטאמלען, בעפענדיק.

— ער טויג נישט! — פלעגט די בת-מלכה ארויסזאגן: —

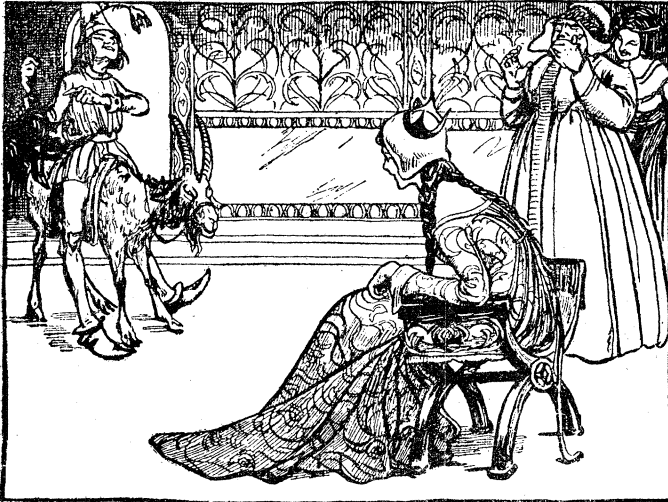
טרייבט אים אַרויס!

לסוף איז אויך די צייט פון דעם ברודער, וואָס ער האָט אויף אויסנווייניק דעם גאַנצן ווערטערבוך געקענט, געקומען. זיינען אים אָבער אלע ווערטער ווי פונם קאפ ארויסגע-פלויגן. דער בריק אין זאָל איז אגלאטער און אַגלאנציקער געווען, די סטעליע פון שפיגל-גלאַז פון ריינעם, אַזוי, אז ער האָט זיך מיטן קאָפּ אראָפּ און מיט די פיס ארויף דערוען. און ביי יעדן פענסטער זיינען צו דריי שרייבערס און צו איין אויבערשרייבער געשטאנען, וואס האבן אלץ, וואס דא איז גערעדט געוואָרן, פארשריבן, פדי מ'זאל עס באַלד אין צייטונג אָפּדרוקן און אויף אַלע גאסן און געסלעך צו דריי קאָפּיקעס אַנומער פארקויפן — היינט ווי אזוי-זשע זאל מען זיך געווען נישט שרעקן, און צום אומגליק צום איבעריקן, האָט מען דעם אויוון אזוי אנגעהייצט, אַז ער איז אזש אנגעגליט געוואָרן.

— ווי הייס דאָ איז! — האָט געזאָגט דער חתן.
 — יאָ, יונגע הענדעלעך בראָט היינט מיין טאטע, — האָט
 געענטפערט די בת-מלכה.

— מע! — האָט געזאָגט דער חתן און אַ קעלבערשע צורה
 געמאַכט. צו אזא מיין שמועס האָט ער זיך לחלוטין נישט
 געגרייט. קיין איין ווארט האָט ער נישט געפונען אויף ענט-
 פערן, און ענטפערן האָט מען דאך געדארפט, נישט עפעס
 אַבי-ווי, נאר קלוג און שאַרפזיניק, — איז ביי אים נאָר „מע“
 אַרויסגעקומען.

— ער טויג נישט, — האָט געזאָגט די בת-מלכה: —
 שטופט אים אַרויס! — און מ'האָט אים אַרויסגעשטופט.
 איז דער צווייטער ברודער אַריינגעקומען.

— ווי הייס דא איז! — האָט ער געזאָגט.
 — יאָ, הייס! יונגע הענדעלעך בראָטן מיר היינט! — האָט
 געענטפערט די בת-מלכה.

— הע, הע, הע, — האט ער זיך פארהיקען אנגעהויבן.
און אלע שרייבערס האָבן אזוי טאקע פארשריבן: הע, הע, הע.
— ער טויג נישט! שטופט אים אַרויס! — האט געזאגט
די בת-מלכה.

דאן האט זיך האנס דער נאר באוויזן. ער איז גלייך
אין זאל אויף זיין צאפ אריינגעפארן.
— נו, א היץ דא ביי אייך! — האט ער געזאגט.
— יא, הייס! יונגע הענדעלעך בראט איך היינט! — האט
געענטפערט די בת-מלכה.

— אויב אזוי, איז דאך אויסגעצייכנט! — האט געזאגט
האנס דער נאר. — וועל איך, הייסט עס, אויך מיינ ראָב דאָ
קאנען אפבראטן?

— מיטן גרעסטן פארגעניגן! — האט געזאגט די בת-מלכה,
— איז אבער ביי אייך פאראן א פלי אין וואס צו בראטן?
ביי מיר איז נישט קיין טאָפ און נישט קיין פענדל פאראן.
— מיר וועלן אויך א פלי געפינען! — האט געענטפערט
האנס דער נאר. — ביי מיר איז א פענדל און נאך מיט א צי-
נערן הענטל פאראן. — און ער האט פון קעשענע אן אלטן
שוך א הילצערנעם ארויסגעשליפעט און אהין דעם ראָב
אריינגעלייגט.

— וועלן מיר דאָך טאקע ארייכע סעודה האבן! — האט
געזאגט די בת-מלכה. — יא, אבער וואו זשע וועלן מיר עפעס
שיטערס נעמען?

— אויך שיטערס וועט זיך געפינען! — האט געענטפערט
האנס דער נאר. — ביי מיר איז אזוי פיל דא, אז א טייל וועט
מען נאך דארפן ארויסגיסן. — און ער האט פון קעשענע
אפיסל פלאטע אויסגעשאטן.

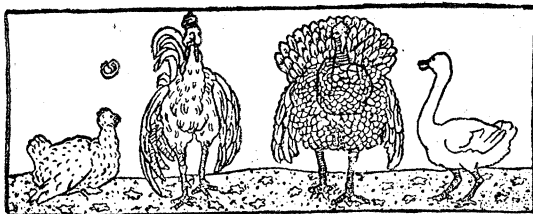
— אָט דאס געפעלט מיר! — האט געזאגט די בת-מלכה.
— מ'קאן נישט זאגן, אפענטפערן קאנסטו. אין קיין ווערטער
איז ביי דיר קיין מאנגל נישטא. נאר צי ווייסטו אבער, אז
יעדעס ווארט, וואס מיר רעדן דא אויס אצינד, ווערט פאר-
שריבן און מארגן וועט דאס אין די צייטונגען געדרוקט זיין?

דו זעסט, ביי יעדן פענסטער שטייען צו דריי שרייבערס און צו איין אויבערשרייבער, דער עלטסטער אויבערשרייבער איז ערגער פון זיי אלע, ווייל ער פארשטייט ווייניקער פון זיי אלע. — זי האט עס געזאגט נאר צוליב דעם, זי זאל אים איבערשרעקן, און אלע שרייבער האבן אזש פון געלעכטער געקייכט און פון פארגעניגן-גרויס געהירושעט און יעדער האט אויפן בריק צו טינט-טראפנס אראפגעטראפנט.

— אזוי, איז אָט ווער דא די חשובע זיינען! — האט געזאגט האנס דער נאר. — איז אויב אזוי, וועל איך דעם אויבערשרייבער מיט מיין פעסטן מכבד זיין. — און מיט די לעצטע ווערטער האט ער די קעשענע אויף דער אנדערער זייט איבערגעקערט און אים אין פנים די גאנצע איבערגעפלי-בענע פלאטע א שמיץ געטאן.

— אט דאס הייסט א שטיקל אפגעטאן! — האט געזאָגט די בת-מלכה. — פיין, אָט דאס הייסט אַ קונץ באוויזן! דאס וואלט איך שוין ניט געקאנט, אבער מיט דער צייט וועל איך זיך נאך אויסלערנען.

און האנס דער נאר איז מלך געווארן; האט א מלכה און א קרוין באקומען, און אויפן טראן צו קיניגן אנגעהויבן. די גאנצע מעשה האבן מיר זיך פון דער צייטונג פון דעם אויבערשרייבער דערוואוסט, ווען זי איז נאר וואס פון דרוק ארויס און איז נאך כמעט פייכט געווען. נישט יעדער מאָל אָבער קאן מען דאך גלויבן אין די צייטונגען.

די פרינצעסין אויפן ארבעסל.

אמאל איז געווען אַ פרינץ. האט זיך אים פארוואלט אַ פרינצעסין נעמען, אבער אַן אמתע פרינצעסין. איז ער גאר די-וועלט אויסגעפארן און אזעלכע נישט געפונען. פרינצעסינס זיינען געווען אַ סך, אבער צי אמתע? דאס האט ער נישט געקאנט דערגיין. האט ער זיך מיט גארנישט אהיים אומגע-קערט און דערפון גרויסע יסורים געהאט: ס'האט זיך אים זעהר-זעהר געוואלט אן אמתע פרינצעסין האבן.

איינמאל אַן אויפדערנאכט איז אַ שרעקליכער אינדרויסן געווען: ס'האבן פליצן געפליצט, ס'האט דער דונער געדונערט און אַרעגן האט געגאסן - אמפול, א שרעק. פלוצים האט עמיצער אין די שטאַט-טויערן אנגעקלאפט און דער אלטער מלך איז אליין עפענען געגאנגען.

ביים טויער איז אפרינצעסין געשטאנען. גאט מיין גאט! ווי זי האט אויסגעזען, די פרינצעסין. דאָס וואסער איז איר פון די האַר און קליידער גלייך אין די שייך און זאקן גע-רונען און פון דארט דורך די פיאטעס ארויסגערונען. און דאך - האט זי זיך ביי אירן געהאלטן: אַן אמתע פרינצעסין איז זי.

- מיר וועלן דאָס געוואָר ווערן, מאל דיר, - האט די אלטע מלכה אטראכט געטאן, נאר גארנישט ניט געזאגט. און זי איז אין שלאפצימער אריינגעגאנגען, האט פון דער פעט אלע מאטראצן און קישנס אראפגענומען און אויף די ברעט-

לעך אן ארבעסל אנדערגעלייגט; אויפן ארבעסל האט זי צוואנציק מאטראצן אויסגעשפרייט און אויף די מאטראצן צוואנציק איבערבעטן געבעט, און אויף אט דעם בעט האט מען די פרינצעסין אויף נאכטלעגער באלייגט.

זיך איר געשלאפן?

— זעהר שלובט, — האט די פרינצעסין געזאגט, — כ'האב כמעט קיין אויג נישט צוגעמאכט, דער גוטער יאר ווייסט, וואס פאר אגעלעגער ס'איז ביי מיר געווען, עפעס בין איך אויף אזא הארטס געלעגן, אז דאס גאנצע לייב איז מיר פרוין און פלוי געווארן.

— דא האט מען דערזען, אז דאס איז טאקע אן אמתע פרינצעסין געווען: זי האט אקליין ארבעסל דורך צוואנציק מאטראצן און צוואנציק איבערבעטן דערפילט, אזא איידל לייב קאן זיין נאר ביי אן אמתער פרינצעסין.

און דער פרינץ האט פאר איר חתונה געהאט. און דאס ארבעסל האט מען אין אקונסט-קאמער אוועק-געלייגט און נאך עד-היום ליגט עס דארטן, אויב מ'האט עס נאר נישט צוגענומען. אט אמעשה פארלויפט זיך!

דאס ים-טעכטערל.

אין סאמע מיטן ים איז דאס וואסער בלוי, ווי די בלעטעלעך פון קארן-בלומען, און קלאַר, ווי קרישטאָל. נאָר דערפאַר איז אָבער טיף דאָרט! קיין אַנקער קאָן דאָרט דעם גרונט נישט דערלאַנגען: אויף יענעם אָרט אין ים וואָלט מען באַדאַרפט אַ סך, אַ סך סלופעס איינס אויפן אַנדערן אוועקשטעלן, פּדי זיי זאָלן זיך פונם וואַסער אַרויסזען. איז אָט, אין סאמע טיפקייט דאָרט, וואוינען די וואַסער-טעכטער. מיינט ניט, אז אויפן גרונט דאָרט איז נאָר הוילע, ווייסע זאַמד דאָ. ניין. דאָרטן וואַקסן פיימער און בלומען מיט אַזוינע בויגעוודיקע צווייגעלעך און בלעטעלעך, וואָס באַוועגן זיך פונקט, ווי די לעבעדיקע ביי דעם מינדסטן און גרינגסטן ריר נאָר פון וואַסער. צווישן זייערע צווייגן לויפן און שנאָרן אַרום קליינע און גרעסערע פישעלעך, פונקט ווי די פויגעלעך ביי אונז אויף דער ערד. אין סאמע טיפסטן אָרט דאָרט שטייט דער פאַלאַץ פונם ים-מלך, דער פון קרעלן געמאַכטער, מיט די גרויסע פענסטער פון בורשטין פון רייכסטן און מיטן דאָך, וואָס איז מיט פּרעכטיק-שיינע מושלען געדעקט געווען. דער ים-מלך איז שוין לאַנג אָן אלמן גע- בליבן. די שטוב ביי אים געפירט האָט זיין אַלטע מאַמע, אַ פרוי אַ קלוגע, אָבער זעהר אַ שטאַלצע און אַ גרויסע מיוחסת. ביים ים-מלך זיינען זעקס טעכטערלעך, זעקס שיינקייטן געווען. דאָך שענער פון אַלע איז געווען די יינגסטע, אַ

רופטיקע און אן איידעלע, ווי אַ רויזן בלעטעלע, דערצו מיט טיפע און בלויע ים-אויגן. אָבער אויך זי, ווי אַלע אַנדערע ים-טעכטער, האָט קיין פּיס נישט געהאַט, נאָר אַ פּיש-עק אויף אין וואַסער אַרומצושווימען.

אַלע טאָג פֿלעגן זיך די טעכטערלעך אין די זאַלן פונם מלכס פאלאץ שפּילן, דאָרטן, וואו אויף די ווענט האָבן זע- בעדיקע בלומען געוואַקסן, אין די אָפּענע בורשטיין-פענסטער פלעגן פישעלעך אַריינשווימען, אַזוי ווי ביי אונז אויף דער ערד פלעגן אַמאָל שוועלבעלעך אַריין. די פישעלעך פלעגן צו די ים-טעכטערלעך צושווימען, פלעגן ביי זיי פון די הענט עסן און פון זיי זיך גלעטן לאָזן.

נעבן פאלאץ איז אַ גרויסער גאָרטן געווען. דאָרטן זיינען געוואַקסן אַ סך פייעריק-רויטע און טונקל-בלויע ביימער מיט אייביק-שאַקלענדיקע צווייגן און בלעטער. די ערד דאָרט איז מיט דינעם און בלויען זאמד געווען באַשאַטן. אויפן גרונט פון ים איז אויף אַלץ עפעס אן אומגעוויינליכער בלוי-ליכער אָפּשיין געלעגן, אַזוי אַז זייענדיק דאָרט, האָט זיך געקאָנט דאַכטן, אַז ניט אין ים און אין דער טיף זיינער געפינסטו זיך, נאָר ערגעץ הויך-הויך אונטערן הימל און אין דערלופט דאָרט, און דער הימל איז ניט נאָר אויפן קאָפּ דיר פון אויבן, נאָר אויך פון אונטן און אונטער די פּיס דיר דיינע.

אַז ס'איז אויפן ים קיין ווינט נישט געווען, האָט מען אין ים אויך די זון געקאָנט זען. און אויסגעזען האָט די זון דאָרט, ווי אַ פּורפור-בלום אַזוינע, וואָס פונם בעכער אירן האָט זיך ליכט געגאָסן.

יעדעס טעכטערל האָט זיך אין גאָרטן איר ווינקל געהאַט, וואו זי האָט געקאָנט טאָן, פארוינען און פארזעצן, וואָס נאָר זי האָט געוואָלט. איינע האָט זיך אַ בלומען-בייט געמאַכט אין דער געשטאַט פון אַ פּיש אַ גרויסן, דער צווייטער האָט זיך פאַרוואָלט, אַז איר בייט זאָל צו אַ ים-טעכטערל ענליך זיין, און גאָר די ינגסטע האָט זיך אַ קיילעכיק בייטעלע אין דער

זון-געשטאלט געמאכט און עס פארזעצט מיט העל-רויטע זון-
בליםעלעך.

אַמאָדנע קינד איז געווען אָט דאָס ים-טעכטערל: אַזאַ
שטילע און פארטראכטע... די אַנדערע שוועסטער פלעגן זיך
אויספוצן און אָנשטעקן מיט די אַלע מינים זאַכן און זאַכע-
נישן, וואָס פלעגט צו זיי פון די פארזונקענע שיפן אראָפּקו-
מען, און זי, דאָס יינגסטע ים-טעכטערל, האָט נאָר אירע
רויטע זון-בליםעלעך ליב געהאַט און אויך דאָס שיינע יינגל,
דאָס ווייסע מירמלשטיינערנע, וואָס איז אמאָל אויפן גרונט
פון ים פון אַ שיף אַדערטרונקענער אַראָפּגעפאלן. האָט זי
נעבן דער סטאטוע, דער מירמלשטיינערנער, אַ וויידפויים
פארזעצט, האָט זיך דער וויידפויים צעוואַקסן וואונדערליך, מיט
די צווייגן איבער דעם יינגל-בילד זיך אריבערגעהאַנגען און
מיט די בלעטער זיין שטיל-שטיין פאַרשטעלט.

אַבער מער פון אַלץ האָט דאָס יונגע ים-טעכטערל ליב
געהאַט מעשיות וועגן מענטשן הערן, די וואָס אויפן און אויף

דער ערד דארטן וואוינען. האָט איר די באַבע אירע וועגן
אַלץ נאָר, וואָס זי האָט פון מענטשן געוואוסט, דערציילט,
וועגן שיפן און וועגן שטעט, וועגן מענטשן און זייער לעבן,
מנהגים און פירונג זייערער.

— אז ס'וועט אייך, קינדערלעך, פופצען יאָר ווערן, —
האָט די באַבע געזאָגט, — וועט איר אויך אויפן אויבערפלעך
פון ים אַרויפשווימען, ביי דער שיין פון דער לבנה אויף די
ים-פעלדן זיצן, אויף די נישט-ווייט דורכשווימענדיקע אומגע-
הייער גרויסע שיפן קוקן, אויף די וועלדער גאָן אויף די
פון מענטשן, אויף אלעם זייערן און וואָס ס'געהערט
צו זיי.

פונקט אין דעם יאָר האָט דעם עלטסטן ים-טעכטערל
באדארפט פופצען ווערן. די איבעריקע שוועסטערלעך — זיי
זיינען איינס פונם אנדערן אויף אַ יאָר געווען גערוקט — איז
נאָך אָבער לאַנג צו ווארטן אויסגעקומען, און לענגער פון
אלע — גאנצע פינף יאָר — איז אויסגעקומען דער ינגסטער.
דערפאַר אָבער האָבן זיי יעדע דערציילן צוגעזאָגט דאָס, וואָס
ס'וועט זיי מער פון אַלץ אין ערשטן טאָג פון ערשטן אַרויפ-
שווימען געפעלן. קיינעם אָבער האָט אַזוי אַרויף און אויף
אויבן נישט געצויגן, ווי די סאַמע ינגסטע, שטילע און פאַר-
טראַכטע ים-שוועסטערל, וועלכער ס'איז לענגער פון אלע צו
וואָרטן אויסגעקומען. וויפיל נעכט האָט דאָס ים-טעכטערל אין
מיטן ים פארבראכט, איינקונדיק זיך אין בלויקייט אין
זיינעם, וואו ס'פלעגן זיך קוים רירן און מיט די פליצפעדערן
מאַכן און מיט די עקעלעך זייערע גאַנצע פישעלעך מחנות. זי
פלעגט אויך דורכן וואסער די לבנה מיט די שמערן זען.
אמת, נישט אַזוינע לויטערע און העלע, ווי ביי אונז, דער-
פאַר אָבער אַסך גרעסער ווי ביי אונז. ס'פלעגט זיך מאַכן,
אַז אונטער זיי, אונטער לבנה און שמערן, איז עפעס ווי אַ
גרויסער וואָלקן דורכגעגאַן, האָט דאָס טעכטערל געוואוסט,
אַז דאָס איז אַדער אַפיש אַ גרויסער אונטער איר אוטערע-
שוואומען, אַדער אַ שיף איז דורכגעגאַנגען, אַ גרויסע און מיט

מענטשן הונדערטער. זיי, די מענטשן אויפן שיף, האָבן אפילו נישט געטראַכט וועגן דעם ים-טעכטערל, וואָס איז דעמאָלט אין מיטן ים געשטאַנען, אין סאַמע דער טיף אין זיינער און איר האַנט צו דער שיפס אונטערדעק אויסגעשטרעקט. נאָר אָט איז דער עלטסטער שוועסטער פופצען יאָר געוואָרן. האָט זי רשות באקומען אויפן ים און אויף זיין אויבערפלאַך ארויפצושווימען.

וויסיל מעשיות האָט זי זיך נאָכדעם אָנגעדערציילט, נאָכדעם אַז זי האָט זיך צוריק אומגעקערט! דאָס בעסטע פון אַלץ איז לויט איר מיינונג געווען — אין אַ שטילן אויפדער-נאַכט, אין אַ שטילן אינדרויסן און אונטער לבנה-שיין אויף אַ זאַמדיקן ים-פאַרג ליגן, קוקנדיק און הנאה האָפנדיק פון דער שטאָט און פון אירע בנינים, וואָס ליגן ביים ברעג צעוואָרפן; זען, ווי אין שטאָט דאָרט זיינען, ווי הונדערטער שטערנדלעך, פייערלעך אָנגעצונדן, זען די טורעמס מיט די שניצן די דאָר-טיקע, הערן, ווי עס טראַגט זיך די מוזיק פון ווייטן, דער הילף און דער רעדער-גערודער, דער שטאָט-רויש און אויך דאָס גלעקער-געקלאַנג.

אַך, מיט וואָס פאַר אַ דאָרשט און נייגעריקייט ס'האָט זי אויסגעהערט די שוועסטער אירע די ינגסטע! שטייענדיק, ווי איר שטייגער, אויפדערנאַכט אין ים פון אונטן און איינקו-קנדיק זיך אין בלויקייט זיינעם, האָט זי נאָר געטאַן און געטראַכט, דאָס ים-טעכטערל, פון דער גרויסער שטאָט, דער רוישיקער, און געדאַכט האָט זיך איר, אַז אַלץ, וואָס ס'קומט דאָרט פאַר אין איר, הערט זי, דעם גאַנצן רויש און טומל דאָרטן און אויך דאָס גלעקער-געקלאַנג אפילו.

אין אַ יאָר אַרום האָט די צווייטע שוועסטער רשות באקומען אויף אַרויפצוקומען און וואוהין זי וויל זיך שווימען. און אַרויס איז די שוועסטער די צווייטע פון וואָסער פונקט אין דער מינוט, ווען די זון האָט ביים פאַרגיין גע-האַרטן. און זאָגן האָט זי געזאָגט, אַז קיין שענער בילד איז נישט און ס'קען נישט זיין. דער הימל, האָט זי דערציילט, איז

מיט גאַלע גאַלד ווי באגאַסן געווען, און די וואַלקנס... ניין,
פאַר די וואַלקנס דעמאָלט האָט זי גאַר קיין ווערטער נישט.
מיט פּורפור און וויאַלעט-פאַרבן באַלויכטן און באַשיינט, האָבן
זיי זיך גיך איבערן הימל געטראַגן, נאָר גיכער פון זיי איז
צו דער זון ווי אַלאַנגער דעקטוך אַוויסער, — אַוויסע שוואַ-
נען-שורה געפּלויגן. האָט זיך אויך דאָס ים-טעכטערל געפרובט
צו דער זון זיך לאַזן, האָט זיך די זון אָבער אין ים אַראָפּ-
געלאָזט און איבערן הימל און וואסער האָט זיך אויף אַן אומ-
געהייערן שטח אַראָזע און פאַרנאַכטיקע שיין צעגאַסן.

אין אַיאָר אַרום איז אויפן ים-אויבערפלאַך די דריטע
שוועסטער אַרויפגעשוואמען. די איז שוין מער איינשטעלעריין
געווען, האָט זי זיך אין אַטייך, וואָס פאַלט אין ים אַריין,
אַוועקגעלאָזט. האָט זי דאָרטן אויף די ברעגן פונם טייך פון
יענעם, גרינע פּערג מיט וויינגערטנער געדעקטע געזען, פאַ-
לאַצן און הויפן מיט וואונדערליך-שיינע וועלדלעך קליינע
ארומגערינגלט. די זון האָט דאָרט אזוי געשיינט און געוואַ-
רימט, אַז נישט איינמאל איז איר אויסגעקומען אין וואסער
זיך אונטערצוטוקן, פּדי דאָס הייסע און פאַרפלאַמטע פנים
אירס צו דערפרישן. אין אַקליינער בוכטע איינער האָט זי אַ
גאַנצע כאַפטע קליינע מענטשעלעך דערזען, וואָס האָבן זיך
אין וואסער געפּליוסקעט, האָט זי זיך מיט זיי אַ שפּיל טאַן
געוואַלט, האָבן זיי זיך דערשראַקן, די קליינע, זיינען זיי פון
וואסער אַרויסגעלאָפּן, און אויף זייער אָרט איז אַ קליין
שוואַרץ חיהלע אַווינס אַנגעלאָפּן און אזוי שרעקליך האַווקען
און דאָס העלזל רייסן זיך גענומען. דאָס חיהלע איז אַ הינטל
געווען, נאָר דאָס טעכטערל האָט דאָך קיינמאָל קיין הינטל
נישט געזען.

איז אַט, פּלעגט זי, די דריטע שוועסטער דאָרט, זיך
אַלין אָן יענע וואונדערליכע וועלדער דערמאָנען, די וואָס זי
האַט ביים ערשטן ארויסשווימען געזען, אָן די גרינע פּערגלעך און
אָן די אויסגעצייכנטע מענטשן-קינדערלעך, וואָס האָבן אזוי ליב
שווימען געקאָנט, הגם קיין פיש-עק איז ביי זיי נישט געווען.

די פערטע שוועסטער איז נישט קיין איינשטעלען געווען, האָט זי זיך מער אין אָפּענעם ים און אין זיין מיט זיך געהאַלטן, און דערציילט האָט זי, אַז דאָס, וואָס זי האָט געזען, איז שענער פון שיין געווען: וואוהין דו קוקסט זיך נישט אום, אויף אסך, אַסך מיילן אַרום, איז נאָר וואסער און וואסער און אַ הימל איבערן וואסער, ווי אַ גרויסער קיי-לעכיקער און אומגעהייערער קאַלפּעק אַן איבערגעקערטער. פון דער ווייט, פון דער ווייט טראָגן זיך און גייען גרויסע שיפן דורך, דעלפֿינען קייקלען און שפּילן זיך, און אומגעהיי-ער-גרויסע לױתנט, הונדערטער וואסער-פּאַנטאַנען פון די נעז-לעכער שפּריצן.

נאָך דער פערטער איז די צייט פון פאר-דער-לעצטער געקומען. איר געבורטס-טאָג איז אום ווינטער געווען, און דע-ריבער האָט זי געזען צום ערשטן מאָל דאָס, וואָס די איבע-ריקע שוועסטער האָבן נישט געזען. זי האָט דערציילט: דער ים האָט דעמאָלט אַ גרינליכע מראה געהאַט, אומעטום זיינען אויף אים גרויסע אייז-בערג ארומגעשוואומען, אזעלכע גרויסע, העכער פון די העכסטע טורעמס און קלױסטערס. אייניגע פון זיי האָבן אַ משונה-מאָדנע געשטאַלט געהאַט און האָבן מיטן אייז מיט זייערן, ווי מיט דימענטן געגלאַנצט.

האָט דאָס ים-טעכטערל אויף סאַמע דעם גרעסטן אייז-בארג דאָרטן זיך ארויפגעזעצט, דער ווינט האָט אירע לאַנגע האָר צעבלאָזט, איז זי זיך אזוי געשוואומען, און די ים-פאָרער האָבן זי מיטן בארג דערזעענדיק, זי אויסגעמיידט, זי אַרום-געפאָרן און וואָס ווייטער און אָפּגעשיידט פון איר זיך גע-האַלטן, האָט זיך דער הימל דאן מיט וואָלקנס צוגעדעקט, האָט אַ בליץ אַ בליץ-געטאָן, און אַ דונער האָט זיך דערהערט, און דער ים, דער טונקל-געוואָרענער, האָט מיט גרויסע אייז-שטיקער פון איין זייט אויף דער צווייטער ווארפן גענומען... פון די שיפן האָט מען די זעגלען אַראָפּגענומען, מענ-טשן זיינען אין שרעק און אין פחד אויף די שיפדעקן אומ-געלאָפן, און דאָס ים-טעכטערל איז זיך רוהיק אויף איר אייז-

בארג געשוואומען, האָט דאָס אַלץ צוגעקוקט און געזען, ווי די בליצן-זיגזאַגן האָבן דעם הימל געשניטן און אין ים אַריינגעפאלן.

בכלל זיינען די שוועסטער מיט דעם, וואָס זיי האָבן געזען, צופרידן געווען. אָפט אין די אויפדערנאכטן פלעגן זיך אלע פינף שוועסטער פאר די הענט אָננעמען און אזוי און אינאיינעם אויף דעם וואָסער אויפגיין.

ביי אַלע שוועסטער זיינען וואונדערליכע שטימען גע-ווען, אַזוינע, וואָס ביי מענטשן הערט מען גאָר נישט. און אָט, און אז ס'פלעגט זיך אַ שטרעם אָנהויבן, און די שוועס-טער האָבן דערזען, אז די שיפן אין סכנה שטייען, פלעגן זיי צו זיי צושווימען, פלעגן די גרויסע וואונדער פון דער אונטער-וואסער-וועלט באזינגען און ביי די מאטראָסן בעטן, זיי זאָלן פאר זיי קיין מורא נישט האָבן און זאָלן זיך צו זיי צום גרונט אראָפלאָזן. האָבן אָבער מענטשן די ווערטער זייערע נישט איינגעהערט, ס'האָט זיך זיי געדאַכט, אַז דער שטרעם רוישט אַזוי; און סיי ווי סיי וואָלטן די מענטשן די ים-וואונדער דאָך נישט געזען, וואָרים אויב דאָס שיף פלעגט אונטערגיין, פלעגן די מענטשן דאָך דערטרונקען ווערן און שוין טויטע נאָר צום פאלאץ פון ים-מלך צושווימען.

אָט אין דער צייט, ווען די עלטערע שוועסטער פלעגן האנט ביי האנט אויפן ים אַרויסשווימען, פלעגט דאָס יינגסטע שוועסטערל זייערס איינע אליין און פון הינטן בלייבן, זיי אין זייער אָפשווימען נאָכקוקן און גרייט צו וויינען געווען. נאָר די ים-מיידלעך קאָנען דאָך נישט וויינען, איז דעריבער איר טאַקע נאָך שווערער געווען.

— אַך, ווען-זשע וועל איך שוין פופצען יאָר אַלט ווערן. — פלעגט זי זאָגן — איך ווייס, אַז איך וועל זעהר ליב באַ-קומען די וועלט יענע, די אויפדערוואַסעריקע און אויך די מענטשן, וואָס וואוינען דאָרט.

לסוף איז אויך איר פופצען יאָר געוואָרן. — האָבן מיר שוין אויך אין דיר נוח דערלעבט! — האָט

צו איר דאן די באַבע געוואָגט — קום-זשע אַהער, וועלן מיר
ריך אויך פאַרפונן, ווי די שוועסטער דיינע דעמאָלט, און די
באַבע האָט איר אויפן קאָפּ אַ קרענצל פון ווייסע ליליעס אַג-
טאָן, וואָס יעדער בלעטעלע האָט ווי אַ האַלבער פערל אויס-
געזען. און דערנאָך, און פּדי איר הויכן יחוס, איר מלך-יחוס
צו באַווייזן, האָט זי צו אַכט אויסטערן באַפּוילן, זיי זאָלן
זיך איר אויפן פיש-עק אָנשטעקן.

— ס'טוט דאָך אָבער וויי! — האָט זיך דאָס ים-טעכטערל

געקלאָגט.

— צוליב שיינקייט וועגן וועסטו צוליידן אַ ביסעלע, —

האָט געוואָגט די אַלטע.

אַך, מיט וואָס פאַר אַ פאַרגעניגן וואָלט זי פון זיך אַט
דאָס גאנצע אַנטאָן אירס מיטן שווערן קראנץ אַראָפּגעוואָרפן...
רויסע בלימעלעך פון איר גערטנדל וואָלטן איר אַוודאי אסך
שענער געפאַסט, נאָר וואָס זאָל זי טאָן? ...

— זייט געזונט! — האָט זי אַזאָ געטאָן, און גרינג, ווי

אַ וואַסער-בולבועלע, אויפן ים-אויבערפלאַך ארויף. די זון איז
נאָר וואָס געווען פאַרגאַנגען, די וואַלקנס האָבן נאָך מיט
פורפור און מיט גאַלד געשיינט, און אין רויטליכן הימל האָבן
שוין וואונדערליכע און לויטערע נאַכט-שטערנדלעך זיך אָנגע-
צונדן. די לופט איז ווייך און פריש געווען, און דער ים איז
גלייך און ווי אַ שפּיגל געלעגן.

ניט ווייט פון דעם אָרט, וואו דאָס ים טעכטערל איז

אַרויסגעשוואומען, איז שטיל און רוהיק אַ שיף מיט זעגל-ביי-
מער געשטאַנען מיט איין נאָר זעגל אַן אויפגעהאנגענער,
ווייל ס'איז דאָך קיין מינדסט-ווינטעלע נישט געווען. אויף די
זעגל-שטאַנגען און אויף די זעגל-ביימער זיינען מאַטראָסן
געזעסן, פון דער שיפדעק האָט זיך מוזיק, געזאנג און שפּילן
געטראָגן, און אַז עס איז אינגאנצן פינסטער געוואָרן, האָט
זיך דאָס שיף מיט הונדערטער פאַרשיידנפאַרביקע לאַמטערנ-
דלעך באַלויכטן, ס'האָט זיך געדאַכט, אז אין דערלופט האָבן
זיך פענדלעך פון אַלערליי פעלקער געפענדלט. איז דאָס ים-

טעכטערל צו די סאמע פענסטער פון שיף-שטוב צוגעשוואומען, און אז די כוואליעס האָבן זי אַ ביסעלע אונטערגעהויבן, האָט זי אַהין אַריינקוקן געקאָנט. און געוען האָט זי דאָרטן, ווי ס'זיינען מאַסן פאַרפּוצטע מענטשן דאָרט געווען, נאָר שענער פון אַלע האָט זיך אַ יונגער פּרינץ מיט גרויסע שוואַרצע אויגן דאָרט געפּרייט. אים, דעם פּרינץ, איז בערך דאָן אַ יאָר זעכצען געווען. אויפן שיף האָט מען דאָן זיין געבורטסטאָג געפּייערט. דעריבער איז דאָרט אַזאַ שמחה געווען. די מאַט-ראָסן האָבן אויפן שיפּדעק געטאַנצט, אויף אַרויף זיינען הונדערטער ראַקעטעס געפּלויגן, און ס'איז אַזוי ליכטיק געווען, אז דאָס ים-טעכטערל האָט זיך אַלע מאָל דערשראָקן. האָט געמיינט, אַז ס'איז בייטאָג און זיך אונטערן וואַסער אונטער-געטוקט, נאָר באַלד דאָס קעפל צוריק אַרויסגעשטעקט און ס'האָט זיך איר געדאַכט, אַז אַלע הימל-שטערנדלעך זיינען צו איר אין ים אַריינגעפּאַלן. זינט זי לעבט האָט זי נאָך אַזאַ פייער-שפּיל ניט געזען: גרויסע זונען האָבן זיך, ווי די רע-דער, געדרייט, פּרעכטיקע פייער-פּיש האָבן אין דערלופט מיט די עקן געמאַכט, און דאָס אַלץ האָט זיך אין שטילן און קלאָרן וואַסער אָפּגעשפּיגלט. אויפן שיף איז אַזוי ליכטיק געווען, אַז מ'האָט געקאָנט יעדן שטריך פון צווייטן אָפּטיילן, פון מענטשן איז שוין אָפּגערעדט.

אַך, און ווי שיין איז דאָך דער יונגער פּרינץ געווען! ער האָט די מענטשן די הענט געדריקט, האָט געשמייכלט און געלאַכט, און די מוזיק האָט אַלץ גערוישט און אין שטילקייט פון דער שיינער וואונדער-נאַכט געשפּילט.

ס'האָט שוין אָנגעהויבן שפּעט צו ווערן, נאָר דאָס ים-טעכטערל האָט נישט געקאָנט פון שיף און פונם פּרינץ זיך אָפּרייסן. די פאַרשיידנפאַרביקע פייערלעך זיינען פאַראַלשן געוואָרן, קיין ראַקעטעס זיינען שוין מער אין דערלופט נישט געפּלויגן, דערפאַר האָט זיך אָבער צעברומט און צעזיפּצט דער ים דאָן דער גרויסער... דאָס וואַסער-טעכטערל האָט זיך אויף די כוואַליעס, וואָס ביים שיף, געהוידעט, דאָס אַלץ אין

דער שיף-שטוב אריינגעקוקט, און דאָס שיף האָט זיך שוין
גיכער און גיכער געטראַגן, די זעגלען האָבן זיך איינס נעבן
אַנדערן צעוויקלט, און דער ווינט האָט זיך געשטאַרקט און די
כוואַליעס האָבן אַ גיי געטאַן, די וואַלקנס זיינען געדיכטער
געוואָרן און אַ בליץ האָט אַ בליץ געטאַן — ס'האָט אַ שטורעם
זיך אָנגעהויבן. די מאַטראַסן האָבן זיך געאייילט די זעגלען
אַראָפּנעמען, דאָס אומגעהייערע שיף האָט זיך צעהוידעט
שרעקליך, און דער ווינט האָט עס איבער די רוישנדיקע
כוואַליעס געטריבן. אַרום שיף זיינען גרויסע וואַסער-בערג
שוין אויפגעשטאנען, שרעקנדיק, אז אַט-אַט וועלן זיי איבערן
שיף און אַריבער זיינע זעגל-ביימער זיך צונויפגיין, נאָר דאָס
שיף האָט זיך צווישן די וואַסער-ווענט, ווי אַ שוואַן געטונקט
און באַלד דערנאָך ווייטער אויף די כוואַליע-רוקנס זיך אַרויפ-
געכאַפט. פאַרן ים-טעכטערל זיינען די כוואַליעס נאָר אַ שפי-
לעכל געווען, פאַר די מאַטראַסן אָבער אַ מלאַך-המות-שפיל:
דאָס שיף האָט געקראַכט, די גראַבע באַלקנס זיינע זיינען ווי
שפענדלעך זיך צעפלוין, די כוואַליעס האָבן זיך איבער דער
שיפדעק אַריבערגעוואַרפן, די זעגל-ביימער האָבן זיך ווי דינע
טשערעט-שטעקלעך געבראַכן און דאָס שיף האָט זיך אויף אַ
זייט איבערגעקערט, און דאָס וואַסער איז אין איר צווישן-דעק
אַריין. אויף אַ מינוט איז דאָן אַזוי פינסטער געוואָרן, כאַטש
די אויגן אַרויסצונעמען... נאָר אַט, האָט ווידער אַ בליץ גע-
טאַן, און דאָס ים-טעכטערל האָט ווידער אַלע שיף-מענטשן
דערזען, ווי זיי האָבן זיך אַלע, יעדער ווי נאָר ער האָט
געקאַנט זיך, געראַטעוועט. האָט דאָס ים-טעכטערל מיט די אויגן
דעם פרינץ אָפגעזוכט און האָט דערזען, ווי אַז דאָס שיף האָט
זיך אויף צווייען איבערגעבראַכן, איז דער פרינץ אין וואַסער
אַראָפּ. לכתחילה האָט זיך דאָס ים-טעכטערל דערפרייט: דער
פרינץ וועט דאָך צו איר אין ים און אויפן גרונט דאָרט
קומען, נאָר באַלד דערנאָך האָט זי זיך אָבער דערמאַנט, אַז
קיינ מענטשן לעבן נישט אין וואַסער, און אַז צו איר טאַטנס
באַלאַץ קאָן ער נאָר אַ טויטער שוין אָנקומען; — ניין, זאָל

ער לעבן! — האָט זי אויסגעשריגן, און צווישן די באַלקנס
און די ברעטער זיך אַלאָז געטאַן. און אָט איז דאָס ים-טעכ-
טערל אין וואַסער-טיפעניש אריין און באַלד צוריק מיט אַ
כוואַליע אַרויף, אַראָפּ און אַרויף, אַרויף און אַראָפּ און אָט
האָט זי לסוף צום פרינץ דערגרייכט. דער פרינץ האָט זיך
שוין געהאַט פון די כוחות ארויסגעשלאָגן, די הענט און די
פיס האָבן זיך אים שוין דינען אָפּגעזאָגט, און די שיינע
אויגן זיינע האָבן נאָכן ראַנגלען לאַנגן זיך שוין פאַרמאַכט;
ער וואָלט אזוי געווען אויסגעגאנגען, ווען ניט דאָס ים-טעכ-
טערל, וואָס איז אים צו הילף געקומען: זי האָט באַלד זיין
קאָפּ פונם וואַסער אויפגעהויבן און אינאיינעם מיט אים זיך
די כוואַליעס און וואוהין זיי טראָגן דאָרט זיך איבערגעגעבן...
דאָס ים-טעכטערל האָט פון פרינצס גרויסן און שיינעם שטערן
די האָר פארשארט און אים אקוש געגעבן. איר האָט זיך
געדאַכט, אז ער איז צו איר מירמלשטיינערנעם יינגל ענדליך,
דאס יינגל, וואָס איז ביי איר אין איר גערטנדל געשטאַנען.
זי האָט אים נאָך-אַמאָל אַקוש געגעבן און מיטן גאנצן לעבן
באגערט, אז ער זאל לעבן בלייבן.

צום טאָגליך האָט זיך דאס שלעכטע וועטער איינגע-
שטילט. פונם שיף איז קיין שפענדל נישט געבליבן. די זון
האָט ווידער אויפן וואַסער געשיינט און די לויטערע שטראַלן
אירע האבן דעם פרינץ ווידער די פארב אין פנים אומגע-
קערט, נאָר די אויגן זיינע זיינען נאך אלץ געשלאָסן געווען.
לסוף האט דאס ים-טעכטערל נאך לאַנגן נאַכט-שווימען
פאר זיך איבשה דערזען. איבשה מיט הויכע, אוש אין הימל-
שטייגנדיקע בערג, וואָס אויף די שפיצן זייערע זיינען, אזוי
ווי מחנות פויגלען, ווייסע-ווייסע שנייען דאָרט געלעגן. ביים
סאמע ברעג פון דער יבשה האט אוואונדער-שיין גרין וועלדל
געגרינט, און העכער פון דעם וועלדל האט זיך עפעס א מין
געפיי ארויסגעזען, וואס איז אדער צו אקלויסטער, אדער צו
אזירים-הויז ענדליך געווען. אין יענעם וועלדל האָבן לימענע-
ביימער און מאראנצן-ביימער געוואקסן און ביי די טויערן

פון געביי, פון הויכן, זיינען פאלעם-ביימער געשטאנען. דער
ים האָט זיך אין יענעם ברעג דעם זאמדיקן מיט אַטייכל
אריינגעשניטן, און דאָס וואסער איז דארט שטיל אבער טיף
געווען. אהינצו איז דאס ים-טעכטערל מיטן פרינץ צוגעשוואו-
מען, דארטן האָט זי אים אויפן זאמד אנידערגעלייגט, און
געזען, אז דער קאפ זאל אים פון זיין קערפער העכער און
אויף סאמע דער זון דארט ליגן.

און אט דעמאָלט האָט מען אין הויכן געביי אין גלע-
קער קלינגען אָנגעהויבן, און אין גאַרטן דאָרט האט זיך אַ
גאנצע מחנה מיידלעך יונגע זיך אַרויסגעשאָטן. דאָס ים-טעכ-
טערל איז אין טייכל און אַביסל ווייטער אָפגעשוואומען, האָט
אירע האַר מיט אירע פלייצעס מיט ים-שוים צוגעדעקט, —
איצט וואָלט זי קיינער פון ים-שוים נישט אַרויסגעזען — און
וואָרטן גענומען: צו זען, צי וועט עמיצער דעם פרינץ אויף
הילף קומען, צי ניין. ווארטן איז איר אויסגעקומען נישט
לאנג: באלד איז צום פרינץ איינע פון די יונגע מיידלעך
צוגעגאנגען, לכתחילה האָט זי זיך פאר אים דערשראָקן, נאָר
באלד דערנאָך איז זי צו זיך געקומען און אויף הילף רופן
גענומען, און געזען האט דאָס ים-טעכטערל דערנאָכדעם, אַז
דער פרינץ האָט די אויגן געעפנט, דער פרינץ האָט אויפגע-
לעבט און צו אלע די, וואָס זיינען ארום אים געשטאנען,
געשמייכלט. און איר? פון איר האָט ער אפילו נישט געוואוסט.
אמעטיק איז געוואָרן דעם ים-טעכטערל און, ווען מ'האָט נאָך
זיין צו-זיד-קומען דעם פרינץ אין גרויסן, הויכן געביי אַוועק-
געפירט, האָט זי זיך טרויעריק אין וואסער אונטערגעטוקט און
אַוועקגעשוואומען.

שוין פון פריער איז דאָס ים-טעכטערל אַשטילע און
פארטראכטע געווען, אָבער נאָך שטילער און נאָך פאַרטראַכ-
טער איז זי פון דעם אלעם אָן, פון איר ערשטן אַרויפשווי-
מען געוואָרן. די שוועסטער אירע האבן ביי איר וועגן ערשטן
געזעענעם געפרעגט, אָבער זי האט געשוויגן און זיי גארנישט
ניט געענטפערט.

אפט, — אמאָל אינדערפרי און אמאל אויפדערנאכט, — פלעגט זי צו יענעם ארט, וואוהין זי האט דעם פרינץ גע- בראכט, צושווימען. זי האט געזען, ווי אויף די ביימער, אויף די דארטיקע, זיינען שוין צייטיק געווארן און אויך שוין אָפּ- געריסן געווארן די פירות זייערע, זי האט אויך געזען, ווי פון די בערג פון יענע איז דער שניי שוין צעגאנגען. אבער דעם פרינץ, דעם, וועמען זי האט מער פון אלץ זען גע- וואלט, האט זי נישט געזען, און אומקערן פלעגט זי זיך נאך אזעלכע שווימעכצן וואס אמאל אלץ טרויעריקער און טרויערי- קער. דאס איינציקע פארגעניגן אירס איז געווען: ביי זיך אין סעדל זיצן און דאס מירמלשטיינערע פילד, וואס איז אויפן פרינץ ענליך געווען, ארומנעמען, אבער אויף די בלומען אירע האט זי שוין מער נישט אכטונק געגעבן. זיי זיינען זיך גע- וואקסן, ווי זיי האבן זיך געוואלט, איבער די שטעגלעך און איבער די וועגלעך, זיך מיט זייערע פלעטלעך מיט די ביימער- צווייגלעך און פלעטלעך זיך איבערגעפלאכטן, און אין סעדל איז גאָר פינסטער געווארן.

לסוף האט זי נישט אויסגעהאלטן און פונם ערשטן גע- שענעם איינער פון אירע שוועסטער דערציילט, פון דער איינער זיינען אלע איבעריקע געוואר-געווארן, אבער מער נישט; אויסער אפשר נאך א צוויי-דריי ים-מידלעך אי דאס נאר פון די נאנטסטע חברטעס די שוועסטערס. איינע פון די שוועסטער האט אפילו געקענט דעם פרינץ, האט אויך יענע שיף-שמחה געזען, און האט אויך געוואוסט, וואו דאס קעניג- רייך זיינס געפינט זיך.

— קום מיט אונז, שוועסטער, — האבן דער ינגערער די עלטערע געזאגט און זיך אלע די הענט געגעבן און אויפן ים-אויבערפלאך אויפגעגאן, נעבן דעם ארט, וואו ס'איז דעם פרינצס פאלאץ געשטאנען.

דער פאלאץ איז פון ליכטיק-געלע און שטראלנדיקע שטיינער געפויט געווען, מיט גרויסע גאניק-טרעפ מיט מיר- מלשטיינערנע, וואס איינער פון זיי אַגאַניק דארט האט זיך

גלייך צום ים זיך אראפגעלאזט. פּרעכטיקע אפגעגילטע קופאלן האבן פון איבערן דאך זיך ארויסגעזען און צווישן די זיילן, וואס האבן רינג-ארום דעם פאלאץ ארומגערינגלט, זיינען מירמלשטיינערנע בילדער געשטאנען און כמעט ווי לעבעדיקע אויסגעזען. דורך די הויכע שפיגל-פענסטער פון פאלאץ האבן רייכע פון-צימערן ארויסגעקוקט, אומעטום אין זיי זיינען טייערע און זיידענע פארהאנגען געהאנגען, אויף דער ערד זיינען טייערע סטעשקעס אויסגעשפרייט געווען און אויף די ווענט זיינען גרויסע בילדער געהאנגען. אין מיטן דעם זאל דעם גרעסטן האט א גרויסער פאנטאן געצירקעט, דינע ווא-סער-שטראמעלעך האבן הויך-הויך אזש ביז דער גלעזערנער סטעליע דערלאנגט, דורך יענער סטעליע האבן די זון-שטראלן אריינגעשטיינט און דאס וואסער פון פאנטאן און די געוויקסן, וואס ארום פאנטאן, מיט שיינ און מיט ליכטיקייט באגאסן.

איצט האט דאס ים-טעכטערל דאס ארט, וואו דער פרינץ האט געוואוינט, שוין געוואוסט און פון דעמאלט אן אמאל בייטאג און אמאל ביינאכט פלעגט זי אהער צום פאלאץ צוקומען. קיינע פון די שוועסטער האט זיך ניט איינגעשטעלט אזוי נאנט צום פאלאץ יענעם צושווימען, ווי זי, זי פלעגט אויך אריינשווימען אין שמאלן שטראמיקן טייכעלע, וואס האט אונטער איינעם א גאניק א מירמלשטיינערנעם געשטראמט, דארט פלעגט זי זיך אפשטעלן און לאנג און זעהר לאנג אויפן יונגן פרינץ דארט קוקן.

ניט איימאל פלעגט זי זען, ווי זער פרינץ האט מיט זיינע הויף-פלי-זמר אויף זיין אויסגעצייכנט-שיין שיפל זיך געשיפט, אויף דעם שיפל, וואס איז מיט אסך, אסך פענדלעך באהאנגען געווען, זיך נישט איינגעהאלטן און ארויסקוקן פלעגט די ים-טאכטער פונם גרינעם טשערעט דעמאלט, און אויב עמיץ האט אמאל איר לאנגן, זילבער-ווייסן דעקטוך, וואס האט אויפן ווינט זיך געפאכעט, באמערקט, האט ער געמיינט, אז דאס האט אפויגל נאר מיט אפליגל א מאך געטאן.

אַ סך מאָל פלעגט זי אויך הערן, ווי די פישער, וואָס
 זיינען ביינאכט ביי די ברעגן געזעסן און פיש געכאַפט, האָבן
 פונם פרינץ גערעדט. זיי פלעגן פון אים אַ סך גוטס דערציילן,
 האָט זי זיך געפרייט, וואס זי האט זיין לייב לעבן געראַטע-
 וועט, דעמאָלט ווען ער האָט זיך שוין האלב א טויטער אויף
 די כוואליעס געטראגן. זי פלעגט זיך דערמאָנען אָן די מינוטן,
 ווען זיין קאָפּ איז ביי איר ביים האַרצן געלעגן און ווען זי
 האָט אַזוי צערטליך זיין ווייסן שיינעם שטערן געגלעט. און
 ער? — ער האָט פון דער גאַנצער זאך דאָך נישט געוואוסט,
 נישט געקענט און אפילו פון איר קיין טראכט נישט געגעבן.
 און דאָס ים-טעכטערל האָט וואָס-אַ-מאָל אַלץ מער און
 מער די מענטשן לייב-באקומען און וואָס-אַ-מאָל אַלץ מער און
 מער זיך געצויגן צו זיי. זייער מענטשליכע וועלט האָט זיך
 אויסגעוויזן אַ סך גרעסער ווי אירע, די אונטער-וואָסערדיקע.
 די מענטשן האָבן דאָך אויף זייערע שיפן דעם ים געקאָנט
 איבערשווימען, אויף די הויכע בערג צו די סאַמע וואָלקנס
 זיך אַרויפראפען און די גרויסע שטחן-ערד מיט די פעלדער
 און וועלדער, וואָס צו מענטשן געהערן, האָבן זיך דאָך גע-
 צויגן אזוי ווייט, אזוי ווייט, אַזש מיטן אויג נישט אָנצוזען.
 האָט זיך דעם ים-טעכטערל פון די מענטשן און זייער לעבן
 וויסן געוואָלט, האָט זי אירע שוועסטער געפרעגט, אָבער די
 שוועסטער אירע האָבן אַליין נישט געוואוסט, און אויך אויף
 די פראגעס אירע נישט געענטפערט. און דאָס ים-טעכטערל
 האָט זיך לֶסוף צו איר אַלטער באבע זיך געקערעוועט. זי, די
 באבע, האָט גוט געקענט די „יענע וועלט“, ווי זי פלעגט די
 מענטשנס-וועלט אָנרופן.

— באַבע, און אַז די מענטשן ווערן נישט דערטרונקען,
 לעבן זיי דאן אייביק און שטארבן נישט אזוי ווי מיר? —
 האט ביי דער באבע דאָס ים-טעכטערל געפרעגט.
 — יאָ — האָט די אַלטע געענטפערט. — זיי דארפן אויך
 שטארבן, ווי מיר, און לעבן לעבן זיי נאָך ווייניקער ווי מיר.
 מיר לעבן דריי הונדערט יאר, און אַז ס'קומט די צייט, ווען

מיר דארפן שטאַרבן, ווערט פון אונז ים-שויים און מער גאַר. נישט. און אונזער טויט איז שוין אַן אייביקער טויט, אונזער שטארבן איז אויף אייביק געשטאַרבן: קיינמאָל וועלן מיר קיין תחית-המתים ניט אויפשטיין. נישט אַזוי אָבער איז ביי די מענטשן: זייער נשמה לעבט אייביק, זייער נשמה לעבט אפילו דאן, ווען דער קערפער זייערער טוט אין דער ערד צו שטויב און צו נישט ווערן. זי, די נשמה זייערע, פליט דע-מאָלט אַוועק דאָרט אַהין, וואו די קליינע שטערנדלעך די קלאָרע.

— פאַרוואָס-זשע לעבט אונזער נשמה נישט אייביק? —
האָט אומעטיק דאָס ים-טעכטערל ביי דער באַבע געפרעגט, —
איך וואָלט דאָך הונדערט יאָר מייַן לעבן פאַר איין טאָג
מענטשן-לעבן אָפגעגעבן, אבי דערנאָך אויך ווי זיי אַ חלק
אין אייביקן לעבן האָבן...

— מ'דאַרף נישט טראַכטן דערפון, אונז לעבט זיך דאָ
פיל בעסער, און מיר זיינען גליקליכער, ווי די מענטשן אויף
דער ערד זייערער — האָט די אַלטע געזאָגט.

— וועל איך, הייסט עס, שטאַרבן, און אין ים-שויים
פאַרוואַנדלט ווערן און אויך איך וועל לסוף דעם אייביקן
כוואַליע-רויש ניט הערן און די ליבע זון און די בלומען
נישט זען? ... איז פון אייביקן לעבן, באַבע, קומט אויס נאָך
דיר, קאָן איך אפילו נישט טראַכטן?

— טראַכטן קאָנסטו יאָ, — האָט די באַבע געזאָגט, — זאָל
נאָר איינער פון די מענטשן דין אַזוי ליב-באַקומען, אַז ער
זאָל טאַטע-מאמע פאַרלאָזן, דיר מיטן גאַנצן לייב און לעבן
זיך איבערגעבן און מיט דיר חתונה האָבן, — וועט ער דיר
דעמאָלט אויך אַ חלק פון זיין אייביק-ליבנדיקער נשמה איבער-
געבן, אָבער דאָס קאן קיינמאָל נישט זיין, קיין מענטש וועט
דיך נישט ליב-האַבן, קיין מענטש וועט דין נישט נעמען,
וואַרים דאָס, וואָס ביי אונז רעכנט זיך פאַר שייַן — דיין
פיש-עק, למשל, — האַלטן עס מענטשן פאַר מיאוס און העסליך,
אַזאַ מאַדנע געשמאַק איז שוין ביי זיי. נאָך זיי, קומט אויס.

אז פדי שייך צו זיין, דארף מען דווקא צוויי קוליעס האָבן — פיס, הייסט עס ביי זיי.

האַט דאָס ים-טעכטערל אַטיפן זיפן געטאָן און טרויע-ריק אויף איר פיש-עק אַ קוק געטאָן.

— נישט געזארגט, טעכטערל! — האט די אלטע אַזאָג געטאָן, — לאָמיר, נארעלע, פריער אונזערע דריי הונדערט יאר אויסלעבן, ווייניק איז דאָס געוויס נישט... און זע, טעכטערל, גרייט זיך נאָר צו: היינט אויפדערנאכט איז אַ פאל אין פאַלאַץ.

און אין פאַלאַץ פון מלך איז אין דעם אויפדערנאכט אזא שיינקייט געווען, וואָס אויף אונזער וועלט זעט מען גאָר נישט אזעלכס! די ווענט און די סטעליע פון דעם טאנץ-זאל זיינען מיט גראבן נאָר דורכזיכטיקן גלאַז געדעקט געווען; אין דער לענג פון די ווענט זיינען שורותווייז גרויסע, פורפור-און גראַזיק-גרינע מושלען מיט בלויע פייערלעך אין דערמיט, געלעגן. די פייערלעך האָבן ליכטיק דעם זאל באַלויכטן און דורך די ווענט די גלעזערנע האָט מען דעם ים ארויסגעזען, ווי גאַנצע מחנות גרויסע און קליינע פיש זיינען הין-און-הער געשוואומען און מיט פורפור-גאַלדענע און זילבערנע ליסקעלעך געבליש-טשעט.

אין מיטן דעם זאל האט אַ ברייט טייכל אזא געשטראַמט. און אין דעם טייכל האָבן ים-מיידלעך מיט ים-יינגלעך, אַליין זיך צוזינגענדיק, אַ טאנץ געטאַנצט: אזא געזאַנג, אזוינע וואונדער-שטימען הערט מען נישט ביי מענטשן. פעסער פון אלע האט אונזער ים-טעכטערל געזונגען. אלע האבן זי גע-ליבט און איר געפליעסקעט. אויף אַ מינוט איז זי פרייליך געווען, דאָס ים-טעכטערל, דערמאַנענדיק זיך, אַז אזא קול, ווי ביי איר, הערט מען נישט אין ערגעץ, נישט ביי די, וואָס אין ים, און נישט ביי די, וואָס אויף דער יבשה. אָבער באַלד דערנאָך האָט זי זיך ווייטער אָן דער אויפדערוואַסער-וועלט דערמאַנט און אין פרינץ אין שיינעם און ווייטער טרויערן גענומען דערויף, וואָס זי איז פון מענטשן ווייט און

מיט זייער לעבן לעבט זי נישט. און דאָס ים-טעכטערל האָט זיך אומבאמערקט פון דעם זאל ארויסגערוקט און, בעת דארט האט מען זיך געפרייט און שטארק פארטאראראַמט געווען, איז זי זיך שטיל אין איר סעדל אריינגעגאן או ביי אַ בייט זיך אַוועקגעזעצט.

פון פאלאץ האבן זיך צו איר קולות און מוזיק געטראַגן און זי האָט זיך געטראכט: אָט, שיפט ער זיך אויף אַ שיף אצינד... ווי שייך ער איז, ווי ליב ער איז! כ'וואָלט דאָך מיין לעבן מפקיר געווען, כ'וואָלט זיך דאָך מיין גאנץ חיות אָפגעגעבן, אבי מיט אים און מיט אַלע זייניקע צו לעבן, מיט זיי צו זיין, מיט זיי צו-נישט-ווערן. און דאָס טעכטערל האָט באשלאסן צו דער ים-מכשפה זיך אַוועקלאָזן. אפשר וועט זי איר אן עצה געבן, אדער אזוי עפעס אַרויסהעלפן. און בעת דא, אין פאלאץ, האט מען געטאנצט און זיך משמח געווען, האָט זיך דאָס ים-טעכטערל פאמעליך פון סעדל אַרויס-גערוקט און שטיל צו די גרויסע וואַסער-שטראָמען און וואַסער-קאַכעניש, דאָרט, וואו די מכשפה וואוינט, זיך אַוועקגע-לאָזט. קיינמאָל איז איר אויף דעם אָרט צו שווימען נישט אויסגעקומען. דאָרט איז קיין בלום און קיין גרעזל נישט געוואַקסן, נאָר הוילע זאמד גרויע. דאָס וואַסער און דאָס וואַסער-קאַכעניש האָט געשריגן און גערוישט אזוי, ווי דאָס וואַסער אונטער מיל-רעדער ערגעץ און האָט מיט זיך אין דער טיף אַריין אַליץ נאָר, וואַס עס האָט אויפן וועג פאגעגונט, געשלעפט. דעם ים-טעכטערל איז אויסגעקומען צווישן אזעלכע שטורעמדיקע וואַסערן צו שווימען. דערנאָך, נאָך דעם אָרט, דעם קאַכיקן, איז אויפן וועג צו דער מכשפה ערשט אַ גרוי-סער שטח, וואָס איז מיט הייסער זודיקער ים-בלאָטע געדעקט געווען, און אויפן עק פון אָט דעם שטח האָט זיך דער מכשפהס וואוינונג באוויזן.

און ארומגערינגלט איז די וואוינונג אירע מיט עפעס אַ מיין משונה-וועלדל געוועזן: אויפן אָרט פון ביימער און קיסטעס האָבן דאָרט פאָליפן — האַלבע באַשעפענישן און האַל-

בע-געוויקסן אַזוינע — געוואַקסן. די צווייגן פון די געוויקסן
 האָבן ווי לאַנגע גלייטשיקע און ווי ווערים-אויסגעדרייטע
 פינגער אויסגעזען, זיי, די געוויקסן דאָרטן, האָבן אויף קיין
 מינוט נישט אויפגעהערט מיט די אברים זייערע צו באוועגן,
 פון די וואַרצלען ביז די שפיצן זיך באשטענדיק באוועגט און
 געשאַקלט. און מיט די בויגיקע פינגער זייערע האָבן זיי אַלץ,
 וואס נאָר צו זיי איז אַריינגעפאלן, געכאַפט, און אַריינגעכאַפט —
 האָבן זיי שוין קיינמאָל, קיינמאָל צוריק נישט ארויסגעלאָזט.
 דאָס ים-טעכטערל האָט זיך, דערשראָקן, פאַר דעם אָרט
 אָפגעשטעלט, דאָס הערצל אירס האָט פון שרעק צו טיאַכקען
 אָנגעהויבן, זי איז שוין גרייט געווען צוריק זיך אומקערן,
 נאָר באַד האָט זי זיך אָן פרינץ דערמאָנט און אָן לעבן
 אייביקן, האָט זי זיך מיט מוט אָנגענומען, האָט זי שטאַרק
 אַרום קאַפ אירע האָר פאַרבונדן אַזוי, אַז ס'זאָלן זיי די גע-
 וויקסן נישט פאַרכאַפן, האָט דערנאָך די הענט צו דער ברוסט
 צוגעדריקט און אַזוי און פישלדיק גרינג און שטיל דורך די
 געוויקסן יענע דורכגעשוואומען. זי האָט, דורכשווימענדיק,
 געזען, ווי מיט אייזערנע אַפצווענגעס האָבן זיי מיט די פינג-
 גער אַלץ, וואָס איז אריין צו זיי, געהאַלטן: ווייסע מענטשן-
 סקעלעטן, סקעלעטן פון חיות, רודערס פון שיפן, קעסטעלעך
 אַלערליי און אויך אַים-טעכטערל איינע. די געוויקסן האָבן
 זיי אַריינגעכאַפט און דערשטיקט. דאָס איז אַ שרעקליך בילד געווען.
 נאָר אָט, האָט זי זיך אין וואַלד אויף אַ גלייטשיק פעלדל
 אַזוינס זיך אַראָפגעלאָזט, דאָרט וואו ס'האָבן זיך גרויסע,
 פעטע וואַסער-שלענג זיך געקייקלט און די גלאטע, ליכטיק-
 געלע בייכער זייערע געוויזן. אין מיטן פעלדל איז אַ שטוב
 פון ווייסע מענטשן-ביינער געשטאַנען, און אין יענער שטוב
 איז אַליין די ים-מכשפה געזעסן און האָט פון מויל אַ זשאַפע
 געהאָדעוועט, אַזוי ווי מענטשן קאַנאַריקלעך מיט צוקער האָ-
 דעווען. די גלאַטע, פעטע שלענג אירע פלעגט זי „עופעלעך
 מיינע“ רופן, און פלעגט זיי אויך דערלויבן ביי זיך אויף דער
 ברוסט צו ליגן.

— כ'ווייס, כ'ווייס נאך וואס דו ביסט געקומען, — האָט די מכשפה צום ים-טעכטערל געזאָגט, — נאַרשקייטן האָסטו פאַרטראַכט. דאָך וויל איך דיר, מיין שיינדיקע, אויף דיין קעפעלע, צו דיין אומגליק, העלפן. דו ווילסט דאָך אויפן אָרט פון דיין פיש-עק צוויי קוליעס באקומען, כדי דו זאָלסט קאָנען ווי מענטשן אומגיין; ווילסט דאָך, אַז דער יונגער פרינץ זאָל דיך לייב קריגן, כדי דו זאָלסט אַן אייביק-לעבנדי-קע נשמה באַקומען, אַ-יאָ?

און די מכשפה האָט זיך אַזוי הויך און עקלדיק צע-לאַכט, אַז די זשאַפעס און די שלענג זיינען איר מיט אַמאָל פון שוויס אַראָפּגעפאַלן און האָבן זיך אויפן זאַמד צעצויגן.

— נו, גוט: ביסטו אין דער צייט געקומען, — האָט צו-געגעבן די מכשפה. — ווען זאָלסט געווען קומען מאַרגן אינ-דערפרי, וואָלט שוין שפעט געווען און דו וואָלסט שוין אויף הילף אַקילעכיק יאָר געמוזט וואַרטן. און איצט, וועל איך דיר באַד אַ מין געטראַנק אַזאַ צוגרייטן, וועסטו עס נעמען, דערמיט צום ברעג נאָך איידער די זון וועט אויפגיין צושווי-מען. וועסטו זיך אַוועקזעצן און ביזן לעצטן טראָפּן אויסטרייב-קען, דעמאָלט וועט זיך דיר דיין עק אויף צווייען שפאַלטן און אין אַפּאַר וואונדער-שיינע מענטשן-פּיסלעך זיך פאַרוואַנד-לען. נאָר ס'וועט דיר אָבער אַזוי וויי טאָן, גלייך ווי מ'זאָל דיך דורך-און-דורך מיט אַ שאַרפּן מעסער דורכשטעכן. דערפאַר אָבער וועלן אַלע, וואָס וועלן דיך דערזען, זאָגן: אַז אַזאַ שיינקייט ווי דו, האָבן זיי נאָך נישט געזען. ביי דיר וועט פון איצט דיין לופטיק און שוועבנדיק גענגעלע פאַרבלייבן — קיין טענצערין אין דער וועלט וועט זיך מיט דיר נישט פאַרגלייכן, נאָר געדענק, אַז גייענדיק וועסטו אַזוי ווי אויף שאַרפע שווערדן טרעטן און די פּיס דייע וועסטו ביז בלוט פאַרוואַנדן. באַשטייט? באַגערסט מיין הילף?

— יאָ, — האָט מיט אַ ציטעריק קול דאָס ים-טעכטערל געזאָגט, פונם פרינץ און פון דער אייביק-לעבנדיקער נשמה אַ טראַכט געבנדיק.

— געדענק-זשע, — האָט די מכשפה געזאָגט, — אַז אויב
 דו וועסט דאָס מענטשליכע אויסזען אָננעמען, וועסטו שוין
 צוריק קיין ים-מיידל נישט ווערן. קיינמאָל וועסטו שוין דעם
 ים-גרונט נישט זען, נישט די שטוב דעם טאַטנס, נישט די
 שוועסטער דיינע. און אויב דער פרינץ וועט דיך נישט אַזוי
 לייב קרייגן, אַז ער זאָל זיין פּאָטער און מוטער פאַרגעסן, און
 אויב ער וועט זיך דיר נישט איבערגעבן מיטן גאַנצן האַרצן
 און וועט מיט דיר קיין חופּה ניט שטעלן, וועסטו דאָן קיין
 אייביק-לעבנדיקע נשמה אויך נישט באַקומען. מיטן ערשטן-זשע
 שאַרען אויף טאַג, נאָך דעם, ווי דער פרינץ וועט מיט אַן
 אַנדערער חתונה האַפּן, וועט זיך דיין האַרץ אויף שטיקער
 צערייסן און פון דיר וועט מער ניט, ווי ים-שוים ווערן.
 — זאָל זיין! — האָט דאָס ים-טעכטערל אַ זאָג געטאָן
 און, ווי דער טויט, בלאַס געוואָרן.

— כאַפּ נישט: דו דאַרפסט נאָך פאַר מיין הייליג באַצאָלן
 — האָט געזאָגט די מכשפה, — און איך וועל בייַג נישט נעמען.
 ביי דיר איז אַ וואונדער-שיינע שטים פאַראַן, דאַרפסטו זי מיר
 פאַר מיין הייליג געבן, פאַר מיין טייערסטן געטראַנק וויל איך
 דאָס טייערסטע, וואָס דו פאַרמאָגסט נאָר, נעמען. באדארפסט
 וויסן, אַז צו דעם געטראַנק דאַרף איך מיין אייגן בלוט צו-
 מישן, פּדי עס זאָל שאַרף, ווי די שאַרף פון אַמעסער ווערן.
 — אַז דו וועסט מיין שטים צונעמען, וואָס-זשע וועט
 מיר בלייבן? — האָט ביי דער מכשפה דאָס ים-טעכטערל גע-
 פרעגט.

— דיין שיינ פנימל, דיין שוועבנדיק גענגעלע און דיינע
 רעדנדיקע אויגעלעך — געדענק-זשע, דו זאָלסט קיין מורא נישט
 האַפּן: וועסט נאָר דאָס צינגעלע אַרויסשטעקן און איך וועל
 עס אָפּשניידן.

— גוט, — האָט געזאָגט דאָס ים-מיידל, — און די פשוף-
 מאכערין האט צום פייער עפעס אַקעסעלע צוגעשטעלט דאָס
 געטראַנק אָפּצוקאָכן.

— ריין איז שיינ, — האָט זיך בעת צושטעלן די מכשפה

געווערטלט, און דאָס קעסעלע מיט אַלעבעדיק בינטל שלענג
אויסגעווישט, דערנאָך מיט די נעגל זיך אין דער ברוסט אַ
דראַפע געטאָן: האָט אין קעסעלע איר שוואַרץ בלוט אַריינגע-
קאָפּעט, האָבן באַלד פון דאָרט גאַנצע דעמף-וואַלקנס אַרויס-
געזעצט און האָבן אַזוינע משונה-מאָדנע געשטאַלטן אָנגענומען,
אַז ס'איז אַ שרעק געווען אַ קוק צו טאָן אויף זיי. די כּשוף-
מאכערין האָט אַלע מאָל אַלץ נייע און נייע קרייטעכצער אין
קעסעלע אַריינגעוואַרפן און אַז דאָס געטראַנק האָט פאַרזאָטן,
האָט זיך פון דאָרט ווי אַ געוויין פון אַ קראַקאַדיל דערהערט.
לסוף, און אַז ס'איז פאַרטיק געוואָרן, האָט עס גאָר ווי לוי-
טערע, אמתע און קוואַלנדיקע פּרונים-וואסער אויסגעזען.

— אָט, נעם, — האָט געזאָגט די מכשפה, דאָס געטראַנק
דעם ים-טעכטערל אָפּגעבנדיק, דערנאָך האָט זי איר דעם
צונג אָפּגעשניטן און דאָס אומגליקליכע ים-טעכטערל איז פון
דעמאָלט שטום געבליבן, נישט צו זינגען און נישט צו רעדן.
— אויב זי פּאַליפן וועלן דיך אַריינכאַפּן צוריקשווימענ-
דיק, — האָט געזאָגט די מכשפה, — גיב אויף זיי אַ שפּריץ אַ
פּאַר טראַפנס פון אָט דעם געטראַנק, וועלן ביי זיי די הענט
מיט די פיס אויף טויזנט שטיקלעך צעפאַלן ווערן. דאָס ים-
טעכטערל איז אָבער דערצו נישט אָנגעקומען: די פּאַליפן
האָבן איר מיט שרעק און מיט ציטערניש דעם וועג אָפּגע-
טראָטן, ווי נאָר זיי האָבן אין די הענט ביי איר דאָס בליש-
טשענדיקע געטראַנק דערזען, איז זי אויף גיך דעם וואַלד
דורכגעשוואומען, די ים-בלאָטע און אַלע ערטער פון די רוי-
שנדיקע וואַסער-קאַכענישן.

און אָט איז זי צו איר פּאָטערס פּאַלאַץ צוגעקומען. די
פייערן אין טאַנץ-זאַל זיינען שוין אויסגעלאָשן געווען. אַלע
זיינען שוין געשלאָפּן. און זי האָט שוין די העזה נישט גע-
האָט אויף אינעווייניק אַריינצוגיין: זי האָט זיך דאָך געגרייט
דעם פּאָטערס הויז אויף אייביק צו פאַרלאָזן. דאָס האַרץ איז
איר פון בענקען און פון טרויער אויסגעגאַנגען. איז זי זיך
צוריק אין סעדל אַריינגעשוואומען, האָט פון די בייטן פון

אָלע שוועסטער צו איינע בלימעלעך גענומען, האָט אירע איי-
גענע אָלע מיט דער האַנט טויזנט קושן אָפגעשיקט און דער-
נאָך אויפן טונקל-בלויען ים-וואַסער זיך אויפגעהויבן.
די זון איז נאָך נישט געהאַט אויפגעגאַנגען, ווען זי
האַט דעם פרינצס פאַלאַץ דערזען, האָט זי זיך דאָרט אויף אַ
פרעכטיקן מירמלשטיינערנעם גאַניק צוגעזעצט. די לבנה האָט
זי מיט איר וואונדערליכער בלויער אָפשיין באַלויכטן. האָט זי
דאָס לויטערע, בלישטשענדיקע געטראַנק אויסגעטרונקען, און
געזאַכט האָט זיך איר באַלד נאָכן אויסטרינקען גלייך, ווי
מ'האַט זי מיט אַ צוויי שאַרפיקן מעסער דורכגעשניטן. איז זי
באַלד חלשות געבליבן און ווי אַ טויטע אַנידערגעפאלן.
אַז זי האָט זיך אויפגעכאַפט, האָט אויפן ים שוין די
זון געשיינט. אין גאַנצן קערפער האָט זי אַ שרעקליכן ווייטאַק
געפילט, דערפאַר אָבער איז פאַר איר דער שיינער פרינץ
געשטאַנען און אויף איר מיט זיינע שוואַרצע שיינע אויגן
געקוקט. דאָס ים-טעכטערל האָט די אויגן אַראָפגעלאָזט. און
דערזען האָט זי, אַז אויפן אָרט פונם פיש-עק ביי איר געווע-
זענעם, זיינען איצט ביי איר צוויי וואונדער-שיינע, ווייסינקע
און קליינינקע און קינדערשע פיסעלעך געווען... האָט זי דער
פרינץ אַ פרעג געטאָן: ווער זי איז און וואָס זי טוט דאָ,
האַט זי אויף אים אַ פאַר אומשולדיקע און ווי גאַרנישט-וויסנ-
דיקע אויגן אָנגעשטעלט און אויף אים געקוקט: ווייל רעדן
האַט זי דאָך נישט געקאָנט. האָט זי דער פרינץ פאַר אַ האַנט
דאָן אָנגענומען און אין פאַלאַץ אַריין אָפגעפירט. די פשוט-
מאַכערין האָט פאַראויסגעזען: יעדער טריט, וואָס דאָס ים-
טעכטערל האָט געגעבן, איז איר גלייך געווען, ווי זי וואָלט
אויף שאַרפע מעסערס און נאָדלען געטראָטן. נאָר זי האָט
אָבער געדולדיק דעם ווייטאַק געליטן און אינאיינעם מיטן
פרינץ אַ גרינגע און אַלופטיקע אויפן וועג געגאַנגען.
האַט מען באַלד דאָס ים-טעכטערל אין זייד און אין
סאַמעט אָנגעטאָן, און אין מלכס פאַלאַץ געלאָזט. האָט זי גע-
זען: זיינען שקלאַפּינס, אין גאָלד און אין זיידנס אָנגעטאָן,

פארן פרינץ און פאר זיינע עלטערן — דעם מלך מיט דער מלכה — געקומען, און זינגען אָנגעהויבן. איינע פון זיי האָט זיך מיטן זינגען אירן אויסגעצייכנט, און דער פרינץ האָט איר געפליעסקעט און איר צוגעשמייכלט. איז דעם ים-טעכטערל אויפן האַרצן זעהר טרויעריק געוואָרן: אַמאָל האָט זי דאָך אויך זינגען געקאָנט, און אָן אַן ערך בעסער פון דער — אַך, ווען דער פרינץ זאָל וויסן, אז דאָס האָט זי צוליב אים אויף אייביק איר קול פאַרלאָרן.

האָט דערנאָך אַוואונדער-שיינע מוזיק געשפילט און די דינסטן דעם מלכס האָבן טאַנצן אָנגעהויבן. דאָ האָט שוין אויך דאָס ים-טעכטערל אירע וויסע-שיינע הענטלעך אויפגע-הויבן, האָט זיך ווי אויף די שפיץ-פינגער אַ שטעל געטאַן, און אין אַ גרינג און לופטיקן טאַנץ זיך אַוועקגעלאָזט: אַוועק, אַוועק, יעדע באַוועגונג אירע האָט איר חן און שיינקייט גע-מערט, אירע אויגן אַליין האָבן געזאָגט אַ סך מער, ווי דאָס זינגען פון די דינסטן אַלע.

אַלע זיינען אומגעהויער צופרידן און אויפגעלייגט געווען, באַזונדערס דער פרינץ, וואָס האָט דאָס ים-טעכטערל „מיין מציאהלע“ גערופן, און דאָס ים טעכטערל האָט אַלץ געטאַנצט און געטאַנצט, הגם יעדעס מאָל, וואָס זי האָט אַ פוס אויף דער ערד אַוועקגעשטעלט, האָט איר אַזוי ווי געטאַן, גלייך ווי זי וואָלט אים אויף שאַרפע מעסערס שטעלן. האָט דער פרינץ געוואָלט, אַז זי זאָל אויף באַשטענדיק שוין נעבן אים בלייבן. און דעם ים-טעכטערל איז דערלויבט געוואָרן אויף אַ סאַמעטן קישעלע נעבן דער טיר פונם פרינצס חדר שלאַפן.

האָט איר דער פרינץ אַרייט-קלייד אויפנייען געהייסן, בדי זי זאָל אים אויך אין זיינע רייט-שפאַצירן באַגלייטן. פלעגן זיי — דער פרינץ מיטן ים-טעכטערל — דורך די שמעקנ-דיקע וועלדער רייטן דאָרט, וואו צווישן די גרינע פלעטער האָבן פויגלן געזונגען און די גרינע ביימער-צווייגן האָבן זיי ווען זיי זיינען דורכגעפאַרן, אין די פלייצעס געשמיסן. האָבן זיי זיך אויף די הויכע בערג אויפגעהויבן, און, הגם

פון די פיס פון ים-טעכטערל האָט דאָס בלוט גערונען, האָט זי דאָך געלאַכט און ווייטער דעם פריניץ אויף די העכסטע הויכן נאָכגעגאנגען. דאָרט, אויף די בערג, האָבן זיי, אויף די וואַלקנס קוקנדיק, פאַרגעניגן געהאַט, אויף די וואַלקנס, וואָס זיינען ביי זיי צופוסנס, ווי מחנות פויגלען געפלויגן.

ווען זיי פלעגן אָבער אינדערהיים פלייבן, פלעגט דאָס ים-טעכטערל אין די ביינאַכטן צום ים-ברעג זיך אַראָפּלאָזן, האָט אירע פיס, וואָס האָבן ווי אין העליש-פייער געברענט, אין וואַסער אַריינגעלאָזט און בעת מעשה פון איר פאָטערס הויז און פון דעם גרונט פון ים טראַכטן.

איינמאָל ביינאַכט זיינען אירע שוועסטער, האַנט ביי האַנט זיך האַלטנדיק, אויפן ים אַרויפגעשוואמען און אַטרוי-ער-ליד געזונגען. האָט זי זיי אַ וואונק געטאָן, האָבן זיי זי דערקענט, דאָס ים-טעכטערל, זיינען זיי צוגעקומען און איר דערציילט, וואָס פאַר אַ יסורים זי האָט זיי אָנגעטאָן. פון דעמאָלט אָן פלעגן זיי אַלע נאַכט צו איר געוואַר ווערן קומען, און איינמאָל האָט זי פונדערווייטנס אויך איר אַלטע באַבע דערזען, און אויך אַליין דעם פאָטער אירן, דעם ים-מלך מיט דער קרוין אויפן קאָפּ. זיי האָבן צו איר די הענט אויסגעשטרעקט און געווינקען, אָבער איינשטעלן זיך נאָנט צו דער יבשה צושווימען האָבן זיי זיך נישט איינגעשטעלט.

און פון טאָג אויף טאָג האָט זיך דער פריניץ אַלץ מער און מער צו דעם ים-טעכטערל צוגעלאָזט. ער האָט זי, ווי אַ גוט ליב-קינד, ליב געהאַט, אָבער פאַר אַ ווייב זי נעמען, פאַר איר חתונה האָבן און זי זאָל אים אַ מלכה זיין, איז אים אפילו אויפן געדאַנק נישט געקומען. און דאָס ים-טעכטערל האָט דאָך געמוזט וועלן ער זאָל פאַר איר חתונה האָבן, וואָ-רים אויב נישט, קאָן זי דאָך קיין אייביק-לעבנדיקע נשמה נישט באקומען, און אויב ער וועט מיט אַ פרעמדער חתונה האָבן, וועט דאָך פון איר אויפן אַנדערן טאָג ים-שוים ווערן.

—האָסט מיך ליב מער פון אַלץ אין דער וועלט?—האָט זיך גע-

דאָכט ווי דאָס ים-טעכטערל האָט שטומערהייט ביים פרינץ געפרעגט.
 — יאָ, כ'האָב דיך לייב, — האָט דער פרינץ געענטפערט,
 — דערפאַר, וואָס דו האָסט אַ גוט האַרץ, דערפאַר, וואָס דו
 ביסט מיר איבערגעגעבן מער פון אַלע, און אויך דערפאַר, וואָס דו
 ביסט ענליך צו דעם מיידל, וואָס איך האָב איינמאָל געזען
 און וועל געוויס שוין מער נישט זען: איך בין אַמאָל אויף אַ שוף
 געפאַרן, איז די שוף צעבראָכן געוואָרן, האָבן די כוואַליעס
 מיך אויף אַ ברעג אַרויסגעוואָרפן נעבן איינעם אַ גאַסט-הויז אַ
 וואונדערליכן, דאָרט וואו יונגע מיידלעך גאָט דינען, האָט מיך
 אויפן ברעג סאַמע די יונגסטע געפונען און מיר מיין לעבן
 געראַטעוועט. געזען האָב איך זי סך-הפּל צוויי מאָל, אָבער
 נאָר זי איינע אין דער גאַנצער וועלט וואָלט איך לייב האָבן
 געקאָנט. נאָר דו ביסט ענליך צו איר און דו האָסט מיך אין
 איר פאַרגעסן געמאַכט. יענע קער צו גאָט און צו באַדינען
 אים, האָט מיר מיין מזל אויף יענערס אָרט דין, מיין לייבע,
 צוגעשיקט. קיינמאָל, קיינמאָל וועלן מיר זיך ניט צעשיידן.

— וויי, וויי, — האָט געטראַכט דאָס ים-טעכטערל, — ער
 ווייסט דאָך ניט, אַז דאָס האָב איך אים דאָס לעבן געראַטע-
 וועט, דאָס האָב איך אים פון די ים-כוואַליעס אויפן ברעג אַרויס-
 געטראָגן, האָב אים אין וועלדל, דאָרט וואו דאָס גאָט-הויז,
 אַוועקגעלייגט און אַליין אין ים-שוים זיך באַהאַלטן און גע-
 ווארט, טאָמער וועט עמיצער אויף הילף קומען... און דאָס
 ים-טעכטערל האָט טיף-טיף אָפּגעזיפּצט: וויינען האָט זי נישט
 געקאָנט. און דאָס ים-מיידלעלע האָט זיך געטרייסט. יענע מיידל
 אָבער האָט זיך גאָט און זיין דינסט איבערגעגעבן, זי וועט
 דאָך קיינמאָל, קיינמאָל אין דער וועלט און צו מענטשן נישט
 קומען, און זיי — דער פרינץ מיט איר — וועלן זיך קיינמאָל
 נישט באַגעגענען. איך אבער געפין זיך פּסדר נעבן אים, זע
 אים אַלע טאָג, קאן ארום אים ארומגיין, אים לייב האָבן און
 דאָס לעבן אים אָפּגעבן.

האָט מען אבער באַלד רעדן אנגעהויבן, אז דער פרינץ
 האָט פארן נאנטסטן מלכס שיינע טאכטער חתונה, און דערניף

גרייט מען די גרויסאַרטיק-שיינע שיף זיינע צום אָפּשווימען
צו: דער פּרינץ וועט פּארן צום מלך צום נאַנטן, אויף
פּלומרשט מיטן לאַנד מיט זיינעם זיך באַקענען, אין דער
אַמתן אבער די פּרינצעסין, די טאַכטער זיינע, אָנקוקן. מיטן
פּרינץ וועט אויך אַ גרויסע האַרן-סוויטע פּאַרן. דאָס ים-טעכ-
טערל האט פון אַלע רייד געלאַכט, ווייל זי האָט דאָך בעסער
געוואוסט, וואָס דער פּרינץ טראַכט.

— מע דאַרף פּאַרן, — האָט ער איר געזאָגט, — איך וועל
אויף דער פּרינצעסין נאָר אַ קוק טאָן. דאָס פּאַדערן פון מיר
די עלטערן מיינע, אָבער נויטן חתונה האָבן מיט איר וועלן
זיי מיך נישט. איך אַליין וועל זי דאָך קיינמאָל נישט ליב
האַבן, זי איז דאָך נישט ענליך צו דעם מיינע, צו וועלכער
דו ביסט ענליך. אויב-זשע מיר וועט, סוף-כל-סוף, אויסקומען
זיך אַ פּלע אױסקלייבן, וועל איך גיכער פון אַלע דין, מײן
טייערע, געפונענע, מיט די רעדנדיקע אויגעלעך, אויסקלייבן.
און דער פּרינץ האָט דאָס ים-טעכטערל אין שטערן אַ קוש
געטאָן און זיין קאָפּ צו איר האַרצן צוגעלייגט, דאָרט וואו
איר האַרץ האָט אַזוי געקלאַפט און מענטשליך לעבן און
מענטשליך אייביק-לעבן באַגערט.

— דו, מײן שטום ברױזעלע, האָסט דאָך פּארן ים קײן
מורא נישט, — האָט דער פּרינץ צום ים-טעכטערל געזאָגט,
ווען זיי זיינען שוין אויף דער גרויסאַרטיק-פּאַרפּוצטער שיף,
וואָס האָט זיי אין דעם נאַנטן מלכס גיטער אָפּפירן געזאַלט,
געשטאַנען.

און דער פּרינץ האָט דעם טעכטערל פון ים-שטורעמס
און ים-שטילשטאַנדן דערציילט, פון פּאַרשיידענע פּישן, וואָס
אין ים-טיף לעבן, און פון די וואונדער, וואָס די וואַסער-זוכער
זעען. און זי, דאָס ים-טעכטערל, האָט די מעשיות זיינע
הערנדיק, געשמייכלט און גוט געשמייכלט: — זי האָט דאָך
בעסער, וואָס אין ים טוט זיך, געוואוסט.

און אין אַ קלאַרער לבנה-נאַכט, ווען אַלע מענטשן אויף
דער שיף, אויסער דעם רודערמאַן, זיינען שוין געשלאָפּן, האָט

זיך דאס ים-טעכטערל סאמע ביי דער פארענטשע פון דער שיף אוועקגעזעצט און אין די קלאַרע דורכזיכטיקע כוואליעס זיך איינקוקן גענומען. און אָט, האָט זיך איר געדאַכט, אז זי האט איר פאָטערס ים-פאלאץ דערזען, די אלטע באבע אירע איז אויפן שפיץ דאך געשטאנען און דורך די כוואליענדיקע וואַסער-שטראמען אויף דער אונטערדעק פון שיף געקוקט. דערנאָך זיינען אויפן ים-אויבערפלאַך אירע שוועסטער אַרויפ-געשוואומען. זיי האָבן טרויעריק אויף איר געקוקט און די וויסע הענט זיך געבראַכן, און זי האט צו זיי מיטן קאָפּ גע-מאכט, זיי געשמייכלט און זיי דערציילן געוואָלט, ווי גוט ס'איז איר. איז אָבער אין דער רגע צו איר דער שיף-יונג צוגעגאַנגען, און די שוועסטער אירע זיינען אין וואַסער אַראָפּ. דער יונג אבער האָט געמיינט, אז דאס האט אין וואַסער דער ים-שוים אַ שווינדל געטאָן.

אינדערפרי איז די שיף אין אַרייכן האַפן פון דער הויפט-שטאָט פון נאנטסטן קעניגרייך אַריינגעגאַן. האט מען אין שטאָט אין די גלעקער קלינגען אנגעהויבן. פון די הויכע טורעמס האָבן זיך קולות פון שופרות דערהערט. אויף די שטאט-פלעצער האָבן זיך סאלדאטן מיט בלישטשענדיקע שפיזן און פענדלדיקע פאנען קלייבן אנגעהויבן. ס'האבן זיך אָנגע-הויבן שמחות איבער שמחות און בעלער אויף בעלער, נאָר די פרינצעסין איז נאך נישט געווען. זי האט זיך ערגעץ ווייט אין אַ נזירים-הויז דערצויגן, וואוהין מ'האט זי אָפגעגעבן אויף מלוכה-מנהגים, מדות און דר-אָרץ זיך לערנען. לסוף איז אויך די פרינצעסין געקומען.

האט זיך דאס ים-טעכטערל שטאַרק אין דער פרינצעסין איינגעקוקט און מודה זיין האט זי זיך געמוזט, אַז קיין שענער און ליבער פנים, ווי ביי איר, האט זי נאך קיינמאל נישט געזען. די הויט אויף איר פנים איז געווען אַזאַ איי-דעלע און דורכזיכטיקע און פון די לאנגע טונקלע וועס אירע האָבן אַ פאַר טונקל-בלויע און גוטמוטיקע אויגן געשמייכלט. — דאס ביסטו, — האט דער פרינץ געזאגט, — דאס

האסטו מיר דאס לעבן געראטעוועט, ווען איך בין שוין כמעט
אַטויטער אויפן ברעג פון ים געלעגן. — און ער האט שטארק
צום הארצן זיין פֿלֶה צוגעדריקט.

— איך בין אַזוי גליקליך! — האט דער פרינץ דעם ים=
טעכטערל אַזאג געטאן, — דאס, וועגן וואס איך האב אפילו
נישט געקאָנט טראַכטן, איז איצט מקוים געוואָרן! אַיִן,
ס'פרייט דיך? דו האסט דאך מיך אַזוי ליב!

דאס ים=טעכטערל האט אים אין דער האנט אריין אַ קוש
געטאן און ס'האט זיך איר געדאכט, אַז אט=אט וועט איר דאס
הארץ פאר ווייטאק פֿלאצן: זיין חתונה וועט דאך דער טויט
אירער זיין, זי וועט דאך באלד אין ים=שוים פארוואַנדלט
ווערן.

און, אַט איז די חתונה געקומען. די גלעקער אין די
קלויסטערס האָבן געקלונגען, איבער די גאַסן זיינען העראַלדן
אַרומגעגאן און דעם פֿאַלק וועגן דעם קנס=מאַל דער פרינצע=
סינס מודיע געווען. פון די דעמף=פושקעלעך פון די גלחים
האַט זיך שמעקנדיקער רויך פון וויירוין גערויכערט, חתן=פֿלֶה
האַבן איינס דאָס אַנדערע די הענט געגעבן און פון דעם
עלטסטן גלח זיין ברכה באקומען.

דאָס ים=טעכטערל איז געשטאַנען אין זייד און אין גאַלד
פאַרפוצט און האָט געהאַלטן דעם שלעפּ פון דער פֿלֶה, נאָר
די אויערן אירע האָבן די פרייד=מוזיק נישט געהערט, די
אויגן האָבן די פייערדיקע צערעמאָניע נישט געזען; זי האָט
וועגן איר לעצטער שעה שוין געטראַכט.

אין דעם אויפדערנאַכט האָבן חתן=פֿלֶה צום פרינץ אין
לאַנד געדאַרפט אָפשווימען. האָבן אין זייער כבוד האַרמאַטן
געשאָסן, האָבן פענדלעך זיך געפענדלט, אויפן שיף איז אַרייך
געצעלט פון פורפור און גאַלד געווען אויסגעשפרייט און אין
געצעלט זיינען חתן=פֿלֶה געזעסן.

דער ווינט האָט די זעגלען אָנגעפֿלאָזן און די שיף איז
גרינג און נישט געהוידעט גלייך איר וועג איבער די כוואַל=
יעס זיך געאַנגען.

אַז ס'איז פּינסטער געוואָרן, האָבן זיך אויפן שיף הונד-
 דערטערליי פארשידנפארביקע לאמטערנדלעך אָנגעצונדן, און
 די מאַטראָסן האָבן טאנצן אנגעהויבן. דאס ים-טעכטערל האָט
 זיך אין דער ערשטער שיף-שמחה דערמאָנט, די שמחה, וואָס
 זי האָט געזען אין דעם טאָג, ווען זי איז צום ערשטן מאל
 אויפן אויבערשלאַך פון ים אַרויפגעשוואומען; — האָט זי זיך
 דערמאנט — און האָט זיך אין אַ גרינגן, לופטיקן און שרעק-
 ליך-גיכן טאָג אוועקגעלאָזט, און אויסגעזען האָט זי אין
 פליען דאָן אין גיכן, פונקט ווי עפעס אַ שוועלבעלע פון אַ
 שפאַרבער נאָכגעיאָגט. אַלע זיינען אַנטציקט און אויסער-זיך
 פאַר פרייד געווען: אַזוי וואונדערליך האט זי נאָך קיינמאל
 נישט געטאנצט. די איידעלע פיסלעך אירע האָט עס ווי מיט
 אַמעסער געשניטן, נאָר זי האט דעם פוס-ווייטאק נישט גע-
 פילט, ווייל דאָס הארץ אירס האט איר נאך מער ווי געטאָן.
 נאָר איין אויפדערנאָכט איז דאך איר נאר געבליבן אויף
 אינאיינעם צו זיין מיט דעם, צוליב וועלכן זי האָט אירע
 עלטערן, אַלע אייגענע און דעם פאָטערס הויז-געזינט פאַרלאָזט,
 דאס וואונדערליכע קול אירס אָפגעבן, און אַזוי פיל טעג אָן
 אַברעג און אָן אַ מאָס יסורים געליטן, נאָר איין נאכט איז
 דאך איר איבערגעבליבן מיט אים איין לופט צו עטעמען,
 דעם בלויען ים און דעם אויסגעשטערנטן הימל צו זען און
 דאָן שוין אין דער אייביקער נאכט צו פארשוואונדן ווערן,
 אין דער נאכט אָן געדאנקען און אָן חלומות...

ביז שפעט נאָך האלבער נאכט האבן זיך אויפן שיף די
 טעניץ און מוזיק פארלענגערט, און דאָס ים-טעכטערל האָט
 געלאכט און מיט טויט-שמערץ געטאָנצט. דער פרינץ אָבער
 האָט מיט זיין שיינער פלה אויפן שיף-דעק פארבראכט. זיי
 האָבן אַלאנגע צייט צווישן זיך גערעדט, דערנאך האָבן זיך
 איינס דאָס אַנדערע די הענט געגעבן און אין זייער פּרעכטיקן
 געצעלט זיך אוועקגעגאָן.

אויפן שיף איז שטיל געוואָרן. אַליין דער שטורמאן
 נאר איז ביים רודער געבליבן. דאָס ים-טעכטערל האָט זיך

דאן מיט די הענט אויף דער שיה=פאָרענטשע אָנגעשפּאַרט, דאָס פנים צום מזרח אויסגעדרייט, און אויפן ערשטן זונען=שטראַל ווארטן גענומען; אויף דעם שטראַל, וואָס, ווי זי האט שוין געוואוסט, וועט איר דעם טויט ברענגען. און פלוצים האָט זי אויפן ים אירע שוועסטער דערזען. זיי זיינען אויך אזוי ווי זי בלאס געווען. נאָר זייערע לאנגע, שיינע, געדיכטע טע האָר האָבן זיך אויפן ווינט נישט געווייט: — זיי זיינען אָפגעשניטן געווען.

— מיר האָבן אונזערע

האָר דער מכשפה אָפגע=געבן, אָבי זי זאָל אונז העלפן דיך פון טויט צו ראַטעווען. זי האָט אונז אָט דעם מעסער געגעבן. זעסט, וואָס פאַר אַ שאַר=פער ער איז! איידער די זון וועט אויפגיין, דאַרפ=סטו אים דעם פרינץ אין האַרצן אַריינשטעכן, און ווען דאָס הייסע בלוט זיינס וועט אויף דינע פיס דיר אַ שפּריץ=טאָן, וועלן זיי זיך ווייטער אין אַ פיש=עק צונויפגיין, וועס=טו ווייטער אַ ים=טאַכטער ווערן, וועסט זיך צו אונז אין ים אַראַפלאָזן, וועסט, ווי אַלע אונזערע, דריי הונדערט יאָר אָפּלעבן,

איידער דו וועסט געזאָלצענע ים=שוים ווערן. אויף גיך, שוועסטער! אָדער ער, אָדער דו! איינער פון אייך דאַרף ביזן זון=אויפגיין שטאַרבן. גיכער=זשע, שוועסטער! דו זעסט

ווי אין הימל=עק האָט זיך אַרויט=פאַסעקל באַוויון. באַלד וועט
 די זון אויפגיין! — און מיט די לעצטע ווערטער האָבן זיי טיף=
 טיף אָפגעזיפצט, די שוועסטער, און אין ים אַריין געזונקען.
 דאָס ים=טעכטערל האָט דעם פּורפור=פאַרהאַנג פּונם פּרינץ=
 געצעלט אויפגעהויבן און דערזען: דער פּרינץ מיט דער פּרינץ=
 צעסין זיינען זיך יעדער אויף זיין געלעגער געלעגן. איז דאָס
 ים=טעכטערל צום פּרינץ צוגעגאַן, שטיל אים אויף זיין שטערן
 אַ קוש געטאַן, דערנאָך אויפן הימל אַ קוק געגעבן, דאָרט וואו
 דער מאָרגן=רויט האָט זיך שוין צעברענט, דערנאָך האָט זי
 אויפן שאַרפן מעסער אַ קוק געטאַן און נאָך=אַמאָל אויפן פּרינץ
 אויפן שלאָפנדיקן, און דאָן — און אין דער האַנט ביי איר האָט
 זיך דאָס מעסער אַ ריר געטאַן... נאָך אַ מינוט — און דאָס ים=
 טעכטערל האָט אים אין די ים=כוואַליעס אַ וואָרף געטאַן, וואָס
 זיינען באַלד פון וואָרף פון מעסער, רויט און ווי פון בלוט=
 געפאַרבט געוואָרן. נאָך=אַמאָל האָט דעמאָלט דאָס ים=טעכטערל
 אויפן פּרינץ אַ קוק געטאַן און באַלד נאָך דעם זיך אין ים
 אַריינגעוואָרפן און, אַריינפאַלנדיק, געפילט, ווי דער קערפער
 אירער הויבט אָן פאַמעליך=פאַמעליך אין ים=שוים איבערגיין.
 אויפן ים איז די זון אויפגעגאַן, אירע שטראַלן האָבן
 דעם קאַלטן ים=שוים אָנגעוואַרימט, און דאָס ים=טעכטערל האָט
 דעם טויט נישט געפילט: זי האָט נאָר אַ ליכטיקע זון געזען
 און עפעס דורכזיכטיקע און וואונדערליכע לופט=באַשעפענישן
 אַזוינע, וואָס האָבן הונדערטער אין דערלופט און אַרום דער=
 לופט אַרומגעשוועבט. ביי די באַשעפענישן יענע זיינען קיין
 פליגלען נישט געווען און אין דערלופט האָבן זיי זיך גע=
 טראָגן נאָר אַ דאַנק דער גרינגקייט און דער לופטיקייט זייערער.
 און דאָס ים=טעכטערל האָט דערזען, אַז ביי איר איז אויך
 אַזאַ מין קערפער, ווי ביי זיי, און, אַז זי טיילט זיך אויך
 שוין אַלץ מער און מער פון דעם ים=שוים אָפּ.
 — צו וועמען גיי איך עס? — האָט דאָס ים=טעכטערל,
 אין דערלופט זיך אויפהויבנדיק, געפרעגט, און איר קול האָט
 מיט אַ וואונדערליכער און לופטיקער מוזיק געקלונגען.

— צו די לופט-טעכטער! צו די אייביק-לעבנדיקע לופט-טעכטער! — האָבן איר די באַשעפענישן געענטפערט. די ים-טעכטער האָבן קיין אייביק לעבן נישט און קאָנען דאָס אַנ-דערש נישט באַקומען, סיידן, אַז אַמענטש זאָל זיי ליב קריגן. זייער אייביק-לעבן איז פון פרעמדנט ווילן אָפהענגיק: וויל יענער — איז גוט, ניט — ניט. די לופט-טעכטער האָבן אויך קיין אייביק-לעבן נישט, אָבער זיי קאָנען עס אַליין באַקומען דורך מעשים-טובים. אַט, לַמשל, קומען מיר אין די הייסע לענדער אַריין צו פֿליען, דאָרט וואו מענטשן גייען אויס פון היץ און פון לופט פארפעסטעטער, הויבן מיר מיט קילן אָן צו פֿלאָזן. מיר צעשפרייטן אין דערלופט פֿלומען-ריחות און מיר ברענגען די מענטשן מיט זיך אַהילוונג און פֿאַרגעניגן. און אַז ס'ענדיקן זיך די דריי הונדערט יאָר, אין וועלכע מיר האָלטן אין איין נאָר טאָן און גוטס טאָן, באַקומען מיר אַלס שכר אַן אייביק-לעבנדיקע נשמה. דו, אַרים ים-טעכטערל, האָסט דאָך מיטן גאַנצן האַרצן געשטרעבט צו דעם, וואָס מיר. דו האָסט ליב געהאַט און יסורים געהאַט, הויב-זשע זיך אויף אינאיינעם מיט אונז אין דער איבער-וואַלקן-וועלט. איצט קאָנ-סטו אַליין אַן אייביק-לעבנדיקע נשמה באַקומען.

און דאָס ים-טעכטערל האָט אירע דורכזיכטיקע הענט צו גאָטס ליבער זון אויסגעשטרעקט און צום ערשטן מאָל האָט זי ביי זיך אין די אויגן טרערן דערפילט.

אויפן שיף האָט פֿאַר דער צייט שוין אַלץ צוריק צום טאָג אויפגעלעבט, און דאָס ים-טעכטערל האָט געזען, ווי דער פרינץ מיט דער פרינצעסין דאָרט זוכן זי. טרויעריק האָבן זיי אויפן כוואַליענדיקן ים-שוים געקוקט, גלייך ווי זיי וואַלטן גע-וואוסט, אַז דאָס ים-טעכטערל האָט זיך אין די כוואַליעס אַריינגעוואָרפן. נישט-באַמערקט האָט דאָס ים-טעכטערל די פרינצעסין אין שטערן אַ קוש געטאָן, דעם פרינץ אַשמיכל געגעבן, און אינאיינעם מיט אַלע איבעריקע לופט-קינדער צו די ראָזע וואַלקנס, וואָס זיינען אין הימלען געשוואומען, זיך אויפ-געהויבן.

— אין דריי הונדערט יאָר וועלן מיר אַזוי אַרום צום
הימל-מלכות זיך דערהויבן.

— מיר קאָנען אַהין אויך פריער טרעפן, — האָט איינע
פון די לופט-שוועסטער אַ פליסטער געטאָן, — אומבאַמערקט פליען
מיר אין מענטשנס הייזער אַריין, דאָרטן, וואו ס'זיינען קינדער
פאַראַן, און פאַר יעדן טאָג, וואָס מיר געפינען אַ קינד, וואָס
פרייט זיינע עלטערן און וואָס באַמיט זיך זיי פאַר זייערע
זאָרגן וועגן אים באַלוינען, פאַרקירצט אונז גאָט דאָס אַפקו-
מעניש אונזערס. דאָס קינד ווייסט נישט, ווען מיר פליען אין
צימער אַריין; אָבער, ווען פרייענדיק זיך אויף אים, מיר צע-
שמיכלען-זיך קאָנען, ווערט אונז דאָן פון דעם זמן אַ יאָר
אַפגערעכנט; אויב-זשע אָבער אַ שלעכט קינד מיר טרעפן,
דאָרפן מיר דאָן טרויער-טרערן פאַרגיסן, און יעדע טרער איז
צו אונזער אַפקומעניש אַ טאָג נאָך מוסיף.

אלע-לוק-איע.

אויף גאָר דער וועלט
איז ניטאָ אַזאַ איינער,
וואָס זאָל קאַנען אַזוי פיל
מעשיות, ווי אַלע-לוק-איע.
היינט אַ דערציילער איז
ער — אַ מייסטער.

אַלע אויפדערנאַכט, ווען
די קינדערלעך זיצן נאָך
ביים טיש, אָדער אויף די
בענקעלעך אויף זייערע,
קומט צו גיין אַלע-לוק-
איע. שטיל, מיט טריט מיט
שטילע (ער גייט אין
זאָקן) — קומט ער אויף די
טרעפּ אַרויף, עפנט די טיר

שטיל אויף, קומט צו די קינדער צו — טסס!... און פּלוצים
טוט ער זיי אין די אויגן מיט אַ מין זיסער מילך אַ שפּריץ —
מיט אַ דיין-דיין שטראַמעלע אַזאַ, און פּונקט אַזוי פיל, אַז
ס'זאָלן זיך ביי זיי די אויגן אָנהויבן קלעפּן און זיי זאָלן
אים, אַלע-לוק-איען, ניט זען. דאַן גנבעט ער זיך זיי הינטער
דעם רוקן אינטער, טוט זיי שטיל אין האַלז-און-נאַקן אַ בלאַז-
ווערן ביי זיי די קעפּעלעך שווער. ווי אָבער טוט עס נישט

חלילה! אַלע-לוק-אַיע טוט קיין שלעכטס ניט די קינדער, ער וויל נאָר זיי זאָלן אַ ביסל שטילער ווערן, וואָס דאָס קאָן זיין נאָר, ווען מע לייגט זיי אין די בעטעלעך אַריין; און ווילן וויל ער עס צוליב דעם, ער זאָל זיי קאָנען מעשיות דערציילן. און, אַז די קינדער שלאָפן איין, זעצט זיך אַלע-לוק-אַיע אַז זיי אויפן בעטל צו. אָנגעטאָן איז ער שוין: דאָס סורדוטל זיינס איז אַ זיידנס, נאָר פון וואָס פאַר אַ פאַרב דאָס איז, קאָן מען ניט וויסן, ווייל אַ מאָל ווייזט עס זיך אויס גריין, אַ מאָל רויט, אַ מאָל בלוי, ס'ווענדט זיך פון דעם, אין וואָס פאַר אַ זייט עס דרייט זיך אויס אַלע-לוק-אַיע. צוויי פאַראַסאָלן טראָגט ער, צו איינעם אונטער אַן אַרעם. איינער פון זיי, אויף וועלכן ס'זיינען בילדער אויסגעמאַלט, עפנט ער אויף גוטע קינדער אויף, און דאָן חלומען זיך זיי אַ גאַנצע נאַכט גוטע חלומות, דער צווייטער, אויף וועלכן ס'איז גאַרנישט אויסגע-מאַלט, עפנט ער איבער שלעכטע קינדער, און זיי שלאָפן דאָן, ווי די געהרגעטע, און אַז זיי כאָפן זיך אינדערפרי אויף, קאָ-נען זיי גאַרנישט דערציילן.

איצט לאָמיר הערן, ווי אַזוי אַלע-לוק-אַיע איז אַמאָל אין משך פון אַ וואָך כסדר אַלע ביינאַכט צו איינעם אַ קליינעם יינגעלע, וואָס מ'האָט היאַלמאַר גערופן, געקומען, און וואָס אַזוינס ער האָט אים דערציילט. אַלע געשיכטעס וועלן זיין זיבן, ווייל אין אַ וואָך זיינען דאָך נאָר זיבן טעג פאַראַן.

מאַנט אַג.

אויפּמערקזאַמקייט! — האָט געזאָגט אַלע-לוק-אַיע אויס-דערנאַכט, אַז ער האָט היאַלמאַרן אין בעטעלע אַריינגעלייגט. — איך וועל דאָ אַ ביסל צוקלייבן פריער! — און פלוצים זיינען פון די בלומען אין די בלומען-טעפ גרויסע ביימער געוואָרן, די לאַנגע צווייגן זייערע האָבן איבער די ווענט און ביז צו דער סאַמע סטעליע אַוש דערגרייכט, אַזוי אַז דער חדר איז אויף אַן אויסגעצייכנט-שיין גאַרטן-שטיבעלע ענליך געוואָרן.

די צווייגן זיינען מיט בלומען אָפּגעשאַטן געשטאַנען, און די בלומען זיינען שענער פון די רויזן געווען, אַ שענערן ריח פון זיי פאַרשפּרייט, און אין טעם — זיסער פון איינגעמאַכטס גע- ווען. די פּרוכטן האָבן ווי גאַלד געשימערירט; אויך פּלאַדע- לעך אַזוינע האָבן זיך באַוויזן, וואָס זיינען מיט אַזוי פּיל ראָ- זינקעס אָנגעפּילט געווען, אַז זיי זיינען שיער ניט צעזעצט געוואָרן פון אָנגעפּולטקייט. ס'איז שוין איינמאָל גוט געווען! נאָר אין דער רגע האָט זיך פּונם שופּלאַדל, וואָס היאַלמאַרס לערנפּיכלעך זיינען דאָרט געלעגן, אַ געוויין דערהערט.

— וואָס איז דאָס? — האָט געפרעגט אַלע-לוק-אַיע, צום טיש צוגייענדיק און דאָס שופּלאַדל אַרויסרוקנדיק. האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז דעם רעש האָט דאָס גריפעל-ברעטל אָנגע- מאַכט, דאָס, וואָס געוויסע צאָלן האָבן זיך געשטופּט און גע- קניפּט דאָרט אויף דעם, דערפאַר וואָס אין דער אויפגאַבע אין דער אַריטמעטישער האָט זיך איינע נישט קיין ריכטיקע צאָל אַריינגעכאַפּט. דער גריפעל איז געשפּרונגען און אויפן סטענגעלע געדרייט זיך, פּונקט ווי אַ הינטעלע אַקליינטשיקס, ער האָט געוואָלט דעם טעות פאַרריכטן, האָט ער אָבער נישט געקאַנט. און דאָ האָט זיך אויך פון דעם קריץ-העפט ביי היאַ מאַרן אַקרעכץ דערהערט — כאַטש די אויערן צו פאַר- שטעקן! אויף יעדן בלעטל זיינען פון אויבן ביז אַראָפּ גרוי- סע, און נעבן זיי קליינע, אותיות געשטאַנען — דאָס איז דער קריץ געווען; און נעבן קריץ זיינען עפעס אַנדערע אותיות געווען, אַזוינע, וואָס האָבן געמיינט, אַז זיי זיינען אויף די ערשטע ענליך. די האָט שוין היאַלמאַר אָנגעשריבן, אָבער באמת האָבן זיי אַזוי אויסגעזען, גלייך ווי זיי וואָלטן אויף די ווירעס מיט די בייכער אַנידערגעפאַלן, דאָרט וואו זיי האָבן, איינגטליך, שטיין באַדאַרפט.

— קוקט, ווי אַזוי מ'דאַרף זיך האַלטן! — האָט געזאָגט דער קריץ — קוקט! אַט אַזוי ציט זיך אויס און שטעלט זיך גלייכער!

— מיר וואָלטן אַוודאי געוואָלט אַזוי, — האָבן געזאָגט

די אותיות היאַלמאַרס, — קאַנען מיר אָבער ניט, מיר זיינען
אָזוי שוואַך, אָזוי שוואַך.
— נו, אויב אָזוי, וועט איר דאַרפן רעצעפט אייננעמען?
— האָט געזאָגט אַלע-לוקאַיע.

— אוי, ניין, ניין! — האָבן אַלע אותיות אין איין קול
זיך צעשריגן, און באַלד זיך אָזוי גלייך און פינקטליך אויס-
געשטעלט, אַז ס'איז אַמחיה געווען צו קוקן.

— נו, היינט איז שוין קיין צייט ניטאָ אויף מעשיות
צו דערציילן, — האָט געזאָגט אַלע-לוקאַיע. — מ'דאַרף מיט זיי
אַ ביסל צולערנען, מיט די אותיות. איינס, צוויי! איינס, צוויי!
— און ער האָט זיך גענומען די אותיות מושטירן, און יענע
האַבן זיך אויסגעגלייכט און אָזוינע שיינע און גלייכע, פונקט
ווי דער קרייץ, געוואָרן. אָבער, אַז אַלע-לוקאַיע איז אַוועק-
געגאַנגען און היאַלמאַר איז אינדערפרי אויפגעשטאַנען און נאָך
אַמאָל אויף זיינע אותיות אַ קוק געטאָן, אָזוי האָט ער זיי
צוריק און ווי פריער פאַרקרענקטע און פאַרשליממולדיקטע
געפונען.

דינסטאָג.

ווי נאָר היאַלמאַר האָט זיך אין בעט אַריינגעלייגט, אָזוי
האָט אַלע-לוקאַיע מיט זיין כשוף-שפּריצער דאָס גאַנצע מעבל
באַשפּריצט, און דאָס מעבל האָט באַלד בעבען גענומען, דער-
ביי האָזו יעדערער נאָר וועגן זיך גערעדט. אליין נאָר דאָס
שפייַקעסטל איז שטיל געשטאַנען און עקל און מיט מיאוס-
געפיל אויף אַלעמענס באַרימען זיך און איבערנעמען זיך גע-
קוקט, ווי אָזוי אַלע זיינען נאָר מיט זיך פאַרנומען און באַ-
מערקן נישט אפילו ווי דאָס אָזוי ענודיק אין אַ ווינקל שטייט
און יעדערן צו שפּיען אין זיך דערלויבט...

איבער דעם קאַמאָד איז אַ גרויס בילד מיט אַן
אַפגעגאַלדעטער ראַם געהאַנגען. דאָס איז אַ לאַנדשאַפט געווען.
אויפן לאַנדשאַפט זיינען גרויסע, אַלטע ביימער אויסגעמאַקט

געווען, בלומען צווישן גראָזן און אַ טייך, וואָס נאָך דעם, ווי ער רינגלט דעם וואַלד דאָרט אַרום און גייט פאַרביי אַ סך פאַלאַצן=שלעסער דורך, פאַלט ער אין גרויסן ברויזנדיקן ים אַריין. האָט זיך אַלע=לוק=אַיע מיט זיין שפּריצער צו דעם לאַנדשאַפט צוגערירט, האָבן אין דער רגע די פּויגלען די אויסגעמאַלטע צו זינגען אָנגעהויבן, די צווייגן פון די ביימער האָבן זיך רירן גענומען. און די וואַלקנס—אָפּצוגיין; און אַזוי לע= בעדיק, אַז מ'האַט געזען ממש, ווי דער שאַטן זייערער רוקט זיך איבערן לאַנדשאַפט דורך.

האַט דאָן אַלע=לוק=אַיע דעם קלייניקן היאַלמאַר צו דער ראַם אויפגעהויבן און מיט די פּיסלעך איס אין בילד אַריינגע= שטעלט און אויף אַן אָרט, וואו גראָז איז געוואַקסן. איז דאָס יינגל אַ רגע דאָרט אָפּגעשטאַנען, דערביי האָט אים די זון דורך די ביימערס צווייגן באַלויכטן, דערנאָך איז ער אָפּגע= לאַפן, און אין אַ קליין שיפעלע, וואָס איז ביים ברעג גע= שטאַנען, זיך אַריינגעזעצט. איז דאָס שיפעלע מיט וויסן און רויטן אויסגעפאַרבעט געווען, די זעלען האָבן ווי זילבער גע= בלישטשעט, און זעקס שוואַנען מיט גאַלדענע רינגען=רייפלעך אַרום די העלזער און מיט צעשטראַלטע בלויע שטערנדלעך אויף די קעפּ האָבן עס אין דער לענג פון גרינעם וואַלד גע= פירט, דאָרט, וואו די ביימער האָבן וועגן גזלנים און מכשפות דערציילט, און די בלומען—וועגן שיינע עליפן פיצעלעך און וועגן אַלץ, וואָס די זומער=פּויגלעך האָבן זיי איבערגעגעבן. אויסגעצייכנט=שיינע פיש מיט שופן, וואָס האָבן מיט גאַלד און זילבער געשימערט, זיינען נאָכן שיפעלע נאָכגע= שוואומען. צייטנווייז פלעגן זיי אַזוי הויך אונטערשפּרינגען, די פיש, אַז דאָס וואַסער פלעגט זיך אין שיפעלע אַריינכליין= פען; פּויגלען—רויטע און בלאַסע, גרויסע און קליינע זיינטן ביים שיפל אין צוויי לאַנגע שורות געפּלויגן; קליינע פליגע= לעך האָבן זיך אין דערלופט געדרייט, מאַ=באַבעלעך האָבן „פּום! פּום! געקלונגען, אַלע האָבן זיי נאָך היאַלמאַרן נאָכ= גיין געוואַלט און יעדערער האָט געאַיילט אים זיין געשיכטע

דערציילן. ס'א שפאציר געווען, שוין איינמאָל! אָט איז דער
 וואָלד געדיכט און פינסטער געווען און אָט איז ער אויף אַ
 שייערן גאַרטן, אָנגעפולט מיט בלומען און זונען־שיין ענליך
 געוואָרן, אויפן וועג האָבן זיך זיי גרויסע קרישטאָלענע און
 מירמלשטיינערנע פּאַלאַצן געטראָפּן, אויף די גאַניקעס
 זיינען פּריצעסינס געשטאַנען, און אַלץ מיידעלעך, וואָס היאַל־
 מאַר האָט זיי געקענט, וואָס ער האָט זיך געשפּילט מיט זיי.
 יענע האָבן צו אים די הענטלעך אויסגעשטרעקט, אין וועלכע
 זיי האָבן קליינע האַרץ־צוקערלעך געהאַלטן, אַזוינע שיינינקע,
 וואָס אין קיין שום קאַנדיטעריי קאָן מען זיי פאַר קיין געלט
 נישט געפינען. דורפאַרנדיק האָט היאַלמאַר דאָס הערצל פאַר
 איין עק אָנגעכאַפט, די פּרינצעסין האָט זיך שטאַרק פאַרן
 צווייטן געהאַלטן, אַזוי אַז יעדערער האָט אויף אַזאַ אופן אַ
 האַלבס געקראָגן: ער אַ גרעסערס און זי אַ קלענערס. ביי
 יעדן פּאַלאַץ זיינען אויף דער וואַך קליינע פּרינצן געשטאַנען,
 האָבן מיט שווערדן מיט די גאַלדענע „כבוד“ אָפּגעגעבן און
 מיט אַ רעגן פון ראַזינקעס און סאָלדאַטעלעך צינערנע
 גערענגט. זיי האָבן אַלע סימנים פון אמתע פּרינצן
 געהאַט!

און היאַלמאַר איז אַלץ געשוואומען. אָט איז ער דורך
 וועלדער דורכגעשוואומען, אָט דורך זאַלן גרויסע, און אָט
 דורך שטעט גאַר גרויסע. ער איז אויך דורך דער שטאָט פון
 זיין אַם דורכגעפאַרן, די, וואָס האָט אים קליינערהייט, ווען ער
 איז נאָך אַ קליין פּיצל יינגעלע געווען, אויף די הענט געטראָג־
 גן און וואָס האָט אים ליב געהאַט זעהר. זי האָט צו אים מיטן
 קאָפּ אַ נויג געטאַן, און אים אַ שוין לידעלע געזונגען, אַ ליי־
 דעלע, וואָס זי האָט אַליין אַמאָל געמאַכט, און עס אים אי־
 בערגעשיקט.

און אַלע פּויגלען האָבן מיט איר נאָכגעזונגען, אַלע
 בלומען האָבן אויף די שטעקעלעך אונטערגעטאַנצט און די
 אַלטע ביימער האָבן מיט די קעפּ צוגעשאַקלט, גלייך ווי אַלע־
 בוק־אַיע וואָלט זיי אויך מעשיות דערציילט.

מיטוואך.

אָט אַ רעגן! היאַלמאַר האָט אים פון שלאַף אַזש דער-
הערט, און אַז אַלע-לוק-אַיע האָט דאָס פענסטער געעפנט, האָט
שוין דאָס וואַסער ביזן שוועל-פענסטער דערגרייכט. די גאַס
האָט ווי אַן אַזערע אַ גאַנצע אויסגעזען, דערפאַר איז אַבער
סאַמע ביי דער שטוב אַן אויסגעצייכנט=שיינע שיף געשטאַנען.
— ביסט אפשר אַ בעלן זיך דורכשיפן אַ ביסל, קליין
היאַלמאַרעלע? — האָט געזאָגט אַלע-לוק-אַיע. — פאַר דער נאַכט
וועסטו אַ וועלט אויסזען און אויף אינדערפרי וועסטו נאָך קאַנען
זיך צוריק אומקערן.

אין דער רגע איז שוין היאַלמאַר, אין זיינע יומטובדיקע
קליידער אָנגעטאָן, אין שיף געווען; דער אינדרויסן האָט זיך
אויסגעלייטערט. האָבן זיי זיך באַלד דורך די גאַסן דורכגע-
שיפט, דעם קלויסטער אַרומגעפאַרן און אין ברייטן, ברויזנדיקן
ים זיך אַוועקגעלאָזט. זיינען זיי אַזוי לאַנג געפאַרן און געפאַרן-
ביז זיי האָבן שוין אינגאַנצן די ערד נישט אָנגעזען, און
דאַן האָבן זיי אַ מחנה שטאַרכן דערזען, וואָס זיינען פון
היאַלמאַרס פּאַטערלאַנד אין די וואַרימע לענדער געפלוויגן. גע-
פלוויגן זיינען זיי שורותווייז, איינער נאָך דעם אַנדערן און
ווי ס'האָט אויסגעוויזן, זיינען זיי שוין לאַנג אין וועג געווען.
איינער פון זיי איז שוין אַזוי מיד געווען, אַז ער האָט זיך
קוים אין דערלופט געהאַלטן. ער איז דער לעצטער פון דער
שורה געווען, איז ער הינטערשטעליק געבליבן, באַלד אויף
אַ שטיק שוין פון די איבעריקע אָפגעשטאַנען, און לסוף שוין
מיט אַראָפגעלאָזטע פליגלען אַלץ נידעריקער און נידעריקער
זיך אַראָפלאָזן גענומען: נאָך אַ צוויי פליגלען-מאַך, ס'האָט
נישט געהאַלפן... אָט האָט ער זיך שוין מיט די פיס אין
זעגל-בוים אָנגעריירט, דערנאָך האָט ער זיך פון זעגל-בוים אַ-
ראָפגעגליטשט און — בוך! און ער איז אויף דער אויבערדעק
אַנידערגעפאלן.

האָט אים אַ יינג גענומען און אים אין עופות-קעמערל

פול מיט הינער, ענטלעך און אינדיקעס אריינגעזעצט. און דער
ארימער שטאָרך איז אין גרויס אָפהענטיקייט צווישן זיי שטיין
געבליבן.

— קוקט אים נאָר אָן, דעם לאַנגן דראַנג! — האָבן גע-
זאָגט די הינער.

און דער אינדיק האָט זיך אָנגעבלאָזן, ווי אַן אינדיק
נאָר קאָן, און אים אַ פּרעג געטאָן: ווער ער איז; אַליין נאָר
די ענטלעך האָבן זיך אָפּגערוקט, קאַטשענדיק זיך, און עפעס
צו גאַלמאַגען אָנגעהויבן. האָט דער שטאָרך וועגן דער הייסער
אַפּריקע דערציילן גענומען, וועגן די פּיראַמידן און וועגן
שטרויס-פּויגל, וואָס ער טראָגט זיך איבער די מדבריות, ווי אַ
פּערד אַ ווילדער. די ענטלעך האָבן אָבער גאַרנישט ניט פאַר-
שטאַנען פון וואָס ער רעדט, האָבן זיי זיך צעגאַלמאַגעט:

— האָ ווי מיינט איר, אַ-יָאָ, ער איז אַ נאָר?

— אוודאי אַ נאָר! — האָט געזאָגט דער אינדיק און זיך
אָנגעבלאָזן.

איז דער שטאָרך שוין אַנטשוויגן געוואָרן און וועגן זיין
אַפּריקע זיך פאַרטראַכט.

— וואָס פאַר אַ פּיינע, דינע פּיס ס'זיינען ביי אייך! —
האָט געזאָגט דער אינדיק, — וויפל האָט איר געצאָלט אַן
אַרשין?

— גאָ-גאָ-גאָ — האָבן זיך אַלע ענטלעך צעלאַכט; נאָר
דער שטאָרך האָט זיך ניט הערנדיק געמאַכט.

— איר וואָלט, כ'לעפּן, אויך געמעגט אַ לאַך טאָן, —
האָט געזאָגט דער אינדיק, — אויף מיר די עבירה. ס'איז דאָך
אַזוי קלוג געווען געזאָגט, מיינ ווערטל... און אפשר איז דאָס
גישט פאַר אייך, ניט פאַר אייער קאַפּ און אייער פאַרשטאַנד?
זוי ס'ווייזט אויס איז ער, נעבעך, גאַרנישט קיין איבערגע-
שפּיצטער, אָט דער לאַנגער. מילא, וועלן מיר זיך שוין באַ-
נוגענען מיט ערפאַלג נאָר צווישן אייגענעם עולם! — און ער
האָט זיך צעהאַלדערט, און די ענטלעך האָבן זיך צעגאַלמאַ-
געט: גאָ-גאָ-גאָ! אַ שרעק ווי!

דאן איז היאלמאר צום עופות-קאמערל צוגעגאנגען, האט
דאס טירעלע דערפון אויפגעעפנט, און דעם שטאָרך צוגערופן.
און דער שטאָרך איז פאלד צו אים אויפן איבערדעק אַרויס-
געקומען. ער האָט שוין אָפגערוט געהאַט און אַלס דאָנק אים
מיטן קאָפּ אַ שאַקל געטאָן; דערנאָך האָט ער די פליגלען צע-
לאָזט און אין די ווייטע לענדער אַוועקגעפלייגן, און די הינער
האַפן ווייטער געקוואַקעט און דער אינדיק איז, ווי אַ צוויק,
רויט געוואָרן.

— מאָרגן וועלן מיר פון אייך אַ יויך אָפקאַכן, — האָט
געזאָגט היאלמאר און מיט די ווערטער זיך ביי זיך אין פעטל
אויפגעכאַפט.

אַ-יָאָ, אַ מאַדנע נסיעה האָט ער יענע נאַכט אַדאַנק אַלע-
לויק-אַיען געמאַכט?

דאָנערשטאָג.

וויסטו וואָס? — האָט געזאָגט אַלע-לויק-אַיע, — נאָר שרעק
זיך ניט. — פאלד וועסטו אַ קליין מייזעלע זען! — און ער האָט
די האַנט אויסגעשטרעקט און ס'איז אויף איר אַ קליין שוין
חיהלע געזעסן. — ס'איז געקומען זיך אויף אַ חתונה בעטן. דאָ
זיינען צוויי מייזעלעך פאַראַן, וואָס וועלן היינטיקע נאַכט
חתונה האָפן. וואוינען וואוינען זיי אונטערן דיל פון דיין מאַ-
מעס קעמערל: מ'זאָגט, ס'איז אַן אויסגעצייכנטע וואוינונג דאָרט!
— ווי אַזוי-זשע וועל איך דורך אַ קליין לעכעלע דורכ-
קריכן דאָרט? — האָט געפרעגט היאלמאר.

— נו, דאָס איז שוין מיין עסק! — האָט געענטפערט
אַלע-לויק-אַיע. — איך וועל דאָך שוין זען דין קליין מאַכן. —
און ער האָט זיך מיט זיין כשוף-שפריצער צו היאלמארן צוגע-
רירט, און היאלמאר האָט אָנגעהויבן אַלץ קלענער און קלענער
ווערן, און ביז ער אין לסוף ווי זיין מינדסטער פינגער
געוואָרן.

— איצט קאָנסטו ביים צינערנעם סאָלדאַטעלע זיינע
קליידער אַנטלייען. ס'וועט דיר פאַסטן זעהר. און אויסער דעם

איז אין אַ געזעלשאַפט אַ מונדיר פיינער פון אַלץ.
— אַודאי! — האָט געזאָגט היאַלמאַר, און אין דער רגע
שוין ווי איינער פון די סאַמע פאַרפּוצטע צינערנע סאַלדאַטע-
לעך אָנגעטאָן געווען.

— וועט איר אפשר באַווייליקן אַזוו גוט זיין און אין
איינער מאַמעס פינגערהוט זיך אַריינזעצן? — האָט געזאָגט דאָס
מייזל. — דאָן וועל איך די ערע האָבן אייך אויף דער חתונה
צו פירן.

— נאָך וואָס זאָלט איר זיך מטריח זיין? — האָט גע-
זאָגט היאַלמאַר, און זיי זיינען אויף דער מיין-חתונה געפאַרן.
לכתחילה האָבן זיי אונטער דער דיל עפעס אין אַ לאַנגן
קאָרידאָר אַ דורכגאַנג געטראָפן, וואָס ער איז אַזוי הויך געווען,
וועדליך מ'זאָל און אים קאָנען אין אַ פינגערהוט דורכפאַרן.
דער גאַנצער דורכגאַנג איז מיט פויל האָלץ אידומינירט געווען.

— האַ, ווי זאָגט איר, ווי ס'שמעקט דאָ, אַ-יאַ, אַ חיות?
— האָט געפרעגט דאָס מייזל, וואָס האָט היאַלמאַרן געפירט. —
דער דורכגאַנג איז אינגאַנצן מיט חזיר-שמאַלץ אָנגערופן גע-
ווען. — בעסערס דערפון איז דאָך נישטאָ אויף דער וועלט.

דערנאָך זיינען זיי אין דעם חתונה-זאַל אַריינגעקומען.
זיינען אין דער רעכטער זייט די מיין די דאַמען געשטאַנען,
געקוויטשעט און געטשיריטשעט און גלייך ווי זיך אויסגעלאַכט
איינס פון דער צווייטער; און אין דער לינקער זייט — די
קאָוואַלערן און מיט די לאַפקעלעך די וואָנסעלעך געדרייט.
אין מיטן דעם זאַל איז אַן אָרט פאַר חתן-פּלה געמאַכט גע-
ווען. זיינען זיי אין אַן אויסגעהוילטן שטיקל קעז-שאַלעכץ
געשטאַנען און אומרחמנותדיק פאַר אַלעמען אין די אויגן זיך
געקושט; געקושט און געקושט און אַן אַן אויפהער: זיי זיי-
נען דאָך שוין פאַרקנסט געווען, און באַלד האָט די חופּה
באַדאַרפט זיין. און די געסט דערווייל זיינען אַלץ צוגעקומען
און צוגעקומען: די מיין האָבן זיך שיער איינס דאָס אנדערע
ניט דערשטיקט, און דאָס יונגע פאַר האָט זיך פונקט אויף
דער טיר אַויעקגעזעצט, אזוי אַז קיינער האָט ניט געקאָנט ניט

אריין און ניט ארויס. אויך דער זאל, אזוי ווי דער קאָרידאָר,
 דער דורכגאַנג, איז אינגאַנצן מיט חזיר-שמאַלץ אָנגעריפן גע-
 ווען; דאָס איז דער „פּיבוד“ געווען און דערניען איז ער באַ-
 שטאַנען. נאָר דערפאַר האָט מען פאַר צימעס דעם עולם אָן
 אַרבעטל באַוווּן, וואָס איינע אַ מויז פון חתנם צד האָט אויף
 דעם דעם חתן-פּלעס מאַנאָגראַמע אויסגעקריצט. ס'איז געווען
 אַ חידוש, איינס אין דער וועלט!

און אלע מיין
 זיינען קאָנטענט
 געווען און גע-
 זאָגט אַז די חתונה
 איז אָן אויסגע-
 צייכנטע געווען
 און די שמועסן
 דאָרט זעהר און
 זעהר אינטערע-
 סאַנט.

נאָכדעם האָט
 זיך היאַלמאַר אַ-
 היים אומגעקערט.
 נו, אודאי האָט
 ער אין אַ פּיינער
 געזעלשאַפט פאַר-
 בראַכט, אָבער
 דערפאַר איז זיך
 אים אויסגעקו-
 מען נישט קיין
 ביסעלע זיך צו-
 נויפקאָרטשען, אַ
 פרויזעלע ווערן

און אין אַ מאַנדיר פון אַציערן סאָלאַטעלע זיך
 אָנטוּן.

פ ר י י ט א ג .

קאָנסט זיך גאַרנישט פאַרשטעלן, וויפיל עלטערע מענ-
טשן וואָלטן מיך גערן געזען ביי זיך! — האָט געזאָגט אַלע-
לוק-אַיע. — באַזונדערס די, וואָס האָבן עפעס שלעכטס געטאָן
און אַ פאַרברעך באַגאַנגען. „גוט קליין אַלעלע!“ — זאָגן זיי
מיר: — „מיר קאָנען מיט קיין אויג נישט צומאַכן, מיר ליגן
די גאַנצע נאַכט און זעען נאָר די שלעכטע מעשים אונזערע,
וואָס אַזוי ווי מיאוסע און קליינע שטוב-רוהעלעך זיצן זיי
אויף די בעטלעך ביי אונז און מיט הייסער וואַסער אויף
אונז שפּריצן. אַך, ווען דו וואָלט קומען און זיי דורכטרייבן,
מיר זאָלן קאָנען אַנטשלאָפּן ווערן אויף אַ ביסל!“ — און
דערביי זיפּצן זיי, נעבעך. — „מיר וואָלטן דיר גוט באַצאָלט
דערפאַר! אַ גוטע נאַכט, אַלע! געלט ליגט אויפן פענסטער
דאָרט.“ ... נאָר איך טו עס ניט פאַר קיין געלט! — האָט
מוסיף געווען אַלע-לוק-אַיע.

— וואָס-זשע וועלן מיר היינטיקע נאַכט טאָן? — האָט
געפרעגט היאַלמאַר.

— כּווייס ניט, צו דו וועסט ווייטער וועלן זיין אויף אַ
חתונה, אָבער די היינטיקע וועט זיין גאָר אַן אַנדערע, נישט
ווי נעכטן: די גרויסע לעלע דיין שוועסטערס, — די, וואָס זעט
אויס ווי אַ מאַנספּיל און מע רופט זי הערמאַן, — וויל חתונה
האַבן פאַר דער לעלע בערטאַ. אויסער דעם איז היינט דער
געבורטסטאָג אירער, וועט זי אַ סך מתנות באַקומען.

— כּווייס שוין, כּווייס, — האָט געזאָגט היאַלמאַר. — יע-
דעס מאַל, ווען די לעלעס דאַרפן קליידער נייע, יומטובט די
שוועסטער דעם געבורטסטאָג זייערן, אַדער חתונה פּראָוועט. ס'שוין
אודאי אַמאָל הונדערט!

— יא, אָבער היינט וועט זיין דאָס הונדערט איינסטע.
און נאָך דער הונדערט איינסטער חתונה איז שוין אַרץ פאַר-
ענדיקט, און דערום וועט די היינטיקע סאַמע די רייכסטע און
שענסטע זיין. אָט זע!

און היאלמאר האָט אויפן טיש אַ קוק געטאָן; איז דאָרט אַ שטוב פון קאָרטן געמאַכט געשטאַנען, אין די פענסטער האָבן ליכט געברענגט און פאַר דער שטוב זיינען אַלע סאָל-דאָטעלעך צינערנע אויף דער וואַך געווען. חתן-כלה זיינען אויף דער ערד, אין זייערע רעיונות פאַרטיפט, געזעסן — גע-וויס האָבן זיי דערויף זייערע טעמים געהאַט — און אין פּיסל פון טיש אָנגעשפאַרט. און אַלע-לוק-אַיע, אין דער באַבעס שוואַרצן ראָק אָנגעטאָן, האָט ביי זיי די חופּה געפראַוועט. נאָך דער חופּה האָט דאָס גאַנצע שטוב-מעבל אָן אויסגעצייכנט-שיין ליד געזונגען, דאָס ליד, וואָס דער בליישיפט האָט צוליב דער חתונה פאַרפאַסט. דערנאָך האָט מען דער יונגער פאַר דרשה-געשאַנק און חתונה-מתנות געגעבן, און זיי האָבן גענומען; נאָר פון שפּייז און עסנוואַרק האָבן זיי זיך אָפּגע-זאָגט: זיי זיינען זאָט פון ליבע געווען.

— ווי מיינסטו, וואו וועלן מיר זומער פאַרברענגען אויף אַ זומער-וואוינונג, צי אין אויסלאַנד ערגעץ? — האָט געפרעגט דער מאַן דער יונגער.

נאָך אַן עצה האָבן זיי זיך צום שוועלבעלע, וואָס האָט אַ סך גערייזט, געקערעוועט, און אויך צו דער אַלטער הויף-הון, וואָס איז שוין פינף מאָל הינדלעך אויסגעזעסן. דאָס שוועלבעלע האָט וועגן וואונדערליכע וואַרימע לענדער דער-צייט, דאָרט, וואו פון די ווינשטאַק-ביימער הענגען גרויסע און שווערע ענגלעך-וויינטרויבן אַראָפּ, דאָרט וואו די לופט איז אַזוי ווייך און די בערג זיינען מיט אַזוינע וואונדערליכע פאַרבן באַצירט, וואָס ביי אונז זעט מען גאָר נישט אַזעלכע.

— דערפאַר איז אָבער דאָרט אונזער גרינע קרויט נישט בנמצא! — האָט געזאָגט די הון. — איך בין איינמאָל אַ זומער מיט מיינע הינדלעך אויף אַ זומער-וואוינונג געווען, איז דאָרט אַ גראָבן געווען, וואו מ'האַט אונז אַרומשפאַצירן און זיך פאַרפלען דערלויבט; אויסער דעם האָבן מיר נאָך אַן אַריינ-גאַנג אין אַ קרויט-גאַרטן געהאַט. איז דאָך דאָרטן געווען גוט,

וואָס גוט הייסט. בעכער ווינטש איך זיך גאַרנישט.

— יאָ, אָבער אַלע היפטלעך-קרויט זיינען דאָך איינס אויפן אַנדערן ענליך, — האָט געזאָגט דאָס שוועלבעלע. — היינט זיינען דאָך דאָ שלעכטע וועטערן אָפט.

— עט, מ'קאָן צוגעוויינט ווערן! — האָט געזאָגט די הון.

— ס'איז אָבער קאָרט און ס'מאָכן זיך פרעסט!

— איז וואָס? פאַר קרויט איז דאָס גוט, — האָט געזאָגט די הון. — אגב, ס'מאָכט זיך אויך ביי אונז וואַרים. אָט, איז מיט אַ יאָר פיר צוריק ביי אונז אַזאַ היץ געווען, אַז מ'האָט געמיינט, אַז מ'וועט פון זינען קומען, און ס'האָט גאַנצע פינג וואַכן געדויערט! און אויסער דעם זיינען ביי אונז די בייזע חיות מיט די גיפּטן, ווי דאָרט אין יענע לענדער, נישטאַ. פון גולנים איז אָפּגערעדט. נאַריש איז דער, וואָס האָרט נישט אונזער פּאָטערלאַנד פאַרן בעסטן! ער איז נישט ווערט די רייד און נישט צו דערמאָנען! — און דאָ האָט זיך די הון אַזש צעוויינט. — איך בין אויך אַמאָל געפאַרן, — האָט זי ווייטער גערעדט. — איך בין אַ מייל צוועלף פון דאַנען אין אַ פּאָס אָפּגעפאַרן, און גאַרנישט. קיין גוטס אין די נסיעות האָב איך נישט געפילט.

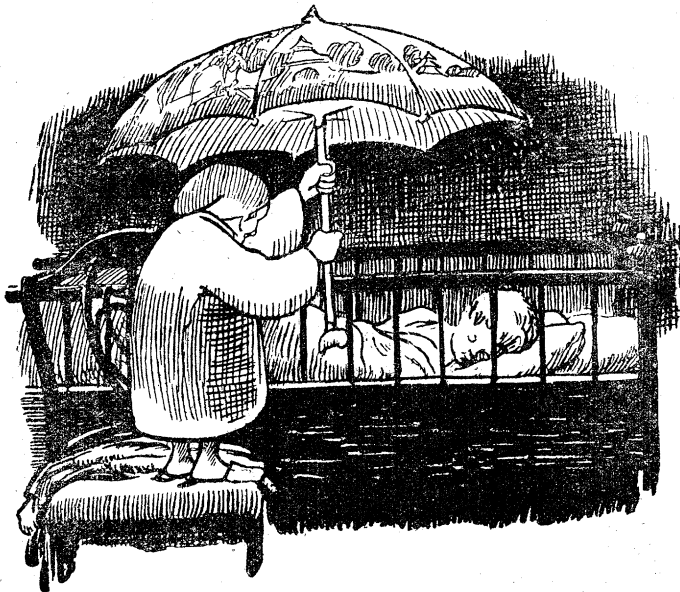
— יאָ, די הון ווייסט, די הון איז אַ באַטראַכטע, — האָט געזאָגט די לעלע בערטאַ, — מיך נעמען אויך נישט די רייזעס אויף די בערג: האַלטסט אין איין קלעטערן אַרויף אַראָפּ, אַרויף אַראָפּ... ניין, מיר וועלן בעסער אויסער דער שטאָט אויף אַ זומער-וואוינונג אַרויספאַרן און אין גראָבן דאָרט און אין קרויט-גאַרטן שפּאַצירן.

און דערויף האָט מען זיך אָפּגעשטעלט. און דערביי איז עס געבליבן.

שבת.

— היינט וועל איך הערן עפעס אַ מעשה? — האָט גע-
פרעגט דער קלייניקער היאַלמאַר, באַלד נאָכדעם, ווי אַלע-

לוק-אָיע האָט אים פאַרשלאָפּערט.
 — היינט האָבן מיר דערויף קיין צייט נישט, — האָט
 געזאָגט אַלע-לוק-אָיע און האָט איבער אים זיין פאַראַסאָל
 געעפנט.

— טו נאָר אַ קוק אויף די כינעזער דאָרט! — דער פּאַ-
 ראַסאָל איז אויף אַ גרויסן כינעזישן טעלער ענליך געווען, מיט
 בלויע ביימער דאָרט און מיט שמאַלע בריקן, אויף וועלכע
 ס'זיינען קליינע כינעזערלעך געשטאַנען און מיט די קעפעלעך
 געמאַכט. — מיר דאַרפן אויף מאַרגן די גאַנצע וועלט צוקלייבן,
 — האָט געזאָגט אַלע-לוק-אָיע: — מאַרגן איז דאָך זונטאָג.
 דאַרף איך זיין אויף די קלויסטערס ביי די גלעקער, אַ קוק
 טאָן צי האָבן די קלויסטער-רוחעלעך אַלע גלעקער אויסגעפּוזט,
 זיי זאָלן גוט קלינגען דאָרטן; איך דאַרף אויך אין פעלד

ארויסגיין זען צי בלאָזן די ווינטן דעם שטויב פון גראָז און
ביימער אָפּ; נאָר שווערער פון אַלץ איז, וואָס איך דאַרף
פונם הימל אַלע שטערן אַראָפּנעמען און זיי אויסרייניקן און
איבערפּוצן. איך קלייב זיי אַלע צו זיך אין פאַרטן צונויף.
נאָר פאַר אַלעמען דאַרף מען זייערע נומערן פאַרצייכענען און
אויך די לעכלעך-נומערן, וואו זיי שטעקן דאָרט, כדי דערנאָכ-
דעם זיי אויף די פריערדיקע ערטער אַריינזעצן. אויב-זשע דו
וועסט זיי פאַרמישן, וועלן זיי שטייף ניט זיצן, און ס'וועלן
ביי אונז צופיל פאַלנדיקע זיין.

— הערט גאָר, זייט אַזוי גוט, הער אַלע-לוק-אַיע! ... —
האַט געזאָגט אַן אַלטער פאַרטערט איינער, וואָס איז אויף
דער וואַנט, ביי וועלכער היאַלמאַר איז געשלאָפּן, געהאַנגען.
— איך — דער עלטער-זיידע היאַלמאַרס, — בין אייך זעהר דאַנק-
באַר דערפאַר, וואָס איר דערציילט אים מעשיות, דעם קינד.
אַבער קיין בבא-מעשיות וויל איך ניט און בעט אייך ניט, קיין
שטערן פאַלן ניט. די שטערן זיינען אויך אַזוינע הימל-קערפערס,
ווי די ערד, ווי אונזערע, און טאַקע דאָס איז דאָס גוטע אין זיי.
— אַ שיינעם דאַנק, זיידעניו! — האָט געזאָגט אַלע-לוק-
אַיע: — אמת דו ביסט דער עלטסטער פונם הויז-געזינט, דו
ביסט דער ערשטער פון זייער שטאַם, אָבער איך בין עלטער
פון דיר! — איך בין דער אַלטער געצנדינער. די רוימער און
די גריכן פלעגן מיר „דער גאַט פון חלומות“ רופן. איך גיי
אַריין און בין אויס אין אַלע הייזער אין די פאַרנעמסטע.
איך קום אויס אַזוי ווי מיט פראַסטע אַזוי אויך מיט האַרן
גרויסע. און איצט קאָנסטו דיר אַליין דערציילן. — און אַלע-
לוק-אַיע האָט זיין פאַר-אַסאָל פאַרנומען און זיך אַוועקגעגאַן.
— נו, נו, מ'טאָר שוין גאָר קיין וואָרט נישט זאָגן, —
האַט דער פאַרטערט דער אַלטער אַרויסגעפרומט. און דאָ האָט
זיך היאַלמאַר אויפגעכאַפט.

זונטאָג

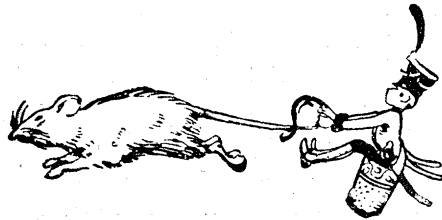
— אַ גוט-נ'אָונט! — האָט געזאָגט אַלע-לוק-אַיע, און היאַל-

מאָר האָט אים מיטן קאָפּ אַ שאַקל געטאָן, אויפגעשפרונגען
און דעם עלטער-זיידנס פאָרטרעט צו דער וואַנט אויסגעדרייט,
ער זאָל זיך ווי נעכטן אין שמועס ניט אריינמישן.
— היינט דאַרפסטו מיר דערציילן די מעשה מיט די
פינף אַרבעטלעך, וואָס זיי זיינען אין איין בייטעלע געזעסן,
פון דעם הענדעלע, וואָס האָט זיך אַרום דעם הינדעלע געדרייט,
און וועגן דער גרעסער צירעווע-נאָדל, וואָס האָט זיך אזוי
גרויס געהאַלטן, און זי האָט זיך געזען דינער גיי-נאָדל פאַר-
געשטעלט.

— גוטס אַ ביסעלע אין קליינעם שיסעלע! — האָט געזאָגט
אַלע-לוק-אַיע. — דו וויסט דאָך, און איך האָלט פעסער פון
פאַרשיידענע זאַכן דיר צו ווייזן. אָט וועל איך דיר מיינ ברו-
דער ווייזן. אים רופט מען אויך אַלע-לוק-אַיע. נאָר קומען
קומט ער צו יעדן איינמאָל נאָר און צו דעם, וואָס ער קומט,
דעם נעמט ער צו זיך אויפן פערד ארויף און דערציילט אים
מעשיות. און מעשיות קען ער נאָר צוויי: איינע אָן אומגע-
וויינליך שיינע, וואָס שענער קאָן מען זיך גאָר ניט פאַרשטעלן,
און די צווייטע אָן עקלדיק-שרעקליכע. — און דאָ האָט אַלע-לוק-
אַיע דעם קליינעם היאַלמאַרן צום פענסטער אויפגעהויבן און
געזאָגט: „אָט איז ער דער ברודער מיינער, דער צווייטער
אַלע-לוק-אַיע. מענטשן רופן אים: טויט. זעסט, אָז ער איז
גאָר ניט אַזאַ מיאוסער, ווי מע מאַלט אויף די בילדער אויס:
אין אַ שאַרבן-פאַרם. דאָס קלייד זיינס איז מיט זילבער גע-
שטיקט, זיין מונדיר איז אַ שיינער הוואַרן-מונדיר, און זיין
אויבער-מאַנטל פון שוואַרצן סאַמעט פליט אין דער לופט איבערן
פערד איבער זיינעם אַרום. זעסט, ווי ער גאַלאַפירט!

און היאַלמאַר האָט דערזען, ווי דער צווייטער אַלע-לוק-
אַיע איז אויפן פערד רייטנדיק געשפרונגען און סיי יונג, סיי
אַלט צו זיך אַרויפגעכאַפט. אייניגע האָט ער פאַר זיך אַנידער-
געזעצט, און אייניגע — הינטער זיך. ביי יעדערן נאָר האָט
ער צום אַלעם ערשטן אַ פּרעג געטאָן: וואָס פאַר אַ פאַל פאַר
אויפפירונג ער האָט. „גוטע!“ — האָבן אלע געוויינטליך געענט-

פערט. — אַ'נו, באַווייזט נאָר מיר אַ קוק טאָן! — האָט ער
 געזאָגט, און ביי יעדערן דאָס ביכל מיט די באַלן צוגענומען.
 און אָט, די ביי וועלכע ס'איז פאַר אויפפירונג, זעהר גוט
 און „אויסגעצייכנט“ אָנגעשריבן געווען, האָט ער פאַר זיך
 אַנידערגעזעצט און זיי אַ שיינע מעשה דערציילט, די אָבער,
 ביי וועלכע ס'איז נאָר „נישקשה“ און „מיטלמעסיק“ געשטאַנען,
 די האָבן געמוזט הינטן זיצן און אַ שרעקליכע מעשה אויס-
 הערן. זיי האָבן געוויינט און געציטערט און האָבן געוואָלט פון
 פערד אַ פּשפּרינגען, האָבן זיי אָבער נישט געקאָנט, וואָרים
 זיי זיינען צו דעם אַזוי ווי צוגעוואַקסן געוואָרן.
 — זע נאָר: דער טויט איז דאָך גאָר — דער שיינער
 אַלע-לוק-אַיע! — האָט אויסגעשריגן היאַלמאַר. — איך האָב דאָך
 פאַר אים גאָר קיין מורא נישט!
 — און ס'איז ניטאָ פאַר וואָס מורא צו האָבן! — האָט
 געזאָגט אַלע-לוק-אַיע, — זע נאָר, ס'זאָלן ביי דיר כּסדר נאָר
 גוטע באַלן פאַר אויפפירונג זיין.
 — אָט דאָס הייבט זי קינד אין גוטע דרכים פירן! —
 האָט אַרויסגעזאָגט דער פאַרטערט דעם ערשטן דנס, — כּוואָב
 טאַקע גוט געטאָן, וואָס איך האָב מיין מיינונג אַרויסגעזאָגט.
 אוי כּוואָב איז זעהר צופרידן געווען.
 אָט דאָס איז די מעשה מיט אַלע-לוק-אַיען; היינטיקע
 נאַכט זאָל ער דיר שוין אַליין דערציילן.

די ווילדע שוואַנען.

ווייט-ווייט פון דאַנען, דאָרט, וואוהין די שוועלבעלעך
 פליען זיך אויף ווינטער אַוועק, האָט געוואוינט אַ מלך, וואָס
 האָט עלף זין געהאַט און אַ טאַכטער אַ קליינע, וואָס מ'האַט
 זי עליזאַ גערופֿן. זינגען די ערשטע פֿרינגען געווען.
 האָבן זיי דערום אויך אין שול און ביים לערנען שטערן-
 מעדאַליען אויף די פֿרוסטן און שווערדן אויף די זייטן גע-
 טראָגן. מיט גריפעלן פֿון דימענט האָבן זיי אויף גאַלדענע

מאורען געשריבן און האָפֿן אַלץ אַזוי גוט אויף אויסנווייניק
געקענט, גלייך זיי וואָלטן פֿון אַ ביכל עס געלייענט. פֿון אַלע-
מען איז צו דערקענען געווען, אַז דאָס זיינען פֿרינצן געווען.
דאָס שוועסטערל עליזאַ זייערס איז אויף אַ בענקעלע פֿון
שפיגל-גלאַז געזעסן און אַ ביכעלע מיט געמעלן געהאַט, וואָס
מ'האַט דערפֿאַר אַ האַלבע מלוכה אָפּגעצאָלט.

האַט זיך די קינדער זעהר גוט געלעבט, אָבער ס'האַט
לאַנג נישט געדויערט.

זייער פֿאַטער — דער מלך פֿונם לאַנד — האָט פֿאַר אַ
שלעכטער מלכה חתונה געהאַט, וואָס האָט די קינדער נישט
ליב געקראָגן. זיי האָפֿן עס פֿונם ערשטן טאָג שוין באַמערקן
געקאַנט. אין פֿאַלאַץ האָט מען אַ גרויסע סעודה געפֿראַוועט,
און די קינדער האָפֿן גענומען אין „געסט“, אין אַ שפּיל אַזאַ
מין, שפּילן. תמיד פֿלעגט מען זיי צו אַט דער שפּיל זיסע
קיכעלעך און געבראַטענע עפֿל, וואָסערע מ'האַט נאָר געקאַנט
קריגן, אַרויסגעבן, דאָס מאַל האָט די מלכה זיי אין טיי-
שאַלעכלעך זאַמד געגעבן און געזאָגט, אַז אויך דערפֿון קאָן
מען אַלערליי געבעקסן מאַכן.

אין אַ וואַך אַרום האָט זי דאָס שוועסטערל, עליזאַ, אין
אַ דאָרף און אין אַ פֿויער-געזינדל אָפּגעשיקט און אין אַ צייט
אַרום האָט זי דעם מלך אויף זיינע זין אַזוי פֿיל שלעכטס
אַנגערעדט, אַז ער האָט זיך פֿון זיי שוין גאָר מיאש געווען.
— גייט אייך, וואוהין די אויגן וועלן אייך טראָגן און
שפּייזט זיך, ווי איר וועט זיך שפּייזן! — האָט געזאָגט די
מלכה די שלעכטע, — ווערט פֿאַרוואַנדלט אין פֿויגלען אין
גרויסע אָן קול און אָן שטים! — דאָך האָט זיך דער מלכה
נישט איינגעגעבן דאָס גאַנצע שלעכטס, וואָס זי האָט פֿאַר זיי
פֿאַרטראַכט, זיי קענען: די עלף פֿרינצן האָבן זיך אין פֿריער-
טיק-שיינע ווילדן שוואַנען פֿאַרוואַנדלט, זיינען זיי מיט אַ
משונה-געשריי דורך די פענסטער פֿון פֿאַלאַץ אַרויסגעפֿלויגן
אין ווייט-ווייט דורך וואַלד און גאַר זיך אַוועקגעטראָגן.
ס'איז נאָך אַנץ פֿרי געווען, ווען זיי זיינען צו פֿליען

געקומען צו דעם אָרט, וואו דאָס שוועסטערל זייערס איז אי שטיבעלע ביים דאָרפסמאַן געווען און נאָך געשלאָפן. האָבן זיי זיך לאַנג איבערן דאָך דאָרט אַרומגעטראָגן, די לאַנגע העלזער אויסגעצויגן און מיט פליגל-פאָך געפאַכעט. האָט אָבער קיינער נישט געזען, האָט אָבער קיינער נישט געהערט. נו, — זיינען זיי זיך ווייטער אַוועקגעפלויגן, האָבן זיך אַזש ביז אונטער די סאַמע וואַלקנס אַרומהערהויבן און לסוף אין אַ גרויסן און פינסטערן וואַלד געקומען, וואָס האָט זיך האָרט און ביזן סאַמע ים-ברעג געצויגן.

די אָרימע קליינע עליזאַ איז אין שטיבעלע ביים דאָרפסמאַן געשטאַנען און מיט אַ גריין בלעטל זיך געשפילט; קיין אַנדערע שפילעכלעך האָט זי נישט געהאַט. האָט זי אין בלעטלע אַ לעכעלע דורכגעשטאַכן און דורך דאָרטן אויף דער זון געקוקט. און געדאַכט האָט זיך איר. „זי זעט די ליכטיקע אויגן פון די ברידער אירי. און יעדעס מאָל, ווען די ייִדישן שטראַלן האָבן זי איבער די באַקן געגלעט, האָט זי זיך אין די ברידערס קושן דערמאַנט.

און ס'איז אַוועקגעגאַנגען אַ טאָג נאָך אַ טאָג. דער ווינט, דורכפליענדיק פאַרביי די רויזן-קוסטעס, וואָס זיינען פאַר דער שטוב פונם דאָרפסמאַן געשטאַנען, פלעגט ביי זיי אַ פרעג טאָן: „איז נאָך פאַר אַן וואָס שענערס פון אייך?“ אָבער די רויזן פלעגן מיט די קעפּ שאַקלען און זאָגן: „עליזאַ איז שענער פון אונז.“ און ווען די אַלטע פויערטע פלעגט זיך אַלע זונ-טאָג אויף דער שוועל פון דער שטוב צוגעקוקען און עפעס אין סידור דאָרטן זאָגן, פלעגט דער ווינט די בלעטלעך מישן און ביים מיידל פרעגן: „איז נאָך דאָ פרומערס פון דיר?“ — „עליזאַ!“ — פלעגט דער סידור ענטפערן. אזוי איז די רויז, אי דער סידור האָבן דעם ריינעם אמת געזאָגט.

און אַז עליזאַן איז פופצען יאָר געוואָרן, האָט מען זי צוריק אַהיים גענומען; נאָר ווי די מליכה האָט זי געזען, ווי שייך זי איז, איז זי ביז געוואָרן און נאָך מגר ווי פריער זי פיינט געקראַכן. זי וואַלט זעהן געוואַלט איך עליזאַן, ווי

אירע ברידער, אין אַ ווילדזי שוואַרץ-הויזער, באַרד אַבער
דאָס אויספירן האָט זי זיך נישט איינגעשטעלט, ווייל דער
מלך האָט זי זען געוואָלט. גאַנץ פרי איז די מלכה אין באַרד
אַריין אַוועקגעגאַן, אין דער באַרד, וואָס איז פון מירמלשטיין
אויסגעבויט געווען, און וואָס איבערווייניק איז מיט טייערע
טעפּיכער און ווייכע קישנס אויסגעשפּרייט געווען. און זי
האָט דריי זשאַבעס גענומען, יעדער זשאַבע אַ קוש געטאַן,
און דער ערשטער אַזוי געזאָגט: „אַז עליזאַ וועט אין באַרד
קומען, זאָסטו זיך איר אויפן קאַפּ זעצן, פּדי זי זאָל ווערן
אַזוי נאַריש, ווי דו.“ — „זעץ זיך איר אויפן שטערן, — האָט זי
געזאָגט דער צווייטער, — זי זאָל ווערן אַזוי מיאוס און העס-
ליך, ווי דו, און דער פּאַטער זאָל זי נישט דערקענען!“ — „רו
אויפן האַרצן ביי איר, — האָט זי איינגערוימט דער דריטער,
— פּדי זי זאָל אַ שלעכטע ווערן און פון שלעכטס קיין רו
נישט וויסן.“ ... דערנאָך האָט זי די זשאַבעס אין אַ ריין וואַ-
סער אַריינגעלאָזט, וואָס האָט באַלד טאַקע אַ גרינע מראה
באַקומען, עליזאַן צוגערופן, זי אויסגעטאַן און איר אין וואסער
גיין געהייסן. און אַט, ווי נאָר עליזאַ האָט זיך אין וואַסער
אונטערגעטוקט, אַזוי האָט זיך באַלד איין זשאַבע איר אין די
האַר איינגעפלאַכטן, די צווייטע האָט זיך איר אויפן שטערן
געזעצט, און די דריטע — אויפן האַרצן. עליזאַ אַבער האָט עס
גאַרנישט ניט באַמערקט; און אַז זי האָט דעם קאַפּ פון אונ-
טערטוקן אַרויסגענומען, זיינען אויפן וואַסער דריי רויטע מאַן-
בלומען אַרומגעשוואַמען. וואָלטן די שרצים קיין גיפטיקע
ניט געזען און וואָלט די מכשפה ניט געקושט זיי, וואָלטן זיי
זיך אין רויטע רויזן פאַרוואַנדלט. אַבער בלומען זיינען זיי
דאָך געוואָרן, און דאָס איז דערפאַר, ווייל זיי האָבן אויף
עליזאַס קאַפּ און עליזאַס האַרץ גערוט. דאָס מיידל איז אַזוי
דיין און אומשוילדיק געווען, אַז קיין פשוף האָט אויף איר
קיין שליטה ניט געהאַט.

דאָס דערווען, האָט די שלעכטע מלכה עליזאַן מיט זאַפט
פון טערקישע ניסלעך אָנגערופן, אַזוי אַז די הויט אירע האָט

א טוגל פרוינע פארב באקומען, דאס פנים האָט זי איר מיט
א שטינקענדיק שמירעכץ אויסגעשמירט און די וואונדער-שיינע
האַר אירע — צעפאַטלט. ס'איז אוממעגליך געווען אַפילו די
פריערדיקע עליוֹא צו דערקענען.

אַז דער פאַטער האָט זי דערזען, האָט ער זיך דער-
שראַקן און געזאָגט, אַז ס'איז ניט זיין טאַכטער. אויסער די
שוועלפּעלעך און דעם הונט אויף דער קייט, האָט פון פאַלאַץ
קיינער די פרינצעסין נישט דערקענט; נאָר דאָס זיינען דאָך
מער ניט ווי אַרימע חיות געווען, וואָס קיינער באַמערקט זיי
נישט און קיינער לייגט אויף זיי קיין אַכט נישט.

און עליוֹא האָט זיך צעוויינט; זי האָט זיך אין אירע
ברידער, וואָס זיינען ערגעץ פאַרשוואונדן געוואָרן, דערמאַנט.
טיף-פאַרטרויערט איז זי פון פאַלאַץ-הויף אַרויסגעגאַן, אַ גאַנצן
טאָג איבער די פעלדער אין איבער די בלאַטעס אַרומגעבלאָגן-
דזשעט, ביז זי איז לסוף צום גרויסן וואַלד דערגאַן. זי האָט
אַליין נישט געוואוסט, וואוהין זי גייט; נאָר ס'האַט זיך איר
זעהר שטאַרק אירע ברידער זען געוואָלט, וואָס האָבן געוויס
אויך, ווי זי ערגעץ אצינד אָהן אַ היים אַרומגעבלאָנדזשעט,
און עליוֹא האָט באַשלאָסן איינמאַל פאַר אַלעמאַל זיי צו זוכן
און אָפּזוכן.

נישט לאַנג איז עליוֹא אין וואַלד אָפּגעווען, און דער-
ווייל איז שוין די נאַכט צוגעזאַלן. האָט זי זיך גאָר פון וועג
אַראַפּגעשלאָגן; האָט זי זיך דערום אויפן ווייכן מאַך אוועק-
געלייגט, האָט פאַרן שלאָף קריאת-שמע אָפּגעלייענט און דעם
קאָפּ אין אַן אונטערגעהאַקטן בוים-וואַרצל אָנגעשפאַרט. אין
וואַלד האָט אַ טיפע שטילקייט געהערשט; די לופט איז אזא
שטילע געווען און אַרום און אַרום, אין גראַז און אין מאַך
האַבן אַלע מאַל, ווי גרינע פייערלעך, הויכע טער גלי-וועריימ-
לעך זיך אָנגעצונדן. אַז עליוֹא האָט זיך גרינג מיט דער
האַנט צו איינעם אַ צווייגעלע צוגערירט, זיינען די בלישטשענע-
דיקע ברואימעך, ווי די פאַלדיקע שטערן, אויף דער ערד
אַראַפּגעפאַלן.

די גאנצע נאכט האָבן זיך איר די ברידער געהלומט:
 זיי האָבן מיט איר ווידער, ווי ווען זיי זיינען נאָך קינדער
 געווען, געשפילט, מיט דימענט-גריפעלן אויף גאָלדענע טאָוולען
 געשריבן און אין ביכעלע מיט די געמעלן, וואָס האָט אַ האַל-
 בע מלוכה אָפגעקאָסט, אַריינגעקוקט. איצט אָבער האָבן זיי
 די טאָוולען שוין נישט מיט קיין נולן און פאַסיקלעך באַשריי-
 בן, נאָר מיט מעשים גרויסע, וואָס זיי האָבן געטאָן און
 אויפגעטאָן, און אויך אַלץ, וואָס זיי האָבן געזען און זיך
 אָנגעליטן. און אין ביכל מיט די געמעלן איז אַצינד אַלץ
 לעבעדיק געווען: די פויגלען האָבן געוונגען, די מענטשן זיי-
 גען פונם ביכל אַרויסגעגאָן און מיט עליזאָן און מיט די
 ברידער גערעדט. ווען זי האָט אָבער אַ בלעטל איבערגעמישט,
 זיינען זיי צוריק אויף די ערטער אַריין, כדי ס'זאָל קיין
 אומאַרדנונג נישט זיין.

אַז זי האָט זיך אויפגעכאַפט, איז די זון שוין הויך אין
 הימל געשטאַנען. אמת, זען זי האָט זי נישט געקאָנט: די
 הויכע פנימער האָבן זי מיט זייערע געדיכטע צווייגן פאַר-
 שטעלט, אָבער די זונען-שטראַלן האָבן זיך אויף די בלעטער
 געהוידעט, פונקט ווי אַ פאַכנדיקע נעץ אַ גאָלדענע; פון דעם
 גראָז און פון די בלומען האָט זיך אַ טייערער ריח געטראָגן
 און די פויגלען זיינען אַזוי נאָנט אַרום איר אַרומגעפלוויגן,
 אַז זיי האָבן זיך איר פמעט אויף די אַקסלען געזעצט. פונ-
 דערווייטנס האָט זיך אַ פליעסקען פון וואַסער געהערט: דאָס
 זענען אַ פולע טייכעלעך געווען, וואָס זיינען אין איינער אַן
 אַזערע מיט אַ קלאָרן זאַמדיקן באַדן, אַריינגעפאַלן. אַרום-און-
 אַרום זיינען געדיכטע קוסטעס געוואַקסן; נאָר אויף איינעם
 אַן אַרט דאָרט האָבן די הירשן אַ וועג דורכגעשלאָגן, און אַט
 דורך דעם אַרט איז אַצינד עליזאָ צו דער אַזערע צוגעגאַנגען.
 דאָס וואַסער דאָרט איז אַזוי לויטער געווען, וואָס ווען ניט
 דער ווינט זאָל געווען מיט די קוסטעס-צווייגן רירן, וואָלט
 מען געקאָנט מיינען, אַז זיי זיינען דאָרט גאָר אויסגעמאַלט
 אויפן באַדן: אַזוי קלאָר האָט זיך אינם וואַסער יעדעס בלעטע-

לע אָפגעשפיגלט — סיי דאָס, וואָס איז מיט זון געווען באַ-
 לויכטן, און סיי דאָס, וואָס האָט זיך אין שאַטן געפונען.
 אַז עליזאַ האָט אין וואַסער איר פנים דערזען, האָט זי
 זיך שטאַרק דערשראָקן: אַזוי שוואַרץ און העסליך איז עס
 געווען; אָבער ווי נאָר זי האָט איר קליין הענטל אין וואַסער
 איינגענעצט און דערמיט דעם שטערן און די אויגן זיך אויס-
 געריפן, אַזוי האָט איר הויט צוריק איר בלענדנדיקע ווייס-
 קייט באַקומען. האָט זי זיך דאן אינגאנצן אויסגעטאָן און אין
 וואַסער אַריינגעגאָן, אויף דער גאַנצער וועלט האָט מען שוין
 קיין שענערע פרינצעסין נישט געזען.
 אַז זי האָט זיך אָנגעטאָן און די לאַנגע האָר פאַרפלאַכטן,
 איז זי צום שוימענדיקן קוואַל צוגעגאָן, אַ האַנט מיט וואַסער
 אָנגענומען, זיך אָנגעטרונקען און ווייטער אין וואַלד אויף
 בלאַנקען און אַליין, וואוהין ניט-וויסנדיק, אַוועקגעגאַנגען. זי
 האָט וועגן אירע פרידער געטראַכט און אויך וועגן גאָט דעם
 דערבארימדיקן, וואָס פאַרלאָזט נישט די פאַרלאָזענע. האָט איר
 גאָט אויף איינעם אַ פּוים אָנגעוויזן, וואָס זיינע צווייגן האָבן
 זיך אונטער דער פרוכטן-שווערקיט געפויגן. האָט עליזאַ מיט
 זיי איבערגעפּיסן, די אַראָפגעפּוויגענע צווייגן מיט דרענגלעך
 אונטערגעשפאַרט און אין סאַמע וואַלד-געדיכטעניש אַריין.
 דאָרטן איז אַזוי שטיל געווען, אַז זי האָט אירע אייגענע
 טריט געהערט און אויך דאָס קנאַקן פון יעדן בלעטעלע, וואָס
 זי האָט דערויף מיטן פּיס אָנגעטראָטן. קיין פּויגל איז דאָרט
 נישט צו זען געווען, קיין איין זונען-שטראַל האָט זיך דורך
 די דאָרטיקע פּינסטערע און געדיכטע פּיימער-צווייגן נישט
 דורכגעשלאָגן; די הויכע שטאַמען זיינען אַזוי נאָנט איינס
 נעבן אַנדערן געשטאַנען, אַז ווען עליזאַ האָט אויף זיי און
 פאַראויס געקוקט, האָט זיך איר געדאַכט, גלייך ווי פאַר איר
 וואַלט אַ גאַנצע ריי געדיכטע פּיימער-גראַטעס געשטאַנען. קיינ-
 מאָל האָט נאָך עליזאַ אַזאַ אָפגעזונדערט אַרט נישט געזען.
 די נאַכט איז שרעקליך פּינסטער געווען. קיין איין גליי-
 ווערימל האָט אין מאַך ניט געפלישטשעט. טרויעריק האָט זיך

עליזא אויפן גראָז אַנדיער געלייגט, אויף אַנטשלאָפֿן ווערן בדעה.
האַט זיך איר דאָן אויסגעדאַכט: ווי די צווייגן פון די ביימער
צענעמען זיך איבער איר, אַ לויטערער און קלאָרער הימל
עפנט זיך, און דער דערבאַרימדיקער גאַט מיט גוטע, פרומע
אויגן קוקט אויף איר, און קליינע מלאַכימלעך ביי זיין קאַפּ
און זיינע הענט אַרויסקוקן.

אַז זי האָט זיך אינדערפרי אויפגעכאַפט, האָט זי אַליין
נישט געוואוסט, צי דאָס איז אַ חלום געווען, צי זי האָט עס
טאַקע בהקיץ געזען.

איז זי ווייטער געגאַנגען און באַלד זיך אויף אַן אַל-
טיטשקער מיט אַ קוישל יאַגדעס אין די הענט אָנגעשלאָגן. יע-
נע האָט איר עטליכע יאַגדעס געגעבן. דאָן האָט עליזא ביי
איר אַ פרעג געטאָן, צי האָט זי נישט באַגעגנט זיין וואַלד
עלף פרינצן רייטנדיק פאַרן.

— גיין! — האָט געענטפערט די אַלטע, — נאָר נעכטן
האַב איך עלף שוואַנען מיט גאַלדענע קרוינען אויף די קעפּ
געזען; זיי זיינען אויפן טייך אַראָפּ וואַסער געשוואומען, און
אַט דאָ, און נישט ווייט פון דאָנען.

און זי האָט עליזאן צו אַ באַרג-אַפרייס צוגעפירט, וואָס
צופיסנס ביי אים האָט זיך אַ טייכעלע געשלאָנגלט; ביידע
ברעגן זיינען מיט ביימער, ווי אַרומגעזוימט געווען, וואָס האָ-
בן איינס אַנטקעגן אַנדערן זייערע לאַנגע און געדיכט-בלעטער-
דיקע צווייגן אויסגעשטרעקט און דאָרט, וואו זיי האָבן זיך
איינס מיט אַנדערן צונויפגיין נישט געקאָנט, האָבן זיי די
וואַרצלען זייערע פון דער ערד אַרויסגעשטעקט, איבערן וואַ-
סער זיך אַריבערדערלאַנגט און מיט די צווייגן זיך צונויפ-
נעפלאַכטן.

האַט זיך עליזא מיט דער אַלטער געזענגט און אַוועק-
געגאַן מיט דער לענג פונם ברעג צו דעם אַרט, וואו דאָס
טייכל איז אין פרייטן און אין אָפענעם ים אַריינגעפאלן.

פאַרן יונגן מיידל האָט זיך דער אָנברעגיקער ים מיט
זיין גאַנצער מעכטיקער שיינקייט אויסגעשפרייט; אויף אים

אָבער האָט זיך נישט קיין זעגל און ניט קיין שיפל נישט אָן-געזען. נישט ווילנדיק איז זיך איר אָפּשטעלן אויסגעקומען. האָט זי באַטראַכטן גענומען די אָנצאָליקע שטינדעלעך, מיט וועלכע דער ברעג איז ווי פאַרזייט געווען און וואָס דאָס וואָס סער האָט פאַרקוילעכדיקט. גלאַז, אייזן, שטיינער — אַלץ, וואָס ס'איז דורך די כוואַליעס אַרויסגעוואָרפן געוואָרן, איז דורך דעם וואַסער פאַרשלייפט געוואָרן, דאָן ווען דאָס וואַסער איז דאָך נאָך ווייכער, ווי עליזאס צאַרט הענטל געווען. און קוקנדיק אויפן וואַסער, האָט דאָס מיידעלע זיך געטראַכט: אומערמידליך קאַטשעט זיך דאָס וואַסער הין און הער און סאַמע די האַרטסטע זאַכן פאַרשלייפט. וועל איך אויך אַזוי אומערמידליך זיין. „אַ דאַנק אייך פאַר דער לערע, ליכטיקע, לויפנדיקע כוואַליעס! ווען ניט איז — אַזוי זאָגט מיר דאָס האַרץ — וועט איר מיך צו מיינע ליבע ברידער טראָגן.“

אויפן פייכטן גראַז פון ברעג האָט זי עלף ווייסע שוואַ-נען-פעדערן באַמערקט. האָט זיי עליזאַ אין איין בינטל צונויפ-גענומען. די פעדערן זיינען מיט וואַסער-טראָפּנס באַדעקט גע-ווען: מעגליך, אַז דאָס איז טוי געווען און מעגליך טרערן עמיצנס — ווער ווייסט? פוסט און איינזאַם איז אויפן ים-ברעג געווען; נאָר עליזאַ האָט דאָס נישט געפילט, ווייל דער ים האָט מיט זיך אַן אומאויפהערליכן בייט פון בילדער פאַרגע-שטעלט; אין אַ משך פון אַ שעה האָט ער זיך אַ סך מאַל מער געביטן, ווי דאָס וואַסער פון די אַזערעס אין משך פון יאָרן. האָט זיך אַ שוואַצע כמאַרע אָנגערוקט — האָט דער ים באַלד אַזאַ אויסזען באַקומען, גלייך ווי ער וואַלט געזאָגט: „אויך איך קאָן אָנגעברוגזט זיין.“ און דאָן האָט אַ ווינט גענומען בלאָזן, און זי כוואַליעס האָפן בייזעריק ווייסן שוים אַרויסגע-וואָרפן. ווען אָבער די וואַלקן אויפן הימל האָבן ראָז אויסגע-זען, און דער ווינט איז שטיל געוואָרן, איז דער ים ענליך צו אַ רויזן-בלעטעלע געוואָרן, אָט האָט ער זיך גרין געוויזן, און אָט ווייס גאַר. נאָר ווי רוהיק ער זאָל זיך נישט געווען אויסווייזן, דער ים, איז אויפן ברעג אויף זיינעם כסדר אַ

גרינגע באַוועגונג פאַרגעקומען, און דאָס וואַסער האָט זיך געהוי-
 דעט גרינג, פונקט ווי די ברוסט פון אַ קינד אַ שלאָפנדיקס.
 פאַרן זון-פאַרגיין האָט עליזא עלף שוואַנען מיט גאַל-
 דענע קרוינען אויף די קעפּ דערזען, וואָס זיינען אין דער
 ריכטונג צו איר און ווי צום ברעג צוגעפּלויגן. און געטראָגן
 האָבן זיי זיך איינס נאָכן אנדערן אין א שורה אַ לאַנגער,
 אַזוי אַז פונדערווייטנס האָבן זיי זיך, ווי אַ לאַנגע ווייסע סטענגע
 אויסגעוויזן. האָט זיך עליזא באַלאָד אויפן שפיץ פון אַ פעלד אויפגע-
 הויבן און אונטער אַ קוסט זיך באַהאַלטן; האָבן זיך די שוואַנען
 נישט ווייט פון איר אויף דער ערד אַראָפּגעלאָזט און מיט
 זייערע גרויסע ווייסע פליגלען זיך פון פליען אָפּגעפאַכעט.

ווי נאָר די זון איז אינגאנצן פאַרגאַנגען, זיינען פון
 זיי די שוואַנען-פעדערן אַראָפּגעפאַלן, און עלף פרינצן,
 עליזאס ברידער, זיינען אויפן ים-ברעג געשטאַנען. האָט זי
 הויך אגעשריי געטאַן. וואָרים הגם זיי האָבן זיך שטאַרק געפּיטן,
 דאָך האָט זי זיי באַלאָד דערקענט: דאָס האַרץ האָט איר געזאַגט,
 אַז דאָס זיינען די ברידער אירע. און זי האָט זיך
 זיי אין די אַרעמס געוואָרפן און זיי ביי די נעמען אָנגערופ-
 פן; אויך די פרינצן האָבן פון פרייד די קעפּ פאַרלאָרן, אַז
 זיי האָבן זייער שוועסטערל דערזען. אויך זיי האָבן זי באַלאָד
 דערקענט, הגם אויך זי איז אויסגעוואַקסן און אַזאַ שיינהייט
 געוואָרן. האָבן זיי געלאַכט און געוויינט און באַלאָד איינס
 פונס אַנדערן געוואָר-געוואָרן, ווי שלעכט זייער שטיפמוטער
 איז זיך באַגאַנגען מיט זיי אַלעמען.

— מיר, ברידער, — האָט געזאַגט דער עלטסטער, —
 פליען אין געשטאַלט פון ווילדע שוואַנען אַרום, ביז די זון
 אין הימל שיינט; נאָר ווי זי פאַרגייט, אַזוי נעמען מיר
 ווידער אַ מענטשליך אויסזען אָן. דערום דאַרפן מיר כסדר אויפ-
 פריער זיך באַוואַרענען, אַז צום זונען-פאַרגיין זאָלן מיר אונ-
 טער די פיס אַ האַרטן באַדן האָבן; ווען מיר זאָלן אין יענער
 צייט אונטער די וואַלקנס שוועבן, וואַלטן מיר, מענטשן
 ווערנדיק, געמוזט אויף דר'ערד אַראָפּפאַלן. וואוינען וואוינען מיר

נישט דאָ. פון יענער זייט ים איז פאַראַן אַ לאַנד אויך אַזאָ
 שיינס, ווי דאָס. נאָר דער וועג אַהין איז זעהר אַ ווייטער:
 מיר מוזן אַ גרויסן ים איבערפליען, און אויפן ים איז קיין
 איין אינזל נישטאָ, וואָס מיר זאָלן אויף אים איבערנעכטיקן
 קאָנען; נאָר אויף סאַמע דעם מיט פון וועג שטעקט אַרויס
 אַן אינזאַמער פעלד אַ קליינער, וואָס איז אַזוי קליין, אַז זיך
 אויסשטעלן אויף אים קאָנען מיר ניט אַנדערש, סיידן מיר
 זאָלן זיך גוט צונויפדריקן אינאיינעם. אַז דער ים שטורעמט,
 קאַטשען זיך די כוואַליעס איבער אונז דאָרט אַריבער, אָבער
 מיר דאַנקען גאָט אויך פאַר דעם שטיקל היים-שוין אויך. און
 מיר פאַרברענגען דאָרט די נאַכט אין מענטשליכן אויסזען;
 וואָלט יענער פעלד נישט געווען, אַזוי וואָלטן מיר קיינמאָל
 אונזער ליב געבורטס-לאַנד נישט געקאָנט באַזוכן, ווייל אויף
 איבערפליען דערויף דאַרפן מיר די לענגסטע צוויי טעג אין
 יאָר האָבן. נאָר איין מאָל אין יאָר ווערט אונז דערלויבט
 אונזער געבורטס-לאַנד צו באַזוכן און דאָרט ערף טעג פאַר-
 ברענגען. פליען מיר דעמאָלט אָט דעם גרויסן וואַלד אַריבער,
 וואָס פון דאָרטן קאָן מען דעם שלאָס אונזערן אָנזען, דאָרט
 וואו מיר זיינען געבוירן געוואָרן און וואו דער פאָטער אונז-
 זערער לעבט, און אויך דאָס הויכע קלויסטער-טורעמל, וואו
 אונזער מוטער איז באַגראָבן. יעדער בוים, יעדער קוסטל
 דאָרט איז אונז נאָנט, טייער און אייגן; דאָ טראָגן זיך די
 ווילדע פערד איבער די סטעפעס ארום, ווי אין דער צייט
 פון אונזער קינדהייט נאָך; דאָ זינגט דער קוילן-גרעבער די
 זעלבע לידער, אונטער וועלכע מיר האָבן געטאַנצט אַמאָל
 קינדווייז; דאָ איז אונזער געבורטס-לאַנד, אָהער ציען מיר
 זיך מיט דער נשמה שטענדיק און דאָ אויך האָבן מיר דיך,
 אונזער ליב און טייער שוועסטערל, געפונען. אָבער נאָך צוויי טעג
 איז אונז אויף צו זיין דאָ געבליבן, דערנאָך דאַרפן מיר ווייטער
 אויף יענער זייט ים אוועקפליען, אין יענעם וואונדער-לאַנד, וואו
 מיר פילן זיך דאָך, ווי פרעמדע. ווי אַזוי נעמט מען דיך
 מיט מיט אונז? מיר האָבן דאָך קיין שיף און קיין שיפל ניט!

— און ווי אזוי טוט מען פון אייך דעם כשוף אָפּ? —
האָט געפרעגט די שוועסטער.

אזוי האָבן זיי מיט שמועסן די גאַנצע נאַכט פאַרבראַכט;
און נאָר אויף אייניגע שעה אַנטדרימל'ט געוואָרן. עליזא האָט
זיך פונם רויש פון שוואַנען-פליגלען אויפגעכאַפט: די ברידער
האָבן זיך ווייטער אין שוואַנען פאַרוואַנדלט. זיי האָבן אין
דער לופט גרויסע עגולן געמאַכט און דערנאָך אינגאַנצן פון
אויג פאַרשוואונדן; נאָר איינער פון זיי, סאַמע דער יינגסטער,
איז מיט דער שוועסטער געבליבן; אזוי האָבן זיי דעם גאַנצן
טאָג פאַרבראַכט. פאַרנאַכט-צו האָבן זיך אויך די איבעריקע אומ-
געקערט, און, אַז די זון האָט זיך געזעצט, האָבן זיי וויי-
טער אַ מענטשן-געשטאַלט באַקומען.

— מאָרגן, — האָט געזאָגט דער עלטערער, — וועלן מיר
פון דאַנען אוועקפליען און ביז איבער-אַ-יאָר זיך שוין נישט
אומקערן אַהער. אָבער דיך אַליין דאָ לָאָזן קאָנען מיר נישט.
וועט ביי דיר מוט קלעקן אונז נאָכצוגיין? אין מיינע הענט
פיל איך גענוג כח דיך איבערן וואַלד איבערטראָגן; זאָל-
זשע זיין, אַז ביי אונז אַלע וועט קיין כוחות נישט קלעקן
דיך איבערן ים איבערצוטראָגן?

— נעמט מיך מיט אייך! — האָט געזאָגט עליזא.

האָבן די ברידער אַ גאַנצע נאַכט ביי דער אַרבעט
פאַרבראַכט און פון פויגנדיקער ווערבע-אַפשיילעכץ און טשע-
רעט אַ גרויס און שטאַרק נעץ-וויגל אויסגעפלאַכטן. און עליזא
האָט זיך אין דערין אַריינגעלייגט. און, אַז די זון איז אויפ-
געגאַנגען און די ברידער האָבן זיך אין ווילדע שוואַנען
פאַרוואַנדלט, האָבן זיי דאָס נעץ-וויגל מיט די פּיסקעס אָנגע-
נומען און דערמיט זיך הויך-הויך אויפגעהויבן און אויך מיט
דער ליבער שוועסטער זייערער, וואָס איז נאָך געשלאָפּן דע-
מאָלט. די זונען-שטראַלן זיינען גלייך איר אויפן פנים געפאלן
און דערום איז איינער פון די שוואַנען באַשטענדיק איבער
איר קאָפּ געפּוויגן, כדי זי פאַר דער זון מיט זיינע ברייטע
פליגלען שיצן.

זיי זיינען שוין ווייט פון ברעג געווען, און עליזא האָט זיך אויפגעכאַפט. איר האָט זיך געדאַכט, און דאָס אַלץ איז עפעס אַ חלום, אַזוי משונה האָט זיך איר אויסגעוויזן דאָס טראַגן-זיך אונטער די הימלען דאָרטן און איבערן ים, דעם אַנברעגיקן. נעבן איר איז אַ צווייג מיט פרישע צייטיקע יאַגע-דעס געלעגן און אויך אַ בינטל געשמאַקע וואַרצלען אַזוינע; די ביידע זאָכן האָט פאַר איר דער יינגערער ברודער צונויפ-געקליבן. האָט זי מיט דאַנק געלאַכט צו אים, ווייל זי האָט אים דערקענט: דאָס איז ער איבער איר קאַפּ געפלוין און זי מיט זיינע פליגלען פון דער זון געשיצט.

זיינען זיי אַזוי הויך געפלוין, און סאַמע די גרעסטע שיף, וואָס זיי האָבן אונטער זיך געזען, האָט זיך זיי, ווי אויסגעזען. איז זיי אַ גרויסער וואַלקן נאַכגעשוואומען, אויף וועלכן עליזא האָט דעם שאַטן פון זיך און פון די עלף שוואַנען געזען; אָבער די שאַטנס דאָרט האָבן זיך, ווי ריזן געוויזן. אַזאַ וואונדערליך בילד האָט נאָך עליזא קיינמאַל נישט געזען, נאָר אַז די זון האָט זיך העכער אויפגעהויבן און דער וואַלקן איז ווייט פון אונטער זיי געבליבן, איז דאָס לופט-בילד פאַרשוואונדן.

אַ גאַנצן טאָג זיינען זיי אָן אָפּשטעל און פונקט, ווי אַ פּייל פון בויגן אַרויסגעלאָזט, געפלוין. דאָך האָבן זיי איצט פאַראויס פאַמעליכער ווי געוויינליך געצויגן; זיי האָבן דאָך די שוועסטער געטראַגן.

און דער אינדרויסן האָט זיך געביטן, אויפן ים איז אַ שנוי געוואָרן, און דער אָונט האָט זיך דערנענט. האָט עליזא אומרוהיק דער זון נאַכגעקוקט, ווי זי האָט זיך אַלץ נידעריקער צום האַריוואַנט אַראָפּגעלאָזט און דעם איינזאַמען פעלז אויפן ים האָט מען נאָך נישט אָנגעזען. ס'האָט זיך געדאַכט, און די שוואַנען איצט אַלץ שטאַרקער מיט די פליגלען מאַכן, אַך, דאָס איז דאָך איר שולד געווען, וואָס זיי האָבן זיך נישט מיט דער געהעריקער גיכקייט פאַראויס געטראַגן.

און געוואוסט האָט זי, אַז ווי נאָר די זון וועט פאַרגיין,
וועלן זיי מענטשן ווערן, אין ים אַריינפאַלן און דערטרונקען
ווערן. און ערזיא האָט פון טיפן האַרצן גאָט געבעטן, נאָר
דעם פעלדו האָט מען נאָך אַלץ נישט אָנגעזען. שוואַרצע כמא-
רעס האָבן זיך אַלץ נענטער אָנגערוקט, שטאַרקע ווינטן-בלאָזן
האַבן אויף אַ שטורעם נביאות געזאָגט; לֹסוף האָבן זיך די
כמאַרעס אין איין גרויזאַמער שוואַרצער מאַסע צונויפגעגאַסן,
וואָס האָט זיך פאַראויס מיט אַן אומאויפהערליכן פּח געטראָ-
גן, און די בליצן האָבן געבליצט אָן אַן אויפהער.
און אַט איז שוין די זון צום סאַמע ים-ברעג פאַרגאַנג-
גען. ביי ערליזאן האָט דאָס האַרץ צו קלאַפן אויפגעהערט...
אין דער מינוט זיינען די שוואַנען אַזוי נידעריק געפלוויגן,
אַז איר האָט זיך געדאַכט, אַז זי נידער פאַלט. נאָר אַט האָבן
זיי זיך ווידער גלייך און פאַראויס גענומען טראָגן. די זון
האַט זיך שוין אויף דער העלפט אונטערן וואַסער אַראַפגע-
לאָזט... און דאָן ערשט האָט זי אונטער זיך אַ קליינעם פעלדו
דערזען, די גרויס נישט מער פון אַ קאַפּ פון אַ ים-לייב, וואָס
האַט זיך פון וואַסער אַרויסגעשטעקט. די זון האָט שוין גע-
נידערט גיכער; אַט האָט זי זיך שוין, ווי אַ קליין שטערנדל
די גרויס אויסגעזען... נאָר אין דער מינוט האָט ערזיא
פּוס אין הארטן פּאָדן זיך אָנגערירט. די זון האָט זיך פּונקט,
ווי אַ לעצטער פּונק פון אַ פּאַפּיר אַ ברענענדיקן, אויסגעלאָשן.
האַט ערזיא אַרום זיך אירע ברידער דערזען, ווי זיי זיינען
האַנט ביי האַנט געשטאַנען און קוים-קוים אויפן פעלדו זיך
אויסגעשטעלט. די ים-כוואַליעס האָבן זיך אין פעלדו אָנשלאָ-
גנדיק, זיי מיט וואַסער-שפּריצן באַשפּריצט; דער הימל האָט
פון אומאויפהערליכע בליצן געבליאַסקעט; די דונער-בראַכן
האַבן זיך אין איין ניט-אַנטשוויגן-ווערנדיקן ברומען צונויפגע-
גאַסן, אָבער די שוועסטער און די ברידער האָבן זיך ענג
צונויפגערוקט איינס צום צווייטן און תהלים זאָגנדיק פון
דאָרט טרייסט און מוט געשעפט.
מיטן טאָגליך איז די לופט ריין און לויטער געוואָרן,

און ווי נאָר די זון איז אויפגעגאָנגען, אַזוי זיינען די שוואַך-
נען מיט דער שוועסטער זייערער ווייטער געפלוויגן. דער ים
האָט נאָך געכוואָליעט. און אַז עליזאַ האָט אויף אים פון אוי-
בן אַראָפגעקוקט, האָט איר דער וואַסער-שוים אויף די טונקל-
גרינע כוואָליעס, ווי שווימענדיקע שוואַנען, אויסגעזען.
און אַז די זון האָט זיך העכער אויפגעהויבן, האָט עליזאַ פאַר-
זיך דערזען, ווי אין דערלופט איז ווי אַ באַרגיק לאַנד גע-
שוואומען מיט בלישטשענדיקע אייז-מאַסן אויף די פעלז-שפיצן
דאָרטן; צווישן די פעלזן האָט זיך אַ שלאָס פון עטליכע מייל
די לענג אַרויסגעזען, מיט שאַרף-פאַרשפיצטע טורעמעך איינס
איבערן אַנדערן איבערגעוואָרפן; אונטן האָבן זיך פאַלעם-וועל-
דער און וואונדער-שיינע בלומען די גרויס, ווי מיל-שטיינער,
געשאַקלט. האָט עליזאַ אַ פרעג געטאָן, צי איז נישט דאָס
דאָס לאַנד, וואָס זיי פליען אַהין, נאָר די שוואַנען האָבן מיט
די קעפ געשאַקלט, ווייל דאָס בילד, וואָס ס'האָט זיך איר פאַר-
געשטעלט, איז געווען נישט קיין זאַך, נאָר דער שיינער און
אייביק-זיך-בייטנדיקער לופט-שלאָס פון פאַט-אַ-מאַר גאַנא, וואָס
אָהין קאָן קיין לעבעדיק באַשעפעניש נישט אַריינקומען.
עליזאַ האָט שטאַרק זיך איינגעקוקט אין אים; נאָר פלוצים
זיינען די בערג, די וועלדער און דער שלאָס אומגעפאַרן, און
אויף זייער אָרט האָבן זיך צוואַנציק וואונדערליכע קלויסטערס
באַוויזן, איינער אויפן צווייטן ענליך און מיט הויכע טורעמס
און מיט פענסטער פאַרשפיצטע. איר האָט זיך אַפילו דאָס קול
פון אַן אַרגאַן געהערט, נאָר דאָס איז נאָר דער ווייטער ים-
רעש געווען. אַט איז זי שוין גאָר נאָנט צו די קלויסטערס
צוגעקומען, האָבן זיי זיך אין איין פּהרף-עין אין אַ גאַנצן
שיפן-פלאַט פאַרוואַנדלט, וואָס האָט אויף אַלע זעגל-פליים צע-
לאָזט זיך; האָט זי אויף הינטן אַראָפגעקוקט — האָט זי דערזען.
אַז ס'איז בסך-הכל נאָר אַ היפל געווען, וואָס האָט איבערן
וואַסער דאָרט גערוקט זיך. אַט אַזוי האָבן זיך פאַר איר אַלע
מינוט די בילדער געביטן, פיו ס'האָט זיך לסוף טאַקע באמח
דאָס לאַנד, וואוהין זיי זיינען געפלוויגן, באַוויזן. דאָרט האָבן

זיך וואונדערליכע בערג בלויע מיט צעדערן-וועלדער, מיט שטעט און טורעמס זיך דערהויבן. נאָך אַ סך פריער פאַרן זון-פאַרגיין האָבן זיי זיך אויף אַ פעלז געטראָפן, ביים אַריינגאַנג פון אַ הייל אַ גרויסער, וואָס איז מיט איידעלע, גרינע און זיך-פלעכטנדיקע געוויקסן געווען באַוואַקסן; ס'האַט זיך געדאַכט, אַז די גאַנצע הייל איז מיט אויסגענייטע טעפּיכער אויסגע-שפּרייט געווען.

— נו, מיר וועלן זען וואָס פאַר אַ חלומות ס'וועלן זיך דיר ביי-נאַכט חלומען! האָט געזאָגט דער ברודער דער יינגע-רער עליזאָ, איר שלאַף-צימער אָנווייזנדיק.

— אַך, ווען גאָט זאָל מיר אין שלאַף אַ מיטל צושיקן, ווי אייך צו ראַטעווען! — האָט זי געזאָגט. דער געדאַנק האָט זי שטאַרק באַהערשט. האָט זי שטאַרק צו גאָט געבעטן, ער זאָל איר העלפן. אויך אין שלאַף האָט זי אים געבעטן. האָט זיך איר געחלומט, אַז זי איז הויך-הויך אין דער לופט צום שלאַס פון פאַטאַ-מאַרגאַנאַ געפלוין, און איר אַנטקעגן איז אַליין די פעע אַרויסגעגאַנגען, אַזאַ שיינע און בלישטשענדיקע, און, דאָך, ווי צוויי טראָפן צו דער אַלטיטשקער ענליך, צו יענער אַלטיטשקער, וואָס האָט אין וואַלד איר יאַגדעס געגעבן און וועגן די שוואַנען מיט די גאַלדענע קרוינען אויף די קעפּ דערציילט.

— דיינע ברידער קאָן מען העלפן! — האָט געזאָגט די פּעע: — וועט אָבער ביי דיר דערויף געדולד און שטאַרקייט קלעקן? אמת, די וואַסערן זיינען ווייסער, ווי דיינע הענט, און דאָך שלייפן זיי שטיינער; נאָר זיי פילן אָבער נישט דעם ווייטאַק, וואָס דיינע הענט וועלן פילן; זיי האָבן קיין האַרץ ניט און פילן נישט דעם שרעק און די ליידן, וואָס דיר וועט ליידן אויסקומען. דו זעסט, אָט די קראַפּיווע, וואָס ביי מיר? אַזאַ מין קראַפּיווע וואַקסט אויך אַרום דער הייל, וואָס דו שלאַפּסט אין איר; נאָר די קראַפּיווע און אויך נאָר די, וואָס אויף אַ בית-הקברות וואַקסט, טויגן פאַר דער זאַך פאַר דיינער. געדענק עס גוט! אָט די קראַפּיווע זאָלסטו אָנרייסן, דיינע הענט זאָלן זיך אַפילו אינגאַנצן מיט בלאַטערן באַדעקן. צע-

טרעט זי מיט די פיס, וועסטו אַ שפינעכץ באַקומען; פון דעם שפינעכץ זאָלסטו עלף פאַנצערן מיט לאַנגע אַרבל אויספלעכטן; אַט די פאַנצערן וועסטו אויף די עלף שוואַנען ארויפואַרפן — און דער פשוף וועט פאַרשוואַנדן ווערן. נאָר געדענק, אַז פון דער מינוט, וואָס דו הויבסט אָן די אַרבעט, ביז דער מינוט, וואָס דו וועסט זי פאַרענדיקן, טאָרסטו קיין וואָרט ניט אַרויסרעדן, ווען אַפילו אויף דער אַרבעט זאָלן דאַרפן גאַנצע יאָרן אוועקגיין; דאָס ערשטע וואָרט, וואָס דו וועסט אַרויסרעדן, וועט עס דאָס האַרץ פון דייןע ברידער, ווי מיט אַ שטעך-מעסער דורכשטעכן. זייער לעבן הענגט אויפן שפיץ צונג ביי דיר. געדענק עס!

און דאָ האָט די פעע מיט דער קראַפיווע צו עליזאס הענט זיך צוגערירט, האָט עס זי, ווי מיט פייער אַ ברי געטאָן, און זי האָט זיך אויפגעכאַפט. ס'איז שוין גוט ליכטיק געווען, האָט זי געבן זיך אַ צווייגעלע קראַפיווע געטראָפן, פונקט אַזאָ וואָס זי האָט אין חלום געזען. האָט זיך עליזא אויף די קני אַנידערגעשטעלט, גאָט געדאַנקט, און פון דער הייל אויף צו דער אַרבעט זיך נעמען אַרויסגעגאַן.

מיט אירע צאַרטע הענט האָט זי אַנגעהויבן די שלעכטע קראַפיווע צו רייסן, וואָס זי האָט זי ווי מיט פייער געברייט; גרויסע בלאַטערן זיינען איר אויף די הענט און אויף די פיס אויפגעלאָפן; נאָר זי האָט מיט פרייד דעם ווייטאַק געליטן, אַבי אירע ברידער די טייערע צו באַפרייען. און זי האָט די קראַפיווע מיט די באַרוויסע פיס געטראָטן און אַ גרין שפינעכץ פון איר געשפינט.

אַז די זון איז פאַרגאַנגען, זיינען די ברידער צו פליען געקומען. און, זעענדיק, אַז די שוועסטער זייערע רעדט קיין וואָרט ניט אַרויס, האָבן זיי זיך זעהר דערשראָקן, זיי האָבן געמיינט, אַז דאָס איז אַ ניי פשוף-שטיק פון דער שלעכטער שטימפאַמע זייערער. נאָר אַז זיי האָבן אויף אירע הענט אַ קוק געטאָן, האָבן זיי פאַרשטאַנען, וואָס פאַר אַ קרבן זי האָט ברענגען צוליב זיי זיך גענומען, און דער ינגערער ברודער האָט זיך צעוויינט, און דאָרט, וואו זיינע טרערן זיינען גע-

פאלן, איז דער ווייטאָק איבערגעגאָן און די ברענענדיקע
בלאָטערן זיינען פאַרשוואַנדן געוואָרן.

די ערשטע נאַכט האָט זי פאַר דער אַרבעט פאַרבראַכט —
זי האָט רוען נישט געקאַנט. דעם גאַנצן צווייטן טאָג, ביז
די שוואַנען זיינען אַרומגעפֿליגן, האָט זי אין איר אָפּגעזונ-
דערטקייט פאַרבראַכט; אָבער קיינמאַל איז נאָך ביי איר אַזוי
די צייט נישט געפֿליגן, ווי דעמאָלט. איז שוין איינער אַ פּאַג-
צער גרייט געווען, און זי האָט פאַר אַ צווייטן זיך גענומען.
פּלוצים האָט זיך אין די בערג דאָס טרומייטן פון אַ
יעגער-האַרן דערהערט. דעם מיידל האָט אַ שרעק אָנגעכאַפט;
און די קולות האָבן זיך אַליץ דערנענטערט; און ס'האָט זיך
אַ בילן פון הינט דערהערט. עליזא איז אין שרעק צו דער
הייל אַוועקגעלאָפּן, איר צונויפגעקליבענע קראַפֿיווע אין איין
בינטל צונויפגעבונדן און זיך אַרויפגעזעצט דערויף.

אין דער מינוט איז פון דעם פעלז-גראָפּן אַ הונט
אַרויסגעשפרונגען, נאָך דעם ערשטן — אַ צווייטער, און נאָך דעם
צווייטן — אַ דריטער; זיי האָבן הויך געפּילט, אַנטלאָפּן און
ווייטער אָנגעלאָפּן. אין עטליכע מינוט אַרום האָבן זיך פאַר
דער הייל אַלע יעגערס באַוויזן; סאַמע דער שענסטער און
דער שטאַלטיקסטער פון זיי איז דער מלך פון יענעם לאַנד
געווען. איז ער צו עליזאן צוגעגאַנגען — ער האָט נאָך קיינ-
מאַל אַזאָ שיינקייט נישט געזען!

— ווי קומסטו אַהער, קינד שיינס? — האָט ער זי גע-
פרעגט. נאָר עליזא אַלס ענטפער האָט נאָר מיטן קאָפּ געשאָ-
קלט: רעדן האָט זי זיך נישט איינגעשטעלט, ווייל דאָס לעבן
און די רעטונג פון אירע ברידער איז דאָך פון דעם אָפהענג-
גיך געווען. און זי האָט אירע הענט מיט קראַפֿיווע אָפּגעברייטע
אונטערן פאַרטוך באַהאַלטן, דער מלך זאָל זיי נישט באַמעקן.
— קום מיט מיר! — האָט ער איר געזאָגט: — ס'איז קיין
אַרט ניט דאָ פאַר דיר. אויב דיין האַרץ איז אַזוי שייך, ווי
דאָס פנים דינס, וועל איך דיך אין סאַמעט און אין זיידנס
אַנטאָן, דיר אויפן קאָפּ אַ גאַלדענע קרוין אַרויפלייגן, און דו

וועסט לעבן, הערשן און באפעלן אין סאמע דעם שענסטן פון די פאָ-
לאַצן מיינע. — און מיט די ווערטער האָט ער זי צו זיך אויפן פערד
אַרויפגעזעצט. עליזא האָט געוויינט און די הענט געבראַכן; נאָר
דער מלך האָט איר ליב אַזוי געזאָגט: איך וויל דאָך נאָר דאָס גליק
דיינס... דו וועסט זען, ס'וועט קומען אַ צייט און דו וועסט מיר
אַפדאַנקען דערפאַר! — און ער האָט זיך מיט איר דורך די
בערג אַוועקגעטראָגן און די יעגערס זיינען אים נאָכגעפאַרן.
בעתן זון-פאַרגיין האָט זי אַ שיינע הויפטשטאַט מיט
קלויסטערס און קופאַלן דערזען. דער מלך האָט עליזאן אין
אַ שלאָס אַריינגעפירט, וואו אין הויכע מירמלשטיינערנע זיילן
האַבן פּאַנטאַנען געשלאָגן, און די ווענט און די סטעליע זיינען
מיט געמאַלעריי באַצירט געווען. עליזא האָט אָבער אויף גאָר
נישט קיין אַכט נישט געגעבן. זי האָט געוויינט און געטרויערט און
מיט גלייכגילטיקייט זיך אין מלוכה-קליידער פאַרפּוזן דערלויבט,
אין די האָר זיך פערל אײנפֿלעכטן און דיניקע הענטשקעס
אויף די פאַרוואונדעטע הענט זיך אַרויפציען.

און אַז עליזא איז מיט איר נייעם פרעכטיקן פּוץ פון
פּוץ-צימער אַרויסגעגאַן, איז זי אַזוי בלענדנדיק שיין געווען,
אַז אַלע הויפֿלייט האָבן זיך פאַרבויגן. דער מלך האָט זי
פאַר זיין פֿלע פאַרגעשטעלט, הגם דער ערצבישאָף האָט מיטן
קאָפּ געשאַקלט און געזאָגט, אַז די וואָלד-שיינהייט איז אַ
מכשפה געוויס, וואָס האָט דעם מלך זיינע אויגן פאַרבלענדט
און זיין האַרץ פאַרנעפֿלט.

דער מלך אָבער האָט אים נישט געהערט. ער האָט גע-
הייסן דער מוזיק שפּילן, האָט געהייסן די טייערסטע געקעכצן
דערלאַנגען, און די שענסטע מיידלעך האָבן באַדאַרפט פאַר
עליזאן טאַנצן. האָט מען זי דורך שמעקנדיקע סעדער און
פרעכטיקע זאַלן דורכגעפירט, נאָר קיין מינדסט שמיכעלע האָט
זיך ביי איר נישט אויף די ליפּן און נישט אויף די אויגן
געוויזן. פּונקט ווי אַ סטאַטוע פון טרויער איז זי צווישן דער
אַלגעמיינער פרייד געשטאַנען. דאַן האָט דער מלך אַ קליין
צימער, נעבן וועלכן זי האָט שלאָפן געדאַרפט, אויפגעפנט.

דאָס צימערל איז מיט טייערע גרינע טעפיכער צוגעקליבן געווען, און אויף דער הייל, וואו זי האָט פריער געלעבט, ענליך געווען. אויף דער בריק דאָרט איז אירס אַ ביטל קראָ-פיווע-שפינעכץ געלעגן, און אונטער דער סטעליע איז אַ פאַנ-צער געהאַנגען, דער, וואָס זי האָט אים שוין פאַרענדיקט געהאַט. די אַלע זאַכן האָט מיט זיך איינער פון די יעגערס אַלס זעלטנקייטן און חידושים מיטגענומען.

— אָט דאָ וועסטו דיר קאָנען אין דיין פאַנטאַזיע אין דיין פריערדיקן געבורטס-לאַנד זיך איבערטראַגן! — האָט גע-זאָגט דער מלך. — אָט איז די אַרבעט, מיט וועלכער דו האָסט זיך דאָרטן פאַרנומען; אין רייכטום, וואָס געפינסט זיך אַצינד, וועט דיר געוויס איינגענעמען זיין זיך אָן פריערדיקן דערמאַנען.

אַ עליזא האָט דערזען דאָס, וואָס איז אַזוי נאָנט איר האַרצן געווען, האָט זיך צום ערשטן אויף אירע ליפן אַ שמייכל באַוווּזן און אירע בלאַסע באַקן האָבן זיך ווידער מיט אַ רויטקייט באַדעקט. זי האָט וועגן די ברידערס רעטונג אַ טראַכט געטאָן און דעם מלך די האַנט אַ קוש געטאָן, און דער מלך האָט זי צו זיין האַרצן געדריקט און געהייסן אין די גלעקער קלינגען און וועגן זיין חתונה אויסרופן. די שטומע וואַלד-שיינהייט איז די מלכה פונם לאַנד געוואָרן.

דאָן האָט דער ערצבישאָף גענומען דעם מלך שטיל אין אויער עפעס שלעכטע רייד איינרוימען. דער מלך האָט אָבער אויף זיי קיין אכט נישט געגעבן. די חתונה איז פאַרגעקומען, און אַליין דער ערצבישאָף האָט באַדאַרפט עליזאַן אויפן קאַפּ די קרוין אַרויפלייגן; פון פאַרדראָס האָט ער איר אַזוי גידע-ריק דאָס שמאַלע רייפל אויפן שטערן אָנגערוקט. אַז ס'האָט איר זעהר וויי געטאָן און זי שטאַרק געדריקט. אבער איר האַרץ האָט נאָך אַ גרעסערער ווייטאַק געדריקט — דאָס בענקען אירס נאָך די ברידער, און איבער דעם האָט זי קיין קער-פערליכע ווייטאַקן נישט געפילט. די ליפן אירע זיינען געשלאָסן געווען — וואָרים איין וואָרט אירס האָט דאָך געקאָנט

די ברידער אומברענגען; נאָר אין די אויגן ביי איר האָט
אמתע ליבע צום גוטן, שיינעם מלך געלויכטן, וואָס האָט אַלץ
געטאָן, אַפּי זי פּרייליכער מאַכן; און מיט יעדן טאָג איז
ער איר טייערער געוואָרן, דער מלך. אַך, ווען זי זאָל זיך
קאָנען פאַר אים אנטדעקן און אים איר צרה פאַרטרויען! נאָר
זי האָט אָבער געמוזט שטום בלייבן און שטום איר אַרבעט
אויספירן. און זי פלעגט זיך ביינאַכט אין קליינעם צימערל,
וואָס איז ווי די הייל צוגעקליבן געווען, אַריינגובענען און די
פאַנצערן איינעם נאָך דעם אַנדערן פלעכטן. נאָר ווען זי
האָט זיך פאַרן זיבעטן גענומען, האָט ביי איר קיין שפּינעכץ
נישט געקלעקט.

זי האָט געוואוסט, אַז די קראַפּיווע, וואָס איר איז נוי-
טיק געווען, איז אויפן בית-הקברות געוואַקסן; האָט זי אָבער
אַליין זי באַדאַרפט אַנרייסן. ווי אַזוי-זשע רייסט מען זיך ביי-
נאַכט פון פאַלאַץ אַרויס און מע קומט אַהין?
אַ, וואָס איז דער ווייטאַק פון מיינע הענט אַנטקעגן
דעם ווייטאַק פון מיין האַרצן! — האָט זי זיך געטראַכט. —
איך מוז עס אָבער טאָן און גאָט וועט מיך נישט פאַרלאָזן.
מיט אַ פאַרכאַפטן אָטעם, גלייך ווי צו אַ שלעכטער זאַך
טאָן גייענדיק, האָט זי זיך אין אַ לבנה-נאַכט אין סאָד אַריינגע-
געגנבעט און דורך דער לאַנגער אַלעע און פּוסטע גאַסן אויפן
בית-הקברות אַוועקגעגאַנגען. דאָרט איז אַרום איינער אַ מצבה
אַ ברייטער אַ גאַנצע גרופע העסליכע מכשפות געזעסן, זיי האָ-
בן פון זיך זייערע שמאַטעס אַראָפּגעוואָרפן, גלייך ווי זיי האָבן
זיך צום באַדן געקליבן, דערנאָך מיט זייערע לאַנגע ביינערדיקע
פינגער פּרישע קברים אויסגעגראָבן, פון דאָרט די מתים אַרויס-
גענומען און זייער פלייש געפרעסן. עליזאַן איז אויסגעקומען
זיי פאַרביי דורכגיין און זיי האָבן זיך אויף איר מיט זייערע
שלעכטע אויגן אָנגעשטעלט, זי האָט אָבער אַ תּפּלה געפליסטערט,
בשעת-מעשה זיך די קראַפּיווע אָנגערייסן און זי אין פאַלאַץ
אַוועקגעטראָגן.

איינער אַ מענטש נאָר האָט דאָס אַלץ געזען: דאָס איז

דער ערצבישאַף געווען. ער פלעגט אויף-זיין, ווען אַנדערע פלעגן שלאָפן. איצט האָט ער זיך איבערגעצייגט, און מיט דער מלכה איז עפעס ניט גלאַטיק. — קלאָר, ווי דער טאָג, — האָט ער זיך געטראַכט: זי איז אַ מכשפה און דערום האָט זי דעם מלך און דאָס גאַנצע פאָליק פאַרכשופט.

בשעת דער ודוי (*), האָט ער דעם מלך דערציילט, וואָס ער האָט געזען און פאַרוואָס ער טראַכט איבער. און אַז ער האָט די רשעהדיקע ווערטער פון באַשולדיגונג פון מויל אַרויסגעלאָזט, האָבן די געשניצטע בילדער פון די קלויסטער-הייליקע מיט די קעפּ געשאַקלט, גלייך ווי זיי האָבן זאָגן געוואָלט: „נישט אמת, עליזאַ איז אומשולדיק!“ דער ערצבי-שאַף אָבער האָט עס אויף זיין שטייגער אויסגעטייטשט, און דאָס זיינען די הייליקע אויף דער מלכהס זינד אויפגעבראַכט. צוויי היפשע טרערן האָבן זיך פונם מלכס באַקן אַראָפּגע-קייקלט, און ער איז אַ היים מיט אַ דריקנדיקן ספּק אין האַרצן אַוועקגעגאַן. פון דעמאָלט אָן איז אויף זיינע אויגן קיין שלאָף ניט געקומען, ער האָט זיך נאָר געמאַכט, ווי ער שלאָפט, און געזען, ווי עליזאַ פלעגט פון בעט אויפשטיין און אַלע נאַכט האָט זיך איינס און דאָס זעלבע איבערגעחזרט, און יעדעס מאָל פלעגט ער איר אומגעהערט נאָכגיין און זען, ווי זי ווערט אין קליינעם צימערל פאַרשוואונדן.

פון טאָג צו טאָג איז דעם מלכס פנים אַלץ פינסטערער געוואָרן. עליזאַ האָט עס באַמערקט, זי האָט אָבער די סבה נישט געוואוסט פאַרוואָס האָט זי געליטן אי פאַר אים אי פאַר די ברידער אירע. די הייסע טרערן אירע האָבן זיך אויפן מלכשן סאַמעט און פורפור געגאַסן און, ווי בריליאַנטן, אויף זיי געפליאַסקעט, און אַלע, וואָס האָבן אָט דאָס שיינ-קייט געזען, האָבן איר מקנא געווען און זיך געוואונטשן אויף

(* אַלע פריסטן, אפילו דער מלך, זיינען זיך איין מאָל אין יאָר פאַרן

איר אָרט צו זיין. דערווייל די אַרבעט אירע איז שוין כמעט פאַרענדיקט געווען, ס'איז איר נאָר נאָך איין פּאַנצער מאַכן געבליבן, האָט איר אָבער ווייטער שפּינעכץ אויסגעפּעלט. נאָך איין מאָל, נאָר דאָס לעצטע מאָל האָט זי באַדאַרפט אויפן בית-הקברות גיין און עטליכע ביסלעך קראַפּיווע אָנרייסן. האָט זי מיט שרעק וועגן דעם שרעקליכן נאַכטישן וויזט געטראַכט, און אויך וועגן די מכשפות די העסליכע, אָבער דער ווילן אירער און אין-גאָט-גלויבן זיינען שטאַרק און נישט אויף אַראַפּצופירן געווען.

און עליזא איז געגאַנגען; נאָר דער מלך מיטן ערצבי-שאָף זיינען איר נאַכגעגאַנגען. זיי האָבן געזען, ווי זי האָט זיך דורך די גראַטע-טויערן פּונם בית-הקברות דורכגערוקט, און נענטער צוגייענדיק, האָבן זיי אויף יענער מצבה אויך די זעלבע מכשפות, וואָס עליזא האָט געזען, באַמערקט. האָט דער מלך מיט שרעק זיך אָפּגעקערעוועט און אַוועקגעגאַנגען; ער האָט געמיינט, אַז צווישן זיי געפינט זיך אויך די, וואָס ער האָט אַזוי ליב געהאַט און דערהויבן.

— זאָל-זשע זי דאָס פּאָלק משפטן! — האָט ער געזאָגט. און דאָס פּאָלק האָט זי פאַרמשפט אויף אַ שייטערהויפן צו פאַרברענען.

פון די טייערע מלך-זאָלן האָט מען זי אין אַ פינסטערן און נאַסן קעלער אָפּגעפירט, וואו דורך די גראַטעס האָט זיך דער ווינט מיט רחמנות-ווייען געריסן; אויפן אָרט פון אַ ווייך קישעלע האָט מען איר דאָס בינטל קראַפּיווע, וואָס זי האָט זיך צום לעצטן מאָל אָנגעריסן, געגעבן; אויף דעם קראַפּיווע-בינטל האָט זי געזאָלט דעם קאַפּ אַנידערלייגן, די האַרטע ברענענדיקע פּאַנצערס, וואָס זי האָט אויסגעפּלאַכטן, האָבן איר באַדאַרפט פאַר אַ צודעק דינען. נאָר דאָס איז דאָך געווען דאָס בעסטע, וואָס זי האָט זיך נאָר ווינטשן געקאַנט. זי האָט זיך ווייטער פאַר דער אַרבעט גענומען, נישט אויפהערנדיק די גאַנצע צייט גאָט צו בעטן. אויף דער גאַס האָבן שלעכטע יינגלעך אויף איר געמאַכטע זידל-לידלעך געזונגען, און קיינער

האָט זי מיט קיין טרייסט-וואָרט נישט געטרייסט.
 פלוצים אויפדערנאָכט האָט זיך ביי דער סאַמע גראַטע
 אַ פּאָכן פון שוואַנען-פּליגלען דערהערט, דאָס איז עליזאָס
 יינגערער ברודער געווען. אים האָט זיך איינגעגעבן די שוועס-
 טער צו געפּינען, און זי האָט זיך צעוויינט פאַר פרייד, הגם
 געוואוסט האָט זי, אַז די קומענדיקע נאַכט איז די לעצטע
 פון איר לעבן גאָר. דערפאַר אָבער איז די אַרבעט
 שוין פאַרענדיקט געווען, און די בלידער — אין דערנאָנט.
 באַלד איז צו איר דער ערצבישאָף געקומען, פּדי מיט
 איר די לעצטע שעה צו פאַרברענגען. אַזוי האָט ער דעם
 מלך צוגעזאָגט. עליזאָ אָבער האָט מיטן קאָפּ געשאַקלט און מיט
 די אויגן און מיט אַ האַנט-זשעסט אים אַוועקגיין געהייסן: איר
 איז נויטיק געווען אַליין בלייבן און איבער נאַכט די אַרבעט
 פאַרענדיקן, אויב ניט, איז דאָך אַלץ אומזיסט געווען: די
 ליידן, די יסורים און די נעכט די שלאָפּלאָזע. איז דער ערצ-
 בישאָף מיט זיינע שטראָף-ווערטער אַרויסגעגאַן, די אַרימע
 עליזאָ אָבער האָט געוואוסט, אַז זי איז אומשולדיק, און זי
 האָט ווייטער איר אַרבעט געטאָן.

קליינע מיזעלעך זיינען אויף דער ערד אַרומגעלאָפּן און
 צו אירע פיס קראַפּיווע צוגעטראָגן, מיט דעם מיינ כאַטש מיט
 עפעס איר צו העלפּן, און דער דראַסל האָט זיך אויף דער
 גראַטע פון איר פענסטער אַוועקגעזעצט און די גאַנצע נאַכט
 סאַמע די פרייליכסטע לידער זיינע איר געזונגען, זי זאָל דעם
 מוט און שטאַרקייט ניט פאַרלירן.

ס'איז נאָך פינסטער געווען און ס'איז נאָך אַ גאַנצע
 שעה ביזן זון-אויפגיין געבליבן, ווען צום פאַלאַץ פון מלך
 זיינען די עלף ברידער אָנגעקומען און געפאָדערט, מ'זאָל זיי
 צום מלך פירן. האָט מען זיי געענטפערט, אַז דאָס איז אומ-
 מעגליך, ווייל דער מלך שלאָפּט נאָך און קיינער וועט זיך
 ניט איינשטעלן אים וועקן אַצינד. האָבן זיי געבעטן און גע-
 שריגן. איז די פאַלאַץ-וואַך געקומען און לסוף איז דער מלך
 אַליין אַרויסגעגאַן און געפרעגט, וואָס איז דאָס פאַר אַ רעש

דאָרט. פונקט דעמאָלט אָבער איז די זון אויפגעגאָנגען און די ברידער זיינען נישט געבליבן; נאָר ערף ווילדע שוואַנען האָבן זיך אין דער מינוט איבערן פאַלאַץ אויפגעוויפן.

פון די שטאַט-טויערן האָבן זיך גאַנצע פּאָלקס-מחנות אַרויסגעלאָזט: אַלעמען האָט זיך געוואָלט זען, ווי מ'וועט די מכשפה פאַרברענען. אַן אַלט פּגרא-פּערדל האָט געשליעפט דעם שאַנד-וואָגן, אויף וועלכן עליזא איז געזעסן. מ'האַט איר אַ העמד פון גראָבן ליינונג אָנגעטאָן; די וואונדער-שיינע האָר אירע זיינען אין אומאַרדנונג אויף אירע פלייצעס געלעגן; אירע באַקן זיינען טויט-בלאַס געווען און די ליפן האָבן זיך קוים נאָר באַוועגט; נאָר די פינגער אירע האָבן אָן אַן אויפהער אַליץ דאָס גרינע שפינעכץ געפלאַכטן; אפילו אויפן וועג צום טויט האָט זי די אַרבעט ניט געוואָרפן; צען פאַנצערס זיינען ביי אירע פיס געלעגן, דעם עלפטן האָט זי געפלאַכטן, און דאָס פּאָלק האָט זי מיט געלעכטערן און מיט זידלערייען באַגענגט.

— קוק זי נאָר אָן, די מכשפה, ווי זי מורמלט עס אַ ביסל! קיין סידור האָט זי ניט, נאָר די מיאוסע האַנט-אַרבעט האַלט זי.

און דער המון האָט זי פון אַלע זייטן באַלענגערט און די פאַנצערס געוואָלט צערייסן. דאָן אָבער זיינען ערף ווילדע שוואַנען אָנגעפלאָיגן, זיך אַרום איר אין וואָגן אַרומגעזעצט און מיט זייערע מעכטיקע פליגלען געפאַכעט. דער המון איז אין שרעק אויף צוריק אָפגעלאָפן.

— ס'איז אַ סימן, אַן אות מן השמים, זי איז אומשולדיק געוויס! — האָבן אייניגע איינס דאָס אַנדערע אין דער שטיל געזאָגט, אָבער הויך דאָס אַרויסרעדן האָבן זיי זיך ניט איינגעשטעלט.

— דער תּלּין האָט זי פאַר דער האַנט אַ נעם געטאָן, נאָר זי האָט אים אָפגעשטופט און אויף די שוואַנען די פאַנצערס אַרויפגעוואָרפן. אין דער מינוט האָבן זיך אויף זייערע ערטער ערף שיינע פרינצן באַוויזן. נאָר ביים קלענסטן איז אויפן אָרט פון איין האַנט אַ שוואַנען-פליגל געווען, ווייל אין

זיין פאנצער האָט אַן אַרבל געפעלט. עליזא האָט קיין צייט
ניט געהאַט אים צו פאַרענדיקן.

— איצט קאָן איך שוין רעדן! — האָט זי געזאָגט. — איך
בין אומשולדיק!

און דאָס פאַלק, אַז ס'האַט דאָס אַלץ פאַרגעקומענע
דערזען, האָט זיך עס פאַר עליזאן, ווי פאַר אַ הייליקער פאַר-
נויגט; אָבער זי איז אין חלשות צו די ברידער אין די אַרעמס
געפאַלן. — דאָס האָבן אויף איר אַזוי די אויפֿרעגונג, דער טויט-
שרעק און די קערפּערליכע ליידן געווירקט.

— יאָ, זי איז אומשולדיק! — האָט אויך דער עלטסטער
פון די ברידער געזאָגט און אַל'דאָס געשעענע דערציילט.
און אין דער צייט, ווען ער האָט דאָ גערעדט, האָט זיך אין
דער לופט דערוויל אַ טייערער ריח, ווי פון מיליאָנען רויון,
פאַרשפּרייט, ווייל יעדער שייטל האַלץ פונם שייטערהויפּן האָט
וואַרצלען אַרויסגעלאָזט, מיט צווייגן זיך באַדעקט, און פאַר
אַלעמענס אויגן איז אין איין פּהרף-עין אַ שמעקנדיקער גע-
וויקסן-פּלייט אויסגעוואַקסן, אַ הויכער און געדיכטער, מיט רויטע
רויון באַזייט, און אויפּן סאַמע שפיץ פון פּריערדיקן שייטער-
הויפּן האָט זיך אַ וואונדערליך-ווייסע בלום באַוויזן און ווי אַ
שטערן זיך געשיינדלט. האָט דער מלך די בלום אָפּגעריסן און
זי צו עליזאס פּרוסט צוגעשפּיליעט; דאָן האָט זי זיך באַרוהיקט
און מיט פּרייד זיך פון חלשות אויפּגעכאַפט.

און אַלע גלעקער האָבן פון זיך קלינגען אָנגעהויבן,
די פּויגלען זיינען אין גאַנצע מחנות צו פליען געקומען, און
צום מלכס פּאַלאַץ האָט זיך אַזאַ חופּה-צוג געלאָזט, וואָס איז
נאָך ביי קיין מלך נישט געזען געווען.

ברויזעלע.

אַ מאָל איז גע-
 ווען א פרוי, וואָס
 האָט זיך איר זעהר
 געוואָלט אַ קליין
 קינדעלע האָבן, נאָר
 זי האָט ניט גע-
 וואוסט, ווי אַזוי
 באַקומט מען עס.
 איז אָט, איז זי צו
 דער אַלטער פשוף-
 מאַכערין אַוועקגע-
 גאַנגען און איר אַזוי
 געזאָגט:

— ס'וויילט זיך מיר

זעהר=זעהר אַ קליין קינדעלע האָבן, קאַנסמו מיר ניט זאָגן, ווי
 אַזוי באַקומט מען עס?

— זעהר גרינג, — האָט געזאָגט די פשוף-מאַכערין — אָט
 באַ'דיר אַ גערשטן=קערנדל. דאָס איז נישט אַזאַ, וואָס ס'וואַקסט
 אין פעלד, אָדער וואָס מע גיט די הינער עסן, זאָלסטו עס
 אין אַ פלומען=טעפעלע פאַרזעצן, וועסטו זען, וואָס דערפון
 וועט אַרויס.

— אַ דאַנק! — האָט געזאָגט די פרוי און דער פשוף-

מאכערין פאר דער עצה צוועלף שילינגען געגעבן: אַזאַ פרייז
איז שוין ביי איר געווען. נאָכדעם איז זי אַ היים געגאַנגען
און דאָס גערשטן-קערנדל פאַרזעצט. אין דער מינוט איז פון
קערנדל אַן אויסגעצייכנטע בלום, וואָס איז אויף אַ טולפאַן
ענליך געווען, אויסגעוואַקסן, נאָר זי בלעטעלעך פון דער בלום
זיינען נאָך שטייף צונויפגענומען געווען.

— אַך, ס'אַראַ חיותדיק בלימעלע דאָס איז! — האָט גע-
זאָגט די פרוי און די רויט-געלע בלעטעלעך פון דעם געקושטן
נאָר אין דער מינוט, ווי זי האָט די בלעטעלעך אַ קוש געטאָן,
אַזוי האָט זיך די בלום מיט אַ קנאַק אַן עפן געטאָן. דאָס איז,
ווי מ'האַט אַצינד שוין געקאָנט אַרויסזען, טאַקע אַן אמתער
טולפאַן געווען, נאָר אין מיטן בלימעלע אויפן סאַמעט-גרינעם
שפיץ פונם אויבער-שטייטעלע איז אַ ברעקעלע מיידעלע, זעהר
אַ שיינס און אַ ציטעריקס געזעסן. און אַזוי ווי דאָס מיידעלע
איז זעהר אַ ברויזעלע געווען, האָט מען איר דערום טאַקע
אַזוי אַ נאָמען געגעבן: ברויזעלע.

אַ גוט אָפגעלאַקירט ניסל-שאַלעכציל האָט איר פאַר אַ
בעטעלע געדינט; בלויז פיאַלקע-בלעטעלעך זיינען איר בעט-
געוואנט געווען, און איר קאָלדרעלע — אַ רויזן בלעטעלע
אַ קליינס. דאָס איז ביינאַכט. און בייטאָג האָט זי זיך אויפן
טיש געשפילט. דאָרט האָט די פרוי אַ טעלער מיט וואַסער
אַנידערגעשטעלט, קיילעכדיק און אַרום אים מיט אַ קרענצל
פון בלומען אַרומגעלייגט, אַזוי אַז די שטעקעלעך זייערע
זיינען אין וואַסער געלעגן; און אין דער מיט פון טעלער איז
אַ גרויסער טולפאַנען-בלאָט געשווימען, אויף אים איז ברויזעלע
געזעסן, פון איין עק טעלער צום צווייטן געשיפט זיך און
פאַר צוויי רודערס האָבן איר צוויי פערדישע האָר געדינט.
דאָס איז אַ וואונדער, ווי שיינ געווען! זי האָט אויך זינגען
געקאָנט, ברויזעלע, און אַזוי איידל און אַזוי שיינ, ווי קיינער
אין דער וועלט נישט!

איינמאָל ביינאַכט, ווען זי איז אַזוי ביי זיך אין ליבן
בעטעלע געלעגן, איז דורך איינעס אַ פענסטער, אין וועלכן

ס'איז געווען א שויב אויסגעשלאָגן, אן אַלטע זשאַבע אַרייַן-געשפרונגען, די זשאַבע איז אן אומגעוויינליך העסליכע, אַ גרויסע און אַ נאַסע געווען. איז זי גלייך אויפן טיש אַרויפ-געשפרונגען; דאָרט וואו ברויזעלע איז אונטערן ראָזע-בלעטעלע-געשלאָפן.

— אָט אַ ווייבעלע פאַר מיין זונדעלע! — האָט געזאָגט די זשאַבע. — און דאָס ניסל-שאַלעכצל, אין וועלכן ברויזעלע איז געשלאָפן, אַ כאַפּ געטאָן און דערמיט דורכן פענסטער אין גאָרטן אַרויסגעשפרונגען.

דורכן גאָרטן האָט אַ גרויס און ברייט טייכל דורכגע-שטראָמט. די ברעגן דערפון זיינען בלאַטיקע און קריכנדיקע געווען, און דאָרטן האָט די זשאַבע מיט איר זונדעלע גע-וואוינט. פע! וואָס פאַר אַן עקלדיקער און מיאוסער ער איז געווען — צוויי טראָפן די מאַמע זיינע! — „קאָאָקס, קאָאָקס, ברעקעקעקעקס!“ — אָט דאָס איז אינגאַנצן, וואָס ער האָט אַרויסגעזאָגט, אַז ער האָט דאָס שיינע ברויזעלע אין שאַלעכצל דערזען.

— רעד ניט אַזוי הויך, זי וועט דאָך דערהערן, — האָט געזאָגט די אַלטע זשאַבע. — זי קאָן פון אונז אַנטלויפן. זי איז דאָך גרינג, ווי פוך ווי גרינגער. מיר וועלן זי דערום אין טייכל אויף אַ ברייטן בלאַט פון אַ קריגל-בלימל אַוועקזעצן; פאַר אַזאַ פיצעלע און ברעקעלע, ווי זי, וועט דער בלאַט ווי אַן אינזל זיין. פון דאָרט וועט זי שוין נישט אַנטלויפן, און מיר וועלן דערווייל אונטן אין בלאַטע דאָרט אַ שוין צימער צוקלייבן, דאָרט וואו איר וועט וואוינען און בעלי-בתיים זיין. אין טייכל זיינען געוואָקסן אַ סך קריגל-בלימעלעך מיט ברייטע גרינע בלעטער, וואָס האָבן זיך אויסגעוויזן, ווי אויף דער וואַסער שווימענדיקע. די אַלטע זשאַבע איז צום סאַמע דעם ברייטסטן צוגעשוואמען, צו דעם, וואָס איז ווייטער פון אַלע פון ברעג געלעגן, און דאָרטן דאָס ניסל-שאַלעכצל מיט ברויזעלען אַוועקגעלייגט.

נאַנץ פרי, אַז ברויזעלע האָט זיך אויפגעכאַפט און דער-

זען, וואו זיי געפינט זיך, האָט זי גענומען וויינען און קלאָגן:
דער גרינער בלאַס איז אַרום-און-אַרום מיט וואַסער געווען
אַרומגערינגלט און צו דער ערד צוקומען איז אוממעגליך
געווען.

די אַלטע זשאַבע דערווייל איז הינטן און אין דער
בלאָטע געזעסן און האָט דאָס צימער מיט טשערעט און געלן
בלאָטבלום צוגעקליבן. זי האָט געוואָלט אַ שיינע וואוינונג פאַר
דער יונגער שנור אויספוצן, דערנאָך איז זי מיט איר זון
דעם מיאוסן צו דעם בלאַט, אויף וועלכן ברויזעלע איז גע-
זעסן, צוגעשוואומען. זי האָט געוואָלט איר שיינ בעטעלע נע-
מען און אין שלאָפצימער אַוועקשטעלן, איידער נאָך זי אַליין
וועט אַ היין איבערגיין. האָט די אַלטע זשאַבע זיך פאַר איר
אין וואַסער פאַרנויגט און אַזוי געזאָגט:

— אָט איז דער זון מיינער, ער וועט דיר אַ מאַן און
אַ הערשער זיין, און איר וועט מיט מזל אין בלאָטע וואוינען.
מזל טוב אייך!

— קאַאַקס, קאַאַקס, ברעקעקעקעקס! — האָט דער זון נאָר
זאָגן געקאַנט.

דערנאָך האָבן זיי דאָס שיינע בעטעלע גענומען און
דערמיט אָפגעשוואומען; און ברויזעלע איז אַליין אויפן גרי-
נעם בלאַט געבליבן און זיך ביטער צעוויינט: זי האָט נישט
געוואָלט נישט ביי דער מיאוסער זשאַבע צו וואוינען און
נישט איר עקלדיקן זון אַ ווייב צו זיין. די קליינע פישעלעך,
וואָס זיינען אונטער דעם וואַסער געשוואומען און וואָס האָבן
די זשאַבע געזען און, וואָס זי האָט געזאָגט, געהערט, האָבן
אויך געוואָלט דאָס פישעלע מיידעלע זען, און זיי האָבן
דערום די קעפעלעך פון וואַסער אַרויסגעשטעקט; נאָר, אַז זיי
האָבן דערזען, וואָס פאַר אַ ברויזעלע דאָס איז, האָבן זיי
דערויף רחמנות געקראָגן, וואָס ס'וועט דאַרפן מיט מיאוסע
זשאַבעס וואוינען, — „ניין, מ'דאַרף עס נישט דערלאָזן!“ — האָבן
זיי געזאָגט. און זיי האָבן זיך אונטער דעם וואַסער אַרום
דעם גרינעם בלומען-שטעקעלע, אויף וועלכן ס'האָט זיך דער

בלאט געהאלטן, צונויפגעקליבן און דאָס מיט די ציינדעלעך אָפּגעריסן. איז אין דער מינוט דער בלאַט אינאיינעם מיט ברויזעלען אַראָפּ וואָסער אַראָפּגעשוואומען און ווייט, און ווייט, און אַהין, וואהיין די זשאַבע האָט שוין נישט קומען געקאָנט. איז ברויזעלע אַ סך שטעט פאַרבייגעפאַרן, די קליינע פּויגעלעך, וואָס זיינען אין די קוסטעס געזעסן, האָבן זי געזען און געזונגען: — „וואָס פאַר אַ קליין און פּיצל מיידעלע דאָס איז!“ — און דער בלאַט איז מיט איר געשוואומען אַרץ ווייטער און ווייטער, ביז ברויזעלע איז לֶסוף אין אַ פּרעמד לאַנד אָנגעקומען.

אַ שיין ווייס זומער-פּויגעלע האָט זיך עפעס אַרץ אַרום איר געדרייט און לֶסוף זיך אויף איר בלאַט אַראָפּגעלאָזט, וואָרים ברויזעלע איז דעם זעהר געפעלן, דעם זומער-פּויגעלע. אויך ברויזעלע איז דאָן איבערגעליקליך געווען: איצט וועלן זי שוין די זשאַבעס נישט דערגרייכן, און די ערטער, ביי וועלכע זי איז דורכגעפאַרן, זיינען אַזוי שיין געווען, די זון האָט דאָס וואָסער באַלויכטן און דאָס וואָסער האָט ווי ריין זילבער געפלישטשטעט. האָט ברויזעלע פון זיך איר גערטעלע אַראָפּגענומען, איין עק צום זומער-פּויגעלע צוגעבונדן, דעם אַנדערן צו דעם בלאַט צו אירן, איז דער בלאַט נאָך גיכער געשוואומען, אינאיינעם מיט אים אויך ברויזעלע, וואָרים זי איז דאָך געזעסן אויף אים.

פּלוצים איז אַ גרויס מאַי-באַבעלע אָנגעפּלויגן, האָט עס דאָס מיידעלע דערזען, האָט עס תּיקף מיט זיינע לאַפּקעס איר איידעלע טאַליע אַרומגעכאַפט, מיט אים אויף אַ בוים אַרויפֿ-געפּלויגן און נאָך אים איז דאָס זומער-פּויגעלע נאָכגעפּלויגן, וואָרים ס'איז דאָך צוגעבונדן געווען, דאָס זומער-פּויגעלע, און באַפּרייען זיך נישט געקאָנט.

אַך, ווי געשראַקן ס'האָט זיך ברויזעלע, ווען דאָס באַבעלע איז מיט איר אויפן בוים געפּלויגן! נאָר מער פון אַרץ האָט זי יסורים געהאַט פון דעם זומער-פּויגעלע דעם ווייסן, וואָס איז צום בלאַט געווען צוגעבונדן, וואָרים אויב

ס'וועט זיך נישט באפרייען, וועט זיך דאָס פון הונגער אויס=
 גיין... נאָר דאָס מאַי-באַבעלע האָט אָפּער דערפון נישט וויסן
 געוואָלט, ס'איז נישט זיין עסק... האָט עס זיך מיטן מיידעלע
 אויפן סאַמע גרעסטן בוים-בלעטעלע אַנידערגעזעצט, זי מיט
 בלומען-זאַפט אָנגעהאָדעוועט און איר געזאָגט, אַז הגם זי איז
 אויף קיין מאַי-באַבעלע נישט ענליך, איז זי דאָך שיין און
 חנעוודיק. אַפּיסעלע שפעטער זיינען אַלע איבעריקע מאַי-באַבע-
 לעך, די וואָס האָבן אויפן בוים געוואוינט, מיט וויזיטן
 געקומען. זיי האָבן זי באַטראַכט און אויף איר חשבון פאַר-
 שידענע באַמערקונגען געמאַכט: „זי האָט דאָך בוך-הפּל צוויי
 פיס נאָר... ווי זי זעט אויס רחמנותדיק!“ — האָט איינער
 געזאָגט. — „זי האָט קיין קלעמערלעך ניט“, — האָט באַמערקט
 אַ צווייטער. — „וואָס פאַר אַן איידעלע טאַליע ס'איז ביי איר!
 פּע, זי איז דאָך צו אַ מענטשן ענליך! — זי איז דאָך פשוט
 מיאוס!“ — האָבן אַלע דאַמעס פון די מאַי-באַבעלעך באַשלאָסן,
 ווען אינדעראמתן איז זי אזוי חנעוודיק געווען; דאָס האָט
 אויך דאָס מאַי-באַבעלע, דער, וואָס האָט זי אויסגעכאַפט, פאַר-
 שטאַנען. נאָר, אַז אַלע האָבן געזאָגט — מיאוס, האָט אויך ער
 לסוף דעריבען גלויבן אָנגעהויבן און זי מער נישט האַלטן
 געוואָלט. און ער איז מיט איר פון בוים אַראָפּגעפּלויגן און
 זי אויף אַ מאַרגעריטקעל אָועקגעזעצט. און ברויזעלע איז
 ווייטער אַליין געבליבן, און פאַר צרות זיך צעוויינט, דערפאַר,
 וואָס זי איז אזוי מיאוס, אַז אַפילו מאַי-באַבעלעך ווילן זי
 ניט האַלטן, — ווען אינדעראמתן איז זי אַזאַ אויסגעצייכנט-שיין
 באַשעפעניש געווען, וואָס מ'קאָן זיך גאַרניט פאַרשטעלן אַזאַ
 איידלס און ציטעריקס, ווי אַ רויזן-בלעטעלע ממש.

דעם גאַנצן זומער האָט ברויזעלע איינע אַליין אין
 וואַלד געלעבט, האָט זיך פון גרעזעלעך אַ בעטעלע אויסגע-
 פלאַכטן אין אונטער אַ דריי-בלאַט אויפגעהאַנגען; דאָרט פלעגט
 זי זיך פון רעגן באַהאַלטן. געגעסן האָט זי בלומען-זאַפט און
 געטרונקען דעם טוי, וואָס האָט זיך אַלע פרי-מאָרגן אויף די
 בלעטלעך אָנגעקליבן. אזוי איז דער זומער מיטן שפעט-יאָר

אריבער, נאָר אָט איז דער ווינטער אָנגעקומען — דער לאַנגער, קאַלטער ווינטער. אַלע פּוּגלען, וואָס פּלעגן איר אַזוי שייַן זינגען, זיינען אין פּרעמדע געגנטן פאַרפּלויגן; די ביימער און די בלומען זיינען נאַקעט און הויל געבליבן; אױך דער גרוי־סער דריי־בלאַט, אונטער וועלכן ברויזעלע האָט אַ גאַנצן זומער געוואוינט, איז אַזוי הויל געוואָרן, אַז ס'איז פון אים אַ פאַר־פּוּלסט שטעקל נאָר געבליבן. און ברויזעלע האָט געפרוירן שרעקליך; דאָס קליידעלע אירס איז צעריסן געוואָרן, און זי איז דאָך אַזאַ דיניקע און אַזאַ קלייניקע געווען... אָרים ברויזעלע! ווי ס'איז איר, נעבעך, צו פּירן אויסגעקומען! און ס'איז אַ שניי־געגאַנגען, און יעדער שנייעלע, וואָס איז אויף איר געפאַלן, איז געווען פאַר איר, ווי אַ פּולע און גאַנ־צע לאַפּטע פאַר אונז, וואָרים מיר זיינען דאָך אַזוינע גרוי־סע און זי איז דאָך אַזאַ פּיצניקעלע, אַזאַ ברויזעלע געווען... האָט זי זיך עפעס מיט אַ דאַר בלעטעלע צוגעדעקט, האָט עס זיך אויף דער העלפט צעריסן און זי שוין נישט געוואָרימט. און זי, די אָרימע, האָט, נעבעך, פון קעלט געציטערט.

סאַמע פאַרן וואַלד, וואו ברויזעלע האָט געוואוינט, איז אַ גרויס קאָרן־פעלד געלעגן; נאָר דעם קאָרן האָט מען שוין לאַנג אַראָפּגעפירט, און פון דער פאַרפרוירענער ערד האָבן איצט נאָר הוילע, דאַרע שטרויעלעך זיך אַרויסגעשטעקט. דורכ־גיין דורך זיי איז געווען פאַר ברויזעלען, ווי פאַר אונז דורך אַ וואַלד אַ גאַנצן. איז זי דאָרט אַזוי געגאַנגען און געגאַנגען, ביז זי איז לסוף צו אַ מייזן־לאַך צוגעקומען. אין יענער לאַך האָט זיך וואָרים און געמיטליך די פעלד־מויז באַזעצט; דאָרט איז אַ תּבואה־שפייכלער, אַ קיך אַן אויסגעצייכנטע און אַ שפייז־קעמערל געווען. האָט זיך ברויזעלע אויף דער טיר, ווי אַ הייזער־גייערין, אַוועקגעשטעלט און אַ שטיקל גערשטן־קערנ־דל געבעטן: שוין צוויי טעג, אַז זי האָט אין איר מויל קיין מאָן־קערנדל נישט געהאַט.

— אָרים באַשעפעניש! — האָט די פעלד־מויז געזאָגט. (ווייל אין דער־אמתן איז זי זעהר אַ גוטע אַלטע געווען),

— קום צו מיר אין קעמערל, וועל איך דיר מיין גוטסקייט
ווייזן און מיין עסן געבן.

און אזוי ווי ברויזעלע איז איר זעהר געפעלן געוואָרן,
דער פעלד-מויז, האָט זי איר טאַקע באַלד אזוי געזאָגט: אויב
דו ווילסט, קאָנסטו ביי מיר דעם גאַנצן ווינטער איבערויין.
דאַרפסט נאָר זען דאָס צימער ריין האַלטן און מיר מעשיות
דערציילן — איך האָב עס ליב זעהר.

האָט ברויזעלע געטאָן אַלץ, וואָס די אַלטע גוטע מויז
האָט פון איר געפאָדערט, האָט זיך איר דערום טאַקע זעהר
גוט געלעבט דאָרט.

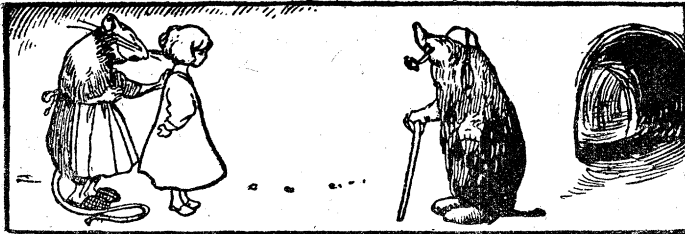
— אָט וועלן אינגיכן צו אונז געסט קומען! — האָט די
פעלד-מויז געזאָגט. — דער שכן אונזערער קומט געוויינליך
אינגמאָל אין וואָך צו גיין צו אונז. לעבן לעבט זיך אים
בעסער ווי אונז. ביי אים זיינען גרויסע זאַלן פאַראַן און אַן
אויסגעצייכנט-שיין סאַמעטן פעלצל טראָגט ער! ווען דו זאָלסט
האָבן דאָס גליק פאַר אים חתונה צו האָבן, וואָלסטו געווען
אויף אייביק אַ פאַרוואַרגטע. איז ער אַ בלינדער אָבער...
דאַרפסטו זען די שענסטע מעשיות דיינע אים דערציילן.

ברויזעלען איז אָבער די גאַנצע זאַך נישט אָנגעגאַנגען,
דער שכן פון דער פעלד-מויז האָט זי אויף אַ האָר אפילו נישט
אינטערעסירט, ווייל ס'איז דער מויל-וואַרף געווען.

און דער שכן איז געקומען. דעם וויזט האָט ער אין
סאַמעטענעם שוואַרצן פעלצל געפראַוועט. — ער איז אזוי רייך
און אזוי געלערנט, — האָט וועגן אים די פעלד-מויז געזאָגט, —
און זיין וואוינונג איז צוואַנציק מאָל גרעסער פון אונזערער.
געלערנטקייט האָט אינדעראמתן דער מויל-וואַרף געהאַט אַ סך,
אָבער די זון און די בלומען האָט ער נישט געקאָנט פאַרליידן,
ער האָט וועגן זיי זעהר אַ שלעכטע מיינונג געהאַט, וואַרים ער
האָט זיי דאָך קיינמאָל נישט געזען.

האָט מען ברויזעלען עפעס זינגען געבעטן, האָט זי גע-
זונגען: „מאי-באַבעלע, מאַי, פֿלי פאַרביי“ און „גיט דער גלח
אין פעלד אַריין“, האָט זיך דער מויל-וואַרף אין איר און אין

איר קול פארליבט, נאָר וועגן זיינע געפילן זאָגן האָט ער
 גאַרנישט ניט געזאָגט, וואָרים נישט קיין כאַפּנדיקער און אַ
 באַטראַכטער איז געווען דער מוילוואָרף.

נישט לאַנג פאַר דעם האָט ער אַ לאַנגן קאַרידאָר פון
 זיין שטוב צו זיין שכנהס אויסגעגראָבן, האָט ער אַצינד דער
 פעלד-מויז מיט ברויזעלעך פאַרגעלייגט, אַז אויב זיי וועלן
 וועלן, מעגן זיי דאָרט שפּאַצירן, וויפיל זייער האַרץ וועט
 גלוסטן. ער האָט זיי נאָר געבעטן פאַרן טויטן פויגעלע, וואָס
 ליגט דאָרט, זיך ניט שרעקן. דאָס איז אַ גאַנץ פויגעלע מיט
 אַ פיקערל און מיט פעדערלעך געווען, געוויס נישט לאַנג געשטאַרבן
 און באַגראָבן געוואָרן דאָרט, וואו דער מוילוואָרף האָט זיין
 קאַרידאָר אויסגעגראָבן.

האָט דער מוילוואָרף אין מויל אַ פויל שטיקל האַלץ גע-
 נומען, אַזאַ, וואָס לויכט אין דער פינסטער, און אַליין פאַר
 פריער געגאַנגען, דעם לאַנגן און פינסטערן קאַרידאָר באַלויכ-
 טנדיק. און אַז זיי זיינען צו דעם אָרט, וואו דער פויגל איז
 געלעגן, צוגעקומען, האָט דער מוילוואָרף מיט זיין נאָז דער
 ברייטער אין דער סטעליע זיך אָנגעשפּאַרט, די ערד דאָרט
 אונטערגעהויבן אַזוי, אַז ס'איז אַ גרויסע לאַך געוואָרן, דורך
 וועלכער ס'האָט זיך דאָס ליכט אַהין דורכגעשלאָגן. אויף דער
 ערד דארט איז אַ טויט שוועלבעלע געלעגן; די שיינע פליגע-
 לעך זיינען שטייף צו די זייטעלעך דעם צוגעדריקט געווען.

און דאָס קעפּעלע מיט די פּיסעלעך זיינען אין די פעדערלעך איינגעגראָפּן געלעגן. דאָס אָרימע פּויגעלע איז געוויס פּון קעלט געשטאַרבן. ברויזעלע האָט אויף דעם זעהר רחמנות געהאַט: זי האָט זעהר לייב געהאַט די קליינע פּויגעלעך, וואָס האָבן איר אַזוי שיינ געזונגען און געצוויטשערט דעם זומער דעם גאַנצן, נאָר דער מוילוואָרף האָט דאָס פּויגעלע מיט זיינע קרומע פּיס אַ שטויס געטאַן און געזאָגט: — „שוין, מער צוויטשערט עס שוין ניט! אַך, וואָס פאַר אַן אומגליק ס'דאַרף זיין אַ קליין פּיצל-פּויגעלע געבוירן ווערן!... דאַנקען גאָט! מיינע קינדער זיינען שוין פּון דעם באַוואָרנט. וואָרים אויסער דעם „קווי-וויט“ פאַרמאָגט דאָך אַזאַ פּויגעלע גאַרניט און וויי-טער קומט דאָך דעם אויס פּון הונגער אויסגיין.“

— איר רעדט, ווי אַ חכם, רעדט איר, — האָט געזאָגט די פעלדמויז, — וואָס אַזוינס באַקומט אַ פּויגעלע פאַר זיין צוויטשערן, אַז ס'קומט צוגיין דער ווינטער? נאָר הונגען און פּירן.

האָט דערויף ברויזעלע גאַרנישט ניט געענטפערט, נאָר אַז ביידע האָבן זיך שוין מיט די רוקנס צום פּויגעלע אויס-געדרייט, האָט זי זיך צו דעם אָנגעבויען, די פעדערלעך, וואָס האָבן דאָס קעפּעלע צוגעדעקט, צענומען, און גלייך אין די אויגעלעך דעם אַ קוש געטאַן. — מעגליך, אַז טאַקע דאָס שוועלפּעלע האָט איר אַזוי שיינ געזונגען זומער, — האָט זי זיך געטראַכט, — וויפיל פאַרגעניגן האָט עס איר פאַרשאַפט, אַט דאָס קליינע שיינע פּויגעלע.

נאָכדעם האָט דער מוילוואָרף די לאָך, דורך וועלכער ס'איז די שוין אַריין, פאַרשטעקט און זיינע דאַמעס אַ היים אָפּגעפירט. דעם ביינאַכט אָבער האָט ברויזעלע נישט געקאַנט אַנטשלאָפּן ווערן; איז זי פּון געלעגער אויפגעשטאַנען, פּון היי אן אויסגעצייכנטן טעפּיך אויסגעפּלאַכטן, אים אַהין, וואו דאָס טויטע פּויגעלע איז געלעגן, געבראַכט און דאָס איינגעדעקט מיט אים. דערנאָך האָט זי דעם פּויגעלע, פּדי ס'זאָל דעם וואָרים זיין אין דר'ערד צו ליגן, די זייטעלעך מיט בלוֹמען-

שטויב=שטעקלעך אַרומגעלייגט, מיט די, וואָס זיינען ביי דער פעלדמויז אין קעמערל געלעגן און וואָס זיינען אַזוי ווייך, ווי וואַט, געווען.

— זיי געזונט, שיין קליין=פויגעלע! — האָט זי געזאָגט — זיי געזונט! אַ דאַנק דיר פאַר דיין שיינעם זינגען זומער, ווען די ביימער זיינען גריין געווען און די זון האָט אַזוי געלויכטן לייכטיק. — דערנאָך האָט זי איר קעפעלע צום פויגעלעס הערצע=לע צוגעלייגט. האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז דאָס שוועלבעלע איז גאָר נישט טויט געווען, און דאָס הערצעלע ביי דעם האָט זיך געקלאַפט; ס'איז נאָר פאַרקלעמט געוואָרן, האָט זיך עס אָבער נאָר אָנגעוואַרימט, איז עס באַלד לעבעדיק געוואָרן.

סוף זומער פליען אלע שוועלבעלעך אין די וואַרימע לענדער אַוועק; אויב=זשע איינס פון זיי פאַרשפּעטיקט, פּרירט זיך עס אַזוי אָן, ביז ס'פאַלט לסוף ווי טויט אויף דער ערד אַנידער און אַזוי בלייבט עס שוין דאָרט, וואו ס'איז אַנידער=געפאַלן, ביז ס'קומט דער שניי און פאַרדעקט עס דאָרט.

ברויעלע איז פאַרציטערט געוואָרן — אַזוי דערשראָקן האָט זי זיך: דאָס קליינע פויגעלע איז דאָך אין פאַרגלייך מיט איר גוואַלדיק=גרויס געווען, מיט איר, וואָס האָט, ווי אַ נאָגל די גרויס אויסגעזען. דאָך האָט זי זיך מיט מוט אָנגע=נומען, האָט נאָך בעסער דאָס שוועלבעלע מיט וואַט אַרומגע=לייגט, דערנאָך האָט זי אַ בלעטעלע פון געגרייזטער מענטע באַקומען, דאָס, וואָס ס'האָט איר אַליין פאַר אַ קאָלדערעלע גענוצט, און דערמיט דעם פויגעלע דאָס קעפעלע צוגעדעקט.

אויך אויף דער צווייטער נאַכט האָט זיך ברויעלע צו דעם שוועלבעלע צוגעגנבעט; איצט איז דאָס פויגעלע שוין אויפגעלעבט געווען, נאָר זעהר שוואַך נאָך אָבער, ס'האָט נאָר געקאָנט אויף אַ רגע די אויגעלעך אויפּעפענען און אויף ברוי=זעלען אַ קוק טאָן, ווי אַזוי זי איז מיטן שטיקעלע פוילן האַלץ אין האַנט — קיין בעסערן לאַמטערן האָט זי ניט געהאַט — איבער דעם אָנגעבויען געשטאַנען.

— אַ דאַנק דיר, שיין ברויעלע! — האָט איר דאָס

שלאפע שוועלבעלע געזאגט, — איך האָב זיך שוין אַזוי גוט
אַנגעוואַרימט, אַז אינגיכן וועל שוין קאָנען אין וואַרימען
זונען-שיין אין דער לופט אַרויספֿליען.

— אָ! — האָט ברויזעלע געזאָגט — אין דרויסן איז נאָך
אַבער קאַלט, ס'גייט אַ שניי און ס'איז אַ פּראָסט. בלייב בעסער
ביי דיר אין וואַרימען בעטעלע איבער און איך וועל אויף
דיר דאָ אַכטונק געבן.

דערנאָך האָט זי דעם שוועלבעלע אין אַ פּלומען-בלע-
טעלע וואַסער געבראַכט. האָט זיך עס אַנגעטרונקען און איר
דערציילן גענומען, ווי אַזוי ס'האָט זיך אַ פּליגעלע אין אַ דאָרן
צעשטאַכן, און ווי אַזוי ס'האָט דערום נישט געקאַנט אַזוי גיך
פֿליען, ווי די איבעריקע שוועלבעלעך, וואָס זיינען ווייט-ווייט
און אין די וואַרימע לענדער אַריין פּאַרפֿלויגן, און ווי אַזוי
ס'איז לֶסוף אויף דער ערד אַראָפּגעפּאַלן, און וואָס ווייטער
איז פּאַרגעקומען — געדענקט עס שוין ניט, ס'ווייסט אפילו
נישט, ווי אַזוי ס'איז אַ הער געקומען.

אַט אַזוי איז דאָס שוועלבעלע דעם גאַנצן ווינטער
אונטער דער ערד געבליבן, און ברויזעלע האָט עס געקעכלט
און אַלץ פונם פּולן האַרצן אונטערגעטראָגן. נישט דער מויל-
וואַרף און נישט די פעלדמויז האָבן דערפון גאַרנישט ניט
געוואוסט, — זיי האָבן דאָך דאָס שוועלבעלע אַנקוקן נישט געקאַנט.
ווי נאָר ס'איז דער פּרי-יאָר אַנגעקומען און די זון האָט
די ערד דערוואַרימט, אַזוי האָט זיך דאָס שוועלבעלע מיט
ברויזעלען געזעגנט, און ברויזעלע האָט דעם די לאָך, וואָס
דער מוילוואַרף האָט אין דער ערד געמאַכט, געעפנט. די זון
האָט אַזוי וואונדערליך אַריינגעשיינט אַהין, האָט דאָס שוועלע-
בעלע ביי ברויזעלען אַ פּרעג געטאַן, צי וואָלט זי אפשר ניט
געוואָלט אינאיינעם מיט דעם אַוועקצופֿליען איצט; זי וואָלט
זיך געקאַנט ביי דעם אויפן רוקן אַרויפזעצן און זיי וואָלטן
ווייט און אין אַ גרינעם וואַלד אַוועקגעפּלויגן. האָט אַבער
ברויזעלע געוואוסט, אַז די אַלטע פעלדמויז וועט צרות האָבן
דערפון, וואָס זי וועט זי אַליין לאָזן.

— ניין, כ'קאן ניט! — האָט זי דעם פויגעלע געזאָגט.
— זיי-זשע מיר געזונט, ליב, גוט מיידעלע! — האָט גע-
זאָגט דאָס שוועלבעלע און אין זונען-שיין זיך אַ הויב
געטאָן.

ברויזעלע האָט דעם נאָכגעקוקט און אין די אויגן ביי
איר האָבן זיך טרערן באַוויון: זי האָט דאָך אַזוי ליב גע-
קראָגן דאָס פויגעלע.

— קווי-וויט! קווי-וויט! — האָט געזונגען דאָס שוועלבעלע
און אין גרינעם וואַלד אַוועקגעפלויגן. ברויזעלען איז זעהר
אומעטיק געווען. איר האָט מען אַפילו אויף דער זון זיך
ווייזן נישט דערלויבט, און דער קאָרן, וואָס מ'האָט איבער
דער שטוב פון דער פעלדמויז פאַרווייט, איז אויסגעוואַקסן
הויך, און ביי דעם מיידעלע, וואָס איז אַ שפּאַן די גרויס
געווען, האָט זיך עס, ווי אַן אמתער געדיכטער וואַלד
אויסגעוויזן.

— מוז טוב! ביזט אַ פּלּה געוואָרן, ברויזעלע! — האָט
געזאָגט די פעלדמויז, — דער שכן אונזערער נעמט דיך. וואָס
פאַר אַ גליק דאָס איז פאַר אַזאַ געמיין מיידעלע, ווי דו! איצט
דאַרפסטו זיך חתונה-קליידער נייען. זע-זשע נאָר ניט זשאַלע-
ווען, גאַרנישט ניט פאַרשפּאַרן און וואָס נאָר דיין האַרץ גלוסט:
עפעס דאַרפסטו דאָך דעם מוילוואַרפס ווייפל ווערן! האָט זיך
ברויזעלע פאַר דער שפינראָד גענומען, און די פעלדמויז
האָט איר פיר שפינערינס אויף זי צו באַשפינען געדונגען. אַלע
אויפדערנאָכט פלעגט צו זיי דער מוילוואַרף קומען און פסדר
אַרעדט נאָר וועגן דעם, ווי אַזוי אַז דער זומער האַלט שוין
ביים אָפּגיין, וואַרימט שוין ניט די זון, ווי איצטער: איצט
גליט זי דאָך די ערד, ווי אַ שטיין אָן, — און אויך דערפּין,
אַז ווען דער זומער וועט זיך ענדיקן, וועט ער די חתונה
פראַווען. ברויזעלען אָבער האָט די זאך נישט געפרייט; וואָ-
רים אָנקוקן האָט זי נישט געקאָנט דעם מרוק דעם אומעטיקן.
יעדן פרימאָרגן, ווי נאָר די זון איז אויפגעגאַנגען, און יעדן
פאַרנאַכט, ווען זי איז פאַרגאַנגען, פלעגט זי זיך פאַר דער

פיר ארויסגנבענען, און אז דער ווינט האָט די זאָנגען צע-
נומען אויף אזוי פיל, אז זי האָט דעם בלויען הימל דערזען,
פלעגט זי זיך טראַכטן: אַך, ווי ליכטיק און גוט ס'איז אויף
דערלופט אויף דער פרייער, און האָט שרעקליך ווי געגאָרט
נאָכאַמאָל דאָס ליבע שוועלבעלע צו זען. דאָס פויגעלע אָבער
האָט זיך שוין מער נישט אומגעקערט: אויף געוויס איז דאָס
ערגעץ ווייט אין אַ וואונדער-וואַלד אַוועקגעפלוין.

און אז ס'איז דער שפעט-יאָר געקומען, איז שוין ביי
ברויזעלען אַלץ צו דער חתונה גרייט געווען.

— אין אַ חודש אַרום וועט די חתונה זיין! — האָט די
פעלדמויז איר די בשורה אָנגעזאָגט. האָט זיך ברויזעלע צע-
וויינט און געזאָגט, אז זי וועט נישט חתונה האָבן פאַרן
מוילוואָרף.

— פּוסטע נאַרישקייטן! — האָט איר די פעלדמויז געזאָגט. —
זיי ניט קיין איינגעשפּאַרטע, אַ'ניט וועל איך דיך מיט
מיינע ווייסע ציין אַ ביס טאָן! אַ שלעכטער מאַן פאַר דיר,
וואָס? ביי דער מלכה אַליין איז דאָך נישטאָ אַזאַ שוואַרץ
סאַמעט-פעלצל, ווי ביי אים. היינט די קיך און דער קעלער
זיינען דאָך ביי אים מיט אַלעם גוטן אָנגעפילט. דאַרפסט דאָך
גאָט דאַנקען, דו אַווינע און אַווינע! ...

און אַט איז דער טאָג פון דער חופּה געקומען. איז
געקומען דער מוילוואָרף ברויזעלען צו זיך צו נעמען. איצט
וועט זי שוין דאַרפן זיין ביי אים, און טיף אונטער דר'ערד
דאָרט, און קיינמאָל די ליכטיקע שיין ניט זען, ווייל דער
מוילוואָרף האָט דאָך אָנקוקן ניט געקאָנט נישט די זון און
ניט דאָס ליכט אירע. איז דעם אַרימען ברויזעלע זעהר טרוי-
עריק געוואָרן. זי וועט זיך דאָך איצט אויף אייביק מיט דער
זון זיך געזעגענען, מיט דער זון, וואָס די פעלדמויז האָט
איר פון דער טיר אויף איר אַ קוק טאָן דערלויבט.

— זיי געזונט, זון ליבע! — האָט זי געזאָגט, הויך דאָס
הענטעלע אויפהויבנדיק, און אַ ביסל פון דער מייזן-לאַך אָפּ-
געגאַנגען, איצט איז שוין דער קאַרן אַראָפּגענומען געווען

און אויפן פעלד זיינען נאָר די דאַרע שטרויעלעך פאַרבליבן
— זיי געזונט! — האָט זי געזאָגט, און מיט די הענט אַ בלומע-
לע אַ רויטס, וואָס איז נאָך דאָרט פאַרבליבן אַרומגענומען. —
גיב אָפּ אַ גרוס דעם קליינעם שוועלבעלע, אויב דו וועסט עס
זען.

— קווי-וויט, קווי-וויט! — האָט זיך פּלוצים פון איבער
איר קאָפּ דערהערט. האָט זי אַרויף אַ קוק געטאָן: איז דאָס
דאָס קליינע שוועלבעלע געווען, וואָס איז פונקט דעמאָלט
דורך דעם אָרט דאָרט דורכגעפלוין. האָט זיך בריוועלע מיט
דעם זעהר דערפרייט, און זי האָט דעם דערציילט, ווי אַזוי
ס'גלויבט זיך איר פאַרן מיאוסן מוילוואָרף נישט חתונה האָבן,
און ווי אַזוי, אַז זי וועט פאַר אים יאָ חתונה האָבן, וועט
איר אויסקומען טיף אונטער דר'ערד צו וואוינען, דאָרט, וואו
די זון קוקט גאָר קיינמאָל נישט אַריין. און זי האָט זיך נישט
איינגעהאַלטן און זיך צעוויינט.

— באַלד וועט דער קאַלטער ווינטער אַנקומען, — האָט גע-
זאָגט דאָס קליינע שוועלבעלע: — וועל איך אין די וואַרימע
לענדער אַוועקפליען, אויב דו ווילסט, קאַנסטו זיך צו מיר
אויפן רוקן אַרויפזעצן, וועלן מיר אַוועקפליען ווייט פון דיין
מוילוואָרף דעם מיאוסן, פון זיין וואוינונג דער פינסטערער ווייט
אויף די בערג די ווייטע, ווייט אין די לענדער אין די וואַרימע,
אַהין, וואו די זון שיינט ליכטיקער, ווי דאָ, וואו ס'איז באַ-
שטענדיק זומער און וואונדערליכע בלומען וואַקסן. קום
מיט מיר, ליב בריוועלע, דו, וואָס האָסט מיר דאָס לעבן גע-
ראַטעוועט, ווען איך בין אַ פאַרפרוירענער אין פינסטערן קעלער
געלעגן.

— יאָ, מיט דיר, מיט דיר! — האָט געזאָגט בריוועלע
און זיך צום פויגעלע אויפן רוקן אַרויפגעזעצט, די פיסלעך
אויסגעצויגן און מיטן גאַרטעלע זיך צו איינעם פון די שטאַרק-
סטע פעדערלעך צוגעבונדן. דערנאָך האָט זיך דאָס שוועלבעלע
אינאיינעם מיט בריוועלען אין דערהויך און אין דערלופט אויפ-
געהויבן און אַוועק, און אַוועק, איבער וועלדער און איבער

ימים, און איבער הויכע בערג, וואו דער אייביקער שניי ליגט דאָרט. האָט ברויזעלע אָפּט אין דערלופט דאָרט אַ ציטער גע- באַפּט, פלעגט זי זיך דאָן אונטער דעם פויגעלעס וואַרימע פּעדערלעך באַהאַלטן און נאָר דאָס קליינע קעפעלע אַרויס- שטעקן, פּדי דאָס אַלע וואונדערליכע, וואָס אונטן טוט זיך, צו זען.

לסוף זיינען זיי אין די וואַרימע לענדער אָנגעקומען. האָט די זון דאָרט געשיינט אַ סך העלער ווי ביי אונז; דער הימל איז צוויי מאָל העכער געווען; אין די גראַבנס און ביי די פּלויטן האָבן אויסגעצייכנטע שיינע גרינע און פּלויע וויינטרויבן געוואָקסן; די ביימער אין די וועלדער זיינען מיט לימענעס און מאַראַנצן אָפּגעשאַטן געווען; אומעטום האָט מיט הדסן און שמעקנדיקער מענטע געשמעקט און אויף די שליאַכן און פּאַר-וועגן זיינען שיינע קינדער אומגעלאָפּן און מיט גרויסע און פּאַרשיידנפאַרביקע זומער-פויגעלעך זיך געשפּילט. און דאָס שוועלבעלע איז ווייטער אַלץ געפּלויגן, אַלץ שענע- רע און שענערע ערטער האָבן זיך דעם אויפן וועג באַגעגנט. אונטער וואונדערליך-שיינע ביימער גרינע ביים סאַמע ים, ביים פּלויען, איז אַ ווייסער-ווייסער מירמלשטיינערנער פּאַלאַץ גע- שטאַנען. ער איז שוין פון לאַנג דאָרט אויסגעבויט געווען. אַרום די זיילן זיינע האָבן זיך ענגלען-וויינטרויבן געפּלאַכטן, אויפן סאַמע שפיץ-דאָך ביי אים זיינען אַ סך שוועלבעלעך- נעסטן געווען, און איינע פון זיי האָט צו דעם, וואָס האָט ברויזעלען אויפן רוקן געטראָגן, געקערט.

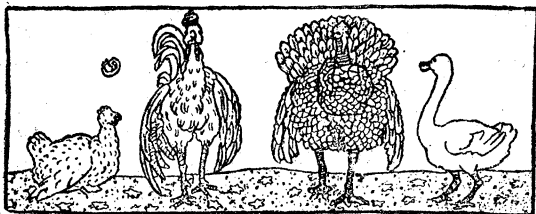
— אָט איז דאָס הויז מיינס דאָ! — האָט געזאָגט דאָס שוועלבעלע. — פאַר דיר אָבער איז עס קיין וואוינונג נישט: ס'איז ניט אַזוי אַיינגעאַרדנט, ווי סבאַדאַרף צו זיין. קלייב דיר דערום איינע פון די שיינע פּלומען אויס, איינע פון די, וואָס וואָקסן דאָ אונטן, וועל איך דיך אַהין אַוועקזעצן, און ס'וועט דיר אַזוי גוט זיין, ווי נאָר דו קאַנסט זיך ווינטשן. — גוט! — האָט אויסגעשריגן ברויזעלע און אין די הענט- פּעך געפליעסקעט.

אונטן אויף דער ערד איז געלעגן א גרויער זייל א מירמלשטיינערנער, וואָס איז אויף דער ערד אַנדערגעפאַלן און אויף דריי שטיקער זיך צעבראַכן; צווישן די שטיקער דאָרט זיינען וואונדערליך-שיינע ווייסע פלומען געוואָקסן. איז אָט צו יענע פלומען האָט זיך דאָס שוועלבעלע אינאיינעם מיט פרויזעלען אַראָפּגעלאָזט און זי אויף איינע פון די סאַמע פרייסטע פלעטער דאָרט אַנדערגעזעצט. נאָר ווי פאַרוואונדערט איז פרויזעלע געוואָרן, ווען זי האָט דערזען, ווי אינעווייניק, אין בלימעלע און אין מיטן, איז אַ פיצעלע מענטשעלע, אַ ווייס און דורכזיכטיקס, ווי פון פאַרצעליי געמאַכט, געזעסן, אויפן קעפעלע ביי דעם איז אַן אויסגעצייכנטע גאַלדענע קרוין אַנגעטאָן געווען, און אונטער די פלייצעס ביי דעם האָבן זיך צוויי חיותדיקע פליגעלעך געפאַכט. דאָס איז אַ בלומען-עלי-פעלע געווען. אין יעדער בלימעלע וואוינט אַזעלכס: אַן עליף אַ יינגעלע, אָדער אַן עליף אַ מיידעלע, דאָס אָבער איז דער מלך פון אַלע עליפן געווען.

— מיין גאָט, ווי שיין ער איז! — האָט פרויזעלע דעם שוועלבעלע אין אויערל איינגערוימט. דער קליינער פרינץ האָט זיך שטאַרק דערשראָקן, דאָס פויגעלע דערזעענדיק — ווייל אין פאַרגלייך מיטן פרינצעלע, איז דאָך דאָס פויגעלע אַן אמתער ריז געווען. נאָר אַז ער האָט אָבער פרויזעלען באַמערקט, האָט ער זיך זעהר דערפרייט, ווייל זי איז געווען דאָס שענסטע מיידעלע, וואָס ער האָט נאָר אויף זיין לעבן געזען. און דערום האָט ער באַלד פון זיין קאַפּ די גאַלדענע קרוין אַראָפּגענומען, זי אויף פרויזעלען אָנגעטאָן און ביי איר אַ פּרעג געטאָן, ווי רופט מען זי און צי וואָלט זי נישט גע-וואָלט זיין ווייב זיין — וואָלט זי דאָן די מלכה איבער אַלע פלומען געוואָרן. נו, יא, נו, געוויס איז אַזאַ מאַן שענער, ווי דער זון דער זשאַבעס, אָדער דער מוילוואָרף מיטן שוואַרצן זאַמעטענעם פעלצל מיט זיינעם. און דערום האָט טאַקע פרוי-זעלע דעם פרינץ באַלד „יא“ געזאָגט; דאָן איז פון יעדער פלום אַן עליף אַ דאַמע, אָדער אַ קאוואַליער אַרויסגעגאַן; אַלע

זיינען אַזויב שיינע געווען, אַ חיות צו קוקן ממש. יעדער
האַט ברויזעלען אַ מתנה צוגעטראַגן, נאָר סאַמע די בעסטע
מתנה איז געווען, אַ פּאַר אויסגעצייכנטע שיינע פּליגעלעך פון
אַ גרויסער פּליג אַ וויסער. האָט מען די פּליגעלעך צו ברויזע-
לעס רוקן צוגעהעפט, האָט שוין אויך ברויזעלע פון איין פּלום
צו דער צווייטער פּליען געקאַנט. איז דאָרט אַ חתונה און אַ
פּרייד געווען — ביי אַלע אונזערע ליבע! דאָס קליינע שוועל-
בעלע איז אויפן ביי זיך אין דער נעסט געזעסן און אַ חתונה-
ליד געזונגען. און געזונגען האָט דאָס שוועלבעלע אַזוי גוט,
ווי נאָר ס'איז ביכולת געווען, נאָר טיף אין הערצל איז דאָס
טרויעריק געבליבן. ס'האַט דאָך ברויזעלען ליב געקראָגן און
ס'איז דעם זעהר לייד געווען זיך מיט איר צו שידן איצטער.
מער וועסטו נישט הייסן ברויזעלע, — האָט איר דער
פּלומען-עליף געזאָגט. — ביסט דאָך אַזוי שייך, וועלן מיר דיך
בעסער מאַיעלע רופן.

— אַ גוטן תּמיד, אַ גוטן תּמיד, ברויזעלע, — האָט אומע-
טיק דאָס שוועלבעלע געזאָגט און פון די וואַרימע לענדער
דאָרט צוריק קיין דאַניע אָפּגעפּלויגן. דאָרט האָט עס אַ נעסט
אויף אַ פענסטער פון איינעם אַ מענטשן, וואָס קאָן מעשיות
דערציילן, געהאַט. האָט עס אים „קווי-וויט“, „קווי-וויט“ געזונ-
גען, און אָט פּאַוואָס מיר אָט די גאַנצע מעשה ווייסן.

די גריקע.

אָפּט, אַז מיר גייען נאָך אַ שטורעם איבער אַ פעלד פון גריקע דורך, באַמערקן מיר, אַז עפעס איז עס שוואַרץ געוואָרן, רן, גלייך ווי אַ פייער וואָלט איבער דעם איבערגעגאַן. די פויערים אין אַזוינע פּאַלן זאָגן: „דאָס האָט דער בליץ אָפּגעטאָן“... נאָר פאַרוואָס איז דער בליץ זיך גראָד מיט דער גריקע אַזוי באַגאַנגען? — וועגן דעם וועל איך אייך איבערגעבן דאָס, וואָס כ'האַב געהערט פונם שפּערל; דער שפּערל האָט דאָס געהערט פון אַן אַלטער ווערבע, וואָס איז אויף אַ פעלד פון גריקע געשטאַנען. און געווען איז די ווערבע דאָרט אַ הויכע און בכבודיקע, נאָר שוין אַן אַלטע און אַ קאַליע: זי איז אין מיטן צעשפּאַלטן געווען און אין די שפּאַלטן זיינען גראָזן געוואַקסן. האָט זיך די ווערבע זעהר נידעריק אויף פאַר זיך אויסגעבויגן און אירע צווייגן, ווי די לאַנגע האָר, ווי גרינע, האָבן זיך ביז דער ערד פּמעט אַראָפּגעהאַנגען. אויף אַלע פעלדער אַרום זיינען נאָך די תּבואות אין די זאַנגען געשטאַנען; ניט נאָר דער קאָרן און דער גערשטן, נאָר אויך דער האָבער. — יא, דער געוויסער, גוטער האָבער, וואָס אַז ער ווערט פאַרטיק, ווערט ער ענליך צו אַ סך קאַנאַריקלעך, וואָס האָבן זיך אויף איין צווייגעלע אויסגעזעצט. אויף די תּבואות איז דאָן אַ גרויס גערעטעניש געווען; און וואָס פולער די זאַנגען זיינען געווען, אַלץ נידעריקער האָבן זיי זיך מיט גוטן מוט און מיט שטילער הכּנעה אַראָפּגעבויגן.

צווישן אלע פעלדער דאָרט איז אויך אַ פעלד פון גריקע
געווען, טאָקע דאָס פעלד, אויף וועלכן די אלטע ווערבע איז
געשטאַנען. אָבער די גריקע האָט זיך ניט אַראָפּגעבויגן, ווי
אלע אַנדערע תּבואות, נאָר זי איז גלייך און שטאַלץ גע-
שטאַנען.

— היפש בין איך אזוי ווי די קאָרן-זאַנגען — האָט זי
געזאָגט, — און נאָך דערצו אַ סך שענער פון קאָרן; מיינע
בליטן זיינען אזוי שיין, ווי די עפל-בליטן; אַ מחיה צו קוקן
אויף מיר און מייך גלייכן! זאָג נאָר, ווערבע, האָסט שוין אַ-
מאָל געזען שענערס פון מיר?

די ווערבע האָט מיטן קאָפּ געשאַקלט, גלייך ווי זי האָט
געוואָלט זאָגן: נו, יאָ, געוויס געזען... נאָר די גריקע האָט
נאָך שטאַלצער דעם קאָפּ אויפגעהויבן און געזאָגט: נאַרישער
בוים! פון עלטער איז דאָך ביי דיר שוין אויפן קערפּער
גראָז אויסגעוואַקסן.

און אָט האָט זיך אַ שטורעם אויפגעהויבן.
האָבן אלע פעלד-בלימעלעך די בלעטעלעך צונויפגעוויקלט
און, ביז דער שטורעם וועט זיך דורכטראָגן, די קעפעלעך
אַראָפּגעבויגן. אלע — אַליין נאָר די גריקע איז גלייך און
אויסגעצויגן געבליבן.

— בויג זיך אָן! — האָבן איר די בלימעלעך גע-
עצהט.

— ס'ניט נויטיק, — האָט געענטפערט שטאַלץ די גריקע.
— בויג אָן דעם קאָפּ, ווי אלע מיר! — האָבן איר אויך
אלע תּבואה-זאַנגען געזאָגט. — אָט פליט דער שטורעם-מלך
דורך! זיינע פליגלען זיינען אזוי גרויס, ווי פון די וואַלקנס
ביז דער ערד אַראָפּ; ער וועט דיך דערשלאָגן, איידער נאָך
דו וועסט ביי אים רחמים בעטן.

— כוועל זיך נישט בויגן! — האָט געענטפערט די גריקע
— און זאָל זיין, וואָס ס'וועט זיין!

— פאַרדעק די בלימעלעך און לאָז אַראָפּ די בלעטעלעך! —
האָט געזאָגט די אלטע ווערבע — קוק ניט צו די בליצן אַ-

רויף, ווען זיי שניידן דאָרט די וואַלקנס דורך... אפילו מענע
טשן דערלויבן זיך עס נישט, וואָרים דער בליץ עפנט דעם
הימל אויף, און יענע מראה קאָן אפילו דעם מענטשן דער-
שלאָגן, בפרט אונז, געוויקסן, וואָס מיר שטייען אַ סך נידערי-
קער פונם מענטשן.

— נידעריקער פונם מענטשן! — האָט געזאָגט די גריקע —
וועל איך אויף צו להכעיס אין הימל אַריינקוקן. און זי האָט
דעם קאָפּ אויפגעוויבן. האָט דער בליץ אַזאָ ציק און אַ צינד
געטאָן, אַז ס'האָט זיך אויסגעדאַכט, אַז די גאַנצע וועלט האָט
זיך אין אַ העליש פייער אָנגעצונדן.

און אַז דער שטורעם איז אַריבער, זיינען אַלע פעלד-
בלומען און תבואות דערפרישטע אויף דער שטילער, ריינער
ליפט געשטאַנען, און די גריקע האָט דער בליץ פאַרברענט.
און זי איז שוואַרץ, ווי קויל, טויט און דערשלאָגן, דאָר און
איבעריק אויף איר פעלד געלעגן. און די אַלטע ווערבע האָט
זיך מיט אירע צווייגן אַ ריר געטאָן און פון אירע בלעטלעך
האָבן היפשע טראָפנס וואַסער אַראָפּגעקאַפעט. ס'האָט אויסגע-
זען, ווי דער בוים האָט טרערן פאַרגאַסן. האָבן ביי איר די
שפערלען געפרעגט:

— וואָס וויינסטו, אַלטע ווערבע? זע נאָר, וואָס פאַר אַ
גוטס דאָ איז! די זון שיינט, די וואַלקנס גייען אַריבער, און
די בלומען און די קוסטעס שמעקן אַזוי! וואָס-זשע וויינסטו,
אַלטע ווערבע?

האָט זיי די ווערבע פון דער גריקעס שטאַלץ און גאווה
דערציילט און פון דעם עונש, וואָס זי האָט באַקומען. און די
שפערלען האָבן די געשיכטע מיר איבערגעגעבן. דאָס האָבן
זיי מיר דערציילט אַמאָל אַן אויפדערנאַכט, ווען איך האָב זיי
געבעטן זיי זאָלן מיר עפעס אַ מעשה דערציילן.

די שניי-מלכה.

(א מעשה אין זיבן מעשה'לעך).

ערשטע מעשה.

וואו עס ווערט דערציילט וועגן שפיגל און וועגן זיינע שטיקלעך.

הערט! איך הויב אָן! אַז מיר וועלן דערגיין ביזן סוף, וועלן מיר וויסן מער, וויפיל מיר ווייסן איצט. איז אָט, האָט אַמאָל אַ נישט-גוטער געלעבט, דער ערגסטער פון אַלע — דער שטן אַליין.

איינמאָל איז ער זעהר אויפגעלייגט געווען: ס'האָט זיך אים איינגעגעבן אַ שפיגל מאַכן, וואָס האָט געהאַט אַזאַ אייגנשאַפט, אַז אַלעס גוטס און שיינס, וואָס האָט זיך אין אים אָפגעשפיגלט, — איז כמעט צו נישט געוואָרן, דערפאַר אָבער אַלעס שלעכטס און מיאוס איז זעהר קלאַר געוואָרן און נאָך ערגער און מיאוסער, ווי אינדעראמתן, זיך אויסגעוויזן. אויסגעצייכנטע לאַנדשאַפטן האָבן אין שפיגל, ווי געקאָכטער שפּיגל נאָך אויסגעזען, און די בעסטע מענטשן האָבן זיך ווי די ערגסטע מיאוסקייטן געוויזן, אַדער זיינען מיט די קעפּ אַראָפּ און אָן גופים גאַר געשטאַנען. די פּנימער זייערע זיינען אַזוי מיאוס-נשחנה געוואָרן, אַז ס'איז זיי אוממעגליך צו דערקענען געווען, און אויב ביי עמיצן איז אַ זומער-שפרענקלע געווען, איז עס אין שפיגל אַזוי אויסגעוואַקסן, אַז ס'איז אַזש אויף

דער נאָז און אויף די לײַפן אַרױפגעקראַכן. „אַט אַ קונצט!“ —
האַט געזאָגט דער נישט-גוטער. ווען אַ מענטשן איז אין קאָפּ
אַ גוטער און שיינער געדאַנק אַריינגעקומען, האָט זיך אין
שפיגל באַלד אַ „צורה“ באַווײַזן, אָבער אַזאַ מיאוסע, אַז אַלײן
דער נישט-גוטער האָט אין ווײַדער הנאה פון זײן קלוגער
המצאה קײכן גענומען.

אַלע, וואָס האָבן זײן פשוט-שול באַזוכט, — ס'איז בײַ
אים אַזאַ שול געווען — האָבן אומעטום וועגן דעם נײעם וואונ-
דער דערצײלט. איצט ערשט, האָבן זײ געזאָגט, וועט מען
קאָנען די וועלט און די מענטשן אין אמתן תוך אַרײן דער-
קענען. און זײ זײנען אומעטום מיטן שפיגל אַרומגעלאָפן, בײַ
לסוף, איז קײן אײן לאַנד און קײן אײן מענטש נישט גע-
בליבן, וואָס זײ האָבן אים אין דער פאַרקרומטער אָפּשפיגלונג
ניט אָפּגעשפיגלט. האָט זיך זײ דאַן פאַרוואַלט צום הימל
אויפהויבן. וואָס העכער זײ האָבן זיך מיטן שפיגל אויפגע-
הויבן אַלץ מער „צורות“ האָט ער געמאַכט, אַזוי אַז זײ האָבן
אים שוין קוים אין די הענט אײנגעהאַלטן. און אָט זײנען זײ
שוין נאָנט צו גאָט און צו די מלאכים געווען. נאָר פלוצים
האַט דער שפיגל אַזאַ ציטער געטאַן, אַז ער איז זײ פון די
הענט אַרױסגעפאַרן, אויף דער ערד אַראָפּגעפלוּיגן און אויף
מיליאָנען-מיליאָסן און נאָך מער שטיקלעך זיך צעבראַכן. דאַן
אָבער האָט ער נאָך מער אומגליקן, ווי פריער, אָנגעמאַכט,
וואָרים אַ סך שטיקלעך זײנען די גרויס נישט מער, ווי זעם-
דעלעך געווען און זײ זײנען זיך איבער דער גאַנצער וועלט
צעפלוּיגן. ווען אַזאַ שטיקעלע האָט עמיצן אין אַן אויג גע-
טראָפן, איז עס שוין דאָרט פאַרבליבן, און יענער מענטש
האַט שוין דאַן אַלץ אויף פאַרקערט געזען, אַדער אין יעדער
זאך נאָר דאָס שלעכטס דערפון, וואָרים יעדעס שפיגל-
שטיקעלע האָט פאַרמאַגט די זעלבע אייגנשאַפט, וואָס
ס'האַט געהאַט דער שפיגל דער גאַנצער. אַנדערע האָבן די
שטיקעלעך אַפילו אין האַרצן אַרײן געטראָפן, פלעגט דאַן
עפעס שרעקליכס פאַרקומען: דאָס האַרץ איז צו אַ שטיק אײז

ענדיך געוואָרן. אייניגע שטיקעלעך שפיגל זיינען דאָך אזוי גרויס געבליבן, אַז מ'האַט זיי אין פענסטער-ראַמען פאַר טאַפּ-ליעס אַריינגעשטעלט. נאָר זאָל גאָט היטן דורך אַזוינע טאַפּ-ליעס אויף די אייגענע פריינט אַ קוק צו טאָן! אַנדערע שטיקעלעך זיינען אויף בריִלן געגאַנגען, און ווען איינער פלעגט זיי אָנטאָן, ער זאָל בעסער זען און זאָל אַ ריכטיקן קוק וועגן עפעס באַקומען, האָט זיך דער רוה אויפן בויך פאַר געלעכטער געקאַטשעט — אַזאַ הנאה האָט עס אים געטאָן. נאָר ס'זיינען נאָך געבליבן אַ סך שטיקעלעך, וואָס האָבן נאָך אין פליען געהאַלטן. איז אַט, הערט, וואָס ס'האַט זיך ווייטער געטראָפן.

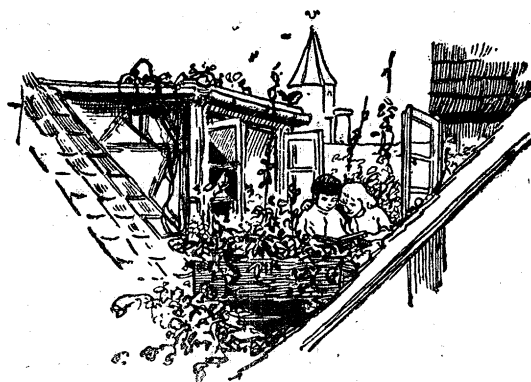
צווייטע מעשה.

וועגן דעם קליינעם ינגעלע און וועגן דעם קליינעם מיידעלע.

אין איינער אַ גרויסער שטאָט, דאָרט, וואו ס'זיינען אזוי פיל מענטשן און הייזער פאַראַן, אַז ניט פאַר יעדערן בלייבט אַן אָרט אויף אַ גערטנדל זיך מאַכן, און דער גרעסטער טייל איינוואוינער דערום מוזן זיך מיט בלומען-טעפעלעך באַנגענען, האָבן געוואוינט צוויי אַרימע קינדערלעך, וואָס האָבן געהאַט אַ גערטנדל עטוואָס גרעסער פון אַ בלומען-טעפעלע. זיי זיינען נישט קיין שוועסטער-און-ברידער געווען, נאָר זיי האָבן זיך אזוי ליב געהאַט, גלייך ווי זיי וואָלטן עס יאָ געווען. די עלטערן זייערע האָבן געוואוינט אַ שטוב קעגן אַ שטוב, אין צימערלעך, וואָס אויף די בוידימער. דער דאָך פון איין מויער איז זיך צונויפגעגאַן מיטן דאָך פונם צווייטן, און צווישן זיי איז אַ מין רינזע איבערגעלייגט געווען. אין יעדן צימערל איז אַ פענסטער געווען; מ'האַט נאָר באַדאַרפט דורך דער רינזע איבערשאַפּען, פדי פון איין פענסטער צום צווייטן קומען. ביי ביידנס עלטערן זיינען אויפן הויף צו הילצערנע קעס-טעלעך געווען, וואו ס'זיינען גרינסן געוואַקסן, וואָס זיי האָבן

צום עסן באַנוצט, און קליינע רויזן-קוסטעלעך. אין יעדן
 קעסטל איז אַזאַ רויזן-קוסט געווען, און געוואַקסן האָבן זיי
 אויסגעצייכנט.

איז אַט, האָט זיך
 איינמאַל די על-
 טערן פאַרוואַלט
 די קעסטעלעך אי-
 בער דער ברייט
 פון דער רינווע
 אַוועקשטעלן, א-
 זוי אַז זיי האָ-
 בן כמעט פון
 איין פענסטער
 ביזן צווייטן דער-
 גרייכט און אויס-
 געזען, ווי צוויי

בערגעלעך מיט בלומען אַנגעזעצטע. דער זיך פלעכטנדיקער
 אַרבעס האָט זיך אַראָפּ פון די קעסטעלעך אַראָפּגעהאַנגען, און
 די רויזן-קוסטעס האָבן לאַנגע צווייגן אַרויסגעלאָזט, וואָס האָבן
 זיך אַרום די פענסטער אַרומגעדרייט און זיך איינס מיטן אַנ-
 דערן צונויפגעפלאַכטן. ס'איז אויסגעקומען, ווי אַ טריאומף-טוי-
 ער פון בלעטער און בלומען געמאַכט. די קעסטעלעך זיינען
 זעהר הויך געווען, און די קינדער האָבן געוואוסט, אַז זיי
 טאָרן אויף זיי ניט אַרויפקריכן. דערפאַר אָבער האָט מען זיי
 אָפט איינס צום צווייטן צו גאַסט גיין דערלויבט. דעמאָלט
 פלעגן זיי זיך אויפן קליינעם פענקעלע, וואָס אונטער די רויזן-
 קוסטעס, אַוועקזעצן און ליב שפילן זיך איינס מיטן צווייטן.
 ווינטער איז דאָס שפילן ניט מעגליך געווען. די פענ-
 סטער זיינען אָפט אינגאַנצן פאַרפרוירן געוואָרן. נאָר דעמאָלט
 פלעגן די קינדער ביי די הרובעס קופערנע צענערס אָנוואַ-
 רימען, זיי צום פאַרפרוירענעם גלאָז צוקוועטשן, און אַזויער-
 נאָך זיינען שיינע און קיילעכדיקע לעכעלעך אַרויסגעקומען.

וואָס דורך יעדערן פון זיי פלעגט אַ פרייליך אויגעלע אַרויס-
קוקן. די אויגעלעך האָפן צו דעם קליינעם יינגעלע און קליי-
נעם מיידעלע געקערט. דאָס יינגעלע האָט מען גערופן קיי,
און דאָס מיידעלע - גערדאָ. זומער האָפן זיי געקאָנט מיט איין
שפרונג איינס צום צווייטן קומען. ווינטער האָפן זיי ביידע
צוליב דעם אַ סך טרעפּ אַרויף און אַראָפּ באַדאַרפט איבער-
גיין. איינמאָל איז אין דרויסן אַ שניי געגאַנגען.
— דאָס פלען די ווייסע פינעלעך, — האָט די אַלטע פּאָפּע
געזאָגט.

— און ביי זיי איז אויך פאַראַן אַ מלכה? — האָט גע-
פרעגט דאָס קליינע יינגעלע: — ער האָט געוואוסט, אַז ביי
אמתע פינען איז אַ מלכה פאַראַן.

— יאָ, ס'פאַראַן, — האָט געזאָגט די פּאָפּע, — זי פליט
אַהין, וואו ס'קלייבן זיך וואָס מער פינעלעך צונויף. זי איז
גרעסער פון זיי אַלע און זיצט קיינמאָל אויף קיין אַרט נישט
איין: אָט לָאָזט זי זיך אויף אונטן אַראָפּ, און אָט הויבט זי
זיך איבעראיינס אויף די שוואַרצע וואַלקנס אויף. אַמאָל אין
די ווינטער-נעכט פליט זי איבער די שטאַט-גאַסן אַרום און
קוקט אין די פענסטער אַריין, דעמאָלט ווערן זיי פאַרפּוירן
און באַדעקן זיך מיט משונה מוסטערן אַזוינע, וואָס זיינען
אויף פּלומען ענליך.

— יאָ, מיר האָפן עס געזען! — האָפן די קינדער גע-
זאָגט; זיי זיינען איבערצייגט געווען, אַז דאָס אַלץ איז
טאַקע אמת.

— און אַהער קאָן די שניי-מלכה קומען? — האָט געפרעגט
דאָס קליינע מיידעלע.

— זאָל זי נאָר קומען! — האָט געזאָגט דאָס יינגל: —
וועל איך זי אויפן וואַרימען אויוון אַרויפּזעצן, וועט זי גאָר
צעגיין.

די פּאָפּע אָבער האָט אים איבערן קעפעלע געגלעט און
מיט אַנדערע מעשיות פאַררעדט.

אויפּדערנאַכט, ווען קיי איז שווי אין דערהיים אין

האלב-אויסגעטאָן געווען, איז ער אויפן בענקל, וואָס נעבן פענסטער, אַרויפגעקראַכן און אין קליינעם לעכעלע קוקן גענומען. אייביגע שנייעלעך האָבן זיך אין דערלופט געדרייט און איינס פון זיי, סאַמע דאָס גרעסטע, איז אויפן בלומען-קעסטל געבליבן. דאָס שנייעלע איז אַלץ גרעסער און גרעסער געוואָרן, ביז ס'איז לסוף צו אַ דערוואַקסענער פרוי אויסגעוואַקסן, וועלכע איז אָנגעטאָן געווען אין אַן איידעלן געוועב אַזאַ וואָס איז, ווי פון מיליאָנען שנייעלעך, אויף שטערנדלעך ענליכע, אויסגעוועבט געווען. זי איז אומגעוויינליך שיין און צאָרט געווען, אָבער אינגאַנצן פון אייז — פון בלענדדיקן און בלישטשענדיקן אייז. און דאָך איז זי לעבעדיק געווען; אירע אויגן האָבן, ווי צוויי העלע שטערן, געבלישטשעט. נאָר אין זיי איז קיין מנוחה און קיין גוטס גישט געווען, זי האָט מיטן קאָפּ צום פענסטער צו געשאַקלט און עפעס מיט דער האַנט גערופן. האָט זיך דאָס קליינע יינגעלע דערשראָקן און פון פענסטער אַראָפּגעשפרונגען. אין דער מינוט האָט אונטערן פענסטער עפעס אַ רעש זיך דערהערט, גלייך ווי אַ גרויסער פויגל וואָלט דאָרט דורכגעפּלויגן.

אויף מאָרגן איז דער דרויסן אַ לויטערער געווען, הגם אַ פּראָטטיקער, דערנאָך האָט געלאָזט, און דערנאָך איז דער פּרילינג געקומען. די זון האָט געשיינט, דורך דער ערד האָבן זיך גרעזעלעך דורכגעשלאָגן און די שוועלבעלעך האָבן זייערע נעסטן געמאַכט. האָבן זיך ווייטער פון די הייזער די פענסטער געעפנט, און די קינדער זיינען ווי פריער אין זייער גערטנדל געזעסן, הויך און איבער אַלע הייזער העכער. דעם זומער האָבן זיך די רויזן באַזונדער-שיין צעבליט. דאָס קליינע מיי-דעלע האָט אויסגעלערנט אַ לייזעלע, וואו ס'האָט זיך פון רויזן גערעדט, און אַז זי פלעגט עס זינגען, פלעגט זי זיך אין אירע אייגענע רויזעלעך דערמאָנען. האָט זי עס אויך דעם יינגעלע געזונגען, און ער האָט איר אונטערהאַלטן גענומען:

די רויזן זיי בליען און וואַקסן, ווי שיין;

ביי אונז איז דער זומער, דער זומער אַליין...

און די קינדער האָבן זיך איינס דאָס אַנדערע פאַר די הענט.
לעך אָנגענומען, די רויזן געקושט, אויף דער העלער זון גע-
קוקט און גערעדט מיט איר, גלייך ווי פאַר זיי וואָלט טאַקע
באמת אַליין דער זומער געשטאַנען. וואָס פאַר אַ וואונדערליכע
זומערדיקע טעג דאָס זיינען געווען! ווי גוט ס'איז געווען
אונטער די שמעקנדיקע רויזן-קוסטעס זיצן, וואָס, ווי ס'האָט זיך
געדאַכט, וועלן גאָר קיינמאָל צו בליען נישט אויפהערן.

איינמאָל זיינען קיי און גערדאַ אינאיינעם געזעסן אין
אין אַ ביכל מיט געמעלן אַריינגעקוקט, וואו ס'זיינען חיות און
פויגלען אויסגעמאָלט געווען. פּלוצים — דער שטאַט-זייגער האָט
נאָר-וואָס געהאַט פינף אָפּגעשלאָגן — האָט קיי אַ געשריי גע-
טאָן: „אוי, ס'האָט מיך עפעס אין האַרצן אַ שטאַך געטאָן!
און אין אויג איז מיר אויך עפעס אַריין!“ האָט אים דאָס
מיידעלע אַרום האַלד אַרומגענומען; ער האָט מיטן אויג געפּי-
טלט, נאָר אין אויג האָט מען גאָרנישט ניט געזען.

— דאַכט זיך, שוין אַרויס! — האט ער געזאגט, נאר ער
האָט אַ טעות געהאַט. דאָס איז אים אין אויג איינס פון די
פּיצעלעך-שטיקעלעך פשוף-שפיגל אַריין, פון דעם, וואָס איר
געדענקט נאָך געוויס, — פון דעם מיאוסן שפיגל, וואָס האָט
אַלעס דערהויבנס און שיינס, וואָס האָט זיך אין אים אָפּגע-
שפיגלט, צו נישט און מיאוס געמאַכט, און פאַרקערט, אַלעס
נישט גוטס און בייזס קלאָר אַרויסגעשטעלט, און פון יעדער
זאך באַלד די פעלערן אויפגעדעקט. דעם אַרימען קיי האָט אַזא
מין שטיקעלע אין האַרצן געטראָפּן, און ס'האָט באַלד באַדאַרפט
אַ שטיק אייז ווערן. דער ווייטאַק איז איבערגעגאַן, אָבער דאָס
שטיקעלע איז געבליבן.

— וואָס וויינסטו? — האָט ער גערדאַן געפרעגט — דו
ווערסט זעהר מיאוס, אַז דו וויינסט! ס'טוט דאָך מיר שוין ניט
זיין! פע! — האָט ער פּלוצים אויסגעשריגן, — זע נאָר, ווי די
רויז איז ווערימדיק, און אַט יענע איז דאָך אַ קרומע גאָר!
בסך-הפּל זיינען דאָס גאָר מיאוסע רויזן. אַזוינע מיאוסע,
ווי דאָס קעסטל, אין וועלכן זיי וואַקסן! — און מיט די

ווערטער האָט ער מיטן פוס איינע פון די קעסטלעך אַ שטופ געטאָן און ביידע רויזן יענע אויסגעריסן. — קיי, וואָס טוסטו? — האָט אויסגעשריגן דאָס מיי־דעלע. נאָר אַז ער האָט דערזען, אַז זי האָט זיך דער־שראַקן, האָט ער נאָך אַ רויז אויסגעריסן, און דורכן פענ־סטער פון דער קליינער ליבער גערדאָן אַוועקגעלאָפֿן.

אַז זי פלעגט שוין נאָכדעם צו אים מיטן ביכל מיט די בילדער קומען, פלעגט ער זאָגן, אַז דאָס ביכל טויג פאַר זויג־קינדער נאָר; און אַז די באַפֿע פלעגט זיי מעשיות דערציילן, פלעגט קיי שוין באַשטענדיק וואָס אַפּצופרעגן געפינען. דאָס איז נאָך אַ קלייניקייט; ווען נאָר ס'איז מעגליך געווען, פלעגט ער זיך איר אויך נאָכקרימען, דער באַפֿען: למשל, ער פלעגט זיך איר פון הינטן אַנידערשטעלן, בריילן אַנטאָן און אַנהויבן נאָכמאַכן אין רעדן, פונקט אַזוי ווי זי. דאָס פלעגט זיך אים זעהר גוט איינגעבן, און אַלע, וואָס זיינען געווען דערביי, האָבן, קוקנדיק אויף אים, שטאַרק געלאַכט. אינגיכן האָט זיך דאָס יינגל אויסגעלערנט נאָכקרימען אַלע, וואָס האָבן אויף זיין גאַס געוואוינט. ער האָט געקאָנט זייערע אַלע „שטיק“ און ניט קיין שיינע מאַגירן באַמערקן, און דעריבער פלעגט מען ווע־גן אים זאָגן: „אַ, דאָס וואַקסט אַ יונג מיט ביינער!“ אין דעם אַלעם אַבער זיינען שולדיק געווען נאָר די שטיקלעך שפיגל, וואָס האָבן אים אין אויג און אין האַרצן געטראָפֿן. אָט פאַר־וואָס קיי פלעגט אפילו די קליינע גערדאָ דערגזענען, די וואָס האָט אים אַזוי און מיטן גאַנצן האַרצן ליב געהאַט.

איצט זיינען אויך זיינע שפילעכלעך גאָר אַנדערע, נישט ווי די פריערדיקע, געווען: ער איז שוין גאָר אַ חקרן גע־וואָרן. איינמאָל אין אַ ווינטער־טאָג, ווען דער שניי איז מיט גרויסע פליאַכעס געפאַלן, איז ער צו גערדאָן מיט אַ גרויס פאַרגרעסער־גלאָז געקומען, און האָט די פאַלע פון זיין גרין טורדוטל אויסגעשפרייט, ס'זאָלן דערויף עטליכע שנייעלעך אַנפאַלן.

— גיב נאָר אַ קוק אין גלאָז, גערדאָ, — האָט ער גע־

זאָגט. — די שנייעלעך האָבן זיך איצט אַ סך גרעסער אויסגע-
וויזן און זיי זיינען אויף שיינע פֿלומען אָדער אויף צען-
ווינקלדיקע שטערן ענליך געווען. ס'איז אויסגענומען=שיין
געווען.

— זע, ווי קונציק דאָס איז געמאַכט, — האָט ער גע-
זאָגט. — די זיינען אַ סך אינטערעסאַנטער, ווי די אמתע
פֿלומען! און אין זיי איז קיין פעלער ניטאָ: זיי זיינען אַלע
פֿולקום-ריכטיקע. אַן עבירה נאָך, וואָס זיי צעגניען אַזוי גיך.
פֿאַלד נאָך דעם איז קיי מיט גרויסע הענטשקעס און
מיט אַ שלייטעלע אויף די פֿלייצעס געקומען, און גערדאָן
אויפֿן אויער איינגערוימט: מ'האָט מיר דערלויבט אויפֿן פֿלאַץ,
וואו די יינגלעך שפּילן זיך, „זיך שלייטלען“ — איז ער
אָוועקגעלאָפֿן.

אויפֿן פֿלאַץ פֿלעגן אָפט סאַמע די פֿאַרשייטסטע יינגלעך
זייערע שלייטעלעך צו די פֿויערים=שליטנס צוטשעפען, און
אַזויערנאָך פֿלעגט זיך זיי איינגעפֿן אַ גרויסע שטרעקע אָפֿ-
צופֿאַרן. דאָס איז געווען שוין איינמאָל גוט! אויפֿן צווייטן
טאָג, ווען די שפּיל איז סאַמע אין מיטן ברען געווען, איז
איבערן פֿלאַץ אַ גרויסער ווייסער שלייטן דורכגעפֿאַרן. אין
שליטן איז עפעס איינער אַ פֿאַרשוין געזעסן, אין אַ ווייסן
פעלץ איינגעהיילט און אין אַ גרויס היטל אַ פֿוטערנס. דער
שליטן איז צוויי מאָל דעם פֿלאַץ אַרומגעפֿאַרן; האָט קיי אויף
גיך צום גרויסן שלייטן זיין קליין שלייטעלע צוגעטשעפעט און
אינאיינעם מיט אים אָוועק. האָט דער שלייטן אַ גיכערן פֿאַר
געטאַן און אין אַ נאָנטער גאַס פֿאַרקערעוועט; די, וואָס איז
אין שלייטן געזעסן, האָט זיך אומגעקוקט און צו קיי מיטן
קאָפּ אַ שאַקל געטאַן. גלייך ווי זיי וואָלטן שוין פֿון לאַנג
פֿאַקענטע געווען. יעדעס מאָל, ווען קיי האָט געוואָלט זיין
שליטעלע אָפטשעפען, האָט אים יענע מיטן קאָפּ געשאַקלט,
און קיי איז ווייטער געפֿאַרן. לֶסוף זיינען זיי פֿון די שטאַט-
טויערן אַרויסגעפֿאַרן. דאָרט איז אַזאַ געדיכטער שניי געגאַנ-
גען, אַז דאָס יינגל האָט גאַרנישט ניט געזען פֿאַר זיך, און

דאָס פאָרן איז אַלץ גיכער געוואָרן. לסוף האָט ער דאָס שטריקל אַרויסגעלאָזט, כדי זיך פון גרויסן שליטן אָפטשעפען, האָט עס אָבער נישט געהאַלפן: דאָס שליטעלע האָט זיך נישט אָפגעטשעפעט און ווייטער פיל פון בויגן געפלוּיגן. האָט דע-מאָלט קיי הויך צו שרייען אָנגעהויבן, האָט אים אָבער קיינער נישט געהערט; דער שניי איז, ווי פריער, אין פליאַכעס גע-פאָלן, און דאָס שליטעלע האָט זיך ווייטער געטראָגן, ערטער-ווייז אונטערגעשפרונגען, גלייך ווי ס'וואָלט איבער גראָבנס און פלוּטן איבערגעטאַנצט. האָט זיך קיי שרעקליך דערשראָקן. ער האָט געוואָלט זיך עפעס אין אַ תפלה דערמאַנען, נאָר אַנשטאַט דער תפלה האָט ער אין איין חזון געהאַלטן: „איין מאָל איינס — איז איינס“.

די שניי-פליאַכעס זיינען גרעסער און גרעסער געוואָרן; ביז לסוף זיינען זיי אויף גרויסע ווייסע הינער ענליך געוואָרן. פלוצים האָבן זיי אין דער זייט אַ שפרונג געטאָן, דער גרוי-סער שליטן האָט זיך אָפגעשטעלט, און די, וואָס איז אין אים געזעסן, האָט זיך פון אָרט אויפגעהויבן. דער פעלץ און דאָס היטל האָבן אויסגעוויזן צו זיין פון שניי געמאַכט, און די אומבאַקאַנטע — אַ הויכע, אַ שטאַלטיקע און בלענדנדיקע פרוי אַ ווייסע. דאָס איז די שניי-מלכה געווען.

— האַ, גוט זיך דורכגעשליטלע! — האָט זי געזאָגט. — נאָר נאָך-וואָס זאָלסטו פריירן? קלייב זיך צו מיר אונטערן בערן-פעלץ אַרונטער! — און זי האָט אים צו זיך אין שליטן אַריינגעזעצט, האָט אים מיט איר פעלץ צוגעדעקט. און אים האָט זיך געדאַכט, אַז ער איז אין אַ שניי-באַרג אַיינגעוונקען. — נו, וואָס? שוין ניט קאַלט? — האָט זי אים אַ פרעג געטאָן און אין שטערן אַ קוש געטאָן. אַ דער קוש אירער איז קעלטער פון אייז געווען! ער האָט אים אין סאַמע האַרצן דערלאָנגט, וואָס איז שוין סיי ווי סיי אויף האַלב צו אַ שטיק אייז געוואָרן. קיי האָט זיך געדאַכט, אַז אַט באַלד שטאַרבט ער. נאָר דאָס האָט געדויערט איין מינוט נאָר; נאָכדעם איז אים גוט געוואָרן, און ער האָט מער שוין קיין קעלט נישט געפילט.

— מיין שליטעלע! פארגעס ניט מיין שליטעלע! — דאָס
איז זיין ערשטער געדאַנק געווען. און דאָס שליטעלע איז צו
איינע פון די ווייסע הינער צוגעבונדן געוואָרן, וואָס האָט
נאָך זיי נאָכלויפנדיק, שוין מיט דעם אויפן רוקן זיך נאָכ-
געטראָגן. דאָן האָט די שניי-מלכה קיי נאָך אַמאָל אַ קוש
געטאָן, און דער קוש האָט אים געמאַכט פאָרגעסן אי אָן
גערדאָן אי אָן דער באַפען, אי לחלוטין אָן אַלע אין
דערהיים.

— מער וועל איך דיך שוין ניט קושן! — האָט געזאָגט
די שניי-מלכה, — אלא ניט, וועל איך דיך אויף טויט
דערקושן.

קיי האָט אויף איר אַ קוק געטאָן; איז זי שייך געווען —
אומגעוויינליך! קיין מער קלוגן און ליבן פנים פון אירן האָט
ער זיך גאָר ניט געקאָגט פאָרשטעלן. איצט האָט זי אים שוין
ניט אויסגעוויזן פון אייז צו זיין, ווי דעמאָלט, ווען זי האָט
אים דורכן פענסטער מיטן קאָפּ געשאַקלט. אין זיינע אויגן
האָט זי ווי די פולקומענהייט אַליין איצט אויסגעזען. ער האָט
שוין מער פאָר איר קיין מורא נישט געפילט, און ער האָט
איר אָנגעהויבן דערציילן וועגן אַלץ: ווי אַזוי ער קאָן אַפילו
תּשברת אויפן קאָפּ רעכענען, און ווי אַזוי ער ווייסט דעם
שטח פון יעדן לאַנד און די צאָל איינוואוינער פון דעם. און
די שניי-מלכה האָט אַלץ געהערט און געשמייכלט. דאָן איז
אים אין זינען געקומען, אַז ער ווייסט, דאַכט זיך, גאָר זעהר
ווייניק, און ער האָט פאָר זיך אין דער לופט-שטרעקע אַ קוק
געטאָן. אין דער מינוט האָט זיך מיט אים די שניי-מלכה הויך
און אין סאַמע דער שוואַרצער כמאַרע אַריין אויפגעהויבן;
דאָרט אַרום האָט דער שניי-שטורעם געוואוינט און געוואָיעט,
ווי ער וואָלט אַלטע לידער אַזוינע געזונגען. און זיי זיינען
איבער וועלדער און אזערעס, איבער ימים און קאנטינענטן
געפלוויגן; אונטער זיי האט אַ קאַלטער ווינט געפויפט, וועלך
האבן געוואיעט, דער שניי האט געפלישטשעט, און שוואַרצע
ראבן האבן זיך מיט שלעכט-גביאותדיקן קראַץ-קראַץ געטראגן.

נאר הויך אויפן הימל האט אַ לבנה געלויכטן, אַ גרויסע און
אַ לייכטיקע, און אט אויף איר האט קיי די גאַנצע ווינטער=
נאַכט געקוקט. בייטאג איז ער ביי די פיס פון דער שניי-
מלכה געשלאפן.

דריטע מעשה.

דאס בלומען-גערטנדל פון דער פרוי, וואס האט פשוף געקאנט.

וואס-זשע איז געווארן מיט דער קליינער גערדאַ, אַז
קיי איז אַ היים נישט געקומען? וואו איז ער אַהינגעקומען?
קליינער האט נישט געוואוסט, קליינער האט דערויף קיין ענטפער
נישט געקאנט געבן. די ינגלעך האבן נאר דערציילט, אַז זיי
האבן געזען, ווי ער האט זיין שלייטעלע צו איינעם אַ גרויס-
אַרטיקן און גרויסן שליטן צוגעבונדן, און ווי אַזוי יענער
שליטן האט אין אַ נאַנטער און שכנישער גאַס אפגעקערט און
פון דארטן צו די שטאט-טויערן אַוועק. אבער קליינער האט
ניט געוואוסט, וואס נאכדעם איז מיט אים געשען.

אַ סך טרערן האָט מען פאַרגאַסן אויף קיי, אַבער מער
פון אַלע און לענגער פון אַלע האָט גערדאַ געווינט. נאַכדעם
האָט מען אָנגעהויבן זאָגן, אַז ער איז געשטאַרבן, מעגליך אין
טייך דערטרונקען געוואָרן, אין דעם טייך, וואָס גייט נעבן דער
שטאָט דורך. אַ, וואָס פאַר אַ לאַנגער און טרויעריקער ווינטער
דאָס איז געווען!

נאָר אָט האָט זיך דער פּרילינג אומגעקערט, און מיט
אים אויך די זון, די לויטערע און וואַרימע.

— קיי איז געשטאַרבן! — האָט געזאָגט די קליינע גערדאַ.

— כ'גלויב ניט! — האָט געענטפערט די זון.

— ער איז געשטאַרבן, ער איז נישטאָ! — האָט זי צו די

שוועלבעלעך געזאָגט.

— מיר גלויבן ניט! — האָבן יענע געענטפערט. ביז גערדאַ

אַליין האָט לסוף שוין צו גלויבן אויפגעהערט.

— איך וועל אַנטאָן די נייע רויטע שיכעלעך מיינע, די, וואָס קיי האָט נאָך נישט געזען, — האָט זי געזאגט אין אַ פּרי־מאָרגן איינמאל, — און כּוועל צום טייך אַראַפּגיין און ביי אים אַ פּרעג טאן דארט.

ס'איז נאָך זעהר פּרי געווען, האָט זי די באַבע, וואָס איז נאָך געשלאָפּן דעמאָלט, אַ קוש געטאָן, האָט די רויטע שיכעלעך לעך אָנגעטאָן און איינע אַליין אונטער דער שטאָט צום טייך אַוועקגעגאָן.

— ס'אמת, אַז דו האָסט צו זיך מיינ קליינעם חבר צוגענומען? כּוועל דיר שענקען מייע רויטע שיכעלעך, אויב דו וועסט מיר אים צוריק אָפּגעבן.

און איר האָט זיך געדאַכט, אַז די כּוואַליעס ווינקען צו איר נישט געוויינליך. האָט זי דאָן פּון זיך די סאַמע בעסטע זאַך אירע, די נייע רויטע שיכעלעך אַראַפּגענומען אין אין טייך אַריינגעוואָרפּן. זיינען אָבער די שיכעלעך נישט ווייט פּון ברעג געפּאַלן, האָבן זיי די כּוואַליעס ווידער אויף דער ערד אַרויסגעטראָגן. ס'האָט זיך געדאַכט, אַז דער טייך וויל ניט איר בעסטע זאַך נעמען, דערפּאַר וויל ער קאָן איר צו-ריק קיי נישט געבן. נאָר גערדאַ האָט געמיינט, אַז זי האָט די שיכעלעך נישט גענוג ווייט אַריינגעוואָרפּן, איז זי דעריבער אין שיפּל, וואָס איז אין טשערעט געשטאַנען, אַריינגעגאַנגען, זיך אויפן סאַמע עק אַוועקגעשטעלט און פּון דאָרטן די שיכעלעך לעך אין וואַסער אַריינגעוואָרפּן. איז אָבער דאָס שיפּל נישט צוגעבונדן געווען, איז עס פּונם שטויס, וואָס דאָס מיידעלע האָט דעם געגעבן, פּונם ברעג אַוועקגעגאַן. האָט דאָס גערדאַ באַמערקט און זיך אַרויסגיין געאיילט, נאָר איידער זי האָט זיך גערירט צום צווייטן עק דערגיין, האָט זיך דאָס שיפּל שוין אויף אַן אַרשין אַוודאי פּונם ברעג אָפּגעטיילט, און דער שטראָם האָט דאָס גיך און אַראַפּ טייך אַראַפּגעשלעפּט.

האָט זיך גערדאַ נישט אויף קיין קאַטאַוועס דערשראָקן און וויינען אָנגעהויבן. אָבער נאָר די שפּערלעך האָבן זי דער-הערן געקאָנט, זיינען זיי אָבער נישט בּפּוה געווען אויף דער

ערד זי צו ברענגען; זיי זיינען נאָר פאַזע פּרעג געפּלויגן און געטשיריקעט: „אַט אויך מיר! אַט אויך מיר!“ ווי זיי וואָלטן זי דערמיט טרייסטן געוואָלט. און דאָס שיפּל דערווייל האָט זיך אַלץ מיטן שטראַם געטראָגן. און די קליינע גערדאָ איז דערין שטיל און ווי אַ טייבעלע געזעסן און אין די הוילע זעקעלעך נאָר! אירע שיכעלעך זיינען דעם שיפּל נאָכגעשוואו-מען, אָבער דעריאָגן עס האָבן זיי נישט געקאָנט, ווייל דאָס שיפּעלע איז גיכער געשוואומען. און אויף ביידע ברעגעס איז געווען פון וואָס הנאה צו האָבן: אומעטום האָבן זיך שיינע בלומען געוויון, ביימער און בערגלעך, אויף וועלכע ס'האָבן זיך קי און שאַף געפאַשעט; נאָר קיין מענטשן האָט מען אין ערגעץ נישט געזען.

— מעגליך, אַז דער טייך טראָגט מיך נאָר צו קיי! —
האַט גערדאָ אַ טראַכט געטאָן און פון דעם געדאַנק פּרייליכער געוואָרן. האָט זי זיך אויפגעשטעלט און אין אַ משך פון שעהן אַלץ אויף די שיינע און גרינע ברעגעס געקוקט. לסוף איז זי צו אַ גרויסן וויינשלאָס אָד צוגעשוואומען, וואו ס'איז אַ קליין שטיבעלע געשטאַנען מיט עפעס משונה רויטע און גרינע פענע-סטער אַזוינע; דער דאָך פון שטיבעלע איז אַ שטרויענער גע-ווען, און האַרט פאַר דער שטוב זיינען צוויי הילצערנע סאָל-דאַטן געשטאַנען, וואָס האָבן די דורכפאַרער מיט די ביקסן „כבוד“ אָפּגעגעבן. האָט גערדאָ צו די סאָלדאַטן אַ געשריי געטאָן, ווייל זי האָט זיי פאַר לעבעדיקע גערעכנט, נאָר קיין ענטפער האָט זי, פאַרשטייט זיך, נישט באַקומען. איז זי צו זיי שוין גאָר נאָנט צוגעשוואומען, און נאָך העכער אַ געשריי גע-טאָן. דאָן איז פון שטיבעלע אַן אַלטע פרוי, אויף אַ קוילע אָנ-געשפּאַרט, אַרויסגעגאַן. אויפן קאָפּ ביי איר איז אַ גרויסער הוט געווען מיט די וואונדערליכסטע בלומען באַצירט.

— אַרים מיידעלע! — האָט די אַלטע פרוי געזאָגט: —
ווי אַזוי ביסטו אויף אַזאָ מין שטראָמיקן טייך געקומען און אַזוי ווייט אַוועקגעשוואומען?

און די אַלטע איז אין וואַסער אַריינגעגאַן, מיט דער

קוליע דאָס שיפּל פּאַרטשעפעט, עס צום ברעג צוגעצויגן און גערדאַן אויפן ברעג אַרויסגעטראָגן.

האַט זיך גערדאַ שטאַרק דערפרייט, ווייטער אויף דער ערד קומענדיק, הגם זי האָט פאַר דער אומבאַקאַנטער אַלטער אַ ביסל מורא געהאַט.

— קום אַהער, דערצייל מיר, ווער דו ביסט און ווי קומסטו אַהער, — האָט געזאָגט די אַלטע.

און גערדאַ האָט איר אַלץ דערציילט. די אַלטע, פון איר זייט, האָט, זי אויסהערנדיק, נאָר מיטן קאָפּ געשטאַקלט און עפעס געבורטשעט: „הם! הם!“ נאָר אַז גערדאַ האָט איר דערציילן געענדיקט, אויך צו איר זיך מיט דער פּראַגע געווענדט, צי האָט זי נישט געזען דעם קליינעם קיי, האָט איר די אַלטע פרוי געענטפערט, אַז ער איז נאָך דאָ נישט דורכגעפאַרן, נאָר ער וועט געוויס דורכפאַרן, און דערווייל זאָל זי זיך נישט זאָרגן: — אַט עס ווייניגער, קוק אויף די בלומען, זיי זיינען אַ סך שענער פון די, וואָס זיינען אין די ביכלעך אויסגעמאַלט; יעדער בלימל קאָן אַ מעשה דערציילן. — און דאָ האָט זי גערדאַ פאַר דער האַנט אָנגענומען, זי אין שטוב אַריינגעפירט און די טיר פאַרמאַכט.

די פענסטער אין שטיבעלע זיינען שטאַרק הויך פון דר'ערד געווען, און די טאַפליעס אין זיי זיינען רויטע, בלויע און געלע געשטאַנען, אַזוי אַז די טאַג-שיין, דורך זיי דורכגייענדיק, האָט פאַרשיידענע פאַרבן אָנגענומען. אויפן טיש זיינען טייערע ווייניגער געלעגן, און גערדאַ האָט דערלויבעניש באַקומען עסן וויפיל זי וויל. און בשעת זי האָט דאָ געגעסן, האָט איר דערווייל די אַלטע מיט אַ גאַלדן קעמל אירע ליב טיקע האָר צעקעמט. און די האָר האָבן זיך געקרייזלט און ווי גאַלד געבלישטשעט, און איר ליב פנימל, דאָס קיילעכיקע און ווי אַ רויז, דאָס פרישע, אַרומגעברוימט.

— ס'האַט זיך מיר שוין לאַנג געוואָלט אַזאָ קליין מיינע דעלע האָבן, — האָט געזאָגט די אַלטע. — אַט וועסטו זען, ווי גוט מיר וועלן דאָ לעבן!

און וואָס מער זי האָט איר די האָר געקעמט, אַלץ מער האָט יענע אָן איר קליינעם חבר קיי פאַרגעסן. וואָרים די אַלטע איז אַ מכשפה געווען. הגם אפילו ניט קיין שלעכטע. זי האָט נאָר אַ ביסעלע געכשופט, אי דאָס נאָר צוליב איר הנאה וועגן, און דערצו נאָך האָט זיך איר זעהר געוואָלט גערדאָן ביי זיך פאַרהאַלטן. און דעריבער איז זי אין סאָד אַרויסגעגאַן און האָט מיט איר קוליע איבער אַלע רויזן-קוסטעס אַ מאַך געטאַן; און הגם די בלומען זיינען דעמאלט פונקט אין פולער בליעכץ זייערער אנגעטאן געווען, נאר פאַר דער אַל-טערס מאַך זיינען זיי אין איין פּהרף-עין אין דער נאַסער ערד אַריין. אזוי אז פון זיי איז קיין סימן אפילו נישט געבליבן. די אַלטע האט מורא געהאַט, אז אויב זי וועט די רויזן זען, וועט זי זיך אן איריקע דערמאנען און צוגלייך אויך אן קיי-און וועט אַנטלויפן פון איר.

דערנאך האט זי גערדאָן צו זיך אין בלומען-גערטנדל אריינגעפירט. אַך, ווי גוט ס'איז דארטן געווען, ווי וואונדער-ליך ס'האט געשמעקט דארטן! אלערליי בלומען פון אלע צייטן יאר האבן זיך דארט מיט זייער גאַנצער פראַכט ארויסגעוויזן, קיין ביכל מיט קיינע געמעלן האט נישט געקאנט זיין שענער און פילפאַרביקער. גערדאָ האט פון פרייד אַזש שפּרינגען אַנ-געהויבן, און געשפילט זיך אזוי לאַנג, ביז די זון איז אונטער די הויכע וויינשול-ביימער פאַרגאַן. דערנאך האט זי די אַלטע אין אַ גוט בעטעלע מיט רויטע קישעלעך אריינגעלייגט, און זי איז זיס אנטשלאפן געווארן און אזוינע וואונדערליכע חלום-מות געזען, וואס ס'זעט נאר אַ בת-מלכה ערב דער חתונה אירער.

אויפן צווייטן טאג האט זי זיך ווייטער אויף דער זון מיט די בלומען געשפילט. אזוי זיינען אַ סך טעג אוועקגעגאַן, גערדאָ האט געקענט יעדן בלימל פון סאד; און הגם ס'זיי-נען דארט אַ פולע געווען, דאך האט זיך איר אַלץ געדאַכט, אַז עפעס איינע אַ בלום פעלט דארט; נאר וואסערע אַזוינע-דאס האט זי ניט געוואוסט.

נאר אט איז זי איינמאל געזעסן און אויף דער אלטערס הוט מיט די אויסגעמאלטע בלומען זיך פארקוקט — און די שענסטע פון די הוט-בלומען זיינען די רויזן געווען. די אלטע, אז זי האט די רויזן פון סאד און דער ערד פארטריבן, האט גאר פארגעסן זיי אויך פון איר הוט אפרייסן. אזוי טרעפט כסדר מיט דעם, וואס איז פארדולט און איילט זיך.

— „וואס הייסט?“ — האט אויסגעשריגן גערדאָ. — „זאל זיין, אז דא זיינען גאר קיין רויזן נישטא!“

און זי איז צו די קלומבעס אַוועקגעלאפן, געזוכט און געזוכט, און קיין רויזן דארט טאקע נישט געפונען. האט זי זיך דאן אויף דער ערד אנדערגעזעצט און זיך צעוויינט, דערביי זיינען אירע טרערן פונקט אויף דעם ארט געפאלן, וואו איינער אַ רויזן-קוסט איז אין דער ערד אריין. ווי נאר די הייסע טרערן דעם מיידעלעס האבן די ערד באנעצט, אזוי איז דער קוסט באלד אויף אויסן ארויס, און אזוי בליענדיק, פונקט ווי ער איז בשעת זיין פארשוואונדן-ווערן געווען. האט גערדאָ אים ארומגענומען, אלע זיינע רויזן אויסגעקושט און דערביי זיך אן אירע אייגענע, וואס האט אינדערהיים געלאזט, דער-מאנט, און צוגלייך אויך אן קיי, אָן קליינעם.

— אַך, ווי איך האב זיך עס דא פארזאמט! — האט גע-זאגט דאס מיידעלע. — איך דאַרף דאך קיי אפזוכן! ווייסט איר ניט, וואו ער איז? — האט זי ביי די רויזן אַ פרעג געטאן — ווי מיינט איר, ער לעבט נאך?

— יא, ער לעבט! — האבן געענטפערט די רויזן: — מיר זיינען דאך אין דער ערד געווען, דארט, וואו די טויטע גע-פינען זיך, און קיי איז דארט נישטא.

— אַ דאנק! — האט געזאגט גערדאָ און צו די אנדערע בלומען צולויפנדיק, האט זי אין זייערע בעכערלעך אריינגעקוקט און געפרעגט: — ווייסט איר ניט, וואו געפינט זיך קיי דער קליינער?

נאר יעדעס בלימעלע, אויף דער זון זיך ווארימענדיק, האט נאר וועגן זיין אייגענער געשיכטע געטראכט. גערדאָ האט גיט

איינע אזא געשיכטע אויסגעהערט, אבער אין קיינער האט זיך
וועגן קיי נישט גערעדט.

אט=וואס ס'האט איר די פייערדיקע ליליע דערציילט:

— דו הערסט דעם פויק? בום! בום! ער פארמאגט ניט
מער, ווי אט די צוויי קלאנגען נאר: בום! בום! הער די
קבורה-געוויינען פון די פרויען, הער די הויכע אויסגעשרייען
פון די גלחים! איינגעהילט אין איר לאנג, רויטן מאנטל
שטייט אויפן שייטערהויפן אן אינדיאנישע פרוי; דער פלאם
האט פייערדיק זי מיט איר טויטן מאָן ארומגעכאפט. די אינ-
דיאנערין אבער טראכט איצט גאר וועגן דעם, וואס וועט נאך
אויף דער ערד דא בלייבן, וועגן דעם, וועמענס פייעריקע
בליקן האבן געברענט איר הארץ שטארקער, ווי דער פלאם,
וואס וועט באלד פון איר קערפער אש מאכן. קאן דער פלאם
פון הארצן אין פלאם פון שייטערהויפן פארלאשן ווערן?

— דאס פארשטיי איך גאר ניט, — האט געזאגט גערדא.

— דאס איז מיין געשיכטע, — האט געזאגט די פייע-

ריקע ליליע.

וואס=זשע האט דער האפן דערציילט?

— אויף אַ שמאל באַרג-סטעשקעלע פון אויפן שטייט
אן אַלטער ריטער=שלאס. געדיכטע גרינס פלעכט זיך אַרום
זיינע אַלטע ווענט די רויטע און אַרום דעם באַלאָקאן, אויף
וועלכן אַ שיינהייט אַ מיידל שטייט; זי האט זיך איבער דער
פאַרענטשע אַריבערגעבויגן און אויפן וועג אַראַפגעקוקט. קיין
רויז קאן זיך צו איר מיט איר פרישקייט נישט גלייכן, קיין
בלעטעלע פון עפף=בליט, וואס דער ווינט פאַרטראַגט, קאן זי
אין גרינגקייט נישט איבערשטייגן. ווי ס'רוישט איר זיידן
קלייד דאס פּרעכטיקע! — וואס=זשע קומט ער ניט?

— דו רעדסט פון קיי? — האט געפרעגט גערדא.

— ניין, דאס דערצייל איך נאר מיין געשיכטע, מייע

טרוימען, — האט געענטפערט דער האפן.

וואס=זשע האט דאס קליינע שניי-בלעקל דערציילט?

— צווישן די ביימער אויף אַ שטריק הענגט אַ ברעט אַ

לאנגע: דאס איז אַ הוידלקע. צוויי אויסגעצייכנט-שיינע מיי-
דעלעך — די קליידעלעך אויף זיי זיינען ווייס, ווי שניי, און
לאנגע, גרינע סטענגעס פליען זיי ביי די היטעלעך אַרום —
זיבן אויף איר און הוידען זיך; דאס עלטערע ברודערל שטייט
אין מיטן דער ברעט, די שטריק מיט די איינגעבויענע הענט
אַרומגענומען, ער זאל ניט אַראַפּפּאַלן. אין איין האַנט האַלט
ער אַ שאַלעכל, און אין דער צווייטער אַ ליימען רערעלע:
ער לאזט זייפן-בלאזן. די הוידלקע הויבט זיך אויף, און די
זייפן-בלאזן פליען אין דער הויך אַרויף, אין אַלע פאַרפן פון
דעם רעגנבויען שפּילנדיק; דאס לעצטע בלעזעלע הענגט נאך
אויפן שפיץ פון רערעלע, און דער ווינט שאקלט עס אין
פאַרשיידענע זייטן. די הוידלקע הוידעט זיך אַהין און צוריק;
דאס קליינע שוואַרצע הינטל, וואס איז ווי אַ בלעטל גרינג,
הויבט זיך אויף די הינטערשטע פיסלעך אויף און וויל אויף
דער ברעט אַרויפּשפּרינגען; די ברעט פלייט, דאס הינטל קערט
זיך איבער, האַוקעט און פעסט זיך, די קינדער רייצן זיך
דערמיט, און די זייפן-בלאזן צו-נישט ווערן... די הוידנדיקע
ברעט, די צונישטווערנדיקע זייפן-בלאזן, אט דאס איז מיינ
לידעלע.

— מעגליך, אַז זי איז שייך, די געשיכטע דיינע, — האט
געזאגט גערדא: אבער דו דערצייסט אַזוי טרויעריק און דו
דערמאנסט גאר ניט וועגן קליינעם קיי.

און זי איז צו די היאַצינטן אַוועקגעגאַן.

— אַמאל זיינען געווען דריי שוועסטער-שיינהייטן, אַזוינע
לופטיקע און צאַרטע, — האבן דערצייילט די היאַצינטן: — ביי
איינער איז דאס קלייד רויט געווען, ביי דער צווייטער בלוי,
און ביי דער דריטער אינגאַנצן ווייס. אנגענומען פאַר די
הענט פלעגן זיי ביי דער לבנה-שיין אויפן ברעג פון אַשטי-
לער אזערע טאנצן. דאס זיינען נישט קיין עליפן געווען, נאר
מענטשליכע באשעפענישן. פונם וואַלד האט זיך א טייערער
ריח געטראגן, און די מיידעלעך זיינען אהין פאַרשוואונדן
געווארן. דער ריח איז נאך שטארקער געווארן; האבן זיך

דריי טרוימנעס — אין זיי זיינען די שיינהייטן די שוועסטער
געלעגן — פון וואלד ארויסבאוויזן און אויף דער אזערע גע-
שוואומען. די גלי-ווערימלעך האבן זיך ארום זיי געטראגן,
ווי פייערלעך פלאנדזשענדיקע. וואס איז דאס? שלאפן זיי,
צי זיינען זיי געשטארבן די שוועסטער-טענצערינס? דער בלו-
מען-ריח זאגט, אז זיי זיינען געשטארבן; די נאכט-גלעקער צו
קבורה קליינגען.

— איר ווארפט אויף מיר אן אַ מרה-שחורה! — האט
געזאגט די קליינע גערדא. — איר שמעקט אזוי שטארק, —
און איך מוז נישט ווילנדיק פון געשטארבענע מיידלעך טראכטן.
זאל זיין, אז דער קליינער קיי איז געשטארבן? די רויזן
זיינען דאך אונטער דער ערד געווען און זיי זאגן, אַז ער
איז דארט נישטא.

— דין-דין-דין! — האבן זיך די היאצינטן-גלעקעלעך
צעקלונגען. — מיר קליינגען נישט נאכן קליינעם קיי, מיר קענען
אים גארנישט! דאס זינגען מיר דאס לידעלע אונזערס — דאס
איינציקע, וואס מיר פארמאגן.

און גערדא האט זיך צו דער מארגאריטקע געקערט, וואס
האט פון צווישן פלישטשענדיקע גרינע פלעטעלעך ארויס-
געקוקט.

— דו ביסט געראטן אין א קליין זונעלע! — האט איר
געזאגט גערדא. — זאג מיר, אויב דו ווייסט, וואו זאל איך
מיין שפיל-חבר זוכן?

און די מארגאריטקע האט זיך נאך מער צעשיינט און
אויף גערדאן א קוק געטאן. וואס פאר א לידעלע קאן זי איר
זינגען? אך, אז איך דערין רעדט זיך נישט פון קיי.

אויף איינעם א הויף האט די זון אזוי געווארימט אינם
ערשטן פריילינגס-טאג; אירע שטראלן האבן זיך געגליטשט
איבער די ווייסע ווענט פון דער שכן-שטוב, וואס נעבן איר
איז דאס ערשטע געלע פלימעלע אויסגעוואקסן און, ווי
א גאלדענע, אונטער די ווארימע זון-שטראלן געפלישטשעט.
אויפן הויף איז אין איר שטול די אַלטע באַבע געזעסן; איר

אייניקל, א שיינ אַרים דינסט-מיידעלע, איז צו איר געוואָר ווערן געקומען און זי געקושט, די אַלטע. איר קוש איז, ווי אמת גאָלד, ריין געווען; גאָלד אויף די ליפן, גאָלד אין האַרצן, און גאָלד אין דער שעה, דער פרימאַרגנדיקער!... אָט איז דאָס לידעלע מיינס אינגאַנצן! — האָט געענדיקט די מאַרגאַריטקע. — ארימע באַבע מיינע! — האט גערדא מיט א זיפן גע- זאָגט. — געוויס בענקט זי נאָך מיר און זאָרגט זיך פאַר מיר, ווי פאַרן קליינעם קיי. נאָר אינגיכן וועל איך זיך אומקערן און אויך אים מיט זיך מיטברענגען. ס'איז נאָר אומזיסט צו די בלומען זיך צו ווענדן. זיי ווייסן נאָר די איינע לידלעך זייערע, און וואָס איך דאַרף, וועלן זיי מיר ניט זאָגן.

און זי האָט איר קליידעלע פאַרנומען, ס'זאָל איר גרינע גער זיין צו לויפן. נאָר די געלע ליליע האָט איר איבער די פיסלעך אַ שמיס געטאָן, אַז זי האָט איבער איר איבערשרינע גען געוואָלט. האָט זיך גערדא דאָן אָפגעשטעלט, אויפן בלימל מיטן לאַנגן שטעקעלע אַ קוק געטאָן און געפרעגט: „אפשר ווייסטו מיר עפעס צו דערציילן?“ — און זי האָט זיך נאָנט צו דער געלער ליליע אָנגעבויגן. וואָס זשע האָט יענע איר דערציילט?

— איך קאָן זיך אַליין זען און זיך שפּיגלען אין זיך! — האָט געזאָגט דאָס בלימל. — אַ, וואָס פאַר אַ טייערער ריח ס'איז ביי מיר! דאָרט פון אויפן אין צימערל, וואָס אונטערן דאָך, שטייט אַ האַלב-אַנגעטאָנענע קליינע טענצערין: זי שטייט אַמאָל אויף איין פוס, און אַמאָל אויפן צווייטן: די גאַנצע וועלט איז ביי איר אונטער די פיס; זי איז נישט מער, ווי אַן אויגן-פאַרבלענדעניש. זי גיסט וואָסער פון טיי-קענדל אויף אַ שטיקל מאַטעריע, וואָס זי האַלט אין די הענט — דאָס איז איר גאַרטעלע: — ריינקייט — איז אַ גוטע זאַך! דאָס ווייסע קלייד הענגט אויפן הענגער, ס'איז אויך מיט וואָסער פון טיי-קענדל אויסגעוואָשן און אויפן דאָך אויסגעטריקנט; זי טוט עס אָן, וואַרפט אויף די אַקסלען אַ העל, געל טיכל אַרויף, פון וואָס דאָס קלייד זעט נאָך ווייסער אויס. אָט האָט זי ווידער

אַ פּוס אויסגעצויגן. — זע נאָר, ווי זי שטייט אויף אַ שפיץ=
שיכל דאָרט! ווי אויף אַ בלומען-שטענגעלע! ... איך קאָן אַליין
זיך זען, און זיך שפיגלען אין זיך!
— דאָס אינטערעסירט מיך ווייניק! — האָט געזאָגט גערדאָ.
איבעריק געווען צו דערציילן! און זי איז צום אַרויסגאַנג פון
גערטנדל אַוועקגעלאָפן.

דאָס טירל איז פאַרשלאָסן געווען. האָט זי אָבער אַזאָ
שטאַרקן נעם געטאָן ביים פאַרזשאַווערטן פאַררוקער, אַז ער
האָט זיך באַלד אויפגערוקט. דאָס טירל האָט זיך אויפגעעפנט,
און גערדאָ האָט זיך באַרוויס לויפן געלאָזט. דריי מאָל האָט
זי זיך אויף צוריק אומגעקוקט, נאָר קיינער איז איר ניט
נאָכגעלאָפן. לסוף האָט זי זיך זעהר איינגעמידט און האָט זיך
אויף אַ גרויסן שטיין אַפרוען אַנידערגעזעצט. ערשט דאָן האָט
זי זיך אַרומגעקוקט און באַמערקט, אַז דער זומער איז שוין
אַוועקגעגאַן און אין דרויסן איז שוין שפעטער האַרבסט. אין
טייערן סאָד פון דער אַלטער פרוי, וואו די זון האָט אַ קיי-
לעכיק יאָר געבליט און וואו ס'האָפן בלומען פון אַלע צייטן
יאָר געבליט, האָט מען דאָס, פאַרשטייט זיך, באַמערקן נישט
געקאָנט.

— מיין גאָט, ווי איך האָב זיך עס פאַרזאַמט! — האָט
אויסגעשריגן די קליינע גערדאָ. — אָט איז שוין דער האַרבסט
אַנגעקומען; ס'איז נישט קיין צייט אויף רוען אצינד! — און
זי האָט זיך פון אַרט אויפגעהויבן, אויף ווייטער אין וועג זיך לאָזן.
אַ, ווי ס'האָפן איר די פאַרוואַנדעטע פיסלעך וויי גע-
טאָן און געבראַכן! און אַרום איז אַזוי קאלט און ברוגז אַלץ
געווען. די לאַנגע ווערבע-בלעטלעך זיינען שוין אינגאַנצן געל
געוואָרן, און מיט גרויסע טראָפנס האָט פון זיי דער טוי גע-
קאַפט; איינס נאָכן אַנדערן זיינען די בלעטלעך פון די ביי-
מער אַראָפגעפאלן. אַליין נאָר דער דאָרן האָט נאָך
זיינע פרוכט געהאַט, אָבער זיי זיינען האַרט און הייליק
געווען. די גאַנצע וועלט האָט זיך אויסגעוויזן גרוי
און ברוגז.

פערטע מעשה.

דער פרינץ מיט דער פרינצעסין.

גערדא האָט ווייטער באַדאַרפט אַפּרוען. אַנטקעגן דעם אָרט, וואו זי איז געזעסן, איז אַ גרויסער ראָב אַרומגעשפרונג גען. ער האָט לאַנג אויפן מיידעלע געקוקט, מיטן קאָפּ געשאַקלט און לסוף אַרויסגעזאָגט: „קראַ! קראַ! גאָט העלף! גאָט העלף!“ בעסער זיינע געפילן אויסדריקן האָט ער נישט געקאָנט. נאָר ער האָט דעם מיידלס גוטס באַגערט און האָט ביי איר געפּרעגט, וואוהין זי האָט זיך עס אַליין געלאָזט. דאָס וואָרט „אַליין“ האָט גערדאָ אויסגעצייכנט גוט פאַרשטאַנען; זי האָט טיף דורכגעפילט, וואָס דאָס באַטייט. און זי האָט דעם ראָב איר געשיכטע דערציילט און ביי אים געפּרעגט, צי האָט ער נישט געזען איר קיי.

האָט דער ראָב מיט אַן ערנסטן אויסזען מיטן קאָפּ אַ שאַקל געטאָן און געזאָגט: ס'קאָן זיין! ס'קאָן זיין!
— ווי, דו רעכנסט? — האָט אויסגעשריגן דאָס מיידעלע,
און פון פרייד שיער דעם ראָב מיט אירע קושן נישט דערשטיקט.
— שטילער! — האָט געזאָגט דער ראָב. — איך רעכן, אַז דאָס דאַרף זיין דער קליינער קיי, נאָר איצט האָט ער דין שוין געקערט צוליב דער פרינצעסין פאַרגעסן.
— ער וואוינט דען ביי אַ פרינצעסין? — האָט געפּרעגט גערדא.

— יא, און דו הער נאָר אויס! — האָט געזאָגט דער
ראַב. — נאָר מיר איז שווער אויף דיין לשון צו רעדן, אפשר
פאַרשטייטסטו די ראַבן-שפראַך, וואָלט איך דיר דאָן אַלץ אַ סך
בעסער דערציילט.

— ניין! — האָט געזאָגט גערדאָ. — מ'האָט מיך עס ניט
געלערנט. די באַבע קען דאָס יאָ טוט מיר טאַקע באַנג, וואָס
איך האָב זיך עס נישט אויסגעלערנט.

— קיין אומגליק ניט! — האָט געזאָגט דער ראַב, —
כ'וועל דערציילן, ווי איך קאָן — און דו האָב קיין פאַריבל
ניט! — און ער האָט איר אַלץ, וואָס ער האָט געוואוסט,
דערציילט: —

אין דער מדינה, אין וועלכער מיר געפונען זיך אַצינד,
וואוינט אַ פרינצעסין. זי איז אומגעוויינליך קלוג, ווייל זי
האָט אַלע צייטונגען, וואָס גייען אויף דער וועלט אַרויס,
איבערגעלייענט, איבערגעלייענט און אַלץ פאַרגעסן, — אָט וואָס
קלוג הייסט! איז זי אָט דאָ נישט לאַנג אויפן טראָן געזעסן —
און דאָס, זאָגט מען, איז גאָר ניט אַזוי איינגענעמען. און
פלוצים הויבט זי אָן זינגען אַ לידעלע פאַר זיך. און אין
יענעם לידעלע זינגט זיך: „פאַרוואָס זאָל איך נישט חתונה
האַבן?“ — און באמת טאַקע פאַרוואָס ניט? — האָט זי זיך
געזאָגט, און דאָ טאַקע באַלד חתונה האָבן באַשלאָסן, נאָר
פאַר אַזאַ מענטשן, וואָס זאָל קאָנען קלוגע געשפרעכן פירן,
און ניט לייטיש שווייגן, ווייל דאָס איז זעהר אומעטיק. האָט
זי דעמאָלט אַלע אירע הויף-דאַמען צונויפגערופן, און ווען
יענע זיינען געוואָרן געוואָרן, וועגן וואָס דאָ האַנדלט זיך, האָבן
זיי זיך זעהר דערפרייט. — „אָט אַ וואוילער איינפאַל!“ — האָט
יעדע איינציקע געזאָגט. — „די טעג האָב איך וועגן דעם אויך
טאַקע געטראַכט!“ מעגסט מיר גלויבן, איך זאָג דיר דעם
ריינעם אמת. — האָט פאַראויסגעזעצט דער ראַב. — ביי מיר
איז אין פאַלאַץ אַ פלח פאַראַן, זי איז צו דער שטוב אַ צוגע-
וואוינטע, שפאַצירט זי פראַנק-און-פריי איבער אַלע צימערן
אַרום, און אָט פון איר ווייס איך אַלעס, וואָס דאָרטן טוט זיך.

אויפן צווייטן טאָג זיינען אַלע צייטונגען מיט אַ רעמל פון גאַלע הערצער און מיט דער פרינצעסינס ווענדל אַרויסגע-
 גאַן. און אין זיי האָט זיך געזאָגט, — אַז יעדער יונגערמאַן פון פיינעם אויסזען קאָן אין פאַלאַץ צו דער פרינצעסין קומען, און אויב אין געשפרעך וועט ער שכל און קלוגשאַפט אַרויסווייזן, וועט זי אים פאַר אַ מאַן אויסקלייבן.

— יאָ, יאָ, גלויב־זשע מיר! — האָט געזאָגט דער ראָב, — דאָס איז אַזוי אמת, הי דו זעסט מיך דאָ אַ זיצנדיקן. — האָבן זיך פון אַלע זייטן יונגעלייט אַ גלאַז געטאַן; איז געוואָרן אַ הו-האַ און אַ לויפעניש אין לשער, נאָר ניט אין ערשטן טאָג, נישט אין צווייטן האָט קיינער פון זיי קיין ערפאַלג נישט געהאַט. אַלע האָבן זיי געקאָנט רעדן, כל זמן זיי זיינען נאָר אויף דער גאַס געווען; אָבער ווי נאָר זיי האָבן די שוועל פון פאַלאַץ אַריבערגעטראַטן און די גוואַרדיע אין זילבער אָנגעטאַן דערזען, און אויף די טרעפּ די לאַקייען אין גאַלד־גענייטע לייורייעס, און די הויכע העל־פאַלויכטענע זאַלן, אַזוי האָבן זיי זיך אינגאַנצן פאַרלוירן און נאָר דאָס לעצטע וואָרט פון דער פרינצעסין איבערחורן געקאָנט, און דער פרינצעסין איז דאָך גאָר נישט אינטערעסאַנט געווען אירע אייגענע ווער־טער איבערגעחזרטע צו הערן. מ'האַט געקאָנט מיינען, אַז עפעס אַ מין שלאַפקייט — אַ שלאַק איז אויף זיי געקומען, וואָס איז זיי איבערגעגאַן נאָר דאָן, ווען זיי האָבן זיך ווידער אויף דער גאַס אַרויסגעכאַפט. יאָ, אויף דער גאַס האָבן זיי געוואוסט וואָס צו רעדן. אין אַ גאַנצער שערענגע זיינען זיי דאָרט געשטאַנען, פון די שטאַט־טויערן ביז צו דעם פאַלאַץ צו. איך בין דאָרט אַליין געווען, פדי דאָס אַיץ צוקוקן. די אַרימע זיינען הונגעריק געווען און דאָרשט געליטן, נאָר אין פאַלאַץ האָט מען זיי אפילו קיין גלאַז וואַסער נישט פאַרגע־לייגט. אמת, אייניקע פון זיי, די מער פאַרשטאַנדיקע, האָבן מיט זיך בוטערבראָדן מיטגענומען, נאָר קיינער פון זיי האָט זיך דערמיט מיטן שכן ניט געוואָלט טיילן. יעדער האָט גע־טראַכט: „זאָל ער הונגעריק אויסזען, וועט אים די

פרינצעסין פאַר קיין מאַן נישט נעמען.

— וואָס-זשע איז מיט קיי, מיטן קליינינקן קיי? — האָט געפרעגט גערדאַ. — ווען-זשע איז ער געקומען? ער איז אויך אינאיינעם מיט די איבעריקע געשטאַנען?

— געדולד, זאָג איך דיר, געדולד! באַלד וועלן מיר אויך צו אים צוקומען. אויפן דריטן טאָג איז אין פּאַלאַץ אַן אומבאַוואוסטער יונגלינג געקומען; ער האָט נישט געהאַט נישט קיין עקיפּאָזש, נישט קיין פּערד, נאָר ער איז זיך אַזוי פריי-ליך צופוס געגאַנגען; זיינע אויגן האָבן געפלישטשעט, אַזוי ווי דיינע, און ער האָט לאַנגע שיינע האָר געהאַט, נאָר אַנגע-טאָן איז ער געווען זעהר אַרים.

— ס'איז קיי! — האָט אויסגעשריגן גערדאַ מיט פרייד. — אַ, איצט לסוף האָב איך אים שוין געפונען! — און זי האָט פון פרייד אין די הענט געפאַטשט.

— אויפן רוקן איז ביי אים אַ קליין רענצעלע געווען, — האָט מוסיף געווען דער ראָב.

— אַך, דאָס איז געוויס זיין שליטעלע געווען. — האָט גערדאַ איר מיין אַרויסגעזאָגט, — ער איז דערמיט פון דער היים אַוועקגעגאַן.

— זעהר מעגליך! — האָט געזאָגט דער ראָב. — איך האָב דערויף קיין אַכט נישט געגעבן. נאָר וואָס איך ווייס פון מיין צום-שטוב-צוגעוואוינטער פּלה אויף געוויס איז דאָס, אַז בשעת ער האָט ביים אַריינגאַנג די אַנגעטאַנענע גוואַרדיאַנער דערזען און די אַפּגע-ליטע לאַקייען אויף די טרעפּ, איז ער אויף אַ האָר ניט אַראָפּגעפאַלן ביי זיך, האָט זיי נאָר מיטן קאָפּ אַ מאַך געטאָן און אַזוי געזאָגט: „אַט אַן אומעט אַ ביסל דאַרף זיין אויף די טרעפּ דאָ צו שטיין! איך וועל בעסער אין פאַ-לאַך אַריינגיין!“ די זאַלן זיינען מיט אומצאַליקע ליכט אויס-געצייכנט באַלויכטן געווען; געהיים-ראַטן און גענעראַלן זיינען באַרוויס אַרומגעגאַן און גאַלדענע פּלים אַרומגעטראַגן — ס'איז געווען פון וואָס נתפעל צו ווערן; זיינע שטיוול האָבן שרעק-ליך געסקריפעט, נאָר אויך דאָס האָט אים נישט אויסגעמאַכט.

— נו, דאָס איז קיי געווען! — האָט געזאָגט גערדאָ. —
 איך ווייס, ביי אים זיינען נייע שטיוול געווען; כ'האָב געהערט,
 ווי זיי האָבן אין דער באַבעס צימער געסקריפעט.
 — יאָ, זיי האָבן נישקשהדיק געסקריפעט, — האָט פּאָר-
 אויסגעזעצט דער ראָב. — אָבער ער איז מוטיק און שטאַרק
 ביי זיך צו דער פּרינצעסין צוגעגאַנגען, וואָס איז אויף אַ פּערל,
 די גרויס ווי אַ שפינראָד, געזעסן. אַרום איר זיינען אַלע
 הויפּישע דאַמען געשטאַנען מיט זייערע באַדינערינס און מיט
 די באַדינערינס פון זייערע באַדינערינס און אַלע הויפּישע
 קאַוואַליערן מיט זייערע קאַמערדינערס און מיט די באַדינערס
 פון זייערע קאַמערדינערס, וואָס אויך יענע האָבן באַדינטע גע-
 האָט, און וואָס נענטער ווער צו דער טיר ס'איז געשטאַנען,
 אַלץ אָנגעבלאָזענער און גדולדיקער איז זיין אויסזען געווען.
 אויפן באַדינער פונם קאַמערדינערשן לאַקייס באַדינער, וואָס
 איז באַשטענדיק אין שטעק-שיך געגאַנגען, האָט מען אָן קיין
 ציטער גאָר נישט געקאַנט קיין קוק טאָן — אַזאַ מין אויסזען
 האָט ער געהאַט, ווען ער איז ביי דער טיר געשטאַנען.
 — ווי שרעקליך ס'האַט באַדאַרפט זיין! — האָט געזאָגט
 רי קליינע גערדאָ. — נו, און וואָס קיי, ער האָט טאַקע חתונה
 געהאַט מיט דער פּרינצעסין? —

— ווען איך בין נישט קיין ראָב, וואָלט אפילו איך אַ-
 ליינ פאַר איר חתונה געהאַט, נישט געקוקט דערויף, וואָס איך
 בין שוין אַ פאַרקנסטער. וואָס-זשע געהער צו דעם בחורל, האָט
 ער אַזוי גוט גערעדט, פונקט ווי איך בשעת איך רעד אויף
 ראָבן-לשון, — דאָס האָט מיר מיין שטופּ-זיצערין, די פּלה, דער-
 ציילט. ער איז געווען אַזאַ שיינער און פּרייליכער. און ער
 האָט מודיע געווען, אַז געקומען איז ער גיט צוליב דעם, ער
 זאָל זיך צו דער פּרינצעסין שדכענען, נאָר צוליב דעם, ער זאָל אירע
 קלוגע רייד הערן; און זי איז אים געפּעלן געוואָרן, אונער איר אויך.
 — יאָ, געוויס איז דאָס קיי געווען! — האָט געזאָגט
 גערדאָ. — ער איז דאָך אַזאַ קלוגער געווען, ער האָט דאָך
 אפילו תּשברת געקאַנט אויפן קאַפּ רעכענען... אַך, זיי אַ

גוטער און פיר מיך אין פאלצאן צו אים.

— ס'איז גרינג צו זאגן! — האָט באַמערקט דער ראָב. —
איך ווייס אפילו נישט, ווי דערפאַר זיך צו נעמען. אָט וועל איך
מיט מיין פֿלע איבעררעדן — מעגליך, אָז זי וועט אָן עצה
געבן. פשוט אַזוי אָבער וועט מען אַזאַ מיידעלע, ווי דו, אין
פאלצאן נישט אַריינלאָזן.

— נישקשה, מ'וועט מיך אַריינלאָזן! — האָט געזאָגט
גערדאַ. — אָז קיי וועט דערהערן, אָז איך בין דאָ, וועט ער
באַלד הייסן מיך אַריינלאָזן.

— וואַרט-זשע מיך אויס ביי די פאַרקאָן-שטאַכעטן דאָרטן, —
האָט געזאָגט דער ראָב, מיטן קאָפּ אַ שאַקל געטאָן און אַוועק-
געלאָפּן.

ס'איז שוין גאָר פינסטער געווען, ווען דער ראָב האָט
זיך צוריק אוימגעקערט. — קרא! קרא! — האָט ער געזאָגט. —
מיין פֿלע שיקט דיר טויזנט גרוסן און אָט דאָס ברויטל, וואָס
זי האָט אין קיך אַוועקגעלאָקחנט. דאָרט זיינען אַזוינע ברויטלעך
פאַראַן אַ סך, און דו האָסט זיך שוין געוויס אויסגעהונגערט
ס'איז קיין מעגליכקייט נישט, זאָלסט אין פאלצאן אַריין
קומען — דו ביסט דאָך פאַרוויס. די גוואַרדיאַנען, וואָס זיינען
אין זילבער אָנגעטאָן, און די אָפּגעגילטע לאַקייען וועלן דיר
בשום-אופן נישט דורכלאָזן. נאָר וויין נישט: דו וועסט דאָך
אַהין אָנקומען. מיין פֿלע ווייסט פון איינער אַ הינטערטיר,
וואָס פירט אין דער פרינצעסינס שלאָפּצימער אַריין. און ווייסט
אויך, וואו דער שליסל פון דער טיר, וואָס פירט אַהין.

זיינען זיי אין פאלצאן-סאָד אַריינגעגאַן און אויף אַ גרויס-
סער אַלעע אַרויפגעקומען, וואו די בלעטלעך פון די ביימער
האַבן אין איין פּאַלן געהאַלטן; און ווי נאָר אין פאלצאן
האַבן זיך אַלע ליכט אויסגעלאָשן, אַזוי האָט דער ראָב גערדאַן
צו דער הינטערטיר צוגעפירט, וואָס איז אַ ביסעלע אויפגע-
עפנט געווען.

אַ, ווי גערדאַן האָט דאָס האַרץ פון פחד און פון האַ-
פּענונג געקלאָפּט! איר האָט זיך געדאַכט, גלייך ווי זי וואָלט

עפעס א שלעכטע זאך פארטראכט, הגם באמת האָט זי דאָך
 נאָר געוואָר-ווערן געוואָלט, צי איז דער קליינער קיי דאָ
 פאַרצאָן. יאָ, דאס האט באדארפט זיין ער! און זי האט זיך
 לעבעדיק זיינע קלארע אויגן פארגעשטעלט, זיינע לאַנגע האר
 און זיין שמייכל, ווען זיי זיינען אינאיינעם אונטער די רויזן-
 קוסטעס געזעסן. יאָ, אים וועט געוויס הנאה טאָן, אז ער וועט
 געוואָר-ווערן, וואס פאר א ווייטן וועג זי האָט צוליב אים גע-
 מאכט, און וויפיל צרות אלע אין דערהיים: דארט פון זיין
 פארשוואנדן-ווערן האבן. און דאס הערציל אירס האט זיך
 כמעט אפגעשטעלט פון פרייד און פחד גרויסן.

און אט זיינען זיי אויף די טרעפ ארויפגעקומען. א קליין
 לעמפעלע האט אויף דער שאפע געברענגט, און אויף דער
 ערד איז די שטוב-זיצערין, די ראָב, געשטאַנען; זי האָט איר
 בשעת-מעשה א קניקסן געמאכט, אזוי ווי די באַבע האט זי געלערנט.
 — דער חתן מיינער האט מיר וועגן אייך פיל גוטס
 דערציילט, קליינע פרייליך, — האט געזאָגט די ראָב די היי-
 מישע, — אייער געשיכטע איז זעהר רירנדיק. און אויב איר
 וועט זיך מטריח זיין און דעם לאַמפ נעמען, וועל איך אייך
 אויף אַ גלייכן וועג פירן, אויף וועלכן מיר וועלן קיינעם נישט
 באַגעגענען.

— מיר דאָכט, אַז עמיצער גייט אונז נאָך! — האָט געזאָגט
 גערדאָ. און באמת, אין דער מינוט האָבן זיך פאַרביי איר
 טאַקע עפעס שאַטנס אַזוינע פאַרבייגעטראָגן. — דאָס זיינען
 פערד מיט צעלאָזטע האַלד-האַר און מיט דינע פיס געווען, און
 יעגערס, קאוואַלירערן און דאַמען רייטנדיק.

— דאָס זיינען נאַכט-זענישן נאָר! — האָט געזאָגט די
 ראָב. — זיי קומען צוליב דעם, זיי זאָלן די הערנס געדאַנקען
 מיט יאָגד פאַרנעמען. דאָס איז אָפער באַקוועם פאַר אייך.
 איר וועט דאָן בעסער די שלאָפנדיקע באַטראַכטן קאָנען. נאָר
 איך האָף, אַז ווען איר וועט גרויס און דערהויבן ווערן, וועט
 איר באַווייזן, אַז ביי אייך איז אויך אַן איידל האַרץ פאַרצאָן.
 — אַ דאָס געוויס, — האָט געזאָגט דער וואַלד-ראָב.

דאן זיינען זיי אין דעם ערשטן זאל אריינגעקומען, וואָס די ווענט זיינע זיינען מיט ראָזן אַטלאַס געווען באַשלאָגן, און אין אַטלאַס זיינען קינסטליכע בלומען אריינגעשטעקט געווען. אויך דאָ האָבן זיך פאַר זיי די נאַכט-זענענישן פאַרבייגעטראָגן, אבער אזוי גיך, אַז גערדאָן האט זיך נישט איינגעגעפן זיי באַטראַכטן אין דערנאָנט. וואָס ווייטער זיי זיינען געגאַנגען, אַלץ פּרעכטיקער זיינען די זאַלן געוואָרן — קיין חידוש ניט: מ'האַט געקאנט אין התפעלות קומען. לָסוף האבן זיי זיך אין שלאפצימער געטראָפן. די סטעליע איז אויף אַ גרויסן פּאַרעם מיט גלעזערנע בלעטער ענליך געווען, און אין מיטן צימער אויף אַ גראָבן גאַלדענעם בלומען-שטעקעלע זיינען צוויי בעטלעך, אין דער פאַרם פון ליליעס, געהאנגען. איין בעטל איז אַ ווייס געווען, און דערין איז די פּרינצעסין געשלאפן; דאס צווייטע — אַ רויטס, און דערין האט גערדאָ קיי באדארפט זוכן. האט זי אין דער זייט אריין איינס פון די רויטע בלעטלעך אפגעבויגן און פאר זיך אַ שטייפן האַלז-און-נאַקן דערזען. יא, דאס איז קיי געווען! — זי האט אים הויך ביים נאמען אנגערופן און צו אים דעם לאמפּ צוגעטראגן. די נאכט-זענענישן האבן זיך ווייטער דורך דעם זאַל דורכגעטראגן, — דער שלאפנדיקער האט זיך אויפגעכאפט, דעם קאפּ אויסגעדרייט און — דאס איז ניט קיי געווען!

דער פּרינץ איז נאר מיטן האַלז-און-נאַקן אויף קיי ענליך געווען, הגם ער איז אויך אַזאַ יונגער און אַזאַ שיינער געווען. פון דעם נויסן ליליענפאַרמיקן בעטל האט די פּרינצעסין אַרויסגעקוקט און אַ פּרעג געטאן, וואס איז דא געשען. האט דאָן גערדאָ זיך צעוויינט און איר גאַנצע געשיכטע דערציילט, און אויך אַלץ, וואס ס'האבן פאַר איר ביידע ראָבן געטאן.

— אַרים קינד! — האָבן געזאָגט דער פּרינץ מיט דער פּרינצעסין, און האָבן די ראָבן געלויבט און אויף זיי ברוגו נישט זיין צוגעוואָגט, און אַפילו זיי באַשענקען, אויב זיי וועלן נאָר צוזאָגן, אַז מער אַזוינס וועלן זיי שוין נישט טאָן.

— איר ווילט אויף דער פריי זיין, — האָט געפרעגט די פרינצעסין, — אָדער דאָס אָרט פון הויף-ראַבן פאַרנעמען און אויף אַלעם גרייטן און אויף אַלע קיך-שיריים? האָבן זיך ביידע ראָבן שטאַרק גענויגט און געזאָגט, אַז זיי האָלטן בעסער פון אַבאַשטענדיק אָרט. זיי האָבן זיך אָן דער עלטער דערמאָנט און באַשלאָסן, אַז דעמאָלט איז ניט שלעכט אַ פאַרויכערט שטיקל-ברויט האָבן.

איז דער פרינץ פון זיין בעטל אויפגעשטאַנען און דאָס גערדאן אָפגעטראָטן, מער פאַר איר האָט ער גאַרנישט ניט געקאָנט טאָן. האָט זי אירע הענטעלעך צונויפגעלייגט און גע-טראַכט: „ווי גוט אַלע מענטשן און אַלע חיות זיינען!“ דער-נאָך האָט זי די אויגן פאַרמאַכט און זיס אַנטשלאָפן געוואָרן. זיינען די נאַכט-זעענישן ווידער אין צימער אַריינגעפלויגן, און גערדאן האָט זיך פאַרגעשטעלט, אַז עפעס מלאַכים אַ שלייטעלע שלעפן, אין וועלכן קיי זיצט און מיטן קאָפּ איר מאַכט. נאָר דאָס אַלץ איז מער ניט, ווי אַ חלום געווען און דערום איז דאָס באַלד פאַרשוואַנדן געוואָרן, ווי נאָר זי האָט די אויגן געעפנט. אויפן צווייטן טאָג האָט מען זי פונם קאָפּ ביז די פיס אין סאַמעט און אין זיידנס אָנגעטאָן; מ'האַט איר פאַרגעלייגט אין פאַלאַץ איבערבלייבן, וואו ס'וועט זיך איר לעבן, וואָס בעסער קאָן גאָר ניט זיין. אָבער גערדאן האָט געבעטן, מ'זאָל איר נאָר אַפערד-און-וואָגן און אַפאַר שיך געבן, ווייל זי האָט באַשלאָסן זיך ווייטער אַוועקלאָזן קיי צו זוכן.

האַט מען איר שיך און אַ מופטע געגעבן, אָנגעטאָן זי זעהר גוט, און אַז זי האָט זיך שוין אין וועג אַריין געקליבן, האָט שוין ביים טויער אַ קאַרעטע פון ריין גאָלד, מיט די הערבן פונם פרינץ מיט דער פרינצעסין, געוואָרט, דער אָנטרייבער, דער לאַקיי און די פאַררייטערס — מ'האַט איר אַפילו פאַררייטערס געגעבן — האָבן אויף די קעפּ גאָלדענע קרוינען געטראָגן. אַליין דער פרינץ מיט דער פרינץ-צעסין האָבן זי אין דער קאַרעטע אַריינגעזעצט און אַגליק-ליכע רייזע געוואונטשן. דער וואַלד-ראָב, וואָס האָט שוין גע-

האָט חתונה געהאַט, האָט גערדאָן די ערשטע דריי מייל פּאַ-
 גלייט; ער איז איר ביי דער זייט געזעסן, ווייל ער האָט ניט
 געקאָנט מיטן רוקן צום אָנטרייבער זיצן. די צווייטע ראָב איז
 ביים טויער געשטאַנען און מיט די פּליגלען געמאַכט; ווייטער
 גערדאָן באַגלייטן האָט זי נישט געקאָנט, ווייל פון דער צייט,
 זינט זי האָט דאָס גוטע אָרט מיט די גוטע עסנס באַקומען,
 האָט זי אָנגעהויבן פון קאַפּ-ווייטאַק ליידן. איבערווייניק איז די
 קאַרעטע מיט מאַנדל-בייגעלעך באַשלאָגן געווען, און אין קעס-
 טעלע, וואָס אונטערן געזעס, זיינען פּרוכטן און לעקעלעך
 געלעגן.

— זיי געזונט! אַגליקליכע רייזע! — האָבן דער פּרינץ
 מיט דער פּרינצעסין געשריגן. די קליינע גערדאָ האָט געוויינט,
 אויך דער ראָב האָט טרערן פאַרגאַסן, אַזוי האָט געדויערט די
 ערשטע דריי מייל; דערנאָך האָט זיך אויך דער ראָב מיט איר
 געזעגנט, און דאָס איז שווערער פון אַלץ געווען. ער איז אויף
 אַ בוים אַרויפגעפּלויגן און אַזוי לאַנג מיט די שוואַרצע פּליג-
 לען געמאַכט, ביז די קאַרעטע, וואָס האָט, ווי די לויטערע זון
 געלויכטן, איז פון אויג ניט פאַרשוואונדן.

פינפטע מעשה.

דאָס קליינע רויבער-מיידעלע.

גערדאָ איז דורך אַ פינסטערן וואַלד דורכגעפאַרן, נאָר
 די קאַרעטע אירע האָט ווי אַ פייער געלויכטן, האָבן זי די
 גולנים דערזען און אויפן רייכן רויב זיך אַרויפגעוואָרפן.
 — ס'איז גאָלד, ריין גאָלד! — האָבן זיי געשריגן, פונם
 לאַקער אַרויסשפּרינגענדיק, און האָבן די פּערד פאַרהאַלטן, און
 די קליינע פאַררייטערס, דעם אָנטרייבער און די לאַקייען גע-
 הרגעט און גערדאָן פון דער קאַרעטע אַרויסגעשלעפּט.
 — אָט וואָס פאַר אַ פעטינקע און גוטינקע! ווי ס'ווייזט
 אויס, האָט מען זי מיט לעקעלעך געהאַדעוועט! — האָט געזאָגט

די אלטע גזלנטע מיט דער לאנגער צעשוֹיבערטער באַרד און מיט די ברעמען, די אַראָפּגעלאָזטע. — זי איז ווי אַ שעפעלע אַ פעטס, ס'וואָלט ניט שלעכט געווען זי צו פאַרוזכן! — און מיט די ווערטער האָט זי אַ שאַרפּן מעסער אַרויסגענומען, וואָס האָט אַזוי געפליאַסקעט, אַז ס'איז אַ שרעק געווען צו קוקן.

— איי! — האָט די אלטע אין דער זעלבער מינוט אַ געשריי געטאָן: דאָס האָט איר טעכטערל, וואָס איז ביי איר אויפן רוקן געזעסן, אזא ביס אין אויער געטאָן. — אַך, דו שד איינער! — האָט די מוטער אַ געשריי געטאָן, אָבער הרגענען גערדאן האָט זי שוין קיין צייט נישט געהאַט.

— זי וועט זיך שפּילן מיט מיר! — האָט געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע. — זי וועט מיר איר מופטע און איר שיין קליידעלע אָפּגעבן און מיט מיר אין איין בעט שלאָפּן. — און דערביי האָט זי נאָך אַ-מאָל די מוטער אַ ביס געטאָן, און אזא שטאַרקן, אַז יענע איז אַזש אונטערגעשפרונגען און אַרום איר אָרט זיך געדרייט. די גזלנים פון זייער זייט האָפּן גע-לאַכט און געזאָגט: „זעט נאָר, ווי אונזער אלטע טאַנצט מיטן אויסוואַרף אירן!

— איך וויל זיך אין דער קאַרעטע זעצן! — האָט אויסגע-שריגן דאָס רויבער-מיידעלע, און איר פּאַגער איז באַלד דער-

פילט געוואָרן — אַזאָ קאַפּריזע און איינגעשפּאַרטע איז זי גע-
ווען. האָט זי זיך מיט גערדאַן אין קאַרעטע אַריינגעזעצט
און אויף גיך אין טיף-וואַלד זיך אַוועקגעטראַגן, אויף קיינע
פּוים-וואַרצלען און אויף קיינע שטיינער נישט קוקנדיק. דאָס
מיידעלע איז אין איין גרויס מיט גערדאַן געווען, נאָר שטאַר-
קער פון איר, און די פּלייצעס ברייטער און אַ שטייפע אָנגע-
צויגענע הויט געהאַט. אירע אויגן זיינען שוואַרץ, זעהר
שוואַרץ געווען און עפעס האָבן זיי אומעטיקליך געקוקט. האָט
זי גערדאַן פאַר דער טאַליע אַרומגענומען און געזאָגט: „זיי
וועלן דיך נישט הרגענען, ביז איך וועל אויף דיר אין כּעס
נישט ווערן. ביזט אַ פּרינצעסין געוויס?“

— ניין! — האט געזאָגט גערדאַן און איר אַלץ, וואָס זי
האַט איבערגעלעבט, דערציילט, און ווי ליב זי דעם קליינעם
קיי האָט.

האַט דאס רויבער-מיידעלע אויף איר זעהר ערנסט אַ קוק
געטאן, מיטן קאפּ אַ שאקל געטאן און ווידער געזאָגט: „זיי
וועלן דיך שוין נישט הרגענען אפילו דעמאלט, ווען איך וועל
אויף דיר יא אין כּעס ווערן — דעמאָלט וועל איך עס שוין
בעסער אַליין טאן!“ דערנאך האט זי גערדאַן די טרערן אפּ-
געווישט, און אירע הענט אין דער גוטער מופּטע, וואו ס'איז
אַזוי ווייך און וואַריג געווען, באַהאַלטן.

לסוף האט זיך די קאַרעטע אפּגעשטעלט. זיינען זיי
אַריינגעפארן אין אַ גרויסן הויף פון אַ גנבים-מויער, וואס ער
איז פון אויבן ביז אַראפּ אין הוילע שפּאַלטן געווען. פון די
שפּאַלטן זיינען ראָבן און קראָעס אַרויסגעפּלויגען, און די
גרויסע קייטן-הינט, וואָס האָבן אַזוי ביזו געקוקט, ווי זיי
וואַלטן געוואַלט אַ מענטשן איינשלינגען, זיינען פון זייערע
פּודקעלעך אַרויס, נאָר געהאַווקעט האָבן זיי ניט, ווייל ס'איז
פאַרווערט געווען.

אין אַ גרויסן אַלטן זאַל אַ פאַרהויכערטן, אויף
אַ שטיינערנעם באַדן, איז אַ גרויס פייער צעלייגט געווען; דער
רויך פון פייער האָט זיך ביז צו סאַמע דער סטעליע אויפּ-

געהויבן, זיך צן אויסגאנג געזוכט; אין א גרויסן קעסל האָט זיך אַ יויך געקאַכט און קראָליקלעך און האָזעלעך האָבן זיך אויף בראָט-שפּיזן געבראַטן.

היינטיקע נאַכט מעסטו שלאָפן מיט מיר און מיט אַלע מיינע הילעך! — האָט געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע. האָט מען זיי געגעבן עסן און טרינקען, און דערנאָך זיינען זיי אין אַ ווינקל צוועקגעגאַן, וואו ס'איז שטרוי, מיט קאָלדרעס באַדעקט, אויסגעשפּרייט געווען. איבער אָט דעם אויסגעבעט, אויף פּאַליצעס און דראָנגען זיינען ביי אַ הונדערט טויבן גע-זעסן; די טויבן, ווייזט אויס, זיינען שוין געשלאָפן, נאָר אַז די מיידעלעך זיינען צוגעקומען, האָבן זיי זיך עטוואָס רירן גענומען.

— זיי געהערן אַלע מיר! — האָט געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע, איינע פון די טויבן פאַר די פּיסלעך אַ כאַפּ טוענע-דיק, און אַזוי שטאַרק מיט איר טרייסלען גענומען, אַז דאָס אַרימע טייבעלע, נעבעך, האָט מיט די פּליגלעך זיך צע-פּאַרפּלט. — גיב עס אַ קוש! — האָט זי זיך צעשריגן און עס גערדאַן אין פנים אריין געוואָרפן. — און אָט זיצן די פרייע וואַלד-וואַנדערער! — האָט זי געזאָגט, אַנווייזנדיק אויף אייניקע דרענגלעך, וואָס זיינען צו דער וואַנט צוגעשלאָגן געווען. — אָט די צוויי זיינען פרייע וואַלד-וואַנדערער, זיי וואַלטן תּיכּף אַנטלאָפן, גען מ'זאָל זיי גוט ניט פאַרשליסן; און אָט איז מייך ליבער אַלטיטשקער בע! — און מיט די ווערטער האָט דאָס מיידעלע פאַר די הערנער דעם צפון-הירש אַרויסגעשלעפט, וואָס איז אויף אַ שטריק צוגעבונדן געשטאַנען און אויפן האַלז אַ בליטשענדיקן קופּערנעם האַלזבאַנד געהאַט. — אים דאַרף מען אויך אויף אַ שטריק האַלטן, אַ'ניט וועט ער אומ-באַדינגט אַנטלויפן. אַלע אויפדערנאַכט קיצל איך אים איבערן האַלז מיט מייך שאַרפן מעסער — דערפאַר האָט ער שטאַרק מורא. — און דאָס מיידעלע האָט פון אַ וואַנט-שפּאַלט אַ לאַנגן מעסער אַרויסגענומען און מיט אים איבערן הירשס האַלז איבערגעגאַן, די אַרימע חיה, נעבעך, האָט גענומען מיט די

פיס קלאַפּן, נאָר דאָס רויבער-מיידעלע האָט נאָר געלאַכט
און גערדאָן שלאַפּן אָפּגעפירט.

— דו שלאָפסט דען מיטן מעסער? — האָט געפרעגט
גערדאָ, דערשראָקן זיך אַרומקונדיק.

— איך שלאָף באַשטענדיק מיטן מעסער! — האָט גע-
ענטפערט דאָס רויבער-מיידעלע. — מ'קאָן ניט וויסן, וואָס
ס'קאָן זיך מאַכן. און איצט דערצייל מיר נאָך אַמאָל די גע-
שיכטע מיטן קליינעם קיי און נאָכוואָס דו האָסט זיך אויף
דער וועלט וואַנדערן געלאָזט.

און גערדאָ האָט איר אינגאַנצן איר געשיכטע דערציילט;
די וואָלד-טויפן האָבן פון אויבן אין זייער שטייגל געמרוקעט,
און די איבעריקע טויפן זיינען געשלאָפּן. האָט דאָס רויבער-
מיידעלע מיט איין האַנט גערדאָס האַלדז אַרומגענומען און אין
דער צווייטער דעם מעסער געהאַלטן און אַזוי געכראָפּעט, אַז
גערדאָ האָט די גאַנצע נאַכט מיט קיין אויג ניט געקאָנט צו-
מאַכן; זי האָט ניט געוואוסט, צי וועט מען זי הרגענען, צי
וועט מען זי לעבן לאָזן. די גולנים זיינען אַרום פייער גע-
זעסן, געטרונקען און געזונגען און די גולנטע האָט זיך פאַר-
זיי געבראַכן און קונצן געוויזן. אַך, ווי שרעקליך ס'איז גע-
ווען גערדאָן דאָס אַלץ צווען!

פּלוצים האָבן זיך די וואָלד-טויפן צערעדט: „קור-ראָ,
קור-ראָ! מיר האָבן דעם קליינעם קיי געזען! אַ ווייס הינטעלע
ווי שניי, האָט זיין שליטעלע געטראָגן, ער איז אין שליטן
ביי דער שניי-מלכה געזעסן, וואָס איז דורכן וואָלד דורכגע-
פאַרן, ווען מיר זיינען נאָך קליינע אין די נעסטן געווען. זי
האָט אויף אונז אַ פּלאַז געטאַן, אויף די יונגע פויגעלעך, און
אַלע, אויסער אונז צוויי, זיינען אומגעקומען... קור-ראָ,
קור-ראָ!“

— וואָס רעדט איר דאָרט? — האָט אויסגעשריגן גערדאָ. —
וואוהין איז זי אַוועקגעפאַרן די שניי-מלכה? איר ווייסט עפעס
וועגן איר?

— זי איז געוויס קיין לאַפּלאַנד אַוועקגעפאַרן, ווייל

דאָרטן איז דאָס אייביקע אייז און שניי! פרעג ביים הירש,
וואָס שטייט אויף דעם שטריק אָן דאָרט.

— דאָרט איז אייביק אייז און שניי, דאָרט איז וואונג-
דער! — האָט געזאָגט דער הירש: — דאָרט שפרינגט מען אויף
דער פריי איבער די גרויסע טאָלן אַרום. דאָרט איז דאָס
זומער-געזעלע פון דער שניי-מלכה. און דער שטאַרקער שלאַס
אירער איז העכער, ביים סאַמע צפון-פּאַל, אויף אַן אינזל,
וואָס הייסט שפיצבערגען.

— אָ, קיי, אַרימער, קליינער קיי! — האָט גערדאָ מיט
אַ זיפּן געזאָגט.

— ליג רוהיק! — האָט געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע, —
אַ'ניט וועל איך דיר דעם מעסער אין האַרצן אַריינשטעכן.
אויפן צווייטן טאָג האָט איר גערדאָ דערציילט אַלץ,
וואָס זי האָט פון די טויפן געהערט, און דאָס רויבער-מיידעלע
האָט מיט אַן ערנסטן אויסזען מיטן קאָפּ געשאַקלט און גע-
זאָגט: „ס'איז אַלצאיינס!“ ...

— און דו ווייסט, וואו לאַפּלאַנד געפינט זיך? — האָט
זי דעם צפון-הירש אַ פרעג געטאָן.

— ווער-זשע זאָל וויסן, אויב ניט איך? — האָט געענטפערט
דער הירש, און די אויגן ביי אים האָבן זיך אַזש צעלויכטן. —
דאָרט בין איך געבוירן געוואָרן און אויסגעוואַקסן; דאָרט בין
איך איבער די שניי-פעלדער אַרומגעלאָפן.

— הער! — האָט דאָס רויבער-מיידעלע גערדאָן געזאָגט —
דו זעסט אַלע אונזערע מאַנספילן זיינען אַוועקגעגאַנגען; נאָר
די מאַמע איז דאָ און זי וועט אין דערהיים בלייבן. נאָר
נאָכן איבערבייסן, טרינקט זי פון אַ גרויסער פּלאַש אויס און
זי ווערט אויף אַ שטיקל צייט אַנטשלאָפן; דעמאָלט וועל איך
פאַר דיר עפעס טאָן.

און דאָ איז דאָס מיידעלע פון איר בעט אַראָפּגעשפרונגען,
די מוטער אַרום האַלז אַרומגעכאַפט, פאַר דער באַרד זי אַ
שלעפּ געטאָן און געזאָגט: „וואָס מאַכסטו עפעס גוטס, מיין
טייער ציגן-באַק!“ און די מאַמע האָט איר אַ פּיק אין דער

נאָז געטאָן, אָפּער אַזאָ שטאַרקן, אַז די נאָז ביים מיידעלע
איז פרוין און פלוי געוואָרן, נאָר דאָס אַלץ איז זיך ליבנ-
דיקערהייט געטאָן געווען - אַזוינע ליבע-שפּילן זיינען ביי זיי
געווען.

אַז די מוטער האָט דערנאָכדעם פון פּלאַש אויסגע-
טרונקען און אַנטשלאָפּן געוואָרן, איז דאָס רויבער-מיידעלע
צום הירש צוגעגאַנגען און אים אַזוי געזאָגט: „ס'וואָלט מיר
אינגענעמען געווען נאָך לאַנג דיך מיט מיין שאַרפּן מעסער
צו קיצלען, ווייל דעמאָלט ביזטו אַזוי לעכערליך און צום
לאַכן, נאָר אַזוי וועט זיין: איך וועל דיך אָפּבינדן און דיך
אין דיין לאַפּלאַנד אַנטלויפּן לאָזן. נאָר לויף, ווי פּייל פון
בויגן, און שטעל צו דאָס מיידעלע אין שלאָס פון דער שניי-
מלכה, ביי וועלכער איר חבר וואוינט. דו האָסט דאָך געהערט,
וואָס זי האָט פריער דערציילט, - זי האָט גענוג הויך גערעדט,
און דו האָסט זיך געוויס אונטערגעהערט.

דער הירש איז פון פרייד אַזש אונטערגעשפרונגען, האָט
דאָס רויבער-מיידעלע אויף אים דאָן גערדאָן אַרױפגעזעצט, און
פדי צו פאַרזיכערט זיין, האָט זי צוגעבונדן זי און אפילו
אונטערין געזעס אַ קישעלע אונטערגעלייגט.

— אַזוי בלייבט עס! — האָט זי געזאָגט: — אַט האָסטו
די פוטערנע שטיוועלעך דיינע, ווייל די פרעסט קומען אָן;
די מופטע אָפּער לאָז איך ביי זיך איבער, זי איז זעהר אַ
שיינע, און צו אַ שיינע. דאָך פירן וועל איך דיך פאַרט ניט
לאָזן. אַט האָסטו דיר דער מאַמעס גרויסע הענטשקעס, זיי
וועלן דיר ביי די עלנבויגנס דערגרייכן. טו זיי אויף די הענט
אָן, נו, איצט ביסטו מיט די הענט אינגאַנצן אויף מיין
מיאסער מאַמע ענליך!

און גערדאָ האָט זיך פאַר פרייד צעווייגט.

— איבערטראָגן קאָן איך ניט קיין געוויין-געשמייך! — האָט
געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע. — איצט פאַרקערט דאַרפסטו דאָך
פרייליך זיין! אַט נאָדיר צוויי ברויטן און אַ שטיקל פלייש,
זאָלסט אויפן וועג ניט הונגעריק זיין.

און ביידע זאכן זיינען צום הירש צוגעבונדן געוואָרן ; דאָס מיידעלע האָט די טיר אויפגעעפנט, האָט פון הויף אַלע גרויסע הינט אַריינגעטריבן, דערנאָך האָט זי מיט איר שאַרפן מעסער די שטריק, צו וועלכן דער הירש איז צוגעבונדן געווען, איבערגעשניטן און אים אַזוי געזאָגט:

— איצט לויף, נאָר זע, היט דאָס מיידעלע אָפּ! — האָט גערדאָ אירע ביידע הענט אין די גרויסע הענטשקעס צו דעם רויבער-מיידעלע אויסגעשטרעקט און געזאָגט: „זיי געזונט!“ און דערנאָך האָט דער הירש זיך מיט די פיס צעלאָזט איבער שטיינער און וואַרצל-ביימער, איבערן וואַלד דעם גרויסן און איבער בלאַטעס. וועלף האָבן געוואָיעט, ראָבן האָבן געקראַקעט. „פוט! פוט!“ — האָט זיך אין דער לופט געטראָגן. ס'האָט זיך געדאַכט, אַז דער גאַנצער הימל איז אין העליש פייער געווען.

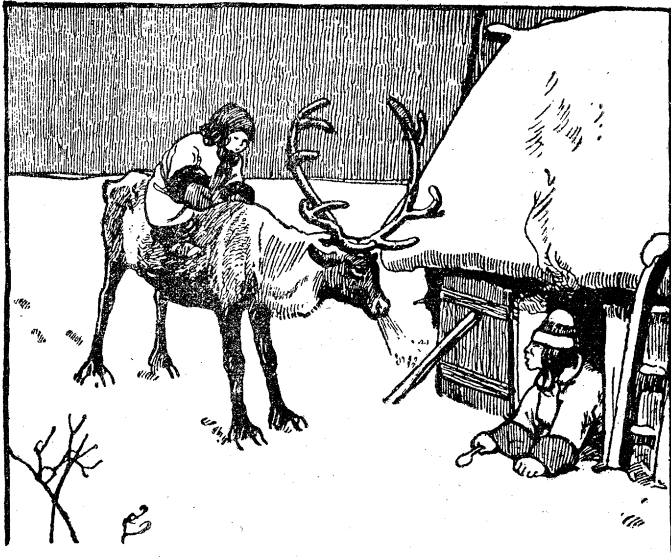
— דאָס איז מיין לאַנד-געפירטיקע צפון-שיין — האָט געזאָגט דער הירש. — זע, ווי ס'לויכט! — און ער האָט זיך נאָך גיכער צעלאָזט! איז ער געלאָפן טאָג ווי נאַכט. אַז דאָס ברויט און דאָס פלייש זיינען שוין אויסגעגאַן, זיינען זיי שוין אין לאַפּ-לאַנד געווען.

זעקסטע מעשה.

די לאַפלענדערין און די פינעריין.

אַפגעשטעלט האָבן זיי זיך פאַר אַ קליין שטיבעלע, וואָס האָט זעהר אַן אַרימען אויסזען געהאַט; דער דאָך איז כמעט ביי דר'ערד געווען, און די טיר איז געווען אַזוי נידעריק, אַז דורכגיין דורך איר האָט מען געקאָנט נישט אַנדערש, סיידן אויף אַלע פיר קריכנדיק. אין דערהיים איז נאָר איינע אַן אַלטיטשקע לאַפלענדערין געווען, וואָס האָט געפרעגלט פיש אויף אַ לאַמפּ, מיט פיש-אייל אָנגעפילט. אַט איר האָט דער הירש אינגאַנצן גערדאַס געשיכטע דערציילט. נאָר פריער האָט

ער זיין אייגענע איבערגעגעבן, ווייל ער האָט זי פאַר אַ סך
 וויכטיקער גערעכנט. גערדא איז אַזוי דערפרוירן געווען, אַז זי
 האָט קיין איין וואָרט נישט געקאָנט אַרויסרעדן.

— אַך, איר אַרימענקע מיינע! — האָט געזאָגט די לאַם-
 לענדערין — אייך שטייט נאָך אַ ווייטער וועג פאַר. ביז פינ-
 לאַנד איז נאָך אַ ווערטס הונדערט כמעט. דאָ איז די זומער-
 רעזידענץ פון דער שניי-מלכה; דאָ צינדט זי אַלע אויפדער-
 נאַכט בענגאַלישע פייערן אָן. איך וועל אָנשרייבן אַ פאַר
 ווערטער אויף אַן אויסגעטרוקנטן שטאַקפיש — קיין פאַפיר האָב
 איך נישט. איר וועט דאָס אָפגעבן דער פינערין, וואָס וואוינט
 אין יענע ערטער, און יענע וועט אייך שוין זאָגן, וואָס איר
 האָט צו טאָן.

און אַז גערדא האָט זיך אָנגעוואַרימט און דעם הונגער
 און דעם דאָרשט געשטילט, האָט די לאַפלענדערין עטליכע

זוערטער אויף דעם אויסגעטרוקנטן שטאָקפיש אָנגעשריבן, און
עצהנדיק גערדאָן, זי זאָל דאָס געשריפטס אָפהיטן, האָט זי
איבעראַנייט צום הירש זי צוגעפונדן, וואָס האָט זיך טאַקע
תיכף ווייטער לויפן געלאָזט. „פוט! פוט!“ — האָט זיך אין
דער לופט געטראַגן; די גאַנצע נאַכט האָט די וואונדערליכע
צפון-שיין געלויכטן. לסוף זיינען זיי קיין פינלאַנד געקומען
און האָבן צו דער פינערין אין קוימען אָנגעקלאַפט, ווייל ביי
דער איז אַפילו קיין טיר נישט געווען.

אין וואוינונג פון דער פינערין איז אַזא אַזא היץ געווען,
אַז די בעל-הביתטע, אַ קליינע און זעהר אומריינע פרוי, איז
פמעט נאַקעט אַרומגעגאַן. האָט זי באַלד גערדאָן די קליידעלעך
צעשפיליטע, האָט ביי איר די הענטשקעס און די שיך אַראָפּ-
גענומען, וואָרים ווען נישט, וואָלט דעם מיידעלע אומערטרעגליך
הייט געווען, דערנאָך האָט זי דעם הירש אויפן קאַפּ אַ שטיקל
אייז אַרויפגעלייגט און גענומען ליינען דאָס, וואָס איז אויף
דעם אויסגעטרוקנטן שטאָקפיש אָנגעשריבן געווען. דריי מאָל
האָט זי דער לאַפּלענדערינס געשריפט איבערגעליינעט, אַזוי
אַז זי האָט דאָס שוין אויף אויסנווייניק אויסגעזורט, און
דערנאָך האָט זי דעם פיש אין קעסל מיט יויך אַריינגעלייגט,
דער פיש האָט נאָך אויף עסן געטויגט, און די פינערין האָט
ניט ליב געהאַט, אַז פון בעל-הביתשקייט זאָל עפעס
לאַפּוד גיין.

דאָן האָט דער הירש פריער זיין געשיכטע דערציילט,
דערנאָך גערדאָס; די פינערין פון איר זייט האָט נאָר מיט
די קלייניקע אויגעלעך געפינטלט, נאָר קיין וואָרט נישט
געזאָגט.

— דו ביסט אַזא חכמה! — האָט געזאָגט דער הירש, —
איך ווייס, דו קאָנסט אַלע ווינטן, וואָס אויף גאָר דער וועלט,
מיט איין פאָדים צונויפבינדן. אַז דער שיפסמאַן וועט איין
קניפ אויפקניפן, וועט אַ קליין ווינטל ווערן, אַז ער וועט דעם
צווייטן אויפקניפן — וועט זיך אַזא שטורעם אויפהויבן, אַז אין
וואָלד וועלן זיך ביימער ברעכן. קאָנסטו נישט געבן דעם

מיידעלע אזא מין געטראנק, אז זי זאל דעם כח פון צוועלף
ריזן באקומען — וואלט זי זיך שוין דעמאלט אפגערעכנט מיט
דער שניי-מלכה!

— דעם כח פון צוועלף ריזן? — האט געזאגט די פינע-
רין. — דערפון אבער וואלט ווייניק-וואס ארויסגעקומען! — און
זי איז צו א פאליצע, וואס איז אויף דער וואנט געהאנגען,
צוגעגאנגען, האט פון דארט א גרויסן צונויפגעלייגטן לעדער
אזא אראפגענומען און דאס צענומען; אויפן לעדער דארט
זיינען וואונדערליכע מינים אותיות אזוינע געווען אנגעשריבן
און די פינערין האט זיך דארט אזוי אין לייענען זיי פאר-
טיפט, אז דער שווייס האט פון איר ריטשקעסווייז געגאסן.

נאך דער הירש האט אזוי פאר דער קליינער גערדאן
געבעטן, און דאס מיידעלע האט אויף דער פינערין מיט
אזוינע רחמנותדיקע און פול מיט טרערן-אויגן געקוקט, אז
יענע האט נאך אמאל מיט די אויגעלעך זיך צעפינטלט, און,
דעם הירש אין א ווינקל אפפירנדיק, האט זי אים עפעס אויפן
אויער איינגערוימט, פריער אויפן קאפ אים א פריש שטיקל
איז ארויפלייגנדיק.

— דער קליינער קיי איז נאך אלץ ביי דער שניי-מלכה
און פילט זיך דארט אויסגעצייכנט, ער מיינט, אז קיין בעסער
ארט פון יענעם איז גאר אויף דער וועלט נישטא. נאך דאס
נעמט זיך אלץ דערפון, וואס אין אויג און אין הארץ זיינען
אים יענע שפיגל-שטיקעלעך אריין. ביז וואנען מע וועט-זשע
זיי ניט ארויסנעמען, קאן ער קיין מענטש, ווי פריער, נישט
ווערן און ער מוז אונטער דער געוועלטיגונג פון דער שניי-
מלכה בלייבן.

— אבער קאנסטו דען נישט געבן גערדאן עפעס וואס
אזוינס, זי זאל די שניי-מלכה בייקומען?

— קיין גרעסערן כח, וואס זי האט, קאן איך איר נישט
געבן. זעסטו דען נישט, אז מענטשן און חיות דינען איר,
און אז באַרויס איז זי גאר די וועלט אויסגעגאן? ניט איך
דארף איר כח געבן. דער כח איז ביי איר אין האַרצן, און

נעמט זיך דערפון, וואָס גערדאַ איז אַ ליב און אומשולדיק קינד אַזאַ. אויב זי וועט זיך אַליין צו דער שניי-מלכה ניט דורכשלאָגן און פון קייס האַרץ און אויגן די שטיקעלעך גלאָז נישט אַרויסנעמען, וועלן מיר איר גאַרנישט ניט העלפן. צוויי מייל פון דאַנען הויפט זיך דער שניי-מלכהס סאַד אָן, טראָג אַהין דאָס מיידעלע אוועק, זעץ זי אַוועק ביים גרויסן קוסט מיט די רויטע יאַגדעס, וואָס שטייט אין שניי דאָרט, נאָר זע פאַרפליידער זיך דאָרט ניט און גיך קער זיך אַהער אום צוריק! — און מיט די ווערטער האָט די פינערין גערדאַן אויפן הירש אַרויפגעזעצט, און יענער איז אַוועק, ווי אַ הירש נאָר קאָן אַוועק.

— אַך איך האָב ניט די שיכעלעך ביי זיך! איך האָב נישט די הענטשקעס! — האָט געשריגן די קליינע גערדאַ, אַז זי האָט די פרינדליקע קעלט דערפילט, אָבער דער הירש האָט קיין רעכט נישט געהאַט זיך אָפצושטעלן און איז ווייטער גע-לאָפן, ביז וואַנען ער איז צום קוסט מיט די רויטע יאַגדעס נישט דערלאָפן. דאָרט האָט ער גערדאַן אויף דער ערד אַראָפגעזעצט, מיט טרערן זי אין די ליפן אַ קוש געטאָן, און פיי־פון-פויגן צוריקוועגס זיך געלאָזט. און דאָס אַרימע מיי-דעלע, נעבעך, האָט זיך אַליין, אין מיטן דעם שרעקליכן און קאַלטן פינלאַנד אָן שייך און אָן הענטשקעס געטראָפן.

האָט זי זיך פאַראויס לויפן געלאָזט, ווי ווייט נאָר זי האָט כח געהאַט. פלוצים זיינען איר אַנטקעגן אַ גאַנצע מחנה שניי-פליאַכעס אָנגעלאָפן, וואָס ניט פון הימל זיינען זיי גע-פאלן — דער הימל איז לחלוטין לויטער געווען און מיט צפון-שיין באַלויכטן געווען — די פליאַכעס האָבן זיך גלייך איבער דער ערד געטראָגן, און וואָס נענטער זיי זיינען צו גערדאַן צוגעקומען, אַלץ גרעסער און גרעסער זיינען זיי געוואָרן. גערדאַ האָט זיך דערמאַנט, ווי גרויס און שיין ס'האָבן זיך איר אויסגעווינן די שניי-פליאַכעס, וואָס זי האָט אין פאַרגרע-סער-גלאָז געזען; די אָבער זיינען געווען נאָך גרעסער און שרעקליכער, זי זיינען כמעט לעבעדיקע געווען. דאָס איז דער

אױואנגארד פון דער שניי-מלכה געווען. אן אויסזען האָבן זיי געהאַט אַ סאַמע וואונדערליכן: טייל זיינען אויף אומגעהייערע און אומגעלומפערטע שטעכלטירן ענליך געווען, אַנדערע האָבן ווי אַ שלאַנגען-קנױל מיט פּאַראַױס אַרויסגעשטעקטע קעפּ דער-מאַנט, און גאָר אַ טייל האָבן ווי קליינע דיקע בערעלעך מיט צעשויערטע פעלצלעך אויסגעזען, נאָר אַלע האָבן זיי מיט וויסקייט געבליאַסקעט און אַלע זיינען לעבעדיקע שניי-פּליאַ-כעס געווען.

האַט גערדאַ דאָן מתפלל זיין גענומען. די קעלט איז אַזוי גרויס געווען, אַז זי האָט געקאַנט איר אייגענעם אָטעם זען, וואָס איז איר פונם מויל אין דער פאַרם פון דאַמף אַרויס-געקומען. דער דאַמף איז אַלץ ממשותדיקער געוואָרן און לִסוף זיך אין קליינע מלאכימלעך פאַרוואַנדלט, וואָס, אַז זיי האָבן זיך אָן דער ערד אָנגעריט, זיינען זיי אַלץ גרעסער און גרעסער געוואָרן. ביי אַלע אויף די קעפּ זיינען ריטער-היטלען געווען, און אין די הענט שפּיזן און שילד-בלעכן; זייער צאָל האָט זיך אַלץ פאַרגרעסערט, און אַז גערדאַ האָט איר תּפּילה פאַרענדיקט, איז זי שוין מיט גאַנצע מלאכים-לעגיאָנען אַרומגע-רינגלט געווען. זיי האָבן מיט זייערע שפּיזן די שרעקליכע פּליאַכעס דורכגעשטאַכן, וואָס האָבן זיך באַלד אין טויזנטער שטיקעלעך צעשאָטן, און די קליינע גערדאַ איז געשטאַרקט און באַרוהיקט פאַראַױס געגאַנגען. די מלאכים האָבן איר די הענט און די פּיס געגלעט, און גערדאַ, קיין קעלט כּמעט נישט פּי-לנדיק, האָט זיך לִסוף צום שלאָס פון דער שניי-מלכה דערקליבן. נאָר איצט וועלן מיר אַ קוק טאָן, וואָס קיי טוט. געוויס טראַכט ער אפּילו נישט פון דער קליינער גערדאַ און בפרט וועגן דעם, אַז זי איז איצט דאָ און פאַרן סאַמע שלאָס נאָך טאַקע.

זיבעטע מעשה.

וועגן דער שניי-מלכהס שלאָס און וואָס דאָרט איז פאַרגעקומען.

די ווענט פונם שלאָס זיינען פון ווירבל-שניי געמאַכט

געווען, און בייזע ווינטן האָבן אין זיי טירן און פענסטער
 אויסגעמאַכט. מער פון הונדערט זאַלן זיינען דאָרט געווען,
 אַלע מיט שניי פאַרוואַלגערטע; די גרעסטע פון זיי האָט זיך
 אויף אייניקע מײַלן געצויגן. אַלע זיי זיינען מיט צפון-שיין
 באַלויכטענע געשטאַנען און אַזוינע גרויסע און פוסטע, אַזוינע
 קאַלטע און בליאַסקענדיקע געווען. קיין פאַרוויילונגען זיינען
 דאָרט נישט פאַרגעקומען, אַפילו אין דער פאַרם פון פשוטע
 בערן-בעלער, וואו די וואָל פון אַרקעסטער שפילט דער שטורעם,
 און די ווייסע בערן אויף די הינטערשטע פיס גייען און זיי-
 ערע בערישע מאַנירן באַווייזן. דאָרט איז אויך קיין זכר נישט
 געווען אַפילו פון וואַסערע ניט איז שפילן מיט פעטש און
 קלעפ פון לאַפעס בערישע, אָדער פון די קאַפע-זיצונגען פון
 די פוקסן; פוסט, טויט און קאַלט איז געווען אין די זאַלן
 פון דער שניי-מלכה. די צפון-שיין האָט אַזוי פינקטליך און
 רעגלמעסיק געלויכטן, אַז מ'האַט געקאַנט אויף פריער אויסרע-
 כענען ווען וועט זי זיך באַזונדערס שטאַרקן און ווען וועט זי
 גאָר שוואַך ווערן... אין דער מיט פון סאַמע דעם גרעסטן
 שניי-זאַל איז אַ פאַרפרוירענע אָזערע געשטאַנען; דאָס אייז,
 וואָס האָט זי באַדעקט, האָט אויף טויזנטער שטיקלעך געפלאַצט,
 און אַזוי, אַז איין שטיקל איז פינקטליך אויפן צווייטן ענליך
 געווען - אַן אמת קונסט-ווערק. אָט אויף דער אָזערע פלעגט
 די שניי-מלכה זיצן, ווען זי איז אין דערהיים געווען, און
 זאָגן פלעגט זי דאָן, אַז זי זיצט אויפן שפיגל פון פאַרשטאַנד,
 און אַז דאָס איז דער איינציקער און בעסטער שפיגל פון
 דער וועלט.

דער קליינער קיי איז לחלוטין בלוי געוואָרן, כמעט
 שוואַרץ אַזש פון קעלט; נאָר ער האָט דאָס ניט באַמערקט,
 ווייל די שניי-מלכה מיט אירע קושן האָט אים צום פראַסט
 נישט פילנדיק געמאַכט, און זיין האַרץ האָט זיך אין אַ שטיק
 אייז פאַרוואַנדלט. פלעגט ער פון איין אָרט אויפן אַנדערן
 שאַרפע און פלאַטשיקע שטיקער אייז איבערטראָגן, און זיך
 באַמיען פון זיי וואַסערע ניט איז פיגור צונויפלייגן, פונקט ווי

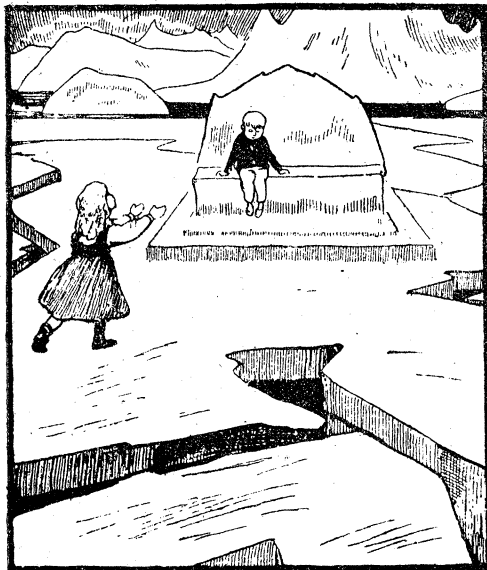
מיר מיט הי'לצערנע קל'עצלעך טוען. ביי אונז הייסט עס שטי-
בעל'עך-בויען. אויך קיי האָט פון די אייז-שטיקער פיגורן צו-
נויפגעלייגט, — און נאָך וואָסערע קונציקע! דאָס איז געווען
אַ מין שכל-שפיל מיט אייז. אין זיינע אויגן האָבן די אַל'ע
פיגורן גאָר צו זיך קיין גלייכן נישט געהאַט און העכסט-וויכ-
טיק געווען — אַזוי געווירקט אויף אים האָט דאָס גלאָז-שטיקע-
ל'ע, וואָס איז ביי אים אין אויג געזעסן, האָט ער די פיגורן
אַזוי אויסגעלייגט, אַז ס'האָבן זיך גאַנצע ווערטער באַקומען.
אַבער בשום אופן האָט זיך אים נישט איינגעגעבן צונויפצולייגן
דאָס וואָרט, וואָס ס'האָט זיך אים באַזונדערס שטאַרק גע-
וואָלט — דאָס וואָרט „אייביקייט“. די שניי-מלכה האָט אים גע-
זאָגט: „אויב דו וועסט אָט דאָס וואָרט צונויפלייגן, וועסטו זיך
אַליין אַ האַר ווערן און איך וועל דיר די גאַנצע וועלט אַוועק-
שענקען און נאָך אַפאַר נייע גליטשערס דערצו“. אַבער דאָס
וואָרט האָט זיך אים אַלץ נישט איינגעגעבן.

— נו, איצט וועל איך אין די וואַרימע לענדער אַ פלי-
טאָן! — האָט געזאָגט די שניי-מלכה. — איך דאַרף דאָרט אין
די שוואַרצע טעפ אַריינקוקן! — אַזוי האָט זי די פייערשפייענ-
דיקע בערג, עטנא און וועזוו אָנגערופן. — מע דאַרף זיי אַ
פיסל אויסווייסן; איצט איז פונקט די צייט דערויף. דאָס וועט
פאַר די לימענעס און וויינטרויבן גוט זיין.

און מיט די ווערטער איז די שניי-מלכה אָפגעפלייגן. איז
קיי איינער אַליין אין דעם גרויסן, פוסטן און אייזיקן זאַל
געבליבן, און פדי צו פאַרנעמען זיך מיט עפעס, האָט ער די
אייז-שטיקער באַטראַכטן גענומען און געטראַכט — געטראַכט
אַזוי פיל, אַז דער קאַפ איז אים שיער ניט צעשאַסן געוואָרן;
און ער איז אַזוי שטיל און פאַרשטאַרט געזעסן, ביז ער האָט
זיך גאָר ווי אַ דערפרוירענער אויסגעוויזן.

און אָט דעמאָלט איז אין פאַלאַץ דורכן גרויסן טויער
די קליינע גערדאָ אַריינגעגאַנגען. ביידע ווינטן האָבן זיך אַפּי-
לו געפרובט אויף איר אַ בלאָז טאַן, האָט זי אַבער איר נאַכט-
געבעט צו זאָגן אָנגעהויבן, האָבן זיך די ווינטן געשטילט אַ-

וועקגעלייגט, ווי זיי וואָלטן שלאָפן לייגן זיך פאַרנומען, און זי איז אין די גרויסע, פוסטע און קאַלטע זאַלן אַריינגעגאַנגען. און זי האָט דאָרט קיי דערזען און אים פאַלד דערקענט. האָט זי זיך אים אויפן האַלז אַ וואָרף געטאַן, אים שטאַרק אַרומגע-נומען און אויסגעשריגן: „קיי, טייערער, ליבער קיי! לטוף דיך דאָך געפונען!“

קיי אָבער

זאָט זיך אַ-

פילדו קיין ריר

נישט געטאַן

און נאָר זיך

ווייטער אַזוי

שווייגנדיק און

קאַלט געזעסן.

האָט דאָס מיי-

דעלע מיט

הייסע טרערן

וויינען אָנגע-

הויבן. זיינען

אירע טרערן

אויף קייס

ברוסט געפאַ-

לן, האָבן זיי

אים אין האַר-

צן אַריינגע-

דרונגען, האָבן דאָס אייז דאָרט צעגלין געמאַכט און די שטיק-לעך גלאַז-צעשמאַלצן; האָט ער אויף איר אַ קוק געטאַן, און זי האָט זינגען גענומען:

די רויזן זיי פליען, ווי שיין, אַך, ווי שיין!

ביי אונז איז דער זומער, דער ליבער, אַליין!

האָט זיך אויך קיי צעוויינט, און אַזוי שטאַרק, אַז דאָס

גלאַז-שטיקעלע איז פון אויג אַרויס. דאָן האָט ער גער-

דאן דערקענט און פרייליך אויסגעשריגן. גערדאָ, ליבע, גוטע גערדאָ! וואו ביסטו געווען ביז אַ הער? און וואו בין איך עס געווען? — און זיי האָבן זיך מיט פאַרוואנדערונג אַרום זיך אַרומגעקוקט. — ווי קאַלט ס'איז דאָ! וואָס פאַר אַ פוסטקע! — און ער האָט זיך שטאַרק צו גערדאָן צוגעדריקט, וואָס האָט אי געלאַכט, אי געוויינט פון פרייד. דאָס איז געווען אַזאַ פרייד, אַז אַפילו די אייז-שטיקער האָבן זיך פון הנאה צעשפרונגען, און אַז זיי זיינען מיד געוואָרן און צוריק זיך אַוועקגעלייגט, האָבן זיי פון זיך פונקט די אותיות צו-נויפגעלייגט, פאַר וועלכע די שניי-מלכה האָט קיי צוגעזאָגט אויף דער פריי אַרויסלאָזן, אים די וועלט אַוועקשענקען און אַ פאַר נייע גליטשערס אַלס צוגאַב.

האָט אים דעמאָלט גערדאָ אין די באַקן געקושט, האָט זיך אויף זיי אַ רויטליכקייט באַווויזן; האָט זי אים אין די אויגן געקושט, האָבן זיי, ווי אירע, לויכטן גענומען; האָט זי אים די הענט און די פיס געקושט, און ער איז געזונט און פריש געוואָרן. איצט האָט שוין קיי קיין מורא נישט געהאַט פאַר דעם צוריקערן פון דער שניי-מלכה; זיין פרייהייט איז געגעבן, זיין פריי-בילעט איז מיט בליאַסקנדיקע אייז-אותיות דאָ אָנגעשריבן.

און זיי האָבן זיך פאַר די הענט אָנגענומען און פון פאַלאַץ אַרויסגעגאַן; זיי האָבן גערעדט וועגן דער באַבען און וועגן די רויזן, וואָס אויפן שטוב-דאַך ביי זיי, און אומעטום, וואו זיי זיינען נישט דורכגעגאַנגען, זיינען די בייזע ווינטן שטיל געוואָרן, און דורך די וואַלקנס האָט אַ לויטערע זון אַרויסגעקוקט. און אַז זיי זיינען צום קוסט מיט די רויטע יאַגדעס צוגעקומען, איז שוין דאָרט דער הירש געשטאַנען און אויף זיי געוואַרט; ער האָט מיט זיך אַ יונגע הירש-מוטער געבראַכט, וואָס דער הייטער איז ביי איר פול מיט מילך געווען; האָט זי די קינדער מיט איר וואַרימער מילך אָנגעהאַ-דעוועט און זיי אין די ליפן געקושט. דערנאָך האָבן ביידע קיי און גערדאָן פאַרנומען און אַוועקגעטראָגן, פריער צו דער

פינערין, וואו זיי האָבן זיך אין וואַרימען שטיבעלע אָנגעוואָ-
רימט און וועגן ווייטערדיקן וועג זיך דערפֿרעגט, און דער-
נאָך צו דער לאַפלענדערין, וואָס האָט זיי נייע קליידער
אויסגענייט און זייערע שליטעלעך פֿאַרריכט.

האָבן זיי די הירשן ביז דער סאַמע לאַנד-גרענעץ
באַגלייט, וואו דאָס ערשטע גרינס האָט זיך שוין באַוויזן, און
די קינדער האָבן זיך מיט די הירשן און דער לאַפלענדערין
געזעענט. „זייט געזונט!“ האָבן זיך אַלע און איינס דאָס אָג-
דערע געזאָגט. האָבן זיך דאָרט צום ערשטן די פּויעלעך
צעצוויטשערט, דער וואַלד איז שוין אינגאַנצן אין גרינע
קנאָספּן אָנגעטאָן געווען, איז פון אים אויף אַן אויסגעצייכנט
פּערדל, וואָס גערדאָ האָט דאָס באַלד דערקענט (ס'איז אַמאָל אין
דער גאַלדענער קאַרעטע איינגעשפּאַנט געווען), אַ יונג מיידל אַרויס
געפּאַרן מיט אַ העל-רויט היטעלע אויפן קאַפּ און מיט פּיסטוילן ביים
זאַטל אָנגעהאַנגען. דאָס איז דאָס רויבער-מיידעלע געווען, וואָס
איר איז נמאס געוואָרן אין דערהיים צו זיצן, האָט זי זיך געוואַלט
אויף צפּון אַוועקלאָזן, און אויב דאָרט וועט איר נישט געפּעלן,
איז — אין אַנדערע לענדער. האָט זי באַלד גערדאַן דערקענט, און
גערדאָ — זי איז שוין איינמאָל אַ פּרייד געווען!

— פּיינער לאַפּאַציאָן! — האָט זי געזאָגט צו קיי. — כ'וואַלט נאָר
געוואַלט וויסן, צי פּיסטו ווערט מ'זאָל דיר אויף עק וועלט נאָכלויפּן.
נאָר גערדאָ האָט זי פֿאַר אַ בעקל אָנגענומען און אויפן
פּרינץ מיט דער פּרינצעסין זיך צעפּרעגט.

— זיי זיינען אין די ווייטע לענדער אַוועקגעפּאַרן; —
האָט געענטפּערט דאָס רויבער-מיידעלע.

— און דער ראָב? — האָט גערדאָ געפּרעגט.
דער ראָב איז געשטאַרבן! — האָט זי געענטפּערט. — די צום-שטוב-
צוגעוואוינטע, זיין געליבטע, איז אַן אלמנה געבליבן, און טראָגט
אַ שוואַרץ זיידן פּעדימל אויפן פּיסעלע — אַ סימן אויף אבלות;
זי האַלט זיך אין איין קלאָנג — נאָר ס'איז אַלץ פּוסטע זאַכן.
דו דערצייל מיר בעסער, וואָס איז מיט דיר פּאַרגעקומען און
יי אַזוי האָסטו אים געפּונען

האַבן גערדאַ מיט קיי איר אַלץ דערציילט.

— שניפ! שונאַפ! שנורע-פורע באַסעלורע! — האָט געזאָגט דאָס רויבער-מיידעלע, זיי ביידע פאַר די הענט אָנגענומען, און זיי צוגעזאָגט, אַז אויב ס'וועט איר נאָר אויסקומען ביי זיי אין שטאָט צו זיין, וועט זי אומבאַדינגט צו זיי מיט אַ וויזנט קומען. און זי איז זיך איר וועג אַוועקגעפאַרן.

און קיי און גערדאַ זיינען האַנט-און-האַנט ווייטער גע-
גאַנגען. און ווי זיי זיינען דאָ געגאַנגען, אַזוי איז דער וואונ-
דערליכער פּריינג מיט פלומען און מיט גרינס אָנגעקומען, די
קלויסטער-גלעקער האַבן געקלונגען, און זיי האַבן דאָס הויכע
קלויסטער-טורעמל פון זייער געבורט-שטאָט דערקענט. זיינען
זיי אין שטאָט אַריינגעגאַנגען, צו דער באַפעס שטוב צוגעקו-
מען, אויף די טרעפ זיך אויפגעהויבן און אין שטוב אַריין,
וואו אַלץ איז ווי פריער און דאָס זעלבע געבליבן. דער זייגער
האַט נאָך ווי אַמאָל געטיקעט: „טיק-טאַק! טיק-טאַק!“ און די
וויזערס האַבן זיך נאָך אַלץ אַרומגעדרייט. נאָר אַז זיי זיינען
אין דער טיר אַריינגעגאַנגען, האַבן זיי באַמערקט, אַז זיי זיי-
נען שוין דערוואַקסענע געוואָרן. די רויזן פונם דאָך האַבן
ווייטער אין פענסטער אַריינגעקוקט. און אַט זיינען די קליינע
קינדערשע בענקעלעך זייערע. האבן זיך קיי און גערדאַ
יעדערער אויף זיין בענקעלע אַוועקגעזעצט און זיך
פאַר די הענט גענומען. די קאַלטע טויטע פּראַכט-
שיינקייט, וואס איז אין פאַלאַך פון דער שניי-מלכה
געווען, האבן זיי, ווי אַ שווערן חלום פאַרגעסן. די
באַבע איז אויף דער זון געזעסן און אויף אַ קול די
ביבל געלייענט.

און קיי און גערדאַ האבן זיך איינס דאס אנדערע אין
די אויגן אַ קוק געטאָן און ערשט דעמאלט דאס אלטע ליידע-
לע זייערס פאַרשטאַנען:

די רויזן זיי בליען, ווי שייך, אַך, ווי שייך!
ביי אונז איז דער זומער, דער ליבער, אליין!
אזוי זיינען זיי ביידע שוין דערוואַקסענע, אַבער

נאך מיט קינדער-הערצער געזעסן, און אין דרויסן איז
זומער געווען, דער וואַרימער און געפענטשטער, ליבער
זומער דאָרטן.

דעם מלכס ניי קלייד.

אַמאָל איז געווען אַ מלך. האָט ער זיך שטאַרק צו פּוצן לייב געהאַט, זיך אָן טאָן, און איבערטאָן, אַמאָל אַזאַ קלייד, אַ מאָל אָן אַנדערס, אַזוי אַז דאָס גאַנצע גוטס זיינס האָט ער נאָר אויף מלבושים אויסגע-בראַכט. טעאַטערן, פאַראַדן און בכלל פאַר-וויילונגען האָבן דעם מלך אינטערעסירט נאָר אויף אַזוי פיל, אויף וויפיל ער האָט זיך דאָרט מיט זיינס אַ ניי קלייד געקאַנט באַ-ווייזן. אויף יעדער שעה אין טאָג האָט דער מלך אָן אַנדער קלייד געהאַט. און אַזוי ווי וועגן אַנדערע מלכים זאָגט מען אָפט: „דער מלך איז פאַרנומען“, אַזוי פלעגט מען וועגן אים זאָגן: „דער מלך טוט זיך אָן“...

אין דער הויפט-שטאָט ביי דעם מלך האָט זיך זעהר פרייליך געלעבט. אַלע טאָג כמעט פלעגן אויסלענדערשע געסט קומען. איז אָט, זיינען אַמאָל אַהין צוויי פאַרשווינען, צוויי שווינדלער, אַראָפּגעקומען. אויסגעגעבן האָבן זיי זיך פאַר ווע-בער, וואָס קאָנען אויסאַרבעטן אַזאַ וואונדערליך געוועב, וואָס קיין בעסערס קאָן מען זיך גאַרניט פאַרשטעלן. אויסער דעם אומגעוויינליכן מוסטער, געמעל און פאַרבן, וואָס אויף דעם, צייכנט זיך עס אויס נאָך דערמיט, וואָס פאַר צוויי מינים

מענטשן בלייבט עס אומגעזען, ראשית פאר מענטשן, וואָס זיי-
נען נישט אויף זייער אָרט, והשנית פאר די, וואָס זיינען
שרעקליך נאַריש.

— האָט דאָס הייסט אַ קלייד! — האָט דער מלך אַ טראַכט
געטאָן. — איצט וועל דאָך קאָנען וויסן, ווער פון מיינע
האַרן איז אויף זיין אָרט און דאָרף בלייבן און ווער ניט און
דאָרף אָפּגעזאָגט ווערן, ווער פון זיי איז קלוג און ווער
נאַריש. — זאָלן זיי און וואָס גיכער מיר אַזאָ קלייד צוגרייטן.
און דער מלך האָט די פאַרשונינען אַ פיינעם אויפגאַב
געגעבן און זאָלן זיי תיכף צו דער אַרבעט צוטרעטן.

יענע, די שווינדלער, האָבן זיך צוויי וועפשטולן אַוועק-
געשטעלט און גענומען דעם אָנשטעל מאַכן, גלייך ווי זיי
אַרבעטן פליסיק, ווען אינדעראמתן איז ביי זיי אויף די
שטולן גאַרנישט ניט געווען.

צו דער אַרבעט זייערער האָבן זיי דאָס טייערסטע זיי-
דנס און דאָס בעסטע גאָלד געפאָדערט, דאָס אַלץ, פאַרשטייט
זיך, האָבן זיי טיף אין קעשענע אַראָפּגעלאָזט און אַליין
זויטער פאַר די פוסטע וועפשטולן פון אינדערפרי ביז שפעט
אין דערנאַכט געזעסן.

— כּוואַלט געוואָלט אַ קוק טאָן, ווי די אַרבעט גייט
דאָרט! — האָט דער מלך אַ טראַכט געטאָן. האָט ער זיך אָבער
באַלד אָן דער וואונדערליכער אייגנשאַפט פון דעם קלייד דער-
מאַנט, האָט ער עס אויף אַן אַנדערס מאָל אָפּגעלייגט: געוויס
האָט ער דערפאַר נישט וואָס מורא צו האָבן, דאָך ... זאָל
צום ערשטן גיין אַן אַנדערער.

און די מעשה מיטן קלייד האָט זיך דערווייל שוין אים
בער דער גאַנצער שטאָט צעטראָגן און יעדער האָט שוין וואָס
גיכער צו זען געזאָרט, ווי דער אַנדערער וועט צום נאַר און
צום טויגעניכטס בלייבן.

— כּוועל צו זיי מיין אַלטן און ערליכן מיניסטער
שיקן, — האָט דער מלך געטראַכט: — ער איז קלוג, ער איז
אויף זיין אָרט געוויס, זאָל ער זען און עס באַטראַכטן.

און אָט איז דער אַלטער מיניסטער אין דער שטוב
 אַריינגעגאַנגען, דאָרט וואו די שווינדלער זיינען פאַר די פּוס-
 טע וועבשטולן געזעסן.

— „מײן גאָט!“ — האָט דער מיניסטער, די אויגן אויס-
 גלאָצנדיק, געטראַכט, — איך זע דאָך גאַרנישט!“ אָבער הויך
 אויף אַ קול דאָס אַרויסזאָגן האָט ער נישט געזאָגט. האָבן אים
 דערווייל די שווינדלער אויף מבינות געבעטן: זאָל ער אַ ביסל
 בענטער צו די וועבשטולן צוגיין און זאָל ער זיי זאָגן, ווי
 דער מוסטער און די פאַרבן געפעלן אים און דערביי האָבן
 זיי אים מיט די הענט אויף די פּוסטע וועבשטולן אָנגעוויזן,
 און דער מיניסטער, ווי ער האָט, נעבעך, די אויגן נישט אויס-
 געגלאָצט, האָט דאָך גאַרנישט ניט געזען: ס'איז דאָך נישט
 געווען, וואָס צו זען.

„אַך, גאָט מיינער!“ — האָט ער זיך געטראַכט. — שוין-
 זשע בין איך נאַריש? וואָס-וואָס, נאָר אָבער דאָס איז מיר
 דאָך קיינמאָל אפילו אויפן געדאַנק נישט געקומען... אָבער
 אפשר גאָר בין איך נישט אויפן אָרט אויף מיינעם? ניין,

מ'טאָר זיך בשום אופן אויפן אמת נישט מודה זיין.
— פאַרוואָס-זשע זאָגט איר אונז גאַרנישט? — האָט איינער
פון די וועבער ביים מיניסטער אַ פרעג געטאָן.

— פרימאַ! אויסגעצייכנט! — האָט געענטפערט דער מי-
ניסטער, דורך די ברילן קוקנדיק, — ס'אַראַ בילדער! ס'אַראַ
פאַרבן! איר מעגט זיין רוהיק, כ'וועל דעם מלך אַלץ און פון
דעם געזעענעם דערציילן.

— אַ שיינעם דאַנק! — האָבן זיך פאַר אים די שווינדלער
פאַרנויגט. — און באַלד פאַר אים אויסמאַלן גענומען וואָס פאַר
אַן אַרבעט זיי האָבן געהאַט און וואָס פאַר אַ שוועריקייטן זיי
האָבן דאָ בייגעקומען. און דער מיניסטער האָט דאָס געהערט
אויפמערקזאַם, כדי דערנאָכדעם דאָס פאַרן מלך צו דערציילן.
און אזוי האָט ער טאַקע געטאָן.

איצט האָבן שוין די שווינדלער מער זייד און מער
גאָלד געפאָדערט, ווידער דאָס, פאַרשטייט זיך, אין קעשענע
אַראַפגעלאָזט און אויף דער אַרבעט אפילו קיין פעדימל נישט
פאַרטאָן

האָט צו זיי דער מלך אַ צווייטן האַר געשיקט. איז מיט
אים פאַרגעקומען דאָס זעלבע, וואָס מיטן ערשטן: ער האָט
אַלץ געקוקט און אויסער פוסטע וועבשטולן גאַרנישט ניט
אויסגעקוקט.

— נו, ווי געפעלט עס דעם האַר? — האָבן ביי אים די
שווינדלער אַ פרעג געטאָן, בשעת זיי האָבן אים פלומרשט
דאָס געוועב געוויזן און די בילדער, וואָס אויף דעם, צו
פאַרשטיין געגעבן.

— נאַריש בין איך דאָך ניט, — האָט געטראַכט דער
האַר, — הייסט עס, אַז איך בין מיין הערשאַפט ניט ווערט..
— זעהר, זעהר שיינ! — און ער האָט אָנגעהויבן לויבן
אין טאָג אריין דאָס שטאָף, וואָס ער האָט נישט געזען, די
בילדער, וואָס אויף דעם, און די פאַרבן-האַרמאָניע דאָרטן.
— אויסגעצייכנט! אויסגעצייכנט! — האָט ער דערנאָך
דעם מלך איבערגעגעבן.

באַלד נאָך דעם האָט שוין די גאַנצע שטאָט פון דעם
 אומגעוויינליכן קלייד גערעדט. לסוף האָט אויך דער מלך
 באַויליגט דאָס וואונדערליכע געוועב צו זען. אין דער באַ-
 גלייטונג פון אַ גאַנצער סוויטע הויפלייט און האַרן, וואָס
 צווישן זיי האָבן זיך אויך די ערשטע צוויי געפונען, איז דער
 מלך צו די שווינדלער אַראָפּגעקומען. יענע, די שווינדלער,
 אַז זיי האָבן דערהערט, אַז דער מלך קומט, האָבן זיך מיט
 אַלע פחות און מיטן גאַנצן פלייס פאַר דער אַרבעט גענומען.
 — האַ, נישט אמת? — האָבן ביידע האַרן, די ערשטע,
 מיט אַמאָל אַ זאָג געטאָן. — ס'אַראַ מוסטער דאָס איז! ס'אַראַ
 פאַרבן! און ביידע האָבן מיט די פינגער אויף דעם אָרט,
 וואו דאָס געוועב האָט געזאָלט זיין, אַנגעוויזן.
 — וואָס הייסט עס? — האָט דער מלך געטראַכט — איך
 זע דאָך גאַרנישט! ס'איז דאָך שרעקליך! זאָל זיין, אַז
 איך ... בין ... נאַריש? אָדער אפשר טויג איך פאַר קיין
 מלך גיט?

— אַ, יאָ! זעהר, זעהר פּיין! — האָט לסוף אויך דער
 מלך אַרויסגעזאָגט. און ער האָט אַ צופרידענער מיטן קאָפּ
 געשאַקלט, די פוסטע וועב-שטולן פאַטראַכטנדיק, ער האָט זיך
 נישט געוואָלט מודה זיין, אַז ער זעט נישט גאַרנישט. דעם
 מלכס סוויטע האָט זיך אויך גוט איינגעקוקט, נאָר געזען האָט
 זי נישט מער פון אים, פונם מלך אַליין, הייסט עס. דאָך
 האָבן אַלע אין איין קול איבערחזרן געהאַלטן: — זעהר, זעהר
 פּיין! — און האָבן געעצהט דעם מלך, ער זאָל זיך פון
 דעם געוועב אַ קלייד צו דער פייערליכער צערעמאָניע, וואָס
 אין גיכן האַרף פאַרקומען, מאַכן. שיינ! שיינ און אויסגע-
 נומען! — האָט זיך פון אַלע זייטן געטראָגן. און אַלע זיינען
 אַנטציקט געווען.

האָט דער מלך ביידע שווינדלער מיט מעדאַליען באַ-
 שאַנקען און זיי פאַר הויף-וועבער אויפגענומען. די גאַנצע
 נאַכט, וואָס ערב דעם פייערטאָג, האָבן די שווינדלער ביי
 דער אַרבעט פאַרבראַכט און גאַנצע זעכצען ליכט אויסגעפרענט.

דאָס האָבן זיי זיך געאייילט דעם מלך צו דער צייט דאָס
נייע קלייד פאַרענדיקן. זיי האָבן זיך געמאַכט פלומרשט,
ווי זיי נעמען דאָס געוועב פון די שטולן אַראָפּ, שניידן עס
מיט גרויסע שערן צו, און דערנאָך מיט נאָדל-פּאָדים נייען.
לסוף האָבן זיי מודיע געווען:

— פאַרטיק!

און דער מלך איז אין דער באַגלייטונג פון דער סוויטע אַליין
צו זיי דאָס אַנטאָן געקומען. האָבן די שווינדלער די הענט ארויף
אויפגעהויבן, גלייך ווי זיי האַלטן עפעס און דערפּיי געזאָגט: אָט
זיינען די הויזן, דער קאַמזוויל און דער מאַנטל! אַ קלייד אַן
אויסנעם! גרינג ווי שפינוועבס! מ'פילט עס אפילו נישט!

— יאָ, יאָ — האָבן די הויפּלייט מסכים געווען, גאַרנישט

ניט זעענדיק. — ס'איז דאָך נישט געווען, וואָס צו זען.

זאָל אַצינד דער מלך זיינע קליידער אויסטאָן באַווי-
ליגן און אָט דאָ, פאַר דעם גרויסן שפיגל זיך אַוועקשטעלן, —
האָבן די שווינדלער פאַרן מלך זיך געבויגן, — מיר וועלן דעם
מלך דאָס נייע קלייד אַנטאָן.

און דער מלך האָט זיך אויסגעטאָן, און די שווינדלער האָבן
אים פאַרפוצן גענומען: זיי האָבן זיך געמאַכט, גלייך ווי טוען
אים אָן איין טייל קלייד נאָכן אַנדערן, לסוף האָבן זיי אים
עפעס ביים רוקן און ביי דער פלייצע פאַרשפידעט: — דאָס
האָט געזאָלט זיין מאַנטיע זיין און דער מלך האָט זיך אַלץ
און פאַרן שפיגל געדרייט און דאָס קלייד זיינס באַטראַכט.
— ווי שיין און ווי גרויסאַרטיק! ווי ס'גייט און ווי
ס'פאַסט! — האָט מען זיך אין דער סוויטע געשושקעט. — ס'אַראַ
מוסטער! ס'אַראַ פאַרבן!

— אין דרויסן וואָרט דער באַלדאַכין! — האָט ראַפּאַרטירט

דער אויבער-צערעמאַנימייסטער.

— איך בין גרייט! — האָט געזאָגט דער מלך. און ער
האָט זיך נאָך צום לעצטן מאָל פאַרן שפיגל אויסגעדרייט און
דאָס קלייד באַטראַכט: ער האָט זיך באַדאַרפט ווייזן, אַז ער
באַטראַכט עס אויפּמערקזאַם.

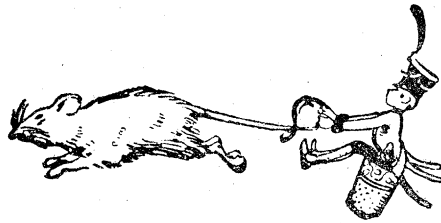
די קאמעהארן, וואָס האָבן באַדאַרפט אים באַדינען און דעם שלעפּ פון זיין מאַנטיע נאַכטראַגן, האָבן זיך געמאַכט, גלייך ווי זיי האָבן עפעס פון דער פּאָדלאָגע אויפגעהויבן און זיך אים נאַכגיין געלאָזט, די הענט דערביי אויסגעשטרעקט געהאַלטן, אויסגעשטרעקט און פאַר זיך: זיי האָבן נישט גע- טאַרט אפילו מיט קיין מינע באַווייזן, אַז זיי זעען גאַרנישט. און אַט איז דער מלך אונטער זיין באַלדאַכין איבער די גאַסן געגאַנגען.

— ווי שייך, ווי פרעכטיק, — האָט מען צווישן פּאַלק געשמועסט. קיינער האָט זיך נישט געוואַלט מודה זיין, אַז ער זעט גאַרנישט. קיינער האָט דאָך צום נאַר נישט געוואַלט בלייבן. און קיין פּוץ דעם מלכס האָט נאָך אַזוי פיל פרייד און התפעלות ביים פּאַלק נישט אַרויסגערופן, ווי דער ...

— ער איז דאָך גאַרנישט אָנגעטאָן! — האָט גאַר פּלוצים אַ קליין יינגעלע, דעם מלך דערזעענדיק, אויסגעשריגן.
— הערט נאַר, וואָס עס רעדט דאָס קינד! — האָט געזאָגט זיין פאָטער. און אַלע האָבן אָנגעהויבן שטילערהייט איינער דעם אַנדערן דעם קינדס ווערטער איבערגעבן.
— ער איז דאך טאַקע גאר נישט אָנגעטאָן! — האָט שוין לסוף דאָס גאַנצע פּאַלק אויסגעשריגן.

דעם מלך איז שלעכט געוואָרן. ס'האָט זיך אים אויסגע-
וויזן, אַז דאָס פּאָלק איז גערעכט, נאָר מ'האָט דאָך באַדאַרפֿט
די צערעמאַניע ביזן סוף דערפירן. און דער מלך איז אונטערן
באַדאַכין נאָך רוהיקער און מאַיעסטעטישער געגאַנגען און
די קאַמערע האָרן זיינען אים נאָכגעגאַנגען, אונטערטראָגנדיק
דעם שלעפּ פון דעם קלייד, וואָס איז נישט געשטויגן, נישט
געפּלויגן און וואס איז גאר אויף דער וועלט נישט געווען.

די מאַרגאַריטקע.

נו, הער!

אונטער דער שטאַט, ביים סאַמע שליאַך, איז געשטאַנען
אַ שטיבעלע אַ זומער-וואוינונג. געוויס האָטו עס אַליין אויך
געזען. פאַרן שטיבעלע איז אַ גערטנדל מיט אָפגעפאַרבטע
שטאַכעטעלעך פאַרזעצט געווען, און פון יענער זייט שטאַכעט-
לעך, נעבן דעם ריטשקעלע, אין געדיכטן גרינעם גראָז דאָרט,
איז אַ קליין מאַרגאַריטקעלע אויסגעוואַקסן. די זון האָט אויך
דעם מאַרגאַריטקעלע, ווי די גרויסע און פּרעכטיקע גאַרטן-
בלומען, ליכטיקע און וואַרימע שטראַלן געשיקט, און דערום
איז דאָס נישט פון טאָג צו טאָג, נאָר פון שעה צו שעה
געוואַקסן. איינמאָל אין אַ פּרימאַרגן איז עס שוין אינגאַנצן
אַ צעלאָוטעס געשטאַנען, מיט די קליינע און בלענדנדיק ווייסע
בלעטעלעך, וואָס אַזוי ווי די שטראַלן האָבן דאָס קליינע
מיט-זונעלע אַרומגערינגלט. דאָס מאַרגאַריטקעלע האָט נישט גע-
טראַכט, אַז קיינער וועט עס דאָ צווישן גראָז נישט דערזען
און אַז ס'איז אַן אַרים און פאַרשעמט בלימעלע בסק-הפּל; נייך,
ס'איז אַזוי צופּרידן און פּרייליך געווען: ס'האָט זיך גלייך צו
דער וואַרימער זון אויסגעדרייט, געקוקט אויף איר, און דעם
שפּיל-פּויגלס געזאַנג געהערט, וואָס האָט זיך דעמאָלט הויך-
הויך איבער דער ערד אַרומגעטראָגן.

דאָס קליינע מאַרגאַריטקעלע האָט זיך אַזוי גליקליך און
פּרייליך געפּילט, גלייך ווי מ'וואַלט דעמאָלט אַ גרויסן יום-טוב

געווימטובט, ווען אינדעראמתן איז דעמאָלט בסך־גבול גאָר אַ פראָסטער מאָנטאָג געווען. די קינדער זיינען דאָן אין שול געווען, און בשעת זיי זיינען דאָרט אויף זייערע בענק געזעסן און זייערע לימודים געלערנט, איז דאָס מאַרגאַריטקעלע דאָ אויף איר גרינעם שטענגעלע געזעסן און האָט אויך די וואַ-רימע זון און אַלץ, וואָס אַרום דעם, געלערנט, ווי גוט און רחמנותדיק גאָט דער לעבעדיקער איז; און וואוילגעפעלן איז דעם אויך דאָס, וואָס דאָס קליינע שפּיל־פּויגעלע גיט אַזוי גוט און קלאָר דאָרט אין זיין ליד אַרויס, וואָס זי דאָ אין דער שפּיל פּילט איבער. מיט גרויס חסד־געפּיל האָט דאָס מאַרגאַ-ריטקעלע אויפן גליקליכן פּויגעלע געקוקט, וואָס ס'קאָן אי זינגען, אי פּליען, נאָר דאָך דערפּיי אַפּילו קיין ביסל זיך נישט מצער געווען, וואָס זי איז מיט אַזוינע געשאַנקען ניט באַשאַנקען. — „איך זע און הער, — האָט עס געטראַכט, — די זון לויכט מיר, דער ווינט קושט מיך. אָ, מיט וואָס פּאַר אַ רייכע שענקונגען גאָט האָט מיך באַשאַנקען!“

און פון דער זייט שטאַכעטעלעך אין גאָרטן זיינען אַ סך פּרענטקע און שטאַלציק־אויסגעצויגענע בלומען געוואַקסן; וואָס ווייניקער איינע האָט געשמעקט, מער גדולדיקער האָט זי זיך געהאַלטן: די פּיאָנען האָבן זיך אָנגעבלאָזן, ווי נאָר זיי האָבן געקאָנט, פּדי זיי זאָלן אויסזען גרעסער פון די רויזן, גלייך ווי דער עיקר וואָלט אין דער גרויס געשטעקט. די טולפּאַנען האָבן מיט די פּרעכטיקסטע פּאַרבן זייערע געשיינט; זיי האָבן עס אויסגעצייכנט געוואוסט, און זיי זיינען דערום גלייך און אויסגעצויגן געשטאַנען, מ'זאָל זיי אַרויסזען בעסער. קיינער פון זיי האָט אַפּילו קיין אַכט נישט געגעבן אויפן ענוודיקן בלימל דאָרט, וואָס איז פון יענער זייט שטאַכעטן געוואַקסן, דערפאַר אָבער דאָס בלימל האָט זיך אויף זיי זאָט נישט געקאנט אָנקוקן און זיך געטראַכט: „ווי רייך און שייך זיי זיינען! צו זיי וועט געוויס דער שפּיל־פּויגל צו גאָסט קומען! דאַנקען גאָט, וואָס איך שטיי כאַטש אַזוי נאָנט פון זיי, וועל אַך כאַטש, לכל הפחות, זיך אָנקוקן אין אים קאָנען.“ נאָר

ווי נאָר דאָס בלימל האָט דאָס אָפגעטראַכט, אַזוי האָט זיך
באַלד אַ „קווי-וויט“ דערהערט, און דער שפּיל-פּויגל האָט אַראָפּ
אַ פּלי געטאָן, נאָר ניט צו די פּיאָנען און טולפּאַנען, — ניין,
ער האָט זיך גלייך אין גראַז צו דער מאַרגאַריטקע אַראָפּגע-
לאָזט. ווי ס'האָט געשטוינט און זיך געוואונדערט, דאָס מאַר-
גאַריטקעלע! פאַר גרויס פּרייד האָט עס ניט געוואוסט, וואָס
צו טראַכטן אַפּילו.

און דאָס פּויגעלע איז אַרום דעם אַרומגעשפרונגען און
געזונגען: „וואָס פאַר אַ ווייך גראַז דאָ איז! און וואָס פאַר
אַ בלימעלע מיט אַ גאַלדן הערצעלע און מיט אַ זילבערן קליי-
דעלע! און באַמת, דאָס גאַלדענע היטעלע פּון דער מאַרגאַ-
ריטקע איז אויף גאַלד ענליך געווען, און די ווייסע בלעטעלעך
אַרום האָבן ווי זילבער געשיינט.

ווי גליקליך דאָס מאַרגאַריטקעלע איז געווען, — ניין,
דאָס קאָן מען זיך גאַרנישט פאַרשטעלן. דאָס פּויגעלע האָט
עס מיטן פּיקערל אַ קוש געטאָן, דעם אַ לידעלע אָפּגעזונגען,
און דערנאָך ווידער צום בלויען הימל זיך אַרויפדערהויבן.
איז אַוועקגעגאַנגען אַ פּערטל שעה אַודאי, ביז דאָס בלימעלע
זי אינגאַנצן צו זיך געקומען. אַ ביסל פאַרשעמט, נאָר אין
הערצל צופרידן, האָט דאָס מאַרגאַריטקעלע אויף די אַנדערע
גאַרטן-בלומען זיך אַרומגעקוקט: זיי האָבן דאָך געזען, וואָס
פאַר אַ גליק ס'האָט דאָס געטראָפּן; זיי דאַרפן דאָך פאַרשטיין,
וואָס פאַר אַ פּרייד דאָס איז! אָבער די טולפּאַנען זיינען נאָך
אַנגעבלאָזענער און גדולדיקער, ווי פּריער, געשטאַנען, און די
פּנימער זייערע זיינען פּון פאַרדראָס רויט און אָנגעצויגן גע-
ווען. אויך די פּיאָנען האָבן אָנגעבלאָזענע געקוקט: ס'איז
נאָך גוט, וואָס זיי האָבן רעדן נישט געקאָנט, אַ נישט וואָלטן
זיי דאָס מאַרגאַריטקעלע נאָך גוט אָנגעזינדלט געווען! האָט
דאָס אַרימע בלימעלע געזען, אַז זיי זיינען נישט אויפגעלייגט
און ס'האָט זיך זעהר מצער געווען.

פּונקט דעמאָלט איז אין גאַרטן אַ מיידעלע מיט אַ גרויסן,
שאַרפן און בליאַסקעזיקן מעסער אַריינגעגאַנגען; זי איז גלייך

צו די טולפאנען צוגעגאנגען און איינס נאָכן צווייטן אָפגע-
שניטן. „אוך“! — האָט אָפגעזיפצט דאָס מאַרגאַריטקעלע: — ווי
שרעקליך דאָס איז! אָט איז דער סוף זייערער!“ דערנאָך האָט
דאָס מיידעלע די טולפאנען מיט זיך אַוועקגעטראָגן. האָט זיך
שוין איצט דאָס מאַרגאַריטקעלע געפרייט, וואָס עס איז אַן
אָרים און פראַסט בלימעלע און וואַקסט נישט אין גאַרטן, נאָר
אין גראַז און פון יענער זייט פאַרקאַן; און ס'איז פול מיט
טיפער דאָנקבאַרקיט איבערגעפולט געווען, און אַז די זון איז
פאַרגאַנגען, האָט עס די בלעטעלעך צונויפגענומען, אַנטשליפן
געוואָרן און די גאַנצע נאַכט וועגן דער זון און וועגן שפיל-
פויגעלע געהלומט.

אויף מאַרגן אינדערפרי, ווען דאָס בלימל האָט איבער-
אַנייט זיינע ווייסע בלעטעלעך, ווי הענטלעך, פרייליך צו דער
זון אויסגעשטרעקט, האָט עס ווייטער דאָס קול פון פויגעלע
דערהערט, אָבער ווי אומעטיק איז דאָס לידעלע איצט געווען.
יא, דעם אָרימען שפיל-פויגעלע איז איצט קיין פרייד נישט
געגאַנגען. מ'האט עס געפאַנגען און ס'איז איצט ביי אַן אָפע-
נעם פענסטער אין אַ שטייגעלע געזעסן. און ס'האָט וועגן דער
פריי געזונגען, וועגן דעם, וואָס פאַר אַ גליק ס'איז אויף דער
פרייהייט אַרומצופליען, וועגן יונגן, גרינעם קאַרן אויפן פעלד
און וועגן די וואונדערליכע רייזעס, וואָס ס'האָט הויך-הויך אין
דער לופט און אויף די פליגעלעך געקאַנט מאַכן, און דאָס
אָרימע פויגעלע איז טרויעריק געווען: ס'איז איצט אין געפענ-
געניש און אין שטייגעלע געזעסן...

האָט זיך דעם קליינעם מאַרגאַריטקעלע זעהר דעם העלפן
געוואָלט, נאָר ווי אַזוי? האָט עס בשום אופן נישט געקאַנט
צוטראַכטן. ס'האָט שוין פאַרגעסן אַצינד אָן דעם, ווי אַליץ איז
אַזוי שוין אַרום, ווי וואַרים די זון וואַרימט און ווי טייער-גוט
אירע ווייסע בלעטעלעך שיינען. וויי! ס'האָט נאָר וועגן גע-
פאַנגענעם פויגעלע טראַכטן געקאַנט, פאַר וועלכן ס'האָט גאַר-
נישט, טאַקע לחלוטין גאַרנישט טאָן ניט געקאַנט.
פונקט דעמאָלט זיינען פונם גאַרטן צוויי קליינע יינגעלעך

אַרויסגעגאַנגען; ביי איינעם פון זיי איז אין דער האַנט אַ מעסער געווען, אויך אַזאַ מין גרויסער און שאַרפער, ווי דער, מיט וועלכן דאָס מיידעלע האָט די טולפאַנען אָפּגעשניטן. זיי זיינען גלייך צו דעם מאַרגאַריטקעלע צוגעגאַנגען, נאָר דאָס מאַרגאַריטקעלע האָט זיך ניט אָנגעשטויסן, וואָס ביי זיי אין געדאַנק איז געווען.

— אָט דאָ וועלן מיר אַ טייערן דאָרן=שטיקל טאַרן שפּיל= פּויגעלע אויסשניידן, — האָט געזאָגט איינער פון די יינגלעך און גענומען אַרום דעם מאַרגאַריטקעלע אַ פיר=עק אויסשניידן, אַזוי אַז דאָס מאַרגאַריטקעלע האָט זיך אין דער מיט געפונען. — רייס עס אָפּ דאָס בלימעלע! — האָט געזאָגט דאָס צווייטע יינגעלע. דאָס מאַרגאַריטקעלע איז פאַר שרעק דערצי=טערט געוואָרן, וואָרים אָפּגעריסן זיין — האָט דאָך שטאַרבן געהייסן, און איר האָט זיך נאָך אַזוי לאַנג לעבן געוואָלט און אינאיינעם מיטן דאָרן צום פּויגעלע אין שטייגל אָנקומען.

— ניין, מירן עס איבערלאָזן, — האָט אָפּגעענטפערט דאָס ערשטע יינגעלע: — ס'פאַשיינט דאָך אַזוי דעם דאָרן! — און אַזויערנאָך איז דאָס מאַרגאַריטקעלע לעבן געבליבן און צום פּויגעלע אין שטייגעלע זיך געטראַפן.

נאָר דאָס אַרימע פּויגעלע, נעבעך, האָט זיך שטאַרק מצער געווען אויף דער פריי, אויף דער פאַרלאָרענער, און מיט די פליגעלעך אין אַז אייזערנע שטייגל=גראַטעלעך זיך געשלאָגן, און אַזוי ווי דאָס מאַרגאַריטקעלע האָט דאָך רעדן נישט געקאָנט, האָט עס דערום קיין וואָרט קיין טרייסט דעם נישט אַרויסגעזאָגט, נישט קוקנדיק אויפן שטאַרקן ווילן, וואָס ס'האָט געוואָלט. און אַזוי איז דער גאַנצער פרימאָרגן ביזן וואַרמעס אַוועקגעגאַן.

— ס'איז דאָ קיין וואַסער ניטאָ, — האָט זיך געקלאָגט דער געפאַנגענער שפּיל=פּויגל. — זיי זיינען אלע אַוועקגעגאַן און מיר פאַרגעסן אַ טרונק איבערלאָזן. אין האַלז איז מיר איבער=געטריקנט, אינעווייניק ברענט אַ פייער, און די לופט איז אַזאַ שווערע אַך, איך מוז שטאַרבן, געזעגענען זיך מיט דער זון

דער ליבער; מיטן פרישן גרינעם און מיט אלעם שיינעם פון גאָט און וועלט! — און ער האָט זיין פיקערל אין קילן דאָרן אַריינגעטאָן, כדי זיך אָפּפרישן אַ ביסל, און — ער האָט די מאַרגאַריטקע דערזען. האָט איר דאָן דאָס פויגעלע מיטן קעפל אַ שאַקל געטאָן, מיטן פיקערל אַ קוש געטאָן און געזאָגט: און אויך דו וועסט דאָ פאַרטריקנט ווערן, אַרים קליין בלימעלע! זיך מיט אָט דעם שטיקעלע גרינעם גרעזעלע האָבן זיי מיר פאַר דער גאַנצער און ברייטער גאָטס וועלט געגעבן! זיי מיינען, אז אַ ליאָדע גרעזעלע וועט מיר אַ גרינעם בוים פאַר- בייטן, און יעדער ווייס בלעטעלע דיינס — אַ בלום אַ שמעקלע- דיקע! אַ, איר דערמאָנט מיר נאָר, וויפיל איך האָב פאַרלוירן!

— ווען איך זאָל עס קאָנען טרייסטן! — האָט געטראַכט דאָס מאַרגאַריטקעלע; נאָר ס'האָט נישט געקאָנט אַ ריר טאָן מיט קיין איין בלעטעלע אַפילו; נאָר דאָס שמעקעכץ, וואָס האָט זיך פון די איידעלע בלעטעלעך געטראָגן, איז געווען שטאַרקער, ווי געוויינליך; דאָס פויגעלע האָט דאָס באַמערקט, און הגם ס'האָט דעם דער דאָרשט געברענט און ס'האָט אלע מאָל פון דער ערד אַ גרין גרעזעלע אויסגעריסן, אָבער דאָס בלימעלע האָט עס ניט אָנגערירט.

ס'איז געקומען דער אויפדערנאָכט; נאָר קיינער איז נישט געקומען דעם פויגעלע אַ טרונק צו געבן. האָט דאָס דאָן די שיינע פליגעלעך אויסגעצויגן און ציטעריק מיט זיי אַ מאַך געטאָן; דאָס געזאָנג האָט זיך אין אַ רחמנות-פיפסן פאַר- וואַנדלט, דאָס קליינע קעפעלע האָט זיך צום בלימל צוגעבויגן, און דאָס האַרץ פון פויגעלע איז פון בענקען און נישט-האָבן אויסגעגאַנגען. איצט האָט שוין דאָס בלימל נישט געקאָנט, ווי יענע נאָכט, די בלעטעלעך צונויפנעמען און אַנטשלאָפן ווערן; טרויעריק און קראַנק האָט אויך עס דאָס קעפעלע צו דער ערד צוגעבויגן.

ערשט אויפן אַנדערן פרימאָרגן זיינען די יינגלעך געקו- מען, און אז זיי האָבן דאָס טויטע פויגעלע דערזען, האָבן זיי

זיך זיטער צעוויינט. דערנאָך האָבן זיי אַ שיין קברל אויסגע-
 גראָבן, האָבן עס מיט בלומען-בלעטעלעך באַצירט, און דאָס
 טויטע קערפּערל פון שפּיל-פּויגעלע אין אַ שיין רויט פּושקעלע
 אַריינגעלייגט. דעם אַרימען פּויגעלע האָט מען אַ „לוייה“ ווי אַ
 מלך געמאַכט... ווען ס'האָט געלעבט און געזונגען האָט מען
 זיך אָן דעם פאַרגעסן, אין שטייג עס געהאַלטן און מיט דאָרשט
 געמוטשעט, און אַצינד האָט מען עס מיט בלומען באַצירט און
 באַוויינט. און דאָס שטיקל דאָרן מיט דעם מאַרגאַריטקעלע זיי-
 נען אויפן שטויביקן שליאַך אַרויסגעוואָרפן געוואָרן. און קיינער
 האָט גאָר ניט קיין טראַכט געטאָן אפּילו וועגן דעם, וואָס
 ס'האָט מער פון אַלע אויפן אַרימען פּייגעלע רחמנות געהאַט
 און אזוי דאָס טרייסטן געוואָלט.

דער לײן.

דער לײן איז שוין אין פולן בליעכץ אָנגעטאָן געשטאַ-
נען; ער איז פול און אָנגעזעצט געווען מיט שיינע בלויע
בלימעלעך און אַזוינע דינינקע, ווי די פליגעלעך פון קליינע
בינעלעך און אפשר נאָך דינער. די זון האָט אויף אים גע-
לויכטן, רעגן-וואַלקנס האָבן אים באַגאַסן, און דאָס איז פאַר
אים אַזוי גוט געווען, ווי פאַר אַ קינד דאָס באַדן, נאָך וועלכן
ס'קומט אַ מאַמע-קוש. דאָס קינד ווערט דערפון נאָך שענער;
אַזוי איז אויך מיטן לײן געווען.

— מענטשן זאָגן, — האָט געזאָגט דער לײן, — אַז איך
בין אויסגעצייכנט געראַטן, אַז איך בין אויסגעוואַקסן גרויס
און וואָס בעסער קאָן גאָר ניט זיין, און אַז פון מיר וועט
אַן אויסגעצייכנט שטיק לײוונט אַרויס. ווי גליקליך איך בין!
גליקליכער פון מיר איז גאַר אויף דער וועלט ניטאָ! מיר
איז אַ צינד גוט, אויך שפעטער וועט פון מיר, מסתמא,
עפעס גוטס אַרויס. ווי פרייליך ס'איז אויף דער זון צו שטיין,
ווי ס'קרעפטיקט און ס'דערפרישט דאָס רעגנדל! איך בין
איבערגליקליך, איך בין גליקליכער פון גאַר-דער-וועלט!

— נו, יאָ, געוויס! — האָט געזאָגט דער פאַרקאָן-דראַנג, —
דו קענסט נאָך די וועלט נישט, מיר אָבער דערפאַר קענען ז
אויסגעצייכנט, ניט אומזיסט זינען אויף אונז אַזוי פיל האַלץ
קניפן פאַראַן... — און דער דראַנג האָט זיך רחמנותדיק
צעסקריפעט:

שניפ, שנאפ, שנורע,

באסעלורע!

און דאָס לידעלע איז אויס!

— ניין! נאָך נישט אויס! — האָט געזאָגט דער לייך: —
אויך מאָרגן וועט די זון וואַרימען, אויך מאָרגן וועט אַ דער-
פרישנדיק רעגנדיג אַ גאָס טאָן. איך פיל, ווי איך וואַקס; איך
פיל, אַז איך בלי! איך בין גליקליכער פון גאָר-דער-וועלט.
נאָר אַט זיינען איינמאָל מענטשן געקומען, דעם לייך
פאַרן אויבערשטן און פאַר דעם קאָפּ אָנגענומען און אים מיטן
וואַרצל אויסגעריסן — ס'האָט זעהר וויי געטאן! נאָכדעם האָט
מען אים אין וואַסער אַריינגעלייגט, גלייך ווי מ'האָט אים
טרענקען געוואָלט, נאָכדעם האָט מען אים אויפן פייער גע-
האַלטן, גלייך ווי מ'וואָלט אים פאַרברענען געוואָלט. ס'איז
שרעקליך געווען.

— וואָס זאָל מען טאָן, אויך אין גליק קומען הפסקות
פאַר, ס'רייסט זיך אַמאָל איבער, — האָט געזאָגט דער לייך, —
מ'דאַרף אַמאָל אויך צוליידן, אַ'ניט ווייסט מען גאָרנישט,
אַ'ניט פאַרשטייט מען גאָרניט.

אַבער דעם לייך איז אַלץ ערגער און ערגער געוואָרן.
מ'האָט אים געוויקט און געטריקט, מ'האָט אים געקלאַפט און
געקעמט — וואָס וואָס האָט מען מיט אים נישט איבערגעטאָן!
ער האָט אַפילו ניט פאַרשטאַנען, וואס עס טוט זיך מיט אים
אַזוינס. לסוף איז ער אויפן שפינראָד געקומען. די ראָד האָט
זיך צעדרייט און צעזשומעט... דאָן איז שוין גאָר אוממעגליך
געווען עפעס אַ טראַכט צו טאָן.

— „איך בין דאָך אומגעהייער גליקליך געווען“, — האָט
ער אין די ווייטאַקן געטראַכט. — „דאַרף מען זיך מיטן גע-
וועזענעם גליק באַנוגענען!... דאַרף מען זיין צופרידן,
צופרידן! אוי!...“

און ער האָט זיך דאָס געחזרט אַפילו דעמאָלט, ווען ער
איז אין וועבשטול אַריין געקומען, — געחזרט ביז דעמאָלט,
ביז ס'איז פון אים אַ גרויסע און אויסגעצייכנטע שטיק לייונט

אַרויס. דער גאַנצער לייך, ביזן מינדסטן שטיקעלע, איז אויף
אַט דער שטיק אַוועקגעגאַן.

— ס'איז דאָך וואונדער! כ'וואָלט עס קיינמאָל זיך גאָר=
נישט ניט געגלויבט! ווי ס'גייט מיר אַביסל! האָ, וואָס זאָגט
איר אויפן דראַנג און אויפן לידעלע אויף זיינעם? — ער פאַר=
שטייט אַ סך און אַ ים. — „דאָס לידעלע איז אויס!“ אַז ס'הויבט
זיך ערשט גאָר אָן! ... כ'לעבן, ס'איז אַ וואונדער! אויב ס'איז
מיר אויסגעקומען אַ ביסל צוליידין, איז וואָס? איז דאָך דער=
פאַר אַבער פון מיר עפעס אַרויס! איך בין דער גליקליכסטער
פון אַלע! ווי שטאַרק און דין איך בין איצט, ווי ווייס און
לאַנג! דאָס איז דאָך נישט אַ פראַסט מין לייאדע געוויקסל צו
זיין, זאָל זיין מיט בלימעלעך אַפילו. אַרום געוויקסל גייט
דאָך קיינער נישט, אויפן געוויקסל קוקט דאָך קיינער נישט,
און וואָסער באַקומט עס נאָר דאָן, ווען אַ רעגן גייט. נישט
אַזוי אַבער אַצינד! אַרום מיר גייט מען, מיך באַזאָרגט מען;
אַלע פרימאַרגן קערט מיך די דינסט אויף אַן אַנדער זייט
איבער, אַלע אויפדערנאַכט באַגיסט מען מיך מיטן וואָסער=
גיסער, אַליין דאָס ווייב דעם פאַסטאַרס האָט מיך געלויבט
און געזאָגט, אַז איך בין דאָס בעסטע שטיק ליייונט פון דער
גאַנצער געגנט אַרום; גליקליכער פון מיר קאָן גאָר ניט זיין!
נאָר אַט האָט מען דאָס שטיק ליייונט אין אַ שטוב גע=
בראַכט, און ס'איז אונטער דער שער געקומען. אַך, ווי מ'האַט
עס געשניטן און געריסן, ווי מ'האַט עס דורך און דורך מיט
נאָדלען געשטאַכן! וואָס איז דאָ צו רעדן: האָניק איז געוויס
זיסער! ... דערפאַר אַבער זיינען פונם שטיק ליייונט צוועלף
שטיקלעך גרעט אַרויס — אַזאָ גרעט, וואָס אין קיין גע=
זעלשאַפט רעדט מען דערפון ניט, נאָר וואָס ס'איז אַבער
יעדן מענטשן נויטיק. יאָ, גאַנצע צוועלף שטיקלעך זיינען פונם
שטיק אַרויס!

ניין! זאָגט אַליין, איז אַט ווען ס'איז פון מיר לייטישעס
אַרויס! איז אַט אין וואָס מיין באַרוף באַשטייט! דאָס איז
דאָך איינמאָל אַ גליק! איצט ברענג איך דאָך נוצן דער וועלט,

און דאָס דאַרף מען דאָך, דאָס איז דאָך דאָס אמתע אויפער
גוטס. אָט זיינען מיר צוועלף שטיק אַצינד, און דאָך אַ גאַנצ-
צעס: אַ טויף. וואָס פאַר אַן אומגעוויינליך גליק דאָס איז!
און יאָרן זיינען זיך געגאַנגען — און דאָס גרעט האָט
זיך אָפּגעטראָגן.

— איז וואָס? אויף אַיץ איז דאָך אַ סוף, — האָט יעדער
שטיקל געזאָגט, — איך וואָלט געוויס גערן זיך נאָך געהאַלטן
אַביסל, נאָר קיין אוממעגליכס קאָן מען דאָך נישט פאַדערן.
האָט מען זיי אויף שטיקלעך און אויף שמאַטקלעך צעריסן.
האָבן זיי געמיינט, אַז איצט איז שוין גאָר זייער סוף געקו-
מען, ווייל מ'האָט זיי געהאַקט און געבראַקט, געוויקט און
געקאַכט, — זיי האָבן אַליין נישט געוואוסט, וואָס מע טוט
מיט זיי. און פלוצים איז פון זיי אויסגעצייכנט ווייס פאַפיר
אַרויס.

— נו, אָט אַ סיורפריז — שוין איינמאָל אַ סיורפריז! —
האָט געזאָגט דאָס פאַפיר. — איצט בין איך דאָך נאָך דינער,
ווי פריער, און אויף מיר וועט מען דאָך שרייבן אַצינד. איז
דאָס דען נישט קיין אומגעהייער גליק?

און אויפן פאַפיר האָט מען באמת שרייבן גענומען. און
אַנגעשריבן האָט מען דערויף וואונדערליכע געשיכטעס און
לידער וואונדערליכע. דערביי האָט מען דערויף בסך-הכל נאָר
איינמאָל מיט טינט אַ קלעק געמאַכט. דאָס איז שוין אַן שום
ספק אַ באַזונדער מין גליק גאָר! און מענטשן האָבן דאָס, וואָס
איז אויפן פאַפיר אַנגעשריבן געווען, געהערט, און אַנגעשריבן
דערויף איז געווען אַזאָ גוטס און אַזאָ קלוגס, אַזוי אַז דאָס
הערנדיק זיינען זיי אַליין אויך קלוגער און בעסער געוואָרן.
עפעס אַ גרויסער חסד איז געלעגן אין די ווערטער, וואָס זיי-
נען אויף דעם פאַפיר געווען.

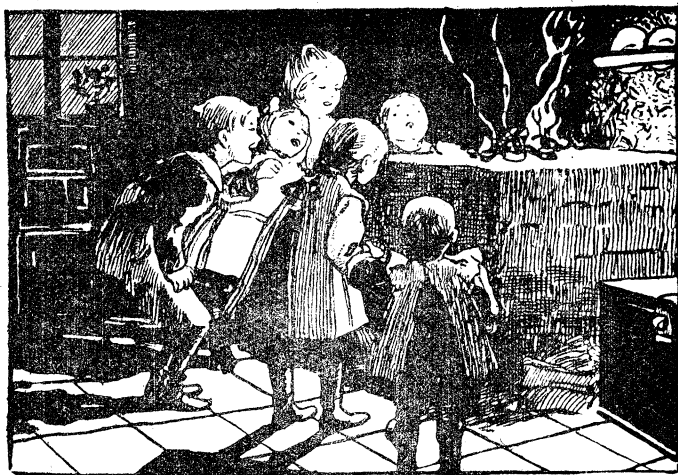
— אַ, — האָט געטראַכט דאָס פאַפיר, — דאָס האָט דאָך
איבערגעשטייגט מיינע אַלע טרוימען, וואָס איך האָב געטרוימט
אַמאָל, אין יענער צייט, ווען איך בין נאָך מיט מיינע בלי-
מעלעך אויפן פעלד געשטאַנען. האָב איך זיך דען געקאַנט

פֿאַרשטעלן, אָדער זיך אויסמאַלן, אַז איך וועל אַמאָל צווישן מענטשן פרייד און וויסנשאַפט פֿאַרשפּרייטן? ס'גלויבט זיך מיר אַצינד נאָך אויך נישט. גאָט דער לעבעדיקער ווייסט, אַז איך אַליין האָב געטאַן נאָר דאָס, וואָס איך האָב באַדאַרפט, לויט מיינע שוואַכע כחות געטאַן צוליב מיין לעבן צו דער האַלטן, און דאָך פירט ער מיך פון איין פרייד צו דער אַנדערער און פון איין דערהויבן-ווערן צום צווייטן. יעדעס מאָל, ווען איך טראַכט מיר: „אַט, שוין אַן עק!“ גיי איך גאָר, ווי ס'ווייזט זיך אַרויס, צו אַ בעסער און אַ שענער לעבן איבער. איצט וועט מען מיך געוויס אויף דער וועלט אַרויס-שיקן, מענטשן זאָלן מיך לייענען קאָנען. יאָ, געוויס. אַנדערש קאָן דאָך נישט זיין! איך האָב דאָך אַצינד אַזוי פיל טייערע און פיינע געדאַנקען, וויפיל בלימעלעך בלויז אויפן פעלד אַמאָל. איך בין טאַקע דער גליקליכסטער פון גאָר-דער-וועלט! דאָס פאַפיר אָבער האָט מען נישט אויף דער וועלט אַרומפאַרן אַרויסגעשיקט, מ'האַט עס אין אַ דרוקעריי גע-בראַכט, און דאָרטן אַלץ, וואָס דערויף איז אָנגעשריבן געווען, אין אַ בוך-פאַרם אָפגעדרוקט, און נישט איין בוך, נאָר עטליכע הונדערט ביכער: אויף אַזאַ אופן האָבן אַ סך אַ גרעסערע צאָל מענטשן דערפון געקאָנט נוצן האָבן, איידער אין דעם פאַל, ווען מ'זאָל דאָס פאַפיר אַליין אויף אַרומרייזן אַרויסשיקן, וואָס וואָלט נאָך דערצו אין האַלבן וועג אויף בלעטלעך זיך געווען צעשטאָטן.

— יאָ, געוויס איז אַזוי גלייכער! — האָט דאָס באַשרי-בענע פאַפיר געטראַכט. — דעם אמת זאָגנדיק איז דאָס מיר גאָר אויפן זינען נישט געקומען: וועל איך איצט אין דערהיים בלייבן און מ'וועט מיר, ווי אַן אַלטן זיידן, פּבוד אָפגעבן, וואָרים איך בין דאָך טאַקע אַ זיידע. אָט די אַלע ביכער, די נייע! אָט איצט ערשט וועל איך אַ סך נוצן ברענגען! אין מיין איצטיקן שטאַנד אָבער וואָלט איך לאַנג נישט געקאָנט אַרומ-רייזן... און נאָר צו באַטראַכטן, אַז אויף מיר האָט געקוקט דער, וואָס האָט דאָס אַלץ אָנגעשריבן... אַז יעדער וואָרט

זיינס האָט זיך גלייך פון זיין פען אויף מיר אויסגעגאַסן...
 בין איך דאָך טאַקע דער גליקליכסטער פון אַלע אין דער וועלט!
 דערנאָך האָט מען דאָס פאַפיר אין אַ פעקעלע צונופגע-
 בונדן און אַריינגעוואָרפן אין אַ פאַס, וואָס איז ביי אַ וועשע-
 ריי געשטאַנען.

— נאָך אַן אַרבעט איז גוט זיך אָפצורוען! — האָט געזאָגט
 דאָס פאַפיר. — ס'איז זעהר נוצליך אין זיך אַליין צו פאַרטיפן
 און וועגן זיך אַליין אַ טראַכט טאָן. ערשט איצט האָב איך
 פאַרשטאַנען, וואָס אויף מיר איז אָנגעשריבן. און דערקענען
 זיך אַליין — איז דאָך אַ גרויסער טראַט פאַראויס! וואָס-זשע
 וועט איצט מיט מיר זיין? „איינס איז מיר קלאָר, כ'וועל גיין
 פאַראויס! אַלץ און באַשטענדיק גייט פאַראויס, — דאָס ווייס
 איך פון ערפאַרונג.“

נאָר אָט אין איינעם אַ פרימאַרגן אַ שיינעם האָט מען
 דאָס פאַפיר פון פאַס אַרויסגענומען און אויף צו פאַרברענען

אין פייער אריינגעוואָרפן. וואָרים, — האָבן די גרויסע געזאָגט, — אַן עבירה דאָס דעם קלייטניק אָפגעבן, ער זאָל דערין פוטער און צוקער איינזיקלעך.

און אַלע קינדער פון שטוב האָבן זיך אַרום פייער צו-נויפגעקליבן: זיי האָבן געוואָלט זען, ווי דאָס פאָפיר וועט ברענען. האָט זיך עס אזוי שיין אָנגעצונדן און אויפגעהויבן, און אויך אין אַש דערנאָך זיינען נאָך אַ פולע פונקן געפליבן. וואָס זיינען זיך אין אַלע זייטן צעפלוין. איינער נאָכן אַנדערן האָבן זיי זיך אויסגעלאָשן, די פונקען, און די קינדער, דאָס צווענדריק, האָבן געזאָגט: „דאָס גייען די קינדערלעך פון דער שול אַהיים“. דעם לעצטן פונק האָבן זיי דער „שול-לע-רער“ אָנגערופן. אַמאָל האָט זיך אויסגעוויזן, אַז קיין פונקען וועלן שוין מער נישט זיין, נאָר פלוצים האָט זיך נאָך אַ נייער באַוויזן: „דער לערער איז שוין לסוף אַוועקגעגאַנגען“ — האָבן דעמאָלט די קינדער געזאָגט.

דאָס גאַנצע פאָפיר דאָס אַלטע, דאָס גאַנצע פעקל, האָט מען אויפן פייער אַרויפגעלייגט, און ס'האָט זיך צעפלאַקערט באַלד. — „אוף!“ — האָט עס געזאָגט און העל זיך צעפלאַקערט. דאָס ברענען, פאַרשטייט זיך, איז ניט איבעריק איינגענעמען געווען; נאָר אַז דאָס פייער האָט דאָס גאַנצע פאָפיר אַרויפגע-כאַפט, האָט זיך דער פלאַם הויך-הויך דערהויבן — און אַ סך העכער, ווי דער לייך האָט די פלויע פלימעלעך זיינע, און געלויכטן האָט ער, ווי ס'האָט קיינמאָל ניט דאָס ווייסע לייכונט פון לייך. אין איין מינוט זיינען אַלע אָנגעשריבענע אותיות רויט געוואָרן, און אַלע ווערטער און געדאַנקען האָבן זיך אין פלאַם פאַרוואַנדלט. „איצט פליי איך גלייך צו דער זון אַרויף!“ — האָט דער פלאַם געזאָגט, און ס'האָט זיך געדאַכט, אַז טויזנטער קולות האָבן עס מיט אַמאָל אַרויסגעזאָגט. און דער פלאַם האָט זיך אין דער גאַנצער קוימען-לענג אויפגעהויבן, און נאָך העכער זיך אַרויפגעדרייט. — און דינער פונם פלאַם אַליין האָבן זיך פיצלעך פּראַיאַמלעך, וואָס זיינען פאַר קיין מענטשליך אויג ניט אָנגעזען, אין דערלופט געטראָגן, און זיי

זיינען אזוי פיל געווען, וויפיל בלימעלעך בלויז ס'זיינען אין
ליין פארצן. זיי זיינען גרינגער פונם פלאם, פון וועלכן זיי
זיינען געבוירן געוואָרן, געווען, און אז דער פלאם האָט זיך
אויסגעלאָשן און פונם גאַנצן פאַפיר איז נאָר הוילער שוואַרצער
אַש געבליבן, האָבן זיי נאָך-אַמאָל איבער אים איבערגעטאַנצט,
און פון די ערטער, וואהיין זיי האָבן זיך מיט די פיסלעך צו-
גערייט, זיינען רויטע פונקען אַרויסגעפלוין. „די קינדער זיי-
נען פון דער שול געקומען און דער לערער איז צולעצט
אַוועקגעגאַן!“ — איז דאָס פאַר די קינדער אַ פרייד געווען,
שוין איינמאָל! און די קינדער האָבן דאָס אויסגעלאָשענע אַש
אַרומגערינגלט און געזונגען:

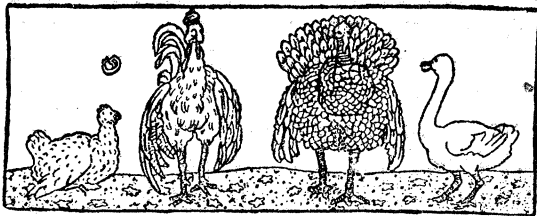
שניפ-שנאַפ-שנורע,

באַסערורע!

און דאָס לידעלע איז אויסן

נאָר די נישט-אַנגעזעענע ברואימלעך, די פיצעלעך, האָבן
געזאָגט: „ניין, דאָס לידעלע וועט קיינמאָל אויס נישט זיין,
און אזוי איז בעסער. מיר ווייסן עס, און דערפאַר זיינען מיר
די גליקליכסטע פון אַלע!“

נאָר דאָס האָבן די קינדער נישט געהערט און ניט
פאַרשטאַנען, — און ס'איז טאַקע איבעריק... גישט אַלץ דאַרפן
דאָך קינדער פאַרשטיין.

די בלומען פון דער קליינער אידא.

— עלנדע בלימעלעך מיינע, זיי זיינען שוין אינגאנצן פאר-
וועלקט געוואָרן! — האָט געזאָגט די קליינע אידא. — נעכטן
אויפדערנאָכט זיינען זיי נאָך אַזוי שייַן געווען, און איצט
הענגען די בלעטעלעך שוין אינגאָנצן פאַרטריקנטע אַרָאָפּ.
פאַרוואָס איז דאָס אַזוי? — האָט זי געפרעגט ביים סטודענט,
וואָס איז אויפן דיוואַן געזעסן. זי האָט געוואוסט, אַז ער
האָט זי זעהר ליב, דער סטודענט: ער פלעגט איר וואונדער-
שיינע מעשיות דערציילן און זעהר אינטערעסאַנטע בילדלעך
אויסשניידן — הערצעלעך מיט טאַנצנדיקע דאַמען אין זיי,
בלומען און פאַלאַצן קליינינקע, וואָס מע האָט געקאָנט אין
זיי טירן עפענען. זעהר אַ פרייליכער איז דער סטודענט
געווען.

— פאַרוואָס האָבן די בלומען אַזאַ נעבעכדיקן אויסזען
היינט? — האָט זי נאָכאַמאָל געפרעגט, אויפן פאַרוועלקטן בוקעט
אַנווייזנדיק.

— ווייסט פאַרוואָס? — האָט געזאָגט דער סטודענט, —
די בלומען זיינען היינטיקע נאַכט אויף אַ באַל געווען און
דערפאַר האָבן זיי אַזוי די קעפעלעך אַראָפּגעלאָזט.

— די בלומען קאָנען דאָך אָבער נישט טאַנצן! — האָט
געזאָגט די קליינע אידא.

— ניט אמת, — האָט געזאָגט דער סטודענט, — ווי נאָר
ס'נעמט פינסטער ווערן, און מיר שלאָפן איין, אַזוי הויבן זיי

אָן צו טאַנצן פרייליך; אַלע נאַכט כמעט קומען ביי זיי בעלער פאַר.

— און קינדער קאַנען אויף זייערע בעלער קומען?
— יאָ, — האָט געזאָגט דער סטודענט: — אַלע קליינע מאַר-
גאַריטקעלעך און מאי-בלוימעלעך קאַנען קומען.
— וואו-זשע טאַנצן זיי עס, די בלומען? — האָט געפרעגט
די קליינע אידאָ.

— דו ביסט דאָך געווען פון יענער זייט שטאַט-טויער,
נעבן גרויסן פּאַלאַץ, וואו זומער דער מלך וואוינט, און וואו
דער גרויסער און זעלטן-שיינער סאָד מיט אַ פּוֹלע בלומען
געפינט זיך. האָסט דאָך דאָרט געזען די שוואַנען, וואָס זיינען
צו דיר צוגעשוואומען, בעת דו האָסט זיי די פרויט-ברעקלעך
געוואָרפן? איז אָט דאָרטן קומען עס די גרויסע בעלער פאַר.
— נעכטן בין איך אין יענעם סאָד מיט דער מאַמען
געווען, — האָט געזאָגט אידאָ, — אָבער די ביימער דאָרטן זיינען
שוין אָן בלעטער געשטאַנען, קיין בלומען איז שוין אויך
נישט צו זען געווען. וואוהין זיינען זיי אַהינגעקומען? זומער
זיינען זיי דאָך אַזוי פיל געווען!

— אין פּאַלאַץ זיינען זיי, — האָט געזאָגט דער סטודענט —
דו דאַרפסט וויסן, אַז ווי נאָך דער מלך מיט אַלע הויפּלייט
פאַרן אויף ווינטער אין שטאַט אַריבער, אַזוי אַנטלויפן באַלד
די בלומען פון סאָד אין פּאַלאַץ אַריין און הויבן זיך דאָרט
פרייען אָן. וואָלסט געמעגט אויף זיי אַ קוק טאָן דעמאָלט!
צוויי רויון סאַמע די שענסטע זעצן זיך אויפן טראָן אַוועק
און שטעלן זיך דעם מלך מיט דער מלכה פאַר; אַלע רויטע
האַן-קעמעלעך שטעלן זיך אויף ביידע זייטן אויס און פאַר-
גויגן זיך — דאָס זיינען די קאַמער-יונקערס. נאָכדעם באַווייזן
זיך אַלע שיינע בלימעלעך און דער באַל עפנט זיך. די בלויע
פּיאַלקעס שטעלן מיט זיך קליינע ים-קאַדעטן פאַר; זיי טאַנצן
מיט די האַציגטן און מיט די קראַקוסן, וואָס רופן זיך פריי-
לינגס אָן; די טולפאַנען און די גרויסע גיליעס די געלע,
שפּילן די האַל פון דאַמען אַלטע; זיי געבן אַכטונק דערויף,

אז דאָס יונגוואַרג זאָל טאַנצן, ווי ס'באַזאַרף צו זיין, און אז
אַלץ זאָל ווי געהעריק זיך פירן.

— און די בלומען ווערן גאַרניט באַשטראַפּט דערפאַר,
וואָס זיי דערוועגן זיך אין מלכס פאַלאַץ צו טאַנצן? — האָט
געפרעגט די קליינע אידאָ.

— וועגן דעם ווייסט קיינער נישט — האָט געזאָגט דער
סטודענט. — אמת, ווען ניט ווען, אין אַ ביינאַכט אמאָל קומט
דער אַלטער הויף-פאַרוואַלטער צו גיין, אַ קוק טאָן צי איז
אַלץ אין אָרדענונג דאָרט. אין דער האַנט ביי אים איז אַ
גרויסער בונט שליסלען פאַראַן, — נאָר, ווי נאָר די בלומען
דערהערן דעם קלאַנג זייערן, אזוי ווערן זיי אַנטשוויגן,
פאַרבאַהאַלטן זיך אונטער די פענסטער-פאַרהאַנגען און שטעקן
די קעפלעך אַרויס. — „עפעס שמעקט דאָ מיט בלומען-שמעק“, —
זאָגט דער אַלטער פאַרוואַלטער דעמאָלט, אָבער זען זיי קאָן
ער נישט.

— אַך ס'אַראַ חיות! — האָט אויסגעשריגן די קליינע
אידאָ און מיט די הענטלעך זיך צעפליעסקעט.

— און איך קאָן אויך די בלומען נישט זען?

— ניין, דו קאָנסט יאָ זען, — האָט געזאָגט דער סטודענט. —

אז דו וועסט נאָך-אַמאָל אין פאַלאַץ זיין, פאַרגעס ניט אין
פענסטער אַ קוק טאָן, וועסטו זיי דאָרט זען. אָט האָב איך
היינט אזוי געטאָן, האָב איך אַ לאַנגע און געלע לידיע דער-
זען, וואָס איז אויף דער סאָפע געלעגן און גענעצנדיק זיך
געצויגן: דאָס איז אַ הויף-דאַמע געווען.

— און די בלומען פונם באַטאַנישן גאַרטן קאָנען אויך

אהין קומען? איז פאַר זיי דער וועג נישט צו ווייט?

— ס'אָ קלייניקייט, — האָט געזאָגט דער סטודענט: אויב

זיי ווילן, קאָנען זיי פליען. האָסט דאָך געזען די שיינע
זומער-פויגעלעך — די רויטע, געלע און ווייסע — וואָס זיינען
אזוי אויף בלומען ענליך? זיי זיינען אויך פריער בלומען
געווען, נאָר אַראַפּשפּרינגענדיק פון די שטענגעלעך זייערע,
האָבן זיי מיט די בלעטעלעך, ווי מיט פליגעלעך, אַ פּאָך גע-

טאָן און פֿליען אָנגעהויבן. און אַזוי ווי זיי האָבן זיך געפירט
 לייטיש, האָבן זיי דערפאַר אַן ערלויבעניש באַקומען אויך אויף
 בייטאָג פֿליען, אויפן אָרט, וואָס זיי זאָלן באַשטענדיק אויף
 די שטענגעלעך און תמיד אינדערהיים זיצן. און אַזוי זיינען
 פון די שטענגעלעך טאַקע אמתע פויגעלעך געוואָרן. דו האָסט
 דאָך דאָס געזען. און ווייטער, מעגליך, אַז די בלומען פון
 באַטאַנישן גאַרטן זיינען קיינמאָל אין מלכס פּאַלאַץ נישט
 געווען, און מעגליך, אַז זיי ווייסן נישט, אַז ביינאַכט איז
 אַזוי פרייליך דאָרטן. ווייסט, וואָס איך וועל דיר זאָגן? אוי,
 וועט זיך פאַרוואנדערן דער פּראָפּעסאָר פון באַטאַניק, דער,
 וואָס וואוינט נעבן אייך - דו קענסט דאָך אים? - אַז דו וועסט
 זיין ביי אים אין סאָד, זאָג דאָרט איינעם, וואָסער-ניט-איז
 בלימל, אַז אין פּאַלאַץ קומען גרויסע בעלער פאַר, וועט דאָס
 בלימל די איבעריקע דערציילן און זיי וועלן אַלע אַהין
 אַוועקפֿליען, און ווען דער פּראָפּעסאָר וועט דערנאָכדעם אין
 סאָד קומען, וועט דאָרט קיין איין בלימל נישט זיין. און ער
 וועט בשום אופן נישט וויסן, וואוהין זיי זיינען אַהינגעקומען.
 - אָבער ווי אַזוי-זשע וועט דאָס בלימל די איבעריקע

דערציילן? די בלומען קאָנען דאָך נישט רעדן!

- רעדן, געוויינטליך, קאָנען זיי נישט, - האָט געענט-
 פערט דער סטודענט: נאָר זיי שמועסן זיך איבער אויפן פּאַנ-
 טאַמימע-אופן. האָסט דען נישט געזען אַמאָל, ווי אַזוי די
 בלומען, בשעת אַ ווינטל אַ קליינעם, וואָרפן איינס צום אַנדערן
 מיט די קעפלעך און באַוועגן מיט די גרינע בלעטלעך? אָט
 די צייכנס זייערע זיינען פאַר זיי אַזוי פאַרשטענדליך, ווי
 פאַר אונז די ווערטער.

- און דער פּראָפּעסאָר פאַרשטייט דאָס פאַנטאַמימע-
 לשון? - האָט געפרעגט אידאָ.

- געוויס. ער איז אַמאָל אינדערפרי אין סאָד אַריינגע-
 קומען און דערזען, ווי דאָס גרויסע פרי-גראַז * האָט מיט די

(* קראַפּיווע.

בלעטער דעם שיינעם רוטן געווירץ-נעגעלע צייכנס געגעבן:
 „דו ביסט אזוי שייך, — האָט געזאָגט דאָס ברי-גראָז — און איך
 האָב דיר ליב מיטן גאַנצן האַרצן.“ אָבער דער פּראָפּעסאָר
 האָט אַזוינע מיני רייד פיינט שרעקליך, האָט ער טאַקע באַלד
 דעם ברי-גראָז איבער די בלעטער — דאָס זיינען די פינגער
 אירע — אַ זעץ געטאָן. ער האָט זיך אָפּגעברייט, און פון דע-
 מאַלט אָן דערוועגט ער זיך שוין נישט מער דאָס ברי-גראָז
 אַנצורירן.

— אַך, ווי פריידיך! — האָט אויסגעשריגן די קליינע אידאָ
 און האָט זיך צעלאַכט.

— ווי מעג מען עס קינדער אַזוינע נאַרישע בבא-מעשיות
 דערציילן? — האָט געזאָגט דער אומעטיקער ראַטגעבער, וואָס
 איז דאָרטן צו גאַסט געווען און אויפן דיוואַן געזעסן. איבער-
 טראָגן האָט רער ראַטגעבער נישט געקאָנט דעם סטודענט יע-
 נעם און תמיד האָט ער בייז געברומט, ווען ער האָט אים
 געטראָפן, בשעת יענער פלעגט די לעכערליכע בילדער אויס-
 שניידן: אַמאָל אַ פאַרברעכער, וואָס איז אויף אַ תליה געהאַנג-
 גען מיט אַ האַרץ אין די הענט, וואָס ער האָט ביי אַ צווייטן
 מענטשן צוגעגנבעט — אַמאָל אַ פשוט-מאַכערין אָן אַלטע, אויף
 אַ בעזים רייטנדיק, מיט איר מאַן אויף דער נאָז. דער אַלטער
 ראַטגעבער האָט עס נישט געקאָנט פאַרליידן און אין אַזוינע
 פאַלן פלעגט ער זאָגן דאָס זעלבע, וואָס איצט: „ווי מעג מען
 עס קינדער אַזוינע זאַכן איינפילדן? דאָס זיינען דאָך אַלץ
 פאַנטאַזיעס נאַרישע!“ אָבער דער קליינער אידאָ איז די מעשה
 פונם סטודענט זעהר געפעלן געוואָרן און זי האָט זעהר אַ סך
 געטראַכט דערפון: די בלומען האָבן די קעפעלעך אַראָפּגעלאָזט
 פון מידקייט, ווייל זיי האָבן אַ גאַנצע נאַכט געטאַנצט, — געוויס
 זיינען זיי דערפון קראַנק געוואָרן. און זי איז מיט זיי צו די
 אַנדערע שפילעכלעך צוגעגאַנגען, צו די, וואָס זיינען אויפן
 שיינעם קליינעם טישעלע אויסגעשטעלט געווען; אויך דאָס
 שופלאַדל דאָרט איז מיט טייערע זאַכן פול געווען. אין לעלע-
 בעטעלע איז די לעלע סאָני געלעגן און געשלאָפן, אָבער די

קליינע אידא האָט צו איר געזאָגט: „שטיי אויף, דו וועסט היינטיקע נאַכט אין שופּלאַדל פאַרברענגען: די אַרימע בלי- מעלעך זיינען קראַנק, נעבעך, זאָלן זיי ביי דיר אין בעטעלע אַפּרוען, וועלן זיי, אפשר, געזונט ווערן דעמאָלט!“ און זי האָט באַד פון דאָרט די לעלע אַרויסגענומען; די לעלע אָבער האָט זעהר אַ ברוגזע מינע געמאַכט און קיין וואָרט נישט געזאָגט — ס'האָט זי פאַרדראָסן, וואָס מ'האָט זי מטריח געווען. נאָכדעם האָט אידא די בלומען אין לעלע-בעטעלע אַריינ- געלייגט, האָט זיי מיט אַ קאָלדערעלע צוגעדעקט, זיי אָנגעזאָגט, זיי זאָלן לייגן רוהיק, וועט זי זיי טיי פאַרקאָכן, וועלן זיי ווי- דער צו זיך קומען און מאַרגן אויפשטיין קאָנען. און זי האָט אינגאנצן די פאַרהאַנגלעך איבערן בעטעלע אַראָפּגעלאָזט, פּדי די זון זאָל זיי גלייך אין פנים אַריין ניט שיינען.

דעם גאַנצן אויפדערנאַכט האָט די קליינע אידא נישט אויפגעהערט צו טראַכטן וועגן דעם, וואָס דער סטודענט האָט איר דערציילט. און ווי זי האָט זיך אַליין באַדאַרפט אין בעט לייגן, האָט זי פריער אונטער די פאַרהאַנגען, וואָס זיינען אויף די פענסטער געהאַנגען, אַ קוק געטאָן, דאָרט, וואו די בלומען פון איר מאַמען — די פּרעכטיקע היאַצינטן און טולפּאַנען — זיינען געשטאַנען, און שטילערהייט זיי אייגערוימט: „איך ווייס דאָך געוויס, אַז איר וועט היינט ביינאַכט אויפן באַל גיין.“ די בלומען האָבן אַזא פנים געמאַכט, גלייך ווי זיי פאַרשטייען גאַרנישט און זיי האָבן אפילו מיט קיין בלעטעלע קיין ריר נישט געטאָן; אָבער די קליינע אידא האָט געוואוסט, וואָס זי זאָגט.

לייגנדיק אין בעט, האָט זי לאַנג געטראַכט וועגן דעם, ווי גוט ס'וואָלט געווען צו זען די שיינע בלומען אין מלכס פאַלאַץ טאַנצנדיק. „זיינען באמת דאָרטן מיינע בלימעלעך גע- ווען?“ — מיט די געדאַנקען איז זי אַנטדרימלט געוואָרן. נאָר אין מיטן דער נאַכט האָט זיך דאָס מיידעלע אויפגעכאַפט: ס'האָבן זיך איר געחלומט די בלומען און דער סטודענט, וואָס דער ראַטגעבער האָט אים געזידלט. אין צימער, וואו זי איז געלעגן,

איז שטיל געווען; אויפן טיש האָט אַ נאַכט-לאַמפּ געברענט;
דער טאַטע און די מאַמע זיינען געשלאָפן.

— ליגן נאָך מיינע בלימעלעך אין סאַניטשקעס בעטל אַ-
צינד? — האָט זי ביי זיך אַ טראַכט געטאָן. — אַך, ווי ס'וואָלט זיך
מיר וויסן געוואָלט! אידאָ האָט זיך עטוואָס אויפגעהויבן און
אַריינגעקוקט אין דער האַלב-געעפנטער טיר פון דעם צימער,
וואו אירע בלומען און אַלע אירע שפילעכלעך זיינען געלעגן.
זי האָט זיך צוהערן גענומען, און איר האָט זיך געדאַכט, אַז
אין צימער דאָרט עמיצער אויף דער פּיאַנינא שפילט, אָבער
אַזוי שטיל-שטיל און אַזוי שייך, אַזוי ווי זי האָט נאָך קיינמאָל
נישט געהערט.

„געוויס טאַנצן איצט אַלע בלומען דאָרט!“ — האָט זי אַ
טראַכט געטאָן. — „אַך, גאָט מיינער, ווי ס'וואָלט זיך געוואָלט
אַ קוק טאָן דערויף!“ — זי האָט אָבער נישט געוואָגט אויפצו-
שטיין, זי זאָל דעם טאַטן מיט דער מאַמען נישט אויפוועקן.

„ווען זיי זאָלן אַהער קומען!“ — האָט דאָס מיידעלע גע-
טראַכט. — אָבער די בלומען זיינען נישט געקומען, און די
וואונדער-מוזיק האָט צו שפילן ניט אויפגעהערט. לסוף האָט זי
זיך שוין נישט איינהאַלטן געקאַנט: צופיל גוט איז שוין דאָרט
געווען. איז זי פון איר בעטל אַראָפּגעקראַכן, שטילערהייט צו
דער טיר צוגעגאַן און אין צימער אַריינגעקוקט: גאָט אַלמעכ-
טיקער, וואָס פאַר אַ וואונדער האָט דאָרט אידאָ דערזען!

דער צימער איז פון קיין נאַכט-לאַמפּ נישט באַלויכטן
געווען, און דאָך איז אין אים ליכטיק געווען. די לבנה האָט
דורכן פענסטער גלייך אויף דער מיט פון ברוק אַריינגעשיינט,
און אין צימער איז אַזוי ליכטיק, פונקט ווי בייטאָג געווען.
אַלע היאצינטן און טולפאַנען זיינען אויפן ברוק אין צוויי
שורות אויסגעשטעלט געשטאַנען; אויף די פענסטער זיינען
נאָך די ליידיקע וואַזאַנע-טעפּ געבליבן. אַלע בלומען האָבן זעהר
ליב אויפן ברוק געטאַנצט, האָבן טורן געמאַכט, און זיך דריי-
ענדיק, האָבן איינע די אַנדערע פאַר די לאַנגע גרינע שטענ-
געלעך געהאַלטן. ביים פאַרטעפּיאַן איז אַ גרויסע, געלע לייע

געזעסן, איינע אַ ליינע, וואָס אידאָ האָט זי זומער געזען. זי האָט געדענקט, ווי דער סטודענט האָט איר געזאָגט דעמאָלט: ווי ענליך זי איז צו דער מאַדעמואַזעל ליינאַ! דעמאָלט האָבן אַלע פון אים געלאַכט, אָבער איצט האָט זיך דער קליינער אידאָ אַליין אויך אויסגעוויזן, אַז די לאַנגע, געלע בלום איז אויף יענער פרייליך ענליך; ביים שפּילן זיינען ביי איר די זעלבע מאַנירן געווען: אַמאָל בויגט זי דאָס לאַכנדיקע געלע פנים אויף איין זייט אַריבער, אַמאָל אויף דער צווייטער, און דערביי מאַכט זי אַלץ מיטן קאָפּ צום טאַקט פון דער מוזיק דער וואונדערליכער. קיינער האָט די קליינע אידאָ נישט באַ- מערקט. דערנאָך האָט זי דערזען, ווי אַ גרויסער, בלויער קראַ- קוס איז אויפן טיש אַרויפגעשפרונגען, דאָרט וואו די שפּילעכט- לעך זיינען געשטאַנען, איז צום לעלע-בלעטעלע צוגעגאַנגען און די פאַרהאַנגלעך צענומען: דאָרט זיינען די קראַנקע בלו- מען געלעגן, נאָר באַלד האָבן זיי זיך אויפגעהויבן און האבן מיט די קעפעלעך צו די איבעריקע אַ צייכן געגעבן, אַז זיי וועלן אויך טאַנצן. דאָס אַלטע שמענדריק-פּאַיאַצעלע, ביי וועלכן די אונטערשטע ליפּ איז אָפּגעהאַקט געווען, איז אויפגעשטאַנען און האט זיך פאַר די שיינע בלומען פאַרנויגט: זיי האבן שוין גאר קראַנק נישט אויסגעזען; זיי זיינען אויפן ברוק צו די איבעריקע אַראָפּגעשפרונגען און זיי האָבן זיך אויך צו פרייען גענומען.

פלוצים איז פונם טיש עפעס אַראָפּגעפאַלן. אידאָ האָט אין יענער זייט אַריין אַ קוק געטאָן: האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז דאָס איז דאָס יומטובדיקע הושענא-בוימעלע אַרויפגעשפרונג- גען: ווייזט אויס, אַז ס'האָט זיך אויך צו די בלומען צוגע- רעכנט. ס'איז אינדעראמתן זעהר אַ ליבס געווען. אויף דעם איז אַ קליינע וואַקסענע לעלע געזעסן, וואָס אויף דעם קאָפּ ביי איר איז אַזאַ ברייטער קאָפעליש, פונקט ווי ביים ראַט- געבער, געווען. דאָס הושענא-בוימעלע איז צווישן די בלומען אויף זיינע דריי ריטע שטאַלצן געשפרונגען, געשפרונגען און צוגעטופעט; עס האָט אַ מאַוורקע געטאַנצט, אבער די איבעריקע

בלומען האָבן אין דעם טאַנץ קיין אַנטייל נישט גענומען, ווייל זיי זיינען צו גרינג געווען און זיי האָבן נישט געקאָנט אַזוי הויך צוטופען.

פּלוצים האָט זיך די וואַקסענע לעלע, וואָס אויפן יום-טובדיקן הושענא-בויםעלע, אויסגעצויגן, איז אַ גרויסע געוואָרן, האָט זיך פון די פּאַפּיר-בלומען אָפּגעקערעוועט און הויך זיך צעשריגן: „ווי מעג מען עס אַ קינד מיט אַזוינע נאַרישקייטן דעם קאָפּ פאַרדולן? דאָס אַלץ זיינען דאָך נאָר פּאַנטאַזיעס נאַרישע! און אין דער מינוט איז די וואַקסענע לעלע אַזוי ווי צוויי טראָפּן וואַסער צום ראַטגעבער מיט דעם ברייטן קאַפּ-פעליוש ענליך געווען. האָבן די פּאַפּיר-בלומען אָבער איר איבער די פּיס אַ האַק געטאָן, האָט זי זיך דעמאָלט ווייטער צונויפגעצויגן און ווידער די פּריערדיקע קליינע וואַקסענע לעלע-לע געוואָרן. דאס איז אַזוי קאַמיש געווען, אַז די קליינע אידאָ האָט זיך פון לאַכן נישט געקאָנט איינהאַלטן. דער הושענא-בוים האָט ווייטער געטאַנצט, און דער ראַטגעבער איז אינאיי-נעם מיט אים צו טאַנצן גענויט געווען. אַלצאיינס, צי איז ער אַ גרויסער און לאַנגער געוואָרן, צי איז ער אַ קליינע, געלע וואַקסענע לעלע מיט אַ גרויסן, שוואַרצן קאַפעליוש געבליבן, אַלצאיינס, און גאַרנישט האָט געהאַלפּן, און ער האט געמוזט אינאיינעם מיט דעם צווייג טאַנצן. נאר דא האבן זיך די אי-בעריקע בלומען פאַר אים אנגענומען, באַזונדערס די, וואס זיי-נען אין דער לעלעס בעטעלע געשלאפּן, און דער הושענא-בוים האט אים צו רו געלאזט. אין דער זעלבער מינוט האט זיך אין שופלאד אַ הויכער קלאַפּ דערהערט. אין דעם שופלאד, וואו ס'איז אידאָס לעלע סאָני אינאיינעם מיט אַ סך אַנדערע שפּילעכלעך געלעגן. שמענדיק איז צום סאַמע עק טיש צוגע-לאפּן, האט זיך אין דער גאַנצער לענג זיינער אויפן בויך אויסגעצויגן און פאַמעליכן דאָס שופלאד אַרויסרוקן גענומען. האט זיך דעמאלט די לעלע סאָני אויפגעהויבן און פאַרוואנדערט זיך אַרומקוקן גענומען: „איז דא נישט אַ באַל, אַסברה, — האט זי געזאגט, — פאַרוואס-זשע האט מיר קיינער נישט געזאגט?“

— וועסט אפשר מיט מיר אין א טאנץ זיך לאָזן? —
האָט שמענדריק געפרעגט.

— וואָס זאָגט איר אויף דעם קאוואַליער פאַר מיר! —
האָט זי געזאָגט און צו אים זיך מיטן רוקן אויסגעקערעוועט.
דערנאָכדעם האָט זי זיך אויפן שופלאַדל אוועקגעזעצט, וואַר-
טנדיק, אַז עמיצער פון די בלומען זאָל צו איר צוגיין און זי
טאַנצן איינלאָדן; נאָר קיינער איז נישט צוגעגאַנגן, האָט זי
דעמאָלט פלומרשט צו הוסטן גענומען: כּם, כּם, כּם, אָבער
אויך דאָס האָט נישט געהאַלפּן. שמענדריק האָט איצט אייגער
אַליין געטאַנצט און גאָר ניט שלעכט געטאַנצט... זעענדיק,
אַז די בלומען באַמערקן זי גאָר נישט, האָט סאָני פונם שופ-
לאַדל אויפן ברוק אַ שפרונג געטאַן, און מיט אימפעט גרויס,
דעמאָלט זיינען צו איר די בלומען צוגעשפרונגען און ביי
איר דערפרעגן זיך גענומען, צי זי האָט זיך ניט קיין זעץ
געגעבן. אַלע זיינען צו איר זעהר גוט און צוגעלאָזט געווען,
באַזונדערס די, וואָס זיינען ביי איר אין בעטעלע געלעבן.
האָט זי זיי געזאָגט, אַז קיין זעץ האָט זי זיך ניט געטאַן,
און אידאָס בלומען האבן איר פאַרן שיינעם בעטעלע געדאַנקט,
ליב זי אויף דער מיט פון צימער אַרויסגעפירט, אַהין, וואו
די לבנה האט געלויכטן, און מיט איר צו טאַנצן גענומען;
און אַלע איבעריקע בלומען האבן אַרום זיי אַ ראד געמאַכט.
איז דאן סאָני זעהר צופרידן געווען און געזאָגט, אַז זיי
קאנען ביי איר אין בעטעלע אויך אויף ווייטער בלייבן, נישט
קשה, זי וועט אין שופלאַדל ליגן. די בלומען אבער האבן
געזאָגט: מיר דאַנקען דיר זער, אבער לאָנג שוין לעבן אויף
דער וועלט וועלן מיר נישט. מארגן וועלן מיר טויטע זיין.
זאלסטו איבערגעבן דער קליינער אידאָן, אַז זי זאל אונז אין
סאד באַגראבן, דארט, וואו דער קאַנאַריק-פויגל איז באַגראבן;
וועלן מיר זומער דעמאָלט ווייטער אויפבליען און נאך שענער
אַרויסקומען.

— ניין, איר טארט ניט שטאַרבן! — האט געזאָגט סאני
און האט די בלומען קושן גענומען. נאָר דא האט זיך מיט-

אמאל די טיר פון זאל אויפגעעפנט, און א פולע בלומען פרעכטיקע זיינען טאנצנדיק אין צימער אריינגעפלויגן. אידא האט בשום אופן נישט געקאנט פארשטיין, פון וואנען האבן זיי זיך עס גענומען: געוויס זיינען דאס די בלומען פונם מלכס פאלאץ געווען. אויף פריער זיינען געגאנגען צוויי וואונדער-שיינע ריוון מיט קליינע גאלדענע קרוינען אויף די קעפ. דאס איז דער מלך מיט דער מלכה געווען. נאך זיי זיינען, אויף אלע זייטן זיך נויגנדיק, שייניקע לעווקאיען און געוויק-געלעך געגאנגען. צווישן זיי איז אויך די מוזיק געווען. גרויסע מאן-בלומען און פיאנען האבן אין ארבעט בייטעלעך געבלאזן, און אזוי שטארק, אז זיי זיינען אזש רויט געווארן פון אנגעשטרענגטקייט. בלויזע היאצינטן און קליינע ווייסע גלעקעלעך האבן אזוי געקלונגען, גלייך ווי זיי וואלטן טאקע באמת מיט קליינע גלעקעלעך אנגעהאנגען גע-ווען. אוי, איז דאס א וואונדערליכע מוזיק געווען! דערנאך האבן זיך א סך אנדערע בלומען באוויזן און אלע האבן אינ-איינעם טאנצן גענומען: בלויזע פיאלקעלעך מיט רויטע סאמעטקעס, מארגאריטקעלעך מיט מאי-בלימעלעך, אלע בלומען האבן זיך געקושט איינס מיטן אנדערן. דאס איז אזוי לייב געווען — א חיות פשוט.

לסוף האבן די בלומען איינס דאס אנדערע א גוטע נאכט געזאגט און זיינען זיך צעגאנגען. לעמאלט האט זיך שטילערהייט אויך די קליינע אידא צו איר אין בעטל אומ-געקערט, און דארט האט זיך איר דאס אלץ, וואס זי האט נאר-וואס געזען, געחלומט.

אויף מארגן אינדערפרי, איז זי פאלד צום טישעלע צוגעגאנגען, צי זיינען די בלומען נאך דארט פאראן א קוק צו טאן. זי האט צענומען די פארהאנגלעך פון בעטלע: יא, זיי זיינען נאך אלע געלעגן דארטן, אבער נאך שוין מער פארוועלקטערע ווי נעכטן. סאני איז אין שופלאדל, וואוהין זי האט זי אריינגעלייגט, געלעגן און שטארק פארשלאפן אויסגעווען.

— געדענקסט, וואס מ'האט דיר מיר איבערגעבן גע-
הייסן? — האט געפרעגט די קליינע אידאָ. נאר סאני האט נאר
געקוקט צו איר נאַריש און קיין ווארט נישט אויסגערעדט.
— ס'אַרץ שלעכטס דו ביסט! — האט געזאגט אידאָ. —
און זיי האבן נאך אזוי פיל געטאַנצט מיט דיר! — נאכדעם
האט זי גענומען דאס קליינע פידעלע, אויף וועלכן ס'זיינען
שיינע פויגעלעך אויסגעמאלט געווען, האט עס אויפגעעפנט
און אַהין די טויטע בלומען אַריינגעלייגט. „אט דאס וועט
פאַר אייך אַ שיינע טרומע זיין“ — האט זי געזאגט. „און
דערנאכדעם, אַז ס'וועלן צו מיר מיינע געשוועסטערקינדער
קומען, וועלן זיי מיר העלפן אייך אין סאד באַגראַפן, כדי
זומער זאלט איר ווייטער אַרויסוואַקסן און נאך שענערע
ווערן.“

די געשוועסטערקינדער אירע, דאס זיינען צוויי פריי-
ליכע יינגלעך געווען; איינעם האט מען האַנס גערופן, דעם
צווייטן פעטער; דער פאטער האט זיי צוויי נייע פּיילנבויגנס
געשענקט, און זיי זיינען מיט זייערע מתנות פאר אידאָן פאַ-
וויזן זיך געקומען. האט זי זיי דעמאלט וועגן די אומגליק-
ליכע בלומען, אַז זיי זיינען געשטארבן, דערציילט, און ביי
די עלטערן אַן ערלויבעניש אויף זיי באַגראַפן געבעטן. ביידע
יינגלעך, די פּיילנבויגנס אויף די אַקסלען טראַגנדיק, זיינען
פאראויס געגאַנגען, און די קליינע אידאָ מיט די טויטע בלו-
מען אין שיינעם פודעלע איז זיי נאכגעגאַנגען. האבן די
קינדער אין סאד אַ קליין גריבל אויסגעגראַפן; אידאָ האט צום
ערשטן די בלומען געקושט, דערנאך זיי מיטן פודעלע אין
דער ערד אַריינגעלייגט; און פעטער און האַנס האבן אויפן
קברל פון די פּיילנבויגנס אויסגעשאסן. נאר פון פּיילנבויגנס...
ווייל קיין ביסקן און קיין האַרמאַטן האבן זיי גראד אונטער
דער האַנט נישט געהאַט.

דאס טענענביימל.

אין וואָלד איז אַ שיין קליין טענענביימל געוואַקסן. און ארט האט זיך דעם געטראפן אַן אויסגעצייכנטס, די זונען-שטראַלן האבן צו דעם פריי דערגרייכט, לופט איז גענוג גע-ווען, און אַרום און אַרום האבן אַ סך חברים און עלטערע פון דעם געוואַקסן — נאדל-ביימער און טענענביימער. דאך האט דאס טענענביימל אַ גרויסע זארג איינע געהאַט — ס'האט זיך דעם אַזוי געוואלט וואס גיכער אַ גרויסעס ווערן! נישט געטרייסט האבן דאס נישט די זון די וואַרימע, נישט די לופט די פרישע; ס'האט אַפילו אויף די פויערים-קינדער אַכט נישט געגעבן, אויף די, וואס זיינען איבערן וואָלד אומגעלאפן און, פילעניצעס און מאַלינעס קלייבנדיק, געבעבעט פריידיך. אפט, נאך דעם, ווי זיי פלעגן אַ פולע קריג יאַגדעס אנקלייבן אדער אויף אַ שטרויעלע זיי אויפגעצילעט, פלעגן זיי זיך נעבן דעם טענענביימל אַנידערזעצן און זאָגן: וואָס פאַר אַ ליב פּרעקעלע דאָס איז, דאָס טענענביימל! אָבער דעם טענענביימל זיינען די אַלע לויבערייען צום האַרצן נישט געווען.

אין אַ יאָר אַרום איז דאָס וועדליק אַ פינגער די גרויס אויסגעוואַקסן און נאָך אין אַ יאָר — נאָך אמאָל אַזוי פיל. אַזוי איז עס מיט אַלע טענענביימעלעך. און דערום איז נאָכן צאָל פון די סימנים קאָן מען וויפיל יאָר דעם איז, דערקענען. — אַך, ווען איך זאָל שוין אַזאַ גרויס, ווי אַנדערע זיין! — האָט געזאָגט דאָס טענענביימל, זיפצנדיק. — ווי ברייט

איך וואָלט מיינע צווייגן צעשפרייט און מיט שפיץ-קאָפּ אויף גאַס ברייטער וועלט אַרויסגעקוקט! די פּויגלען וואָלטן אין מיינע צווייגן זיך נעסן געמאַכט, און ביי אַ מינדסט ווינטעלע וואָלט איך אויך אַזוי גרויסאַרטיק מיטן קאָפּ געשאַקלט, ווי אַט יענע, די גרויסע ביימער.

און נישט געטרייסט לחלוטין האָבן דאָס טענענביימל נישט די זונענשיין, נישט די פּויגעלעך, נישט די וואָלקנדלעך די ראָזע, וואָס זיינען אינדערפרי און אויפדערנאַכט איבער דעם אין הימל געשוואומען.

ווינטער, ווען דער בלענדנדיקער ווייסער שניי האָט די ערד צוגעדעקט, פלעגן אין וואָלד זיך האָזעלעך באַוויינן, און אָפּט און זיך צעלויפנדיק, פלעגן גלייך און איבערן ביימל איבערשפּרינגען. אַ ווי דאָס איז פאַרן טענענביימל באַליידיגט-דיק געווען! זיינען אָבער צוויי ווינטערן אַוועק, און אויפן דריטן איז דאָס שוין אַזוי הויך געווען, אַז די האָזעלעך האָבן עס שוין אַרום-און-אַרום אַרומגיין באַדאַרפט. אַ וואַקסן און וואַקסן, אַ גרויסער און אונטערגעוואַקסענער בוים ווערן! וואָס קאָן נאָך אויף דער וועלט שענערס דערפון זיין! — האָט דאָס טענענביימל געטראַכט.

האַרבסט-צייט פלעגן, געוויינליך, די האַלץ-העקערס קומען און ביימער, סאַמע די גרעסטע, אויסהאַקן.

דאָס פלעגט אַלע יאָר פאַרקומען; און דאָס יונגע טע-נענביימל, וואָס איז שוין גאָר אַ גרויס אויסגעוואַקסן, פלעגט נישט ווילנדיק יעדער מאָל אַ ציטער טאָן, ווען אַ גרויסער, פּרעכטיקער בוים פלעגט מיט אַ קראַך אויף דער ערד אַנידער-פאַלן. דערביי פלעגט מען ביי אים די צווייגן ארומהאַקן און ער פלעגט אַזא נאַקעטער, לאַנגער און דאַרער ווערן, אַז ס'איז אים אוממעגליך צו דערקענען געווען. דערנאָך פלעגט מען די אָפּגעהאַקטע ביימער אויף אַ לאַנגן וואַגן אַרויפלייגן, און די פּערד האָבן זיי פּונם וואָלד אַרויסגעפירט.

— וואוהין האָט מען זיי געפירט? וואָס איז זיי פאַר-

געשטאַנען?

פריילינג, ווען די שוועלבעלעך און די בושלען פלעגן
צו פליען קומען, פלעגט זיך ביי זיי דאָס טענענביימל דער-
פרעגן: „וויסט איר נישט, וואוהין מ'האָט זיי אַוועקגעפירט?
האָט איר זיי נישט באַגעגנט ערגעץ?“

די שוועלבעלעך האָבן גאַרנישט ניט געוואוסט, נאָר דער
בושעל פלעגט זיך פאַרטראַכטן, פלעגט מיטן קאַפּ אַ מאַך טאָן
און זאָגן: „אַוודאי, ווייס איך! אַז איך האָב זיך פון עגיפטן
אומגעקערט, האָב איך אַ סך שיפן מיט פּרעכטיקע זעגל-ביימער
באַגעגנט, איך מיינ — אַז דאָס זיינען די חברים דיינע געווען,
וואָרים ס'האָט פון זיי מיט טענענבויים געשמעקט. יא, איך קאָן
דיר פון זיי אַ גרוס אָפּגעבן. אַן אמת און גרויס גליק האָט
זיי געטראָפּן.

— אַך, ווען-זשע וועל איך שוין אַזוי אויסוואַקסן, כ'נאָל
קאָנען אויפן ים פאַרן? און וואָס איז דאָס אַזוינס דער ים
איינגטליך? ווי זעט ער אויס אויף דער מראה זיינער?
— נו, דאָס איז לאַנג צו רעדן, און לענגער אויפצו-
קלערן, — פלעגט דער בושעל זאָגן און אַוועקפליען.

— געניס די יוגנט דיינע, — פלעגן די זונען-שטראַלן
זאָגן, — געניס דאָס פּרישקייט דיינס, די יונגע פּווחות, וואָס
שפילן אין דיר!

און דער ווינט פלעגט דאָס ביימל קושן און דער טוי
דאָס מיט טרערן באַוויינען. אָבער דאָס טענענביימל פלעגט צו
אַלעם דעם לחלוטין גלייכגילטיק בלייבן.

ס'איז חגא-צייט געקומען. אין וואַלד האָט מען גאַר-גאַר
יונגע ביימעלעך האַקן גענומען. אייניקע פון זיי זיינען אפילו
יינגער און מיטן וואוקס נאָך קלענער פון אונזער טענענביימל
געווען, וואָס האָט נאָך אַליץ זיך נישט באַרוהיקן געקאָנט און
האָט זיך נאָך אַליץ פון וואַלד אַרויס געריסן. דאָס מאָל האָט
מען ביי די אָפּגעהאַקטע טענענביימעלעך — ביי די סאַמע שענ-
סטע פונם וואַלד — די צווייגן נישט גערירט. מ'האָט זיי גלייך
אויפן וואָגן אָנגעלייגט, און די פּערד האָבן זיי פון וואַלד
אַרויס אַרויסגעפירט.

— אויף וואָס באַדאַרף מען זיי? — האָט דאָס טענענביימל געפרעגט. — זיי זיינען דאָך נישט גרעסער פון מיר, און איינס איז נאָך אפילו אַ סך קלענער! און פאַרוואָס האָט מען ביי זיי די צווייגן נישט אָפּגעהאַקט? און וואוהין פירט מען זיי? — דאָס ווייסן מיר! דאָס ווייסן מיר! — האָבן די שפּער- לען געצוויטשערט. — דאָרט פון הינטן, אין שטאָט מיינען מיר, האָבן מיר אין די פענסטער אַריינגעקוקט, מיר ווייסן, וואוהין מ'האָט זיי אַוועקגעפירט! אָ, זיי האָט אַזאַ גליק געטראָפּן, אַז ס'איז נישט איבערצודערציילן! מיר האָבן אין די פענסטער אַריינגעקוקט און געווען, ווי מ'האָט זיי אין וואַרימע צימערן און אין דערמיט אַוועקגעשטעלט און מיט טייערע זאַכן — מיט אָפּגעגילטע עפּל, מיט זיסקייטן, שפּילעכלעך און הונדערטער ליכט זיי באַהאַנגען.

— און דערנאָך? — האָט געפרעגט דאָס טענענביימל, פון אויפּרעגונג מיט אַלע זיינע צווייגן ציטערנדיק, — און דערנאָך? וואָס האָט מען מיט זיי דערנאָך געטאָן?

— מער האָבן מיר גאָרנישט ניט געזען... נאָר אויך דאָס איז זעלטן שיין געווען, אַך, ווי שיין!

— זאָל-זשע זיין, אַז אויך מיר שטייט אַזאַ גלענצנדיקע צוקומט פאַר? — האָט מיט פרייד דאָס טענענביימל געטראַכט. — דאס איז דאך נאך בעסער, ווי אויפן ים צו פארן, אָבער וואס פאַר אַ מאַטערניש אַט דאס ווארטן איז! זאל-זשע גיכער שוין דער חגא קומען! איצט בין איך דאך שוין אַזוי גרויס, ווי יענע טענענביימלעך, וואס מ'האט זיי פאַר-אַ-יאָרן אַוועקגעפירט!... אַך, ווען-זשע וועל איך שוין לסוף אויפן וואגן לייגן! ווען-זשע וועט אויך מיך דאס גליק טרעפן און איך וועל אין אַ ווארימען צימער שטיין, מיט אַלע טייערקייטן און פּרעכטיקייטן ארומגערינגלט!... און וואס וועט דערנאכדעם זיין?... אַ, דערנאכדעם וועט געוויס נאָך עפעס בעסערס זיין, נאָך זעלטע-נערס, וואָרים ווען ניט, נאָך וואָס וואָלט מען מיך עס אַזוי באַפּוצט גאָר? יאָ, געוויס וועט דערנאכדעם נאָך בעסער זיין!... נאָר וואָס אזוינס? ... אַ, ווי איך לייד און ווי דער אומגע-

וילד קרענקט מיר! איך ווייס אליין ניט, וואָס מיט מיר טוט זיך דאָ אויבנס! ...

— אונז געניס! — האָבן די לופט און די זונענשיין געזאָגט: — געניס זיין יוגנט דיין פרישע אויף דער פריי און אויף דער פרייהייט.

אַבער דאָס טענענביימל האָט געניסן נישט געקאָנט. ס'איז אַלץ געוואָקסן און געוואָקסן. זומער און ווינטער איז דאָס אין טונקל-גרינעם אָנטאָן געשטאַנען, און די מענטשן, וואָס האָבן דאָס געזען, פלעגן זאָגן: „אַט אַ ביימל אַ זעלטנס!“ און אַז דער חגא איז געקומען, האָט מען דאָס פאַר אַלע אויסגעהאַקט. טיף אין סאַמע האַרצן אַריין האָט זיך די האַק אַריינגעהאַקט, און דאָס טענענביימל איז מיט אַ קרעכץ אויף דער ערד אַנידערגעפאַלן. ס'האַט אַ שטאַרקן ווייטאַק דערפילט, אַ פּה-מאַטקייט און ס'איז שוין ניט אומשטאַנד געווען פון וואָסערן ס'ניט איז גליק שוין צו טראַכטן; שווער איז דעם געווען מיטן געבורטס-פאַנד זיך צעשיידן, מיט דעם אָרט, וואו ס'איז אויסגעוואָקסן. ס'האַט דאָך געוואוסט, אַז ס'זועט שוין מער די ליבע, אַלטע חברימלעך, די קליינע קוסטעלעך און בלומען, וואָס האָבן אַרום און אַרום דעם געוואָקסן, נישט זען, און מעגליך, אַז אויך די פּויעלעך שוין ניט אַפילו! אַוועק-פאַרן — אַ, ווי נישט פרייליך דעם איז געווען!

דאָס טענענביימל איז ערשט דעמאָלט צו זיך געקומען, ווען מ'האַט דאָס אויף אַ הויף אינאיינעם מיט אַ סך אַנדערע ביימער צונויפגעלייגט און עפעס איינער אַ מענטש האָט באַ-מערקט וועגן דעם: „אַט אַ ביימל אַן אויסגעצייכנטס, אָט דאָס טאַקע וועלן מיר נעמען!“

אַט דעמאָלט זיינען צוויי אויסגעפּוצטע באדינטע געקומען און דאָס טענענביימל אין אַ גרויסן, פּרעכטיקן זאַל אַריינגעטראָגן. ארום און ארום די ווענט זיינען פילדער געהאנגען, און נעבן דער גרויסער הרובע, דער קאכלענער, זיינען גרויסע כינעזישע וואזעס, מיט לייבן אויף די דעקלעך, געשטאַנען. געווען זיינען דאָרט שטולן זיך שאַקלענדיקע, דיזאנען

מיט זיך געדעקטע, טישן גרויסע, מיט ביכער און מיט פילדער
 פארוואַלגערטע, און שפילעכלעך אויף אַ גאַנצן טויזנטער —
 אַזוי אַלפּאַלס האָבן געזאָגט די קינדער. דאָס טענענביימל
 האָט מען אין אַ גרויס דיישקעלע, מיט זאַמד אָנגעפילטס,
 אַריינגעשטעלט; אָבער קיינעם האָט אַפילו אין זינען נישט
 געקאָנט קומען, אַז דאָס איז אַזוי זיך אַ דיישקעלע א פּראָסט,
 וואָרים דאָס איז מיט אַ גרינער מאַטעריע אַזוינער באַצויגן
 געווען און אויף אַ גרויסן פאַרב־רייכן טעפּיך אוועקגעשטעלט
 געוואָרן. אַ, ווי געפלאַטערט האָט איצט דאָס טענענביימל!
 וואָס אַזוינס וועט דאָ ווייטער זיין? דערנאָך האָבן עס די
 דינער מיט די פּריילינס באַפּוצן גענומען. אויף די צווייגן
 האָבן זיי קליינע נעץ־טאַרבּעלעך, פון פאַרשיידן־פאַרביק פאַפּיר
 אויסגעשניטענע, אויפגעהאַנגען, און מיט קאָנפּעקטן און מיט
 געפילדעכץ־קיכעלעך זיי אָנגעפילט; ניס און עפּל אָפּגעגילטע
 האָבן זיך אַראָפּ אַראָפּגעהאַנגען, גלייך ווי זיי וואָלטן אַזוי
 טאַקע אויפן בוים אויסגעוואַקסן געוואָרן, און צווישן דעם
 אַלעם האָט מען מער פון הונדערט אַודאי רויטע, בלויע און
 ווייטע ליכטלעך אָנגעקלעפט. לעלעס, פּמעט ווי מענטשן לע-
 בעדיקע, — דאָס טענענביימל האָט נאָך קיינמאָל נישט געזען
 אַזוינע — האָבן פונם גרינס אַרויסגעקוקט, און אויפן סאַמע
 בוים־שפיץ האָט מען אַ שטערן פון גאַלד־פאַפּיר צוגעקלעפט.
 איז דאָס שוין פּרעכטיק געווען, וואונדער, ווי פּרעכטיק!
 — היינט אויפדערנאַכט, — האָבן פּרייליך די אַרומיקע
 געזאָגט: — היינט אויפדערנאַכט וועט דאָס אַלץ לַפּבוד דעם
 יום־טוב שיינען.

— אַך, — האָט דאָס טענענביימל זיך געטראַכט: — זאָל
 שוין גיכער דער אויפדערנאַכט אָנקומען! זאָל מען שוין גיכער
 די ליכט אָנצוינדן! וואָס אַזוינס וועט דערנאָכדעם זיין? צי
 וועלן די ביימער פון וואַלד אויף מיר אַ קוק טאָן קומען?
 צי וועלן די שפּערלען צו פליען קומען, פּדי אין די פענסטער
 אַריינצוקוקן? צי וועל איך שוין אפשר גאָר צום אָרט צו-
 וואַקסן און סיי זומער, סיי ווינטער אַזאָ שוין אויסגעפּוצטע שטיין?

יא, מ'קאָן ניט זאָגן, אַסך האָט זיך דעם טענענביימל געגלֹסט! פון שטאַרקן אומגעדולד האָט זיך ביי דעם אַזש די קאַרע צעווייטאַקט — און קאַרע-ווייטאַק פאַר אַ בוים איז אויך אַזוי אומאַנגענעמען, ווי קאַפּ-ווייטאַק פאַר אַ מענטשן. לֶסוף זיינען די לייכט אָנגעצונדן געוואָרן. ס'אַראַ גלאַנץ! ס'אַראַ פּרעכטיקייט! דאָס טענענביימל האָט זיך אַזוי שטאַרק מיט די צווייגן צעציטערט, אַז איינער אַ צווייג האָט זיך אַזש אין די לייכט אָנגערירט און זיך אָנגעצונדן. — איי! איי! — האבן זיך די פּריילינס צעשריגן און זיך אַ וואַרף געטאן דאס פּייער לעשן.

איצט האט זיך דאס טענענביימל אפילו אַ ריר טאן זיך נישט יעוואַגט, אַ דאס איז אַן אמת אפקומעניש געווען! ס'האט אַזוי מורא געהאַט עפעס וואס פון די באַפּוצונגען צו פאַרלירן... דאס ארימע, נעבעך, איז ווי געפּלעפט געווארן פון דער לייכ-

טיקייט פון דער גרויסער... האבן זיך פלוצים ברייט די טירן
אן עפן געטאן, און — א פולע קינדער האבן זיך אין זאל אזוי
האָסטיק אַריינגעריסן, גלייך ווי זיי וואלטן דעם בוים אומ-
וואָרפן געוואלט. נאך זיי זיינען געזעצט די עלטערע אַריינגע-
גאַנגען. האבן זיך די קינדער פאַרן טענענביימל אוועקגעשטעלט
און — ווי פון פאַוואנדערונג אַנטשטומט געווארן; אבער דאס
האט נישט מער ווי אַ מינוט געדויערט. פאַלד נאך דעם האט
זיך אַ שרעקליכער געטומל אנגעהויבן. זיי האבן שפרונגען און
טאַנצן אַרום ביימל גענומען און איינס נאכן אנדערן די
מתנות פון דעם רייסן.

— וואס טוען זיי עס? — האט דאס טענענביימל גע-
טראַכט. — וואס וועט ווייטער זיין?

די ליכט דערווייל האבן ביז צו סאַמע די צווייגן שוין
דערברענט. האט מען זיי איינס נאכן אנדערן געלאָשן און די
קינדער האָבן רשות באַקומען דעם בוים צו פאַנעמען. נו,
האָבן זיי זיך עס אַ וואָרף געטאַן אויפן טענענביימל אויפן
אַרימען! אַלע צווייגן פון דעם האָבן קנאַקן נענומען, און
וואָלט עס מיט קיין גאַלדענעם שטערן צו דער סטעליע נישט
צוגעבונדן געווען, אזוי וואָלט מען עס געוויס אויף דעם ברוק
געווען אומגעוואָרפן.

די קינדער האָבן מיט זייערע טייערע שפילעכלעך גע-
טאַנצט און געשפרונגען. אויף דעם טענענביימל האָט שוין
קייער קיין אַכט נישט געגעבן. אַליין נאָר די ניאַניע, די
אַלטע, איז צו דעם נאָך אַמאָל צוגעגאַנגען, אי דאָס צוליב
דעם נאָר, זי זאָל אַ קוק טאַן — צי איז, אפשר, צווישן די
צווייגן דאָרט אַ נישט-קיין-אַפגערייסענע באַר, צי אַ ראָזינקע
נישט פאַרבליבן.

— אַ מעשה! אַ מעשה! — האָבן פלוצים די קינדער זיך
צעשריגן און האָבן צום ביימל אַ קליין דיק מענטשל פאַר די
פאַלדן געשלעפט.

— נו, איצט זיינען מיר, ווי אין וואָלד פינקטליך, —
האָט יענער, אונטער דעם טענענביימל זיך אוועקצענדליך, גע-

זאָגט; — און אויך אָט דאָס ביימל וואָלט ניט געשאדט אונז
אויסצוהערן. נאָר דערצייילן וועל איך אייך איינע נאָר
א מעשה. וואָסערע ווילט איר: די מעשה פון איוועדע-אוועדע,
אָדער וועגן קלומפע-דומפע, וואָס איז פון דעם לייטער אראָפּ-
געפאלן, און, דאָך, נישט קוקנדיק דערויף, האָט צו גרויס
פּוּד דערגרייכט און פאר דער פּרינצעסין חתונה געהאט.

— איוועדע-אוועדע! — האָבן אייניקע געשריגן. — קלומפע-
דומפע! — האָבן די צווייטע זיי איבערגעשריגן. אָט איז דאָרט
אַ טאַראַראַם און אַגערודער געוואָרן! אַליין נאָר דאָס טענענ-
ביימל איז שווינגנדיק געשטאַנען און זיך געטראַכט: זאָל-זשע
זיין, אַז איך בין דאָ גאַרניט, און איך וועל דאָ גאָר קיין
אנטייל נישט נעמען? ס'איז דעם טענענביימל אפילו אויף די
געדאנקען נישט געקומען, אז זיינס האט דאס שוין אפגעטאן
און אז מער בוטיקט זיך שוין דערין קיינער ניט.

און דאס דיקע מענטשל האט וועגן קלומפע-דומפע דער-
ציילט, וועלכער האט זיך פון די לייטער-טרעפּ אראפגעקייקלט
און דאך צו גרויס פּוּד געקומען און די פּרינצעסין פאר
אַ ווייב געקראגן. און די קינדער האבן מיט די הענטלעך גע-
פליעסקעט און געשריגן: „נאך! נאך! דערציייל!“ ס'האט זיך
זיי אויך די מעשה וועגן איוועדע-אוועדע הערן געגלוסט. אבער
דאָס מענטשל דאָס דיקע האָט מער שוין ניט דערצייילן גע-
וואלט. פון זיין זייט דאס טענענביימל איז שווינגנדיק געשטא-
נען און פארטראכט זיך טיף: די פויגעלעך אין וואלד האבן
דעם קיינמאל נישט דערצייילט אזעלכס. „קלומפע-דומפע איז
פון דעם לייטער אראפגעפאלן און דאך פאר דער פּרינצעסין
חתונה געהאט! יאָ, יאָ! אויף דער וועלט טרעפט זיך אַזוינס! —
האט דאס טענענביימל געטראכט און געגלויבט, אז דאס אלץ
איז דער אמתער אמת, ווארים ס'האט דאך דאס פון אונז
בכבודיקן מענטשן געהערט. „יא, מ'קאן נישט וויסן! מעגליך,
אז אויך איך וועל אמאל פונם לייטער אראפפאלן און די האנט
פון דער פּרינצעסין באקומען.“ און דאס טענענביימל האט זיך
פארגעשטעלט פרייליך, אז אויך אויפן צווייטן טאג וועט

מען דאס מיט ליכט און מיט שפילעכלעך, מיט גאלד און מיט פרוכטן באפוזן.

— מאָרגן וועל איך שוין ניט ציטערן! — האָט דאָס גע-
טראַכט — איך וועל זיך נאָך מיט מיין פרעכטיקייט באַנוגענען.
מאָרגן וועל איך ווייטער די געשיכטע וועגן קלומפע-דומפע
הערן און, מעגליך, אויך וועגן אייוועדע-אָוועדע. און די גאַנצע
נאַכט איז דאָס טענענביימל פאַרטראַכט און גאַרנישט רעדנדיק
געשטאַנען.

אינדערפרי איז אין דעם צימער איינער אַ באַדינטער
מיטן דינסט-מיידל אַריינגעגאַנגען.

„באַלד וועט מען מיך ווייטער באַפוזן נעמען!“ — האָט
זיך דאָס טענענביימל געטראַכט. — אָבער יענע האָבן דאָס פון
דעם זאָל אַרויסגעשליעפט, דורך דעם לייטער אויפן בוידעם
אַרויף אַרויפגעשליעפט און דאָרטן אין אַ ווינקל אַ פינסטערן,
וואוהין קיין טאָג-שיין קומט נישט, אָוועקגעשטעלט. — וואָס זאָל
דאָס הייסן? — האָט דאָס טענענביימל זיך געטראַכט. — וואָס
וועל איך דאָ טאָן? וואָס וועל איך דאָ הערן?“ און דאָס טע-
נענביימל האָט זיך צו דער וואַנט צוגעשפאַרט און אַלץ גע-
טראַכט און אַלץ אַרומגעטראַכט... צייט אויף טראַכטן איז
ביי דעם גענוג געווען, וואָרים טעג זיינען נאָך טעג און נעכט
נאָך נעכט פאַרגאַנגען און קיינער האָט צו דעם אפילו קיין
קוק נישט געטאָן. ווען לטוף, אַז עמיצער איז שוין יאָ אויפן
בוידעם אַרויפגעגאַן, איז נאָר צוליב דעם, ער זאָל אין ווינקל
עטליכע גרויסע קאַסטנס אָוועקשטעלן. דאָס טענענביימל איז
אינגאַנצן דורך זיי פאַרשטעלט געוואָרן און מע האָט אין דעם
ווי פאַרגעסן לחלוטין.

„איצט איז ווינטער אין דרויסן, — האָט דאָס טענענביימל
געטראַכט. — די ערד איז האַרט און מיט שניי באַדעקט, דע-
רום קאַנען די מענטשן מיך נישט פאַרפלאַנצן איצט און ווילן
מיך דאָ ביז דעם פרילינג האַלטן. ווי קלוג דאָס איז! ווי גוט
די מענטשן זיינען! ווען ס'זאָל דאָ נאָר אַזוי שרעקליך פינסטער
און פוסט נישט זיין! אפילו קיין האָזעלע קיין קליינס איז

דאָ אויך נישט צו זען!... און ווי גוט איז דאָרט אין וואַלד
געווען, ווען אַרום איז דער שניי געלעגן און דאָס האָזעלע
איז פאַרביי געלאָפּן, אפילו אויך דאָן, ווען ס'איז איבער
מיר איבערגעלאָפּן!... אמת, דעמאָלט האָב איך עס איבער-
טראַגן נישט געקאָנט. אָבער וואָס פאַר אַ שרעקליכער עלנד
דאָ איז!

— פּי! פּי! — האָט אַ מיזעלע אַ קליינס אַ קוויטש געטאָן
און פון דעם וואוּן-לעכעלע אַרויסגעשפרונגען, האָט זיך נאָך
דעם אַ צווייטס באַוווּן. האָבן זיי דאָס טענענביימל אַרומגע-
שמעקט און צווישן די צווייגעלעך דעמס זיך אַן ערטעלע
געפונען.

— וואָס פאַר אַ קעלט אַ שרעקליכע! — האָבן די מיזעלעך
געזאָגט. — ווען ניט דאָס, וואָלט דאָ אויסגעצייכנט גוט געווען!
ניט אמת, טענענבוים אַלטער?

— איך בין גאָר קיין אַלטער נישט! — האָט דאָס טענענ-
ביימל אָפגעענטפערט. — ס'פאַראַן טענענביימער אַ סך עלטערע
פון מיר.

— פון וואָנען ביסטו? און וואָס ווייסטו? — האָבן די מיזע-
לעך געפרעגט, וואָרים זעהר אַ נייגיריק-פאָלקל זיינען אַט די
מיזעלעך. — דערצייל אונז וועגן דעם שענסטן אָרט פון דער
וועלט... ביסטו דאָרט געווען? ביסט געווען אין קעמערל
דאָרט, וואו אויף די פאָליצעס קעז ליגן און אונטער דער
סטעליע גערויכערטע פליישן הענגען, דאָרט וואו מ'קאָן אויף
חלבנע ליכט אַרומטאַנצן און וואו מ'גייט אַ דאַרע אַריין און
אַ פעטע — אַרויס?

— ניין, אַזעלכע ערטער ווייס איך ניט! — האָט דאָס
טענענביימל געזאָגט: — אָבער איך ווייס דעם וואַלד, וואו
ס'שיינט די זון און וואו די פייגעלעך זינגען: — און דאָס טע-
נענביימל האָט זיי פון זיין יוגנט דערציילט, און די מיזעלעך,
וואָס האָבן קיינמאָל נאָך נישט געהערט אַזוינס, האָבן אויפ-
מערקזאַם זיך צוגעהערט און אַזוי געזאָגט: וויפיל דו האָסט
אויסגעזען פונדעסטוועגן! וואָס פאַר אַ גליקליכער דו ביסט געווען!

— איך, הייסט עס? — האָט זיך דאָס טענענביימל פאַר-
וואונדערט און האָט זיך וועגן דעם, וואָס ס'האָט נאָר-וואָס
דערציילט, פאַרטראַכט. — דאָס זיינען דאָך באמת טאַקע גוטע
צייטן געווען.

דערנאָך האָט דאָס אָנגעהויבן וועגן דעם יום-טוב-אָוונט
צו דערציילן, וועגן דעם אָוונט, ווען מ'האָט דאָס מיט לייכט
און מיט גוטע זאַכן באַפּוצט.

— אָ! — האָבן די מיזעלעך אויסגעשריגן, — וואָס פאַר אַ
גליקליכער דו ביסט, דו טענענבויים אַלטער!

— איך בין גאָר קיין אַלטער נישט! — האָט געזאָגט דאָס
טענענביימל, — איך בין ערשט היינטיקן ווינטער פּונם וואָלד
אַרויסגעפירט געוואָרן. איך בין ערשט אין די סאַמע בלי-יאָרן,
נאָר מיטן וואוקס בין איך נישט גאָר געראַטן.

— ווי שייך דו דערציילסט! — האָבן די מיזעלעך גע-
זאָגט און אויפן צווייטן אויפדערנאַכט נאָך פיר צוהערערינס
מיט זיך מיטגעבראַכט. און דאָס טענענביימל האָט ווידער וועגן
זיך דערציילן גענומען, און וואָס מער ס'האָט דערציילט, אַלץ
לעבעדיקער האָט זיך עס אין פאַרגאַנגענהייט דערמאַנט, און
ס'האָט געטראַכט: יאָ, דאָס איז אַ גליקליכע צייט געווען!
אַבער זי וועט זיך נאָך אַמאָל אומקערן! קלומפע-דומפע איז
פּונם לייטער אַראָפּגעפאַלן און דאָך פאַר דער פּרינצעסין
זתונה געהאַט. ווער ווייסט, מעגליך, אַז אויך מיר וועט אַ
פּרינצעסין באַשערט זיין. און דעריביי האָט עס זיך אין דעם
שיינעם בירקע-ביימעלע, וואָס איז אין וואָלד געוואַקסן, זיך
דערמאַנט. אין זיינע אויגן איז דאָס בירקע-ביימעלע אַן אמת-
שיינע פּרינצעסין געווען.

— ווער איז דאָס אַזוינס קלומפע-דומפע? — האָבן די
מיזעלעך געטרעגט, און דאָס טענענביימל האָט זיי די גאַנצע
געשיכטע דערציילט. ס'האָט אויסגעצייכנט יעדער וואָרט גע-
דענקט, און די מיזעלעך זיינען אין אַזאַ התפעלות-פּרייד אַריין,
אַז זיי זיינען שיער-שיער אייפן שפיץ-בויים נישט אַרויפגע-
שפרונגען. אויף דער צווייטער נאַכט זיינען נאָך מער מייז

געקומען, און זונטאָג זיינען אפילו אויך צוויי גרויסע מיין
געקומען, אָבער די לעצטע האָבן וויסן געלאָזט, אַז די מעשה
איז גאַרנישט אַזוי אינטערעסאַנט. דאָס האָט זעהר טרויעריק
געמאַכט די מיידלעך, און זיי האָבן אַליין אויך אַצינד געפונען,
אַז די מעשה מיט קלומפע-דומפע איז נישט אַזוי אינטערע-
סאַנט גאָר.

— קאָנט איר דען מער נישט נאָר די איינע מעשה? —
האבן געפרעגט די מיין.

— יאָ, נאָר די איינע! — האָט געזאָגט דאָס טענענ-
ביימל. — איך האָב זי אין גליקליכסטן אָוונט פון מיין לעבן
געהערט; נאָר דעמאָלט האָב איך אַליין נישט געוואוסט, ווי
גרויס מיין גליק איז געווען.

— נו, דאָס איז אַ געמיינע געשיכטע! צי קאָנט איר
אונז נישט דערציילן עפעס וואָס וועגן חזיר-שמאַלץ, וועגן
ליכט חלבנע, אָדער וואָסערע ניט אַנדערע נאַש-געשיכטע?
— ניין, — האָט געענטפערט דאָס טענענביימל.

— זייט-זשע אונז געזונט! — האָבן די מיין געזאָגט און
זיינען זיך צו זיך אַוועקגעגאַנגען.

באַלד האָבן שוין אויך די מיין צו קומען אויפגעהערט,
און דאָס טענענביימל האָט ווייטער אין איינזאַמקייט צו פענ-
קען גענומען. „ווי גוט דאָס איז געווען, — האָט עס זיך גע-
טראַכט זיפצנדיק, — ווען די קליינע מיידלעך די רירעוודיקע
זיינען אַרום מיר אויסגעזעצט געזעסן און מיינע מעשיות אויס-
געהערט. איצט איז אויך דאָס פאַרגאַן. איך וועל אָבער מיט
פאַרגעניגן אָן, זיי זיך דערמאַנען, ווען מ'וועט מיך אַרויס-
טראָגן פון דאַנען.“

האָט זיך דערויף דאָס טענענביימל אויסגעוואַרט? יאָ!
אינמאַל אין אַ פרימאַרגן זיינען מענטשן דעם בידעם אויפראַ-
מען געקומען. די קאַסטנס זיינען אָפגערוקט געוואָרן, און דער
בוים פון ווינקל אַרויסגעשליעפט. אמת, דערביי האָט מען דאָס
טענענביימל נישט איבעריק איי דל אויף דר'ערד דאָרט אַ
וואָרף געטאָן. נאָר דערנאָך אָבער האָט מען עס אויפן לייטער

אַרויסגעטראָגן, דאָרט וואו ס'איז פולקאָם לײכטיק געווען.
 — נו, אָט איצט וועט זיך ביי מיר אַ נײַ לעבן אָנ-
 הויבן! — האָט דאָס טענענביימל אַ טראַכט געטאָן. ס'האָט
 די פרישע לופט דערפילט, די זונענשיין און... ס'האָט זיך פון
 אונטן און אויפן הויף געטראָפן. דאָס אַלץ איז אזוי געשווינט
 סאָרגעקומען, אַרום זיינען אזוינע אינטערעסאַנטע זאַכן געווען,
 אַז ס'האָט להלוטין פאַרגעסן אויף זיך אַ קוק צו טאָן. דער
 הויף האָט זיך מיט אַ סאָד געשכנט, וואָס ער איז אין פולן
 בליעכץ דאַן געשטאַנען. פרישע, שמעקנדיקע רויין האָבן זיך
 דורכן קליינעם גראַטע-פלוטל אַריבערגעהאַנגען, לינדן-ביימער
 האָבן געבלייט, און שוועלבעלעך האָבן זיך געדרייט אַרום זיי
 און געצוויטשערט: „קווירע-ווירעפיט, אָט איז זי, אָט איז זי,
 לסוף!“ נאָר דאָס אַלץ האָט זיך צום טענענביימל נישט
 אָנגעהערט.

— אָט איצט וועל איך דאָס אַ לעב טאָן! — האָט דאָס
 טענענביימל געשטראַלט-געפרייט זיך און פרייט די צווייגן
 אויסגעצויגן. אָבער, אָ! זיי זיינען דאָר און געל געווען, און
 אַליין דאָס ביימל איז אין ווינקל צווישן מיסט און קראַפיווע
 געלעגן. דער גאָלדענער שטערן האָט זיך נאָך אַלץ אויפן
 שפיץ געשיינדלט און אויף דער זונען-ליכט געבלישטשעט.
 אויפן הויף האָבן אייניקע פאַרשייטע קינדער זיך גע-
 שפילט, פון די, וואָס אין דער חגא-נאַכט האָבן אַרום בוים
 געטאַנצט און אזוי זיך אנטציקט-געפרייט מיט אים. איינער
 פון זיי, סאַמע דער קלענסטער, איז צום טענענביימל צוגעלאָפן
 און פון אים דעם גאָלדענעם שטערן אַראָפּגעריסן.

— זעט נאָר, וואָס אויף דעם מיאוסן, אַלטן טענענביימל
 איז געבליבן! — האָט ער אויסגעשריגן און אזוי שטאַרק אויף
 די צווייגן אָנגעטראָטן, אַז זיי האָבן זיך אַזש צעקנאַקט אונ-
 טער די שטיוועלעך זיינע.

און דאָס טענענביימל האָט אויפן פּרעכטיקן סאָד-
 אָנגעטאָן אַ קוק געטאָן, האָט אויף זיך אַ קוק געטאָן און
 באַדויערט, פאַרוואָס מ'האָט דאָס אין פינסטערן ווינקל אויפן

בוידעם נישט איבערגעלאָזט. ס'האָט זיך אין זיין פרישער
יוגנט אין וואָלד דערמאָנט, דעם פרייליכן יום-טוב-
אָונט און די קליינע מייזעלעך, וואָס האָבן מיט
אזא פאַרגעניגן די געשיכטע וועגן קלומפע-דומפע
געהערט.

— פאַרגאַנגען! אַלץ פאַרגאַנגען! — האָט דאָס אַלטע
טענענביימל געזאָגט. — וואָלט איך זיך כאָטש באַנוגע-
גען געווען מיט דעם אַלעם, ווען ס'איז נאָך צייט גע-
ווען! איצט איז אַלץ פאַרגאַנגען, אויף נישט זיך אומצוקערן
פאַרגאַנגען!

באַלד איז דער אַרבעטער געקומען און דעם בוים אויף
שטיקער צעהאַקט, און באַלד נאָך דעם האָט זיך דער גאַנצער
האַץ-הויפּן העל זיך אונטער אַ גרויסן קעסל צעברענט.
שווער געזיפצט האָט דאָס טענענביימל. יעדער זיפּ פון
דעם איז פונקט, ווי אַ קליינער שאָס געווען, אַזוי אַז
די קינדער האָבן זייערע שפּילן פאַרלאָזט, האָבן זיך צום
פּייער צוגעזעצט, און, קוקנדיק דערויף, „פּיף-פּאַף“ דעם
נאַכגעזאָגט, און ביי יעדן קנאַק, וואָס איז אַ טיפּער
זיפּ געווען, האָט דאָס טענענביימל זיך אָן איינעם אַ
זומער-פּרימאַרגן אין וואָלד דערמאָנט, אָדער אָן אַ פּראָס-
טיקער ווינטער-נאַכט, ווען די שטערן אַזוי העל לויכטן,
האַט זיך אָן דער יום-טוב-נאַכט דערמאָנט און אָן
קלומפע-דומפע, אָן דער איינציקער געשיכטע, וואָס
ס'האַט נאָר אויפן לעבן געהערט און דערציילן גע-
קאָנט... און דאָן איז דאָס טענענביימל פאַרברענט
געוואָרן.

די יינגלעך אָבער האָבן ווייטער זיך אין סאָד
געשפּילט. סאַמע דער קלענסטער האָט אויף זיין האַרץ-
ברוסטל דעם גאָלדענעם שטערן געטראָגן, דעם, וואָס
האַט דאָס טענענביימל אין זיין גליקליכסטן אָונט פון
זיין לעבן באַשיינט. יענער אָונט איז אַוועק, דאָס טע-
נענביימל איז שוין מער נישטאָ, און דערום איז שוין

אויך פון דער געשיכטע אונזערער דער סוף. אַלץ פאַר-
גייט, אַלץ האָט אַ סוף אויף דער וועלט - און אויך
די אינטערעסאַנטסטע געשיכטע אפילו.

דאס בלייערנע סאלדאטעלע.

אמאל זיינען געווען פינף און צוואנציק בלייערנע סאלדאטעלעך. אלע זיינען זיי ברידער געווען, ווייל אלע זיינען זיי פון איין בלייערנעם לעפל געמאכט געווארן. האָבן זיי די ביקסן אויף די אַקסלען געטראָגן, געקוקט גלייך, און די מונדירן ביי זיי זיינען פון רויטס מיט גרינעם געווען — שוין איינמאל מונדירן! דאָס ערשטע, וואָס זיי האָבן דערהערט אויף דער וועלט, ווי נאָר מ'האָט דאָס פושקעלע, אין וועלכן זיי זיינען געלעגן, אָן עפן געטאָן, זיינען געווען די ווערטער: „בלייערנע סאלדאטעלעך!...“ די ווערטער האָט, פליעסקענדיק און אין די הענטלעך פאַטשנדיק, אַ קליין יינגעלע אַרויסגעזאָגט. ער האָט נאָר-וואָס די סאלדאטעלעך במתנה פאַקומען (ס'איז

דאָן זיין געבורטס-טאָג געווען) און ער האָט זיי אויפן טיש פאַלד אויפשטעלן גענומען. אלע זיינען זיי איינס אויפן אַנ-דערן, ווי צוויי טראָפן ענליך געווען. איינס נאָר האָט זיך אַ ביסל פון די איבעריקע אויסגעצייכנט — ס'האָט איין פוס נאָר געהאַט, ווייל אויפן צווייטן האָט שוין קיין בליי נישט גע-קלעקט. דאָך איז עס אַזוי פעסט אויף דעם איינעם פוס גע-שטאַנען, ווי אלע איבעריקע אויף זייערע ביידע. און אָט וועגן דעם טאַקע מיטן פוס מיטן איינעם איז דערציילן וואָס פאַראַן.

אויפן טיש, וואו ס'זיינען די בלייערנע סאָלדאַטעלעך
אויסגעשטעלט געווען, זיינען נאָך אַ סך אַנדערע שפּילעכלעך
געשטאַנען. מער פון אַלץ האָט זיך אין די אויגן געוואָרפן
אַ שיינער פּאַלאַץ פון קאַרטאָן אַ געמאַכטער; דורך די קליינע
פענסטערלעך זיינע האָט מען אין זיין אינעווייניקסט אַרייַן-
געקוקט; אַרום דעם פּאַלאַץ, אַרום אַ קליין שפּיגעלע, וואָס
ס'האָט מיט זיך אַ לויטערע אָזערע פּאַרגעשטעלט, זיינען קליינע
ביימעלעך געשטאַנען, וואָקסענע שוואַנען זיינען אין דער אָזע-
רע אַרומגעשוואַמען און אין איר טיף זיך אָפּגעשפּיגלט. דאָס
אַלץ איז זעהר שייַן געווען, אָבער שענער נאָך פון אַלץ איז
געווען איינע אַ דאַמעלע אַ קליינע, וואָס איז אויף דער צע-
עפנטער פּאַלאַץ-טיר געשטאַנען. זי איז אויך פון קאַרטאָן
געווען, אָבער אין אַ קלייד פונם איידלסטן באַטיסט אָנגעטאָן.
און אַ שמאָל בלוי סטענגעלע האָט אירע פלייצעס, ווי מיט אַ
מענטעלע אַזוינס, צוגעדעקט; אין מיטן דעם סטענגעלע האָט
אַ בלישטשענדיקער שטערן, ווי דער דאַמעס גאַנצער פנים די
גרויס, זיך געשיינדלט. די דאַמע איז מיט פאַר-זיך אויסגע-
שפּרייטע הענט געשטאַנען, ווייל זי איז אַ טענצערין געווען,
און איין פוס האָט זי אַזוי הויך געהאַלטן, אַז דאָס בלייער-
נע סאָלדאַטעלע האָט אים נישט אָנגעזען און גערעכנט, אַז די
דאַמע איז אויך אַזוי ווי ער אויף איין פוס נאָר דאַרטן.
— אַט וואָלט פאַר מיר נישקשה פון אַ פּלה געווען, —
האָט ער זיך געטראַכט. — איז זי אָבער אַ גאַנצע מיוחסת דאַרט,
וואוינט אין אַ שלאָס, און איך — נישט מער, ווי אין אַ פּושקע-
לע... דאָך וואָלט נישט אויסגעמאַכט זיך באַקענען מיט איר! —
און ער האָט זיך אין זיין גאַנצער לענג איבערן טאַבעק-פּוש-
קעלע, וואָס איז אויפן טיש געשטאַנען, איבערגעבויגן; פון
דאַרטן האָט ער גוט באַטראַכטן געקאָנט די קליינע עלעגאַנטע
דאַמע, וואָס איז נאָך אַלץ אויף איין פוס געשטאַנען און דאָס
גלייכגעוויכט נישט פאַרלוירן.
אַז ס'איז אויפדערנאַכט געקומען, האָט מען אַלע בליי-
ערנע סאָלדאַטעלעך אין פּושקעלע אַרייַנגעלייגט; די שטוב-מענטשן

האַבן זיך שלאָפן געלייגט. האָבן זיך די שפילעכלעך צווישן זיך אין „פאַנדע“, „באַהעלטעניש“ און אין „קוואַטש“ גענומען שפילן; די בלייערנע סאַלדאַטעלעך האָבן זיך אין פּושקעלע דרייען גענומען; ס'האַט זיך זיי אויך געוואָלט אין דער שפיל אָן אַנטייל נעמען, האָבן זיי אָבער נישט געקאָנט דאָס דעקל אונטערהויבן. די ניס-קנאַקערס האָבן זיך געקייקלט; אויך דער גריפעל אויפן טיש האָט גענומען שטיק מאַכן, אַזוי לאַנג, אַזוי ברייט, ביז ס'איז געוואָרן אַזאַ רעש, אַז דאָס קאַנאַריקל אין שטייגעלע איז פון שלאָף אויפגעשטאַנען און גענומען עפעס רעדן, און עפעס מיט אַ געזאַנג, און עפעס אַלץ מיט לידער פּסוד. אַליין נאָר דאָס בלייערנע סאַלדאַטעלע און די טענצערין האָבן זיך פון די ערטער נישט געריירט. זי איז, ווי פריער, אויף די שפיץ-פינגער מיט פאַר-זיך-אויסגעשטרעקטע הענט געשטאַנען, און ער האָט אַלץ פעסט אויף זיין איין פוס זיך געהאַלטן און אויף קיין איין מינוט קיין אויג פון איר נישט אַראָפּגעלאָזט.

ס'האַט געשלאָגן צוועלף, און פּלוצים — טראַך! דאָס דעקל פון טאַבעק-פּושקעלע איז אָפּגעשפרונגען, נאָר אין פּוש-קעלע איז נישט קיין טאַבעק געווען, נאָר אַ קליין שוואַרץ שטוב-רוזעלע. דער קאַבאַלד איז אין דעם געזעסן: דאָס טא-בעק-פּושקעלע איז מיט אזאַ פאַקוס געמאַכט געווען.

— בלייערן סאַלדאַטעלע! — האָט געזאַגט דער קאַבאַלד: —

קוק נישט, וואוהין מ'דאַרף נישט.

דאָס בלייערנע סאַלדאַטעלע אָבער האָט זיך געמאַכט

נישט הערנדיק.

— אויב אַזוי, טאָ וואַרט-זשע אויס, זאָל נאָר אינדערפרי

ווערן. — האָט געזאַגט דער קאַבאַלד.

איז געקומען אינדערפרי. די קינדער זיינען פון שלאָף

אויפגעשטאַנען און דאָס בלייערנע סאַלדאַטעלע אויפן פענסטער

אַוועקגעשטעלט; און — צי ס'איז דעם קאַבאַלדס אַ שפּיצל, צי

פון אַ צוג-לופט — ווייסט מען נישט — נאָר פּלוצים האָט זיך

דאָס פענסטער אָן עפן געטאָן און דאָס סאַלדאַטעלע איז פּוץ

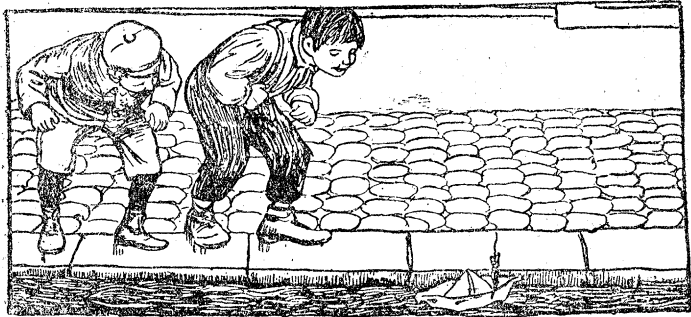
און אַראָפּ און פון דריטן שטאַק אַזש געפּלויגן.
וואָס פאַר אַ שרעקליכע רייזע דאָס איז געווען!
און געפאַלן איז עס מיט די פיס אַרויף, און מיטן
היטל, מיטן מעשענעם און מיט דער ביקס-שטיק צווישן
די ברוק-שטיינער זיך פאַרהאַקט. האָבן זיך באַלד דאָס
יינגעלע מיטן שטוב-מיידל אויף דאָס אָפּצוּזוכן אַראָפּגעלאָזט.
נאָר, הגם זיי האָבן עטליכע מאָל שיער שוין אויף דעם
נישט אָנגעטראַטן, דאָך האָבן זיי עס נישט באַמערקט.
וואָלט דאָס בלייערנע סאָלדאַטעלע אַ געשריי געטאָן „איך
בין דאָ!“ וואָלטן זיי עס געפונען; געוויינטליך, האט
עס אבער פאַר נישט שיינ געהאַלטן שרייען, ווייל ס'האט דאך
עפעס אַ מונדיר געטראָגן!

דערווייל האט אַ קליין רעגנדל צו גיין אנגעהויבן. באַלד
האט זיך עס געשטאַרקט און לסוף אין אַ גאָס-רעגן איבערגע-
גאַן. און אַז דער רעגן האט אויפגעהערט, זיינען צו יענעם
ארט צוויי גאַסן-יינגלעך אנגעקומען.

— גיב נאר אַ קוק! — האט איינער פון זיי אַ זאג געטאָן:
אט ליגט אַ בלייערן סאָלדאַטעלע! לאַמיר עס אַ ביסל אין אַ
שיפל דורכשיפן.

און די יינגלעך האָבן פון צייטונגס-פאַפיר אַ שיפעלע
געמאַכט, אַהין דאָס סאָלדאַטעלע אַריינגעזעצט און אויף דער
גאַס-ריטשקע אָפּגעלאָזט; אַליין זיינען זיי דעם ביי די זייטן
נאָכגעלאָפן און מיט די הענטלעך געפליעסקעט. גאָט דערבאַ-
רימדיקער! וואָס פאַר אַ כוואַליעס ס'האַבן דאָרט געכוואַליעט,
וואָס פאַר אַ גיכער שטראַם דאָרט איז געווען! יא, וואָרים
וואָס פאַר אַ רעגן דען איז אָפּגעגאַנגען, אַן אמתער מבול דאָך!
דאָס פאַפירנע שיפעלע האָט זיך אין אַלע זייטן געשאַקלט,
און צייטנווייז האָט זיך עס אַזוי גיך דרייען גענומען, אַז
אויף דעם בלייערנעם סאָלדאַטעלע האָט די הויט געציטערט,
נאָר דאָך איז עס פעסט געבליבן, אין פנים זיך נישט געפויטן,
גלייך און פאַראויס געקוקט און די ביקס אויף דער האַנט
געהאַלטן.

פלוצים האָט עס דאָס שיפעלע אונטער אַ לאַנגן בריקל, וואָס איז איבער אַ ריטשקע איבערגעלייגט געווען, אַרונטערגע-טריבן, און דאָס סאַלדאַטעלע האָט זיך אין אַזאַ פינסטערניש גע-טראָפּן, ווי דאָס פינסטערניש פון יענער פּושקע, פון וועלכער ער איז צום ערשטן מאָל אויף דער וועלט געקומען.

— וואו-זשע בין איך עס דאָ? — האָט עס זיך געטראַכט. — יאָ, יאָ, ווייטער דעם קאַפּאַלדס אַ שפיצל. אַך! וואָלט כאַטש מיט מיר אין שיפעלע יענע שיינע דאַמע געווען, וואָלט איך ווי ס'ניט איז שוין שלום געמאַכט מיט דער פינסטערניש. פלוצים איז אַ גרויסע וואַסער-מויז, וואָס האָט אונטערן בריקל געוואוינט, אַרויסגעשפרונגען:

— אַ פאַס האָסטו? — האָט זי אַ פּרעג געטאַן. — גיב אַהער דעם פאַס! — האָט אָבער דאָס בלייערנע סאַלדאַטעלע געשוויגן און נאָך שטאַרקער די פיקס אין דער האַנט געדריקט. און דאָס שיפל איז ווייטער געשוואומען, און די מויז נאָכן שיפל. או! ווי זי האָט מיט די ציין געקריצט און צו די פאַרבישווימענדיקע שפענדלעך און שטרויעלעך געשריגן:

— האַלט אים! כאַפּ אים! ער האָט קיין מכס נישט גע-נאָלט! ער האָט קיין פאַס נישט באוויזן!
נאָר דער שטראַם איז אַלץ שטאַרקער און שטאַרקער

געוואָרן; דאָס בלייערנע סאָלדאַטעלע האָט שוין געהאַט העט-
 ווייט, דאָרט וואו דאָס בריקל ענדיקט זיך, די שוין פון טאָג
 דערזען, נאָר אינאיינעם זיערמיט האָט עס אָבער אַזאָ רעש
 דעהערט, וואָס אפילו דער בראַזוסטער מאַן וואָלט, אַזוינס
 הערנדיק, זיך דערשראָקן. זאָגט אַליין: נישט ווייט פון בריקל
 דאָרט האָט זיך דער שטראָם גלייך אין אַ גרויסן קאַנאַל אַרייַ-
 געגאַסן, און דאָס איז פאַרן סאָלדאַטעלע אַזאָ סכנה געווען,
 ווי פאַר אונז, אַ שטייגער, אין אַ גרויסן וואַסער-פאַל אַרייַנצופאַלן,
 און דערווייל איז ער שוין צו יענעם אָרט אַזוי נאָנט
 אונטערגעשוואומען, אַז אָפּשטעלן האָט ער זיך שוין ניט גע-
 קאַנט. און דאָס שיפל איז אין קאַנאַל אַרייַנגעפאַרן. דאָס
 אַרימע בלייערנע סאָלדאַטעלע איז געשטאַנען אַזוי גלייך, ווי
 נאָר ס'האַט געקאַנט שטיין; קיינער וואָלט וועגן דעם נישט
 געקאַנט זאָגן, אַז ס'האַט אפילו מיט איין אויג אַ פינטל געטאַן.
 דאָס שיפעלע האָט זיך אַ דריי, פיר מאָל איבערגעקערט, און-
 פול און-פול מיט וואַסער אָנגענומען; ס'האַט געמוזט אונטערגיין!
 דאָס בלייערנע סאָלדאַטעלע איז ביזן האַלץ אין וואַסער גע-
 שטאַנען; אַלץ טיפער און טיפער האָט דאָס שיפעלע געזונקען;
 אַלץ מער און מער האָט דאָס פאַפיר זיך אָנגענעצט, און די
 כוואַליעס האָבן זיך שוין געהאַט אויפן סאָלדאַטלס קעפעלע
 צונויפגענומען. האָט עס זיך דאַן אין יער קליינער שיינער
 טענצערין דערמאַנט, וואָס מער וועט עס זי שוין ניט זען און
 אין די אויערן האָבן דעם עפעס ווערטער פון אַ ליד געקלונגען:
 אַ מאַרגנרויט, אַ מאַרגנרויט.

שיינסט מיר צו מיין פריען טויט!

און דאָ האָט זיך דאָס פאַפיר אויף צווייען צעריסן, און דאָס
 בלייערנע סאָלדאַטעלע איז אין וואַסער אַראָפּגעפליגן, — נאָר
 אין דער מינוט איז עס פון אַ גרויסן פיש איינגעשלונגען געוואָרן.
 אַ ווי פינסטער ס'איז דאָרט אינעווייניק געווען! נאָך
 פינסטערער, ווי אונטער דעם בריקל, און דערצו נאָך אַזוי
 ענג! דאָס סאָלדאַטעלע אָבער האָט דעם מוט נישט
 פארלוירן, אין דער גאַנצער לענג זיך אויסגעצויגן און

די ביקס פון האנט נישט ארויסגעלאזט.
איז דער פיש היין-און-הער אַרומגעשוואמען, פאַרשיידענע
מינים שפרונגען געשפרונגען, לסוף איז ער גאַר אנטשוויגן
געוואָרן, גלייך ווי אַ דונער האָט אים דערשלאָגן; ס'האָט אַ
שיין זיך באַוויון און עמיצנס אַ קול האָט אויסגעשריגן: „אַ
בלייערן סאָלדאָטעלע!“

האָט זיך אַרויסגעוויון, אַז דעם פיש האָט מען געכאַפט,
אויפן מאַרק אַוועקגעפירט, אים פאַרקויפט, אין קיך געבראַכט
און דאָרט פאַרטיק געמאַכט. און די דינסט האָט אים מיט אַ
גרויסן מעסער אויפגעשניטן, דאָס בלייערן סאָלדאָטעלע פאַרן
קערפערל אָנגענומען און אין שטוב אַריינגעטראָגן, דאָרט וואו
אַלעמען איז אינטערעסאַנט געווען אויפן אויסגעצייכנטן סאָל-
דאָטעלע אַ קוק צו טאָן, אויף דעם, וואָס ס'האָט ביים פיש אין
מאָגן אַ וּמגערייזט. דאָס בלייערנע סאָלדאָטעלע האָט זיך
אַבער גאַרנישט ניט געגרויסט דערמיט. האָט מען עס אויפן
טיש אַוועקגעשטעלט, און — וואָס פאַר אַ משונה זאַכן ס'קומען
פאַר אויף דער וועלט! — דאָס בלייערנע סאָלדאָטעלע האָט
זיך געטראָפן פונקט אין זעלבן צימער, פון וועלכן ס'איז
אַרויסגעוואָרפן געוואָרן צום אָנהויב. און ער האָט די זעלבע
קינדער דערנען, אויפן טיש זיינען די זעלבע שפילעכלעך
געשטאנען און צווישן זיי אויך דער שיינער שלאָס דער
אויסגעצייכנטער מיט דער שיינער קליינער טענצערין דאָרט. זי איז
נאָך אַלץ אויף איין פוס געשטאַנען און די צווייטע אין דערלופט
אויפגעהויבן. האָט עס זעהר גערירט דאָס סאָלדאָטעלע; ס'וואָלט
גרייט געווען מיט בלייערנע טרערן זיך צעוויינען, פאַסטן אַבער
ניט פאַר קיין סאָלדאָט קיין טרערן, האָט ער אויף איר אַ קוק
געטאָן, זי צוריק אויף אים, נאָר ביידע האָבן זיך גאַרנישט
ניט געזאָגט. פלוצים האָט איינער פון די יינגלעך דאָס סאָל-
דאָטעלע אַ כאַפּ געטאָן און נישט-פאַר-וואָס און נישט-פאַר-ווען
אין הרובע אַריינגעוואָרפן; דאָס יינגעלע וואָלט אַליין נישט
געקאַנט זאָגן צוליב וואָס ער האָט עס געטאָן, נאָר, אויף גע-
וויס, איז אויך דאָס דעם קאַבאַלדס אַ קאַטאַוועס געווען, פון

דעם קאָבאַלד, וואָס איז אין טאַבעק-פּושקעלע געזעסן.
 דאָס בלייערנע סאָלדאַטעלע איז איצט אינגאַנצן באַלוי-
 כטן געשטאַנען און אַ זעהר-שטאַרקע היץ געפילט; נאָר גע-
 וואוסט האָט עס נישט, צי פון פייער, צי פון ליבע נעמט זיך
 עס דעם. די פאַרפן זיינען פון דעם אַראָפּ; צי האָט זיך עס
 אין וועג געטראָפּן, צי איז דאָס דעם פון צרות געקומען —
 ווייסט מען נישט. עס האָט נאָר אויף דער טענצערין געקוקט,
 די טענצערין אויף דעם, און ס'האַט געפילט, אַז ס'צעגייט.
 דאָך איז עס נאָך אַלץ מיט דער ביקס אין האַנט געשטאַנען.
 נאָר דאָ האָט זיך די טיר אַן עפן געטאָן, דער ווינט האָט די
 טענצערין אַ כאַפּ געטאָן, און זי איז מיט אַ גרינגקייט פון אַ סיל-
 פידאַ, אַ לופט-רוחעלע גלייך אין הרובע צום בלייערנעם סאָל-
 דאַטעלע אַריינגעפליגן, מיט אַ פלאַם זיך אָנגעכאַפט און נישט
 געבליבן. דאָן איז אויך דאָס בלייערנע סאָלדאַטעלע אין איין
 שטיק צעשמאַלצן געוואָרן. און אויפן צווייטן טאַג, אַז די דינסט
 האָט פון דער הרובע דעם אַש אַרויסגעשאַרט, האָט זי עס אין
 דער געשטאַלט פון אַ קליין בלייערן הערצעלע געפונען. פון
 דער טענצערין אָבער איז נאָר די שטערן-רויז איבערגעבליבן,
 און דאָס אויך שוואַרץ ווי קויל שוין.

אלץ, וואס דער אלטער זאל נישט טאן, איז גוט.

איצט וויל איך דיר דערציילן אַ מעשה, וואָס איך האָב זי געהערט, ווען איך בין נאָך גאָר אַ קליין יינגעלע געווען. אלע מאָל, ווען איך דערמאָן זיך אָן איר, ווייזט זי זיך מיר אלץ אויס שענער און שענער. וואָרים מיט מעשיות קומט פֿאַר דאָס אייגענע, וואָס מיט אַ סך מענטשן, וואָס אַז זיי ווערן עלטער, ווערן זיי אלץ שענער.

הינטער דער שטאָט איז געשטאַנען אַ קליין שטיבעלע. דאָרט האָט געוואוינט אַן אלטע פֿאַר — אַ פויער מיט אַ פויער-טע. ווי קליין ביי זיי דאָס ביסל בעל-הבתישקייט און האָב-און-גאָב איז נישט געווען, דאָך האָט זיך אויך ביי זיי אַזוינס וויי-ניקס געפונען, וואָס אָן דעם קאָן מען זיך גאָרנישט באַ-גיין, און געווען איז דאָס ווייניקס אַ פערדל, וואָס האָט זיך

געשפייזט פון דעם גראָז, וואָס איז ביי די זייטן פון גרויסן
טראַקט געוואַקסן. פלעגט אַ מאַל דער אַלטער אויסן פערדל אין
שטאט אריין פארן און אמאל פלעגן עס ביי אים אויף א צייט
די שכנים נעמען און דערפאר אים מיט עפעס אַנדערש אָפּ-
דינען. דאָך וואָלט גלייכער געווען דאָס פערדל צו פאַרקויפן,
אָדער עס אויף עפעס אַנדערש, מער ניצליכערס, צו פאַרבייטן.
אויף וואָס זשע אַזוינס, לַמשלָּה?

— דאָס דאַרפסטו, אַלטער, בעסער וויסן, — האָט אים זיין
אַלטע געזאָגט. — אָט איז יריד היינט גראָד, פאַר זיך דורך אין
שטאָט אַריין און פאַרקויף עס, אָדער בייט עס אויף עפעס
איבער. ווי אַזוי און וואָס דו וועסט דאָרט נישט טאָן, וועט
פון מיינעטוועגן גוט זיין. פאַר?

און די אַלטע האָט אים, ווי ס'געהער צו זיין, דעם
שניפס אויסגעפונדן, וואָרים דאָס האָט זי געקאָנט בעסער פון
אים, האָט אים אַ צווייענדיקן פאַווער אויסגעאַרבעט, און
ס'אָרויס פרימאַ:

דערנאָך — האָט זי מיט אַ נאַסער האַנט זיין קאַפעליש
אַרומגעגלעט, אים אויסגעגלייכט און אויפן „זיי-געזונט“ אים אַ
קוש אין די ליפן געגעבן. און דער אַלטער איז אויפן פערדל,
וואָס ס'האָט באַדאַרפט פאַרקויפט אָדער פאַרביטן ווערן, אַוועק-
געפאַרן, און — ער ווייסט שוין, וואָס ער האָט צו טאָן דאָרט!...
און די זון האָט געבאַקן, אויפן הימל — קיין כמאַרעלע,
אויף וועגן — זיילן שטויבן, און מאַסן מענטשן האָבן אויפן
יריד זיך געאַיילט — ווער רייטנדיק, ווער אויף אַ וואָגן און
ווער גאָר צופוס, און קיין שאַטנדל אַפילו, מ'זאָל זיך פאַר
דער היץ באַהאַלטן.

צווישן אַנדערע, וואָס זיינען אויפן יריד געגאַנגען, איז
געווען אויך איינער, וואָס האָט אַ קו געטריבן. די קו איז גע-
ווען אַזאַ גוטע, ווי נאָר אַ קו קאָן זיין גוט. „אויף געוויס גיט
זי אויך מילך גוטע, — האָט דער פויער געטראַכט, — אָט וואָלט
גוט געווען זיך מיט אים אַ בייט טאָן!“
— הער נאָר, דו מיט דער קו! — האָט ער אַ געשריי

געטאָן. — אַ פּערד איז דאָך טייערער פון אַ קו. מיר אָבער איז
אַלצאיינס, מיר לוינט בעסער אַ קו. אויב דו ווילסט, קאָנען
מיר זיך בייטן.

— גוט! — האָט יענער געענטפּערט, און זיי האָבן זיך
געביטן.

דאָס געשעפט, הייסט עס, איז אָפּגעמאַכט געווען און דער
אַלטער וואָלט שוין געקאָנט זיך רוהיק אַהיים אומקערן, נאָר
אַזוי ווי ער האָט זיך דאָך שוין אויסגעקליבן אויפן יריד צו
זיין, האָט ער באַשלאָסן אויך אַצינד מיט דער קו זיך אַוועק-
לאָזן. איז ער געגאַנגען גיך און גיכער און באַלד אַ מענטשן
מיט אַ שאָף אָנגעיאָגט. די שאָף איז געווען אַן אויסגעצייכנטע:
אַ פעטע און מיט אַ וואָל אַ געדיכטער.

— אַט ווען מיר זאָלן האָבן אַזאַ שעפעלע! — האָט דער
פּויער אַ טראַכט געטאָן — ס'וואָלט זיך ביי אונז אויפן גראָז,
וואָס ביים פּלויט, געפּאַשעט, און אויפן ווינטער וואָלטן מיר
עס אין שטוב אַריינגענומען. דעם אמת זאָגנדיק, וואָלט אונז
אַ שאָף אַ סך מער צו נוצן געקומען, ווי אַ קו...

— אפשר וועסטו זיך בייטן? — האָט ער אַ געשריי געטאָן
צו דעם מענטשן פון דער שאָף.

יענער איז באַלד באַשטאַנען, און זיי האָבן זיך געביטן.
איז דער פּויער ווייטער מיט זיין שאָף אַוועקגעגאַנגען.
באַלד האָט ער דערזען, ווי אַ מענטש איז דורכן פעלד
אויפן שליאָך אַרויפגעגאַנגען און אונטערן אַרעם אַ גאַנז
געטרעָגן.

— אַ שווערע גאַנז ביי דיר, מענטש דאָרט, — און אַ
פעטע אַזוינע! אַט וואָלט זיך איר געלעבט, ווען זי זאָל ביי
אונז אויפן הויף אַרומגיין און אין קאַליזשע דאָרט זיך פּלויס-
קען. אויך די אַלטע מיינע וואָלט א שטיקל אַרבעט געהאַט:
ס'וואָלט געווען פאַר וועמענס וועגן ברעקלעך און שיריים צו-
נויפצוקלייבן. וויפיל מאָל פלעגט זי זאָגן, מיין אַלטע: „ס'וואָלט
ניט אויסגעמאַכט אַ ליאָדע גענזל האָבן.“ איצט איז גראָד אַ
געלעגנהייט עס צו באַקומען... ער זאָל נאָר וועלן, יענער...

— אפשר וועסטו זיך מיט מיר בייטן? — כ'וועל דיר פאר דער
גאנז די שאף געבן און נאך א דאנק דערצו.
האָט דער מענטש פון דער גאנז זיך ניט לאנג געעקשנט
און דער בייט איז אַ בייט געווען: אונזער פויער האָט די
גאנז באַקומען.

איצט איז ער שוין ניט ווייט פון שטאָט געווען. דאָס
ענגשאַפט אויפן וועג איז גרעסער געוואָרן. מענטשן און פי
האָבן זיך געשטופט איינס דאָס צווייטע. און געגאנגען איז מען
אויף וועגן און אויף די זייטן-וועגן, און ביים שלאָגבוים איז
מען אַזש אין קאַרטאָפּל-פעלד פונם מכס-מאַנער אַריין, דאָרט
וואו ס'האָט אַן איינציק הינדעלע אַרומגעפלאָנקעט, מיט אַ
שטריקעלע צוגעבונדן, פדי ס'זאָל זיך פאַרן רעש און טומל
ניט דערשרעקן און ווייט און ערגעץ-אַנדערש ניט פאַרפליען.
דאָס הינדעלע איז געווען מיט אַ קורץ עקל, האָט עס איינס
אַן אויגעלע פאַרזשמורעט און געקוקט אַ קלאַגעטשקע. „קוואַ-
קוואַ“ — האָט עס געזאָגט. וואָס ס'האָט געמיינט מיט דעם קוואַ-
קען, ווייס איך ניט. נאָר אַז דער אַלטער האָט עס דערוען,
אַזוי איז ער באַלד צו דעם צוגעזאָטן געוואָרן און זיך אַזוי
געטראַכט:

— אָט אַ הון, שוין איינמאָל אַ הון! זינט איך לעב, האָב
איך נאָך אַזוינס ניט געזען, כאַפּ זי, בעני! אָבער אַזאַ הינדע-
לע וואָלט זיך געוואָלט האָבן! אַ הון קאָן דאָך אַליין איר קע-
רנדל געפינען, קאָן זיך דאָך אַליין שפייזן. מיר דאַכט, איך
וועל נאָך פאַרדינען, אַז כ'וועל אים פאַר דער הון די גאנז
געבן. ווילסטו זיך בייטן? — האָט ער דעם מוכסן אַ פרעג געטאָן.
— בייטן? ... — האָט יענער געענטפערט, — מהיכא-תיתא.
און זיי האָבן זיך איבערגעביטן: דער מוכסן האָט די גאנז
גענומען און דער פויער איז מיט דער הון אַוועקגעגאַן.

די זון האָט ווי פריער געבאַקן און דער אַלטער האָט
שוין אַזוי פיל געשעפטן געמאַכט, אַז ער האָט זיך שוין פון
די כוחות אַרויסגעשראָגן. ס'וואָלט ניט שלעכט געווען אַצינד אַ
פאַר כוסות מאַכן און אויך פאַרבייטן אַ ביסל: האָט זיך אים

טאָקע גראָד אַ שענק-הויז באַוויון. האָט ער שוין געוואָלט אַריינגיין אַהינצו, האָט ער זיך אָבער אויף דער שוועל מיט אַן אַרבעטער אָנגעשלאָגן, וואָס האָט אויף די פלייצעס עפעס אַ פולן זאָק געטראָגן.

— וואָס איז דאָס ביי דיר אין זאָק? — האָט דער פויער געפרעגט.

— טויגעניכטסן, פוילע עפל! — האָט דער אַרבעטער גע-
ענטפערט. — אַ זאָק אַ גאַנצער. טראָג איך אים די חזירים אַוועק.
— וואָס הייסט די חזירים? אָט אַ מענטש! אָט אַן אויס-
ברענגעריי! ווי אַזוי וואָלט זיך מיין אַלטע דערפרייט, ווען זי
זאָל אַזוי פיל עפל באַקומען. פאַראַיאָרן האָט דער אַלטער עפל-
בוים, וואָס אויפן הויף ביי אונז, איינעם אונז אַן עפל געגעבן,
האַבן מיר אים אַראָפּגענומען און אין שאַפע פאַר אַ שיינקייט
אַריינגעלייגט; דאָרטן איז ער געלעגן ביז ער איז אינגאַנצן
פאַרפּוילט געוואָרן און אויף שטיקער צעפאַלן געוואָרן. „דאָך
הייסט עס לעבן אין תענוגים“ — האָט דאָן מיין אַלטע געזאָגט.
אָט וואָלט זי געזען, וואָס הייסט לעבן אין גוטן... אַ גאַנצער
זאָק! כוואָלט זעהר געוואָלט איר אָט די ליב אַנטאָן!
— וואָס-זשע וועסטו געבן פאַרן גאַנצן זאָק? — האָט גע-
פרעגט דער אַרבעטער.

— וואָס איך וועל געבן? אָט נעם דיר די הון פאַר
אים! — און דער אַלטער האָט אים די הון געגעבן, דעם זאָק
גענומען און באַלד מיט אים אין שענק-הויז אַריינגעגאַנגען.
האָט ער פאַמעליך דעם זאָק צום אויוון אָנגעשפאַרט און אַליין
איז ער צום שענק-טיש צוגעגאַן. דער אויוון איז שטאַרק אָנ-
געהייצט געווען, נאָר דער אַלטער האָט דערויף קיין אַכט
נישט געגעבן.

און אין שענק-הויז זיינען דאָן אַ סך מענטשן געווען:
פערד-הענדלער, פי-טרייבער און אויך צוויי ענגלענדער, וואָס
זיינען אַזוי רייך געווען, אַז די קעשענעס ביי זיי זיינען שיער
ניט צעזעצט געוואָרן פון מטבעות פון גאָלדענע. דערצו זיינען
זיי נאָך גרויסע בעלנים אויף וועטן זיך געווען.

— ססס! ססס! — האָט נעבן אויוון עפעס זיך אָנגע-

וויבן.

— וואָס איז דאָרט? — האָבן אַלע אַ פּרעג געטאָן.

דאָס האָבן די עפּל זיך בראַטן אָנגעהויבן.

— דאָס זיינען מיינע עפּל! — האָט געזאָגט דער אַלטער

און דערוויל על פּי סדר די גאַנצע מעשה דערציילט: ווי אַזוי

ער האָט אַ פּערד אויף אַ קו פאַרביטן, אַ קו אויף אַ שאַף,

און אַזוי ווייטער ביז ער איז צו עפּל דערגאַנגען.

— נו, דו וועסט שוין פון דיין אַלטער דיין ערליך אויס-

קומעניש באַקומען, ווען דו וועסט אַהיים קומען, — האָבן די

ענגלענדער באַמערקט. — לויבן דערפאַר וועט זי זיך געוויס

נישט.

— וואָס נישט לויבן? — האָט געזאָגט דער אַלטער. — זי

וועט מיך נאָך אַ קוש טאָן און זאָגן: וואָס דער אַלטער זאָל

ניט טאָן — איז גוט. אָט וועט איר זען!

— צו וואָס גייסטו אין געוועט? — האָבן געפרעגט די

ענגלענדער. — מיר שטעלן אַ פּאַס מיט רענדלעך.

— פון מיינעטוועגן איז גענוג אַ פעסל! — האָט געענט-

פּערט דער פּויער. — און איך לייג איין דעם זאַק מיט עפּל

און זיך מיט מיינ אַלטיטשע פאַר אַ צוגאָב.

— גוט! ס'געמאַכט! — האָבן געזאָגט די ענגלענדער.

און באַלד האָט מען דעם בעל-הביתס וואָגן געהייסן

איינשאַפּאַנען, האָבן זיי זיך אַהין אַריינגעזעצט, די ענגלענדער

מיטן פּויער, זיינען זיי אַוועקגעפאַרן און באַלד פאַרן אַלטנס

שטיבעלע זיך אָפּגעשטעלט.

— אַ גוט'נ'אָונט, אַלטיטשקע!

— אַ גוט יאָר, אַלטער!

— כ'האַב זיך געביטן...

— נו, אַודאי, ביסט דאָך עפעס דער קאָפּ מיינער! — האָט

געזאָגט די אַלטע, דעם אַלטן אַרומנעמענדיק, און קיין אַכט

נישט אויפן זאַק און נישט אויף די פּרעמדע מענטשן געגעבן.

— איך האָב דאָס פּערד אויף אַ קו פאַרביטן.

— דאַנקען גאָט! איצט וועט דאָך ביי אונז אי מילך, אי קעז און פוטער זיין.

— יאָ, נאָר די קו האָב איך אויף אַ שאָף פאַרביטן.
— אַזוי? איז דאָך נאָך בעסער! — האָט אָפגעענטפערט דאָס ווייב. — ווי דו באַטראַכטסט אַלץ! פאַר דער שאָף וועט דאָך אונז טאַקע אונזער ביסל היי קלעקן. היינט וועלן מיר שאָפן-מילך און שאָפן-קעז האָבן און נאָך וואָלענע זאַקן און לייבלעך וואָלענע. דאָס קאָן דאָך קיין קו נישט געבן. זי קריכט דאָך אויס! אָט אַ חכם דו ביסט!

— די שאָף האָב איך אָבער אויף אַ גאַנז פאַרביטן.
— אויב אַזוי, וועלן מיר דאָך צו יום-טוב אַ געבראַטענע גאַנז האָבן! אַך, דו אַלטער מיינער טייערער! ווי דו האַלטסט נאָר אין איין טראַכטן, ווי צו דערפרייען מיר, די גאַנז וועלן מיר צו אַ שטריקעלע צופינדן, זאָל זי פריער די זעט-און-פעט כאַפן און דערנאָך וועלן מיר זי אָפבראַטן.

— האָב איך אָבער די גאַנז פאַר אַ הון אָפגעגעבן... —
האָט געזאָגט דער אַלטער.

— פאַר אַ הון! אָט דאָס איי אַ בייט! — האָט געזאָגט דאָס ווייב. — די הון וועט דאָך אונז אייער לייגן, הינדעלעך אויסזיצן און מיר וועלן דאָך לֶסוֹף פון איר אַ גאַנצן הינער-הויף האָבן. אָט דאָס איז דאָך טאַקע דאָס, צו וואָס איך האָב אַלע מיינע יאָרן געגאַרט.

— יאָ, אָבער די הון האָב איך אויף אַ זאַק מיט פאַר-פּוילטע עפל אויסגעביטן.

— וואָס? וואָס האָסטו געזאָגט? נו, איצט דאַרף איך דיך שוין גוט-גוט אויסקושן! — האָט אויסגעשריגן די אַלטע: — מיינ מאַנעלע מיינ טייערער! הער, וואָס איך וועל דיר דער-ציילן, נאָר הער מיט קאָפּ. היינט אינדערפרי, באַלד ווי דו ביסט נאָר אַוועקגעפאַרן, האָב איך גענומען באַטראַכטן, מיט וואָס אַזוינס גוטס און נישט ווינציקס זאָל איך דיך אויפנעמען צו דער וועטשערע. ס'וואָלט גוט געווען אַ פרעזשעניצע מיט חזיר-שמאַלץ און מיט פאַריי אַ ביסעלע, — האָב איך געטראַכט.

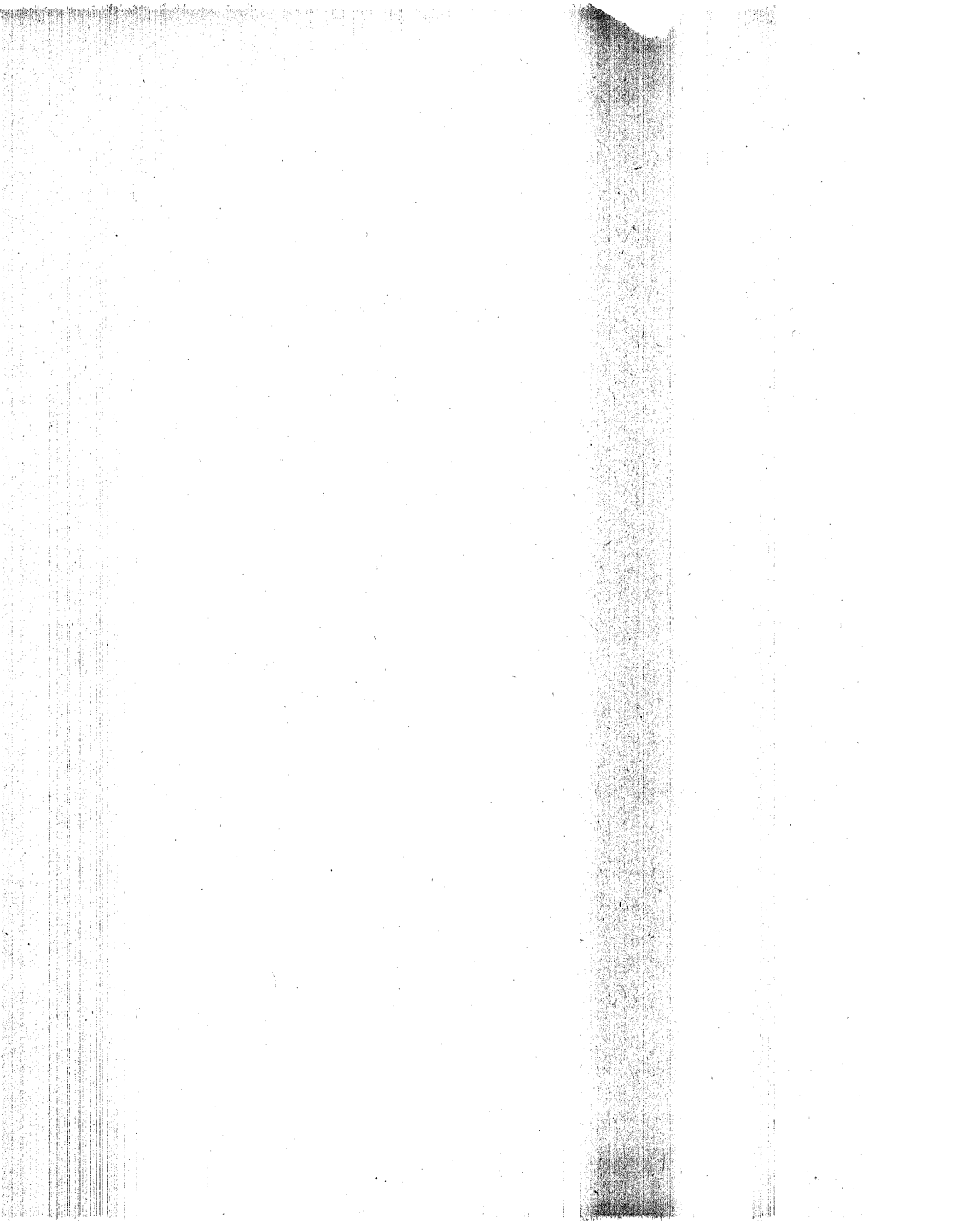
אייער זיינען ביי מיר געווען, חזיר-שמאָלץ אויך, נאָר איין פאָרײ האָט מיר געפעלט. איז אָט, בין איך צו דעם לערערס ווייב לײען עס אוועקגעגאַן. ביי איר געבעטן זי זאָל מיר אַ ביסעלע פאָרײ לײען. ענטפערט זי מיר אַזוי: לײען? ביי אונז אין סאָד איז דאָך גאָרנישט ניט אויסגעוואַקסן, אפילו קיין עפעלע נישט. כ'קאָן אייך, מיין טייערע, אפילו קיין עפעלע נישט לײען. — נו, דערפאַר איצט אָבער וועל איך איר אפילו אַ צענדליק לײען, אפילו אַ גאַנצן זאַק: אַך, אַ מעשה! ס'איז דאָך צום לאַכן און גענוג! — און זי האָט ווידער-אַמאָל דעם אַלטן אַ קוש געטאָן.

— אָט אַ וואונדער! — האָבן די ענגלענדער ביידע אין איין קול אויסגעשריגן. — די געשעפטן זייערע זיינען אַזוי שלים און שלעכט און זיי זיינען פרייליך! פאַר אַזאַ זאַך איז פדאי דאָס געלט צו באַצאָלן.

און זיי האָבן דעם אַלטן אַ פעסל גאָלד אָפגעמאַסטן דערפאַר, וואָס די אַלטע האָט אים נישט אויסגעזידלט, נאָר נאָך אַ קוש געגעבן.

יאָ, דאָס איז גוט און זעהר גוט, אַז דאָס ווייב זאָגט, אַז דער מאַן איז קליגער און ווייסט בעסער ווי געשעפט צו מאַכן. אָט דאָס איז די מעשה, איך האָב זי געהערט, ווען איך בין נאָך אַ קינד געווען, איצט האָסטו זי אויך געהערט און ווייסט, אַז „צײַץ, וואָס דער אַלטער זאָל נישט טאָן — איז גוט.“

פארלאג „קולטור-ליגע“ ווארשע.

שול-ביבליאטעק

ערשטע סעריע

אָריגינעלע ווערק:

1. מענדעלי מ״ס דאָס קעפּל.
2. שלום עליכם . דאָס מעסערל.
3. י. ל. פרץ . קינדער-לידער.
4. ש. פּרוג . דאָס שטייסל.
5. מ. ז. פייערבערג ביינאַכט.
6. ח. נ. ביאַליק . נח און מאַרינקע.
7. ש. אַש . יאַסעלע.
8. א. רייזין . די פאַבריק. דער בוים.
9. מ. סטאַוסקי . לבן הארמי.
10. א. ראובני . קינדער.

צווייטע סעריע

איבערזעצונגען.

פארלאג „קולטור-ליגע“ ווארשע.

דער נסתר

מעשהלעך אין פערזן

1. א מעשה מיט א פער. 2. א חורבה. 3. דאס קעצל.
4. ווינטער. 5. דאס ציגעלע. 6. דאס הינטל.
7. א מעשה מיט א האָן. 8. שרעטעלעך.
9. מיזעלע מיזעלע. 10. דער שניי-פאָק.
11. ביים טייך פרת. 12. א מעשה מיט א האָן.

פרייז 100 מאַרק.

קלאסיקער - ביבליאָטעק פאר יוגנט.

מענדעלי מוכר ספרים

== מסעות בנימין השלישי ==

(פארקירצט פאר יוגנט).

פרייז 120 מאַרק.

מענדעלי מוכר ספרים

דאס קעלבל

מיט אילוסטראציעס פון יוסף טשייקאווי.

פראַכט אויסגאַבע פרייז 60 מאַרק.

דער אלגעמיינער שמועס אין פאָלקס-שול

פארווארט פון ש. גילינסקי.

פרייז 75 מאַרק.